aut eadem aut ſimilia ſunt pleraqꝫ cum ceteris·⁊ duplici exponēdo editio ne nolui libros explanationis extendere· C. .I.

Viſio Yſaie·ꝛc· Tria ſunt genera viſionis· Primū corꝑale q̄ vi demus celū et terrā·⁊ hm̄oi· Secundū ſpūale:quo videm⁹ ſicut in ſom nis ymagines hominum ⁊ hm̄oi· Terciū intellectuale: quod eſt in ratio ne per qḋ creatorē cognoſcim⁹ ⁊ ſpū ſancto reuelāte intelligimus quodli bet· Videre quoqꝫ ſepe ꝓ intelligere ponit᷑· Vñ ſepe īterrogamus dicen tes: vides:·i·ītelligis: Pphe quoqꝫ hic vi dētes dicūt᷑·i·ītelligē tes. Hāc viſionē vi dit Eſaias ſpū ſācto ſcilicꝫ intimante:que ſuperuentura erant ī tellexit· Vñ in prin cipio nō ponit viſio nes ſicut daniel neqꝫ dicit q̇d viderit: ſed ſtatim dicit: Audite celi ⁊ auribus.

Hie. Nō ſolū yſa ias:ſed etiam alij qui habēt in titulo viſio quā vidit ille vel ille nō inferunt quid vi derint· verbi gratia. Vidi dn̄m ſedentē. ſꝫ ſtatim narrāt q̄ di cta ſunt ſic hic. Audi te celi.ꝛc. Et hec di cit dn̄s ad ydumeam Prophete enim iure vidētes dicūtur quorū oculi ſemꝑ ad dominum ſcd̄m illud. Ad te leua ui o·m·q·h·i·c·⁊ alibi. Leuate oculos vr̄os et videte·r·q·i·a·ſ·ꝛc. De hijs oculis dicit᷑ lucerna corporis tui eſt o·t. Et populus videbat voces id eſt·intelligebat. Nō ergo ignorabāt ſecūdꝫ montanū q̄ ſic videbāt.

Rab· Yſaias interpretat᷑ ſaluator dn̄i. Judas ꝯfeſſio. Hierl̄m viſio pacis. Ozias fortitudo dn̄i. Joathan perfectio dn̄i. Achaz tenens vl̄ ro buſt⁹. Ezechias impium dn̄i. Qui eīm pſide dn̄o ſaluat᷑ ⁊ eſt fili⁹ amoſ ·i·fortis atqꝫ robuſti cernit ſpūaliter viſionē ꝯfeſſionis dum antiq̄ pecca ta plāgit:⁊ pacis dū poſt pn̄iam trāſit ad lucē.⁊ in eterna pace quieſcit et cuncta illius tempora ſub fortitudine dn̄i tranſeūt ⁊ perfectione ⁊ robore Et cum omnia fecerit;dicit ſeruus inutilis ſum·qḋ debui facere feci·

Filii amos. Amos pater eſaie nō·xij·prophetaꝝ tertius eſt·diuer ſis enim apud hebreos ſcribunt᷑ litteris. Iſte enī primam ⁊ extremā litte ram habet aleph·⁊ ſade. Ille aūt:ayn·⁊ ſamech. Et iſte vt aiunt interꝑ tatur fortitudo vel robuſtus. Ille popolus grauis vel durus. Sed iſte ꝓpheta fuit ſi hebreis ꝯſentimus:qui patres auos attauoſqꝫ prophetaꝝ quoꝝ noīa in principio ꝓphetie eoꝝ ponunt᷑ prophetas fuiſſe ꝯtendūt.

Super iudam et hieruſalem. Eſaias principalit᷑ de duabus tribubus·i·iuda ⁊ beniamin loquit᷑:exceptis·x·que iſrael ⁊ effraym vocā tur:quas ſub ozia rege iuda phul rex aſſyrioꝝ vaſtare iam ceperat. De niqꝫ quīquageſimo·ij·imperij eius anno regnāte in ſamaria phacee filio romelie theglatphallaſſar rex aſſyrioꝝ cepit cū multis alijs galileā·⁊ om nem terram neptalim.⁊ tranſtulit eos in aſſyrios. Ex quo oſtenditur vicina euerſione ſamarie ad correctionē duaꝝ tribuū hec predicta eſſe.

Viſio yſaie.ꝛc. Pro iuda in quo ſignantur·ij·trib⁹ lxx·⁊ theodotio poſuerūt iudeā q̄ ſignificat·xij·tribuū totā terrā. Et quod ex hebreo ver timus ſuꝑ iudam ⁊ ihrl̄m:illi poſuerūt ꝯtra iudeā ⁊ ihrl̄m. Symachus manifeſtius de iuda ⁊ ihrl̄m:q̇ nec proſpera nec aduerſa ī tytulo uult de mōſtrari:ſed ꝙ de iuda ⁊ ihrl̄m propheta p̄dixerit.

Hiero. Scio quoſdam iudam ⁊ hieruſalem de ſupercelestib⁹ inter ꝑtari.⁊ yſaiam p̄ferre ꝑſonā domini qui captiuitatem illoꝝ in terra no ſtra prenūciet.⁊ reditum ad montē ſanctū in nouiſſimis dieb⁹. Que nos contraria fidei iudicātes vniuerſa deſpicimuſ·⁊ ſequētes hyſtorie verita tem quicq̇d de hieruſalem celeſti ſomniant ad chriſti referimus eccleſiam ⁊ ad eos qui vel ꝓpter peccatū ab ea egrediūtur·uel per penitentiā reuer tuntur·de qua. Surge illuminare hieruſalē q·u·l·t·ꝛc.

In diebus ozie. Ozias ipſe eſt qui ⁊ azarias. Vno tamen eodē qꝫ tempore yſaiaꝫ·oſee·ioel·⁊ amoſ·prophetaſſe ex regib⁹ qui in titulo po nūtur ꝓmptum ē cognoſcere. Sed principiuꝫ verbi domini fuit in oſee. Nō in titulo ſub ozia ·ioathan·achaz· ⁊ ezechia prophetaſſe dicit᷑: non ſicut in alijs prophetis quid ſpecialiter ſb̄ vno quoqꝫ dictum ſit ne ſciūus:quia vſqꝫ ad finem voluminis plene diſtinguitur.

Sciendū quoqꝫ ezechiam in hieruſalem·xij·anno romuli(qui nomi nis ſui in ytalia cōdidit ciuitatem)regnare cepiſſe: vt noſtre hyſtorie ap pareant antiquiores q̄ꝫ gentiles.

C. I.

verecūde de ſe quaſi de alio. ſpūalis. hec eſt· ſaluatoris domini.

Viſio yſaie *fortis vel robuſti.* **filij amos quam** *intellexit. ſpūaliter. alij cōtra. quaſi pō dus tribulationis. confeſſionē. viſionē pacis. beniamin in cui⁹ tribu ierl̄m. ꝓpl̄m.* **vidit ſuper iudā et hieruſalē in** *fortitudis domini. perfectōnis domini timentis vel robuſti. imperiū dominī* **dieb⁹ ozie ioathan achaz eze** *attentos facit. miſtice· celeſtes.* **chie regum iuda . Audite celi ⁊** *hyſtorice. terreni. Methonomicos: cōtinens pro ꝯtento.celi·i·celeſtes·terra habita tores terre·* **auribus ꝑcipe terra qm̄ domi** *Non vobis qui indigni eſtis:ſed mihi ſcilicet hoc. iudeos · quos filios di gnanter vocat. Enutriui : non genui· ſcd̄m quoſdam ſicut quidam codices habent qui enī natus eſt ex deo·non peccat. benefi ciis quaſi paruulos.* **nus locut⁹ eſt: Filios enutriui** *miraculis. precepta mea abiiciendo et prophetas contemnendo· qui tanta eis feci.* **⁊ exaltaui:ipſi autē ſpreuer̄t me** *credendo. qui de iudeis crediderunt. chriſtum.* **Cognouit bos poſſeſſorem ſuū et aſinus preſepe domini ſui.iſra** *que exaltaui.* **el aūt me non cognouit ⁊ popul⁹** *ſcꝫ. cū dolore pronunciādum. ergo. Eterna damnatio· minatur eter num interitū qꝛ nolunt credere aduentum filii dei mundū redēpturi. non filius.* **meus nō intellexit. Ve genti**

Audite celi.ꝛc. Supra q̇s propheta·cuius filius· q̇d contra iudā ⁊ ihrl̄m.⁊ quo tp̄e viderit·in tytulo demonſtratū eſt. Nūc celū ⁊ terrā ad audiendū ꝓuocat· Inuocat enī dn̄s per moyſen celū ⁊ terrā: cū ꝑplo iſrl̄ daret legē ſuā. Attē de celuꝫ ⁊ loquar· au diat·t·v·ex·o·m. Po ꝑuaricationē populi eoſdeꝫ vocat in teſti moniū: vt oīa clemē ta cognoſcant iuſte deū in vltionē māda toꝝ ſuoꝝ ad iracūdi am ꝯcitatum. Volu it aūt plr̄ celos dici·⁊ ſinglr̄ intelligi·ſicut ſinglās ciuitates the bas vel athenas dici mus vel vocamus.

Audite celi ꝛc. Sa mayn hebreuꝫ celos pluralit᷑ ſignificat·ſic oīa que in ſillaba in· finiūt᷑ maſculina ſūt ⁊ ꝓlīa·vt cherubin·⁊ ſeraphin. Que ī oth· feminina pluralia: vt ſabaoth· Audite ce li ꝛc. Que excelſa ſūt maiorē habēt intelligentiā·que humiliora: terrenā. Vñ q̄ hꝫ aures audi endi audiat. Qui ergo celeſtis ē audiat allegoriā·q̇ terren⁹ ē hyſtoriā.

Quidam celum ⁊ terram quaſi animantia ad audiendum prouo cari putāt· iuxta illud . Qui reſpicit terrā ⁊ facit eā tremere· cum hoc po teſtatis dei ſit:nec terrene intelligentie.

Dominus l.ē. Nō vobis:ſꝫ michi: vt qḋ in ſpiritu audiui referā vobis qui ipſum audire nō meremini.

Filios enutri.ꝛc. Quaſi ego eos adoptaui in filios·⁊ appellaui p̄ogenitos: ipſi nec ſicut bruta aīalia bn̄ficijs ſunt victi vt intelligerēt nutritiū ſuū. Nec cōparat eos cani ſagaciſſimo aīali q̇ pro paruo cibo te cta dn̄oꝝ defendit: ſed ſtolido ſenſui bouis ⁊ aſini·quoꝝ alter terrā ver tit·alter homines ſubuehit. Vnde ⁊ iumēta appellantur:qꝛ hoīes iuuāt.

Filios enutriui et ꝛc. Ab hoc loco narrat quid dominus locutus eſt ad filios iſrael · quos ſeruos communi lege condidit: ſed in filios conuertit·dicens· Filius meus primogenitus iſrael. Apoſtolis quoqꝫ di citur ꝙ ſi fecerint voluntatem domini non dicantur ſerui ſed amici. Primogenitus autem dicitur iſrael ne ſuperbiat: quia ſūt ⁊ ſecundi filij ex gentibus·⁊ tamen ſecundum myſteria ſcripturarum non accipiunt he reditatem primogeniti:ſed ſecundi. Non chaym munera:ſed abel domi no placuerunt. Nec hyſmael:ſed yſaac recepit hereditatem. Nec eſau primogenitus; ſed iacob benedictionem arripuit. Ruben quoqꝫ poſt poſito: benedictio ſeminis chriſti trāſfertur ad iudam. Judei ergo iuxta vocationis ordinem fuerunt primi ⁊ caput vocati. Nos ſecundi ⁊ cauda dicti; verſi ſumus in caput·⁊ filij dei appellamur·vnde. Dedit eis pote ſtatem filios dei fieri.

Cognouit bos.ꝛc. Non arabis in vitulo ſimul ⁊ aſino:ſicut ebi on qui confundit euangelium ⁊ vetus·t. Beatus qui ſeminat ſuper om nem aquā vbi bos calcat ⁊ aſinus·i·in eloquijs diuinis· ſcilicet ſanctarū ſcripturarum veteris ſcilicet ⁊ noui teſtamenti·⁊ calcat aquam occidētis littere; vt fructum metat ſpiritus viuicantis. Bos ad iſrael refertur· qui legis portauit iugum quaſi animal mundū. Aſinus ſignificat gentilē po pulum peccatorum onere grauatum;cui dicitur. Venite ad me qui labo ratis ⁊·o·eſtis.

Aſinus. Gentilis vel conuerſus laſciuus·ante immūdus·peccatis oneratus.qui incarnationem chriſti credidit·qui natus ſtatim reclinatuſ eſt in p̄ſepio vt carnis ſue freno reficeret vniuerſos.

Iſrael. Scribe ⁊ phariſei clauem ſcientie ⁊ legis habētes. Vnde iſrael deum videntes appellati ſunt.

Nō cognouit me. Cuius ſcilicet diem vidit abraham ⁊ letatus eſt·cuius aduentum chorus prophetarum expectando vaticinatus eſt.

Ve genti ꝛc. In tytulo perſonam cauſam tempuſqꝫ cōmemorat.

Secundo attentos facit. Tercio narrat quid locutus ſit domin⁹. Quarto quaſi in exceſſibus gẽtem increpat peccatricem.

¶ Ve gẽti. ꝛc. Eternũ minat' interitũ: q2 reſpuũt filiũ q̇ ſalutẽ attulit.

¶ Iniquitate. Iniquitas ſedet ſuper talentum plumbi. vnde alibi. Quaſi onus graue grauatę ſunt ſuper me.

¶ Nequam. Alij: peſſimo ꝛ̃: vt nõ ſeminis ſit vicium ſed malicię eoꝝ q̇ volũtate ꝓpria deũ dereliquerunt. Nõ enĩ boni ꝛ mali diuerſa putanda eſt natura.

¶ Blaſphemauerũt. Dicentes demoniũ habes: ꝛ ſamaritan⁹ es tu. Et ñ habem⁹ regez niſi c. Et nõne hic ē fili⁹ fabri.

¶ Abalienati ſ. Qui dicebãtur pars et filij dei: dicitur de eis filij alieni mentiti ſũt michi. Nemo mittens manuz ſuam ad aratrũ ꝛc. vnde apoſtolus. Ad priora ſe extendens poſteriorũ oblitus.

¶ Super quo percutiã uos ꝛc. Quaſi fruſtra percuſſi vos diſciplinam non recepiſtis. quare ꝛ zelus me⁹ recedet a te. Tale ē illḋ. Non ē firmamẽtum in plaga coꝝ.

¶ Sepe percutit deus vt corrigat. His autẽ q̇ incorrigibiles ſunt dicit ſuper quo percutiam: quaſi nõ inuenio medicinã quã adhibeaz vobis. omnia mẽbra vulnerib⁹ plena ſunt. adhibui ſepius curationẽ. mõ nullam partẽ corporis reperio que nõ ſit iã pcuſſa ꝛ plagis plena. Vel nullas inuenio plagas. q̃b⁹ ꝯfringã duriciã vr̃az eo ꝙ creſcit duritia q̇ maiora adhibeo flagella. Q2 aũt iã nõ ſit locus medicię aptus oñdit ſic. Oĩe caput languidũ.

ſ imobili.
peccatrici. pplo graui iniquitate
ſ uos ex patre diabolo eſtis. ꝛ genimina viperarũ quis v. d. f. a. v. i. † ſ Iudeis qui prius filij dei beneficio. ꝛ filij iniquitatis ſuo vicio.
ſemini nequam † filijs ſceleratis.
ſ quia. ſ adorantes ydola: filium dei non recipientes.
Dereliquerũt dominuz. blaſphe-
† ſ ſanctorũ. chriſtum ſcilicet qui deũ vidẽtes ſanctificat. † ſ Nemo mittens manum ſuam ad ar. r.
mauerũt † ſanctum iſrael † abalie-
ſ vel in quo.
nati ſunt retroſum. Super quo per-
† ſ multiplicantes. ſ preuaricationi.
cutiaz vos vltra † addẽtes prẽuaricationem.
ſ Methaphora. † ſ principes doctores. † ſ conſuetudine peccandi. ſ impietate.
ricationem: Omne caput † lan-
ſ ſapientes. q2 per affectum in corde eſt ſapientia. hi quia ĩtelligũt. ꝛ ſua ꝛ aliorum peccata plangunt. ſ a minimis vſq3 ad ſũmos.
guiduz. ꝛ omẽ coꝛ merẽs. a plã-
ta pedis vſq3 ad uerticem non eſt
† ſ populo vel capite vel corpore. † ſ mentis: quia medicam occiderunt. ſ malicie ſ inuidie.
ĩ eo † ſanitas. Vuln⁹ et liuor et
† ſ ſuperbia iudeorum. † ſ lex. non eſt malagma inponere neq3 oleum neq3 alligaturas.
† plaga tumẽs. † Non eſt circum-
ſ faſcijs orationum. ſ bonoꝝ operum
ligata nec curata medicamĩe. ne-
† ſ penitẽtie: vt lacrimis cõpunctionis eoruz duricia molliretur. † ſ ideo. ſ erit.
q3 fota † oleo. † Terra veſtra deſer-
ta. ciuitates veſtrę ſuccenſę ſunt
ſ babilonioꝝ vel romanorum.
igni. Regionem veſtram coram

¶ Omne caput lang. ꝛc. Sicut lętitia animi aliquando dolores corporis mitigat. ꝛ ſi accedat languor mentis duplicatur infirmitas. ꝛ ſicut ſi caput dolet omnia membra ſunt debilia. Ita ſi principes ꝛ doctores in iuſticiam ſeruaſſent: ꝓplus vtcũq3 medicinam habuiſſet. Sed q2 omnes infirmati ſunt: ablata eſt medicina animaꝝ. vnde. A plãta pedis ꝛc.

¶ Vulnus et liuor. ꝛc. Quaſi aut vulnerib⁹ hiant corpora. aut verberib⁹ liuent aut plagis tument. Quod ꝓprie extremę captiuitati cõuenit cui nullũ remediũ eſt in qua impletur. Omnes declinauerunt ſi. in. f. ſ.

¶ Vulnus baculo. liuor virgis. plaga gladio. plerũq3 baculo.

¶ Sciendũ hec predicta eſſe de dñi aduentu ꝛ vltĩa captiuitate qñ iam nullã curationẽ receperũt. q2 verũ ꝛ pium medicũ ad ſe miſſũ occiderunt.

¶ Nec curata medicamine. Vnde curauimus babylonẽ ꝛ non eſt curata. vrbem ſc3 cõfuſionis ꝛ vicioꝝ. legimus quoq3 deſcẽdentem a hieruſalẽ in iericho a latronib⁹ vulneratũ a ſamaritano curatũ. ꝛ poſt auſteritatem vini infuſam olei molliciem. Et notãdũ ꝙ ex quo dixit. In q̇ percutiã vos ꝛc. huc vſq3 nõ eſt curata medicamine neq3 fota oleo. trãſlationẽ ſeruauit. ꝛ irremediabilem iudeoꝝ captiuitatẽ expreſſit.

¶ Terra ueſtra d. ꝛc. Hec ſub babylonijs ꝑtim cõpleta ſunt incenſis ciuitatib⁹. hieruſalem ſubuerſa. regionẽ iudeoꝝ ſamaritanis incolentibus. leonib⁹ etiam terram vaſtantibus. ſed omnino ſub romanis.

¶ Omnipotens deus hieruſalem ꝛ templum ꝛ ꝓplm deſeruit. cuius ipſe cuſtos fuit. cum afferret fructus boni operis. vñ. Niſi dñs c. c. f. v. q. c. e.

¶ Allego. Qui de ſanitate priſtina corruerunt ꝛ cõtrarijs poteſtatib⁹ traditi ſunt. omnia bona eoꝝ in deſertum veniunt. ꝛ prioris iuſticię deus non recordabitur et igne diaboli omnia ſuccendẽtur ꝛ fiunt pabulũ beſtiarũ. de quibus dicitur. Ne tradas beſtijs animas cõfitentes tibi.

¶ Derelinquetur. Vñ. Surgite eamus hinc. ꝛ Relinquet' vo. do. de. et alibi. Reliqui domum meam ꝛc.

¶ Filia ſion. ꝛc. Affectu ꝑſſimi pr̃is. ꝛ oẽs natura ſunt filij. vicio alieni. Vñ babylõ ſepe filia nuncupatur.

¶ Hiero. Mora. Per ſyon quę ē ſpeculatio ꝛ pomoꝝ paradiſus. dicitur et vinea: aĩma accipitur. quę in cõtemplatione debet cõſiſtere. et fructus acceptabiles afferre. cui ſi mens. i. noys pręſit. habet deum cuſtodem mentis. Si autem vicia ꝛ peccata tanquã beſtiolę virtutũ germina depaſta fuerint illico deum cuſtodem amittit.

¶ Vinea domini ſabaoth domus iſrl' eſt. Poſtquã ergo vaſtauit eam aper de ſilua. ꝛ vindemiauerũt trãſeuntes viam derelicta eſt a dño.

¶ Niſi domi. ꝛc. Hoc ex pſona ꝓphetę. ꝛ fidelium ex eadẽ plebe.

¶ Niſi dñs ꝛc. Hic oñditur ꝙ cõtra iudã et hrlm dicta ſũt. ad captiuitatẽ romãorũ eſſe referẽda. qñ ĩ apoſtolis reliquię iudeorũ ſaluę facte ſunt. et in vna die crediderunt tria milia. ꝛ ĩ toto orbe euãgeliũ ſeiatuz ē.

¶ Dñs ſabaoth. qḋ lxx. ꝓ locoꝝ q̃litate. l' dñm virtutũ vl dñm omnipotentẽ transferunt. Xp̃s enĩ qui dicit: Data ē mihi oĩs ꝑtãs in cęlo ꝛ in terra. ſicut deus dei ꝛ dñs dñi. ſic oĩpotens filius oĩpotẽtis eſt.

ſ ſamaritani vel romani.
vobis alieni deuorant et deſola-
ſ reuera. ſ ab hominibus vel a deo. ſ hieruſalẽ vel templũ.
bitur ſicut ĩ uaſtitate hoſtili ꝛ de-
relinquetur filia ſyon ut vmbra
† ſ vinea vindemiata de qua. vineam de egypto trãſtuliſti. † ſ quod ablato fructu cuſtodes vacuũ reliquerunt.
culum † in vinea: ꝛ ſicut † tuguriũ
ſ collectis frugibus.
ĩ cucumerario. ꝛ ſicut ciuitas quę
ſ ergo. ſ chriſtus. de quo dominus virtutum ipſe eſt rex glorie.
uaſtatur. Niſi dominus exerci-
† ſ reliquie iſrael ſalue fient. † ſ apoſtolos ꝛ ſequaces eorũ vnde alij. ſ ſimiliter mortui in peccatis
tuũ † reliq̃ſſet nobis † ſemẽ quaſi
† ſ muti a laude dei. Sodoma enim muta interpretatur. gomorra aſpera. † ſ aſperi enormitate peccatorum.
† ſodoma fuiſſem⁹ ꝛ quaſi † gomor-
ſ ne aũt pereatis. ſ mente.
ra ſimiles eſſemus. Audite ver-
ſ quaſi qui vos iactatis filios abrahe. ſ cui ſimile pater tuus amorreus ꝛ mater tua cethea
bum domini principes ſodomo-
† ſ auribus ſaltem exterioribus.
rum: † percipite aurib⁹ legem dei
ſ vos ex patre diabolo eſtis. ſ ad quid † ſ quaſi ſi legẽ non ſeruatis quare offertis.
vr̃i popul⁹ gomorrę. Quo † mi-
ſ non meorum quem offenditis.
hi mltitudinẽ victimaꝝ ueſtraꝝ
ſ qui timendus eſt.
dicit domin⁹. Plenus ſum. ho-
locauſta arietum. ꝛ adipem ping-
uium. ꝛ ſanguinez vitulorum. et

¶ Audite uerbum. Saluatis reliquijs per apl'os. ad ſcribas et phariſęos et populum clamantem crucifige cru. ſermo cõuertitur.

¶ Audite. ꝛc. Hoc ad iudęos illius tp̃is. ſpẽaliter ꝑtinet ad ſcribas ꝛ phariſęos ꝛ ad pl'm clamantẽ crucifige cru. e. Sicut eñ ſodomitę publice peccabãt cogitãtes ꝯſiliũ peſſimũ ꝯtra virũ iuſtũ loth. ꝛ ſine verecundia dixerũt. Educ viros q̇ ingreſſi ſũt ad te vt abutamur eis: ſic iſti ꝯtra xp̃m inuerecũde dixerũt. veite cogitem⁹ ꝯtra iuſtũ cogitatões. ꝛ reus ē mortis ꝛ hmoi. Vñ ĩ ſequẽtib⁹. Iniq̃tatẽ ſuã ſic ſodoma p̄dicauit nõ abſcõdit.

¶ Audite v. d. ꝛc. Tradũt hebręi yſaiam q2 hoc dixerat occiſuz. vel q2 dixerat. Vidi dñm ꝛc. Cũ dixerit dñs ad moyſen. Nõ videbit me hõ et viuet. ꝛ nõ poteris videre faciẽ meã. nec cõſiderãt quidẽ faciẽ vel pedes dñi vel ſuos. In hebręo enĩ ambigue dr̄ ſeraphyn texerunt. ꝛ media tñ ei⁹ yſaias ſe vidiſſe ſcripſit. Angeli tñ etiã minoꝝ in eccl'ia ſemꝑ vident faciẽ dei. hõ aũt videre nõ põt. Videmus enim nũc ꝑ ſpeculũ in. e. ꝛc. Qñ vero de hoĩbus in angl'os ꝓficim⁹. gl'am dei reuelata facie ſpeculamur. licet ſcd'm ꝓprietatẽ naturę nulla creatura poſſit videre faciẽ dei. et nunc mente cernitur quando inuiſibilis creditur.

¶ Plenus ſum. Quaſi putatis me indigere his vel delectari. Ego aũt plen⁹ ſum. i. nullo indigeo. Mea enĩ eſt terra ꝛ plenitudo eius. Vel plenus ſum. i. tedio affectus. quia non bene offertis.

¶ Holocauſta arietũ. ꝛc. vſq3. Iudicate pupillo. ꝛc. Sacrificia

iudeorum reſpuit: obedientiam euangelij cõmendat.

Holocauſta arietum ⁊c. Ultimã templi deſtructionem indicat· que imperpetuum perſeuerat. Poſt babilonicam enim captiuitatem a zorobabel templum edificatum eſt. Et in eo diu ſacrificatum eſt.

Allego. Holocauſta arie. ⁊c. Poteſt ⁊ de illis accipi q̃ cũ dei p̃cepta deſpiciant: volunt illum multitudine ſacrificiorum placare· ⁊ peccandi licentiam emere. Uel qui rapinam ⁊ auariciam altari offerunt· ⁊ pauperibus tribuunt.

Nolui. Preterito vtens oſtẽdit ſe nunq̃ꝫ iudeorum ſacrificia amaſſe: ſed propter ſignificatũ ad tempus ſuſtinuiſſe· ⁊ vero ſacrificio impleto: pro nihilo reputaſſe.

Cũ veneritis. Hec ſacrificia nõ q̃ſiuit deus quaſi indigeret: ſed ne demonibus immolarent· et vt per carnalia ⁊ typica ad ſpũale· ⁊ verum ſacrificiũ facilius peruenirent.

Quis queſiuit. Audiãt hoc hebionite qui poſt xp̃i paſſionem putant legẽ eſſe ſeruandam. Audiant hoc eorum ſocij qui iſrahelitico tm̃ generi cuſtodiendã decernũt.

Neomeniam. Feſtũ noue lune qđ celebrabant in principio menſium. Neos nouũ mene luna· vñ. Buccinate domino in neomenia tuba.

Iniqui ſunt cetus veſ. Quia ſpũales hoſtias non offerunt· vnde. Sacrificium deo ſpiritus cõtribulatus.

Odiuit aĩa mea. Antropoſpatos. Non quod animã habeat: ſꝫ nr̃o loquitur more q· oĩno odiui.

Laboraui. Symachus. Defeci miſerans· quaſi· non potui vltra miſereri· qꝛ poſt ſeruos filium occidiſtis· ſicut illđ oſee. Perditio tua iſrael· tantum in me eſt auxilium tuum qđ eſt. Pereas iſrael qui nõ tuo merito ſed meo tm̃ ſaluaris auxilio.

Manus veſtre ſan p. Prophetarum· tandẽ dñi eorum· vñ. Implete mẽſurã patrũ vr̃orum. Illi iterfecerũt prophetas: vos iugulate filiũ pr̃isfamilias.

Utendum eſt hoc teſtimonio contra eos qui cum quottidianis operibus ſanguineas manus habeant: in oratione dies noctesq̃ꝫ inuigilãt.

Lauamini. Quaſi hoc odiui· placꝫ veritas euangelij. Lauamini ſanguine chriſti aqua baptiſmi. Mundi eſtote· poſtea manentes in innocentia vite. Baptiſmus enĩ ſolummõ poteſt eſſe in remiſſionẽ peccati. vnde. Niſi quis renatus· ⁊c· ⁊ alibi. Ite docete omnes g· b· e· i· n· p· ⁊c·

Ordo precipuus. Non ſufficit lauamini niſi adiungatur mundi eſtote: vt poſt lauacrum aque cordis habeant puritatem. Beati enim mũdo corde q· i· d· vi. Habita autem cordis puritate: de mentibus ſuis debent malum auferre· non ſolum in conſpectu hominum ſed etiam in conſpectu dei cui nichil poteſt celari. Qđ autẽ adiungitur. Quieſcite agere peruerſe illud euangelij ſonat. Ecce ſanus factus es iam amplius noli peccare. Recedens ergo a vicijs diſcat bonum· querat iudicium· oppreſſo ſubueniat· pupillum viduamq̃ꝫ defendat. Si autem hec fecerit peccata que prius in modum coccini ſanguinea fuerunt dimittẽtur· ⁊ opera ſanguinis in veſte domini mutabuntur que de agni vellere cõfecta eſt quẽ ſequuntur in apocalipſi qui ſplendent candore virginitatis.

Diſcite benefacere. Non cõſiſi nature· virtus eſt diſcẽda ⁊ imitãda· vnde hieſus filius ſyrach. Deſideraſti ſapientiam: ſerua mandata· ⁊ dominus tribuet tibi eã. Et yſa. Omnis qui non didicerit iuſticiã ſuper terram· veritatem nõ faciet· diſcenda ẽ ergo iuſticia ⁊ magiſtrorũ terenda ſunt limina.

Querite iudi. Uictimis iudeorum euãgelica ſuccedũt mandata. Pupillis ⁊ viduis prouidetur: vt ſecuri de cõiugibus et liberis martires ad bella procedant.

Ut coccinum. Idem ẽ coccus ⁊ coccinum· ⁊ vermiculus grande ſcilicet peccatum· vt homicidium et adulteriũ ⁊c. Qđ autẽ per niuem: hoc per lanam ſignificatur purgatio ſcꝫ ⁊ ablutio peccatorum.

Quaſi nix. Qꝛ frigidi erunt cõtra incẽtiua viciorum. Et velut lana: quia veſtiti contra frigus perfidie.

Lana. De qua fiat veſtis chriſti· vnde quotquot baptiſati eſtis chriſtum induiſtis. Et alibi. Uiuit dominus qꝛ his ſicut veſtimento indueris.

Si volueritis ⁊c. Liberum arbitrium reſeruatur: ut nõ ex preiudicio dei ſꝫ ex ſingulorũ meritis premia vel penas ſequi probetur.

Terre. Cũ cetera elemẽta ſint ĩ motu· terra ĩmobilis ſtat. Ideo per eã ſignificatur ſoliditas eterne beatitudinis

Gladius. Babyloniorum vel romanorũ· vel dei· peſtilẽtia ſcꝫ mortalitas· fames· pena eterna· quecquid enĩ affligit gladius ſolet dici.

Quomodo. ⁊c· Hec ad tempora prophete· ſed ſpẽaliter ad incarnationem xp̃i referuntur· quando penitus receſſerunt a deo barraban eligendo· filiũ dei occidendo· vnde admirans ait· Quõ ⁊c.

Ciuitas fidelis· Lxx· addiderũt ſyon propter manifeſtiorẽ ſenſum. Syon mons ẽ in quo iḣr̃m cõdita eſt. Sed poſtquã a dauid capta eſt ciuitas: appellata ẽ ciuitas dauid· in qua ſancti viri fuerũt dum habuit tabernaculũ dñi. Et poſtea templũ· quando nathan ⁊ alij prophetauerũt· ⁊ ſuper choros aſaph· ⁊ ydithũ ethã eman· ⁊ filij chore cõſtituti ſunt· vt paulatĩ a ſacrificijs victimarum ad laudem dei tranſiret religio.

Mor. Aĩa fidelis ⁊ plena iudicij dũ deo obedit· deus in ea hitat· q̃ ẽ iuſtificãs iuſticia· Si aũt a deo recedit nõ loco ſed merito habitatur a malignis ſpiritibus qui ſunt homicide animarum.

Iuſticia. Iuſticia in hebreo ſedech· qđ magis iuſtũ ſignificat: vt itelligamus dñm cõmoratũ in ea de quo. Iuſtus aũt quid fecit: qđ ĩ ezechiele per oolibam ſignificatur qđ interp̃tatur tabernaculũ· vel tabernaculũ meũ ĩ ea

Argentum· ⁊c. Clari ſcilicet ⁊ lucidi ad vicia ſunt reuerſi. Argentũ

---

vnquam.
agnorum et hyrcorũ nolui cum
veneritis ante conſpectum meũ
quaſi lex ſpũalis eſt·
quis queſiuit de manibus veſtris
ſic
hec vt ãbularetis ĩ atrijs meis:
ergo. † inutile.
Ne afferatis vltra ſacrificiũ †fru
qꝛ. veſtrum. quia nõ pura intẽtione·
ſtra. Incenſũ abominatio ẽ mi
encheniã iubileum † nõ ſuſtinebo amplius: quia iniqui ſunt cetus veſtri.
chi Neomeniã ⁊ ſabbatum· ⁊ feſtiuitates alias †non feram. Ini
† neomenias. non meas.
qui ſunt cetus veſtri· †kalẽdas ve
† non meas qꝛ male vtimini.
ſtras· ⁊ ſolẽnitates †veſtras odi
ſupradicta.
uit anima mea· facta ſunt michi
† laborare me feciſtis. exſpectans veſtrã conuerſionem.
moleſta· †Laboraui ſuſtinens· ⁊
qđ faciebant quaſi imitantes moyſen qui orabat cõtra amalech eleuatis manibus.
cũ extenderitis manus veſtras: auer
reſpectu mie· † iniquis. † etiã vel iõ.
tã oculos meos a vobis. †Et cũ
multiplicaueritis orationem non
quare: qꝛ. opera.
exaudiã. Manus enĩ veſtre ſan
peccato. vnde libera me de ſan· d· d· ſa· m· i· de peccatis. lacrimis penitentie. facite dignos fructus penitẽtie. † ne recidatis in nocentia vite.
guine plene ſũt. Lauamini †mũ
† auferte mala: hoc mõ lauamini. opus
ſi cogitatis ſaltem ne perficiatis.
di eſtote· †auferte malũ cogita
† iniquarum. non mearum. † quia abominatio eſt michi.
tionũ veſtrarum †ab oculis meis
vos baptiſati. declina a malo fac bonũ
Quieſcite agere peruerſe. Diſcite

hoc modo. † a ſapientibus: quorum eſt iudicare· vnde ſalomon ſapientiã poſtulauit ad iudicandũ populũ.
bñfacere. †Querite iudiciũ ſub
violenter. † id eſt iudicio ſubuenite ſi eius cauſa bona eſt: qꝛ dicitur· ne parcas pauperi in iudicio. id eſt pauperi.
uenite oppreſſo. †Iudicate pupil
a violẽtia. in iudicio † cum hec bona feceritis· contra me in iudicium.
lo· defẽdite viduam· ⁊ †venite ⁊
† quaſi ingratum. ſi non remunerabo.
qui nõ mẽtitur. † quaſi· ſi hec feceritis
†arguite me dicit dñs. †Si fu
erint peccata veſtra vt coccinum
vnde aſperges me domine yſopo· ⁊ alibi veſtimenta eius alba ſicut nix.
quaſi nix dealbabuntur· ⁊ ſi fue
rint rubra ſicut vermiculus velut
† per liberũ arbitrium quaſi in veſtra voluntate eſt.
lana alba erũt. †Si volueritis et
obedieritis. viuentium vel preſentis· vt ſaltem iudei preſentibus inuitati obediant·
audieritis me bona terre cõmede
vindictam.
tis. Qđ ſi nolueritis: ⁊ me ad ira
ſic.
cũdiã prouocaueritis· gladius de
quaſi de veritate ne dubitetis.
† verbum patris· vel propheta per quẽ deus loquitur ſua ſecreta cuius ſentẽtia permanẽtibus peccatis non mutatur.
uorabit vos: qꝛ †os domini lo
† admiratiue. nõ tam opere q̃ꝫ mente recedendo a deo.
cutum eſt: †Quõ facta ẽ meretrix
olim veri.
ciuitas fidelis· et plena iudicij:
tanquã in domo ſua.
Iuſticia habitauit in ea· nũc aũt
quia prophetas· ⁊ dñm prophetarum occiderunt. † vere vbi iuſticia: ibi homicide· qꝛ argentũ ⁊c. eloquia diuine ſcripture in ſordes praue doctrine ſcribarum et phariſeorum.
homicide. †Argẽtum tuũ verſum

tu· vnde. Eloquia dñi·e·c·a·r· ꝛc.
In ſcoriam. Scoria hebraice ſygin: quod eſt rubigo metallorum· vel purgamenta ꝛ ſordes que igne excoquuntur.
Vinum tuum. Alij. Caupones tui miſcent vinum aqua. Symachus. Vinum tuum mixtum eſt aqua.
Mor. Vinum tuū mixtum eſt aqua· quia precepta ſancte ſcripture quibꝫ corrigere debet auditores ad illoꝝ voluntatē emollit· ſenſu ſuo ad mixto vinū corrūpit.

Mor. Vinū·t· ꝛc· Heretici quoqꝫ euangeliū corrumpūt peſſimi caupones· de vino aquā facientes cum aquā in vinum verterit dñs· qḋ miratur architriclinus· et regina ſaba in conuiuio ſalomonis collaudās pincernas et miniſtros vini·
Socii furum. Accipientes a ſcribis ꝛ phariſeis munera que pauperibꝫ auferebant. In paſſione quoqꝫ dñi infideles fuerūt· nolētes credere in xpm· ꝛ ſocij furū ſcribaꝝ et phariſeorū et inde ꝓditoris.
Hiero. Mor· Socij furum· Nos quoqꝫ debemus cauere ne ab illis accipiamus munera qui de lacrimis pauperū cōgregant diuitias: ne ſimus ſocij furū· et ne dicatur de nobis. Si videbas furem cu·c·e· ꝛc·
Sequūtur re. Quia amicos nō putant niſi qui donant· quoꝝ non os ſed manus ꝯſiderāt. Et tm̄ quorum marſupia exhauriūt· ſanctos iudicant. Illis donant a quibꝫ ſperāt· illis fauent· illos extollunt· vel laudāt eoꝝ cām.
Symach⁹. Viciſſitudines vel vltiones: vt ille quoqꝫ in culpa ſit qui malū ꝓ malo exigit· dentem ꝓ·d·o·ꝓ·o· non audiēs illud. Si reddidi retribuentibꝫ mihi mala· vel illud. Percucienti ſe dabit maxillam ꝛc. Euāgelico enī viro dicitur. Qui te ꝑcuſſerit in dexteram·ꝑ·ei· ꝛ aliam maxillam·i· patienter tolera.
Fortis iſrael. Lxx. Ve fortes iſrael. Quaſi: potētes potēter tormēta patiētur. Cui plus datur plus exigitur ab eo. Qḋ contra principes eccleſie dicere poſſumus qui dignitatē deſtruunt operibus vel moribus.
Heu ego. Affectu pij patris eos licet inimicos plangit vel percutit: qꝛ pereunt ꝛ penitere nolūt.
Cōſolabor. Vltione ꝯſolatur quippe ſup hoſtibꝫ ſuis· dum q̇ in ꝓſperitate bñficia dei ꝯgnoſcere dedignātur ſupplicijs ꝛ afflictōibꝫ corrigunt.
Et excoquā. Quia ſupra noīauerat argentū: ſeruat methaphorā.
Excoquam. ꝛc. Igne tribulationis ſordes ꝛ vicia purgādo· ut ſeparato ſtāno purū remaneat argētū· qḋ abſqꝫ igne fieri nō pōt. Vñ. Quaſi ignis ꝯflans ꝛ q̄ſi herba fullonū· ꝛ alibi. Frumentū cōgregabit in horrea paleas aūt cōburet igni inextīguibili. In q̄ ſignificat eos tormēta paſſuros.

austeritas legis cū mollicie phariſeice traditionis· vel heretice perueſionis.
eſt in ſcoriam· vinum tuū mixtū
ſcribe ꝛ phariſei. ſacerdotes qui debebant iudicare populū. in chriſtū non credentes inobedientes.
eſt aqua. Pricipes tui infideleſ
quia. non enim dicit accipiūt munera: ſed diligunt· peccatū enim eſt in volūtate nō in re. ſcribaꝝ ꝛ phariſeorū.
ſocij furum· omnes diligūt mu-
a quo nichil ſperant. aquilitiue.
nera ſequunt retributiones pu-
et que miſeranda.
pillo ñ iudicāt. Cauſa vidue nō
dedignantur audire.
ingreditur ad eos· Propter hoc
qui potens ꝛ timendus.
ait dominus deus exercituū for-
tis iſrael. Heu ego conſolabor ſu-
ſpecialiter ſcribis ꝛ phariſeis: quibus dicitur. ve vobis ſcribe ꝛ phariſei· ꝛ alibi· generatō praua ſignū querit· ꝛc. id eſt
per hoſtib⁹ meis ꝛ vindicabor
extendā ad puniendū. vindictam. quam patiendo diu quaſi plicatam tenui.
d̄ inimicis meiſ· ꝛ ꝯuertā manū
puniendam. purgādo igne tribulationis.
meā ad te· et excoquā ad purum
ſordes vicioꝝ.
ſcoriā tuā· ꝛ auferā omne ſtannū
tuum· ꝛ reſtituam iudices tuos
Moyſes· aaron· gedeon· ioſue ꝛ alij. qui conſilia dei· ꝛ ſecreta tibi aperiant.
vt fuerunt prius ꝛ ꝯſiliarios tu-
illis reſtitutis.
os ſicut antiquitus. Poſt hec vo-
non poteſt ciuitas abſcondi ſupra·m·p· chriſti. in chriſtū credens.
caberis ciuitas iuſti vrbs fide-
non omnis: ſed in diſcretione credentiū ꝛ non credētium reliquie iſrael ſalue fient. ſanguine filij. ad fidē chriſti apoſtoli ꝛ alij predicatores ab infidelitate.
lis ſyon i iudicō redimetur· ꝛ re-
que abducta ē per iniuſtiā. ſed. dñs. per romanos vel in iferno.
ducent eā in iuſticiā· ꝛ conteret

Stannū. Falſam doctrinā ſcribarum ꝛ phariſeorū que eſt ſimilis vere· ſicut ſtannū argēto· Et dabo purā ꝛ ꝑfectā legis ꝛ euāgelij ſcientiā.
Et reſtituā. Non ſolum poſt captiuitatem· vt zorobabel eſdram ꝛ alios qui vſqꝫ ad hyrcanum ꝑfuerunt populo: ſed et poſt aduentum domini apoſtolos ꝛ alios eccleſie rectores.
Ciuitas iuſti. Eccleſia in qua ꝯuocantur ad iure viuendum. Eſt enim ciuitas ꝯgregatio hominuꝫ ad iure viuendum.

prelatos. ſubiectos. qui in chriſti morte conſenſerūt ꝛ credere noluerūt. cōtritis peccatoribus qui dominū dereliquerunt.
ſceleratos et peccatores ſimul
merito. permanētes in ſua malicia. hic et in futuro.
et qui dereliquerunt dominū cō-
intus ꝛ exterius· erubeſcendo. ſaluatis bonis.
ſumētur. Cōfundētur ei ab ydo-
More prophetico cito mutat perſonam.
lis quibus ſacrificauerūt· ꝛ eru-
locis voluptuoſis. luxurie veſtre.
beſcetis ſuper ortis quos elege-
cum defecerit vobis aqua ſapiētie· cum aridi et ſteriles eritis. infructuoſi.
ratis. Cuꝫ fueritis velut querc⁹
vel paradiſus. alia littera.
defluentibus folijs· ꝛ velut ort⁹
qui debuiſtis eſſe ortus concluſus fons ſignatus. ſapientie. infructuoſi. tūc in perſecucione ꝛ captiuitate. ſuperbia. in qua confidebatis.
abſqꝫ aq̄· et erit fortitudo vr̄a
Symachus· purgamētum ſtuppe. cito cōſumetur. fortitudinis vel ydolatrie. omnia nuninima. vel eius.
ut fauilla ſtuppe· ꝛ opus veſtrū
nullius momēti. ab hoſtib⁹ vel a domino. fortitudo opus vel ydolum· vel hieruſalem in qua ydolum.
quaſi ſcitilla· ꝛ ſuccendet vtrun-
quod dominus incendit.
qꝫ ſimul· ꝛ non erit q̄ extinguat.

C. .II.

venturū i carne viſibile.
Verbuꝫ qu-
ꝓbat a natura dignū qḋ viderit cui oporteat credi. intellexit.
od vidit yſaias fi-
·i· de iuda ꝛ ihrl̄m.
lius amos· ſuper iudam ꝛ hie-
vbi venit plenitudo temporis miſit d·f·ſ· in vltima etate·
ruſalē. Et erit in nouiſſimis di-
predeſtinatus a deo· agnus occiſus ab origine mundi· quē quaſi lapidem vidit daniel abſciſum de monte ſine manibus ꝛc.
ebus preparatus mons domuſ

Velut quercus. ꝛc· Sic a quercu ariditate concuſſa defluūt folia· et ſicut ortus non valet proferre fructus herbaꝝ niſi irrigetꝰ aqua. Ita vos niſi habueritis folia verboꝝ dei q̄ nō marceſcūt· ꝛ aquā ſpūalis intelligentie· nō poteſtis bona operari· ſed omnes labores veſtri ariditate d̄ficient.
Vſqꝫ hodie iudei legentes ſcripturas ſctās therebintus ſunt· vel querc⁹ ſecundū ſymachum· vel ficus ſecundum euangeliū in qua dominꝰ poma queſiuit· et non inuenit ꝛ eterna ariditate damnauit. Ipſaqꝫ folia et pompam verborum iam amiſerūt. Ortus quoqꝫ irriguus ſcꝫ ſcientia ſcripturaꝝ· vel paradiſus (alia littera) diuerſaꝝ arboꝝ quia ſine gratia ſpiritali nec olera afferūt que infirm⁹ mādueet.
Ut fauilla. Allegor. ul̄. Mora. Hec omnia de contrarijs dogmatibus poſſunt accipi: quia et magiſtri et diſcipuli pariter ſunt perituri ꝛ opus eoꝝ abus ignis.

C. .II.

Verbū quod vidit yſa. ꝛc. In ꝑma viſione p⁹ cōminationē ꝓſpera promittūtur. Reſtituam iudices tuos vt fuerūt prius. ꝛc. In iſta poſt ꝓſpera: aduerſa nunciantꝰ. Ecce dñator dominus exercituꝫ auferet a hiꝛl̄m ꝛ iuda validū ꝛ forteꝫ ꝛc. Ergo iuxta hebraicū ꝛ in illa et in iſta nō contra iudam ꝛ ihrl̄m intelligendū eſt· vel ꝓ iuda ꝛ ihrl̄m vt voluere lxx· Sꝫ ſcḋm ſymachū de iuda ꝛ hiꝛl̄m i q̄ poſſunt leta ꝛ triſtia ꝯtineri. Et notandū qꝛ ibi viſionē vidit· hic verbū qḋ erat i pricipio· a d· Et in illa iudeis cōminans: venit ad ſalutē gentiū· i iſta aūt a gentiliū ſalute incipiens: punito iſrael ex vtroqꝫ pariete credentes i eccleſiam congregat.
Quādo hec fiant oñdit cū verbū fiet caro qḋ vidit·i· intellexit yſaias cetera ei v̄ba audiūtur nō videntꝰ· de hoc dictū ē. Sup terrā viſus ē· ꝛ cū ho·c·e· de hoc ſubdit. Et erit in nouiſſimis diebꝫ ꝛc.
In nouiſſimis di. De quibꝫ iacob dixit filijs ſuis. Cōgregamini vt annūciem vobis q̄d futuꝝ ſit in nouiſſimis diebꝫ. Et paulo p⁹. Nō deficiet pīceps de iuda: donec veīat cui ꝓmiſſū eſt ꝛc. In iob. Nouiſſima hora ē in q̄ ſcꝫ lapis abſciſus de mōte ſine manibꝫ creuit i mōteꝫ magnū.
Mons. Mōtes angeli ꝓphete apoſtoli martires· ꝛ alij q̄ miraculis

effulſerunt. Colles: minores a maioribus lumen accipiētes. vnde. Saliēs in montibus traſiliens colles. ꝛ alibi. Montes in circuitu eius. ꝛc.
Et ſuper col. Super omnes ſanctos. qꝛ de plenitudine eius omnes accipiunt (de quibus. Mōtes ĩ circuitu eiꝰ) q̇ a monte xp̄o mōtes dicūt.
Domum dei iacob. Quod iō dicitur vt vetus teſtamētum ſuſcipiamus. nō ſecundū manicheum aliam quam domū iacob queramus.

bitauerūt alienigene. vñcunq̨ adducti a tito ꝛ veſpaſiano ꝛ ceteris pncipibꝫ. Vel pꝰſquā a babilonijs vaſtarēt: hec ꝯmiſerūt ſub impijs regibꝫ.
Ut philiſtiim. Philiſtiim q̇ hodie paleſtini qꝛ. p. litteram ſermo hebreus nō habet: ſꝫ p ea philiſtiim greco vtitur.
Pueris a. ad. Victoꝝ ſignificat libidinē in iudeā gentez. Greci enim ꝛ latini diu hoc vicio laborauerunt: ſed ſub conſtantino imꝑatore ꝛ choruſcante euāgelio: cū ceteris deleta ē turpitudo hec.

Vias ſu. Quas alij triuerunt. Dominus quoq̨ aſcendēs in montem docebat diſcipl'os ſuos. Prius ergo diſcende vie poſt ambulandum ĩ ſemitis.
De ſion. Nō de ſina petra: ſed de mōte ſion in quo hieruſalem. in qua templū et religio dei. Dominus quoq̨ in templo docuit ꝙ nō oportuit ꝓphetaꝫ mori extra hieruſalem.
Lex et uerbū. Sicut ſupra verbuꝫ et legem ſimul poſuit vt principes audirēt verbū. legem ꝓpl's aure pciperet. Qui enī fecerit legem: perueniet ad verbum dei. exibit lex de verbo quaſi de fonte vt alios irriget.
Et conflabūt gladios ſuos. Omne ſtudiuꝫ bellandi vertetur in pacem. quod incarnato domino aperte factum ē. tanta enim ante eum in orbe diſcordia fuit vſq̨ ad viceſimum annum octauiani ceſaris ſub quo natus ē: vt non eſſet de prouincia in prouinciam trāſitus. Eo autem qui eſt pax noſtra nato: qui fecit vtraq̨ vnuꝫ ĩ cuius natiuitate angeli cecinerunt. Gloria in excelſis deo. et ĩ terra p. h. b. u. oīa bella ceſſauerūt. et agriculture exercitate ſūt.
Spiritualiter gladij mutantur in vomeres et lancee in falces: cum ſeditiones diſcordiaꝝ et ire pellūtur. et duricia cordis vomere. i. verbo dei frangitur et ſpine viciorum eradicantur; vt ſemen ſermonis creſcat. et tandem labores manuum noſtraꝝ mānducemus in tempore meſſionis ſcilicet mortis

ſ eccleſie. † ſ deſiderio fidei.
domini ĩ uertice montium. ꝛ † eleuabitur ſuper colles. ꝛ fluent ad
ſ cito abunde.
ſ incarnatū. ſ plures de gentibus. † ſ poſtula a me et dabo t. g. † ſ paſſibus fidei. ſ iudei.
eū oēs gentes. ꝛ ibunt populi multi ꝛ dicent: Uenite aſcen
† ſ non omnes: qꝛ pauciores de iudeis. ſ non contenti propria ſalute hortabuntur ſeinuicem. venite ꝛc.
ſ chriſtum. ſ dei.
damus ad montem domini. et ad domum dei iacob. et docebit nos vias ſuas et ambulabimus in ſemitis eius. quia de ſyon exibit lex ꝛ verbum domini
ſ eccleſiam. ſ iunioris populi. i. chriſtiani per iacob ſignificati. ſ cum fuerimus ĩ domo iacob.
† ſ faciliora mādata quibus gradiamur ad ē̄.
ſ artioribus. ſ venite aſcēdamus.
ſ vetus. ſpūaliter intellecta. † ſ euangeliu.
ſ primitiua eccleſia que eſt ſpeculatio et viſio pacis. ſ in qua religio. ſ ſuper peccatis. pro diuerſitate enim meritoꝝ: diuerſitas penaꝝ erit ſ gentiles credituros. qui nō credit iam iudicatus eſt.
de hieruſalem et iudicabit gentes. ꝛ arguet populos mltos. ꝛ conflabunt gladios ſuos ĩ vomeres. et lāceas ſuas in falces. Nō leuabit gens contra gentem gladium. nec exercebūtur vltra ad prelium. Domus iacob venite et ambulemus in lumine dei noſtri
† ſ arguet. p. corrigēdo. quia dei filiū non receperunt. ſ iudeos.
ſ ideo.
ſ ſicut prius. ꝛ ſi enim prelia poſtea. nunquā tam grauia.
ſ mecum.
ſ de virtute in uirtutem.
ſ natura.
Proieciſti enim populum tuum domum iacob. quia repleti ſūt
ſ ſcꝫ. ſ cui deberēt eſſe ſimiles. ſ quondam. ſ et merito proieciſti. quia. † ſ iniquitate et dolis.

† ſ in egipto. vel in terra promiſſionis. temporibus iudicū. ſ qui a garritu auiū futura preſagiunt.
vt olim. et augures habuerunt vt philiſtiim. ꝛ pueris alieis ad heſerunt. Repleta eſt terra argēto et auro. et non eſt finis theſaurorum eius. Et repleta eſt terra eius equis. et innumerabiles quadrige eius. Et repleta ē terra eius ydolis opus manuū ſuarum adorauerunt quod fecerunt digiti eoꝝ. Et incuruauit ſe hō. et humiliatꝰ eſt vir: Non ergo dimittas eis. Ingredere in petrā. et abſcōdere ĩ foſſa humo. a facie timoris dn̄i. et a gloria maieſtatis eius. Oculi ſublimis hominis humiliati ſunt. ꝛ incuruabitur altitudo virorum exaltabitur autē ſolus dominus
ſ lxx. Alienigene. vnde. alienigene michi ſ. ſ. ſ vel paleſtini. alia littera. qui huic ſuperſtitioni maxime ſeruiunt. † ſ a deo recedendo. vel gentilibus quos emebāt ad abutēdum. † ſ libidinoſe.
ſ quaſi. cum abundent diuitiis: cupidi ſunt et auari.
ſ tm̄. † ſ ſemper auarꝰ eget.
† ſ cupiditatis theſauroꝝ. auarus non implebitur diuitus.
ſ victoꝝ vel iudeoꝝ ſ quia non eſt dignum numero: quod contra deum eſt.
† ſ hi in curribus ꝛ hi in equis. n. a. ꝛc.
† ſ nimiam abundantiam ſequitur ydolatria.
ſ terreni ſ et. ſ ſtatuas. et huiuſmodi. ſ admirabilis dementia. quid melius quod factum eſt. an qui fecit.
ſ a dignitate ſua. vn̄. hō cū in honore eſſet nō intellexit.
† ſ terrenus. infirmꝰ fide. quare hō ab humo. † ſ qui virtuoſus eſſe videbatur. qꝛ vir a virtute. ſ quia tāta commiſerunt. ſ alias ne.
ſ vel tam. ſcdm. lxx. ex perſona dei. ſ quia non uis conuerti.
† ſ tunc dicent montibus cadite ſuper nos. ꝛ collibus operite nos. † ſ in ſpeluncis. qđ ꝛ factum eſt. ſicut hiſtorici narrant.
ſ babiloniorum vel romanorum. per quos deus probauit ſe timendum ꝛ glorificandum.
ſ ꝛ tunc. † ſ ſuperbia. ſ potentis.
† ſ vaſtantibus romanis. vel babilonijs.
ſ nobilitas generis.
ſ qꝛ nemo irā eiꝰ effugiet ſ malis humiliatis

Allego. Pueris alienis. vel ſatellitibꝫ demonū. Hn̄t enī pueros ſicut et xp̄s. q̇ dicit. Pueri mei quos dedit michi dn̄s.
Repleta ē ter. ꝛc. Et romanoꝝ ꝛ iudeoꝝ auaricia ſuggillat. Grece enī et latine teſtant' hiſtorie nichil vtraq̨ gēte auarius eſſe. Int' ydola auaricia ꝯdemnat'. Vn̄ ait. Auaricia que eſt ydolorum ſeruitus.
Equis et inn. Et hoc cōtra dn̄m q̇ multiplicari currus ꝓhibuit et equos. hec enī aīalia data ſunt ad adiuuanduꝫ. non ad ſuperbiendū. vn̄ et iumenta dicuntur.
Allego. Fallax equus ad ſalutem. et alibi. Equū ꝛ aſceſſorem deiecit in mare.
Opus m. Allegor. ꝛc. Oe dogma ꝯtrariuꝫ veritati. Adorat opa manuū ſuarū. ꝛ incuruat' hō colligatus a diabolo nec erigit' niſi a dn̄o. ſic mlr euāgelica quā alligauit ſathanas.
Incuruauit ſe. Ubi quōdā templū ꝛ rligio di: ibi ſtatua adriani. ꝛ ydolū iouis. vn̄. Cū videritis abhoīatione deſolatōnis ſtātē ĩ loco ſctō ꝛc.
Nō ergo. Nō maledicit yſaias ſed bn̄dicit. qꝛ inꝑcat' eis quod iuſtum eſt. et omne iuſtū bonum ē. Sꝫ de romanis melius intelligitur ne ꝓpha ꝯtra ꝓplm ſuuꝫ inꝑcari videatur.

Domus ia. ꝛc. Poſt vocationem gentium ꝛ oſtenſionem montis dei inuitat populum ſuum qui eſt de iacob: vt exiens de tenebris infidelitatis: ſuſcipiat lumen chriſti.
In lumine. Dum lucem habetis credite ĩ lucem. Accedite ad eum et illuminamini. ꝛc. Quaſi qui male agit. odit lucem: ſed venite mecum ambulemꝰ in lumīe dn̄i qui dicit. Ego ſum lux mōdi ꝛc.
Proieciſti ei. Poſtquā exhortatꝰ vidit duriciam coꝝ in ſpū et ſubito oculos mentis ad dn̄m ꝯuertens: ait. Proieciſti enī ꝛc. q̄ſi ꝛ iō hortandi. qꝛ ꝓieciſti ꝛc.
Quia repleti ſunt ꝛc. Romanis. ſ. eiicietibus iudeos. in iudea habitauerūt ...

Ab eo loco q̇ dc̄m eſt. Repleti ſunt iniq̇tate vſq̨ ad hūc locū quidam tam ad iudeos referūt ſicut diximꝰ: q̨ ad romanos chaldeoſq̨ qui iudeis captiuatis: terram eoꝝ incoluerunt. vnde. Et repleti ſunt ydolis ꝛc.
Ingredere in p. Allego. Cōfuge ad xp̄m. de q̇. Petra aūt e. x. ꝛ alibi. Petra refugiū erinacijs. Abſcōdere ĩ foſſa humo. in ꝓtectione carnis eius in cruce foſſe. vn̄. Foderūt manus m. ꝛ p. ꝛc. A facie tīoris dn̄i ab ira iudicij. ꝛ gl'a maieſtatis eius. qꝛ veniet cū ꝑtāte magna ꝛ maieſtate.
Mor. Abſcōdere in f. h. Intra ĩ cubiculū ꝛ clauſo h. ora. p. t. Vel in foſſa hu. abſcōditur q̇ intra ſpeluncā carnis mala occultat que cogitat ne per opationem carnis ꝓdeant foras.
Oculi ſublimis. ꝛc. Nec diuitie nec potētia nec nobilitas quenquam ſaluabit omnibus ſuperueniet vna captiuitas. Poſſunt et de di.

iudicij hec accipi. Cum omnis creatura in cõſpectu dei humiliabit᷑ ⁊ nihil ſe eſſe ſentiet compatione eius.
¶ Domini exercituum. Ubicunqꝫ de victoria vel vĩdicta dñi loquitur: dñm exercituũ eũ ꝯmemorat: ne dubitemus de eius victoria: cuiuſ tanta eſt potentia.
¶ Cedros libani. Uox dñi ꝯfringẽtis c. ⁊ vidi impiũ ſuperexaltatum ⁊ ele. ſicut cedros libani. et trãſiui ⁊ ecce nõ erat.

¶ Sunt tamẽ cedri boni odoris qui cum apl'o dicere pñt chriſti bonus odoꝛ ſum᷒ vñd. Cedri libani q̃s plãtauit ⁊c. et alibi. Ponã ĩ terra cedrũ et buxum.
¶ Libanus mõs eſt phenicis regionis. cedros habẽs excelſas ſuper omnes arbores baſan. Regio arabie cui rex og imparauit. quercus hꝫ glandiferas. qui cib᷒ eſt porcorũ nõ hominũ. Per cedros libani: de nobilitate ſupbi. liban᷒ enĩ cãdidatio. Per quercus baſan que ignominia interp̃: qui ĩ ceno libidinis volutãtur: accipiunt᷑. quorũ fructus demonum cib᷒ eſt. nõ hominum
¶ Mõtes excel. Pro uarietate virtutũ. alij bonorũ mõtes. alij colles appellãtur. Pro diuerſitate viciorum alij impiorꝫ montes. alij colles. q̃bus dicitur. Ego inducam ſuper uos gladium.
¶ Et ſuper omnẽ t. Ad litterã. Uenientibus romanis. ⁊ turres ⁊ muri fundit᷒ euerſi ſunt. Alie. Q2 qui vita ⁊ virtutibus eminebant vel ẽmi nere debebant ĩ die illa ſubuertentur.
¶ Turris vel ad munitionẽ vrbis vel ad ſpeculam fit. Hãc cõputatis ſumptib᷒ debemus edificare omnes. Sed ſi ſupbierit. cadet ſup eum a quo edificata fuit. ſicut illa in ſiloa vel hieruſalem que .xviij. homines interfecit
¶ Muri eccleſie. ſapientes viri ⁊ omni rõne firmati. ne dogma puerſum ꝑualeat veritati. vñ ad ieremiam. Sup manus meas depinxi murũ tuũ.
¶ Naues. Habuit ioſaphat naues quas mittebat in tharſis: ſꝫ ꝯtrite ſunt in aſiõgaber. Hũt ⁊ ſalomõ naues que ibãt in tharſis ⁊ reuertebant᷑ cũ argẽto ⁊ auro. ⁊ ebore ⁊ ſimijs. Sꝫ q2 vterqꝫ peccauit. alius voluptate gentiliũ fẽminarꝫ. ali᷒ regis ſamarie ſocietate. vterqꝫ ad ethnicoſ refert᷑ ⁊ hereticos. in quib᷒ fulgur tm̃ eloquẽtie ⁊ ſenſus diabolica arte ꝯſtructus. et ſermo mortuus. qd̓ ſignificat᷑ in ebore. ⁊ ſimilitudo hũane rõnis quã veneramur in ſimijs. Vñ. In ſpũ vehemẽti c. n. t. Sũt ⁊ naues bone de q̃bus dicit᷑. Qui deſcendunt mare in na. ⁊c.
¶ Tharſis. Cuiuſlibet maris. Hebrei eĩ quodcũqꝫ mare tharſis appellãt. ⁊ quaſcũqꝫ ꝯgregatões aquarꝫ maria. Iuxta illd̓ ꝯgregatões aquarꝫ a. m. Sicut narrat ioſephus aduenietib᷒ romanis q̃ in portib᷒ erãt ꝯprehẽſi ſunt ⁊ naues eorꝫ ſuccẽſe.

ſ quando per romanos vel caldeos ſe vindicabit. † ſ iõ. ¦ ſ qui ſuperbis reſiſtit. humilib᷒ au tẽ. d. g. vnde. qui ſe exaltat. h.

ĩ die illa. † Quia dies ¦ domini exercituum † ſuper omnez ¦ ſuperbũ

† ſ veniet. ¦ ſ ſacerdotes ſcribas. ⁊ phar. vel dies iudicii ſuper diabolũ ⁊ membra eius. vnde qui ſe exal. h.
ſ veniet.

et excelſum. et ſuper omnez arrogãtem. ⁊ ¦ humiliabit᷑. ⁊ ſup omnes † cedros libani ¦ ſublimes. et erectas. ⁊ ſup om̃es † quercꝰ baſã.

¦ ſ cum ex ore ĩfantiũ. ⁊ lactentiũ laus perficitur. vt inimicus deſtruatur.
† ſ nobilitate ſuperbos.
¦ ſ ſcꝫ. ſ nobilitate.
† ſ luxurioſos qui fructificant porcis. i. demonibus.
ſ ſuperbia.
ſ ſuperiores.

Et ſuper omnes montes excelſoſ

ſ ſuperbos.

et ſuper omnes colles eleuatos.

Et ſuper omnẽ turrim excelſam.

et ſuper omnem murum munitũ

ſ eos qui nauibus lucra ſectantur.

et ſuper omnes naues tharſis. et ſuper omne qd̓ viſu † pulchrum ẽ.

ſ templũ qd̓ valde pulcꝛꝫ iuuenes ⁊ virgiẽs.
† ſ hũana rõne ꝯſtructũ. erigẽs ſe ꝯtra rõem dĩ
ſ aliĩ venundati. alij occiſi. alij fame mortui.
¦ ſ potentia. ⁊ nobilitas.

Et incuruabitur omnis ¦ ſublimitas hominum. et humiliabit᷑ altitudo virorum. ¦ et eleuabitur dominus ſolus ¦ in die illa. et ydola penitus conterent᷑. et † introibũt in ſpelũcas petrarum ¦ et in uoragines terre a facie ¦ formidĩs domini ¦ et a gloria maieſtatis eius. cum ſurrexerit ¦ percutere ¦ terraꝫ.

¦ ſ .i. altus apparebit vel in iudicio.
† ſ cum dederit inimicos ſuos in captiuitatez.
† ſ ydola. ſ hoc ad vtrũqꝫ.
ſ .i. in latibula cordium in quibus condita ſunt
¦ ſ vt abſcondãtur precipitiis hiantis terre.
¦ ſ immiſſe a domino.
ſ qñ glorioſus apparebit qui cõtempnebatur
ſ qui videbatur dormire. ¦ ſ per romanos. vel chaldeos. vel in iudicio ¦ ſ terrenos.
ſ captiuitatis.

In die illa proiiciet homo om̃ia idola argẽti ſui. ⁊ † ſimulachra ¦ auri ſui que fecerat ſibi vt adoraret talpas ⁊ veſpertiliones. Et ingredietur fiſſuras petrarũ. et in cauernas ſaxorꝫ. a facie formidinis domini. et a gloria maieſtatis ei᷒ cum ſurrexerit percutere terram.

ſ falſa dogmata. ſ eloquẽtie. † ſ in quibus cõfidebant. ¦ ſ ſapientie.
ſ hic verſus in. lxx. nõ habetur. ſ ſcꝫ chriſto.

Quieſcite ergo ab homine cuius ſpiritus in naribuſ eius eſt. quia excelſus ¦ reputatus eſt ipſe.

ſ quieſcite q2 deus.
ſ ſcđm diuinitatem. † ſ creditus ab apoſtolis et alijs ſanctis.

¶ C. .III.

ſ quia noluiſtis quieſcere ab homĩe tali: ſed fudiſtis ſanguinem iuſtum. ſ iõ moneo ſ cui nemo reſiſtit.

Ecce eniꝫ dominatoꝛ dominus exercituũ auferet ¦ a hieruſalem ⁊ † a iuda: ¦ validum et fortem. Omne robur ¦ panis. et omne robur ¦ aque et

† ſ duabus tribubus ſ a ſacerdotib᷒. † ſ pricipibus. ¦ ſ omnia eis languida. omnia infirma. q2 chriſtũ occiderũt. in quo ſolo ꝯfortatio.
¦ ſ per panẽ: quidquid comeditur. hoc iudeis ſic abſtulit dñs: vt et filios deuorarẽt. ſ qui de celo deſcendit. qui ꝯfirmat coꝛ hominis.
¦ ſ per aquã: quidquid bibitur. ſ qui biberit ex hac aqua: ſitiet iterum.

¶ Hebrei putãt lingua ſua mare proprie tharſis appellari. Si aliter dicitur: ſirum eſt.
¶ Incuruabitur ſ. Allego. Human᷒ ſermo rõnabilis videt᷑. ſi ñ ſit diuine ſciẽtie ꝯpatus. Cũ aũt mẽdaciũ veritati q̃ſi ſtipula igni appropiquauerit: vorat᷑ ⁊ deperit ⁊ dogmata falſitatis q̃ idola vocant᷑ ab eo quoqꝫ q̃ ꝯficta erãt: penitus ꝯterentur.
¶ Et idola penitus. Hoc ĩ captiuitate chaldeorꝫ qñ iudeorũ idola cõminuta ſunt ⁊ ĩ babilonẽ aſportata metalla. In vltĩa enim captiuitate nõ legũt᷑ iudei idola coluiſſe. Iõ ꝯmixtĩ de vtraqꝫ ⁊ de die iudicij cũ dicat. hoc ſpẽaliter ad priorẽ referenduꝫ eſt.
¶ Be. Edificauit ſalomon rex in birſin aſtaroth. idolũ ſidoniorꝫ ⁊c. vbi ni fallor oñditur. q2 ſalomon nũquã ꝑfecte penituit: q2 idola q̃ edificauerat nõ deleuit.
¶ In die illa. Allego. ⁊c. Argentũ eloquẽtia. aurꝫ: ſapiã: q̃ a dño dant᷑ hoĩbus vt ſeruiant deo ⁊ de deo loquant᷑. Illi vero abutunt᷑ ĩ idolorꝫ ſiſtatione. Vñ. Dedi eis argẽtũ ⁊ aurꝫ. Ipſi vero inde operati ſunt baal. Cum ergo q̃s ꝑuerſus primũ in ſpelunca pectoris ſui idola ꝯdiderit ⁊ ĩ uoraginib᷒ terre abſcõdiderit: nõ audẽs ꝓferre qd̓ male finxit: ſcđus ꝑfectus ẽ vt ꝓiiciat ⁊ ĩ ſe eẽ ñ patiat᷑
¶ Ut adora. tal. Nõ in re. Sed ſicut talpe ſimulacra gentium ocl'os hñt ⁊ nõ vidẽt. Et ſicut veſꝑtiliones q̃ lucez fugiunt ceca ei ſunt. Sic oĩa dogmata veritati cõtraria quib᷒ ꝑiectis ĩgrediñtur q̃ ꝑiecerãt in fiſſuras petrarꝫ et in cauernas. ſ. vt nõ ĩ puluere ⁊ vili luto: ſꝫ in firma rõne verſent᷑ et inueniant ſibi diuerſa virtutum foramina. quib᷒ ad veritatem perueniatur.
¶ Quieſcite ergo. Q2 hec euenient niſi q̃eſcatis. Q. e. ne ſeuiatis in xp̃m qui purus homo videtur. q2 ſpirat narib᷒ ⁊ viuit ſicut alij homines.
¶ Excelſus repu. Excelſus ſuper omnes gentes dñs. Et ipẽ fundauit eam altiſſimus. Hebreum tamen excelſum ſignificat. nõ excelſus. Ipẽ eſt enim ipſa altitudo non tantummodo altus.
¶ Ecce enim. Huc uſqꝫ de iudicõ dici putant. quod ſequitur de captiuitate ventura. quã alij ad babilonios. alij ad romanos referunt. Sꝫ melius eſt cuncta referri ad paſſionem chriſti poſtquam omnes gratie donationes a iudeis ablate ſunt. ¶ C .III.
¶ Omne robur panis. Allego. Diuina ſcriptura quando attritione expoſitionis indiget. cibus eſt. Quando facile et ſine laboꝛe ſumitur: potus. Hanc abſtulit deus iudeis et dedit gentibus. vnde. Auferetur a nobis regnum dei. ⁊ d. g. f. f. e. et alibi. Mittam famem ĩ terram nõ famẽ panis neqꝫ ſitim aque ſed audiendi verbum dei.

Habent iudei panem·habent et aquas:ſed ſine fortitudine vel robore. Legunt ſcripturas:nec intelligũt tenent mẽbranas:ſed xp̃m ibi ſcriptum fugiunt· Et lacte aluntur quaſi paruuli·nõ ſolido cibo:q꞉ fortitudinem pdiderunt·infirmi ſunt·⁊ olera comedunt adlethargum ſolidus cibus eſt·qui vitam ſuſtentat·cor confirmat.

Virum bella. Non eſt enĩ aput iudeos:qui pro lege bellet· qui ſecundum eam iudicet·omnes enĩ vani et ſtulti ſunt.

abolus·vnde Videbã ſicut fulgur ſathan de celo cadentem.

Effemi·Lxx· Illuſores· Quales ſcilicz illuſerũt concubine leuite in gabaa effeminati delicioſi fracti in feminã· Alleg· Magiſtri quoqꝫ ppli illuſores ſunt q̃ deuorãt pplm dei ſic eſcã panis·⁊ puerſe ſcpturas interp̃tãt.

Sic ⁊ in eccl'ia ꝓpter peccata ppli auferunt' boni principes· religioſi rectores·ↄſiliarij·⁊ prudẽtes. Cõſurgit puer ↄtra ſenem·nulluſqꝫ ordo honoratur· Sanctus eccleſie ſtatus confunditur.

Et ariolũ. Qui aliquãdo vera ariolantur vt balaam·et diuini·v·vrbium paleſtinoꝝ· quoꝝ conſilio arca dñi remiſſa ẽ Quaſi ⁊ veri ꝓphete et falſi auferentur a iudeis.

Senem. Queꝫ lxx·preſbiteꝝ trãſtulerunt. Gloria ſenũ canicies·i·ſapiẽtia· de q̃. Canicies hominum prudẽtia eſt· Solus abrahã pſbr·i·ſenex appellatus eſt: q̃ paucioribꝫ annis q̃ꝫ multi ab adam vſqꝫ ad ſe vixit· Roboam pdidit regnũ:q꞉ pſbiteros audire noluit.

Principẽ·ſ·q· ⁊c· Allego· Prĩceps penitẽcie·⁊ eoꝝ q̃ ſaluant' per pñiam xp̃s caput eſt. Vñ dicit'. Nõ ſi quinquaginta viri iuſti inueniantur in ciuitate· ſaluanda ſit· Jubileum quoqꝫ quĩquagenarius ſignificat·cuius xp̃us eſt prĩceps ſicut ſabbati et aliaꝝ ſolennitatũ vnde. Dñs eſt filius hominis etiã ſabbati Penitẽtialis pſalm' quĩquageſimus ponitur· Miſerere m·d·

Per quinquagenariũ a parte totum ĩtellige. Per hos omnes pĩcipes intellige ablatos·⁊ iõ non eſt mirũ ſi aput eos omnis dignitas perit q̃bus non cõcedit' bellandi poteſtas.

Prudentẽm. Doctorẽ vel auditorẽ. Primus ẽi beat' eſt:q̃ ſapiẽs ẽ· Sc'ds qui ſapientem audit.

ſ vt nemo poſſit reſiſtere hoſtibus viſibilibus ſiue inuiſibilibus·qui uſqꝫ hodie ſeuiunt.
† ſ quia romanos iudices poſt captiuitatẽ habuerunt.
fortem et virũ bellatorem·et †iu
ſ iam non eſt propheta ⁊ nos ñ c·a·
dicem ⁊ prophetam· et ariolũ·et
ſ morbus. † ſ quinquageſimũ caput accipiunt leuite ianitores.
ſenẽ principẽ ſuper †quĩquaginta
ſ qui ſola vultus reuerẽtia ſolet honorari.
† ſ vt in conſulte omnia precipitent.
⁊ honorabilẽꝫ vultu·† ⁊ ↄſiliariũ
ſ principem artificum·vt fuit beſeleel.
† ſ quibus perditis omnis edificandi gratia ad eccleſiã tranſlata eſt·vnde·ſicut ſapiẽs architectus fundamentum poſui· † ſ qui·ſ·exercitatus ſit in lege ⁊ euãgelio.
et ſapiẽtem de †architectis ⁊ †pru
† ſ his ablatis:quos dederam.
dẽtem eloquij myſtici. †Et dabo
ſ moribus non etate. † ſ ve ciuitati: cuius princeps iuuenis eſt·⁊ prĩceps mane comedit.
† ſ laſciui fluxi imbelles
pueros †prĩcipes eorum·⁊ †ef-
† ſ tunc. † ſ vbi non eſt gubernator corruit populus.
feminati dñabuntur eis· †Et †cor
ſ contra.
ruet populus·vir ad virũ·vnuſ-
ſ contra. ſ quẽ debet diligere ſicut ſe metipſum. ſ ſine rõne.
quiſqꝫ †ad proximũ ſuũ· Tumul
† ſ etate vel moribus.† ſ genere vel vita.
tuabitur †puer contra ſenẽ·et †ig-
† ſ alij alios·non cõmuniter eligunt.
nobilis contra nobilem· †Appre
† ſ etiã. ſ vernaculum.
hendet enim vir fratrẽ ſuum †do
meſticum patris ſui·et dicet·Ve
ſ ideo.
ſtimentum tibi eſt· princeps eſto
ſ penuria. ſ defenſione.
noſter· ruina autem hec ſub ma-
ſ electus in principem.
nu tua. Reſpõdebit in die illa di-
† ſ ſolus chriſtus ſanat contritos corde ⁊ alligat contritiones eoꝝ. ſ non ſufficio mederi miſerijs veſtris.
cens· †Non ſum medicus·⁊ i do
† ſ qui ſufficiat michi ⁊ vobis.
mo mea non eſt †panis neqꝫ veſti
ſ ergo.
mentum· Nolite me conſtituere

ſ ſine auxilio.
† ſ beniamin. ſ ipſa ciuitas.
principem populi· Ruit enĩ †hie-
ſ iudea prouincia. † ſ ideo.
ruſalem·et iudas concidit †quia
ſ poſſum deſtruere templũ hoc manu factũ ⁊c
ſ crucifige cru·e· Sãguis eius ſuper nos ⁊ ſuper filios noſtros.
lingua eorum· et adinuentiones
ſ manſuetũ. ſ ad iram.
eorum contra dominũ vt prouo-
ſ reſpectũ miſericordie.
carent oculos maieſtatis eius·
ſ q꞉. ſ quia chriſtũ in carne vidẽtes credere noluerunt. † ſ quãdo poſiti in miſeria:agnoſcent ſe propter mortẽ filij dei hoc ſuſtinere.
Agnitio vultus eorum †reſpõde
† ſ polluti ſodomitico vicio.
bit eis·et peccatum ſuum †quaſi
† ſ clamãtes crucifige cru. ſ inuerecunde.
† ſ ſecunda poſt naufragiũ tabula eſt impietates abſcondere.
ſodoma †predicauerunt †nec ab-
† ſ ergo. ſ non ſolum corpori.
ſconderunt· †Ve anime eorum·
† ſ quaſi merito ſuo punientur. † ſ pro peccatis. ſ ſua·
†quoniã †reddita ſunt eis mala.
† ſ lectores iuſticiã domini laudate· † ſ chriſto·cui iudiciũ eſt datum. † ſ iuſte iudicauit.
†Dicite †iuſto qm̃ †bene· quoniã
ſ mercedẽ. ſ que ſeminauerit hõ hec ⁊ metet
fructum †adinuentionum ſuaruꝫ
† ſ impius. † ſ bene·q꞉·ve impio in malũ qđ ſemper duret. ſ tendenti.
†comedet· †Ve impio in malum
† ſ qui principem ſuũ romane poteſtati tradidit:ipſe ſubiacet ei. † ſ operationũ.
†Retributio enim †manuuꝫ eius
ſ a dño. † ſ bene quia. ſ verba domini.
† ſ ſcribe ⁊ phar·exigentes primicias decimas qui docere debuerant. ſ non doctores.
fiet ei· †populum meum †exacto-
† ſ eorum·vel ipſi effeminati.
res ſui ſpoliauerũt· †et mulieres
† ſ quaſi ne credatis eis·q꞉ popule meus.
† ſ oleum peccatoris:nõ impinguet caput m.
ſ ſacerdotes adulantes eis:a quibus accipiũt.
dñate ſũt eis· †Pple meus †qui
† ſ blandis verbis.
beatum te dicunt·ipſi te †decipi-
ſ ne laudes hominem in vita ſua. † ſ rectitudinem operum.
unt· et †viam greſſuum tuorum

Apprehẽdet. Ad litterã· Dũ iudei romanoꝝ obſidione clauderent' i tres partes diuiſi erãt. Alij tẽplum arcemqꝫ tenebãt. Alij ſupiorẽ partem ciuitatis·alij inferiorẽ·⁊ quos uolebãt ſibi p̃ficiebãt etiã vernaculos patrũ ſuoꝝ dicẽtes· Veſtimentũ tibi ẽ prĩcepſ noſter e· Ruina autẽ hec ſub manu tua·hoc ẽ·victũ habes·⁊ veſtimẽtũ·prĩceps e·n·dum mõ a fame eruas nos ⁊ ruina noſtra tuo ſuſtentetur auxilio.

Reſpondebit Hoc nõ ẽ in hebreo ſed de·lxx·hoc addit' Scd'm hebreũ enim ſic iungit'. In die illa dicet nõ ſum m·⁊c·

Nõ ſum. Mor. non ſtatim multitudinis iudicĩõ acq̃eſcamus:ſed electi ad pĩcipatũ menſurã nr̃aꝫ nouerim':q꞉ deus ſupbis reſiſtit·humilibꝫ a utẽ d·g· Multi eſurientes ⁊ nudi·cũ nec ſpũales cibos nec xp̃i tunicaꝫ habeãt·aliis veſtimẽta ꝓmittunt ⁊ alimoniã·⁊ vlceroſi ſe eſſe medicos iactant non timẽtes q̃d d'r· Ne queras iudex fieri:ne forte nõ poſſis auferre iniq̃tates.

Ruit enĩ hieruſalẽ. Ex pſona prophete· Quaſi· iõ nõ inueniẽt qui velit eis ſubueñre·q꞉ dñm blaſphemauerũt dicẽtes Demoniũ habes·et huiuſmodi.

Quia lingua. Quãuis romãi quãtum ad ſe ꝓ tributo qđ negebat' in obſidionẽ venerunt:tñ p̃cipue mors domini cauſa fuit.

Prudentem·lxx· Auditorẽ. Qui in eccleſia neceſſarius· Vñ ſacerdotes olim ↄſtituti ſunt:qui diſcernerẽt quo ſpiritu prophete loquerentur.

De architectis Ipſe chriſtus fabri filius dicitur·⁊ in paralipomenõ vallem artificum legimus· Ibi quippe erant artifices quos non inflabat ſcientia:ſed humilem chriſtum ſequebãtur. vnde· Ego ſum minimus apoſtolorum.

Et dabo p· Cum cetera in perſona ſua dixiſſet:ſubito inducit dñm loquentẽ ꝓ maiori autoritate.

Dabo·p·⁊c· Talis fuit roboam qui ſecutus ẽ ↄſilia iuuenũ cũ·xl·annoꝝ regnũ accepiſſꝫ. Salomõ aũt·xij·annoꝝ·nec tñ iuuẽis dict' eſt:q꞉ ſapiens. Daniel quoqꝫ añ iudiciũ puer·poſtquã iudicauit:ſenex pſbr dict' eſt:q꞉ ſapiens· Vñ apl's Ep̃s nõ dꝫ elegi neophitus:ne ſupbiat ſicut di

Agnitio. Agnoſcent propter peccata hoc contigiſſe vel ante oculos mentis ſemper peccata ſua habebunt.

Et peccatũ. Mor· Peccatũ ſuũ ſicut ſodoma predicat nec abſcondit:qui peccati ſui exemplo tanquã fetore alios corrumpit.

Ve anime eorũ. Lxx· Ve anime eoꝝ qm̃ cogitabãt ↄſilium peſſimum ↄtra ſemetipſos dicẽtes: Alligemus iuſtũ qm̃ inutilis eſt nobis.

Populũ m·⁊c· Caueam' ne ſim' exactores i p·ne iuxta impiũ porphiriũ matrone ⁊ mlieres ſint nr̃ ſenat' q̃ dñentur i eccl'ijs:⁊ de ſacerdotali gradu fauor iudicet feminarum.

Et uiã·g·t·⁊c· Vñ ieremias· Interrogate q̃ ſit via bona·⁊ ambulate

in ea. Sʒ ſi ertauerim⁹ audiam⁹ dñm in ezechiele dicētem. Dabo eis viā alteram de qua. Ego ſum via veritas ⁊ vita.
Stat ad iudicandum. Jam quaſi iratus nō ſedet paratus vniuſcuiuſqʒ reddere ſecundum opera ſua. Vel nō ſedet adhuc: vt in preſenti iudicet: ſed ſtat cōſiderans ⁊ diſcernens omnium opera quaſi adhuc penitentie locus eſt. ⁊ ſpacium reſeruat.
Populus qui propter impitiam ⁊ ſimplicitatem deceptus eſt. adhuc vocatur vt ſaluetur
Non ſedet dominus quaſi iudicās: ſʒ ſtat ad iudicandum. Volens populū ſtare cuius via diſſipata eſt.
Contra principes et preſbiteros venit vt iudicet dans eis locū defenſionis. vñ. Vt iuſtificeris in ſer. t. ⁊c.
Vos enim depaſti. Hiero. Reor hoc fuiſſe inter ſenes ⁊ pricipes veteris populi quod īter preſbiteros ⁊ ep̄os nr̄i tp̄is
Vineā meam. Vineam de egypto trāſtuliſti. Vinea eī dñi ſabaoth; domus iſrael eſt.
Quare atteritis populū meū. Noſtri quoqʒ principes cum pauperes delinquētes publice arguant ⁊ cōfundāt. diuitibus peiora peccātibus nec nutū faciūt. In quoꝝ domibꝰ rapina paupm. dum edeſie opes ſibi theſaurizāt. ⁊ ī delicijs abutūt. Que ad ſuſtētatione pauperū dant ⁊ ſibi reſeruāt vel propinqs diſtribuunt. et alioꝝ inopiā ſuas vł ſuoꝝ diuitias faciūt.
Pro eo qꝫ ele. ⁊c. Hoc ad vxores ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ precipue. et ad alias quoqʒ pōt referri. ob quaꝝ delicias ⁊ luxū viri earū paupes expoliabāt. Ne ſe ergo imunes exiſtimarent a peccato, dicit dñs. pro eo ⁊c.
Mor. Pro eo qꝫ ele. ſunt ⁊c. Corripiūtur aīe que in ſupbiā erigūtur. ⁊ nō virilez duriciā: ſed diſſolutionē femineaʒ ſectant ⁊ perdūt ornamēta virtutum que torquibꝰ monilibꝰ armillis ⁊ hmōi dſcribūt. Cōtra eccle quoqʒ feminas hec dñr: que ambulāt extento collo nutu ſignīſqʒ loquūtur.
Decaluabit. Quod occultū eſt patebit. ⁊ feda caluicies apparebit. Nihil enim opertum eſt qđ non reueletur.
In die illa. Scʒ babilonice captiuitatis. Vel verius qñ capti ſunt a romanis. ⁊ oīa ornamēta pdiderūt. Hinc metaphorice mulieꝝ. i. vrbiū ornamēta deſtructa ſunt. que ī plateis porticibꝰ foro ⁊ gimnaſijs et ī menibꝰ publicis. Moꝝ. quoqʒ ad animam hec referimus.
Calciamentorū. Que in ſolitudīe nō ſunt attrita. ſʒ ita ut extraxerūt de egypto p. xl. annos in deſerto hūerunt. His calciantur qui agni carnes ſunt com eſturi. vñ alibi. Calciati pedes in prepa. e. pacis.
Calciamento ⁊c. Hec durare nō pñt: ſi extēto collo ambulat. Si pedibus veſtimēta trahunt. vt p mūdicia matronali terre ſpurcicia vertat.
Anulos. Quibꝰ ſignamur ad militiā xp̄i quē pat ſignauit. vñ. In ſignaculū ſiſitudīs. Filiꝰ quoqʒ pdigus cū ſtola anulū rcepit ⁊ calciamēta
Gemmas in fronte. Quibꝰ ora noſtra decorantur. ⁊ caput. De quo. Sicut vnguētum in ca. qđ deſ. in. bar. b. a. ⁊c.

ſ male laudādo.
diſſipant. Stat ad iudicandū dominus. et ſtat ad iudicandos po-
ſ tandem. ſ eternum.
pulos. Dominꝰ ad iudiciū veīet
ſ prophetis ⁊ patriarchis. vñ quādo ſederit cum ſenatoribus terre ſ apoſtolis de quibꝰ cōſtitues eos p. ſ. o. t.
cum ſenibus populi ſui. ⁊ pricipibus eiꝰ
ſ o phariſei ⁊ ſcribe. ſ violenter exigendo decimas ⁊ hmōi.
vos enim depaſti eſtiſ
ſ cenſu vel ſpū qui ſoluere nō poterat nec ſe defendere ſ domā iſrael. ſ innocentis
vineam meam. et rapina paupe
ſ eſt. ſ o principes ſ quaſi ideo damnabit vos in iudicio.
ris in domo veſtra. Quare at-
ſ vel affligitis. alia littera.
teritis populum meum: ⁊ facies
ſ orphanoꝝ viduaꝝ ſ fame attenuatis. vnde demoliuntur eni facies ſuas ⁊c.
ſ quem timere debetis.
pauperum cōmolitis: dicit dominus exercituū. Et dixit domi-
ſ in ſuperbiam. ſ Minores ciuitates. vici opida. que in libro hieſu filie nominantur.
nuſ deꝰ: Pro eo qꝫ eleuate ſūt fi
ſ de vicio in vicium. ſ in quo notatur ſuperbia.
lie ſyon. ⁊ ambulauerūt collo ex
ſ ſignis laſciuie.
tento. ⁊ nutibus oculoꝝ ibant ⁊
ſ ludendo. ſ vt etiā inceſſu videntes allicerēt.
plaudebant. et ambulabant pedibus ſuis compoſito gradu ince-
ſ ornate rapina pauperum.
ſ vt pro ornatu ſit ignominia.
debant. Decaluabit dominꝰ ver-
ſ quo peccata teguntur.
ticem filiaꝝ ſyon. ⁊ dominus cri
ſ romanis irruentibus.
nem eaꝝ nudabit. In die illa auferet dominus ornamentū calciamentorū. ⁊ lunulas. ⁊ torques
ſ lunulas eccleſie ornamēta que a ſole iuſticie illuminantur. ſ ornamentum colli vſqʒ ad pectus dependens in quo intelligentia mentis.
ſ quelibet ornamenta. ſ brachioꝝ ſcilicet bona opera. has accepit rebecca ī ſponſalibus.
ſ capitis in quo eſt omnis ſenſus.
⁊ monilia. ⁊ armillas. ⁊ mitras
ſ crinium. que ⁊ ſerinones dicūtur. ſ In quibus diſcretio notatur ſ taloꝝ. ſimiles armillis. vñ. Pes nō offēdit. ⁊ erue. p. m. a. lap.
⁊ diſcriminalia. ⁊ pichelidas. ⁊
ſ colli. que ⁊ auri ⁊ argenti texūtur virgulis ſcilicet ſenſu ⁊ ſermone. ſ in quibus muſcū portabāt. ⁊ alia odoramēta. vt ſimus bonꝰ odor chriſti. ſ ab auribus.
murenulas. ⁊ olfactoriola. ⁊ in
ſ Ne audiamus iudiciū ſanguinis. ſed qui habet aures audiendi. a.
aures. ⁊ anulos. ⁊ gemmas ī frō
ſ de quibus ibunt de virtute in virtutem. ſ quibus humeri. ⁊ in quibus opus ⁊ pectora. in quibus ſenſus proteguntur.
te pendētes. ⁊ mutatoria. ⁊ pal-
ſ quibus preceptoꝝ omniū regula ſtrigitur.
liola. et lintheamina: et acus.
ſ videmus enim quaſi per ſpeculū ⁊c. ſ ſubtilia velamina.
et ſpecula. ⁊ ſyndones. ⁊ vittas
ſ quibus operiūtur hūeri. ſ quibꝰ tegimur cōtra ardorem vicioꝝ. ſ tibi. ſ virtutum. ſ putruerunt ⁊ cor. ci. m.
⁊ teriſtra. Et erit p ſuaui odore
ſ vicioꝝ ⁊ peccatoꝝ. ſ aurea ſ veritatis. ſ de qua itate accīcti lumbos veſtros in virtute. ſ peccatoꝝ quo quiſqʒ conſtringitur. ſ mendacii.
fetor. ⁊ p zona funiculus. pro
ſ torto ⁊ reſlexo. ſ pro virtute vicium. ſ capitis deturpatio.
criſpanti crine caluicium. et pro
ſ que eum locum tenet in feminis quē rōale in epiſcopis. ſ amiſſa. ſ penitentis luctꝰ. ſ iuuenes. ſ Juſticia iuſti non liberabit eū.
faſcia pectorali cilicium. Pul
ſ romanoꝝ.
cherrimi quoqʒ viri tui gladio ca
ſ bellatores.
dent. et fortes tui in prelio. Et merebunt atqʒ lugebūt porte eiꝰ
ſ qđ oculis cernimus. ſ vrbs fūditus euerſa vel plebs omnino deiecta.
⁊ deſolata in terra ſedebit.

C. IIII.

Et appreheudent ſeptem mulieres
ſ chriſtum ſolum qui ſine peccato ſ cum incuruabitur altitudo viroꝝ.
virū vnum in die illa dicenteſ

Lintheamia. Hie. Vlatisi dno perfruamur delicijs vñ. tor. volup. t. p. e.
Vittas. Que crinium hinc illincqʒ fluentē conſtrigunt.
Teriſtra. Veſtis muliebris tenuiſſima. et viſui peruia eſtati ydonea. ⁊ inde noīat teria ei eſtal dr
Faſcia. Qua caſtigant vbera ne exuberēt. Deſpondi enī vos ⁊c. Et alibi. In egypto māme tue cōfracte ſunt.
Et merebunt. Quicūqʒ locū ſuum diabolo dederit et cor ſuū omi cuſtodia non ſeruauerit: lugebūt porte eiꝰ. ⁊ abſente ſpōſo ſemp ī luctu erit ⁊ corruēs in puluere ſedebit.
Lugebūt porte. Weibonomicos Judices. reges. pricipes. q ſolebāt ſedere ī porta. Vñ. Aduerſum me loquebantur qui ſedebant ī p.
C. IIII.
Et apprehendent ſeptez. Cū nabuchodonoſor Sedechiam regē ⁊ pricipes iudeoꝝ ⁊ tribum iude ⁊ bēiamin captiuauit (alie enī. x. iaʒ abducte erant vltra mōtes medoꝝ ⁊ perſarū nec poſtea reuerſe ſūt) potuit fieri vt multo plures mulieres remāſerint. ⁊. vij. viruʒ vnū apprehēderint dicētes: Panē ⁊ veſtimentū habemꝰ ne ſine ſemie moriamur: ⁊ hoc maledictū legis ī curramus ſcʒ maledicta ſterilis q̄ nō dimiſerit ſemē ſup terram aufer obprobriū ſterilitatis a nobis. Inuocetur nomē tuum ſuper nos: vt vir dicaris noſter.
Septenariꝰ ⁊ denariꝰ numerꝰ ꝓpt ſabbatū ⁊ decalogū iudeis familiaris ē. Cū iuxta ambiguitatē hebrei ſermonis quo verbū ſaba nūc ſeptez nūc plures nūc iuramentū interp̄tat: hoc loco plures poſſumꝰ intelligere.
Septē mulieres. Septē dona ſpūs ſancti. Spūs ſapiētie ⁊ intellect. ſpūs cōſilij ⁊ fortitudīs. ſpūs ſciētie. ⁊ pietatis ⁊ replebit eum ſpūs timoris dñi. Que mlieres dicunt: qꝛ nemo generat deo niſi p ſpiritum. Et plater quia plura ſunt dona cum ſpūs vnus.
Alle. Septē dona ſpūs ſancti. vij. mulieres ſunt. Vñ requieſcet ſup eum ſpūs dñi. ſpūs ſapientie ⁊c. Vir aūt xp̄us dicitur: vnde zacharias.

Ecce vir·oriens eſt nomen eius· In die illa·i·dñice incarnationis appre-hendent ſepte dona ſpiritus ſancti virum vnum ſcilicet xp̄m·quia nullũ alium inuenerunt in quo requieſcerent· vnde ſuper quem videris ſpiritũ deſcendentem ⁊ manentem·ꝛc. Hi ſunt ſepte oculi de quibus zacharias Sup lapidem vnum ſunt ſeptem oculi·⁊ in vno aureo candelabro lucerne ſeptem ſuffuſoria ſeptem. Nec tunc primũ ſpiritus eũ repleuit· quãdo ſup eum baptiſatum in columba apparuit: ſʒ i tpe conceptionis.

Mor· Apprehẽdent vt firmiter teneant·⁊ non dimittant omnes viros tranſeunt vſq ad chriſtum nullum apprehendũt non eſt enim homo q̇ non peccet. In hominibus alijs hoſpitiũ habet ſpiritus tribulationis·non manſionem quietis. Fuit enĩ in prophetis ⁊ in alijs iuſtis: ſed quia homines ⁊ ideo peccatores in eis fuit·ſed nõ manſit· vnde de ſolo chriſto. Super quem videris ſpiritum deſcẽdentem ⁊ manentem hic eſt qui baptiſat·

Aug· Septem mulieres ſeptem eccleſie ſunt quib⁹ ſcribit iohannes in apocalipſi·per quas omnes deſignantur· In ſeptem enim vniuerſitas deſignatur. Hę app̄henderunt chriſtum per fidem poſt aſcenſionem per apoſtolorum predicationem.

Panẽ noſtrũ Panis noſter xp̄us ẽ virga de radice ieſſe ⁊ flos ·mulierũ panis pater eſt ſicut et chriſti qui ait: Meus cibus eſt vt faciã voluntatem patris mei.

Panem noſtrũ com· Corp⁹ xp̄i· Veſtimentis noſtris operiemur ornamẽtis virtutum· Inuocet᷑ nomen tuũ ſuper nos·a chriſto dicamur chriſtiani. Aufer obprobrium noſtrum quod patimur a iudeis tanq̃ ſine deo ſine lege. vnde. Iam non eſtis hoſpites ⁊ aduene ꝛc

ſ nõ indigem⁹ pane tuo vel veſte· ſ noſter cibus eſt panis qui de celo deſcẽdit· ſermo de mulierum panis eſt pater.

Panem noſtrum comedemus

† ſ ſermõe di: quo ornãtur ſingule baꝝ mulieꝝ

† ⁊ veſtimẽtis noſtris operiemur

† ſ vt omnes dicamur nomie tuo·i· omnes vocemur hieſus· vt omnia in omnibus nomen tuum fiat·

† ſ vt imperfectio legis in euãgelio compleatur. ſ hieſus.

tãtummodo † inuocetur † nomen

tuum ſuper nos·aufer obprobri

† ſ captiuitatis. † ſ aperiatur terra et germinet ſal· ſ filius· ſ reliquie iſrael ſal·fi.

um noſtrũ. † In die illa erit † ger-

† ſ in hoc q̄ deus ſ dñe dominus noſter· quam admirabile eſt n·t·in·v·t·

men domini in † magnificentia ⁊

† ſ filius marie. ſ de fructu vẽtris t.po·ſ·ſ·t.

† ſ ſuper oẽs angelos ⁊ homies. ſ in coꝝ hõ

gloria·⁊ † fruct⁹ terrę † ſublimis·⁊

ſ ab eo. † ſ qui crediderunt in eũ·alus triſticia vt ſcribis et phariſeis· ſ ab eo.

exultatio † his qui ſaluati fuerint

† ſ hoc ſcilicet ſ non omnes: ſed reliquie·

† ſ a non credentibus abiectus.

de iſrael. Et † erit omnis qui † reli-

† ſ eccleſia que deum ꝯtemplatur·⁊ pacis viſione perfruitur.

ctus fuerit in † ſyon·⁊ reſiduus in

† ſ a chriſto chriſtianus. † ſ ſc licet apoſtoli et alii fideles·de quibus niſi dominus exercituum reli·no·ſe·quaſi·ſo·fu·

hieruſalem † ſanct⁹ vocabit᷑ † om-

ſ predeſtinatus· † ſ In libro vite.

ſ gaudete quia noĩa veſtra ſcrip·ſ·i·c·

† ſ quod erit. ſ celeſti.

nis qui ſcriptuſ eſt in † vita † in hie

† ſ quia affirmatiuũ·quaſi uere abluet in baptiſmo.

ruſalem. † Si abluerit dominus

ſ vicioꝝ. ſ animaꝝ. ſ eccleſie. † ſ prophetaꝝ quẽ fuderũt ipſi ⁊ patres coꝝ ⁊ illũ de quo dixerunt·ſanguis eius ſuper nos·⁊·ſ·f·n·

ſordes filiarum ſyon † et ſangui-

† ſ per penitentiã· vnde lauamini mũdi eſtote.

nem hieruſalẽ † lauerit de medio

ſ leuiora. ſ grauiora·

eius in ſpiritu iudicij·et ſpiritu

† ſ feruentis caritatis qua ſanguinẽ fudit.

† ſ vetera trãſierunt: i chriſto ẽ noua creatura

† ardoris. † Et creauit domin⁹ ſu-

† ſ eccleſie que mons in cõtemplatione.

per omnem locum † montis filię

† ſ a fidelibus filiis iſrael. † ſ nubes aderat in die·ignis in nocte.

ſyon et † vbi inuocatus eſt· † nubẽ

† ſ per diem ſol·non·u·t·n·l·p·n· ſ cõpunctionis· vnde lacrime.

† ſ ad illuminationẽ ne viam perdant.

† per diem·⁊ fumum ⁊ † ſplendo-

† ſ deus noſter ignis cõſumens eſt.

† ſ aduerſitate: ne frangantur·

rem † ignis flammantis † in nocte

ſ eccleſie·

Super omnem enim gloriam p-

ſ chriſti· † ſ eccleſia. † ſ ſub protectione dei. ſ erit.

tectio ⁊ † tabernaculum ⁊ † in vm-

† ſ perſecutionis. ſ deus meus adiutor ꝛc

braculum diei ab † ęſtu·⁊ in ſecu

† ſ protegar in velamento·a·t·

† ſ impetu perſecutoꝝ·

ritatem et † abſconſionem † a turbi

ſ minori perſecatõne.

ne et a pluuia.

C .V.

ſ populo iudeoꝝ·vel deo patri·

Cantabo dile

† ſ carmen lugubre· † ſ filii patrui. ſ chriſti ex eadem gente qua ego generati: qd̄ canticũ ipſe ꝯpoſuit vinee ſue.

cto meo † cãticum † patruelis mei

† ſ vinea dñi ſabaoth domus iſrael eſt.

† ſ hic eſt filius meus dilectus.

† vineę ſuę. Uinea facta eſt † dile-

† ſ in potẽtia·i robore. † ſ unxit te deus oleo letic·pre·conſ· † ſ cuſtodia angeloꝝ.

cto meo † in cornu † filio olei: ⁊ † ſe-

† ſ ydola lapidea·⁊ omnia diuinũ cultum impedientia ſ abiecit.

piuit eã·⁊ † lapides elegit ex illa

ſ lege inſtruẽdo † ſ ex omnibus gẽtibus.

ſ non ex quolibet germine·vel genere.

et plantauit vineam † electam· et

† ſ tẽplum. ſ in qua fruges recõderem ⁊ inſidiantes beſtias proſpicere

ędificauit † turrẽ in medio eius·et

† ſ altare vbi fundebatur ſanguis hoſtiarum

ſ vt in eodem loco vue premerẽtur·

† torcular extruxit i ea ·et expecta

† ſ fructus bonoꝝ operum. † ſ labruſte dicte·quia in labiis viaꝝ naſcuntur· ſ amaritudine viciorum·

uit vt faceret † vuas·⁊ fecit † labru

ſ quia feci quod debui.

ſtas. Nũc ergo habitatores hie-

† ſ audita ratione mea·cui non contradicit vinea·

ruſalem·et viri iuda † iudicate in-

† ſ creatione beneficio· ſ vltra·

ter me ⁊ † vineam meam· Quid ẽ

ſ ſupradicta·

qd̄ debui vltra facere vineę meę

† ſ quaſi hoc uideor feciſſe. forte ultra debitum· ſ bene colendo·

et non feci ei. † An q̄ expectaui

Panem noſtrum cõ·ꝛc· Nõ eſt ſpiritum ſanctũ cum patre et filio equaliter poſſidere omnia·⁊ nichilo indigere. Inuo·no·t·ſ·n·hoc eſt a te dicantur chriſtiani qui noſtra habitatione cupiunt perfrui. Au·ob·n·ne amplius fetore viciorum expulſi a cordibus hominum ſepe cogamur mutare hoſpitium.

Aufer. Quia conſurgent contra ſapientiam falſę doctrinę ⁊ contra ceteras mulieres·i·vii tutes· Vnicuiq ſuum inſurgit contrarium cum nomen earum falſę virtutes ſurripiunt·

In ſpiritu iudicii et ſpiritu ar ·Scilicet tribulationis ⁊ paſſionis quibus purgantur electi· Vnde. Vaſa figuli probat fornax· vnde iohannes· Ego baptiſo vos in aqua ·ipſe in ſpiritu ſancto ⁊ igne. Homo enim aquam tantum tribuit·deus ſpiritum ſanctum qui ſordes abbluit ⁊ peccata ſanguinis·

Spiritu ardoris qui dat᷑ in baptiſmo vbi diſcretio· Extũc enim apparet quibus pęna ſit predeſtinata quib⁹ corona.

Nubem· Ideſt obumbrationem ſpiritus in proſperis ne eleuentur · ſicut filijs iſrabel nubes in die erat ignis in nocte·

Et fumum et cetera · Vnde domus impleta eſt fumo et alibi. Qui tangit montes et fumigant.

Super omnẽ g·ꝛc· Plurimi iudeorum· et hec et quib⁹ ſunt ſociata de babylonia captiuitate et de reditu in hieruſalem ſub ſorobabel et heſdra et neemia intelligunt.

Super omnem enim.ꝛc. Hunc locũ iudei. Ad antichriſtũ referunt queʒ per turbinem et tempeſtateʒ ſignificari coniiciunt ſeq̄ virtute diuina ab eo defendi confidunt· Nos autem ad primum chriſti aduẽtum·

C .V.

Canticũ· Cãticũ aliqñ in leticia·aliquando in triſticia vt hoc ſcilicet quod ille compoſuit qui videns ciuitatem fleuit dicens· Quia ſi cognouiſſes et tu·

Vineam electam. Alia editio· vineam ſoreth·quod eſt genus vitis optimę ⁊ ubertimę perpetuis fructibus·

Cuncta quę de vinea dicuntur·ad ſtatum animę referuntur ·quę a deo plantata nõ attulit vuas ſed labruſtas · ⁊ tradita ſe beſtijs conculcanda·nec imbrem doctrĩe ſuſcepit: qui dona preterita contempſit ·

Labruſtas Ebraice vſin.

Nunc ergo ꝛc. Similiter nathan propheta dauid interrogat: vt de ſe tanquam de alio ſententiam proferat· Vnde. Malos male perdet et vineam ſuam locabit alijs agricolis. Agricolę apoſtoli ſunt.

An q̄ exſpectaui ꝛc. Hoc ſecundum quoſdam ſupra apud ſe

dixit· hic vero quod cogitauerat alios interrogat.
Et nũc oſten· uo. Quaſi· q2 nõ vultis rñdere ego rñdebo ꝓ nobis.
Auferã ⁊c. Vt ſcʒ q̇ deũ nõ ſenſerũt ꝑ bñficia: ſentiãt per ſupplicia
vel ideo minatur penam· vt conuertãtur ad penitentiã.

Et nubibus m· ⁊c. Que ſub he lia (quia omnes ydo latrę erant) tribus an nis ⁊ ſex mẽſibus nõ pluerunt· ne pro vuis afferrent ſpinas: ſed pro ariditate rogarẽt eum qui dat imbres virtutum· Vñ· Po nam vobis cęlũ ferre um ⁊ terram eneam· et alibi· Erit cęlum ſuper caput tuũ ereũ ⁊ terra ſubter te fer rea.

Et nubibus man dabo. Hoc poſt aſcẽ ſionem domini· quã do nec prophetas ha buerunt ⁊ apoſtolos repulerunt· de quib' dicitur. Qui ſunt iſti qui vt nubes volãt.

Domus iſrael ⁊c. Ex quo diuiſum ẽ regnum decem tribuſ iſrael dictę ſunt· duę autem iuda in quib' reges de iuda regna uerunt. Eaꝝ viri ger men delectabile deo q2 apud eos erant ſa cerdotes· leuitę· viri r̄ ligioſi· qñ hęc yſaias loquebatur· vel quia chriſtus ex eis natus eſt.

Et ecce clam· ⁊c· Vel clamorẽ pro iuſticia fecerunt quia xp̄m interfecerũt· cu ius ſanguis clamat ad dominum de ter ra· Vñ· Vox ſang uinis fr̃is tui a· c· d· t·

Ue qui coniũ gitis. Hoc ſpẽaliter ad iudęos· qui aua riſſimi. Generalit̃ ad omnes auaros q̇ alio rum neceſſitatẽ· ſuam faciunt voluptatem.

Ve qui coniungi tis. Contra hereticoſ hęc dicitur· qui do mos domib'· i· dog mata dogmatib' cõiũ gũt· ſiles viro ſtulto· q̇ ędificauit domũ ſu ã ſup arenã. Cõiun gũt aũt noua veteri b' donec deficiat ter ra ſenſus ſcilicet ⁊ ſer mo hũanus.

tanquã inculta.
vt faceret vuas· et fecit labru
† quia pro bonis mala reddit· hoc iudicium ſubiicit.
ſcas:† Et nunc oſtendam vobis
cui nemo reſiſtit. non alius.
quid ego faciam vineę meę· Au
auxiliũ angeloꝝ. tranſeamus ab his ſe dibus. gentibus.
feram ſepem eius· et erit in direp
idẽ ẽ· ſed repetitio confirmatio eſt.
tionem· diruam maceriam eius·
† relinquetur vobis domus veſtra deſerta.
et erit in conculcationem· et po
† falce verbi dĩ· ⁊ cũ peccauerit: nõ corripietur
nam eam deſertã· Non putabit·
† ammonitione timoris non humiliabitur.
† opprimetur multitudine peccatoꝝ·
et non fodietur· et aſcendent ſup
† predicatoribus qui pluũt verbis· coruſcant miraculis· fulgent virtutibus.
eam vepres et ſpinę· ⁊ nubibus
mandabo nepluant ſuper eam
doctrine guttas· Metaphorã exponit hoc faciam vinee mee· vinea enim.
imbrem· Vinea enim domini
† decem tribus· vel totus populus·
exercituum· domus iſrael eſt· et
due tribus. comparatione iſrael qui vi tulos colebat· vnde prius captiuatus. quia ſeparatis aliis tribub': poſtea pullulauit. dei
vir iuda germen delectabile ei'.
vuas.
Expectaui vt faceret iudicium· et
labruſte. ſuſciperet· chriſtũ ſuſcipiendo.
ecce iniquitas· ⁊ iuſticiam: et ecce
tolle· crucifige eum.
clamor. Ue qui coniungitis do
mum ad domum· et agrum agro
et deficiente terra· nõ impletur auaricia.
copulatis vſq; ad terminũ loci.
an propter uos ſolos tanta terra creata eſt.
aliis excluſis
Nũquid habitatis vos ſoli i me
ſpacioſe.
dio terrę? In aurib' meis ſunt
adhuc ſonantia. que ſunt. ſcilicet.
hec domini exercituum. Niſi do
poſt captiuitatem.
mus multę deſertę fuerint gran
† in quibus delectamini. quaſi non re quieſcet ira mea· apoſiopeſis.
des et pulchrę abſq; habitato
qui ſacratus numerus eſt. C· xx· pedum in lõgum. alii iuga· x· Iugera vbi· x· iuga bo um operabantur.
re. Decem enim iugera vinearũ
aliũ batum· nõ plus. † in quo baptizatur dominus.
facient laguncularn vnã· ⁊ trigi
chorus ſcʒ qui hebraice gomer. qui ſo lebant multiplicari· decreſcent· nimia ſterili tate. † vel Ephi· qui eſt menſura aridorũ.
ta modii ſementis facient modi

In auribus. Propheta· quaſi hec verba iterioribus auribus audi ui que ſunt domini exercituum.
Niſi domus ⁊c· Põpa· ſ· ⁊ ſtructura hereticoꝝ verboꝝ· ⁊ dialeti ca argumẽta· Agricultura quoq; ⁊ ędificatio hereticoꝝ eradicabit. Et de
denario ⁊ tricenario numero in q̇ ꝓphauit ezechiel· ⁊ dñs baptizatus eſt· redigẽtur ad ephi· q̇ ad ꝯpationem mltiplicis numeri vnione conſtringit̃ quia de vinea ſodomoꝝ vinum coꝝ ⁊ vua coꝝ· u· fellis.
Decem enim iug. Sterilitas terrę q̃ captiuitatẽ ſecuta ẽ oñdit·

ſtudioſe.
os tres. Ue q̇ conſurgitis mane
hebraice ſicera
ad ebrietatem ſectandam· ⁊ potã
ad oĩa vicia.
dũ vſq; ad veſperã vt vino eſtu
in augmentũ luxurie.
etis. Cithara ⁊ lyra· ⁊ tympanum
et tibia· et vinũ in conuiuiis ve
vos ipſos· quare creati ſitis· vel quod dominus facturus ẽ vobis. preuidere negligitiſ
ſtris· et opus domini non reſpici
tis· nec opera manuum eius con
ergo.
ſideratis. Propterea captiuus
a romanis vel diabolo.
ductus eſt populus meus· q2 nõ
q2 noluit habere. futuroꝝ vel preſentiũ.
habuit ſcientiam· ⁊ nobiles eiuſ
gehenne. reali vel verbi dei non in ſolo pane viuit homo.
interierũt fame· et multitudo ei
† realiter vel doctrine· ſuper aquã refectionis edu· me·
† ſupra dicta. vt multitu dinem recipiat.
us ſiti exaruit. † Propterea dila
affectum deuorandi· non q' habeat animã· ſed ſcdm humanã conſuetudi nem dicitur.
tauit infernus animam ſuam· et
inſatiabiliter.
aperuit os ſuum abſq; vllo termi
populi.
no· et deſcendent fortes eius· et
ſuperbi. populi. nobiles.
ſublimes eius· glorioſiq; eius ad
infernũ. † tunc. a ſuperbia· † mino res q2 intelligent ſe mortales qui mõ effrenãtur quaſi nũquam morituri·
eum· et incuruabitur hõ· et hu
maiores. elatorum.
miliabitur vir· et oculi ſublimiuʒ
† cum ſupradicta impleta fuerint
† qui deſpiciebatur. qui iuſtus videbatur
deprimetur· † Et exaltabitur do
† nolite ante tẽpus iudicare. iuſtus es domine· et rectum iudicium. iuſto.
minus exercituum † in iudicio· ⁊
in ſe. ſanctus apparebit. ſanctifi cetur nomen tuum.
deus ſanctus ſanctificabitur i iu
facta· et tũc doctrine pratis. illis remotis. non edi. electi manſueti.
ſticia· Et paſcentur agni iuxta
capacitatem ſcripturas a iudeis de ſertas. ſpiritu alis intelligentie·
ordinem ſuum· et deſerta in vber
gentes.
tatem verſa aduenę comedent·

Ue qui cõſur. Quaſi captiuitas im minet· vos tñ luxurię vacatis. Vñ vę vo bis. Nr̃is quoq; prę latis hęc dicũt̃ q̇ de mane bibũt vſq; ad veſpam· q̇ deliciis oc cupati ex creaturis ñ intelligũt creatorem Nec cõſiderãt opera ei'· Vñ· Verbo do mini· cęli fir· ſunt.

Ve qui conſurgi tis m· ⁊c. Omnis per turbatio anime ebrie tas ẽ· quę concipitur de vino furoris dra conum· ⁊ veneno aſ pidum· Hoc mlti bi bũt de mane uſq; ad veſperam· i· ab ado leſcẽtia vſq; ad ſenec tutẽ. Alii hora tercia ſexta· nona· vel vnde cima ſuſcitantur a cõ uiuio· ⁊ dicitur eis ex pgiſcimini: qui ebrii eſtis a vino· ſup hoc vinũ pluit̃ ſulphur ⁊ ignis a domĩo· quicũ q; ergo ex eo bibunt cõburẽtur. Vnde vi num ⁊ ſicerã non bi betis· quando ingre dimini in tabernacu lum. Requirunt ci tharam ⁊ pſalterium cuius repertor tubal d̃ ſtirpe chaym. Hec muſica inſtrummẽta rex babylonius hũit quibus populi pro ſtrati in terram· ado rabant ſtatuã aureã Infęliciſſimi autem ſunt· qui vſq; ad ſene ctutem gula et ebri etate et diuerſis vo luptatib' occupati ñ ĩtelligũt ĩ ſe opa dñi.

Propterea ⁊c Mor· Quicquid de populo iudęoꝝ dixi m': ad eos q̇ deliciis ſęculi occupant̃· refe ramus. Qui non re ſpicientes opera dei· in peccatum ducun tur captiui· nec habẽt ſcientiam dei· et pere untes fame et ſiti ope rum et virtutum de trahuntur in gehen nam imperpetuũ cru ciandi· pro potentia et ſupbia miſerabilit̃ humiliati.
Et paſcẽtur a· ⁊c· Iuxta hiſtoriã idem eſt qd̃ ſupra regionẽ veſtrã alieni deuorant coram vobis.
Aduenę. Auferetur a vobis regnũ dei ⁊· d· g· f· f· e·

¶ Ve qui trahi. Hec ad principes iudeoꝝ qui vaticinia ꝓphetarū negligentes peccatis peccata adnectebant.

¶ Ve qui trahitis. Dicuntur hec ad principes iudeorum qui ſepe ad pniam vocati vſqꝫ hodie pſeuerāt ī blaſphemiiſ. ⁊ ter ꝑ ſingulos dies in omnibus ſinagogis ſub nomine nazareoꝝ anathematizant vocabuluꝫ xpianoꝝ.

¶ In funiculis va. In quibus erant quibus dixit dominꝰ exite. Vacca quoqꝫ rufa nec iugum traxit nec funiculis fuit alligata. Achitophel qꝫ ⁊ iudas. quoꝝ alt' dauid. alter chriſtuꝫ prodidit: longo fune trahentes peccata ſuſpēdio periere. tanquaꝫ malū conſcientie poſſent preſenti morte finire. putantes pꝰ mortem nichil eſſe.

¶ Funes peccatorū c. ſ. m. Et funibꝰ peccatorum ſuoꝝ quiſqꝫ conſtringitur. Et merito iniquitas in funiculis vanitatis trahitur. quia peccata peccatis connectuntur. ⁊ inania ſunt. vt fila araneaꝝ. Sed ſi exire voluerimus: tanquā ſolidiſſimis vinculis tenemur.

¶ Ve qui dicitiſ ⁊c. Hoc ſpecialit' cōtra iudeos. qui barrabam elegerūt. chriſtū condemnauerūt. Generaliter ad omnes q̄ iniuſtum iuſtificant. iuſtum condemnant. Malū. tenebraſ amarum in ſimili ſignificatōne ⁊ figura ponuntur. In barraba diabolum intelligimus de quo libera nos a.

¶ Alleg. Ve q̄ dicitis ⁊c. Omnia dogmata veritati contraria amara ſunt. veritas dulcis. Cauendū ergo ne pro veritate ſequamur mendaciū ꝓ luce tenebras. Mł'te vie videntur recte. ⁊ nouiſſima coruꝫ in inferno eſt. Iuſtus ē qui perit ī iuſticia ſua cui dicit' ne ſis nimis iuſtus. Vñ. Nō declinabimus ad dexterā. neqꝫ ad ſiniſtrā. Difficile autem vitamus hoc maledictum. cum ⁊ malis adulemur ꝓpter potentiā. ⁊ bonos deſpiciamus propter inopiam. Vnde aquila ſignificantiꝰ. Ve qui dicitis malo. bonus es. ⁊ bono malus es. Scribe quoqꝫ et phariſei verba ſaluatoris non recipientes: ſed traditiones hominum et fabulas aniles. fecerunt bonum malum. ⁊ malum bonum.

¶ Ve qui ſapientes. Deſpecta dei ſapiētia: de veſtra apud vos extollimini. Sapientia enim eſt diuinarum humanarumqꝫ cognitio rerum

Ve qui trahitis iniquitatem ī funiculis vanitatis. ⁊ quaſi vinculum plauſtri peccatū. qui dicitis Feſtinet et cito veniat opus eiuſ vt videamus. et appropiet. et veniat cōſilium ſancti iſrael. ⁊ ſciemus illud. Ve qui dicitis bonum malum. et malum bonum. ponentes tenebras lucem. ⁊ lucem tenebras. Ponentes amarum in dulce. et dulce in amarum. Ve qui ſapientes eſtis in oculis veſtris. ⁊ coram vobis metipſis prudētes. Ve qui potētes eſtis ad bibendum vinum. et viri fortes ad miſcendam ebrietatem. Qui iuſtificatis impium pro muneribus. et iuſticiam iuſti auffertis ab eo. Propter hoc ſicut deuorat ſtipulam flamma ignis. et calor flamme exurit: ſic radix eoꝝ q̄ſi fauilla erit. et germen eorū vt puluis aſcendet. Abiecerūt enim legem domini exercituum. et eloquiuꝫ ſancti iſrael blaſphemauerunt. Ideo iratus eſt furor domini in populo ſuo. et extēdit manum ſuam ſuper eum. et ꝑcuſſit eum. Et cōturbati ſunt mōtes et facta ſunt morticina eoꝝ quaſi ſtercus in medio plateaꝝ. In his omnibus non eſt auerſus furor eius: ſed adhuc manus eius extenta. Et eleuabit ſignū in nacionibus ꝓcul. et ſibilabit ad eū de finibꝰ terre. et ecce feſtinus veniet velociter. Nō eſt deficiens. neqꝫ laborans in eo. non dormitabit neqꝫ dormiet. neqꝫ ſoluetur cingulum renum eius. neqꝫ rumpetur corrigia calciamenti eius. Sagitte eius acute. ⁊ omnes arcus eius extenti. Vngule equoꝝ eius vt ſilex. ⁊ rote eius quaſi impetus tempeſtatis. Rugitus eiꝰ vt leonis. rugiet vt catuli leonū. Et frendet et tenebit predā ⁊ amplexabitur et non erit qui eruat. Et ſonabit ſuper eū ī die illa ſicut

[Interlinear glosses:] vinculū peccati. — corrigiam ſcđm. lxx. — peccatis onerati. — ve vobis. — ne putetis iram dei venturā. ſed prophetas fruſtra minari. — captiuitas quā predicitis vos prophete. — ſi verum ſit — quod vos ſoli contēplamini. — ſanctificantis. — qui modo non credimus. — conſilium. — mortificant aīmas que moriūtur. ⁊ viuificant. que non viuunt. — chriſtum qui dicit ego ſum paſtor bonus. — iuſtum. — diabolū. — iniuſtum. — barrabam. — diabolum qui ē nox. ⁊ tenebre. et transfigurat ſe in angeluꝫ lucis. vnde. que ſocietas lucis ad tenebras — chriſtū ego ſum lux mundi. — falſitatem. — veritatem. — ſuperbi cordis. — nolite eſſe prudētes apud vos metipſos — vnde ſupra ve qui cōſurgitis mane. ad ſectandam ebrietatē. — potētior iudicatur magis ebrioſus. — draconis. — ī hoc fortitudīeꝫ veſtrā iactatis — iuſticiam habere dicitis. — non cauſam penſantes ſed munera. — qđ iuſte ei iudicaretur. — propter predictas iniquitates. — lingua. — ignis eterni. — opus malū. — non ſic impii non ſic ſed tāquam puluis q. p. u. a. f. — ⁊ meritorū — nouam. ſcꝫ euangelium. — iō. — ſamaritanus es tu. ⁊ demoniū habes — propter peccata principū. — vindicta. — domine ne in furore tuo arguas me. ⁊ ieremias. Corripe nos domine ī iudicio: ⁊ nō in furore — ante in patribus. — iacob funiculus hereditis eius. — percuſſurꝰ. — filium. brachium domini cui reuelatum eſt. et alibi. manus domini tetigit me. — populū. — populū — inde. — hiperbolice pre magnitudine maloꝝ. — proſtrata a romanis. — ſed. — qꝛ illi nō ſuntꝰ puerti — potētia percutiendi. — tāquam adhuc percuſſura. — qꝛ eloquium domini blaſphemauerūt. — vocationis quo cōgregabit romanos ꝯtra iudeos. — romanoꝝ — inſpirabit. — hoc ē ſignū. — ꝯgregādū romanū exercitū. — percepto ſigno. — non ſua ſed dei tractus potentia. — hiperbolice. — tanto itinere aliquis. — vt videtur pro deſiderio efficiendi. — exercitu. — ardore preliādi. — nocte vt ſemper parati ſint. — vetuſtate. plus ſolito durabunt omnia. — qualitas armoꝝ deſcribitur. — nō remiſſi. — infatigabiles. — curuu. — metaphora. non tam ad pugnandū. q̄ ad predandum ⁊ deuorandū ſicut leo veniet. — iudeos ⁊ ſua. — cupide. — ſtrepitus victoꝝ.

Prudētia tm̄ humanarū ſecundū ſtoicos. Hec contra ſcribas ⁊ phariſeos q̄ habent clauem ſciētie. nec intrāt ad xp̄m. nec ꝑmittūt intrare.

¶ Ad bibendum vi. ⁊c. Allego. Vinū: quodlibet viciū. Ipſi enim ebrii inebriant ꝓpſos vt bachātes. contra dn̄m clamarent. Sacerdotes ingreſſuri tabernaculū. nō debēt vinum bibere. ⁊ ſiceram. nec nazarei. quibꝰ nec vuapaſſa. nec acetum ex vino dat'. Vnde in prouerbiis. Noli dare vinū regibus. ne ſcꝫ obliuiſcantur ſapiētiam. ne qui plus poſſunt. ceteris viciis. et ira precipue ſubiectis noceant. Miſcet aūt ſiceram. qui cum ebrietate plenus ſit: vmbras quaſdam ⁊ ymagines virtutum mentitur.

¶ Ebrietatē. Vinum cōtinet vnū vicium. Ebrietas que hebraice ſicera: ſignificat omnia que ſtatum mentis euertūt.

¶ Ex abundātia panis. ⁊ vini peccatū ſodomoꝝ creuit.

¶ Qui iuſtificatis ⁊c. Supradictū quia pro vuis attulerunt ſpinas. et fenum ⁊ ligna. ⁊ ſtipulas. ⁊ vepres arſuros. quia nō tm̄ iſta fecerūt: ſed ⁊ legē abiecerūt. ⁊ eloquiuꝫ dn̄i blaſphemauerūt. De quibꝫ. De ſion egrediet' lex: ⁊ verbū dn̄i de hierlm.

¶ Radix eorum. Praua cogitatio ex qua ꝓcedit opus tanquā germē. Vñ apls. Neq̄ radix amaritudiſ ſurſū germinanſ ⁊c.

¶ Iō iratus. Notandū ꝙ nō exprobrat ydolatriā. vel cetera peccata: ſed ꝙ abiecerunt legem euangelii et blaſphemauerunt legem domini.

¶ Qui iratuſ fuerat ꝯtra pricipes ⁊ potētes qui ſapiētes ſunt ſibi. ⁊ munera ſequētes. quos deuorauit lingua ignis. vt potētes potēter tormēta patiātur.

¶ Iratꝰ ē. Nō ꝙ hūanis ſubiaceat paſſionibꝫ: ſꝫ q̄ deliquimꝰ niſi dn̄m iraſcentē audierimꝰ. nō timemꝰ. Vñ patientia dei ad pniam te adducit. Tu aūt ſecundū duriciā tuā. t. t. iram in die ire

¶ Et percuſſit ⁊c. Futura dicit quaſi preterita. ꝓphetali certitudine. Vñ. Dederunt in eſcam meam fel. ⁊ in ſ.

¶ Et ſibilabit ⁊c. Hebrei hūc locū de babiloniis intelligūt. nos autē ꝯſequentiā attēdentes romanos intelligimus q̄ in finibus terre ꝯmorant'. Vñ italia eo ꝙ ibi heſperus occidat. olim dicta eſt heſpia. Si enim de

babilonijs ſermo eſſet: ꝓphetali ↄſuetudine dixiſſꝫ. vocabo eum qui ē ab aquilone· vel aptius babilonios aſſirioſqꝫ demonſtraſſet.

¶ Aſpiciemus. Nō auſi reſpicere celum· cuius habitatorem deum offendimus.

¶ C VI·

¶ In anno ⁊c. Ozias ipſe eſt azarias· qui cum temere ſacrificium offerret: lepra percuſſus ē. Eo regnāte predicta viſa ſunt· quo mortuo: yſaias vidit dominum ſedentem ſuper ſolium excelſum· Mora· Dū enī rex leproſus· i· diabolus regnat in nobis: nec dominum in ſua poteſtate videre: nec myſteria trinitatis poſſumus agnoſcere· ſic filij iſrael· mortuo pharaone· ad dominum potuerunt clamare· ezechiel mortuo phacia peſſimo principe· cadēs in faciē excelſa voce clamat ad dominum.

¶ Rex ozias· Rex ſcilicet leproſus q̇ ſacerdotiū vſurpauit.

¶ Vidi dominum. Xpm ſcilicet· vide ioh·. Hec dixit yſaias· qñ vidit gloriam eius. Et paulus ī actibus apłoꝝ· bene locutus eſt ſpiritꝰ ſanctus ꝑ yſaiam aure audietis ⁊ nō intelligetis ⁊c· Viſus eſt filius· in habitu regnātis· Locutꝰ eſt ſpiritus ſanctꝰ· propter conſortium maieſtatis·

¶ Deum nemō vidit unquam ſcilicet oculis carnis· poteſt autem quis eū videre oculis cordis· ſicut vidit yſaias· Beati mundo corde· qm̄ ipſi deum videbūt· Vł' certe nō ī natura ſua ſed in ſubiecta creatura videbatur a prophetis·

tunc· compatiendo· adiungit ſe populo ſuo propheta. qui modo ſuperbi·

ſonitus maris· Aſpiciemus in

deſperatio·

terram· et ecce tenebre tribulatio

ſpei quam ī domio habuimus· tribulationis·

nis· et lux obtenebrata eſt in caligine eius·

¶ C .VI.

Extat liber hieronimi de hac viſione.

IN anno quo

regnū peccati. ſub quo precedentia ſunt viſa.

mortuus eſt rex ozias

regnante filio ioathan qui fecit rectū in conſpectu domini. filium. quaſi regnantem. habitu regnantis·

Vidi dominum ſedentem ſu-

angelos in quibus ſedet ⁊ per quos ſua iudicia decernit· non modo in hominibꝰ regnantem·

per ſolium excelſum ⁊ eleuatum

que ſurſum nō que deorſum· quā ſapiens mulier edificat: inſipiens diſſipat. regnante. maieſtas ſuperiora· angeli īferiora replēt

et plena erat domus a maieſtate

agmina angeloꝝ vel mirabilia. inferiora deo·

eius· et ea que ſub ipſo erant

miniſterio ſuo. diuerſis donis ·i· eccleſiam que deorſum. Mor· fac te templū vt implearis·

duo ſcilicet· vel duo ſunt teſtamenta quod melius eſt· ardentes vel incēdētes amore dei vnde ⁊ miniſtros ſuos ignē vrentem.

replebāt templū. Seraphi ſta

angeli ſuper eccleſiā tanquā cuſtodes· templum.

bant ſuper illud· ſex ale vni· et ſex

ale alteri. Duabus velabant faci

dei nō ſuam. poſt hec que futura ſunt: quis pronūciabit.

em eius· ⁊ duabus velabant pe-

media aperiendo. quia per duo teſtamēta ſemper ad ſuperna trahimur.

des eius· ⁊ duabus volabant· ⁊

vetus teſtamentum cōtinetur in nouo· ⁊ econuerſo· inuicē ſe ad laudes dei cohortantes. ⁊ dicebāt· pater.

clamabant alter ad alterū· San-

filius. ſpūs ſanctus. nō domini. vnus in ſubſtantia· dominus virtutum ipſe eſt rex g·

ctus· Sanctꝰ. Sanctꝰ. dominꝰ

olim notus in iudea deꝰ· In tempore gratie plena eſt omnis terra· vnde· domine dominꝰ noſter q· admirabile· non tantū iudea.

deus exercituum plena eſt om-

ſciſſo uelo· vicina templi per romanos euerſio ſignatur· vnde· relinquetur vo·do·u·de· chriſti·

nis terra gloria eius. Et cōmota

¶ Alas habere dicuntur angeli quia in ſupioribus cōmorantur vel propter velocitatem in omnia diſcurſum· ſicut ⁊ venti ala ſi dicuntur·

¶ Duabus uelabant fa. Ante hec que fuerūt neſcio· ex his que ſunt· deū ītelligo· Vñ yſaias· priora annūciate michi ⁊ nouiſſima que erūt· et dicam ꝙ dij eſtis·

¶ Seraphin·i· predicta teſtamenta duabus alis ſuis doctrina ·ſ· ſua que habet alas: q: leuat ad celū et duas· q: duo ſunt teſtamēta. Vel duas alas· q: docent dilectionē dei ⁊ ꝓximi· velabāt faciē dī· i· nihil docēt qꝺ ante mundū fuerit· Angeli quoqꝫ ⁊ ꝑdicatores nihil inde docent· ſimiliter velant pedes.

¶ Velabant pe. Quid poſt hūc mundū futuꝝ ſit· ignoramꝰ media tñ q̄· vi· diebꝰ vł' etatibꝰ fcā ſūt vł' fiūt ↄgnoſcimꝰ tm̄

¶ Super ſoliū. Qui videt dn̄m regnantē in celeſtibꝰ virtutibus· videt eū ſuper ſoliū excelſū ⁊ eleuatū que ſunt throni et dn̄ationes ⁊c· Mor· Daniel vidit dominum ſedentem ſed non ſuper thronū excelſum ⁊ alibi dicitur· Sedebo ⁊ iudicabo populum in valle ioſaphat. Qui peccator eſt videt deū ſedentem in valle ioſaphat· i· iudicij. Iuſtus vt yſaias ſuper thronum ex. Dum conſideras quomodo humana diſpenſat: ⁊ pro noſtra ſalute deſcēdit ad terras: vides humilē ⁊ proximū terre thronum eius.

¶ Domus a maie. Superna eccleſia plene cognoſcit maieſtatē eius ·i· quantus ipſe eſt· qꝺ non facit ea que deorſum·

¶ Seraphin. Seraphin interpretatꝰ incendiū. De quo. Ignē veni mittere ī terrā ⁊c. Et nōne cor noſtrū a·e·i·n· cum apiret. Et eloquia domini argētū igne examinatū. Eſt ergo ſalutare incendium in ſacris ſcripturis quibus peccata purgantur· Vel initiū oris qꝺ ſignificat linguā hebream· qua vetus teſtamentum ſcriptū eſt. Incendium ergo ⁊ initiū oris duo ſunt teſtamenta que circa deum ſtant ⁊ per ea cognoſcitur.

¶ Allego· Duo ſeraphin· duo ſunt teſtamenta· inuicem aſpicientia ſe per omnia ſcilicet conuenientia· quibus media tantum cognoſcimus.

¶ Orige· Duo ſeraphin dominus meꝰ ihesus ⁊ ſpiritus ſanctus. Ne putes trinitatis diſcindere naturā: ſed nominū ſeruantꝰ officia· qꝺ hieronimus impium dicit.

¶ Quidam dicunt ſeraphin virtutes eſſe in celo deo aſſiſtētes ⁊ laudātes que in miniſteria mittuntꝰ· maxime ad eos qui purgatione indigent et propter peccata aliqua ex parte ſupplicijs.

¶ Hier· Cherubin· multitudo ſcientie ſuper quos dominus in modū aurige ſedere oñditꝰ. Vñ. Qui ſedes ſuper cherubin m·c·e·b·⁊ m· Seraphin autē preter hūc locum in ſcripturis canonicas me legiſſe nō memini· Errant ergo qui in precibus ſolēt ſcribere. Qui ſedes ſuper cherubin ⁊ ſeraphin.

¶ Stabant Id eſt· ſtāt aſſiſtentia deo· volant demonſtrantia deū· nudant quaſi medietatem· nō manifeſtant que velata ſunt· nō velant que nota ſunt.

¶ Sex ale uni ⁊c. Hier· Victorinꝰ· xij· apoſtulos intellexit· Nos autem· xij· lapides altaris quos ferrum non tetigit· ⁊ xij· gemmas· in diademate ſacerdotis.

¶ Duabus uolabāt. Quia de preſenti tantūmodo noticiā habemꝰ

¶ Hier· Hebreus meꝰ lōge alia via ingreſſus ē· Ait enī nullū prophetaꝝ extra yſaiam vidiſſe ſeraphin circa deū ſtantia· ⁊ nec ipſa quidē ſeraphin alibi recitari. De hinc ↄſūmationis ⁊ captiuitatis ierl'm· que ſub nabuchodonoſor facta ē: ſignū eſſe premiſſū. Ab ozia quippe· ſub quo prophetare orſus ē: vſqꝫ ad ſedechiā· qui extremus regnauit· ⁊ q̇ cecus in babilonē ductus ē· fuiſſe reges· xi· ⁊ duodecimū godoliā· quē cōſtituerat rex babilonis ſup terrā· quē īterfecit hiſmael filiꝰ nathanael inꝰ medias epulas reliquiarum patrie parricida. Et has eſſe· xij· alas· ex quibꝰ· iiij· faciē velent ſicut in quibuſdā exemplaribus inuenitur quattuor volēt quattuor pedes ↄtegant. Ex his quippe· xij· regibus quattuor iuſtos tantum fuiſſe conſtat oziam· ioatham· ⁊ ezechiam· ⁊ ioſiam· qui ſublimes ꝑ ſingulas captiuitates glorificare audēāt dominū· ſanctus ſ· ſ· dominus deꝰ ſabaoth· Reliquos uero proptꝰ peccata faciē velare ⁊ alios q: in captiuitate ducti ſunt pedū velare veſtigia· Superlimiare vero ſublatū· ⁊ domū impletā fumo (ſicut ſupradiximus) euerſionem ierl'm ⁊ incendium templi expoſuit. Forcipē de qua altaris carbo ↄprehēſus eſt: ⁊ labia purgata ꝓpriā yſaie aſſerit paſſionem· q: ſub manaſſe interfectus ē· ⁊ tūc vere purgatus labijs dixit ad dominū· Ecce ego· mitte me.

¶ Et clamabāt. Non leuiter dicunt: ſed ſalutarem omnibus confeſſionē clamore pronunciāt· ſanctus ſanc· ſan· q: ⁊ ipſa· ſ· ſeraphin ſctā· ſanctius enim his nichil eſt. Mirantur autem ꝙ dei filius tantū ſe humiliauerit ⁊ crucē ſubierit· ⁊ terrenis innotuerit.

¶ Sanctus ſanctus ſanctus. Myſteriū trinitatis. In vtroqꝫ teſtamento trinitas predicatur dominus xp̄s ſcilicet qui hic quattuor litteraꝝ eſt· qꝺ proprie de deo ponitur· ioth· he· ioth· he· i· duo ia· que duplicata ineffabile nomen dei faciunt·

¶ Plena eſt omnis terra. Et implebitur cum hoc impletū fuerit Fiat voluntas tua ſicut in celo ⁊ in· Adhuc voluntas patris in celo eſt·

que in terra nondum impleta eſt: vt credatur ſcilicet in terra qđ nondum in omni terra habuit.

Primo in omni terra gloria dñi predicatur: ꝛ poſtea templũ fumo repletur. quia prius euãgelium toto orbe predicatum eſt. ꝛ tunc templum a romanis incẽſum eſt. poſt. xlij. annos a paſſione domini.

Superliminaria. In veteri teſtamẽto locutus eſt dominus ad hoſtium tabernaculi. qꝛ nondũ introduxerat in ſancta ſanctoꝝ. i. ad celũ ſed xp̃o ad terrã deſcẽdente ſuperliminare quaſi obſtaculum quodam ſublatum eſt ꝛ totus mundus impletus fumo. i. gloria dei. Deus noſter ignis conſumens eſt. ſꝫ quia totam ſubſtantiam eius capere non poſſumus: leuioꝛ quedã ꝛ quaſi rarioꝛ natura in mundũ diſpgit'. quaſi fum⁹: quẽ capientes dicim⁹. Ex parte cognoſcimus ꝛ ex parte ꝓphetamus.

Pollutus. Hoc dicit pro ſocietate populi cum quo cogebatur loqui. Noxiũ eſt cum peccatoribꝫ viuere. Qui tangit picem inquinatur ab ea.

Ego habito. Nota cum peccatoribus nõ eſſe morandũ

Et regẽ ꝛc. Sic abraham poſtquam vidit dñm. et vocem eius audiuit. ſe cinerẽ ꝛ puluerem eſſe cõfitetur. qꝛ quantacũqꝫ ſit dignitas hominis vileſcit in comparatione eius.

De ſeraphin. Seraphim. p. m. in maſculino genere. p n. i neutro plurali dicimus. Seraphin tamen ſingulariter dici põt. ſicut cherubin. ꝛ cherub.

Et in manu eius Id eſt. opatione eius. id eſt. xp̃i. Calculus. i. caritas. quẽ forcipe tulerat de altari. i. doctrina duoꝝ teſtamentorum. de altari tulerat ꝛ yſaie in exemplum poſuerat.

ſ vt ſint altioꝛa. vnde tollite p. ſ duorum teſtamentoꝛum.
ſunt ſuperliminaria cardinum
ſ chriſti ꝛ ſpũs ſancti. ſ tranſeamus ex his ſedibus. ſ multitudinis. ſ templum. ſ enigmatica. ſ iacob.
a voce clamantis. et domus i
ſ ignoꝛantie ꝛ infidelitatis. vel per fumum incendium templi predicatur. ſ emiſſione ignis fumus enim vapoꝛ ignis ẽ. ſ Moꝛtuo ozia. ſ quia oziam ꝛ alios libere non reprehendi ideo cum angelis deũ laudare non merui. ꝛ timeo ne dicatur michi. quare tu enarras iuſticias meas.
pleta ẽ fumo. Et dixi: Ue mihi
ſ a laude dei. ſ vide quantũ ſe humiliat. agnoſcit peccata. ideo mundatur. ſ laudare deũ vel videre indignus. ſ nõ eſt ſpecioſa laus in oꝛe p.
qꝛ tacui. quia uir pollut⁹ labijs
ſ ſicut apoſtoli pollutis pedibus. quos domi⁹ lauit. ſ quibus ydola laudant. ſ non plus q̃ ſe vel minus accuſat populũ.
ego ſum et in medio populi pol
ſ populus impenitens immũdiciam labioꝝ ſuoꝝ neſciens non meretur purgationem.
luta labia habentis ego habito
ſ tamen. ſ cum pondere pronunciãduꝫ.
et regẽ dñm exercituũ vidi ocu
ſ. i. miniſterium cõpleuit. ſ ſponte. qꝛ huic mãcipat⁹ officio. ſ tri. ſ purgandum.
lis meis. Et volauit ad me vn⁹
ſ chriſtus a patre miſſus eſt: propter auferẽda peccata. ſ ſimilitudinẽ hominis vidit ne timeret ſ ignitus ſermo dei.
de ſeraphin. et in manu eius cal
ſ duobus teſtamẽtis que ſpiritus ſancti vnione ſociantur. ſ quo a vicus circumcidit. ne amplius immũdus ſermo exiret. ſ igne altaris purgantur labia.
culus quẽ forcipe tulerat de al
ſ qđ apparuit in viſione. ſ calculo
tari. et tetigit os meum et dixit.
ſ quaſi ne timeas. ſ igne tribulationis ſcilicet vl' caritatis ardoꝛe. ſ ꝛ ſic.
Ecce tetigi hoc labia tua. et aufe
ſ in alios. ſ in nos
retur iniquitas tua. et peccatum
ſ non populi indigni. ſcꝫ qui non cõfitentur ſicut tu.
tuum mundabitur. Et audiui vo

Calculus. Lxx. carbunculus. lapis ignit⁹ qui propter flãmeũ colorem igneus dicitur.

Forcipe. Hec eſt ſcala iacob. gladius bis acutus. Hec ſunt duo minuta que mittit paupcula in dei dona. Hic eſt ſtater duoꝝ denarioꝝ qui in oꝛe piſcis repertus. p dño ꝛ petro redditur.

Nouũ teſtamentum habens vtraqꝫ mandata ſcilicet ſua ꝛ veteris teſtamenti. dei ſermonẽ duplici acie preceptoꝝ cõphendens.

De altari. Qđ iohannes vidit in apocalipſi qđ eſt plenum calculis ignitis quibꝫ poſſint tibi peccata purgari. Vñ. Car. ſucceſi ſ. a. e. ꝛ alibi. Ignem veni mittere in terrã ꝛc.

Ecce teti. Vñ q̇d det' tibi aut q̇d apponat' t. a. l. d. ſagitte potẽtis acute c. ca. deſol'. Hic eſt ſermo dei de quo dicitur. Habes carbones ignis. ſedebis ſup eos. hi erunt tibi in adiutoꝛium.

Et auferetur. Jeremias qui puer erat ideo pene immunis a peccato ſolius manus a tactu purgat'. Ad yſaiam vero qui dicit ꝑ pollutus labijs ego ſum angelus cũ calculo mittitur.

Quẽ mitta. Non cogit: ſed volũtatẽ querit. volũtas ei ſola premium meretur. yſaias autem tanquã purgatus offert ſe ſpontaneus.

Origenes. Nota fili⁹ a pr̃e miſſus. ſolus hic dimittit peccata q̃ dimittit tota trinitas. Qui enĩ in vno credit. in omnibꝫ credit. ne putes filiũ quaſi minorem a patre miſſum.

ſ ſpiritus ſancti. ſ ſubſtantie vnitas.
cem domini dicentis: Quẽ mit
ſ ad predicandũ populo meo adquiſitiue. ſ perſonarum pluralitas.
tam: et quis ibit nobis: et dixi
ſ adſum. ſ qꝛ purgatus.
Ecce ego ſum mitte me. Et dixit
ſ ergo. ſ chriſtum predicãtem. ſ permiſſiue non impatiue.
vade: et dices populo huic. Au
ſ quaſi quia nõ vultis: nõ intelligetis. ſ deum in homine.
dite audiẽtes. et nolite intellige
ſ hominem. ſ chriſtum coꝛpoꝛaliter. ſ deum.
re. et videte viſionẽ. ꝛ nolite cog
ſ quaſi ſi vis mundũ ſaluari. qđ volo ꝛ ego. ſ qđ iuſtum eſt precatur. non imprecatur. ſ tam nequam.
noſcere. Exceca coꝛ populi hu
ſ coꝛdis. ſ peccato. ſ interioꝛes.
ius. ꝛ aures eius aggraua. ꝛ ocu
ſ hoſtio peccatoꝝ. ſ quaſi poſſet ſi vellet
los eius claude: ne foꝛte videat
oculis et auribus ſuis audiat. et
ſ expõ eſt. ſ intelligendo.
coꝛde ſuo intelligat. et conuerta
ſ ꝯuerſum. ſ condolẽdo populo meo ſ execabitur.
tur et ſanẽ eũ. Et dixi. Uſque
ſ a romanis ſole fiant. ꝛ hoc eſt abſqꝫ h. ꝛc.
quo domine: et dixit. Donec de
ſ ſint.
ſolentur ciuitates abſqꝫ habitatoꝛe. et domus ſine homine. ꝛ ter
ſ a terra ſua.
ra relinquetur deſerta: et longe fa
ſ in terra aliena. naſcendo in ſeruitutem. ſ iudeos.
ciet dominus homines. ꝛ multi
ſ alias deſerta. ſ vel adeo. ſ erat.
plicabitur que derelicta fuerat
ſ vbi captiua tenebitur. ſ tñ.
in medio terre. et adhuc in ea

Simile dictũ. Faciamus. h. a. i. ꝛ. ſ. noſtram. Ego et pater vnũ ſumus. vnũ ꝓpter naturam. ſumus ꝓpter diuerſitatem pſonarum. Sic iubente dño: trinitas ipat.

Mitte me. Putat ſe bonũ nunciaturum. et ideo ſe vltro offert. Sed quia audiuit. dic populo huic. auribus audietis ꝛ nõ intelligetis ꝛc. cũ poſtea dicat' ſibi. clama: nõ ſtatim clamat ſed interrogat. quid clamabo: Jeremias quoqꝫ cui dictum eſt Accipe calicem. ꝛ potionabis omnes gentes. ꝛ cetera. libẽter accipit. Cũ vero audit. primo propinabis hieruſalem reſpõdit. Decepiſti me domine ꝛc. Nos autem dicimus non temeritatis eſſe: ſed obediẽtie qꝫ ſe obtulerit.

Audite au. ꝛc. Lucas ſecũdum. lxx. in actibus apoſtolorum. aure audietis et non intelligetis. et ſimilia. In quo facilis interpretatio. que dicit. quid populo facturus ſit. Quam interpretationem paulus quoqꝫ in epiſtola ad hebꝛeos poſuit. Unde ei contradicitur quia hebꝛeis teſtimonijs non vtatur. Nec iudei ante ſcripturam falſauerant. Dñs enim et apoſtoli hoc nõ tacuiſſent. nec apoſtoli vl' euangeliſte ita protulerunt. vt iudei falſaturi erant. tradunt enim lucam medicum fuiſſe. ꝛ magis grecas q̃ litteras hebraicas nouiſſe. Unde in vtroqꝫ volumine ſecularem redolet eloquentiãꝫ. ꝛ magis grecis q̃ hebraicis vtitur teſtimonijs.

Exceca. Cui ſimile. Suſcitaui te vt oſtendam tibi virtutem meam. et alibi. Dedi eis oculos. vt non videant. ꝛ aures vt non ꝛc.

Exceca. Preuidens propheta cecitatẽ ſupuenturam in iſrl'. vt plenitudo gentiũ intraret ad fidẽ dicit. Dñe exceca coꝛ ꝑli huius. q̃ſi. ſi totum mũdũ ſaluare deſideras. exceca coꝛ ꝑli. Si ei hic ꝑls excecat⁹ fuerit. gentes illuiabunt'. Nec ei ẽ dei crudelitas: ſꝫ mĩa infidelibꝫ excecatis hũiles illuiare. Vñ quotiẽs volui ꝯgregare filios t. ꝛc. Vñ ꝯcluſit deus oĩa ſb peccato vt oĩm miſereat'. ꝛ paulo poſt. O ꝓfundum diuitiaꝝ ſapientie et ſcientie dei.

Et cõuertatur. Quãuis graue peccatũ ſit: ſi conuertat' quis poteſt ſaluari. ſed hi pro magnitudine ſceleris penitentia ſunt indigni. vñ. Uolui congregare filios t. ꝛ. n.

Et adhuc. Et pro·id eſt·adhuc·et ea gẽte·decimatio·quaſi adhuc decima pars illius gentis remanebit.

Et erit in ꝛc. Sub adriano iudea iteꝝ vaſtata eſt·l·fere anno poſt captiuitatem romanoꝝ.

Prohibiti enĩ ſunt publicis legibus·iudeam intrare.

C VII.

Et factũ eſt ꝛc. Que ſupra ſcripta ſunt vſqꝫ ad hũc locum ſub ozia ꝛ ioathã filio eiꝰ viſa ſunt. Que ſequñt ſb achaz rege ĩpiſſimo· q̃ a dño dereictꝰ·ab ĩ imicis expugnatur.

Achaz. Qui clauſit ianuas templi·et baalim adorauit·filium ſuũ ydolo conſecrauit·altare ẽneum abſtulit·ꝛ altare ydoloꝝ in templo poſuit Iure ergo a dño derelictus eſt·ꝛ ſurrexerũt aduerſus eum inimici.

Aſcendit. Secũdo·primo enĩ aſſirij·de tribu iuda multos interfecerãt·ꝛ captiuos ĩ damaſcũ duxerãt·ꝛ hac fiducia reuertuntur tpe achaz· ſed nõ preualẽt auxiliante deo·non meritis achaz ſed ſola miſericordia dei.

Aſcẽdit r·ſ· Hic ẽ rex aram·qui interpꝛtatur excelſus·ſapientia ſcꝫ ſeculari tumidus. Et facee filiꝰ romelie rex·x·tribuũ ſecundũ ꝑphetam oſee rex heretiroꝝ. Hi ſcꝫ vt expugnẽt eccleſiaz conſentiũt· qꝺ audiens domus dauid·i· ſiplex ꝑplꝫ xpi ꝑtimeſat·q꞉ non arboribus frugiferis:ſꝫ infructuoſo compatur ſaltui Heretici eĩ ꝛ gẽtiles argumentoꝝ gladijs pugnãt cõtra domũ dauid·cũ diſſentiant ſibi·vñ facti ſunt amici herodes ꝛ pylatus in paſſione xpi.

ſ·i·vix in ea decima pars remanebit·vel in toto orbe:vel in iudea. † ſ iteꝝ ſub adriano. ſ reliquie iſrael ſalue fient.

decimatio·et | couertetur·ꝛ erit in

ſ ſine folijs ꝛ fructu·

oſtenſionem ſicut therebintus·

ſ arida.

et ſicut quercus que expandit ra-

† ſ apoſtoli·ꝛ alij fideles·vnde· Niſi dominꝰ ſabaoth.ꝛc.

mos ſuos. † Semen ſanctum erit

† ſ per fidem ne cadat per infidelitatem.

id qꝺ | ſteterit in ea.

C VII.

ET factum eſt in diebus achaz filij ioathan filij ozie regis iuda·aſcen-

ſ·i·rex aram· † ſ qui ante c·xx· milia bellatoꝝ percuſſerat de iudea·ꝛ ducenta milia mulieꝝ pueroꝝ ꝛ puellaꝝ·cum infinita preda in ſamariam duxerat.

dit raſin rex ſyrie·et | facee filius

romelie rex iſrael in hieruſalem

ad preliandum contra eam et nõ

† ſ quia dominus auxiliatus eſt.vt filiũ ſuuz de virgine naſcituꝝ·hac occaſione nũtiaret.

potuerunt | debellare eam·ꝛ nun

ſ regie·ſ·

ciauerunt domui dauid dicẽtes:

ſ·i·in pace ꝛ amicicia vnita eſt cũ·x· tribubus quaꝝ rex erat facee filius romelie. † ſ ·i·x·tribubus qui adheſerãt roboam qui fuit de tribu effraim.

Requieuit ſyria ſuper | effraim·et

ſ propter hũc nunciũ. ſ regis. ſ domꝰ dauid.

commotum eſt cor eius·et cor po

† ſ infructuoſa. ſ folia arboꝝ.

puli eius ſicut mouentur | ligna

ſiluarum a facie venti. Et dixit

dominus ad yſaiam. Egredere

in occurſum achaz tu et qui dere

Egredere i ꝛc. Tropologice. Conſiderandum eſt ꝙ impio regi yſaias iubetur occurrere· erigens vel exurgẽs de loco ſuo non in principio aqueductus:ſed in extremis finibꝫ piſcine ſupioris q̃ erat ĩ agro fullonis· vbi ſordes ꝛ macule purgabãt. Quãuis enim achaz regnaret ſuper iudã·q꞉ impius erat ĩ extremis finibus piſcine morabatur. Deus ergo nõ tam eius miſeretur ꝙꝫ populi ſui. Caudas titionum fumigantium vocat ſapientiam ſecularem ꝛ hereticũ ſermonez quorum finis exuſtio· Quia fruſtra inierunt conſilium· vt aſcenderẽt cõtra iudam·ꝛ ponerent ſuper eum filium tabeel·i·bonum deum. Vterqꝫ enim doctrinam ſuam putat optimam:ſed deo iuuante·non ſtabit conſilium eorum. Quãdiu ãt ſtabit mundus ꝛ que ſunt eius·in finibꝫ ſuis dominantur. Cum autem finis mundi aduenerit·hoc eſt·lx v·anni·ꝛ tã mundi res que·vi·diebus facte ſunt:ꝙꝫ omnia que ad·v· ſenſus pertinẽt finez acceperit vniuerſa ſoluentur. Quod gentiles ꝛ heretici non credunt·et ideo non intelligant iuxta ſeptuaginta que dicuntur·qui dicunt aure audietis.

Derelictus. A fratre ſuo rapſace·qui ad aſſirios tranſierat vt tradunt hebrei.

Iaſub. Qui interpretatur reliquus comes ꝛ conuertens· quia populus iuda de manibus duorum regum liberandus erat·

In uia agri. Ibi rapſaces·poſtea ex precepto ſenacherib dei populum blaſphemauit.

Duabus caudis. Due caude titionum raſin rex ſirie·ꝛ facee filiꝰ romelie·q꞉ ĩ illis finitũ eſt regnũ ſirie et ſamarie. Nam teglat phalaſſar interfecit raſin·et oſee interfecit facee·ꝛ pro eo regnauit nouem ãnis ꝛ obſeſſus a ſalmanaſſar tribus annis captus eſt·ꝛ ductus cum decẽ tribubus in montes medorum ꝛ perſarum.

Tabeel. Tabeel bonus deus. Quaſi ponamus ydolũ dei noſtri. Vel ad litteram·filium hominis· ſic vocat.

Adhuc.lxv. ꝛc Quaſi interim contenti erunt finibus ſuis· et damaſco tanqꝫ metropoli ſirie imperabit raſin·ꝛ caput ciuitatum effraim erit ſamaria·ꝛ in ea interim regnabit filius romelie.

Sexagita qui qꝫ ꝛc. A viceſimoſexto anno regni ozie· quãdo lepra ꝑcuſſus eſt:ex tũc ioathan filius eiꝰ regnauit·xx vij ãnis·patre adhuc viuente· poſt mortẽ eiꝰ xvi· poſt quẽ achaz alijs·xvi·poſtea regnãte ezechia·vi·anno effraim·i·x·tribus in captiuitatez ducte ceſſarunt eſſe populus.

Pete tibi ſignum. Vt qui prophete non credidit: dñi autoritate treat Quaſi difficile videtur tibi ꝙ regna potentiſſima breui finiantur:et tu libereris et populus tuus:ſed pete ſignum·

† ſ·ſ· ſ·i·que extra ciuitatẽ erat·rari enĩ fõtes erãt in montanis.

lictus eſt iaſub filius tuus·ad ex

tremum aqueductus | piſcine ſu

perioris in via agri fullonis·ꝛ di

ſ·i·pauorẽ cordis ne prodas.

ces ad eum: Uide vt ſileas·noli

† ſ mala que iam paſſus es·

timere·ꝛ cor tuum ne | formidet a

ſ iam ſ·mẽdis.

duabus caudis titionũ fumigan

ſ·ſ·ne timeas.

tium iſtorum·in ira furoris raſin

regis ſyrie·ꝛ filij romelie·eo ꝙ cõ

ſilium inierit contra te ſyria ĩ ma-

ſ ſubditi. ſ prelatus.

lum ꝛ effraim·et filius romelie di

ſ q꞉ iudea mõtuoſa.

centes: Aſcendamus ad iudam·

ſ quieſcẽtem·dormientem ſ trahamus in poteſtatem noſtram·

et ſuſcitemus eum·et auellamus

eum ad nos·et ponamus regem

in medio eius·filiuz tabeel. Hec

ſ quod minatur·

dicit dominꝰ deꝰ· Nõ erit iſtud·

ꝛ nõ ſtabit·ſed caput ſyre damaſ-

ſ erunt.

cus·et caput damaſci raſin·et ad

huc ſexagita·ꝛ·v·anni·et deſinet

effraim eſſe populus·et caput ef-

fraim ſamaria·et caput ſamarie fi

† ſ domino per prophetã hec predicẽte achaz et populus nõ futura credidit:vnde addit ſi nõ credideritis·

lius romelie. † Si nõ credideritis

ſ in terra veſtra·ſed ꝛ vos captiuabimini.

nõ permanebitis. Et adiecit do-

minꝰ loq̃ ad achaz dicẽs: Pete

Pete tibi ſignũ. Moyſes accepit ſignum de terra· vñ. Miſit ſigna et prodi·in m·t·e·ranas locuſtas ſciniphes ꝛ cinomiã·de celo grãdinẽ·ignẽ ꝛ tenebras trium dieꝝ. Ezechias quoqꝫ accepit ſignũ de celo qñ ſol decẽ lineis regreſſus ẽ. Et ioſue ĩ gabaon ꝛ aylon ſtantibus ſole ꝛ luna. Pluriniqꝫ putant ſaulẽ ſignum accepiſſe de terra ꝛ profundo inferni· quando ꝑ incantationes viſus eſt ſamuelem ſuſcitaſſe. Ionas de abiſſo ꝛ faucibus mortis liberatus ſignum inferni et accepit ꝛ dedit.

Quia prioribus prophete non credidit verbis:iubetur ſignum petere cuius cogatur autoritate credere. Quaſi vis vt ſcindatur terra ꝛ pateant inferi qui in corde terre eſſe dicuntur:an aperiantur celi:qꝺ vtrunqꝫ mortem domini ꝛ aſcenſionem reſpicit·qui enim deſcendit ipſe eſt quia aſcendit. Vnde. Ne dixeris in corde tuo quis aſcendit in celum: hoc eſt xp̃m deducere·aut quis deſcendit in abiſſum: hoc ẽ xp̃m de mortuis reducere·

¶ Non petam. Non humiliter: ſed ſuperbe. Multi enim leguntur a domino ſigna petiuiſſe · et accepiſſe · ſed achaz ita reſpondit · tanquā autoritatem habens · non temptabis dominū deū tuū. Vel timuit ꝙ in ſigno deus glorificaretur · et ydola vilificarentur.

¶ Ecce virgo c. Hebraice alma · latine quoqꝫ alma dicitur ſancta. Et oīm pene linguarū verbis vtūtur hebrei. Unde in canticis de greco · phorion · i · ferculum fecit ſalomon · ſic enī ī hebreo legimuſ. Alioquin que nouitas ē miraculi ſi iuuencula concepit vt mentiuntur hebrei? Alma tñ virginem nubilem · et adoleſcentulam ſignificat.

¶ Non amplius loquetur vobis ꝑ enigmata · virgo concipiet · hoc erit nouum et mirabile. Judei mentiūtur adoleſcentulā cōcipere ſed alma qđ in hebreo ſcriptum ē lingua punica virginē ſonat. Alma apđ hebreos aduleſcentula dicitur · vel abſcondita · i · apocrifa · que nunquā viroꝝ patet aſpectibus.

¶ Ecce virgo concipiet hebrei đ ezechia hoc dici putant · quia eo regnante · ſamaria capta ſit. Sed achaz filius ioathan regnauit annis · xvi · cui ſucceſſit ezechias filius · et regnauit annis viginti noue qui erat viginti quīqꝫ annorum cum regnare cepiſſet. Quomō ergo primo anno achaz dicta eſt ad eū ꝓphetia đ ezechia naſcituro · q̇ iam erat · ix · ānoꝝ · niſi forte ſextū regni ezechie annum quo capta eſt ſamaria infantiā eius appellari dicant · non etatis ſed imperij · qđ violenter eſſe extortū etiā ſtultis patet.

¶ Emanuel. Quidam yſaiam duos filios habuiſſe dicūt iaſub et emanuel. Emanuel de vxore ꝓphetiſſa generatum in typum ſaluatoris. Et iaſub qui interpretatur relictus vel conuertens in typum iudaici ꝑli qui relictus eſt · et poſtea reuerſur᷒. Emanuel · id · ē · nobiſcum deus gentiū vocationē ſignificat · ꝓpter quā verbuꝫ caro factū ē.

¶ Reprobare malum. Quaſi in pannis infantie poſitus habebit boni maliqꝫ diſcretionem.

¶ His verbis percipimus ſaluatoris infantiam · diuinam in eo non minuiſſe ſapientiam. Quāuis dicatur · puer autem proficiebat · ſ · et c · vt veritas humani corpis probaretur. Infātia ei nō preiudicabat diuīe ſapie.

† ſ liberationis vel victorie. † ſ qui auxiliū policetur. ⁝ ſ non ab idolis que adoras
tibi | ſignum a | domino | deo tuo
ſ in optione tua ponitur. ⁝ ſ ab inferis. † ſ de celo · vel vt helias de celo · moyſes veniat ab inferis.
in profundum | inferni · ſiue | i ex-
ſ cum debuit obedire.
celſuꝫ ſupra. Et dixit achaz. Nō
ſ vel exaltabo · hebreū enī vtrūqꝫ ſignificat.
petam et non temptabo dominū
ſ yſaias. † ſ quia achaz non vult audire. ⁝ ſ vnde chriſt᷒ naſciturus.
Et dixit †. Audite ergo dom᷒ | da
⁝ ſ quaſi nō ſolum prophetaꝝ dicta contempnitis ſed etiā iubēti domīo cōtradicitis.
uid | nūqđ paꝝ vobiſ ē moleſtos
† ſ prophetis · quoꝝ verba deſpicit · s. † ſ inuidentes eius ſignis et glorie. ſ oneroſi · vnde laborani ſuſtinens.
eſſe | hominibus quia moleſti e-
ſ · ſ · ne ſitis moleſti.
ſtis et deo meo? Propter hoc da
⁝ ſ ſalutis et liberationis.
bit dominus ipſe vobis | ſignuꝫ
ſ · ſ · hoc · ⁝ ſ de quo: oſculetur me · o · o · et dominus virtutum ipſe eſt rex glorie.
Ecce virgo cōcipiet et pariet | fili-
ſ o iuda · † ſ in piculo. ſ vel hec · virgo · ſcđm hebreū enī vtrūqꝫ ſignificat · vocabūt aūt qđ in mattheo eſt in hebreo nō habetur ſꝫ matthe᷒ ſenſuꝫ nō verba ſequitur. ⁝ ſ nobiſcū de᷒ · qđ ī deſtructione duoꝝ regū patebit.
um · et | vocabitur nomē ei᷒ | ema
† ſ a parte totū · omnē cibū homini idoneum · in quo verus hō mōſtratur.
nuel. † Butyrum et mel comedet
ſ etiam deus erit vt ſci. ⁝ ſ herodē · ſcribas · et phariſeos ſ Nunqꝫ vicioꝝ patet affectibus.
vt ſciat reprobare | malum et eli-
⁝ ſ paſtores magos. † ſ bene dico audite domus dauid ſignū veſtre liberationis. † ſ ante ꝙ fiat deus homo.
gere | bonum: † Quia † anteqꝫ ſci-
at puer reprobare malum et eli-
⁝ ſ anno vi · regni ezechie · ab aſſiriis capta eſt ſamaria.
gere bonum. | derelinquet terra
⁝ ſ quaſi hi non ſunt tibi metuendi ſꝫ aſſiri᷒.
quā tu deteſtaris a facie | duorū
† ſ veniente aſſirio illis ſupatis · in emanuel ſi liberaberis preſentia. ſ vnde derelinquetur terra ab his regibus.
regum ſuorum. † Adducet domi-
nus ſuper te · et ſuper populuꝫ tu-
† ſ tribulationis · et captiuitatis.
um · et ſuper domū patris tui | di-
ſ tam mali.
es qui non venerunt a diebus ſe-
⁝ ſ nabuchodonoſor · cū quo venerunt medi et perſe · et egyptii et caldei.
parationis effraim a iuda cū | re-
⁝ ſ inſpirabit.
ge aſſiriorū. Et erit in die illa | ſibi-
labit dominus muſce que eſt i ex-
ſ nili. † ſ aſſirius vel caldeis · numinum ferocibus · et iaculis potētibus.
tremo fluminum egypti · et | api q̄
† ſ metaphoram proſequitur · in huiuſmoi enī locis muſce apeſqꝫ congregātur.
eſt in terra aſſur · et | venient · et re-
ſ in terra tua.
quieſcent omnes in torrentibus
vallium · et in cauernis petraꝝ · et
in omnibus frutectis · et i vniuer-
ſis foraminib᷒. In die illa radet
ſ quia data eſt ei egiptus pro labore quo ſeruiuit domino apud tyrum. ⁝ ſ vel conducta alia littera.
dominus in nouacula | acuta in
ſ eufraten. ſ id eſt.
his qui transflumen ſunt · in rege
† ſ vt nichil forte · nichil pulchꝝ remaneat: ſed effeminatis hoībus immo ignominioſis mulieribus comparentur.
aſſiriorum | caput et pilos pedum
ſ decorem et virtutē. † ſ · i · cum omnia tranſlata fuerint in caldeam. ſ tempe gracie.
et barbā vniuerſam. Et erit | i die
⁝ ſ rarus habitator ⁝ ſ vnā tantum et paup ſ carnem. ſ robuſtā vnitatē.
illa nutriet | homo | vaccam bouꝫ
† ſ duos ſimplices affectus ad dominum · ſ · et proximū.
† ſ quia multa paſcua · et pauca animalia. ⁝ ſ doctrine euangelice. ſ vnde paſcat et veſtiat.
et | duas oues. et | pre ubertate | la-
ctis comedet butyrum. Butyrum
ſ agreſte. ſ pro inopia panis.
enim et mel manducabit omnis
homo qui relictus fuerit ī medio
terre. Et erit in die illa omnis lo-
† ſ deficiēte vino · deſertis vineis: ſingule vites ſingulis ementur argenteis.
cus vbi | fuerit mille vites · mille
ſ ementur. ſ vinee.
argenteis · et in ſpinas · et i vepres
ſ timore latronum.
erunt. Cum ſagittis et arcu ingre-
ſ in agros viſendos.
dientur illuc. Vepres enim et ſpi-
ne erunt in vniuerſa terra · et om-
ſ erunt tales.
nes mōtes qui in ſarculo ſariētur
et non veniet illuc terror ſpinarū

¶ Dereliquetur terra et c. Quaſi terra ſirie et ſamarie ad inuocationē nominis eius vaſtabitur · et domus iuda a duobus regibus liberabitur.

¶ Muſce. Id eſt · egyptijs populo imbelli · et ydolatria ſordenti. Legimus ab egiptijs · ioſiā ocaſum · et populum iſrael ſubiugatum · nec mlto poſt tempe nabuchodonoſor cū innumerabili exercitu cepit hieruſalē templum incēdit et habitatores aſſirios in iudea poſuit.

¶ Nouacula a. Rex aſſiriorum (qui in ieremia columba dei vocatur) in eo et in his qui transflumē ſcilicet aſſirijs radet dominus in iudea caput et pilos · ſcilicꝫ · omnem fortitudinem regum et principum et ſubiectoꝝ.

¶ Et erit in die illa. Poſt ſubuerſioneꝫ vrbis nabuzardan princeps militie quem · lxx · archimarꝫ vocant: pauperes reliquit qui vineas et agros colerent · Unde godoleas đ regio genere qui eis prepoſitus erat · dicit · Seruite regi babilonie · et bene erit vobis · quo tempore tanta ſolitudo ī iudea fuit vt nec greges ouium haberent · nec armenta boum.

¶ Tropologice. Nutriet hō vir vnā vaccam · et duas oueſ ſcilicet munda animalia habent iudei vt lacte nutriantur infantie · non ſolido cibo · vt comedant verborum mella de labijs meretricis nec habeāt vinū · qđ letificat cor hominis. Sed opera eorum vertantur in ſpinas · et vulnerentur ab eis · qui ſagittant in obſcuro · r · c · ſi voluerint altius ſapere ꝙ deberent · vt laborantes in ſcripturis miſticum poſſint inuenire. Non fruges afferant: ſed vepribus compleantur et ſpinis que oriuntur in manibus ebrij · Nec terra eorum vel doctrina a rationabili animante · ſed a bobus (quorum curam non habet deus) et a brutis animalibus conculcetur.

¶ Comedet butyrū. Delectabitur in paſſione chriſti vel ſua. Butyrum enim ex multis confectionib᷒ efficitur.

¶ Et omnes m. Relictis cam peſtribus metu hoſtium ad montana confugient aſpa montium in an u propria excolentes · vitam miſeram

ſuſtentabũt·cetera erunt in paſcua. C. VIII·

Sume tibi. Primũ propheta predicit achaz futura· poſt ipe dominus precipit vt signũ petat· inde ad domũ dauid verba vertunt᷑ ꝛ virgo paritura filium ꝓmittitur ꝛ filius naſciturus. Quo filio inuocato· ſubuertatur ſamaria· ꝛ ſiria a rege aſſirioꝝ qui poſtea capiat iudeam ꝛ i ſolitudinem vertat· vñ rurſum partus virginalis deſcribitur.

Velociter ſp. Hoc eſt nomen pueri· quaſi ne patiaris vltra diabolũ regnare. Et non angelos· non prophetas mitte ſed ipſe deſcende.

Uriam ⁊c. Urias lux dñi. Zacharias memoria domini barachias· benedictõ domini· his teſtibus natiuitas domini cõprobatur. Vñ duobus teſtibus cũtibus in emaus incipiens a moyſe ꝛ prophetis q̃ de ſe dicta erant diſſeruit.

Ad prophetiſſam. Ad ſpiritũ ſanctum· a quo omnis ꝓphetia· que grece neutri generis· pneuma· hebraice feminini· ruach latine· maſculini generis eſt· ꝛ ideo diuerſis poſitionibus ſortitur· nullius eſt enim. Vel ad mariã quã prophetiſſã fuiſſe nemo dubitat.

Et concepit ⁊c. Tropologice· In aĩma virgine· nec polluta ſorde· de ſpiritu ſancto ſermo dei conceptus· demones ſpoliat· ꝛ ſibi facit ſeruire vniuerſa. Et cum ex parte videat ꝛ ꝓphetet: anteq̃ʒ ſit ꝑfectus ꝛ merito deũ patrẽ ꝛ matrẽ ſuã vocat hieruſalẽ celeſtẽ: iſantia vincit damaſci fortitudinẽ· i· ſapiẽtiam ſecularẽ ꝛ aufert ſpolia ſamarie quibꝯ heretici eccleſiam ſpoliãt dicentes· Non eſt nobis pars in dauid ⁊c.

ſcetera terra:
et veprium. et erit in paſcuam bo
ſtantũ: non in habitationem hominis.
uis· et in conculcationẽ pecoris.

C. ·VIII·

ſſub alia figura partus virgis deſcribitur.
ET dixit domi
ſo yſaia.
nus ad me. Sume ti
ſgrandia ſignantem.
† ſne publice predices archanũ noue natiuitatis
bi librum grandem· et † ſcribe i co
ſ more hominũ q· ſ· intelligi poſſit·
† ſverba patris ad filiũ. ſ captiuã reduc captiuitatem. ⁑ ſhomines·
ſtilo hominis: † Velociter ⁑ ſpolia
ſdiabolo· ſidẽ eſt. ⁑ ſego yſaias.
detrahe· cito predare. Et adhi
ſhuius rei· ſlux dñi
bui michi teſtes fideles· vriam
ſ propter doctrinam legis. ſ labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcientiam. † ſmemoriã domini.
ſquem propheta fuiſſe conſtat
ſacerdotem· et † zachariam filiũʒ
ſ benedictio domini· † ſdignũ accedendi me feci. ⁑ ſque prophetauit dicẽs magnificat aĩa mea d·
barachie· et † acceſſi ad ⁑ ꝓphetiſ
ſ ·i· concipere fecit· vnde ſpũs· ſ· ſ· veniet inte ꝛ v· ꝛ qd̃ concepit de ſpũ ſctõ.
ſam· et concepit et peperit filium
ſo yſaia·
et dixit dominꝰ ad me. Voca no
ſpueri· ⁑ aſcendẽs in altum captiuã duxit captiuitatem·
men eius· accelera ⁑ ſpolia detra
ſinfernũ· † ſnec dum natus populum ſuum ſola inuocatione ſaluabit· ſante q̃ʒ homo fiat·
he· feſtina predari: quia † anteq̃ʒ
ſſecundũ humanitatẽ· ſdeũ· ſvl' ioſeph putatiue.
ſciat puer vocare patrem ſuum et
ſmariam. ſa teglatfalaſſar.
matrem ſuam· auferetur fortitu
⁑ ſper regẽ aſſyrioꝝ ſalmanaſſar· ſ·
do damaſci· et ⁑ ſpolia ſamarie co
ſaſſirius dirigens vel elatus·
ram rege aſſyriorum. Et adiecit
dominus loqui ad me adhuc di
ſ tranſlatiue. ſ ·x· tribus·
cens: Pro eo q abiecit populus
† ſque per horas ẽbulliũt. ſreges de iuda qui quiete· ꝛ legittime regnabant. ſ regẽ ſirie.
iſte aquas † ſyloe que vadunt cũ
ſilentio· et aſſumpſit magis raſin
ſfacee regem iſrael.
et filium romelie· propter hoc ec
ce adducet dominus ſuper eos

Preſente rege aſſiriorum diabolo qui non poteſt eis auxiliari· tales filios ꝛ virgo maria· ꝛ ſancte mulieres generant· ſara ·i· princeps· et rebecca ·i· patientia· vxores patriarchaꝝ.

Puer. Aug· De quo dicit᷑ priuſquã ſciat puer bonũ aut malũ· contempnet maliciã. Hec duo aliter ꝛ aliter ſciuntur· ꝑ prudentiã boni· ꝛ aliter per expientiam mali. Per prudentiam boni malum ſcitur· ꝛ non ſentitur· Tenet enim bonum· ne ſentiatur malum. Per expientiam mali ſcit᷑ bonum. Qui enĩ amiſerit ſentit cui amiſſo bono male fuerit. Puer ergo anteq̃ʒ ſciret per expientiam bonum quo careret· aut malũ· qd̃ amiſſo bono ſentiret: contempſit malum· vt eligeret bonum· idẽ· noluit amittere qd̃ habebat· nec ſentiri amittendo qd̃ amittere nõ debebat.

ſexercituum ſenacherib· † ſaſſirii· ſimpetuoſi ꝛ diuturni·
aquas † fluminis fortes et multas
ſ ſcʒ. ſquaſi non ſeruient regibus quos elegeruntſed aſſirio.
regem aſſyriorum et omnem glo
⁑ ſprincipes qui hoſtibus reſiſtere debuerant.
riam eius· et aſcendet ſuper ⁑ om
ſſamarie. ſ vel vniuerſas.
nes riuos eius· et fluet ſuper om
ſterras.
nes ripas eius· et ibit per iudam
ſquia nõ tunc capiet eã· ſvicinaʒ ſignificat captiuitatem. ſ ſuffocationem.
inundãs: et tranſiẽs vſq̃ʒ ad col
† ſvſq̃ʒ a deo ſe extendit. † ſprincipum.
lum veniet· † Et erit extenſio † ala
rum eius implens latitudinem
ſiudee. ſirriſio ẽ. ſ· ſarcoſmos.
terre tue o emanuel. Cõgregami
ſſirie vel ſamarie· ⁑ ſcognoſcite. ſ nõ mõ ſiria ꝛ ſamaria. † ſnon ſolum vicine
pplĩ ꝛ vicimi· ⁑ et audite † vniuer
ſquamuis multi· quãuis fortes· quamuis accincti: tamen vincemini.
ſe ꝓcul terre. Cõfortamini ꝛ vici
† ſvnde ſupra aſcendamus ad iudam ⁊c.
mi accigite vos ꝛ vicimi. † Inite
ſ ab emanuel· ſponamꝰ ſcʒ regẽ filiu tabeel.
ꝯſiliũ ꝛ diſſipabit᷑. Loq̃mi verbũ
⁑ ſinterpretatio emanuel· † ſcontra quem nihil poteſtis· ſpredicta.
et nõ fiat qꝛ † nobiſcũ † deus· Hec
enim ait dominus ad me. Sicut
ſope ꝛ virtute. ⁑ ſyſaiã· ſ beatus vir qui nõ abiit in conſ· ⁑ ſad hoc ſcʒ erudiuit me.
in forti manu erudiuit ⁑ me † ne irẽ
ſpraua· ſnequã. ſdñs dico dicens mihi· ꝛ aliis prophetis· ſalias nõ·
in via populi huius dicens. Ne
ſeſt timenda. ſſed hoc magis cõſiderate· omnia enĩ.
dicatis· coniuratio. Omnia eniʒ
ſiuda. ſ ꝯtra me
que loquitur populus iſte coniu
ſpopuli. ſ tu et qui tecum ſunt populi qꝛ videntur timendi.
ratio eſt· et timorem eius ne time
⁑ ſ ſed timete dominũ e·
atis. neq̃ʒ paueatis. ⁑ Dominum
ſet. ſin uobis. ſſit.
exercituum ipſum ſanctificate· et
ſdñs. ſbeatꝰ vir qui timet d. † ſcorpe· † ſmẽte
ipe † pauor veſter· ꝛ ipſe † terror vr̃
ſita. ſfidelibus ſſʒ erit·
et erit vobis in ſctificationẽ in la
pidem autẽ offẽſionis ꝛ petram
ſduabꝰ ſcʒ· ꝛ· x· tribubꝰ. ſ infideli bus.
ſcãdali duabus domibus iſrael.

Allego. Aquas ſiloe In quibus cecꝰ lauit ꝛ vidit. Qꝛ alit᷑ nõ ſanat᷑ cecitas iudeorum: niſi doctrina chriſti que ſine ſtrepitu et clamore lenit᷑ fuit.

Anagoge. Hereticus qui iungit ſibi auxilium ſapientie ſecularis· ꝛ hieruſalem ·i· eccleſiam vult oppugnare: reliquit aq̃s ſiloe· qui interpretat᷑ miſſus· ꝛ qui ſalit ĩ vitam eternam· ꝛ traditur principi aſſirioꝝ ·i· diabolo· ducendꝰ in profundum peccatoꝝ· hic ei auſus ẽ dicere. Hec omnia tibi dabo: ſi cadens adoraueris me· iudã quoq̃ʒ ·i· domum confeſſionis conatur intrare ꝛ per negligentes vſq̃ʒ ad collũ venit credentes in chriſto cupiens ſuffocare: ſed nõ poteſt: quia iudas habet ſecum preſentẽ emanuel.

Aquas fluminiſ. Exercitũ ſenach cuius potentia occupans terram ſamarie inundationi fluminis comparatur.

Congregamini. Quaſi cõtra emanuel nihil poteſtis· ꝟ etiam omnis terra ꝓcul cognoſcat.

Cõgregamini ⁊c. Hoc teſtimonio contra perſecutores abutimur quamuis enim fortes eſſe· ꝛ nos ĩ lapſis ſuꝑare videantur vicũtur tñ in his qui pro xp̃o ſanguinẽ fuderũt· ꝛ pꝰ bella pax eccliĳs redditur· ꝛ oĩa ꝯſilia cõtra emanuel diſſipãtur. Cõtra dicẽtes q̃q̃ʒ veritati· vtilit᷑ audiunt qꝛ tandẽ ratione ſuperãtur· ꝛ ne velint in mendacõ vincere quia peruerſitas non poteſt rectũ ſuperare.

Ne dicatis. Quaſi nõ timeatis· duoꝝ reguʒ aduerſus iudã coniurationem. Cõiuratio eſt cõſenſus multoꝝ in malum·

Ne timeatis. Tu ꝛ qui tecũ ſunt ꝓpli: qꝛ videt᷑ timẽdi: qꝛ principiũ ſapientie timor domini.

In lapidẽ. Quẽ reꝓbauerũt e· h· f· i· c· a· Ex hoc loco ſumit apl's teſtimoniũ q iudeis factus ſit ſcãdalum· gentibus aũt ſtulticia xp̃us

Duabus domibus. Vel in duabus familĳs· ſamai ſcʒ· et elles

ex quibus ſcribe ⁊ pharıſei. Hi duo nõ multo pꝰ ꝙ dominus nati ſunt in iudea. Hoꝝ ſcolam ſuſcepit achibaꝫ quẽ magiſtrũ aquile pſeliti autumant de inde achir cui ſucceſſit iohanna filius zachei ⁊ poſt euꝫ eliezer ⁊ per ordinem telphor ⁊ ioſeph galileus · et vſqꝫ ad captiuitatem iheruſalẽ ioſue. Samai · diſſipator · elles ꝓphanus · quia p traditiones ſuas legis precepta diſſipauerũt ⁊ maculauerũt.

Signa legem. Quaſi · api eam domine diſcipulis meis · i · apoſtolis · ⁊ apoſtolicis viris. Vel lex et ꝓphete vſqꝫ ad iohm ligati ſunt · vt legant ⁊ nõ intelligãt. Pro diſcipulis ei iuxta hebraici ſermonis ambiguitatẽ poſſumus etiam doctrinas intelligere.

Pueri m. Qui non ex voluntate carnis · ſꝫ ex deo nati ſũt Filioli mei quos iteꝝ parturio · d · f · x · i · vobis.

Alij prophete · et eorum diſcipuli. Legunt hoc quidam de duobus filijs yſaie · quos genuit de prophetiſſa · ſed falſo.

Paulꝰ in epiſtola ad hebreos licꝫ eã inter canonicas ſcripturas nõ recipiat latina cõſuetudo) hoc teſtimonium ex perſona ſaluatoris ponit. Ecce ego ⁊ pueri mei · i · apoſtoli qui in portentum ſecularis ſapientie · ⁊ ſuperbie iudeorum fuerunt. Stulta enim ⁊ infirma elegit deus · vt fortia et ſapientia confũderet

Nõ erit eis m. Hoc eſt ſi populꝰ noluerit veritatem a domino querere; nõ habebit lumẽ veritatis. quã negligit.

Regi ſuo. Diabolo · ⁊ paternis traditionibus · i · antiqꝗs erroribus.

C · IX ·

Primo tẽpore · ⁊c · He due tribus ab aſſirijs in captiuitatem ducte ſunt · ⁊ ſic terra põdere peccatorum releuata · poſtea reliquẽ que habitabant tranſ iordonem · ⁊ in ſamaria. Regio ergo populi prius in captiuitatem ducti · ⁊ que erãt in tenebris anguſtie vidit prius lucem predicantis chriſti.

Terra zabu. In ꝗ xp̃s primũ predicauit · et miracula fecit. Ibi enĩ aꝗs i vinũ ꝯuertit · aploſ elegit. Vñ pĩcipes zabulõ · pĩcipes neptalim.

Via maris. Mare in hoc loco lacus genezareth qui iordane influente efficitur. In cuius litore ẽ caphamaũ · tyberias · bethzaida · et corozaim in quibꝰ dñs maxime cõmoratus ẽ · ⁊ ſic ꝓplus qui am · in · t · ui · lu · ma ·

Galilee gentium. Galilee due ſũt vna gentium vicina tyrijs in tribu neptaliꝫ. Altera circa tyberiadem · et ſtangnum genezareth in tribu zabulon.

In re · umbre mortis. Hier · In vmbra mortis ſunt ꝗ in peccatis adhuc viuunt · In regiõe vmbre mortis qui iaꝫ cũ mortuis operibus ad inferna deſcenderũt.

Non magnificaſti le. Nobis de ſalute iudeoꝝ. Quãuis enim gaudeãt de gentium conuerſione dolent tam̃ de iudeoꝝ repulſione · vnde apoſtolus. Optabaꝫ eſſe anathema p vobis.

Letabuntur corã te · ⁊c · propheta ad chriſtum de diſcipulis.

Iugũ eni. Habet chriſtus iugũ: ſed ſuaue · ⁊ diabolus: ſꝫ iꝑportabili onere. Et chriſtus principatum ſuper humeruꝫ i quo crucem portauit · ⁊ diabolus ĩ humero virgam qua ſuperbit.

Exactoris · Ipſius ſcilicet exigentis quottidie enim nummum peccati quem p̃mo homini cõmiſit a poſteris cuꝫ vſura exigit.

Quia oĩs violẽta predatio. Ac ſi dicat genꝰ hũanuꝫ quod diabolꝰ depredatus eſt aufert ei dominꝰ violẽter · i · potẽter ⁊ ipſum cum tumultu detrudet in inferũ Vnde tam de ipſo ꝗ̃ de membris eiꝰ dicitur. Perijt memoria eorum cum ſonitu

Veſtimentuꝫ mixtum. Diabolꝰ qui plenus omnium ſanguine · qui homicida ab initio · Vel homines quibus diabolus tanqꝫ veſte circumdatur quorum manus plene ſunt ſanguine.

Principatus ſuper. Dum duceretur ad patibulũ portauit crucem in qua meruit principatum.

---

qui chriſtum non receperũt · precipue · in lapidem · per infidelitatem.
In laqueum et in ruinam habitantibus hieruſalem · ⁊ offendẽt
non omnes: quia reliquie ſalue fient. · ruina eterna. · gladio ⁊ fame ·
ex eis plurimi · ⁊ cadent ⁊ conte
peccatoꝝ funibus. · a romanis
rentur · ⁊ irretientur · ⁊ capientur
ergo. · deus ad prophetam. · ne videant qꝛ chriſtũ nolũt recipere. · ea que tibi teſtor · · i · abſcõde · qđ enĩ ſignatur · abſcõditur ·
viſionẽ · figuris. · veterẽ ·
Liga teſtimonium ſigna legem
vel in doctrinis meis alia littera. · propheta · quaſi · qꝛ precipis ſignari ⁊ abſcõdi iudeis · ergo · e · d ·
in diſcipulis meis. Expectabo
iheſum emanuel quẽ promittit venturum · qui erit nobis in ſanctificationem · · cognitionẽ
dominum qui abſcondit faciem
iudeis non credẽtibus.
ſuã a domo iacob · et preſtolabor
hoc repetit vt addat de prophetis preſtolãtibus. · preſtolabor dominũ · · preſtolabuntur
eum. Ecce ego · ⁊ pueri mei quoſ
ſocios. · ad quid. · prophete in ſignum futuri preceſſerunt. · i · vt ſigna ⁊ portẽta faciant ·
michi dedit dominus in ſignum
quaſi hoc fiet ·
et in portentum iſrael a domino
eccleſia.
exercituum qui habitat in monte
propheta · o diſcipuli · o prophete · vel chriſtꝰ ad diſcipulos · · ſiri vel decem tribus.
ſyon. Et cum dixerint ad vos
conſiliũ. · non ab yſaia.
querite a phitonibꝰ et a diuinis
inſanientes.
qui ſtridunt i incãtationibus ſuis · Nunquid nõ populus a deo
reſpõdete. · vno ⁊ vero cũ vos a multis ⁊ a falſis requiratis ·
quaſi cı vos de viuis queritis not ciaꝫ a ſimulacris ſimilibus mortuis.
ſuo requiret viſionem p viuis ac
in qua inuenietis veritatẽ. · ſcripture que non fallit · · recurrite ·
mortuis: ad legem magis ⁊ ad
gentes audiũt diuinos · tibi aũt non ita · · increduli.
teſtimonium. Qđ ſi non dixerit
faciemus.
iuxta verbum hoc: nõ erit eis matutina lux · et tranſibit per eam · et
chriſtus · · nõ. · lux. · congregationem vel terrã.
in dampnationeꝫ · · panẽ verbi dei. · fame corporali · vel ſpirituali.
corruet · et eſuriet ⁊ cum eſurierit
ſi vero non fuerint ſaturati · ⁊ murm · · blaſphemabit · · principẽ populi tui nõ maledices.
iraſcetur et maledicet regi ſuo et
vndecunqꝫ veniat auxilium ·
deo ſuo · Et ſuſpiciet ſurſuꝫ · ⁊ ad
in tribulationẽ: · vndiqꝫ malum
terram intuebitur · et ecce tribulatio et tenebre · et diſſolutio et an
formido ·
cecitas indurati cordis ·
guſtia · et caligo pſequens · ⁊ non
donec cõuertatur · erui.
poterit auolare de anguſtia ſua.

C .IX.

dominice incarnationis.
PRimo tẽpore alleuiata eſt terra za
onere peccati reuelata.
· i · generali captiuitate.
bulon · et terra neptalim · et nouiſſimo aggrauata eſt via maris
plurimis ĩ errore manẽtibus · grauiter afflicta. · fecũda fctã ẽ frugibꝰ fidei. · genezareth.
que eſt · ſcilicet · · quia multe gentes habitabant ibi.
trãs iordanem galilee gentium.
iſrael vel quarũlibet gentiũ. · ignorantie.
Populus qui ambulabat in tenebris vidit lucẽ magnam · habi
chriſtum: qui dicit ego ſum lux mundi. · erat lux vera que illu · o · ho · ue · i · h · m ·
peccati.
tãtibus ĩ regione vmbre mortis
vox apſtoloꝝ ad chriſtum ad lucẽ ortam. · chriſtꝰ · noticia tua · · gentiles:
lux orta ẽ eis. Multiplicaſti gẽtem · nõ magnificaſti leticiã leta
apoſtoli.
o chriſte. · meſſores.
buntur coram te ſicut qui letanẽ in meſſe · ſicut exultant victores
gentis quã ad fidem colligũt · vnde meſſis quidẽ multa · o · u · p · · apoſtoli qui carnem ⁊ diabolum vicerunt.
alios paſtores alios doctores ⁊ huiuſmõi. · genꝰ humanũ a diabolo ablatum.
capta preda qñ diuidũt ſpolia.
dñationem · · diaboli · poteſtatem ·
Iugum enim oneris eius · ⁊ virgã humeri eiꝰ ⁊ ſceptrũ exactoriſ
impium.
o emanuel · · quã facile · ſ · ⁊ ſine ſanguine a gedeone victi ſunt madianite in quo chriſti victoria ſignificatur.
eius ſupaſti ſicut ĩ die madian.
Quia omnis violenta predatio cum tumultu · et veſtimentũ mixtũ ſanguie erit in cõbuſtionẽ ⁊ cibus ignis. Paruulꝰ eni natus
gehenne · · erit
eterni · qui pugnabit pro nob · · ſcõꝫ carnẽ
ſaluandis. · dei · · a deo ſola gratia · · quãuis ſit deus ·
ẽ nobis · ⁊ filiꝰ datꝰ ẽ nobis. Et
crux p quã exaltauit illũ de · ⁊ d · i · n · q · e · ſ · o · n ·
factus ẽ principatus ſup humeꝝ

¶ .lxx. Magni cō ſiliȷ̄ angelus. Quod in hebreo nō habet ſed nominū maieſta te perterriti non auſi ſunt de puero dicere ꝙ aperte deus appel lādus ſit. Ideo ꝑ hiſ ſex nominibus hoc po ſuerūt magni conſiliȷ̄ angelus.

¶ Zelus domi ni ex. ⁊c. Cepit ema nuel prophetia. vbi dicit. Pete tibi ſig. a. d. hic finitur.

¶ Verbū miſit. do. Verbū hebrai cum dabar ꝑ tres cō ſonantes ſcribitur de leth. beth. reſ. Si le gat dabar: vbū ſig nificat. ſi deber mor te ⁊ peſtilentiā. Vn quidam ambiguita te decepti mortem di cant eſſe miſſam.

¶ Verbum precep tum. ad litteram. vt de iuda reges fierent qui omī iſraeli impa rent. Cecidit autem in iſrael. i. in .x. tribus que neglecto dei mā dato domum dauid abiecerunt ⁊ ieroboā de tribu effraym ele gerunt. vn̄ ⁊ effraym ꝯgnomīat̄ ſūt. Spi ritualiter autem ver bum euangeliȷ̄ miſit dominus in iacob. i. in aplos et alios. ⁊ ce cidit ī iſrael. Preua ricatū eſt ſcȝ ab incre dulis. Vel verbū. i. filiū miſit in iacob ſcȝ ꝑplm iudeorū. ⁊ ceci dit in iſrael: q̄ȝ gētes eum receperunt.

¶ Verbum. mi. do. in ia. i. in eccleſiam. ſ. que priorē ꝑplm ſup plantauit. Et cecidit in iſrael. i. in hereti cos qui deum videre ſe iactant. Scient ita ꝙ principes eorum ⁊ omnes q̄ habitabāt in ſamaria. i. qui legē ſe cuſtodire dicunt. ⁊ in vbertate virtutum eſſe. ⁊ fructus afferre iuſticie (effraym nāqꝫ interpretat̄ vbertas) qui ſcilicet deſpiciūt eccleſiam ⁊ ſimplicita tem eius putant im peritiam.

¶ Lateres ceci derūt. Dicebant ſu pius aſcendamus ad iudā ⁊. ſ. e. ⁊c. Nunc

† ſ preter premiſſa: his ſex noībus appellabit
eius. et † vocabitur nomen eius
ſ quia deus ⁊ hō quod ī auditū. ſ .lxx. mag ni conſiliȷ̄ angelus. † ſ creator omnium.
admirabilis conſiliarius † deus
ſ cui reſiſtere nemo poteſt. † ſ q̄ȝ ſine fine beni uolus. † ſ qui fecit vtraqꝫ vnū.
fortis. † pater futuri ſeculi † prin
ſ qui recōciliauit nos deo ⁊ angelis. † ſ in fi delibus. ſ per predicationem apoſtolorū ⁊ ſuc ceſſorū.
ceps pacis. † Multiplicabit eiꝰ
ſ poſtula a me ⁊ dabo tibi. g. † ſ ſanctorū licet aliquādo tribulent. ſ eius.
imperium. et † pacis nō erit finis
† ſ quod in captiuitate babylonia fuerat diſſi patum. ſ iudeos vel potius ī humilibus ſicut fuit dauid. † ſ eccleſiā que ſignificatur ꝑ reg num dauid.
Super † ſolium dauid. et ſup † reg
num eius ſedebit: vt confirmet il
† ſ beati qui cuſtodiūt iudiciū. ⁊ faciūt iuſtici am ⁊c.
lud et † corroboret in iudicio et
† ſ incarnationis tempore. † ſ in ſecula ſecu lorū.
iuſticia. † amodo. et vſqꝫ † in ſempi
† ſ caritas: non hominum merita. † ſ quē ad emulationem prouocauerūt in his qui nō erāt dii.
ternum. † Zelus † domini exerci
† ſ Mittet filiū ſaluare mundū. † ſ propheta re cōuertitur ad euerſionem effraim ⁊ raſyn.
tuū † faciet hoc † verbū miſit dñs
† ſ iudam. vel in omnes tribus. ſ fruſtratum. † ſ alias .x. tribus. † ſ ideo ꝙ raſin ⁊ ſiri ſcili cet qui erāt ei amici quādoqꝫ cōtra eos pugna bant vt in ſequētibus oſtēdetur.
in † iacob. et cecidit † in iſrael. † Et
† ſ .x. tribuū que ex multitudine ſupbe erāt cō tra iudeaȝ.
ſciet omnis populus † effraim. et
habitantes ſamariaȝ in ſuperbia
ſ quia plures ꝙ̄ beniamin. ⁊ iuda. vel quia cō iuncti raſin ⁊ aſſirus.
et magnitudine cordis dicentes
ſ infirmi fragiles qui ⁊ ſicomori. ſ fortibus.
Lateres ceciderunt: ſed quadris
ſ eccleſias noſtras. † ſ ficus fatu as. infructuoſos. i. et fatuos.
lapidibꝰ edificabimus. † ſicomo
† ſ hoſtes. phyliſtiim. raſin. ⁊ ſyri. † ſ quas cōtere. dominus. vnde. vidi impiū ſuper exalta tum.
ros † ſucciderunt: ſed † cedros im
ſ propheta cōtra aſſirios et raſin. ſ exaltabit.
mutabimus. Et eleuabit dominꝰ
† ſ ſecularis ſapiētie in quo cōfidebat effraim. ſ ſennacherib. ſ aſſirios.
hoſtes † raſin ſuper eum. ⁊ † inimi
† ſ belli. † ſ que ſcilicet debellauit iudam.
cos eius ī † tumultū vertet. † Sy
riā ab oriente et philiſtiim ab oc
ſ more ferarū.
cidente. et deuorabunt iſrael toto
ſ ti. ſ vnde dominus. ſine cauſa percuſſi filios veſtros diſciplinā non recepiſtis.
ore. In omnibus his nō ē auer
ſ dei.
ſus furor eius: ſed adhuc manuſ
ſ dei. ſ q̄ȝ.
eius extenta. ⁊ populus nō eſt re
ſ dñm. ſ qui ꝑcutit ⁊ ipſe medet̄
uerſus ad percutientem ſe. et do
ſ vel in.
minum exercituum non exquiſie
ſ ideo.
runt. Et diſperdȝ dominꝰ ab iſra
ſ principes. ſ populū. ſ qđ iuſtum eſt.
el caput et caudam incuruantem
† ſ vel refrenantem. ſ verba legis. † ſ ſimul † ſ princeps.
et † deprauātem in die † vna. † Lō
geuus ⁊ honorabilis; ipſe eſt ca
put: ⁊ propheta docens menda
† ſ Si cecus cecū duxerit am. in fo. ca.
cium ipſe ē cauda. † Et erunt qui
† ſ infelicem. ſ infidelem. ſ Popule meꝰ qui beatum te dicūt: ſeducunt te.
beatificant † populum iſtum ſedu
ſ ſimul.
centes. ⁊ qui beatificantur preci
ſ quia ſcȝ non reuertūtur ad dominū.
pitati. Propter hoc ſuper adoleſ
ſ talis populi. ſ vel letabitur.
centulis eius non delectabitur
dominus. et pupillorum eius et
viduarum non miſerebitur: quia
† ſ aliud ſimulās. aliud agēs. preferens caſti tatem ⁊ laſciuiens: oſtentans paupertatem. mar ſupium replens.
omnis † hypocrita eſt et nequam.
et vniuerſum os locutum eſt ſtul
ſ ergo.
ticiam. In omnibus his non eſt
auerſus furor eius: ſȝ adhuc ma
ſ non ceſſat ferire.
nus eius extenta. ⁊ populus nō
eſt reuerſus ad percucientem ſe.
ſ omnia mala eorū cōſumētur ſuper ipſos.
Succenſa eſt enim quaſi ignis i
† ſ non agrū cultum. ſ alias veprem.
pietas † vepres ipſos ⁊ ſpinā vo
† ſ non in fructuoſis arboribus
rabit. et ſuccendetur in † denſitate
ſ vbi habitabāt beſtie. † ſ igne ſuppoſito. † ſ altitudine. ſ omne enim qđ in ſublime cō ſurgit ſupbum poteſt dici.
ſaltus. ⁊ † conuoluetur in † ſupbia
ſ quia.
ſumi. In ira domini exercituum
ſ timore. † ſ obſeſſus a romanis.
conturbata eſt terra. et erit † popu
† materialis vel infernalis. ſ quia.
lus quaſi eſca † ignis. Uir fratri
† ſ iuſticiam.
ſuo non parcet. et declinabit † ad
† ſ iniuſtiam. † ſ delectabitur malicia ⁊ nō. ſ.
dexteraȝ ⁊ † eſuriet. ⁊ † comedet ad
ſ q̄ȝ ſemper cupit mala.
ſiniſtram. et nō ſaturabitur. vnuſ
† ſ in proximos ſeuiet
quiſqꝫ carnem brachii ſui: † vora
ſ ſcȝ. ſ qui de vno vtero nati ⁊ eodē parēte.
bit: manaſſes effraim. et effraim
† ſ ſimul. ſ quāuis inter ſe diſcordes. tamē cō cordes contra iudam. ſ pugnabunt.
manaſſen. et † ipſi contra iudam.
In his omnibus nō eſt auerſuſ
ſ vicia conſumens. ſ ad percuciendū ſicut illi ad peccandum.
furor eius: ſed adhuc manus ei
us extenta.

¶ C X.

deſpectiue de iuda ⁊ beniamin. Lateres ce. reges iude infirmi ſcȝ inbecilles ī manuſ hoſtium. Sed cum ſubiugati fuerint no bis: quadris lapidibꝰ edificabimus. et for tibus et bellicoſis pri cipibus populū mu niemus.

¶ Cedros. Sali cet inuiabiles ex vo bis principes preficie mus eis.

¶ Syriam ab o. Vox ꝓphete. Hoc eſt quod ſupra dixit Sciet omnis effraim ꝙ ſcilicet adducȝ do minus ſyriam ab ori ente que ante amica. et philiſtiim ab occi. Quod factū eſt quā do ſennacherib cepit ſyrios ⁊ phyliſteos. ⁊ cum illis irruit in de cem tribus.

¶ Et diſperdet. Tropologice. Aufe ret dominus. caput ⁊ caudam. Maiorem ſcȝ ⁊ minorem. Cau dam dicendo: hereti cos non homines ſed iumenta demonſtrat que hoc membro te gunt ſtercora. ⁊ arcēt altera parua anima lia. Incuruantē ⁊ de prauantem: quia ver ba legis vel precepta ſubuertunt et rectam deprauāt viam. Lō geuum quoqꝫ qui ca put eſt. ⁊ pſeudo pro phetam. i. caudā diſ ſperdet: magiſtroſ pa riter et diſcipulos. et q̄. ꝓpt̄ mūera laudāt ⁊ q̄ laudati non agūt penitentiam. Ideo ī iuuenibus non letat̄ dominꝰ quia ve ciui tati cuiꝰ rex iuuenis ē ⁊ qui deum patrē vel ſponſum verū perdi derunt. miſericordiā nō impetrabūt. Om nis vero hereticꝰ ypo crita eſt. ⁊ quicq̄d lo quitur ſtulticia ē. Iō extēdit dñſ manū ſuā ad puniendum. ⁊ ſpi nas impietatis eorū flāma vorax ꝯſumet ⁊ verba abſqꝫ virtu tibus (que in fructuo ſo ſaltui comparantur) fumo ſupbie inuolnē tur. Ad eorū penas cō tremiſcet terra. ⁊ de cepit populi tecruis

tradentur ignibus v ardoribus q2 turpis la ri gratia nec ſuis parcent: ſed certatim deceptos predantur relinquẽtes bona ſequentes mala ⁊ nunquã faciantur errori bus ſe ipſos deuorãt ⁊ contra eccleſiã pariter dimicant. Propter luxuriam autez ⁊ voluptatem et decepto rum predam inter ſe diſcordant ⁊ de vna hereſi duas faciunt.

C .X.

Ue qui condũt. Anagoge. Omnis hereticus iniquitatẽ ſcribit ⁊ decipit paupes non diuites vñ redẽptio aie viri ppria diuitie. Pauper aũt nõ ſuſtinet cõminationez humilis vero cito ſcãdaliſat ⁊ vidua que virũ per didit deũ ⁊ pupillus q̃ patrẽ amiſit creatorẽ vñ deũ q̃ te genuit dereli et ob es d c t. Quid ergo faciẽt in die iudicij cũ tantos deceperint ⁊ calamitatis de lõge venientis? Ad iuſtũ dicit. Prope eſt verbũ dei i ore tuo ⁊ alibi. Regnuz dei intra vos ẽ. Ecõtra calamitas heretico2 de longe venit ⁊ multo tpe preparata. Ad quẽ confugiẽt cũ fictũ habeãt deum? Cui tradent gloriaz ſuã cum ſimulata ſint omnia? Nõ poterũt euadere vinculũ quo plurimos ligauerũt cũ ſingulis quoq3 interfectis cadent et in alio2 nece peunt. Et cũ multa patiant' dielq3 viſitationis ad uenerit nõ erit finis interitus eo2 ſ3 ſemper ſibi impendentez manũ dei ptimeſcũt

Ue aſſur v. ⁊c. Hucuſq3 contra decem ⁊ duas tribus ſequens pphetia cõtra aſſirios ſcribitur.

Dicit domin' ad ſennacherib et populum eius. In quo ſecularis ſcientia ſignificatur.

Comminatur dñs ſennacherib licet enĩ pmiſerit ei debellare .x. tribus non tñ voluit vt penitus contereret ſ3 flagellaret ⁊ conculcaret vt lutum platear. Ille aũt immodice elatus aſſignauit hoc ſuis viribus ⁊ nõ deo Et non ſolum captiuauit ſed partim deleuit.

Ipſe aũt. Sic philoſophi ſic heretici ſic perſecutores xpiani nois cũ deus aliquos eis verberãdos pmittit in omnes ſeuiunt nec verberare

Propheta cõtra ſcribas ⁊ phariſeos qui traditiões ſuas preponũt legi dei. Cõminatio cõtra duas tribus.

Ue qui condũt leges iniquas et ſcribentes iniuſticias ſcripſerunt vt opprimerent in iudicio pauperes et vim facerent cauſe humilium populi mei vt eſſent vidue preda eorum et pupillos diriperent. Quid facietis in die viſitationis ⁊ calamitatis de longe venientis? Ad cuius confugietis auxiliũ: et vbi dereliquetis gloriaz veſtrã: ne incuruemini ſub vinculo: et cum interfectis cadatis? Super omnibus his non eſt auerſus furor eius: ſed adhuc manus eius extenta. Ue aſſur virga furoris mei ⁊ baculus ipſe eſt. In manu eo2 indignatio mea ad gentem fallacem mittam eum et contra populum furoris mei mãdabo illi vt auferat ſpolia et diuidat predam et ponat illum in conculcationem quaſi lutum platearum. Ipſe autem nõ ſic arbitratur ⁊ co2 eius nõ ita eſtimabit ſed ad conterendum erit co2 eius et ad internetionez gentium non paucarum. Dicet enim. Nũquid non principes mei ſimul reges ſunt? Nũquid nõ vt carcamis ſic calanno: et vt arphat ſic emath? Nũquid non vt damaſcus ſic ſamaria? Quomodo inuenit manus mea regna ydoli: ſic et ſimulachra eorum de iheruſalem et de ſamaria. Nunquid nõ ſicut feci ſamarie et ydolis eius: ſic faciam iheruſalem et ſimulachris eius? Et erit cũ impleuerit dominus cuncta opera ſua in monte ſyon et in iheruſalem. Uiſitabo ſuper fructuz magnifici cordis regis aſſur et ſuper gloriaz altitudinis oculorum eius. Dixit enim. In fortitudine manus mee ego feci et in ſapientia mea intellexi ⁊ abſtuli terminos populo2 et principes eorũ depredatus ſum et detraxi quaſi potens in ſublimi reſidentes et inuenit quaſi nidum manus mea fortitudinem populorũ ⁊ ſicut colligũtur oua que derelicta ſunt ſic vniuerſam terrã ego cõgregaui ⁊ non fuit qui moueret pennam ⁊ apiret os et gannirret. Nunquid gloriabitur ſecuris contra eum qui ſec at i ea? Aut exaltabitur ſerra contra eum a quo trabitur? Quomodo ſi eleuetur virga contra eleuantẽ ſe ⁊ exaltet

(Interlinear glosses:) traditiones vnde donũ quodcũq3 ex me tibi proderit cũ dominus dixit honora patrez ⁊ matrẽ tuã. — iniuſto. — peruertendo. — que non habent defenſorem. — condolendo. — ⁊ quia tales eſtis vos ſcribe ⁊ phariſei. — vltionis. — a ſennacherib vel a romanis vel iudicii etc ni longe ante predicti. — qui deũ offendiſtis. — quaſi nichil proficiẽt vobis diuitie. — ⁊ ad eius confugiatis auxilium. — capti uitatis hoſtium. — pro. — ſicut ſupradictũ eſt contra ſamariam. — etiã in hoſtili terra punit eos. — perditio imminet. — datiuus. — q; in ea correxi. — per quẽ flagello. — vel eius. — complebitur. — que inter me ⁊ ydola claudicauit que ſe factura ni mea precepta mẽtita eſt. — .x. tribuum. — alias diripiat. — non interficiat ſic populum meum. — aſſur. — quaſi modũ ire mee exceſſit ⁊ etiaz in gentes plurimas furorem extendit. — ſennacherib. — ſeruit michi. — ciuitates gentium quas ſub egerat. — cepi. — ſeruit michi. — admiratiue legendum eſt. — potentia — .i. ſicut regna ydoli. — ſubiugabo. — .i. ſicut cepi ſamariaz cũ ydolis ſuis ſic iheruſalem capiã que eoſdem veneratur deos. — hoc non permiſit dominus propter ezechiã — dicit yſaias. — per ſennacherib. — que diſpenſauit. — hec dicit dominus. — vindicabo. — lex ſenſum vel mentem magnum. — oga. — ſuperbi. — qui viratũ ſupbit — ſuperbus eſt in oculis ſuis. — non dei. — multa regna deuicit eo2 terminos abſtulit ⁊ ſub poteſtate ſua omnia concluſit. — ſolio. — impotẽtes ſe tueri. — imbellẽ. — potẽtia. — metaphoram nidi proſequitur. — habitatores. — ſalti vuas ſed falſo. — a matre — deficientibus regibus. — quaſi nec flere audent nec gemere. — manum contra me. — mutiret. — ſed. — ſic ſennacherib contra dominũ

ſed occidere cupiunt ⁊ paucis ſuperatis in omnes audaciam ſumunt.

Nũquid non principes ⁊c. Duo reges ſunt mei principes .i. michi ſeruientes. Multos enim ſecum reges adduxit quos ſubiugauerat.

Damaſcus. Damaſcus metropolis in ſiria hanc condidit eliezer ſeruus abrahã in hac regnauit raſin.

Quomodo. Uox ſenacherib admirantis potẽtiaz ſuam.

Pene dicta cõpleuit. Omnes enim ciuitates .x. tribuum ⁊ iuda ⁊ beniamin pter iheruſalem depredatus eſt ⁊ ipſius partem inferiorem quam tradidit ei ſobna ſcriba.

Cũ impleuerit ⁊c. Subuerſiões ſcilicet vrbis etiã obſidionem qñ vẽit rapſaces ⁊ fecit ea que in ſequentibus commemorantur.

Uiſitabo. Tropologice. Cum ſamaria ⁊ iheruſalem iraz domini ſuſtinuerint ⁊ ſe in ydolorum fabricatione erraſſe ſenſerint: tunc deſtruetur ſenſus magn' aſſiriorum qui in tantã contra dominum inflatur ſuperbiam: vt ſapientie ſue eſtimet cũcta ceſſura. Et quis ſint excelſa dogmata ⁊ dialetica arte munita: concutienda tamen et penitus deſtruẽda vt tãq3 pulli non valeãt in ſublime cõſurgere et nec dum animata inſenſibilia eſſe atq3 torpẽtia qd in ouis ſignificatur: nec mutire qui dem nec mouere linguam cõtra ſui ſermonis fortitudinem audeant.

Banniret. Gannire eſt vulpium: vel vt alij auium.

Nunquid ⁊c. Quaſi ſicut hec inanimata tm̃ ſunt inſtrumenta nihil facientia p ſe ſed p eũ qui mouet ea: ſic nec ſennacherib p ſe ſ3 per dei virtutem opatus eſt vnde ⁊ gloriatio eius ſtulta ⁊ vltione digna.

Nunquid ⁊c. Diabol' ſecuris ſerra ⁊ virga dicitur quia per illum infructuoſe arbores ſuccidũtur diuiduntur ⁊ ſerrantur incredulorum duritia ⁊ percutiuntur virga qui non recipiunt diſciplinã. Heretici quoq3

ſenſum quem a deo accipiunt peruertunt ⁊ loquuntur contra eum a quo conditi ſunt ⁊ lingue miniſteriū quo dominus laudandus eſt i blaſphemiam vertūt.

Et ſubtus gloria. Dicit hieronimus ſecundū hebreos corpa inſectoꝝ celeſti igne exuſta ⁊ in puluerē redacta veſtimenta illeſa ⁊ veniētes iudei veſtiū ſūmitate arepta puluerem excutiebant.

Hic. Quidā volūt hūc regē ſignificare ptātes cōtrarias ⁊ eū eſſe aſſirioꝝ principē ſicut legit. Principes ꝑſarum ⁊ medorū ⁊ grecoꝝ. Et eum volūt ꝓpter ſupbiā ſenſum magnū vocari ⁊ iudicio gehenne tradi que ꝑata eſt diabolo ⁊ angelis eius. Lumen aūt iſrael et ſanctū .i. ipſum dn̄m ſuccendere vepres et ſpinas ⁊ omnē aſſirij potentiam et innumerabiles populos ad nichilū deducēdos. Tunc eū timore ꝑterritum quaſi colubrum tortuoſū ⁊ fugitiuū imminētes penas velle vitare. Qui autem de ſaltu ⁊ confuſione eius ligniſqꝫ ꝑituris potuerit euadere: eos dignos eſſe ꝙ numerentur ⁊ ſcribantur a puero cuius pricipatus etiam in humeris eius.

Et erit lumen. Dn̄t hebrei ꝙ michael archangelus fuerit cui cōmiſſa eſt cuſtodia illius gētis ſicut daniel dicit.

Et gloria ſaltus ⁊c. Carmelus mons magnus ⁊ fecūdus arborib9. Quaſi exercitus innumerus (ſicut ligna ſiluarū) ⁊ corpore ⁊ anima peribit.

Ad carnē. Heretici quoqꝫ cum eccleſiaſtica doctrina illuxerit: ⁊ eoꝝ decipula paruerit: ad tantā veniūt ſolitudinē: vt de ſaltu infructuoſis arboribus ⁊ innumerabili multitudīe vix pauci reſideant qui eorum ſequantur errorem.

Et erit in die illa. Cum facee ⁊ raſin vellent venire ⁊ duas tribus captiuare: miſit achaz ad regem egypti dicens: Seruus tuus ſum: veni ⁊ aufer iugum facee ⁊ raſin de collo meo. Ille autem non liberauit eos: ſꝫ domin9 propter dauid ſeruum ſuū. Quo mortuo ezechias filius eius regnauit pro eo ⁊ omnia ſimulacra que impius achaz vbicūqꝫ poſuerat confregit ⁊ populum quē ille ad ritus gentilium ꝑuerterat ad deum reuocauit. Quod audiēs ſennacherib iratus ē valde. Cūqꝫ iam ſiros ⁊ philiſteos haberet ⁊ x. tribus captiuaſſet cum innumerabili multitudine hieruſalem aggreſſus eſt. Alias enim ciuitates iude iam an̄ vaſtauerat. Iā dicitur duabus tribubus vt non cōfidant in aſſirijs ⁊ egiptijs qui ſepe eos percutiebant: ſꝫ in deo ſuo ſpem ponant.

quaſi qꝺ eſſe non poteſt. quia in ſe gloriatur propter hoc.

bacul9 qui vtiqꝫ lignū ē. Propter hoc mittet domiator domin9

principibus bellatoribus. per angelum c. lxxxv. milia interfecit.

exercituū in pinguibus eius te

ſub veſtibus. multitudo exercitus multitudo enim populi gloria regis eſt.

nuitatem et ſubtus gloria eius

ſicut ignis comburens.

ſuccenſa ardebit quaſi cōbuſtio

angelus qui ſuccēdit eos qui iudeis cuſtodiendis deputatur.

ignis et erit lumen iſrael in igne

idē eſt. adiutor eoꝝ. iſrael.

et ſanctus eius in flamma ⁊ ſuc

diuitie.

cendetur et deuorabitur ſpina ei

eius. iniquitates ⁊ peccata. multitudo exercitus.

us et vepres i die vna et gloria

ſaltus eiuſ et carmeli eius ab aia

eius vſqꝫ ad carnem conſumetur

percuſſo eni exercitu fugit in terrā ſuam ⁊ in niniue adorans deū ſuū a filijs ſuis occiſus ē.

Et erit terrore profugus ⁊ relique

exercitus innumerabilis vt ligna ſiluarū. x. tantum cū eo fugierūt vt tradūt hebrei

ligni ſaltus eius pre paucita

poterit ſcribere.

te numerabuntur et puer ſcribet

qui ante innumerabiles. fugato aſſirio. tem pore.

eos. Et erit in die illa nō adiici

pauci remanentes. i. de x. tribubus. elapſi in hieruſalem. ad ezechiam.

et reſiduum iſrael et hi qui fuge

cōfidere.

rint de domo iacob innīti ſuper

aſſirio. ex amico factus inimicus qui eni prius pro eis damaſcū cepit ⁊ raſin interfecit.

eo qui percutit eos: ſed innitet

qui ſanat. qui ſanctificat. vero corde.

ſuper dn̄m ſanctū iſrael. In ve

ritate reliquie conuertentur reli

conuertētur.

quie inquam iacob ad dominū

qui poteſt liberare. prophetat de aduentu chriſti.

fortem. Si enim fuerit popul9

pauci apoſtoli.

tuus iſrael quaſi arena maris: re

ad chriſtū. euangelij.

liquie conuertentur ex eo. Con

in duobus mādatis legis. In undare faciet quia in omnē terram e. ſ. e. ⁊ in f. o. v. e.

ſummatio adbreuiata inunda

vt ſupra. vel que predicta erāt de ſua paſſione ⁊ reſurrectione humani generis liberatione tribus diebus conſummauit.

bit iuſticiam. Conſummationē

enim et adbreuiationem domi

hieruſalem dicitur vmbilicus mūdi .i. ī medio omnis terre.

nus deus exercituū faciet i me

vt ſcilicet non timeat ezechias.

dio omnis terre. Propter hoc

hec dicit dominus deus exercitu

um. Noli timere populus meus

.i. ab aſſirijs.

habitator ſyon ab aſſur. In vir

depredando nō penitus delendo hieruſalē enim liberabo propter dauid ſeruum meum.

ga enim percutiet te et baculum

non ꝑcutiet

ſuum leuabit ſuper te in via egyp

ti. Adhuc enim paululum modi

cūqꝫ: et conſummabitur indigna

tio mea et furor meus ſuper ſcel9

egiptiorum aſſirioꝝ ⁊ ſennacherib. vox prophete. ſennacherib.

eorū. Et ſuſcitabit ſuper eum do

ſicut madianite a gedione ſine ſanguine iudeoꝝ victi ſunt. vltionem

minus exercituū flagellum iux

vbi occiſus eſt.

ta plagā madian in petra oreb.

potentiam. rubrum.

et virgam ſuam ſuper mare ⁊ le

quia ſperaſti in egiptus. cū ab egipto redierit.

uabit eam in via egypti. Et erit i

hoc ſcꝫ ꝙ auferetur. ſennacherib occiſo exercitu eius ab angelo.

die illa auferetur onus eius de

humero tuo ⁊ iugum eius de col

deficiet dominatio a preſentia miſericordie dei.

lo tuo et computreſcet iugum a

viam ſennacherib ab egipto vſqꝫ ī nobe deſcribit propheta. feſtināt. curſum. nolens ibi manere.

facie olei. Veniet in aioth tranſ

ciuitatem.

ibit in magron apud magmas

Reliquie conuer. Secundum ioſephū innumerabili iudeorum multitudine occiſa intelligun9 paucos in apoſtolis ⁊ apoſtolicis viris eſſe ſaluandos.

Cōſummatio adb. Perfectio eorū que de chriſto erāt tam longo tempore ante predicta tribus ānis ⁊ dimidio completa.

Iuſticiam. Per iniuſte occiſus: mortem ⁊ diabolum iuſte vicit ⁊ mundū redemit morte.

Cōſummationem enim et. Ad litteram. Fecit quia tantam multitudinē preter decem: occidit breui ſpacio vni9 noctis.

Noli timere. Anagoge. Precipit populo eccleſie ne timeat aduerſarios ꝙ ad pugnandū ſemꝑ parati ſunt ⁊ multa diſputatione aīmas ſubuertūt. Ideo enī contra populū dei parū illam poteſtatem accipiunt ⁊ non tam gladio ꝙ virga ꝑcutiūt qꝛ ī via egipti ambulauerūt ⁊ nō ſunt cōfiſi in dn̄o. Cū autem reuerſi fuerit ⁊ viam egipti dereliquerint flagellū dei in iudicō ſuſcitabitur cōtra aduerſarios. Madian nāqꝫ ex iudicio interpretat9 vt ſpū oris ei9 ⁊ oleo miē iugū hoſtium computreſcat.

Super te in uia egipti. Captiuatis x. tribub9 reuerſus eſt ꝑ ciuitates iude ⁊ beniamin ꝙ erāt in via egipti ꝙs ſubuertit. Vel captis ciuitatib9 iude et beniamin ⁊ ꝑte irl'm inferiore reuerſus eſt in egiptū. Cūqꝫ iterum rediret ad irl'm captiuandā: ciuitates que remanſerant ⁊ in via ab egipto venientibus in irl'm erant cepit ⁊ ſubuertit.

Paululum. Hoc longo tp̄e poſt completū eſt: ſed oīa ſecula eternitati (in qua omnia preſentia ſunt) cōparata momētanea ſunt.

Virgam ſuam. Quaſi anteqꝫ veniat ſuꝑ te aggredietur tharachā regem ethiopie ⁊ tranſibit mare rubrum ⁊ leuabit virgam ſuꝑ egiptum ⁊ ſic cum multo exercitu reuertetur contra hieruſalem.

Tranſierunt. Preteritum pro futuro more prophetico.
Confortamini ⁊c. Poſtquã ſennacherib tetẽdit in nobe tẽtoria volens mane expugnare hieruſalem nõ ceſſauit ad mediam noctẽ minari deſolationem hieruſalẽ dicens. En iſta ſola ciuitas liberari de manu mea poterit?
Ecce domiator d. Dixit pueri nomen de virgine naſcituri ſcilicet emanuel ⁊ poſtea in vtero propheteſſe concepti ſcilicet accellera. ſpolia. detrahe. f. ꝑ. ⁊ ꝙ eſſz lapis offenſionis duabus domibus iſrael. Sz nũc antequã dicat ꝙ de ieſſe ⁊ dauid ſit naſciturus ꝑ tranſlationem deſcribit eius paſſionem.

C .XI.

Egredietur uirga. Hiero. Vſqz ad principium viſionis babilonis prophetia eſt de chriſto quã ꝑ partes explanamus: ne lectoris memoriã confundamus.
Egredietur. Virgam et florem iudei ipſum chriſtum interpretantur. quia ĩ virga regnantis potentia. in flore pulcritudo. Nos per virgam mariam intelligimus cui nullus frutex adheſit. Vñ virgo concipiet ⁊ pariet filium ⁊ florem chriſtuz qui dicit. Ego ſum flos campi ⁊ lilium cõuallium.
In euangelio nazareorum (quod hebraice ſcriptum eſt) ita habetur. Factum eſt autem cum aſcendiſſet domin⁹ de aq̃ deſcendit fons omis ſpiritus. et requieuit ſuper eum. dixitqz illi. Fili in omnibus ꝓphetis expectaui te vt venires ⁊ requiſcerem in te. tu es eniz requies mea ⁊ tu es filius meus primogenitus qui regnas ĩ ſempiternum.
Requieſcet ſuper eũ ſ. d. Quia in ipſo habitat plenitudo diuinitatis. vñ Super quez videris ſpiritum deſcendentem.

ſiduciam habens capiende vrbis. ſquaſi rediturus cito. ſſarcinas. ſpredictas ciuitates. vel magnas ⁊ peruenerũt in gabaa ⁊ dixerũt gabaa ſedes noſtra. ſſennacherib cũ ſuis: ſarcinis depoſitis.
commdabit vaſa ſua. Trãſiert
ſ vbi paululũ refecit exercitũ. ſhinc enĩ diuertit. ſpauefacta.
curſiz: gabaa ſedes noſtra. Ob
ſquia vicina ſ qz due ſunt huius noĩs. ſſedes regia. ſhoc audito.
ſtupuit rama. gabaa ſaulis fugit
ſergo. ſnimio vlulatu hinies. ſequoꝝ more.
hinni voce tua filia galli attẽde
ſ ciuitates iſrael per quas tranſiuit. ſ. i. declinate diligenter impetum currẽtis. ſqz. ſiam. ſfugiti
laiſa. paupcula anatoth. migra
ſciuitates iude mede ⁊ ga. ſquaſi qui habitatis in collibus qd̃ ſignificat gabin.
uit medemena. habitatores ga
ſſennacherib ad exercitum dicit. ſ arma capite. ſ quaſi ſufficit hora diei vt in nobe figat tentoria.
bin. Confortamini adhuc dies
ſCiuitas in iudea de qua fuit geſbi vn⁹ d. xxx. pricipib⁹ dauid. ſminas potẽtie
eſt vt in nobe ſtetur Agitabit ma
ſſyon mons ẽ ſuꝑ collem cuius hieruſalẽ ẽ.
num ſuam ſuper montem filię ſy
ſpropheta de paſſione domini. ſpater. ſſed.
on. et collem hieruſalẽ. Ecce do
ſꝑcutiam paſtorẽ. ⁊ diſpergẽtur oues gregis ſin paſſione.
minator dominus exercituũ: cõ
ſ quia terremotus factus eſt magnus. monumenta aperta ſunt. ſcorpus chriſti terrenũ.
fringet laguncula in terrore. ⁊
ſiudei. ſin vindictã paſſionis chriſti. ſ a terra ſua. ſſupbi.
excelſi ſtatura ſuccidẽtur: ⁊ ſub
ſdeiicientur.
limes humiliabuntur. ⁊ ſubuertẽ
ſſic vocat hieruſalẽ propter multitudinẽ populi tranſlatiue. ſromanoꝝ
tur condenſa ſaltus eius ferro:
ſhieruſalẽ vel templuz. ſſacerdotibus. vñ aperi libane portas tuas ⁊ deuoret ignis greſſus tuos ⁊ cedros tuas.
⁊ libanus cũ excelſis cadet.

C .XI.

ſ Sed prius. ſqz. ſ prophetia de natiuitate.
E T egredietur

Spũs ſanctus ⁊c. Sicut ſermo domini lux et uita et reſurrectio vocatur: ſic ſpiritus ſapientię ⁊ intellectus conſilij ⁊ f. ſ. p. ⁊ timoris domini. Nõ ꝙ diuerſus ſit iuxta differentias nominuz: ſed vnus ⁊ idẽ eſt fons cunctarum virtutum. Sine chriſto ergo nec ſapiens quis eſt. nec intelligens. nec conſiliarius. nec fortis. nec eruditus. nec timore domini plenus. Hi ſunt ſeptem oculi in lapide vno ſecundum zachariam.
Et replebit ⁊c. Specialiter propter paruulos qui timore indigent quem foras mittit perfecta caritas. Qui enim timet: penam habet ⁊ non eſt perfectus in caritate. vnde. Timorem domini docebo vos.

Non ſecundum. Non accipiet perſonam. quia non eſt perſonaꝝ acceptor deus. ſed in omni gente qui timet deum acceptus eſt illi. vñ ait ve vobis ſcribę ⁊ phariſię.
Et arguet. Phariſeos ⁊ reprehendentes apoſtolos quando in ſabbato ambulantes per ſata. ſpicas vellentes manibus confricabant ⁊ manducabant.
Virga. Poteſt per virgam ſententia iudicij intelligi. In principio enĩ predicationis dixit penitentiam agite appropinquabit regnum celorum. et ſubiunxit. Omnis arbor que nõ f. f. b. e. ⁊ ĩ ignem mittetur.

ſtumidis. ſ maria. ſ de ſtirpe dauid. ſchriſtus, virtutũ flos. corona angeloꝝ ſertũ electoꝝ. ſmanſuetis
virga de radice ieſſe: et flos de
ſieſſe. ſa conceptione perpetua.
radice eius aſcendet. Et requie
ſchriſtum. ſin quo eſt libertas. quia ſpũs dominus eſt. ſ ipſe enĩ dei virtus ⁊ dei ſapiẽtia eſt. ſ vnde omnia in ſapientia f.
ſcet ſuper eum ſpũs dñi. ſpũs ſa
pientię. et intellectus. ſpũs conſi
lij et fortitudinis. ſpiritus ſcien
ſ vnde non accepiſtis ſpũm in timore: ſed ſpũm adoptionis. i quo clamamus abba pater
tię et pietatis. ⁊ replebit eum ſpi
ſin effectu, initialis. ſ caſti permanẽtis.
ritus timoris domini. Non ſe
cundum viſionem oculorum iu
ſdicentibus magiſter ſcimus qz verax es ⁊c. Reſpondit quid me temptatis hypocrite.
dicabit: neqz ſecunduz auditum
ſexterioꝝ.
aurium arguet. ſed iudicabit ĩ iu
ſ ſpũ: quoꝝ ẽ regnum celorum.
ſticia pauperes. ⁊ arguet in ęqui
ſapoſtolis. ſcorrigendo. ſ doctrina euangelij.
tate pro mãſuetis terrę. Et ꝑcuci
ſterrena opa. ſterrenos. ſ. lxx. verbo. ſ. i. potẽtia sui precepti. ſſolo verbo ſuo. i. precepto. ſſctõ.
et terram virga oris ſui. et ſpũ
ſincrepaſti gentes ⁊ ꝑijt impius. ſ antichriſtum ſcõm apoſtolum.
labiorum ſuorum interficiet im
ſꝑcuſſo impio. ſiuſti omnes. vnde his dibus velut veſtimento veſtieris.
piuz. Et erit iuſticia cingulũ lum
borum eius: et fides cinctorium
ſſaulus cũ anania ⁊ huiuſmodi.
renũ ei⁹. Habitabit lup⁹ cũ ag
ſſupbus. ſqui non mutabat varietatem. ſhumili peccatore in eccleſia. ſqui immolatus eſt paſca non qui a ſiniſtris.
no: et pard⁹ cũ hedo accubabit
ſnobilis atqz ferox. ſprius ferociſſimus. ſinnocens paup. ſin eccleſia.
Vitulus et leo ⁊ ouis ſimul mo
ſpetrus piſcator ⁊ alij. ſducet. ſin viam pacis
rabunt: et puer paruul⁹ minabit

Interficiet impium. Si eni michael interficiet (vt quidam dicunt) ipſe de⁹ tamẽ ĩ michaele hoc faciet.
Fides. Fideles bene opando adherebunt ei qui factus eſt ſapientia. iuſticia ⁊ ſanctificacio qui ait Ego lux ⁊ vita. Vñ veritas de terra orta eſt ⁊. i. et alibi. State accincti lumbos veſtros in veritate.
Lupus cum agno. Paulus cũ petro. vñ. Beniamĩ lup⁹ rapax et .. Paſce oues meas.
Habitab t lupus Nota ꝙ non agnus ⁊ hedus habitant cũ lupo ⁊ pardo. ſed lupus ⁊ pardus agni ⁊ hedi imitantur innocentiã. ſ. xp̃m.
Hiero. Habitabit lupus ⁊c. Iudei et noſtri iudaiſantes contendunt ꝙ in aduentu chriſti quez expectant in fine mundi omnes beſtię manſueſcẽt. Quos interrogamus. ſi omĩa ad litteram accipimus. quomodo rebus incorporeis (iuſticia ſcilicet ⁊ veritate(renes domini circumdentur: ⁊ q̃d dignum ſit maieſtate domini. vt lup⁹ ⁊ agnus paſcantur ⁊ ſimilia. Si autez reſponderint hec ꝓ beatitudine futura vt homines ſecuri fruantur bonis: audiãt nichil bonum niſi virtutem eſſe ⁊ nichil malũ niſi viciũ. Vnde. Cohibe linguam tuam a malo ⁊ labia tua ne loquantur dolum. declina a malo ⁊ fac bonum. Diuitię autem ⁊ ſanitas corporum ⁊ omnium rerum abundantia ⁊ his contraria etiam apud philoſophos nec bona dicuntur nec mala Vnde ſtoyci qui in pleriſqz noſtro concordant dogmati: nichil dicũt bonum niſi ſolam honeſtatem ⁊ virtutem. nihil malum niſi turpitudinem.
Vitulus ⁊ ouis humiles ⁊ innocentes carnem ſuam deo mortificãdo conſecrantes. Hec enim animalia ſacrificijs ſunt deputata. hanc diuerſorũ moꝝ ꝯiunctionẽ ĩ linteo qd̃ petro de cęlo quattuor initijs demiſſuz eſt

per que quattuor mundi partes intelligimus. erãt ibi quadrupedia. ⁊ ſerpentes. ⁊ beſtie. ⁊ volucres celi. figurari non dubitamus: vt qđ arca in diluuio: hoc preſtet eccleſia in mundo.

Leo quaſi bos palea. Principes enim huius ſeculi. ⁊ ſimplices alij hiſtorie ſuperficie ſunt ɔtenti. triticum enim ⁊ medullã .i. interiorem ſenſum non intelligunt.

Infans. Chriſtus vel apoſtoli malicia paruuli. ſenſu perfecti qui demones eiiciebant de corporibus obſeſſis.

Reguli. Regulus rex omnium ſerpentium. qui flatu et viſu non ſolum cetera. ſed ⁊ aues volantes necat. ⁊ diabolum ſignificat. Sancti ergo ablactati qui ſaliceti iã ſolido cibo poſſunt vti: gaudẽt mittere manum predicationis in cauernis aſpidis ⁊ reguli. vt diabolum eiiciant de obſeſſis corporibus ſcilicet.

Manum. Id ẽ diuinam potentiam in cõprehenſum exinde aſpidem vel regulum .i. diabolum tradet captiuum.

Quia repleta ⁊c. More ſuo in fine prophetalia verba panduntur: ne ad litteram accipiãtur.

Qui ſtat in ſignum. Ecce poſitus eſt hic in ruinam. ⁊ in reſurrectionẽ multorum in iſrael. et in ſignum cui contradicetur.

Lxx. Qui conſurget vt ſit princeps gẽtium: in ipſum gẽtes ſperabunt et erit requies eius honor .i. mors eius glorioſa. Poſt quã de natiuitate eius ⁊ de ceteris ſacramẽtis dictũ eſt: venit ad mortem que requies dicitur: quia in chriſto vita perpetua idẽ ſignificat ſepulcrum.

Residuũ. Reliquie ſalue fient. Tradunt enim hiſtorie. ꝙ apoſtoli toto orbe diffuſi predicauerunt euangelium. ⁊ quidã perſas indoſqȝ penetrauerunt. vt ethyopia manum daret deo.

Signum. Crucis. in qua eſt victoria. vt ſciãt omnes in quo diabolus ſit victus.

A quattuor. Hoc in pentecoſte videtur impletum. Unde erant in hieruſalem iudei vi. re. ex. o. n. ⁊c. Ex his crediderũt vna die tria. m. alia die quinqȝ.

ſinnocens. ſhorrẽdus. ſverbo dei
eos. Uitulus ⁊ vrſus paſcen
ſfamilie diſcipline dñi coniuncte. ipſis inter ſe coniunctis.
tur: ſimul requieſcent catuli eo
ſrex. ſruſticus. ſintellectum ſimplicem. ſnon carnes.
rum. et leo quaſi bos paleas co
ſvel ablactabitur. ſamotus a carnalibus deſiderus.
medet. Et delectabitur infans ab
ſmalorum corda. ſdiaboli. ſocculte ſeuiẽtis
ubere ſuper foramina aſpidis
ſvel nis. ſapte ferientis. ſdiaboli.
et in cauerna reguli qui ablacta
ſpredicationis.
tus fuerit manum ſuam mittet.
ſſerpentes. ſdiaboli. ſfidelibus. ſaliquẽ fidelem.
Nõ nocebunt. et nõ occident in
ſeccleſia.
vniuerſo mõte ſancto meo. quia
ſper apoſtolos. ſin omnẽ terram exiuit.
ſeuangelii.
repleta eſt terra ſcientia domini
ſterram ſcȝ fluctibus. ſvel tes.
ſicut aque maris operiẽtis. In
ſde iudeis credentibus. ſcrucis.
ſ.i. predicã fiet. ſerit. ſvt oĩa trahat ad ſe.
die illa radix ieſſe qui ſtat in ſig
ſpoſt reſurrectionẽ ⁊ aſcenſionem.
num populorũ ipſum reges de
ſin quo iacuit. ſMors ſepulti.
ſtũc.
precabuntur: et erit ſepulchrũ
ſhonorabitur ab omnibus. ſCũ ſteterit hieſus in ſignum populorum.
eius glorioſum. Et erit in die illa
ſqui primũ per ſe. ſecũdo per apoſtolos. vel in predicatione helie ⁊ enoch quando reli. iſ. ſal. fi. ſprimo enĩ apoſtolos cũ paucis poſſedit. poſtea multa milia iudeorum.
adiiciet dominus ſecũdo ma
ſqui ſuperſunt tantis cladibus.
num ſuam ad poſſidendum reſi
ſiſrael. ſnon occiſum.
duum populi ſui quod relinquet
ſnoĩa terrarum ⁊ ciuitatum.
ab aſſiriis. et ab egipto. et a phe
tros. et ab ethyopia. et ab elam.
ſNe tantũ videatur orientales ſignificare.
et a ſennaar. et ab emath. et ab i
ſoccidentalis. ſper apoſtolos.
ſulis maris. Et leuabit ſignum
ſPrimo. vnde vobis oportet pri. pre. ver. dei. ſgentes. ſdiſperſos de .x. tribubus.
in nationes: et congregabit pro
ſde iuda ⁊ beniamin.
fugos iſrael. Et diſperſos iuda
colliget a quattuor plagis terre.

Quattuor plagas mundi. orientem. occidentem. meridiem ⁊ ſeptẽtrionem ſignificat. vt totius mundi vocatio demonſtretur.

Et auferetur zelus ⁊c. Quando yſaias hoc predicebat inter duas ⁊ .x. tribus diſcordia inexorabilis erat credentes autem pacificati ſunt ĩ fide xpi ⁊ vnitate caritatis.

Et uolabunt. Apoſtoli de quibus Qui ſunt iſti qui vt nu. vo. Sepe enĩ nauigio inſulas adierũt inter quas et phyliſtinorum quibus verbũ vite annũciauerũt ⁊ fidei ſubiugauerunt. Quod pauli exẽplo coniicimus. q̇ nauigabat ad iſtas inſulas et vt ipſe ſcribit: ad hyſpanos.

Preceptũ manus eorũ. Quod precipiunt operãtur. et verbo docent ⁊ exemplo.

Linguam ma. Qua ydola laudabat mare .i. popolus egipti qui ſuper omnes ydola colit. vt cum laudet ⁊ timeat ⁊ ydola ɔdempnet ⁊ abiiciat.

Et leuabit. Ut idumea ⁊ moab et filii amon tradent manus apľis: ſic ⁊ egiptii.

Et percutiet. Id ẽ minuet: p vno ſeptem principes ponendo. Unũ regem habebat libia. alium pentapolis. alium thebaidis. alium alexandria. alium egiptus.

Et percutiet ⁊c. Cum hec yſaias prediceret nondũ nilus diuiſus erat quẽ poſtea alexander in ſeptem riuos diuiſit. Regnãte aũt octauiano auguſto .i. xpo nato cũ primum facta eſt deſcriptio: regnum egipti in morte cleopatre deſtructum eſt. ⁊ diuiſum eſt in ſeptem principes. Nilus quoqȝ qui antequã ab alexandro diuideret immeabilis erat: cum romani riuos ampliaſſent: pene exiccatus per imas valles ſerpebat vt ſiccis pedibus tranſirent.

Ut tranſeant ⁊c. Sub methaphora nilus diuiſus ⁊ in ptes ceſus dicitur vt apľi calciati .i. ſecure ⁊ ſine impedimẽto predicãtes libere poſſẽt diſcurrere ad vltimas ptes egipti romanorum virtute pacati.

Ante natiuitatem dñi non licebat de gente in gentem tranſire. qđ poſt paſſionem eius licuit domino euangelio viam preparante. C XII.

Confitebor. Sicut tranſito mari rubro dixerũt cantemus dño ⁊c.

ſodium.
et auferetur zelus effraim. et hoſtes iuda peribunt. Effraim non
emulabitur iudam: et iudas non
ſCeleriter deſiderio predicandi.
pugnabit cõtra effraim. Et vo
labunt in humeros philiſtiim per
ſdiabolo auferent. ſorientales.
mare. ſil predabũtur filios oriẽtis
ſqui ante inimici. ſper iſtas gentes omnes intelligimus. ſlatitudo. ſ. omnis arabie que ante dedita ydolatrie. ſimplebunt.
Idumea et moab preceptũ ma
nus eorum: et filii amon obediẽ
ſcis.
tes erunt. Et deſolabit dominus
ſhoc mare mag. ⁊ ſpa. ⁊c.
linguam maris egypti: ⁊ leuabit
ſregnum egipti. ſromanos adducendo.
manum ſuam ſuper flumen in for
ſvel populi.
titudine ſpiritus ſui: et percuciet
eum in ſeptem riuis. ita vt tranſe
ſapoſtoli.
ant per eum calciati. Et erit via
ſpredicatoribus. ſnõ fugienti. ſdeſpicietur a ſuperbis.
reſiduo populo meo qui relique
ſſine impedimento.
tur ab aſſiriis: ſicut fuit iſrael in
ſpercuſſa lingua. arefacto flumine. ſper mare rubrum.
die qua aſcendit de terra egypti.

C. XII.

ET dices in
ſlaudabo.
in die illa. Confite
ſiuſte.
bor tibi quoniam iratus es
ſqui merui. ſſed. ſin miſericordiam.
michi: conuerſus eſt furor tu
ſredimẽdo. ſiam verbũ caro factũ e
us et conſolatus es me. Ecce de
ſhieſus qui ſaluũ faciet populum a. p. e.
ſnon timebo quid faciat michi homo.
us ſaluator meus fiducialiter
ſquia non cõfidam in ydolis nec timebo nõ timenda. ſ. diabolum.
agam et non timebo. Quia forti
ſnon ydola.
tudo mea et laus mea dominus
ſincarnatus.
et factus eſt michi in ſalutem.

Sic regno mũdi de‑
ſtructo dicit eccleſia
confitebor tibi ⁊c.
¶ De fontibus.
Vñ benedicite do‑
mino de fontibꝰ iſrl.
¶ De fon. ſal. Ne
videret alter eſſe ꝗ̃
quem ſupra noĩauit
emanuel. ſpolia de‑
trahe. ab eo quez ga
briel virgini prenun
ciãs ihelum vocauit
ſic ⁊ vocabis nomen
eius iheſum. Iõ ſal‑
uatorẽ quoqꝫ appel‑
lat vt prophetia cum
euangelio conueniat
¶ Hier. liberis al
legorię ſpacijs ĩ yſa
ia euagat. ⁊ interpre
tatis nominibꝰ inge‑
nium ſuum facit eccle
ſię ſacramentum. Eu
ſebius pamphyli hi‑
ſtoricam expoſitionẽ
promittens obliꝰ p‑
poſiti in orig. morem
excidit.

¶ C. XIII.
¶ Onus babi‑
lonis. Babilõ me‑
tropolis chaldeorũ
cuius muri. xvi. milia
paſſuum per quadrũ
ab angulo in angulũ
qui eſt ſimul. lxiiij. mi
lia ſcilicet. xl. duabuſ
leucis ⁊ duabus vni‑
us leucę partibus tẽ‑
debantur. Ibi turris
trium milium paſſuũ
in altitudine. i. duabꝰ
leucis a lato in angu
ſtum coartata. Et qꝛ
ibi confuſũ eſt labiũ
hebraice babel grece
dicitur babilon. Ibi
nabugodonoſor rex
potẽtiſſimus ꝗ inter
ceteras terras etiã iu
deã captiuauit. in cu
ius conſolationẽ per
yſaiam illius deſola
tionem ſpiritus ſan‑
ctus lõge ante predi‑
cit. ſic: Onus ba. ⁊c.
¶ Babilonis. i. mũ
di qui linguas opera
menteſqꝫ confundit.
cuius rex velut na‑
buchodonoſor ꝗ di‑
cit. Hec oĩa tibi da‑
bo ſi ca. ado. me.
¶ Montem cali.
Myſteria eccleſię po
ſuit tenebras tabulũ
ſuum.
¶ Leuate. O an
geli. et o ꝓphetę. ꝑdi
cate eiꝰ deſolationẽ.
¶ Militie. Pre
dicatoribus iſtructis

ſo fideles ſdoctrine. † ſflumina de uentre eius fluẽt aque viue. ſeuãgelio. ſnõ de flumi ne egipti quod percuſſum eſt.

Haurietis aquas in gaudio de

ſipſe enim ſaluum faciet populũſ. a. p. e. ſvos reliquie iſrael conuerſio gentibus.

fontibus ſaluatoris. et dicetis

ſRelictis ydolis. cum laudãdo. vos accuſan do.

in die illa. Confitemini domino

ſvt hieſus ſaluet vos. ſſolius cui cantan dum eſt. ſpredicate.

et inuocate nomen eius. Notaſ

ſin fidelibus. ſ Mandatũ no. do. vo. vt di. inuicem.

facite in populis adinuentões

ſexcelſus d. z. h. r.

eius. mementote quoniam excel

ſ ſolius cui cantandum ẽ.

ſum eſt nomen eius. Cantate do‑

ſmorte mortem vicit: carnem in celo vexit ⁊ huiuſmodi.

mino quoniam magnifice fecit:

ſo apoſtoli. ſmagnalia eius. ſin omnẽ ter. e. ſ. e. ſvbi mĩa eiꝰ.

annunciate hoc in vniuerſa ter‑

ſergo tibi. ſaliis. ſdeũ tuũ. ſdei tui. ſ. i. primitiua eccleſia de gẽtibus. eccleſia catho lica.

ra. Exulta et lauda habitatio ſy

ſ medio: olim tantũ notus in iudea. ſqui ſanctificat iſrael.

on: qꝛ magnus in medio tui ſan

ctus iſrael

¶ C. XIII.

ſhoc eſt. ſmiſeria.

ONus babilo

ſcorde.

nis: quod vidit yſaias

ſbabilonem ſupbam. ſ tenebras tribulatio nis vel penas incendii. multi eñ ſuccenſi incẽ dio eius.

filius amos. Super montem ca

o predicatores. ſmedi ⁊ perſe. ſcrucis victorie. ſpredicando de altis.

liginoſum leuate ſignum. et ex

ſopa bona faciendo. ſhoſtes adiuuando. ſeleuatio manuum me. ſa. uel.

altate vocem. leuate manũ. ⁊ in

ſbabilonie. ſſcripture ſacramenta. ſperſaꝝ ⁊ medoꝝ. ſCirus ⁊ darius.

gredientur portas duces. Ego

ſvt venirent. ſ inſpirando. ſmedis ⁊ pſis obedientibus michi. ſin ꝓpatione babilonis. ſminiſtris.

mandaui ſanctificatis meis. et

ſſicut paulum. ſin hoc mihi ſeruientes. ſo. tenſa vt timerent poſtea. ſvindicta.

vocaui fortes meos in ira mea

ſvnde ſancti eſtote: quoniã ego ſanctus ſum. ſNon in fortitudie ſua. ſ impetũ ⁊ mul titudinem hoſtiũ deſcribit. ſaudita. ſ conſo na. vnde ad ipſum dicamus oẽs.

exultantes in gloria mea. Uox

ſmedoꝝ ⁊ perſaꝝ. ſſanctis.

multitudinis in montibus qua

ſbabilonis. ſ multoꝝ. ſaudita eſt.

ſi populorum frequentium: vox

ſmagiſtroꝝ. ſdarii cyri ⁊ alioꝝ cum eis. ſdiſcipulorum.

ſonitus regum gentium congre‑

ſomnis poteſtas a deo.

gatarum. Dominus exercituum

ſmedis ⁊ perſis.

precepit militie belli: venientibꝰ

ſa finibus terre a. t. cla. ſ A ſummo celo egreſſio eius. ſquaſi a finibus terre.

de terra procul. A ſummitate cę

ſveniet. ſ bellatores. ſ cyrus ⁊ darius.

li dominus et vaſa furoris eius

ſtertena ſapientes. ſ ergo o babilonii. ſ penitendo.

vt diſperdat omnẽ terram. Ulu‑

ſvltionis. ſ iudicii. vel mortis cuiuſqꝫ.

late quia prope eſt dies domini

ſalias qꝛ. ſmetaphoram bellatoris ſuat. ſvaſtabitur. ſ. babilon.

quaſi vaſtitas a domino veniet

ſ confortate manus diſſolutas. ſ chalde orum. ſpauore. inimicoꝝ.

Propter hoc omnes manꝰ diſ

ſoluentur: et omne cor hominis

ſdeficiet. ſconſcientia peccati. ſtũc ſconſcientie. ſventris.

contabeſcet et cõteretur. Torti‑

ſalioꝝ membrorum. ſeos.

ones et dolores tenebunt: quaſi

ſ incomparabiliter. ſ ⁊. ſvidens eum in eiſ dem tormentis.

parturiẽtes dolebũt. Unuſquiſ‑

ſpro nimia miſeria.

qꝫ ad proximum ſuũ ſtupebit fa‑

cies cõbuſtę vultus eorum. Ec‑

ſquia. ſcaptiuitatis vel iudicii generalis. ſ patientibus.

ce dies domini veniet crudelis

ſeſtimatione maloꝝ. ſ in inferno quis cõfi. tibi. nõ eſt tempus penitentie ſed pene

⁊ indignationis plenus et irę fu‑

ſque peccatoꝝ pondere grauabatur. ſbabilonis. ſ vt deletis ſceleribus ſola iu ſticia regnet in terra.

roris ad ponẽdam terram in ſo‑

ſcontritione expellendos.

litudinem. ⁊ peccatores eius cõ

ſ vel ea. ſprincipes. ſ babilonis.

terẽdos de terra. quoniam ſtel‑

ſafflictis videntur omnia tenebroſa.

lę celi et ſplendor earum non ex‑

ſſuper babilonẽ. ſ aduenientibus me dis ⁊ perſis. ſeos.

pandent lumẽ ſuũ. Obtenebra

ſetiam. ſbaltaſar rex in corde ſuo. ſregina.

tus eſt ſol in ortu ſuo. ⁊ luna nõ

ſplendebit in lumine ſuo. Et viſi

ſbabilonis pro nimia multitudine popul.

tabo ſuper orbis mala: ⁊ contra

ſ viſitabo. ſeoꝝ.

impios iniquitatem. Et requieſce

re faciam ſuperbiam infidelium.

et arrogantiam fortium humiliabo

ſtunc. ſrarior. ſpoſt deſtructionem. ſin terra pſeuerans: cum venerit filius homi nis putas fidem inueniet in terra.

Precioſior erit vir auro: ⁊ ho‑

ſaurum rubrũ. ſſymbolice.

mo mundo obrizo. Super hoc

ſvidebitur captiuus moneri. ſ non ſo lum homines.

celũ turbabo: ⁊ mouebitur ter

ra de loco ſuo: propter indignati

onem domini exercituum: ⁊ prop‑

ſbabilon.

ter diem irę furoris eius. Et erit

ſcelo ⁊ terra cõmotis. ſleonem ſlupũ. ſerrabunda. i. diſcipuli.

quaſi damula fugiẽs. ⁊ quaſi ouiſ

ſ niſi dominus de quorũ domino greſſus h. d. ſad defenſionem. vel ſalutem. ſliberatus a falſis magiſtris.

et nõ erit qui congreget. Unuſ‑

quiſqꝫ ad populum ſuum ꝯuertẽ

armatura apli vt om
nes interficiãt erigen
tes ſe ꝯtra ſciam dei.
¶ Diſſoluentur
Quia nullum opus
dei iuſticia dignum
reperietur. Vnde nõ
iuſtificabitur in con‑
tuo omĩs viuens et ſi
iniqtates ob. d. d. ⁊c.
¶ Cõbuſtę. Qua
ſi carbones nimio do
lore. vel in re. Multi
enim fuere combuſti.
¶ Cõbuſtę igne quẽ
ſibi ſuccenderunt. qꝛ
dicere non poſſunt:
Signatum eſt ſuper
nos l. u. t. d. ⁊ nos au
tem reuelata facie g.
d. cõtempla.
¶ Obtenebra
tus eſt ſol. Poſ
ſunt hęc ad diem iu
dicij referri: quando
omnia luminaria ob
tenebrari videbũtur
comparata ſplendo
ri chriſti.
¶ Et viſitabo.
Vindicabo vt corri
giam. vehemẽter au
tem ſuper impenitẽ
tes. Iratꝰ inquit nõ
viſitabo ſuper filias
veſtras cum for. fue
rĩt ⁊c. De his autẽ ꝗ
in xpo ſunt credituri
dicitur viſitabo ĩ vir
ga iniqtates eorum.
Miſericordia autem
mea ñ auferet ab eis.
¶ Et requieſce
re. Quaſi hoc faciã
vt ꝗ ſupbit humiliet
Deus eñ ſupbis re
ſiſtit hũilibꝰ autẽ dat
grãm. añ ruinã exal
tabit cor.
¶ Precioſior
erit u. a. Via rara
ꝑcioſa. i. vir babiloĩſ
rarius inueniet auro.
Silr dr ſermo dñi ꝑ
cioſus. i. raro inuenie
bat. In die quoqꝫ iu
dicij viſitabit dñs ma
la orbis ⁊ ꝗeſcere faci
et arrogantiã demo
nũ. ⁊ pauci inuenient
electi ꝓpẽ pſecutionẽ
antixpi.
¶ Celũ tur ⁊c. Nõ
ꝙ aĩata ſint. ſꝫ ꝓpẽ
dignatõez dñi ꝗ rſpi
cit ter. ⁊ faciet e. tre.
¶ Forſitan imminẽ
te captiuitate cęlũ to
nando. ⁊ terra ꝯcutiẽ
do mota ẽ. Põt ⁊ d
die iudicij legi.
¶ Damula. Da
mula diabolꝰ ẽ pua

doctrina cuius magiſtri in damula ſignificatur: que grece dicitur dorcas.

Ecce ego ſuſcitabo &c. Legimus in geneſi: quod madai filius noe auctor medorum fuit: qui interpretatur menſura ſiue a potente vel forti. Igitur cõtra babilonios qui mente confuſi ſunt: ſuſcitãtur a potẽte et forti deo fortitudines ad puniendum: que reddant vnicuiquam ſcdm. o. ſ. In qua enĩ menſura menſi ſunt: reme. eis.

Et erit babilon &c. Non poſtea redificata eſt: ſed dicitur in medio eius eſſe lacus ſerpẽtibus plenus: et arbuſta in quibus odibiles beſtie et aues: et venatio regia et inhabitabilis eſt propter portẽta. Due ciuitates apud medos dicũtur facte ex ea teſiphontes et ſeleucia ſcilicet.

Mor. Notandum quod per ſermonem domini vrbe confuſionis euerſa vt ſodome et gomorre ꝯparetur non habitabitur a ſanctis ibi ſed beſtie requieſcent. Quicquid enim heretici loquũtur: in ſynagogis ſathane: non eſt doctrina dñi ſed vlulatus demonũ et piloſorũ quos imitatur eſau. Syrene quieſcent in delubris voluptatis: que dulci et mortifero carmĩe aĩas trabunt in profundum a lupis et canibus deuorandas.

Beſtie. Per has oẽs beſtias lucifugas demonũ vel angelorum fortitudines intelligimus: quibus ad puniendũ tradũtur.

Strutiones. De quibus in iob ſatis tractatum eſt: que de terra altius nõ eleuant cũ pennas habere videant.

Piloſi. Silueſtres hoĩes hiſpidi qui et incubones vel ſatiri: l. genera demonũ.

vnuſquiſque auxiliator: vel qui a babiloniis captiui tenebãtur. de qua orti ſunt
et ſinguli ad terram ſuam fugi-
qui venerat ad auxilium in hereſi-
ent. Omnis qui inuentus fuerit
malus vt viuat bonus. ab hoſtibus.
verte impiũ et non erit. reſiſtere voluerit. ſcz
occidetur: et omnis qui ſuper-
qui nõ venerunt ad perfectam caritatem.
beatus qui tenebit et al. par. ſ. a. pet. ſpũali
ueniet: cadet i gladio. Infãtes
vt perfecti ſint. magiſtrorum
eorum allidentur in oculis eorũ
opes vtenſilia. eccleſie. praua ſapiẽtia et doctrina peruerſa que cõce. do. et pe. ini.
diripiẽtur domus eorum: et vxores
hoſtili libidine. ſeni. inſpirando.
eorum violabũtur. Ecce ego ſuſcitabo
terrena amantes. babilonios. demones vel predicatores qui ſeculari ſciẽtia nõ delectentur. auctores eloquii in quo ſibi applaudebant.
ſuper vos medos: qui argentum
deſiderio occidendi. acumẽ ingenii ſed tantũ penus delectãtur.
non querant: nec aurum velint
ſacre ſcripture. vt fiant magiſtri.
nec innocẽtibus pcent.
ſed ſagittis paruulos interfici-
in errore. Non ad voluptatem ſed ad ſalutem.
ent: et lactantibus vteris nõ mi-
ſerebuntur: et ſuper filios nõ par-
ſuſcitatis medis.
cat oculus eorum. Et erit babi-
mundus. olim.
lon illa ciuitas glorioſa i regnis
olim. gloria. quaſi demoniorum. trãſibit mundus et cõcupiſcẽtia eius. vidi celũ nouum et ter. no. verſa.
inclita in ſuperbia chaldeorum ſi-
cut ſubuertit deus ſodomam et
.i. vnque
gomorram. Non habitabit vſque
in finem: et non fundabitur vſque
vſque in finem.
ad generationem et generationẽ
quia videt eam deſertam. chriſtus: vnde facite iter illi qui aſ. ſuper. oc. d. n. illi. ce. ce. ad ori. occidentalis qui ad finẽ tendit obliuiſcẽs preterita: tendit in priora.
Nec ponet ibi tentoria arabs:
feſſi. angeli qui preſunt humano generi.
nec paſtores requieſcent ibi: ſed
in mũdo ſcz. Ne tradas beſtiis aĩmas confi. ti.
requieſcent ibi beſtie: et reple-
vbi letabũtur. babiloniorum. fel draconum. ui. eorum.
buntur domus eorum draconi-
aues ſolitudinem amãtes: a parte totum.
bus. Et habitabunt ibi ſtrutio-
lxx. demones. vel ſtabũt. ad inuicẽ
nes: et piloſi ſaltabũt ibi: et reſpõ-
vox lamentabilis.
debunt ibi vlule in edibus eius
que auditores ducũt ad mortem. in quibus luxuriabãtur. vbi deũ maxime offẽderunt.
et ſyrene in delubris volupta-
tis.

C. XIIII.

Ulule. Magnitudinis cornine: ſed maculis reſperſe: que roſtro in palude fixo horrendum ſtridũt.

Syrene. Sunt ſerpẽtes criſtati et alati velut alii piſces marini in

deo cui omnia ſunt preſentia ſunt. quaſi: et hoc cito.
Prope eſt ut
captiuitatis: vel ruina hereticorum.
veniat tempus eius: et
deſerta babilonie. primo ãno cyri qui iudeos captiuos ſoluit de captiuitate babilonis.
dies eius nõ elongabũtur. Mi-
eorum qui ſuplantant vicia.
ſerebitur enim dominus iacob
apoſtolos vidẽtes deũ mente. eos qui redierunt cum zorobabel et aliis ducibus.
et eliget adhuc de iſrael: et requi-
terrã viuentiũ.
eſcere eos faciet ſuper humum
eccleſiam. gẽtilis. qui rediérunt. electos.
ſuam. Adiũgetur aduena ad eos
fide. affectu nõ captiuitate.
et adherebit domui iacob. Et te-
reuertẽtes.
nebunt eos populi: et adducent
gentiles. aduenas. eccleſiã. hieruſalẽ. prodeſt malis ſeruire bonis. vnde eſau dicitur fratri tuo ſerui es.
eos in locum ſuum. Et poſſide-
bit eos domus iſrael ſuper terrã
dñi in ſeruos et ancillas: et erunt
vinculis fidei vel in tpe aſſueri vel holofernis. ſophiſmatibus
capientes eos qui ſe ceperant: et
penitẽtie. ſeruituti. quando omnia lucri cauſa faciunt.
ſubiiciẽt exactores ſuos. Et erit
o iſrael et iacob.
in die illa cum requiẽ dederit ti-
eccleſia. quo contra hereticos vel quoſlibet compugnaſti. a violentia qua tractus in captiuitate.
bi deus a labore tuo: et a concuſ-
falſi dogmatis. chaldeorum.
ſione tua et a ſeruitute dura qua
hoc erit. non ſimpliciter hiſtoriam.
ante ſeruiſti: ſumes parabolam
hereticũ ſermonem. erroris et confuſionis
iſtam contra regem babilonis et
penarum. diabolus. vel tributorum. vel nabugodonoſor
dices: Quomodo ceſſauit exa-
pecunie vel peccati. ſic. ſ.
ctor: quieuit tributum? Contri-
diabolum vel nabugodonoſor.
uit dñs baculum impiorum: vir-
qui nolunt ſuſtinere iugum leue.
gam dominantium cedẽtem po-
ſua vel dñi. morte eterna. quia vult occidere nõ emendare.
pulos in idignatione plaga inſa-
nabili: ſubiicientem in furore gen-
a labore. hoc contrito.
tes: perſequentẽ crudeliter. Cõ-
que ſeditione plena erat. in damnatione eius. a fletu.
quieuit et ſiluit omnis terra: ga-
letabitur iuſtus cũ viderit u.
alias uit. in dñi virtute ſublimes.
uiſa eſt: et exultabit: abietes quo-
o diabole vel nabugodonoſor.
que letate ſunt ſuper te: et cedri li-
dicentes. ſoporis ſomno mortis.
bani. Ex quo dormiſti nõ aſcẽdit

ſpecie muliebri: vel portenta diaboli que dulci cãtilena decipiunt hoĩes huius ſeculi naufragium non clauſis auribus tranſeuntes.

C XIIII.

Prope eſt ut u. t. Alleg. Incarnationis. ſic enim miſertus dñs iacob. i. noui ppli. De iſrael elegit aplos et alios quos requieſcere fecit ſup humũ ſuã. i. eccliam.

Jacob &c. Nota proprietatem verborum. Jacob: qui adhuc in lucta eſt miſeretur. Iſrael qui poſt victoriã nomen accepit: elegit.

Seruos. Legi obedientes de vtroque ſexu: vel in tantum exaltati ſunt poſt captiuitatem: vt de gẽtibus ſeruos et ancillas haberẽt. l. hebreos.

Quomõ c. ex. Admirãdo quõ vaſtator terrarum et tributis cũcta opprimens ſit ꝯtritus: et ad nichilũ redactus: et poſſũt hec in pſona electorum i d. e. iudicii de diabolo legi vel de nabugodonoſor vt fabulantur hebrei.

Dño. A domo dei iudicium incipit: vñ a ſanctis meis incipite. Pro diuerſitate enim peccati: diſponitur ordo iudicii vt qui minus peccauerũt: añ purgentur: nouiſſima autẽ inimica deſtruetur mors.

Exactor. Qui exigit vſque ad nouiſſimũ quadrantẽ a debitoribus ſuis: qui dicũt dimitte no. debita. Huic tradentur debitores. huic tradit paulus corinthũ fornicantem.

Baculũ Vocat nabugodonoſor: vel diabolum quia ſicut per illũ flagellant a deo impii: ſic per hũc i penis inferni vel quotidie in peccatis ſuggerendo: inſidiando.

Abietes. Prĩcipes diuerſarum gentium ab illo afflicti. Vel filii quorum patres interfecit.

Ex quo dormiſti. Quia victo forti et direptis vaſis eius ſatellites corruerunt. vnde. Ite in ignẽ eternum qui paratus eſt diabolo et angelis eius

Nota mors mortis dormitio dicitur.
Qui ſuccidat. Vñ Operuit mõtes vmbra ei⁹. ⁊ arbuſta eius cedros dei. Has aliqñ peccãtes tradit dñs ſupplicio ɔterendas. Unde conteret dominus cedros libani.
Infernus. Ditatores vel pricipes ei⁹ iferni ſubt⁹. Sub terra ei ẽ.
Infernus in quo viſus eſt diues ille a lazaro. vnde dominus vinctos ſuos eruit: vinctum diabolum dimiſit.
Omnes principes. Et ſi hec facta non ſunt: tñ fieri potuerũt.
Solaciũ eſt malorũ: inimicos habere ſocios penarum.
Vulneratus. Qui imortalis ⁊ de⁹ videbaris. Nos ꝑ inbecillitate ſenſuũ putabã⁹ nõ poſſe reſiſtere potentie dei ⁊ te ſolũ in altitudīe tua ꝑmanere.
Subter. Putredo tinea ⁊ operimẽtum vermium: pene eterne ſunt. quas propria gignit conſcientia. Vel ſuppliciorũ materia que ex proprijs peccatis naſcit᷑. ſicut enim quandiu humor eſt in cadauere: vermes naſcentur ex putredine. ſic ex ipſa materia peccatorũ gignunt᷑ ſupplicia.
Requies diaboli lectus tẽptationis. q̇ dicebat. hec omnia tibi dabo: ſ. c. a. m.
Qui mane oriebа. Hi ſunt falſi apoſtoli. operarij mendaces. qui transfigurantur in apoſtolos chriſti qui lolium ſuperſeminant. dormiẽtibus prelatis: ⁊ nolẽtibus vel non valentibus reſiſtere.
Allego. Lucifer qui mane o. Diabolus in exordio mundi creatus vel inter angelos glorioſus. ſ; corruit ſcḋ; illď. Videbam ſathanan ſicut fulgur de celo cadentem. qui prius cogitabat ī celũ conſcẽdam. ſuꝑ. a. c. ad ſolium dei. ſ. Poſt lapſum quoq; arrogat idem ſibi. vnde ⁊ gloriatur aſcendere ſuꝑ angelos in celum. vł ſuper nubes corda ſcilicet electorũ. ⁊ ſedere in mõte teſtamenti in eccleſia. ⁊ in lateribus aquilonis: in frigidis.

occidat. | penalis loc⁹ vel diabolus. qui prepoſitus eſt inferis
qui ſuccidat nos. Infernus ſub-
in amaritudinem verſus. | cõturbari potuit
tus conturbatus eſt in occurſum
terrenos principes. ge. n. terra. | nabugodonoſor. | alias ut.
aduent⁹ tui: ſuſcitabit tibi gigãtes
anime eorũ quos interfecerat. | inaduentu principis vt eius penam mirentur: cuius honorabant potentiam. | conſolate in penis eius
Omnes principes terre ſurrexe-
terrã. | ſurrexerũt.
runt de ſolijs ſuis: omnes princi-
pes nationum vniuerſi responde-
o nabugo. | morte eterna.
bunt ⁊ dicent tibi: Ecce tu vulne-
vi. | vt quos in terra ſeparauerit dignitas apud inferos ſociet pena. | quos occidiſti. | in penis.
ratus es ſicut et nos: noſtri ſi-
quia.
milis effectus es. Detracta ẽ ad
qua ſubiectis gẽtib⁹ letabaris. | morte.
inferos ſuperbia tua: concidit
mortuũ peccatis. | omnis pena diaboli requies per contrarium erit. | qui ſuper regum pectora recũbebas.
cadauer tuum. Subter te ſter-
Cũ prius pallia auro gemmiſq; diſtincta | ꝑ tineã ⁊ vermes inferni tormẽta deſignat.
netur tinea: ⁊ operimentum tuũ
de ſolio potentie.
erunt vermes. Quomodo de ce-
factus heſperus. | nabuchodonoſor alijs regibus glorioſior. vt lucifer ſtellis ſplendidior. | modo occidens.
lo cecidiſti lucifer qui mane ori-
ebaris: Corruiſti in terram q̇ vul-
ante caſum vel poſt.
nerabas gentes: qui dicebas in
cum ſubiectum michi terrã quid reſtat niſi in celum conſcendã. | iudeos qui ⁊ aſtra celi dei cognitione fulgentes.
corde tuo: In celum conſcendã
non infra. | que non ceciderunt. | vel dei.
ſuper aſtra celi exaltabo ſolium
eccleſia nõ poteſt abſcondi ciuitas ſupra mõtem poſita. | ſyon vbi templũ in quo teſtamẽtum. qď eſt in latere aquilonis.
meum. Sedebo in monte teſta-
menti in lateribus aquilonis: aſ-

in firmamento erat. in celum vbi eſt dñi ſoliũ cupiebat aſcendere. | diabolorũ.
cendam ſuper altitudinem nu-
vt ſicut ille prophetas ⁊ apoſtolos habeam.
bium. ſimilis ero altiſſimo: Verũ-
nabugodonoſor vel diabole. | qui ſe exaltat. h. | a tanta altitudīe.
tamen ad infernum detraheris
in penis. | cordis intuitu.
in profundum laci. Qui te vide-
humiliate.
rint ad te inclinabuntur: teq; ꝑ-
dicentes.
ſpicient. Nunquid iſte eſt vir qui
dicẽs ero ſimilis altiſſimo. | terrenos. quibus dicitur. terra es. ⁊ in terram ibis. | non ſubuertit. vnde mei autẽ pene moti ſunt pedes. pe. c. g. m.
conturbauit terram qui concuſ-
reges quorũ cor in manu dei. | virtutib⁹ fugatis.
ſit regna: qui poſuit orbem deſer-
vicus. | quibus chriſtus dixit exite. ⁊ hiſ qui in tenebris ſunt reuelamini. vnde dirupiſti vincula mea. ⁊ alibi dominus ſoluit ɔpeditos. | peccatis.
tum: et vrbes eius deſtruxit: vi-
ctis eius non aperuit carcerem:
Omnes reges gentium. vniuerſi
quieuerunt. | celeſti. | q̇r.
dormierunt in gloria vnuſquiſq;
in domo patris m. m. m. ſunt. | dormiunt. | ſepulchro. | quaſi ſepultis regib⁹ quos occidiſti. tu iſepultus abicieris. vel ſi omnes anime aliquã requiem quãdoq; accipiant tu nunquam. | ſepultura nabugo.
in domo ſua: Tu autem proiect⁹
que in radice naſcens arbori affert ſterilitatem. digna incendio.
es de ſepulchro tuo. quaſi ſtyrpſ
ſicut ſanie. | ſanguine occiſorũ. | ſanie eorũ ſez qui ſunt.
inutilis. pollutus et obuolut⁹
tuo ſez.
cũ his qui interfecti ſunt gladio
inferni.
⁊ deſcenderũt ad fundamẽta laci
ſed tu exiſtens quaſi cadauer. | quod omnes fugiunt. | quia tu magiſter: illi diſcipuli. cui plus creditur: plus exigitur ab eo.
Quaſi cadauer putridũ ñ hẽbiſ

it cum alijs apoſtolis ſed vicio ſuo diabolum aſcenſorem ſuſcepit.
Verũtamen ad i. Qui per virtutes potuiſti aſcendere. ꝑ vicia cades. Sancti habent pennas columbe ⁊ aquile vt volent et requieſcant. Impij quaſi plũbum merguntur in aquis vehementibus. ⁊ deſcendunt ī profundum quaſi lapis. Unde iniquitas ſedet ſuper talentũ plumbi.
Detraheris. Inuitus. Chriſtus deſcendit voluntarius.
Profundum. Ad infimas ⁊ peſſimas penas. Quanto enim gradus altior: tanto caſus grauior.
Laci. Id eſt inferni. Unde cũ deſcẽdentibus in lacũ ⁊ poſuerunt me ī lacu nouiſſimo. Sicut lacus aquas: ſic infernus animas ſuſcipit ad quẽ hananias deſcendit tpe niuis ⁊ leonẽ interfecit. Heretici reliquũt fontẽ aq̄ viue ⁊ fodiũt ſibi lacus cõtritos q̇ aquã nõ valẽt ɔtinere. Vñ ſicut refrigerat lac⁹ aquas ſic malicia habentes ſe. qui nec calidi nec frigidi ſunt. i. nec credunt. nec omnino nõ credunt: ſed per teporem ⁊ ſimulationẽ; fidei a domino reiciũtur.
Eſt uir. Nõ deus. Unde inimicus homo ſuperſeminauit zizania.
Urbes. Eccleſias: vt faceret ſinagogas diaboli et heretica prauitate pollueret mundiciã fidei.
Vinctis eius. Quos ſoluunt apoſtoli imitatores magiſtri qui ait. Queciiq; ſolueritis ſuper terrã e. ſ. ⁊. i. c. Soluũt autem ſermone dei. et teſtimonio ſcripturarum. ⁊ exhortatõe virtutum.
Vinctis ei⁹. Immẽſa eius crudelitas deſignatur q̇ nõ modo captiuos catenis onerabat. ſed in tenebris recludebat. vt nec euilmeradag filio ſuo aperiret.
Omnes reges. Hiero. Reges gentium quibus deus gentes crediderat gubernandas. qui cõcuſſi ſunt a nabugodonoſor. nec tñ ſubuerſi. quorũ non regnat peccatum; quia cor eorum in manu dei erat minime corruerſit q̄modo enī deus deorũ chriſtus: ſic dominus dñantium ⁊. r. r. Hi requieuerunt in glã ſua. vnuſq̇ſq; in domo ſua. quia apud prẽm diuerſe manſiones ſunt ⁊ ꝓ varietate virtutũ: varietas manſionũ. ſ; nabugodonoſor nec in morte quieſcit a cruciatibus.
Tu autem. Videt᷑ fabule ɔſentire. qua dicũt iudei nabugodonoſor in ſtatũ priſtinũ regreſſum; euilmeradag filiũ ſuũ (qui eo īteruallo ſeptem annorũ regnauit) in carcerẽ miſiſſe. ⁊ cũ ibi cũ rege ioachim in vita patris fuiſſe. Quo mortuo cũ nõ auderet regnũ ſuſcipe dicens: pr̄ meus qñ vult morit᷑ ⁊ reſurgit. ɔſilio ioachim. ccc. aues de diuerſis partib⁹ mundi

In celum concen. In firmamento erat: in celũ vbi eſt dñi ſoliũ cupiebat aſcendere.
Hec omnia ad hereticos ſunt referenda. qui cum deorſum ſint: cũ principe ſuo iactant ſe excelſos eſſe.
In late. aquilonis. Unde ab aquilone exardeſcunt mala ⁊ ſuccenditur olla ieremie. De quo. Dicam aquiloni da. i. redde captiuos.
Nubium Prophetarum. de quibus. Mandabo nubibus meis ne pluant ſuper eam imbrem. ⁊ veritas tua vſq; ad nubes. Iudas nubes fu

exquiſiuit·⁊ corpus effoſſum in minutias diſſipatū ⁊ vnicuiq; ꝑtem alli gauit. Dixit enī ioachī cū hec audies ſimul ꝯuenerit reuiuiſcet pater tuus.

¶ Quaſi cadauer. Multitudine peccatorum putruerūt ⁊ c·ſ·c·mee. Virtus ſuauis odoris eſt. Unde. Sicut vnguentū in capite·⁊ odor tu us ſuauis·⁊ facies tua ſpecioſa.

¶ Conſortium. Scilicet ſepulture·altera eſt enī pena autoris·altera eius qui ab autoritate ꝯpulſus ē. Hic eſt gladi⁹ quo vulnerati ſunt plu rimi ⁊ īterfecti· vnde Gladiū ſuum vibra uit.

¶ Tu enim ter ram. Quaſi in ſup bia tua regnū chal deoꝝ deſtructū eſt· quod adhuc māſiſſ; ſi ſupbia tua nō fuiſ ſet.

¶ Populū. Quē tibi deus cōmiſerat corrigendū ⁊ regen dū·vn̄ audet dicere. Hec omia mihi tra dita ſunt.

¶ Occidiſti. Nō deo reſeruans viuos ſ; pene tue preparās ſocios.

¶ Non uocabi tur. Jō non vocabi tur in·e· q2 ipſe ſemē peſſimoꝝ eſt.

¶ Nō q2 ſemē malū ſit p ſe· deus enī fecit omnia bona. Sȝ ab his qui volūtate peſ ſimi ſunt: ortū ē ſemē malū· qđ voluntate nō natura fit. Unde Semē chanaan: et nō iuda. De bōis dicit p euangeliū: ego voſ genui.

¶ Omnes ꝯcordant hiſtorie q2 occiſo bal thaſar: nullus poſtea de ſemine nabugodo noſor regnauit·dele ta ē omnis progenies pro ſupbia ⁊ impieta te patris.

¶ Iniquitate· Lxx· Pro iniqtate pr̄is tui. Nō quidā non intelligētes ·dra conē qui regnat ī ma ri·quē leuiathan ap pellant hebrei; volūt eſſe prēm diaboli· ſe cundū illud q2 men dax eſt ⁊ pater ei⁹ qđ male intelligēdo: de prauant.

ſ ·i· non eris cum eis quos occidiſti ſoci⁹ in ſepultura·

conſortium neq; cum eis in ſe-

ſ hoc de diabolo·⁊ nabugodo· ſ etiā tuā. ſ non alienam tantū.

pultura. Tu enim terram tuam

ſ Modo propheta in tercia pſona loquit̄ de nabugodo. ſ de diab·poteſt etiā dici·n̄ uo. ſ quaſi potētia iſtius omnino perijt. ſ tuus.

diſpdidiſti: tu populum tuū occi-

diſti: Non vocabitur in eternū

ſ demonum· ſ cogitationes opa ma la ex impijs patribus nata.

ſemē peſſimoꝝ. Preparate filios

ſ nabugo· ſ pro

eius occiſioni ī iniquitate patrū

ſ quaſi occidentur ne conſurgent vltra. ſ in regnum.

eorum. Non conſurgent nec he-

ſ patris· ſ ſanctoꝝ.

reditabunt terrā: neq; implebūt

ſ niſi dominus cuſtodierit ciuitatem· ſ pro quia. ſ non eſt perfecta hominis victo ria. ſ in cyro ⁊ dario. ſ dn̄i· ſ vel tis.

faciem orbis ciuitatum. Et cō-

ſ filios ſcȝ nabugodonoſor·

ſurgam ſuper eos dicit domin⁹

ſ vt non noīetur domina regnoꝝ·

exercituum: ⁊ perdā babilonis

ſ filios ſcȝ· ſ Ne vltra pul lulent in vrbibus domini·

nomen: et reliquias et germen ⁊

ſ vel dicit ſ nō ꝯtētus his.

progeniem ait dominus· Et po-

ſ hinc etiā cetera monſtra intelligite·

nam eam in poſſeſſionem ericij:

ſ quibus circūdantur diuites. ſ ſimilitudo: vt omnes ſcilicȝ auferanē qua ſi ſordes· ſ vel ibus·

et in paludes aquarū: ⁊ ſcopa

ſ vt pereant babilonia ſemina. ſ vt nichil re maneat niſi ericius.

bo eam in ſcopa terens dicit do-

ſ immobiliter ſtatuit. ſ quaſi his pactis iu ramentum domini cōplebitur·

minus exercituum. Jurauit do

ſ quaſi non aliter poteſt fieri.

minus exercituum dicens. Si

ſ apoſiopeſis·quaſi non crediderītis michi: ſi non fecero· ſ vel ſtatui.

nō vt putaui ita erit: et quomō

ſ ſcȝ·vel ⁊·

mēte tractaui ſic eueniet: vt ꝯterā

¶ Et ponam ⁊c. Nichil eſt in ea niſi venatio regia·⁊ coctilibus muris poſt annos plurimos refectis incluſa.

¶ In poſſeſſi·eri· Mundus quoq; ab ericio ⁊ paludibus poſſidet modo·i·ab immūdis ſpiritibus·ſed in fine mūdi ſcopabit·i·purgnabit eū dominus igne purgatorio·

¶ Jurauit dominus ⁊c. Hucuſq; de babilone ⁊ regibus eius ⁊ po pulis: nūc de ſennacherib ⁊ que tunc īminebāt ſuper aſſyrios qui ſamari am iudeamq; vaſtauerūt preter hieruſalem·⁊ in ſupbiam contra domi num elati·vn̄ vna nocte·clxxxv·m· de eis ab angelo ſunt pcuſſa. Et hoc ī terra iuda ⁊ in montibus eius ſicut dominus predixerat.

¶ In montibus. Nota proprietatem·in terra cōteritur· in montib⁹

ab ipſo domino conculcatur. Cum enim omnes inimici poſiti fuerint ſub pedibus chriſti· vt nouiſſima deſtruatur mors: tunc auferetur a ſanctis· iugum aſſyrij.

¶ Hoſtis temerarius non ſolum terram dei ⁊ humiliora occupare feſti⁹ nat: ſed ⁊ eos q̇ virtutibus ꝓfecerunt·de quibus dicitur·fundamenta ei in montibus ſanctis.

¶ Hoc conſilium. Jd ē vt auferatur iugū eius eſt meū conſilium. Hoc conſiliū qđ cogitaui ſuper omnē terram. Gentes aſſy riorum ſcilicet vl' om nium qui ſubiecti ſūt ſennacherib vel dia bolo·

¶ In fine viſionis aperitur quod late bat dominum ſcilicȝ cogitaſſe conſiliū ſu per omnem terram ⁊ eleuata manus eius ſuper omnes gentes non babiloniam tan tum· vnde oſtendit que dicta ſunt gene raliter ad orbem ter rarum ptinere.

¶ In anno quo mor· A principio li bri huiuſq; ſub ozia ioathan achaz vati cinatus eſt yſaias. vſ q; ad finem ſub eze chia predicta et partī completa.

¶ Achaz. Quō vi uente regnante ī pec catoribus: nec pond⁹ contra alienigenas: nec ſermo dei (iuxta ſeptuaginta) fieri po terat ad prophetam.

¶ Ne leteris. Re ge mortuo inimici le tantur quaſi aliquid lucri facturi nouis re bus. Hinc phyliſtei quos achaz afflixit de morte eius letantur et iudeis inſultant q2 maturo rege perdito ſubiaceant eius filio quo regnante ſe puta uit fines eorum poſſe inuadere.

¶ Uirga percuſ ſoris. Abiecto iugo dei primum ī cogita tionibus noſtris radi catur ſemen colubri· poſt de ſemīe peſſimo naſcitur regulus q̇ ē rex ſerpentū q̇ flatu et

ſ cōtrariā fortitudinem· ſ ecce dedi vobis poteſtatem calcandi ſuper ſerpētes.

aſſyrium in terra mea: ⁊ in monti

bus meis conculcem eum: et au-

ſ ſanctis· ſ iudeis. ſ afflictionis graue·

feretur ab eis iugū eius·⁊ on⁹

ſ aſſyrioꝝ ⁊ ſennacherib vel diaboli· ſ ne dn̄ent amplius·

illius ab humero eorū tolletur.

ſ ſi non putaui ⁊c.

Hoc conſilium quod cogitaui ſu

ſ ad protegendam omnem terram. ſ hec eſt manus·i·ſennacherib· vel manus ſcȝ mea ē ex tenta ad protegendū·o·g·

per omnem terram: ⁊ hec eſt ma-

nus extenta ſuper omnes gētes.

ſ quaſi dicat propheta ⁊ hoc mutari non pōt.

Dominus enim exercituum de-

ſ quaſi nullus. ſ decretū ei⁹

creuit: et quis poterit infirmare:

ſ ad pcutiendum. ſ nemo·

et manus eius extenta: et quis

auertet eam: In anno quo mor-

ſ impius. ſ contentio vel poſſeſſio. ſ ·i·hec viſio. ſ ·lxx·verbum·

tuus eſt rex achaz·⁊ factū·ē on⁹

ſ de morte achaz. ſ cadens potione.

iſtud. Ne leteris phyliſtea oīs

ſ ex hoc ſ virga tua ⁊ baculus tuus·

tu: quoniam cōminuta eſt virga

ſ achaz.

percuſſoris tui. De radice enim

ſ achaz qui phyliſteos momordit ſed nō abſor buit· ſ ezechias.

colubri egredietur regulus: et ſe-

ſ ſicut baſiliſc⁹ ſolo flatu vel viſu·plus enī omnibus phyliſteos percuſſit. ſ ·lxx·volātes ſerpentes.

men eius abſorbēs volucrem.

ſ dominus paſcit me·⁊ nichil michi deerit ſ cum te abſorbuerit. ſ iudei de quibus fili us meus pmogenitus iſrael· ſ ſpū qui non abijciūt iugum·

Et paſcētur primogeniti paupe-

ſ ſpū qui ponūt in deo ſpem ſuam: non in diuitijs· ſ abſq; pauore. ſ paſtore pro eis ſollicito. ſ in pace cum lazaro ī ſinu abrahe

rum·et pauperes fiducialiter re

ſ verbi dei·

quieſcēt: et interire faciā in fame

viſu homines occidere dicitur. Hec ſunt peccata vana de prauo theſau ro cogitationum ad opus peſſimum prorumpentia· hec cum regnauerint in his qui a deo ſunt alieni egredientur ſerpentes pennati vt nō ſufficiat cogitaſſe vel feciſſe que mala ſunt: ſed patrocinia malorum querant·⁊ he reſes confingant. Poſſunt heretici per pennatos ſerpētes intelligi qui ſe eleuāt contra ſcientiā dei·⁊ venenato ore abſorbent volucres·i·ad excel ſa volare cupientes.

¶ Quem diligit domin⁹ corripit ⁊c. Quaſi filios erudit nos deus qui viſitat in virga iniquitates. Hec eſt virga ⁊ iugum quod vult imponere ſaluator ceruicibus omnium: vt depoſito iugo aſſyrij portent iugum xpi quod ſi quis abiecerit vel contriuerit: ſtatim de radice colubri tortuoſi

egredictur regulus·⁊ aſpides ſcd̄m·lxx·⁊ de eis ſerpētes volantes· vel q̇ abſorbeant volucres.

Ulula. Quaſi phyliſtei plorate miſeriam veſtram que venit per ſennacherib.

Ulula por·cla·ci· Phyliſtei potione cadentes·inebriati ſcilicȝ calice babilonis·⁊ vino in quo eſt luxuria. Hi tamen propter cetera vicia tum propter ebrietatem regnum dei ꝑdiderūt. Precipitur ergo eis vt vlulet porta eorū·porta hereticoꝝ·os blaſphemum·ciuitas:anima malis cogitationibꝰ repleta·

Ab aquilone n·⁊c. Exardeſcētibꝰ ſagittis diaboli qui noxius oculis·⁊ contrariꝰ lumini. Ab aquilone olla ieremie ſuccenditur. Unde in ꝓuerbijs. Aquilo ventus durus:nomīe autem dexter·

Non eſt qui effu·ag·eiuſ. Nullus preter hieruſalem Et ſi queſierunt angeli qui preſunt aſſyrijs cur ſola saluet? Reſpōdebitur: quia dominꝰ fundauit ſyon ⁊c·Et ſicut ieremias cathenas ligneas poſuit ſup colla coꝝ qui ad ſe miſſi fuerāt dicit yſaias ad dominum quid reſpondebitur nuncijs diuerſarum gentium ſi queſierint ſuper aduentū ſennacherib ·cui dominus·ꝙ ipſi capiendi ⁊ ſola hieruſalem ſit liberanda.

ſfortitudinem tuam ſqui relinquētur ab ezechia. ſne quid de malo ſemine germinetur· ſabucientes iugum·
radicem tuam :et reliquias tu-
ſper aſſyrios ⁊ chaldeos. ſergo. ſqui habitatis in porta ciuitatis phyliſteoꝝ.
as interficiam. Ulula porta·cla
ſvel ciues. ſnichil in ea diuine ſapientie. ſqr· ſab aſſyrijs·
ma ciuitas : proſtrata eſt phy-
liſtea omnis. Ab aquilone enim
ſMultus exercitus ſennacherib vel fama· ſnēo enī ſine peccato nec infans vnius diei·
fumus veniet: et nō eſt qui effu
ſCum phyliſtea corruerit ⁊ fumus eius vniuerſa penetrauerit. ſfumi.
giat agmen eius. Et quid reſpō
ſhoc ſcȝ rn̄debit·
debitur nunciis gentis? Qr do-
ſet ideo ſaluantur
minus fundauit ſyon: ⁊ i ipo ſpe
ſſpiritu.
rabunt pauperes populi eius.

C. XV.

ONus moab
ſbene quia moab de inceſtu filie nocte conceptus eſt vel nox magnitudīe ȝ meroris ſignificat
ſmetropolis· ſprouincia arabie
Qr nocte vaſtata eſt ar: moab

Nuncijs. Angelis qui preſunt ciuitatibus ⁊ gentibus ſingulis.mirantibus cur ſola ſyon amaritudinem fumi vitauerit vel euaſerit.

Fundauit ſyon. Super fundamentum prudentie·iuſticie·fortitudinis·temperantie que ſunt chriſtus. Unde fundamentum aliud nemo poteſt ponere·pre·⁊c· qui aūt fatuus eſt edificat ſuper harenam.

C. XV.

Onus moab. Hec eſt viſio yſaie habita de onere·i·de deſtructione moab.

Moab filius loth cuius progenies ⁊ prouincia moab vocata eſt·in ipſa eſt ar:que nunc ariopolis metropolis.

Onus moab. Eſt circunciſio carnalis ⁊ ſpiritualis. Unde nos ſumus circunciſio qui ſpiritu domino ſeruiuimus. Ad differentiam ſpiritualis· iſrael dicitur. Videte iſrael ſecundum carnem. Sic moab ſpiritualiter accipitur qui interpretatur ꝺ patre·vel aqua paterna de inceſtu ⁊ ebrietate generatus quaſi abſente ⁊ neſciente patre.

Moab actor ſenſus qui videtur de deo patre naſci. Sed quia aduerſarius eſt populo dei de inceſtu ī ſpelunca ⁊ nocte generatur. Merore ergo noctis ſempiterno perijt ſicut egyptij vigilia matutina nocturno ſcilicet tempore. Loth quoqȝ ſodoma pereunte venit in ſegor ⁊ ortus eſt ſol vnde non ſumus filij noctis neqȝ tenebrarum ⁊c·Et alibi. Nox preceſſit dies autem appropinquabit ⁊c.

Ar· Id eſt· Aduerſarius· ſapientia ſcilicet ſecularis que aduerſaria deo. Cuius murus dialetica arte conſtructus nocte vaſtatur ⁊ conticeſcit.

Hiſtorialiter. Quia moabite gauiſi ſunt de captiuitate iſrabelitarum ſicut ⁊ phyliſtijm·quod paſſuri ſunt predicitur eis. Et ſciendū ꝙ primo ab aſſyrijs poſtea a chaldeis vaſtati ſunt.

Aſcendit. Ad excelſa in quibus ſuꝑbierat· vt non īmolet;ſed vt plāgat vbi peccauerat.

Dybon. Fluxus eorum·mendacium tranſit ⁊ fluit·⁊ nunquaȝ in eodem ſtatu permanet·ſermo autem domini eſt compactus ⁊ ſtabilis. Un̄ manna videtur quaſi glacies;non fluit ſed conſiſtit.

Super nabo. Hier. Qr et omnis prophetie huius vnus eſt ſenſꝰ non eam per partes laceraui.

Nabo:ſeſſio vel prophetia· Medaba:de ſaltu·eſebon:cogitationes eleale:aſcēſio· Iaſa:factum ſiue mandatū·ſegor:parua·luith: gene·oronaim: foramen meroris· nērim :pardi vel preuaricatores· galli vituli vel harenarū tumuli· elym: arietes vel fortes·dybō:ſufficiens meror. Quia ergo peruerſum dogma quod ſine dei inſpiratione humano ſenſui in tenebris erroris naſcitur· nocte vaſtatum eſt:⁊ argumenta eius·i· muri eccleſiaſtico ſermone ꝺſtructa ſunt ⁊ conticuerunt:⁊ ad penitentiam verſa ſunt: ſuper nabo·i·prophetiam· et ſeſſionem ·i· magiſtros eorum·et medaba vbi eſt ſaltus iſertilis·⁊ habitatō beſtiarum erit vlulatus et planctus·⁊ de capitibus eorum ornamenta eloquentie tollent vt nudi maneāt ⁊ deformes·⁊ ſi quid virilitatis in barba habere videbantur: raſuȝ a viro eccleſiaſtico effeminatum et debile comprobetur· In triuijs quoqȝ eorū ⁊ diuerticulis erroꝝ dum fingit vnuſquiſqȝ qd̄ vult:accingetur ſacco penitentie·⁊ ſuper tecta·id eſt·dogmata in quibus ſe ſublimes eſſe credebant·⁊ in plateis:quia latam ingrediuntur viā que ducit ad mortem:erit vlulatus·neqȝ aſcendent in ſuꝑbiam:ſed deſcendēt in fletum·tunc intelligent cogitatōnes ſuas vanas(quod eſebon ſignificat)⁊ vanum aſcenſum ſuꝑbie:quod eleale ſonat· Et vox eorū audietur vſqȝ ad mala oꝑa que fecerint·⁊ mandatum quod putabāt dei propria confeſſione damnantes. Propterea vectes·i·qui infirmi fuerūt in moab ⁊ errorem ſuum intellexerūt· vlulabunt·et ſpem profectus habere incipiēt cum anima eorū vlulauerit ſibi· Un̄ propheta cōpatientis affectu. Cor meum ad moab clamabit.

ſnon auſa rebellare·
conticuit : quia nocte vaſtatus
ſdialetica arte conſtructus. ſin perpetuū. ſad plorandū vbi prius ad immolandum.
eſt murus·moab conticuit. Aſ-
ſregia· ſciuitas nobilis. ſaduerſe ſapientie· ſydoloꝝ.
cendit domus: ⁊ dybon ad ex-
ſquod interpretatur ſeſſio vel prophetia· ſad plangendum mala·
celſa in planctum: ſuper nabo et
ſciuitate nobili· ſde ſaltu. ſtota prouincia·
ſuper medaba moab vlulabit·
ſantiqui in afflictione ⁊ luctu capita barbaſqȝ radebant·vnde iob tonſo capite corruit i terrā
In cunctis capitibus eius cal-
uicium: et omnis barba radetur
ſin publico· ſpnīe·
In triuiis eiꝰ accincti ſunt ſacco:
ſuper tecta eius et in plateis eius
ſomnimodus
omnis vlulatus deſcēdet in fletū
ſcogitatōnes. ſaſcenſio. ſciuitates prouincie moab.
Clamabit eſebon et eleale: vſqȝ
ſfactum vel mandatum· ſmoabitarum.
iaſa abdita eſt vox eorum. Sup
ſmalum. ſetiā non ſolum ſenes·
hoc expediti moab vlulabūt aīa
ſpaſſio:qr dī creatura qr ē miſerādꝰ ⁊ hoſtis
eius vlulabit ſibi. Cor meuȝ ad

Omnis vlulatus. Alia littera· Omnis vlulat·moab ſcȝ· ⁊ ſic deſcendet in fletu. Quaſi aſcēdit ad excelſa: vt aū ydola ploret. Sed cū ibi nullum auxilium repiret·deſcendit ad fletum in terram vel domū ſuam.

Clamabit eſebon· A principio regni qd̄ eſt in eſebon vſqȝ iaſa ciuitatem vbi finitur· vbiqȝ clamor· vbiqȝ luctus.

Expediti. Ab vxoribus fortes bellatores. Inde dicitur abraham vernaculos domus ſue elegiſſe expeditos·i·ſine vxoribus.

Cor meum ad moab. Ut ſcilicet prouocem eos ad penitentiam Uectes coꝝ·i·firmamenta que in hereſibus habere videbantur ad ſegor ·i·ad ꝑuulam ꝑuenient· vt non robuſti ſed fragiles videātur. Segor aūt ·i·parua penitentia ſi ꝑſeuerauerit ꝑducet eos ad ꝑfectam ſalutem:qd̄ in vitula trium annoꝝ ſignificatur. Unde abrahe precipitur vt offerat vitulum ⁊ arietem ⁊ hyrcum trium annoꝝ·ꝑfectum ſcȝ ſacrificium vt heres domini eſſe mereatur. Cum aūt egerint penitentiam ꝑ luith·i·genaꝝ lacrimas:ad altiora cōſcendunt·⁊ quaſi meroris foramine ⁊ introitu clamorē contritionis leuabunt ad dn̄m dicentes. Sacrificium deo ſ·c·c·c·Et hoc fiet qr doctrina hereticoꝝ(qui pardis ⁊ preuaricatoribus compantur)deſerta erit. Omnis quoqȝ herba ⁊ germē ⁊ quicquid in ſermone coꝝ viride videbatur exaruit·⁊ ſecundū magnitudīem peccatoꝝ a deo viſitati ſunt·

vt quem per beneficia non ſenſerant per flagella cognoſcant. Ducuntur deniq; ad vallem vel torrentem ſalicum vt nullus in eis fructus hæreticorum remaneat. Hanc enim ſeminis hāʒ arborū dicūt eſſe naturaʒ: vt qui illud in poculo hauſerit careat liberis. Unde ſancti. In ſalicibus in medio eius .i. babilonis ſuſ. or. Omnes terminos moabitarū clamor circuīt ad pœnitentiam vocantium vt offerre poſſint p̄ vlulatum ſuū vitulos labiorū ꝛ peruenire ad fontem dñicoꝝ arietum vel fortiū; quia helym vtrū

ꝙ ſignificat. Aq̄ vero dybon (quod interpretatur ſufficiens meror vel dolor) que multos ſua aſpſione polluerant arguētur deceptis populis nō ſaluti fuiſſe ſed ſanguini. Un̄ propheticus ſermo promittit vt ſuper fluentes lacrimas (quod interpretatur dybon) non vnū merorem ſed plura meroris additamēta cōgeminēt: vt cum plenam egerint pœnitentiam ꝛ fugerint d̄ moab: leonem principeʒ habere mereant̄: quē ſeptuagita dixerunt ariel quod interpretatur leo dei.

Ad ſegor. Hier. Segor eſt ex .v. vrbibus ſodomorum que ꝓpter loth liberata ē. Vitulam: ꝓpter luxuriam ꝯternātem .nō conſternantē vt quidam legunt ſed falſo. Tradunt hebrei ꝙ his ꝯcuſſa tercō terre motu corruerit. Vel ꝯternantem dicit robuſtam. ſunt enī animalia robuſta tercio anno ſicut bō .xxx. et poteſt intelligi ꝙ robuſta māſiſſet ſi poſt liberationem nō peccaſſet.

Nemrim. Nemrim opidū eſt ſup mare ꝛ habʒ fontes multos ꝛ aquas ſʒ ſalſas ꝛ amaras ꝛ ideo ſteriles. Et notandum quia non ideo aruit herba in moab ꝙ aq̄ ſalſe ꝛ amare eſſent ī omni moab ſed aque ſalſe ꝛ amare erūt in omni moab ſicut aq̄ nemrim ꝛ ideo areſcʒ herba.

ſ .i. fortitudo vel termini eius deſerti erūt vſq; ad ſegor que eſt in fine.
moab clamabit: vectes eius vſq;
ſ ad ſegor .i. puulam puenient vt non robuſti ſed fragiles videant. ſ trium annoꝝ.
ad ſegor vitulam conternantem.
ſ gene. ſ Cliuus enī obuius captiuis p̄ quē trahebātur ꝛ p̄ ciuitatem ſuā aronaim.
Per aſcenſum enim luith flens
ſ foramen meroris. ſ fluctum.
aſcendet et in via aronaim clamorē contritōnis leuabūt. Aque
ſ pardi vel preuaricatores.
enim nemrim deſerte erūt: quia
ſ arborū vineaꝝ.
aruit herba defecit germē viror
ſ ſecundū quātitatem morbi curatio medici.
omnis interiit. Secundū mag
ſ peccati. ſ vitio.
nitudinem operis et viſitatio eo
ſ flumina babilonis. vnde in ſalicibus ī medio .e. ſ .o. n.
rum ad torrentem ſalicum ducēt
eos. quoniam circumibit clamor
ſ opidum. ſ vituli vel arenaꝝ tumuli.
terminū moab. Uſq; ad gallim
ſ moab.
vlulatus eius: et vſq; ad puteum
ſ arietes vel fortes. ſ ſufficiens meror
helim clamor eius: quia aque dy
ſ moab.
bon replete ſunt ſanguie. Ponā
ſ fluentes lacrime. ſ dolous.
enim ſuper dybon additamenta
ſ hec ſcʒ. ſ hoſtem ſeuiētem vel beſtias que deuorent chaldeos.
his qui fugerint de moab leonē:
ſ que remanſerunt imittam in chaldeos.
et reliquiis terre.

C. XVI.

ſ chriſtum.
Emitte agnū
ſ data eſt michi omīs poteſtas i. c. ꝛ. t.
domine dominatoreʒ

Et uiſitatio. Viſitatio in malo: viſitabo in virga iniquitates eorū. Viſitatio in bono: viſitauit nos oriens exalto.

Ad torren. ſalicum. Hactenus de captiuitate moabitarum p̄ aſſyrios: modo de illa que per chaldeos.

Ululatus eius. Quaſi ideo vlulabit moab: quia vbi luxus prius et delectatio propter irrigua ꝛ fontium amena: ibi modo riui ſanguinis.

Aque dy. Dybō ſilentiū. dybō. fiēs. ꝛ tū vna ē ciuitas. C. XVI.

Emitte. Idcirco prophete vix intelliguntur: quia et perſonas et numeros et tpa ſubito ꝯmutāt: ꝛ de q̄libet re tranſeūt ad aliā. Dum enī mō loqueret̄ yſaias de captiuitate moab ꝛ miſerijs ex inſperato ꝯuertit oculū mētis ad natiuitatē xp̄i: ꝛ cepit moab alloqui. q̄ſi non deſperes: age pœnitentiam: quia licet captiuandus: de tua tamen progenie naſcetur agnus qui tollit peccata mūdi qui dominetur in toto orbe.

Petra deſerti. Ruth ſcilicet quia iuxta preceptuʒ dei moabite vſq; ad decimam generationem non ingrediuntur eccleſiam dei.

Ruth moabitis: booʒ nupſit ex quo obeth genuit: ex quo ieſſe pater dauid. de cuius ſemīe virgo maria proceſſit: que ꝯcepit ꝛ peperit chriſtū. Sicut enī chriſtus p̄ vtroq; populo venit: ſic d̄ vtroq; naſci voluit.

Ad montē. Hieruſalē. vel potius ad eccleſiā que ē in ꝯtemplatōe tanquam ſpeculatōnis filia. In hieruſalem quoq; maxime predicauit: miracula fecit: paſſus eſt: mortuus eſt: reſurrexit: ꝛ genus humanum redemit.

Sic erunt. Sic in captiuitatem tranſibūt per arnon: qui ē terminus moabitarū ꝛ amorreorum.

Arnon. Que interpretatur illuminatio eorum: qui derelictis erroribus tranſcēdunt ad ſcientiaʒ veritatis.

Ini conſilium. Nichil agas ſine conſilio. nec circumferaris omni vēto doctrine: ſequere magni cōſilij angelum.

Coge c. De vagis ſcilicet et errantibus eccleſiā faciēdo.

Pone q. no. Tabernaculum ſcilicet ī quo quieſcere te putabas: quod erat noctis ꝛ tenebrarum pone in meridie .i. in clariſſimo lumine in quo abſcondere debes de errore fugientes ꝛ prius vagos vltra non prodere.

Pone in meridie dum erit perſecutio iudeorum. Pone o tu moab vmbram .i. defenſionē quaſi noctem .i. ſecuraʒ abſcōſionem iudeis.

Notandū q̄ ante vaſtata hierlm ab aſſyrijs ꝛ poſt a chaldeis ꝙ moab. idq; precipitur ei vt fugientē pplm dei apud ſe recipiat ꝛ abſcondat.

Profugi. Qui me fugerūt: qui de eccleſia egreſſi ſunt: qui ſenſum ſuum ſunt ſecuti: non doctrinam ſpiritus ſancti.

ſ ruth gentili. gētes enim lapides pro deo colebant: ꝛ ideo a deo deſerte erant.
terre de petra deſerti ad montem
ſ hec ſcʒ. ſ redit ad captiuitatem moab.
ſ qui fugerit de moab. ſ accipitrē.
filie ſyon. Et erit ſicut auis fugi
ſ ne a moabitis ſerpentibus deuorenē.
ſ ſicut ſ citiſſime.
ens et paruuli de nido auolan
ſ ciuitates vel viri mulieres. ſ aīe moabite.
tes: ſic erūt filie moab intranſcē
ſ o moab. ſ preuide qūo poſſis euadere.
ſu arnon. Ini cōſilium. coge cō
ſ ſecuram abſconſionem.
ciliū: pone quaſi noctem vmbrā
ſ in aperta perſecutione. ſ iudeos.
tuam in meridie. Abſconde fugi
ſ de loco ad locū ſ hoſtibus. ſ vaſtata hieruſalem. ſ q̄r.
entes: et vagos ne prodas. ha
ſ quia cōfinis es eis.
bitabūt apud te ꝓfugi mei. Mo
ſ cum diabolus cepit perſequi.
ab eſto latibulum eorum a facie
ſ quia. ſ conſumptus occiſus. ſ ſennacherib. ſ qui ad aduētū agni qui ortus de petra d̄ſerti venit ad montem ſyon. ſ potentia diaboli compatur pulueri.
ſ aſſyrii ꝛ chadei. ſ diaboli.
vaſtatoris. Finitus eſt enī pul
ſ quia miſeros fecit.
uis: conſummatus eſt miſer: de
ſ vaſtando. ſ terrenos.
fecit qui conculcabat terram. Et
ſ de primo aduentu. ſ illo conſumpto.
ſ patris. ſ omnes enī peccauerūt et egēt gloria dei. ſ regnum ſempiternum. ſ filii.
preparabitur in miſericordia ſo
ſ vt poſt miſericordiam iudicet: ꝛ querat iuſticiam ꝛ reddat vnicuiq; ſ. o. ſua.
lium et ſedebit ſuper illud in ve
ſ in eccleſia. ſ quod corruerat ꝛ ſuſcitatū ē.
ſ ī ſecundo aduentu.
ritate in tabernaculo dauid: iu
ſ dicēs malis ite ī ignē e. hoīs. u. b. p. m. p. r.
dicans et querens iudiciū: et ve
ſ vnicuiq; ſcd̄m opa ſua.
lociter reddens quod iuſtuʒ eſt.
ſ hoc iteꝝ de moab. ſ vox ſctōꝝ qui de moab ſaluati ſunt ꝛ ſupbiā eius expti. ſ hereticoꝝ ſimplicitatem eccleſie irridentium.
Audiuimus ſuperbiam moab:

Myſti. Conſideremus a pˀcipio huius oneris qūo moabite p̄ gradus ꝛ ordinē pnīe fiāt iſrlite: ꝛ fugiāt quaſi auis: ꝛ volent quaſi pulli de nido: vt trāſcendāt p̄ arnon: ꝛ habitēt in mōte filie ſyon: ꝛ diaboli vl̄ antixp̄i poteſtate contrita: xp̄us in his regnet ꝛ soliū ſuum ponat qui ſaluati ſunt mīa atq; iuſticia. Non enī pater iudicat quēq;. ſ. o. i. d. f.

Finitus eſt. Subito trāſit ad interfectionē ſennacherib. q̄ puluis ꝛ miſer. q̄r glīa eius tanq; puluis quē proiicit ventus. a. f. ꝛc. miſerabiliter ab hac luce migrauit: occiſus a filijs ſuis in templo dei ſui.

Et preparabitur. Iudei exponūt hoc de ezechia qui poſt mortē ſennacherib ī pace regnauit. Sʒ melius ad xp̄m referūtur: ꝛ quedam ad primū aduentū: quedaʒ ad ſecundum referuntur aduentum.

Sedebit. Quieſcens ꝛ iudicans ſup corda bonoꝝ.

Audiuimus. More ſcripture q̄r leta dixerat ne negligētes faceret

ꝯminatione terret.
¶ Et indignatio. Contra deum in cęlum poſuit os ſuum prophetis detrahēs. Illud euangelicū apponēs. Omnes q̄ venerūt ad te añ me: fures fuerūt ꝛ latrones. Moyſē ꝛ dauid hoīcidaſ vocat. ioſue ſanguī ariū.
¶ Ulu. Alter ad alteꝝ. omnes ſcilicet hereticoꝝ ꝛ philoſophoꝝ diuerſitates contra ſe in tormentis mugient.
¶ Super muros. Non ędificatos quadro lapide ſicut templuꝫ dei in quo ſic lapides politi. vt nec malleꝰ auditus ſit nec ſecuris.
¶ Suburbana eſebon. Omnes cogitationes eoruꝫ (qđ ſignificat eſebon) nō ꝑtinent ad ciuitatem dei: de qua fluminis ĩpetus lętificat ci. dei. Sꝫ ſuburbana ſunt vt ad vrbem domini ꝑtinere credebantur.
¶ Sabama. Attollens altitudinem. Qui in altū ſe erigit ꝛ ſuperbię turrem vſqꝫ ad cęlum extruere cupit pręcipue comburitur.
¶ Sabama. non ſolum extollens altitudinem: ſed etiam conuerſio aliqua. qꝛ videtur in regione moabitica ad dñi ſeruitutē aliqua ex parte velle conuerti. dñi ergo gentium vineę ſabama exciderunt flagella.
¶ Errauerunt. Luſtrantes vniuerſam terram moab
¶ In deſerto. Vt tandem quos interficerent nō haberent.
¶ Propagines. Methaphoram vineę proſequitur.
¶ Tranſierūt mare. Vt mirabilia domini viderēt in profūdo temptationum liberati ex eis.
¶ Uineam. Vinea moab ex vicinia loci talis ē qualis ſodoma. vnde. De vinea ſodomorum. u. e. ꝛc.
¶ Sabama. Qui ſe extollit contra ſententiam dei.
¶ De carmelo. Carmelus mons eſt inter fęnicem ꝛ paleſtinam imminens ptbolomaidi. in quo helias orauit. Et ponitur ſępe pro qualibet fertilitate. vnde ꝛ hic auferetur. l. ꝛ e. de carmelo. i. fertilitas in qua lętabantꝛ moabitę.
¶ Exultabit. Quia ſpiritualis circumciſionis noticiam ſe habere iactant heretici
¶ Uocem. Ne draconis venena inde exprimantur. ꝛ bibentes interficiantur.
¶ Uenter. Prophetę qui tanquā cithara muſica arte compoſitus. et de dei timore concipiens multos liberos generat. vt omnis corda ſonum ſuum reddat.
¶ Et uiſcera m. Sicut cithara ſonum compoſitum non emittit. ſi vel

ſuperbus eſt valde. Supbia eiꝰ
præcipitata audacia. plus audꝫ q̄ poſſit.
et arrogantia eius et indignatio
vltra fortitudinem ſupbit. quia ꝯtra deū ſupbit.
eiꝰ pluſquā fortitudo eius. Ideir
ad ſe inuicē. moab.
co vlulabit moab ad moab: vni
† qui confidunt ꝛ gloriantur in munitione muroꝝ.
uerſus vlulabit. † Dis qui lętanꝛ
† oꝰ prelati eccleſię vel de moab ſaluati
ſuper muros cocti lateris † loqui
mortem. captiuitatem. hereticoꝝ iaculis factas.
mini plagas ſuas. quoniam ſub
vici ꝛ ville. ciuitas nobilis. ſicut ꝛ ſabama.
† dei auxilio. vel cōbuſta igne diuīo.
urbana eſebon † deſerta ſunt. Et
precipue. multitudinem populi. † princi pes aſſyrioꝝ vel chaldeoꝝ. apoſtoli vel apoſtolici viri.
vel ſic diſtingue. ꝛ vinea ſabama. dñi gentiuꝫ
vineam ſabama † domini gentiū
habitatores ſcꝫ ſabama ceciderunt. ne ex aliis hereſibus alię naſcerentur in infinitum. exciderunt flagella eius ꝛc. etiā.
exciderunt. Flagella eius vſqꝫ
ciuitas. quod eſt fortitudo coꝝ. i. ad fortiſſima queqꝫ hereticoꝝ dogmata in quibus cōfidunt. † domini gentium.
ad iazer ꝑuenerunt † errauerunt
vt tandem quos interficerent non haberent.
† peſſime radices. exciſis ſcꝫ flagellis.
† a deo. fugitiuos intelligite.
in deſerto. † Propagines eiꝰ † re
† ſed. domini gentiū. ducti in babiloniā.
† temptatōis ſeculi. veni in profundū maris ꝛ. t. d. m
lictę ſunt: † tranſierūt † mare. Su
malo. vt mecum plorent. fortitudinem ſcꝫ hereticoꝝ. que ſe extollit contra ſcientiam dei. yſaias. deflens ſcꝫ iazer.
per hoc † plorabo in fletu iazer. ꝛ
† abundanter ſuper captiuitatem tuā flebo.
vineam ſabama. † Inebriabo te
† cogitationes coꝝ: quibus ad excelſa conſcēderunt. aſcenſio.
lacrima mea † eſebon et eleale:
quoniam ſuper vindemiam tuaꝫ
† que naſcitur in vallibus raphaim.
† dñoꝝ gentium. aſſyrioꝝ. chaldeoꝝ. diripientium bona moabitaꝝ.
et ſupꝛ † meſſem tuā vox † calcantiū

vna corda rupta fuerit: ſic ſpiritualiter venter prophetę. ſi vna corda virtutum defuerit: dulce melos non reſonabit. nec ad latericium murū cunctis clamabit viſceribus. Philoſophorū quoqꝫ ſententia ē hęrere ſibi inuicem virtutes. Et iacobus: cui vna defuerit: deeſſe omnes.
¶ Sancta ſua. Ad ſancta ſcilicet eccleſię quę conabitur ſua facere nō preualebit. non enim ſtatim perfecte virtutem capimus.
¶ Non ualebit. In eis ſcilicet non inueniet auxilium in quibus ſperabat. ꝛ ſic apparuit ꝙ in caſſum colebat.
¶ Uocu. ꝛc. In prohęmio. Ubi dicitur onus moab. Ex tunc exquo ſcilicet loqui cępit. vt oīne qđ dixit vnum verbum. i. vna ſententia ſit.
¶ Hoc verbū. Prohemium reddit epilogum. Quod enim ibi cęperat. hic eſt cōpletum.
¶ In tribus annis. Quaſi ſic pauci racemi remanent poſt vindemiatores: ita ex multitudīe moab pauci effugiēt hoſtes.
¶ In tribus annis. Prophia ꝯtra philiſteos et moabitas mortuo achaꝫ cępit dirigi. ꝛ poteſt intelligi. quia extunc tercio anno moabitę fuerīt vaſtati qꝛi diceret. ſicut mercenarius exſpectat finem anni vt recipiat mercedē operis: ſic moab poſt tres annos delebitur ab aſſyriis. Poteſt ꝛ de babilone intelligi. qꝛ poſt captam hieruſalē tercio anno a chaldeis vaſtanda ſit. vł ꝙ in tribꝰ annis nulla requies ſit danda eis.
¶ Sicut miſericordia dei in ponderē et mēſura: ſic in iudeis cruciatus et ſupplicium. vt cum tres anni tranſierint quibus reliquetur paruus et modicus īglorius eē deſiſtat. Moab igitꝛ qui externus erat. nec de populo dei: ſed relicto errore conuerſꝰ tribus annis tantum paruus ꝛ modicus ꝛ inglorius relinquitur. de quibus. Cogitaui dies antiquos et annos ęternos in mente habui.
¶ Mercenarii. Falſa doctrina omnia lucri cauſa facit. mercenarius enim videt lupum. u. ꝛ. f. Ideo dictum eſt aduenam ꝛ mercenarium ſacerdotum de ſanctis non comedere. ſed ſeruos ſanctorum eſſe participes: qꝛ non pro dilectione domini ſed pro mercede cuncta faciunt vt lanis veſtiātur ꝛ lac mulgeant. Similiter qui facit elemoſinam vt laudetur ab hominibus: recepit mercedem ſuam. quia mercenarius eſt. Qui caſtum ſe ſimulat. habens aliud in corde ſupplicia peccatoris recipit. Ideo in cōparatione duorum malorum leuius peccatum eſt aperte peccare q̄ ſanctitatem ſimulare.

† hereticoꝝ. vt audiāt beati qui lugent.
ſtruit. Et auferetꝛ † lęticia et exul
de ſcientia falſi nominis.
tatio de carmelo: ꝛ in vineis non
moab. eterno ſilentio tacebunt. qm̄.
exultabit neqꝫ iubilabit. Uinum
moab.
in torculari nō calcabit qui calca
† celeuma: quod cōſueuerant vindemiantes cantare.
re conſueuerat: † vocem calcantiū
† infortunio. deſtructo moab. ꝛ falſa lęticia in luctū mutata. ſenſus. cōuerſus.
abſtuli. Super † hoc ventꝛ meus
penitentem. † plangendo. luctum.
ad moab quaſi cythara † ſonabit
cordis interiora. vnde benedic aīma mea domīo. ꝛ. ō que. in. † fragilem. ciuitatis que de lateribus.
et viſcera mea ad † murum † cocti
vanum eſſe. ipſi
lateris. Et erit cū apparuerit qđ
fruſtra. † in montibus ꝛ tectis. dogmatibus que putabat excelſa. tūc.
laborauit moab ſupꝛ † excelſis ſu
ydola que ſctā putabat.
is: ingredietur ad ſancta ſua. vt
pro liberatione.
obſecret: et non valebit. hoc ver
bum quod locutus eſt dominus
exquo creatus eſt. ait enī dominus moabitę ꝛ ammonitę nō intrabūt in eccleſiam meā. vel exquo preciderunt ea. contra.
ad moab extunc. Et nunc locutuſ
hoc de babilone. nō pluribus.
eſt dñs dicēs. In tribus annis
† profectus eſt moab. vt qui habuit multos comites erroris: relinquatur cum paucis.
quaſi anni mercenarii. † auferetur
gloria moab ſuper omni populo
multo: ꝛ relinquetur in eo ſicut ra
humilitate.
cemus ꝑuus et modicus. nequa
q̄ multus.

¶ C. .XVII.

¶ Ecce damaſcus. Damaſcus metropolis ſyrie quā condidit elie-
zer ſeruus abrahā cuius rex raſin ſemper prebebat auxilium, decem tri-
bubus contra iudam. Ideo ſpiritus ſanctus minatur ei captiuitatem per
yſaiam. per eam autem totam intelligimus prouinciam.
¶ Damaſcus: fundens ſanguinem vel bibēs. vl ſanguis oſculum. quia
ibi occidit caim abel. vel ſanguis cilicij. Hi enim qui multum ſanguiem
fundebant penitentiam agere debuerāt. que ſignificatur p cilicium. Sʒ
quia non egerunt pe
nitentiam. captiuati
ſunt.

¶ Aroer. Mirica
q̄ ē arbor infructuoſa
naſcens in deſertis ⁊
ſalſoſis locis. Quaſi
omnes ſyri infructuo
ſi erūt ⁊ deſolati. Alij
dicunt ex hac arbore
maleficis artibꝫ odia
concitari.

¶ Reliquie ⁊c.
Ironice. Pro igno
minia. quaſi ſicut filij
iſrl in captiuitatē du
cti ſunt. quia ſpem ſu
am non in deo ſed in
homine poſuerūt. ſic
⁊ ſyri qui ꝑmittebant
auxilium eis vt ſepa-
rarent eos a cultu dei
quod ⁊ fecerunt. Am
bo ergo captiuati ig-
nominioſe.

¶ Et regnuʒ. Vt
peccatum non regnet
in ea; que prius ſang
uinem diligebat.

¶ Et erit. Cum ſy
ria vaſtata fuerit ab
aſſyrijs: ⁊ damaſcus
deſierit eſſe ciuitas.

¶ Tres ſimilitudīes
ſententia pene vna.
Sicut eniʒ rariſſime
ſpice manus fugiunt
metētium: et pauci ra
cemi (qui a rmanēdo
dicti) manus vinde-
miatorū: ⁊ pauce oli-
ue remanent poſt ex-
cuſſionē olee: ſic pau-
ci remanebunt in da
maſco ⁊ in tota ſyria
primum venientibus
aſſyrijs ⁊ poſt chalde
is. Sub captiuitate
enim aſſyria pauci
qui terram excolerēt
remanſerunt. Alij in
cyrenen trāſlati que
eſt regio vltra egyp-
tum.

¶ Emarceſcet.
Non habebunt pro
phetas nec ſigna. nec
virtutes. nec regnum
non ſacerdotium. Sed omne corpus gentis marceſcet.

¶ In meſſe. De gētibus dicit. Meſſis quideʒ. m. o. a. Illi vero pau
peres meſſis reliquias que per apoſtolos ſaluate ſunt. ⁊ rariſſimas ſpicas
legunt. Nec in montibus ſed in valle raphaim. i. in vilitate littere. rapha
im enim gigantes ſonat.

¶ Sicut excuſſio. Percuſſo populo iudeorum: oliua que ſub moy
ſe ſexcenta milia armatorum habuit. ⁊ ſub dauid numerante ioab innu-
merum populum: vix paucos fructus ſaluatori obtulit.

Ethnicorum qui ante fidē chriſti amici erāt ſanguinis ⁊ crudelitatis. ⁊ opa digna planctu ⁊ ſacco agebant.

ONus dama
† gentes ſcʒ conuerſe: nō erūt in priſtina conuerſatione. de vocatione gentium hic agitur. † potēs nobilis
ſci. Ecce †damaſcus deſinʒ eſſe †ci
† grex fidelis de multis collectus. viuorum.
uitas. ⁊ erit ſicut †aceruus lapi-
iudeorum excecatorum. iſta euerſa. ab hominibus.
dum in ruina. Derelicte ciuita-
regio ſyrie in qua plures ciuitates. mirica. infructuoſe. ſ. eccleſiaſticis. in paſcua. † mente pacata.
tes aroer gregibus erunt: ⁊ †re-
† tanta ſolitudo erit vt nec latro timēdus ſit. † qꝛ dominus inter eos pſente paſtore non timebunt lupos.
quieſcent ibi: et †non erit qui †ex-
damaſci. dei.
terreat. Et ceſſabit adiutorium
ſcribis ⁊ phariſeis. qui cōtrarii populo dei. ceſſabit.
ab effraim: ⁊ regnum a damaſco
eorum qui de gentibus crediderunt. † ſcilicet ſicut prius fuere filii iſrael regno iudeis ablato ⁊ gentibus tradito.
et reliquie ſyrie ſicut †gloria filio-
† per prophetas ſcilicet promiſit.
rum iſrael erunt †dicit dominus
† ſyria ⁊ damaſcus in quibus gloriabatur. tunc.
exercituum. Et erit in die illa. †at
† glorioſi enim in toto orbe erant. fortitudo fiducie. † alii pingues eius carnes marceſcent. ſed falſo. iudeorum. ſ. i.
tenuabit †glā iacob: et †pingue-
hoc. ſ.
do carnis eius emarceſcet: ⁊ erit
ſicut congregans in meſſe quod
reſtiterit. ⁊ brachium eius ſpicas
leget. Et erit ſicut querens ſpicas
in valle raphaim: et relinquetur
qui ſaluati fuerit. ⁊ erit.
in eo ſicut racemus et ſicut excuſſio
olee. duarum aut trium oliuarum
in ſummitate rami. ſiue quattuor
aut quinqꝫ. In cacuminibus eius
† ſcʒ ſalutē iudeorum. qui mentiri neſcit.
fructus eius †dicit dominus de-
† deleta damaſco ⁊ ſyria. humiliabitur
us iſrael. In †die illa inclinabit
gentilis puerſus. deum.
homo ad factorem ſuum: et oculi
templum.
eius ad ſanctum iſrael reſpicient
ydolorum.
⁊ non inclinabitur ad altaria que
fecerūt manus eius: et que opera
† qui relictus fuerit
ti ſunt digiti eius. Non †reſpici-
in quibus ſacrificare conſueuerāt.
et lucos et delubra. In die illa
robuſte. iſrael.
erūt ciuitates fortitudinis eius
ab hominibus. timore romanorum.
derelicte ſicut aratra. et ſegetes
ab amorreis. impetu.
que derelicte ſunt a facie filiorum
† ⁊ merito. † vſi iſrael me non cognouit ⁊c. quaſi hec eſt cauſa tibi omnium malorum. plebs.
iſrael. Et eris deſerta. †qꝛ †obli-
† qui te eduxit ab egypto. quē tibi lex et prophete prenunciabant. † contra ferociſſimas gentes.
ta es dei †ſaluatoris tui. ⁊ †fortis
adiutoris tui non es recordata.
quia oblita es. Ironia. quaſi an propterea ⁊c. predicans vnum deum.
Propterea plantabis plantati
† non potius. † quod hoſtis colligat.
onem fidelem. et †germen †alienū
in ſinagogis ſathane. iō. quaſi quia oblita es. d. i. t.
ſeminabis: In die plantatōnis
pro uite optima naſcetur labruſca. † ſ. d. primum ſemen tuū pulchrū erit. ⁊ deficiet cū maturuerit. vel ante tempus florebit. ⁊ ideo nō valebit
tue labruſca. et †mane ſemen tuū
† ab hoſtibus vel ſicut dictū eſt. † cū deberet in horreum recondi.
florebit. †Ablata ē meſſis in †die
gratiarum ſpiritualium. iō. qui ſemina uit.
hereditatis. et dolebit grauiter.
perſequenti. quia multi vocati pauci electi. † venientium cum ſennacherib.
Ve multitudini †populorum mul
torū. vt multitudo maris ſonātis
et tumultus turbarū ſicut ſonitus

¶ Duarum. Pauli ⁊ barnabe. Et iterum petri. iacobi. ⁊ iohannis. q̄
in monte transfiguratum dominum conſpexerunt. ⁊ archiſinagogi filiā
ſuſcitari viderunt.
¶ Siue qu. Hi ſunt. ix. reliqui in quibus iude proditoris mathias lo
cum obtinuit. Hi pro diuerſitate gratiarum nobis ignota. in quattuor
aut in quinqꝫ ſeparati ſunt. vt euangeliorum numerum ⁊ legis in ſe volu
mina demonſtrarent. tanquā predicatores vtriuſqꝫ teſtamenti.

¶ In die illa. Q
dominus eſuriēs vi
paucas oleas repp
rit in populo iudeo
rū. ⁊ ſubintrauit ple
nitudo gentium.
Reliquie decem
tribuū. que poſtquā
maxima pars in aſſy
rios ē captiuata: prop
ter ydola q̄ colebant
vnū ī dan. alterū in
bethel ezechie regis
litteris cōmonite ad
dominū ꝯuerſe ſunt
et ad templū dei ī hie
ruſalem venerunt. ſi-
cut legitur in parali-
po. ⁊ idola abiecerūt.

¶ In die. Irruen
tibus aſſyrijs ⁊ vaſtā
tibus non ſolum da-
maſcum. ſed ⁊ terram
decem tribuum.

¶ Aratra. Amorre
orum. Hoc cōtra de-
cem tribus. quaſi ſi-
cut olim venientibus
filijs iſrael. flictis ara
tris fugerūt amorrei:
ſic modo decem tribꝫ
venientibus aſſyrijs.

¶ Plantationē
fid. Plantatio fide
lis eſt: quando quis
plantat. ⁊ colit. ⁊ fru-
ctum colligit. Plan
tatio infidelis. ⁊ ger
men alienum: quādo
alienus colligit.

¶ Omnis plantatio
quam non plantauit
pater meus. eradica
bitur.

¶ Germen alie
nū. Non recipiens
patrem: quia non re
cipis filiuʒ. qui enim
credit in patrem: cre
dit in filium. Germē
alienum: blaſphemie
contra xp̄m.

¶ Mane ſemen
tuum. Cum ſcilicet
viſum fuerit germen
⁊ aliquam vmbram
habere pietatis. dum homines ab idolatria retrahis: cum ad fructum col
ligendum veneris: dolebis cernens populum gentium tibi prelatum. vn
de. Triſticia eſt michi magna: ⁊ continuus dolor cordi meo. Volebāt enī
omnes ſancti cū ramis oleaſtri radicem ſaluari.

¶ Ve multitudini. Sennacherib ⁊ exercitui eius quē congregaue-
rat contra populum dei minatur ſermo propheticus. Cum tanta enī mul
titudine venit. vt ſonitus eius cōparetur ſonitui maris.

¶ Ve multitudini ⁊c. Dixit gentium vocationem. iudeorum abiectionem

et in paucis electionem. Sed quia de gentibus multi vocati pauci electi nec omnium eſt fides: incredulis gentibus ve predicit: qui perſecuti ſunt populum dei: qui ꝑparantur fremēti mari: cuncta opprimere ⁊ occupare cupienti.

¶ Rapietur. Raptus eſt ab hieruſalem: quando cum paucis fugit in niniuen. De mundo raptus eſt: quando a filijs ſuis cito occiſus eſt.

¶ Hec eſt pars eorum. q. Propheta ex perſona iſrael: quaſi ſic ſolet deus beare inimicos noſtros.

¶ C. XVIII.

¶ Ve terre. c. a. Quia de ceteris perſecutoribꝫ eccleſie dixerat: addit de hereticis qui cimbalum dicuntur: caritatem domini non habentes. Unde ſi caritatē nō habeam: factus ſum velut es. ſ. ⁊ ſicut cimbalum tinniēs. Nec tamen cimbalum raucum (concrepans): ſed propter leuitatem ſermonis diſcurrentis cībalum alarum que ē. t. ſ. omnes enī ſua impietate vincunt. Dicit epicurus non eſſe prouidentiam ⁊ voluptatem ſummū bonum: ſed illi peiores qui prouidentiam recipiunt: ⁊ autorem accuſant: quaſi errādo inutilia fecerit.

¶ Ve terre. c. a. Cōuertitur iterū ad egiptum: ⁊ vocat eam cimbalum alarū. Nilus enim qui egeon: fluuius immēſus ꝑ ethiopiam veniens ⁊ per egiptum fluens: hic antequā diuideretur magno ſonitu ꝑ mōtana deſcendēs: ſimilis erat ſonitui multarum auium ⁊ grandium. Ideoqꝫ multitudo illius populi alarum compatur ſonitui: velox quippe et concitus auiuꝫ volatus ſono cimbali cōpatur. Vel ſimplicit' nilus citiſſimus ſonitum alarum in modū cimbali habet. Vel cimbalum alaruꝫ qꝛ ſicut auis cito tranſuolat: ſic cito nil' fruges generat. Vl' per cimbalum alarū: auxilium ⁊ protectionem quā duabus tribubꝫ illi promittebant: accipiamus: ſcđm illud ſub vmbra alarum tuarum protege me. Ideo minatur egiptijs: quia ſicut ſiri. x. tribubus: ita egiptij promittendo auxilium iudeis: timorem dñi abſtulerunt eis.

¶ In uaſis pa. Nauibus de papiris que tante ſunt magnitudis ſecundum hiſtoriam alexandri: vt naues fiant ex eis. Vel ex cartis de papiro factis quas ꝑ legatos mittebant. Vel indiculoꝝ capſulis de papiro factis.

ſ aque multe populi multi. ſ contra ſanctos. ſ voce conſona impietatis.
aquarum multarum. Sonabunt
ſ venientes cum ſennacherib.
populi ſicut ſonitus aquaruꝫ in-
ſ dominus occidēdo exercitum. ſ autorē ſeditionis diabolum. ſ Sennacherib: dñm tanti exercitus.
undantium increpabit eum et
ſ a populo dei. ſ in niniuen. ſ vt religetur ī abiſſo. ſ ab hieruſalem vel de mundo. ſ tanto fortius: quanto excelſior.
fugiet procul: et rapietur ſicut
puluis montium a facie venti: et
ſ ſeparatus a populo dei. ſ qui de terra cōſurgit. ſ .i. in extrema parte noctis
ſicut turbo corā tempeſtate. In
ſ conſummationis. ſ multitudinis angelo percutiente. ſ ex conſcientia peccati.
tempore veſperi et ecce turbatō
ſ ſimiliter turbatio. ſ in die reſurrectionis. ſ exercitus. ſ lxx. non erit: quō ergo penitebit: ⁊ archangelicum faſtigiū obtinebit.
ſ vox chriſtiani populi.
in matutino: ⁊ nō ſubſiſtet. hec
ſ hec que ſupradicta. ſ eternus interitus. ſ eternam damnationem recipient in futuro.
eſt pars eorum qui vaſtauerunt
nos: et ſors diripientium nos.

¶ C. .XVIII.

ſ egipto. ſ. que in vmbra alaꝝ ſuaꝝ promittit auxiliū duabus ſicut damaſcus. x. tribubus.
VE terre cim-
ſ .i. riuos nili qui per ethiopiam fluit.
balo alarum: que eſt transflu-
ſ hereticus. ſ egiptus populus. ſ mūdo.
men ethyopie: qui mittit in ma-
ſ nuntios ad duas tribus. ſ diſcipulos.
ſ alias papiri.
ri legatos: et ī vaſis papireis ſu-
ſ qui mittit dicēs. ſ o nuncii mei
ꝑ aquas. Ite angeli veloces ad
ſ iſrael. ſ a deo: ⁊ partim a terra ſua. ſ ab aſſirus.
gentem cōuulſam et dilaceratam
ſ quondā dum deum habebat protectorem.
ad populuꝫ terribilem poſt quē
ſ eius potentie compandus. ſ auxiliū noſtrum vel dei.
non eſt alius. gentem expectan-
ſ aduerſis gentibus.
tem: et conculcatam: cuius diri-
ſ reges ⁊ principes. ſ etiā.
puerunt flumina terram eius: ad
ſ vbi inuocatū eſt nomen domini.
montem nominis domini exerci-
ſ ſcꝫ. ſ in ꝑſona dei.
tuum montem ſyon. Omnes ha-
ſ quaſi attendite omnes gentes.
bitatores orbis qui moramini ī
ſ victorie aſſirioꝝ.
terra: cum eleuatum fuerit ſignū
ſ vel nationibus. ſ egiptioꝝ. ſ que cogitauerim ſuper egiptios. ſ incipientibus pugnare aſſyrus.
ſ quia.
in montibus videbitis: et clan-
gorē tube audietis: quia hec di-
cit dominus ad me: Ego quieſcā
ſ que in eccleſia ſunt. ſ celo. ſ vel eccleſia.
ſ finem rei.
et conſiderabo in loco meo: ſicut
ſ ita vniuerſa ꝑluſtrat: vñ nec ē qui ſe abſcōdat calore eius.
lux clara ē meridiana: et ſicut nu-
ſ ſic dñs habitatores eccleſie refrigerat quo preſente cuncta floreſcunt. ſ cōſummationē.
bes roris in die meſſis. Ante meſ-
ſ maturitatem. ſ egiptus. ſ ante tempus conſummationis. ſ ante tempus: iō inutilis.
ſem enī totus effloruit: ⁊ imma-
ſ vnde quotquot ꝑfecti ſumus hoc ſentiam'. ſ quaſi inutiles. ſ ne totam maſſam modicum fermentum corrumpat.
ſ ideo.
tura perfectio germinauit: ⁊ pre-
ſ habitatores. ſ aſſirioꝝ.
cidentur ramuſculi eius falcibus
ſ ab aſſirus. ſ a corpore eccleſie.
ſ a chaldeis.
et que derelicta fuerint abſcidē-
ſ de terra ſua. ſ deuorādi interficientur.
tur et excucientur. Et relinquenť
ſ que iuxta viam comedūt ſementem. ſ quibus traditur anima non confitens.
ſimul auibus montiuꝫ et beſtijs
ſ in proſperis.
terre: et eſtate perpetua erunt ſu-
ſ populum occiſum.
per eum volucres: et omnes be-
ſ in aduerſitate.
ſtie terre ſuper eum hiemabunt.
In tempore illo deferetur mun'
ſ iſrael.
domino exercituuꝫ: a populo di-
ſ ab eccleſia ꝑ hereticos. ſ ad tempus ⁊ a terra ſua ⁊ a deo. ſ ab hoſtibus. ſ morſibus hereticoꝝ. ſ blaſphemia. ſ hoſtibus.
uulſo et dilacerato a populo ter-
ſ tam terribilis.
ribili poſt quem non fuit alius:

¶ In uaſis papiri. Qui hereticorum portant volumina: recte vaſa papiri .i. cartacia ſuper aquas portare dicūtur: que cito delentur: libri enim vicino humore obſcurantur ⁊ delentur: ita doctrina eorum que in principio fortis videtur: pertranſit ⁊ labitur.

¶ Ite angeli u. Allegorice. Yronice diſcipulis hereticoꝝ hec dicunť qui operarij ſubdoli transfigurati in apoſtolos chriſti. Ite ad gentē cuulſam: a deo ſcilicet laceratam morſibus hereticoꝝ. populum horrendum nichil horribili' blaſphemia: que ponit in celum os ſuū. Poſt quē nō eſt alter. Omne enim peccatum cōparatum blaſphemie leuius eſt. Gentē expectantem ⁊ conculcantem. Omnes eniꝫ heretici ſibi promittunt ingentia: ſꝫ a demonibus conculcanť cuius terram diripuerunt flumina: non de celo ſꝫ de terra. Que enim terra eſt ad quā turbidus ſermo hereticorum nō ꝑueniat? Itaqꝫ omnes q̄ morantur in orbe terraꝝ ad ſignum hereticoꝝ quod quaſi in montibus eleuatum ē oculos erigunt: ⁊ clangorem tube .i. doctrinā eoꝝ audiunt.

¶ Ad montem. Exponit yſaias ad quam terram nuncios mittant. Vl' egiptij quaſi querentibus nuncijs quo mittanť exponūt ad montem nois dñi yronice.

¶ Nubes roris. Grata meſſoribꝫ fatigatis quibus refrigerium preſtat ⁊ ſtipulam arentem facit humectando ſecabilem: ſic ſermo meus contra egiptum gratus omnibꝫ erit in me credentibus ⁊ aſſirijs a me eis data victoria.

¶ Inutiles. Unde ego ſum vitis vera ⁊ pater meus agricola: omnem palmitem in me non ferentem fructum tollet eū ⁊ omnem qui fert fructum purgabit eum.

¶ Et omnes beſtie t. Yperbolicos Neqꝫ enī omnes beſtie terre ſuper eū hiemabunt. Sed ſignificat ⁊ occiſionem immenſam: ⁊ beſtiarum multitudinem maximam ſuperuenturam: quibus eſtate ⁊ hieme cadauera ſufficiant in eſcam.

¶ In tempore. Reuertitur propheta ad populum iſrael: ⁊ promittit eis bona dicens: In tempore ⁊c. quaſi vaſtata egipto: nō ſperabit vltra iudas in vmbra eius: ſed fidei ⁊ bonorum operum domino offeret mun' Quod impletū ē. lxx. anno poſt captiuitatē ſub zorobabel ⁊ alijs ducibꝫ

Onus egipti ⁊c. Sciendum multa que hic dicũtur ad egiptũ hyſtorialiter ptinere. Sed ⁊ hic ⁊ in alijs locis ſcripturaꝝ multa ponuntur que non poſſunt iuxta hyſtoriam ſtare. vt rerum neceſſitate cogamur altiorem intelligentiam querere.

Ecce dominus aſc. ⁊c. Egyptus tenebre vel merorꝫ ſignificat hunc mundum ante aduẽtum domini infidelitate tenebroſum. quẽ chriſtus ingreſſus eſt in leui nube .i. corpore nulla grauato corruptione. Et tũc ydola ſunt commota .i. confracta. ⁊ ab hominibus ad chriſtum venientibus abiecta.

Que hic de egipto dicũtur tã ad eius deſtructionem que p aſſyrios. q̃ʒ ad chriſti aduentum referũtur. Nubem enim leuem dicit exercitum aſſiriorum velocem. Dicit ergo non per angelum percutiet dominus egyptum: ſed ipſe aſcendet ſuper exercitum aſſiriorũ velociſſimũ: ⁊ ſic ingredietur egyptum. ⁊c. Aſcendet autem inſpirando. et in bello vires miniſtrãdo. vt percutiat egyptum q̃ ſeduxerat populũ ſuum promittendo auxiliũ. Simulacra egipti mota ſunt .i. confracta ab aſſirijs. vel forſitan domino cooperãte demones q̃ erãt iñ ydolis non poterant dare reſponſum egyptijs ſuperuenientibus aſſirijs. Dominus quoqꝫ ſuper nubem leuem aſcendit: cum corpus humanũ aſſumpſit non grauatum corruptione viriliś ꝯmixtionis. ⁊ cum maria ⁊ ioſeph ĩ egiptum fugit. ⁊ tunc forſitã ſimulacra egipti corruerunt. et demones in eis obmũtuerunt. ⁊ corda ſapientiũ egipti pauore tabuerunt.

Simulacra egypti. Ydolatria fractã ſe ſentiens; vt etiã magi a demonibus docti. vel iuxta prophetiã balaam intelligentes natũ filium dei qui magicam deſtrueret artẽ in bethleem venerunt ⁊ puerum adorauerunt.

Et concurrere fa. Unde in euangelio. Non veni pacem mittere in terram ſed gladium. veni enim ſeparare hoĩ a patre ſuo ⁊c.

Et dirumpetur. Diuidetur in contraria voluntas egipti: vt non magna ſentiant ſicut ante. ſed ſpirituali gladio ſeparati conſilium ſuum cognoſcant precipitatum eſſe.

dei auxilium. promiſſa falſa. a demonibus. ab hominibus. tamen.

a gente expectãte et conculcata

in partes varias. reges ⁊ principes diuerſaꝝ gentium.

cuius diripuerunt flumina terrã

eius ad locum nominis domini

ſcꝫ. eccleſiam.

exercituum montem ſyon.

C. XIX.

In hebreo maſſa. alii aſſumptio. lxx. viſio. mundi.

Onus egipti.

Ecce dominus aſcen-

exercitum aſſirioꝝ. vel carnem pondere peccati immunem. corpus ſancte virginis. ad litteram. vel mundum. ſic.

det ſuper nubem leuem: ⁊ ingre-

dietur egyptum: et mouebuntur

ſimulacra egipti a facie eius: et

ſcꝫ ſapientes. deficiet.

cor egypti tabeſcꝫ in medio eius

ciues contra ciues: cum alii ſe tradere cupiebant. alii contra dicebant.

Et concurrere faciam egyptios

aduerſus egyptios: et pugnabit

vir cõtra fratrem ſuum: et vir cõ-

non credentes contra credentes.

tra amicum ſuum: ciuitas aduer-

ſus ciuitatem regnum aduer-

ſus regnum: et dirumpetur ſpiri-

tus egypti in viſceribus eius. et

quo rebellare conantur.

conſilium eius precipitabo: et in-

obſtinati in malo. querent. quare hec fient. hec aſſiriis ſuperuenientibus: ⁊ in dñi aduẽtu ſimili modo gerebantur.

terrogabunt ſimulacra ſua: et di-

qui ⁊ ventriloqui.

uinos ſuos. et phytones ſuos: et

cum hec fuerint. tamen quaſi nichil proderit. mundum.

ariolos: ⁊ tradam egyptum ĩ ma-

chaldeoꝝ ſcilicet. demonũ vt diſcant non blaſphemare.

num dominorum crudelium. et

i. diabolus de quo cum fortis ar. c. a. ſ. ⁊c.

rex fortis dominabitur eoꝝ ait

cuius dicere eſt facere. doctrina ſecularis. dominante rege forti.

dominus deus exercituũ. Et ares-

marcotide lacu. nilus. diabolus a quo omnia mendacia.

cet aqua de mari. ⁊ fluuius deſo-

labitur atqꝫ ſiccabitur: et deficiẽt

cetera. nilus ſeptemfluus. tandem

flumina. Et attenuabũtur et ſic-

qui de turbidis aquis nili implebantur. ſermo vacuus.

cabũtur riui aggerum. Calamus

de quo carta fit. lxx. papirus qui videbatur habere medullam ⁊ non eſſe vacuus: ſed fragilis ⁊ cito marceſcit. ſiccabitur.

et iuncus marceſcꝫ: nudabitur al-

riuus ⁊ fons. areſacto capite.

ueus riui a fonte ſuo. ⁊ omnis ſe-

irrigata aquis egypti.

mentis irrigua ſiccabitur. areſcet

i. flebunt. ſiccitatem fluminum. egypti qui contrarii ſunt piſcatoribus euangelii.

⁊ non erit. Et merebunt piſcato-

res: et lugebunt omnes mittẽtes

ad decipiendum vt decipiant occulte. aquas turbidas. publice loquentes in ſynagogis ſathane. ⁊ adducentes deceptoꝝ greges.

hamum in flumẽ: ⁊ expandẽtes

egyptioꝝ.

rete ſup faciẽ aquaruꝫ emarceſcẽt

vt faciant veſtes ſacerdotum.

Confundentur qui operantur linũ

ad faciendas ſagenas. illud. argumenta veſtimenta. vel qui texebant ex iunco diuerſi generis vaſcula.

plectentes et texentes ſubtilia.

egypti. arentia.

Et erunt irrigua eius flaccentia.

omnes ſcꝫ inſidie piſcatoꝝ egypti deſtruentur. uiuaria. merebunt.

omnes qui faciebãt lacunas ad

animas. erũt ſcꝫ eo tempore.

capiendos piſces. Stulti princi-

Metropolis egypti in qua moyſes multa ſigna fecit. opinione.

pes thaneos: ſapientes conſilia-

regis egypti. qui diſſipator ⁊ diuiſus

rii pharaonis dederunt conſiliũ

inutile. quia perdidit dominus ſapiẽtiam. ſapientium o heretici ſicut ſoleris

inſipiẽs. Quõ dicetis pharaoni

qui ab initio doctrinam apoſtolicã mihi tradiderũt. eoꝝ ſcꝫ qui reges ſunt philoſophoꝝ. ſum

filius ſapiẽtium ego. filius regũ

o egipte. o heretice. o pharao. qui contẽnebant eccleſie ſimplicitatem.

antiquoꝝ? Ubi nũc ſũt ſapiẽtes

ſi poſſunt.

tui? Annuncient et indicent tibi

facturus in ꝯſummatõe. cui nõ potes reſiſtere.

quid cogitauerit dñs exercituum

mundum. quaſi ideo nõ poſſunt qz

ſuper egyptum. Stulti facti ſunt

vt ſupra. qui putabantur ſapiẽtes. defecerunt.

principes thaneos: emarcuerũt

eloquentie que ornat os vel ex ore. ciuitas magicis artibus olim dedita.

principes mempheos: deceperũt

Dominorum crudeliũ. Multis dñis egiptus tradita ẽ primum aſſirijs. poſt nabugodonoſor. tercio alexandro. ad vltimum romanis antonio et cleopatra ab auguſto ſuperatis: Chaldei crudeliores romani potentiores.

Et areſcet. Fieri ſolet vt cum ira dei captiuitas venit vt indignationem eius peſtilentia ſubſequatur. ⁊ contra peccatores elementa deſeuiant. Veniente ergo captiuitate per chaldeos vel romanos. forſitan et nilus ⁊ fontes ſiccati ſunt. Yperbolicos quoqꝫ. propter nimiam tribulatõnem flumina poſſunt dici defeciſſe. ⁊ fõtes aruiſſe ⁊ riuuli.

Methaphorice autem in flumine ſiccato regnum deſolatum intelligimus. in riuis duces. i calamo ⁊ in iunco egypti abũdantiam. horum enĩ fertiliſſima ẽ egiptus.

Stulti. Adueniente captiuitate babilonia vel romana omnia magorum defecerunt conſilia.

Principes thaneos. Humilis mandati. omnes enĩ heretici contrariã altitudini humilitatem docent: ⁊ ad inferos detrahunt. ⁊ humilis mãdati ⁊ deiecti ſunt principes.

Filius ſapientum. Hec dicebat vnuſquiſqꝫ pharaoni. filius ſapientium ego vt commendaret conſilium ſuũ. Quaſi viriliter debes pugnare contra aſſirios vel romanos: quia filius ſapientium ego filius regũ antiquorum. Egiptij nanqꝫ heroas ⁊ deos magnos auctores ſue gentis fuiſſe iactant yſin ⁊ oſyrin ⁊ tiphonem.

Regum an. Quaſi habeo ſcientiam ſcripturarum cum ſapientia ſeculari.

Ebrius. Furore draconum: vt tandem poſt vomitum intelligant ebrietatem ſuam. Quandiu enim ebrij fuerint: nec principium habebūt nec finem.

Refrenantem. Haymo. Hieronimus pro eo qđ debuit transferre incuruantem ⁊ laſciuientem .i. ſenem ⁊ puerum: ambiguitate deceptus tranſtulit incuruantem ⁊ refrenantem. Quod eſt venientibus aſſirijs vel chaldeis non erit egipto opus .i. conſilium quod aut caput habeat aut finem. aut ſenibꝰ conueniat aut paruulis. quorum alij ſenio deſipiunt. alij pre laſciuia quid faciant neſciunt.

Mulieres. Quas amat egiptus quas ſolas vult pharao viuere necatis viris.

Diabolus virtutes interficit: vicia cōſeruat.

Terra iuda. Scientia ſcripturaꝝ lex prophete euangelia erunt egipto in feſtiuitatem: ſi cognouerit. Vel in timorē cum ſe mendacia habuiſſe intellexerit.

In pauorem. Alij in feſtiuitatē. ſed ſecūdum hieronimū melius eſt in pauorez vł formidinem. Quaſi d. cū egiptij quaſi mulieres timore hoſtium diſſoluti fuerint: tunc terra iuda erit egipto in pauorem. recordabitur enim qꝛ tanta mala paſſa ſit quia iudeos a cultu dei auertit promittēdo auxilium eis. vnde et ſequitur omnis qui il. fu. re.

Quinqꝫ ciuitates ⁊c. Quidam quinqꝫ libros moyſi intelligunt qui ī alexandria prius tranſlati ſunt. Sed hec melius ad domini aduētū referuntur: In die illa. ſcꝫ poſt domini paſſionem erunt. v. c. ī t. egipti loquētes līgua chananea. Egiptus que ē mœror vł tenebre mundus ē. chanaan ꝯmutata. Quinqꝫ ciuitates quīqꝫ ſenſus corporis quarum vna ſolis eſt ſcꝫ oculi quibus lumen aſpicimus. Qui vero vicijs ſeruiūnt ſenſus corꝑis a prauis voluptatibus non cuſtodiunt. lingua egiptia loquūtur. quia in tenebris peccatoꝝ morātur. qui vero operam tribuunt virtutibus: lingua chananitidi ꝯmutata ſcilicet loquuntur quia de vicijs ad virtutes ꝯmutant̄.

Lingua chananea. Queritur cur non lingua hebrea ſed chananitidi loquāt̄. v. ciuitates egipti? Quia ſcꝫ hebreus tranſitorē ſonat: qui de loco tranſit ad locum. Quādiu ergo in egipto huius mūdi ſumus lingua hebrea loqui non poſſumus. ſed lingua chananitidi que inter hebream ⁊ egiptiam linguam media eſt. ⁊ hebree magna ex parte ꝯfinis. Chanaan interpretatur ꝯmotio vel quaſi reſpōdens. Quādo de egipto recedimus ꝯmouemur. ⁊ quaſi reſpondemus dn̄i voluntati. Sꝫ quia adhuc in ſeculo ſumus: lingua hebrea loqui non poſſumus.

Videntes mulierē ad ꝯcupiſcendum loquūtur lingua egiptiaca. ⁊ audientes iudicium ſanguinis. Et qui primis delectantur vnguentis. ⁊ quorum deus venter eſt: guſtus eorum egiptiaca lingua loquitur. ⁊ qui tactu immundo delectantur.

ſ mundum vel regnum ſcꝫ mundane ſapiētie. ſ regum more hebraico.
egyptum angulum populorū eiꝰ
ſ bibendum. vnde tradidit illos in reprobū ſenſum. ſ egipti.
Dominus miſcuit in medio eius
ſ erroris. ſ ſapientes.
ſpiritum vertiginis: et errare fecerunt egyptum in omni ope ſuo
ſ vnde. ve qui ebrij ſunt abſqꝫ vino.
ſicut errat ebriꝰ et vomens. ⁊ nō
ſ conſilium. ſ principiū
erit egypto opus quod faciat caput et caudam
ſ finem. ſ ſenem.
incuruantem ⁊ refrenantem.
ſ laſciuientem. ſ quando miſcebit dominus ſpiritum erroris. ſ captiuitatis ꝑ aſſirios vel chaldeos vel romanos.
In die illa erit egyptus quaſi mulieres: et ſtupebūt
ſ infirma imbellis. ſ timida eiomito furore. ſ admirando.
ſ preſentia. ſ ſuppliciorum. mouebit enī dominus manū vt percutiat egiptum.
et timebunt a facie cōmotionis
ſ vindicte cōmote a domino per ſennacherib vel nabugodonoſor. vt percutiat egiptum.
manus domini exercituum quā
ſ vel uebit. ſ dn̄s. ſ egiptum.
mouit ipſe ſuper eam. ⁊ erit terra
ſ vel feſtiuitatē. ſ egiptius
iuda egypto in pauorem. omnis
ſ terre iude. ſ princi. ſapientie ti. do. tota die hereticus a recordatōe eccleſiaſtici viri pauet.
qui illius fuerit recordatꝰ pauebit a facie conſilii domini exercituum
ſ vt egiptum per aſſirios chaldeos romanoſqꝫ deleret
quod ipſe cogitauit ſuper eam.
ſ egiptum.
In die illa erunt quinqꝫ ciuitates in terra egypti loquētes
ſ dei omnipotentis recordantes nō demonū
lingua chananea ⁊ iurantes per
ſ iuſticie quo oculi illuminati ciuitatem videant.
dominum exercituū. ciuitas ſolis vocabit̄ vna.
ſ poſt paſſionem domini
In die illa erit
ſ per hoc omnia altaria habemus que in mundo ſunt. vel ꝑ altare fidem ſuper quā ſacrificamus deo bona noſtra que agimus. ſ mundi.
altare dn̄i in medio terre egypti
ſ Scriptus hebreis litteris grecis et latinis. Iheſus nazarenus rex iudeoꝝ.
et titulus domini iuxta terminū eius.
ſ fidei vel mundi. ſ altare vel titulus. ſ paſſionis. reſurrectionis et crucis.
et erit in ſignum ⁊ teſtimonium domino exercituum in terra egypti.
ſ omnium gentium que hic egiptus appellantur.
ſ apoſtoli vel alii. ſ in cordibus ſuis abba pater.
Clamabūt enim ad dominum a facie tribulantis: ⁊ mittet eis ſaluatorem et propugnatorem qui liberet eos.
ſ patrem ſ perſecutionis.
ſ auxilium iheſu quotiēs enim auxiliatur quaſi a patre mittitur
ſ vt liberati cognoſcant dominum ⁊ cognoſcantur ab ipſo.
Et cognoſcetur dominꝰ ab egypto. et cognoſcent egyptii dominum in die illa. ⁊ colent eum in hoſtiis et in muneribus: ⁊ vota vouebūt domino et ſoluent.
ſ mundo. ſ qui liberati fuerūt.
ſ perſecutores ſcꝫ ſuperati virtute dei ⁊ ideo conuerſi.
ſ corpore ⁊ ſanguine chriſti. ſ ſpiritualibus.
ſ ſacrificiū deo ſpiritus con. ſ bonis opibus.
ſ ſicut ī baptiſmo. ſ vouete. ⁊ reddite. d. d. v.
ſ rei vota. ſ quē diligit dominus corripit. ſ percuti patietur. ſ tradet paſſionibus martires. qui paulo ante d̄ mūdo.
Et percutiet dominꝰ egyptum plaga ⁊ ſanabit eā et reuertetur egyptii ad dn̄m ⁊ placabitur eis ⁊ ſanabit eos.
ſ martirii. ſ in reſurrectione. ſ paſſos coronando eterna ſanitate fouendo.
ſ ⁊ ſi aliqui forte receſſerunt a deo. ſ penitēdo. ſ ſanati.
ſ interim ſemper miſericordia indigemus ⁊ nullus finis clementie. ſ veniam tribuendo. ſ a peccato.
In die illa erit via d̄ egypto in aſſyrios. et intrabit aſſirius in egyptū et egyptus in aſſirios. et ſeruiēt egyptii aſſur. In die illa erit iſrl̄
ſ in aduētu dn̄i. ſ primis credētibus. ſ cōuertendos in predicatione egiptioꝝ vt veniant cū eis in egiptum ⁊ tandem in iudeam.
ſ conuerſus.
ſ que prius cōuerſa. ſ predicādo vt eos lucrifaciant.

In die illa. Hoc non intelligens onias ſacerdos cum veniſſet in egiptum cū multitudīe iudeorum ſcđm ioſephū edificauit templū domino ⁊ altare in ciuitate elyopoli tanquā implēs vaticinium yſaie contra hoc preceptum faciens. Nō edificabitis michi altare ꝑ omnes vrbes veſtras: ſꝫ in loco quem elegero. Sciendum autez qꝛ non ſolum elyopolis ſed et quattuor huic vicine que iuxta rinocoluram ſunt ſite lingua chanaan .i. ſyra loquuntur. Putant quidam nabugodonoſor ſyros ⁊ arabes in eas ciuitates tranſtuliſſe. ⁊ eos vſqꝫ hodie linguam propriam tenuiſſe.

Et titulus. Tytulus domini: euāgelica doctrina et apoſtolica que ē vſqꝫ ad terminos terre. vnde In omnem terram exiuit ſonus eoꝝ. Vel tytulus iuxta terminum fidei operatio bona. que quantum et fides extendi debet. vel imitatio paſſionis chriſti.

Clamabunt enim. Cum euangelica doctrina creuerit ⁊ perſecutio ingruerit tunc qui crediderint clamabunt ad deum patrem.

In die illa ⁊c. Ante aduentum domini ſingule natōnes ſuos habebant reges nec licebat de vna tranſire ad aliam: qꝛ exploratores timebant. Romani autem omnes in vnam redegerunt ſub quibus omnia unita ſunt. ⁊ maxime poſtquā crediderunt. Ab eufrate vero vſqꝫ ad tygrim regio aſſiriorum fuit. ⁊ quos antiqui aſſirios vocant nos ſyros. partem ponentes pro toto. Poſt domini ergo paſſionem via patuit de egipto in aſſyrios. ⁊ egiptij in aſſyriam libere tranſeunt. ⁊ maxime negociatores qui de regno in regnum diſcurrunt.

Et ſeruient egyp. Non qꝛ poſtea illi fuiſſent ſubiugati: ſed quia legiones romanoꝝ inſtructe ſyro milite cuſtodiebant egiptum. vel quia vtraqꝫ gens ſibiinuicem exhibuit ſeruitiū reciprocando ꝯmercium.

¶ Sicut in libro machabeorum legitur· iudeorum regnũ ſibi aſſyrij ⁊ egiptij alternis vendicabant vicib⁹. In domini vero aduentu neqꝫ illis· neqꝫ his ſed romanis ſeruiebat· eiuſdem cũ ipſis cõdicionis. Unde in die illa erit iſrael t. ⁊c· quaſi nõ viciſſim ab aſſyrijs egyptijſqꝫ medius vexabitur ſed erit tercius cum ipſis ſeruiens ſcilicet romanis.
¶ Benedictus ⁊c. He regiones pro omnibus alijs monachis abundauerunt: ⁊ ideo benedici meruerunt. ¶ C. .XX.

¶ Et fecit ſic. Mira obedientia· ſolo cilicio induebatur nobiliſſimus vir· vt hebrei tradunt. Cuius filiam rex manaſſes accepit in coniugium: non erubuit nudus incedere· nichil honeſtius iudicans ꝙ dño obedire.
¶ Diſcalciatus ⁊c. Notandum ꝙ antequã capiatur azot⁹: propheta ſit ſacco veſtitus· calciatis pedibus vt plangat eos qui ardentibus ſagittis diaboli vulnerati ſunt· ⁊ libidini ſeruiunt· ⁊ calcare poſſit ſuper ſerpentes ⁊ ſcorpiones· qui ſunt in heremo huius ſeculi· vbi omniũ bonorũ ſitis. Poſtquã autẽ azot⁹ capta fuerit in ſignum captiuitatis egipti ⁊ ethiopie· diſcalciatus ⁊ nud⁹ vadit. Sacco eniꝫ veſtitus ⁊ pelle opertis pedibus nõ poteſt i terra ſancta ad quam feſtinat· vel ſtare· vel ãbulare.

¶ In anno ⁊c. Aſſyria nomina ſunt hec thartan: turris· vel ſuꝑfluus· vel elõgans· Sargon: princeps orti· Rex aſſyrius ſcꝫ ſenſus magn⁹ habet plurimos duces· quorum vnus eſt thartan· elatus in ſuperbiam· in ſcelere lõge procedens· qui mittitur ad expugnãdum azotũ que hebraice dicitur eſdod· i· ignis generatõis. Dux nãqꝫ regis aſſyrij expugnat eos· qui ſeruiunt generatõi ⁊ libidini·
¶ In anno ⁊c. Azotus vrbs paleſtinorum potentiſſima de quiqꝫ quã ſargon qui et ſennacherib. (Septẽ enim nominib⁹ dict⁹ eſt ſcdm hiero·) miſſo thartan duce exercitus expugnauit· ⁊ tenuit. Quando autem capta eſt: locutus eſt d· m· m· yſaie verbis conueniẽte ope· opera enim his atteſtabantur· que per eum loquebatur domin⁹.

¶ Cum miſiſſet e. ſ. Pulcre rex aſſyriorum ſargon· i· princeps ortorum dicitur cui ſimilis eſt achab qui vineam naboth in ortũ vertere cupiebat· qđ ille tropologice intelligens: maluit mori ꝙ facere: ne paterna hereditas ⁊ poſſeſſio antiqua: in regis impij mutaretur delicias.
¶ Uade et ſol· ⁊c. Precipitur prophete vt ſacco calceiſqꝫ depoſitis incedat nudus ⁊ diſcalciatus· in ſignũ egiptijs ⁊ ethyopibus qui dei populũ pſecuti ſunt. Egiptus enim perſequens vel tribulans· ethiopes humiles ⁊ deiecti· qui enĩ ſe exaltat· h· Hi ducendi ſunt in captiuitatẽ tribus annis tormẽta paſſuri· d qbus· annos eternos in mẽte habui. Nec putemus parua eſſe ſupplicia: ſed magnis elongata erunt temporib⁹. In ipſa autem captiuitate egipti· iuuenes ſcꝫ malicia roborati· ſenes qui ad perfecte etatis vicia peruenerunt· ibunt nudi: vt omnia eorum ſcelera pateant· nichil enim occultum quod non reueletur.

ut omnem maſſam· ſue benedictionis fermento miſceat. benedicetur i toto mundo in apoſtolis ⁊ alijs fidelibus· quia de ſyon exibit lex· ⁊ verbũ· d· de hieruſalem·
tercius egyptio et aſſirio· bene-
erit. populo·
dictio in medio terre cui bñdixit
a quo ante maledicebatur. vt ſcꝫ populus dei ſit egiptijs· ⁊ opus manuũ eius aſſirius· iſrael autem hereditas· ſocietate iſrlis·
dñs exercituũ dicens: Bñdictus
ſit·
populus meus egypti: et opus
quia in ipſo clementiam ſuam demonſtrauit
quia ibi natus nutritus paſſus ẽ· ⁊ cetera noſtre redemptionis miſteria cõſummauit·
vel nius.
manuum mearum aſſyrio ſit: he
qui mente cõſpicit deum ſolus poteſt dicere pars mea deus·
reditas autem mea iſrael.

C. XX.

In anno quo
turris· ſuꝑfluus· vel elongans· ignem generatõis·
ingreſſus ẽ thartan in azotum·
princeps ortorum. ſennacherib:
cum miſiſſet eum ſargon rex aſſy-
riorum· ⁊ pugnaſſet ꝯtra azotũ· et ce-
piſſet eam: in tempore illo locut⁹
opere· verbis· concordante.
eſt dñs in manu yſaie filii amos
cilicium· hic enim habitus prophete plangentis peccata populi·
dicens. Uade et ſolue ſaccum de
quibus ſecurus contra ſerpentes ⁊ ſcorpiones huius heremi·
lumbis tuis: et calciamenta tua
ſolue calciamenta de pedibus tuis· locus in quo enim ſtas· ter· ſancta eſt.
tolle de pedibus tuis. Et fecit ſic
prophete non ſolum verbis ſed ⁊ factis futura predicebant· ſicut in hoc loco.
tribus diebus.
vadẽs nudus et diſcalciatus. Et
dixit domin⁹· Sicut ambulauit
ſeruus meus yſaias nudus ⁊ diſ-
non ꝙ tribus annis nudus ierit ſed dies per annos poſſunt intelligi· vnde ad ezechielem dominus dicit diem pro anno dedi tibi.
calciatus trium annorum ſignuꝫ
et portentum erit ſuper egiptum

humilem ⁊ deiectam quia propter ſuꝑbiaꝫ humiliata eſt. tribus annis ſicut ſeruus meus nudus ambulauit· tribus diebus.
⁊ ſuper ethyopiam. Sic mina-
bit rex aſſyriorum captiuitatem
minabit. ethyopes ſociati erant egiptijs.
egypti· et tranſmigrationẽ ethy-
malicia robuſtum. inueteratũ dierum malorum. nichil optum quod nõ reuelet.
captiuitatem dico.
opie· iuuenem et ſenem· nudaꝫ
per quas egreditur ſtercus.
et diſcalciatam· diſcoopertis na-
demonſtrandã.
tibus ad ignominiam egypti. Et
iudei pudore. cũ viderint confuſam.
timebũt et confũdentur ab ethy-
in qua ſperabãt. in cuius auxilio gloriabantur.
opia ſpe ſua· et ab egypto gloria
ideo. non aduena ⁊ pegrinus ſed mãſionarius. hieruſalem que pſecutionibus et fluctibus inceſſanter tundebatur. inſula: quaſi in ſalo. ſeculi.
ſua· Et dicꝫ habitator inſule hu-
tam fragilis
ius in die illa· heccine erat ſpes
ad quales ad fragiles ⁊ infirmos que ſe nõ poterant liberare.
noſtra: ad quos confugimus in
auxilium· vt liberarẽt nos a facie
quaſi nullo modo. cum hi capti ſint.
regis aſſyriorum· ⁊ quomodo ef-
fugere poterimus nos:

¶ C. XXI.

in quo non habitat de⁹ a deo ⁊ hominibus.
Onus deſerti
mundi vnde qui· m· deſcendit in nauibus. vox babilonis temptationũ. vnde venti vehemẽtiſſimi.
maris. Sicut turbines ab af-
ſic de deſerto medorum ⁊ perſarum michi vaſtitas irruit.
frico veniunt· de deſerto venit·
michi. quantis temptatõibus mũdus plenus ſit. captiuitatis a deo·
de terra horribili viſio dura nũ-
yſaie. deo vel domino ſuo. darius vel cirus
ciata eſt michi. Qui incredulus

¶ Ad ignominiam. Qui paſcha domini comedere nõ poterant: qđ comedit lumbis accinctus· baculum tenens manu· calciatis pedibus ne per huius ſeculi ſolitudinem tranſiens a ſerpentibus mordeatur·
¶ Heccine erat. Admiranda dei prouidentia omnia regna contra ſe inuicem ſuꝑbientia deſtruxit. Iſrael contra dei voluntatem in damaſco ſirijſqꝫ ſperauit et iõ vtriqꝫ captiuati ab aſſirijs. Iudas vero in ethiopibus ⁊ egiptijs: ⁊ ipſi quoqꝫ victi ab aſſirijs ⁊ chaldeis Aſſirij quia de ſe preſumpſerunt· a chaldeis pierunt. Chaldei ⁊ babilonij erecti contra dominum: medis ⁊ pſis ſubiugati ſunt ⁊ hi alexandro magno: qui cũ ſe tanquã deum extuliſſet: veneno occiſus eſt· ⁊ regnum eius i partes ſciſſum· ⁊ poſt a romaĩs ſubiugatum. Romanuꝫ impium qđ quaſi ferreis dentibus ⁊ vnguib⁹ carnes ſanctorum lacerauit: ex magna parte iam perijt. In fine ex toto pibit: cum regnũ chriſti illuxerit.
¶ C. XXI.

¶ Onus deſerti maris. Babilonis pro multitudine populi dicta mare. Unde deſertum faciet dominus mare eius.
¶ De deſerto. In quo dominus temptatus in quo iſraelite percuſſi a ſerpentibus.
¶ Qui incredulus. Generalis ſententia· quaſi cul pa ſingulorum eſt ꝙ in tempeſtate opprimuntur.

¶ Aſcende e. Lxx. Elamitę: ⁊ legati perſarum. Elamitę: deſpicientes Perſę temptantes.
¶ Aſcende. quaſi o pſę ⁊ medi nolite timere. equos aſcendite. babilonē obſidete.
¶ Aſcende. e. Dei fortitudine ɔfiſus audacter ɔtra aduerſarios loquit᷑.
¶ Omnē gemitum. Quo te ⁊ alias gentes gemere faciebat. Vel vt nullus iam gemat preſſus potentia babilonis. Vel tantis malis ſit afflicta: vt contra te gemere non audeat.
¶ Pone m. ⁊c. Quaſi o perſę ⁊ medi ſumite cibum. pręparantes vos ad bellum. contemplamini in ſpecula quę exarata ſunt in pariete. perſpicite: quia deꝰ regnū huius numerauit. Surgite poſtquā comederitis ⁊ biberitis arma arripite. babilonem debellate.
¶ Comedite ⁊ bibite credentes ſanguinem ⁊ corpus domini: vt principes eccleſię ſitis vt clipeum fidei ⁊ armaturā pauli arripiatis: in quo ignea tela diaboli reſtringatis.
¶ Contemplare. Quid poſt menſam ingruat ei. Vel contēplare o balthaſar quid ſcripſerit in pariete. Mane. techel. phares.
¶ Speculatorē. Speculātes dicūtur prophetę. Vnde ad ezechielem: ſpeculatorē dedi te domui iſrael.
¶ Aſcenſorem. Cirus pīceps imꝑabat medis ⁊ pſis poſt mortem darij auūculi ſui. Hunc ergo aſcēſorem vidit propheta cum medis et pſis venientem contra babiloniam cum dario auunculo ſuo. Aſinꝰ regnum perſaꝝ ē: qꝺ ante cirū ignobile fuit ⁊ nullius dignitatiſ. Camelus regnū medoꝝ: quod ſemꝑ potentiſſimum.
¶ Quidam aſcenſorē aſini ſecundū euāgelium et zachariam prophetam: xp̄m dicūt. Aſcenſorem cameli: contrariam fortitudinem propter feditatem tortuoſi animalis. Alij vero duos aſcēſores litterę. ſcꝫ ⁊ ſpiritus: qꝺ duo referunt teſtamenta.
¶ Leo. Idem eſt leo pro virtute animi: qui ſpeculator prerogatiua cōtemplationis.
¶ Super ſpecu. d. e. ſ. Ideſt. per diem in contemplatione poſitus diebus ac noctibus ꝑatus audire ⁊ loqui quę precepit.
¶ Stans totis noctibus. Vt me cuſtodiam ab omni peccato. et ſim dignus audire verbum domini.
¶ Ecce iſte uenit. Quod ſequitur ſe vidiſſe ſignificat venire ſcilicꝫ ſaluatorē ſuꝑ bigam ſedentem. ⁊ de duobus animalibus. i. aſino et camelo vnum currum iungentem.

ſcontra dominum ſuū balthaſar. occidendo illum quāuis deo permittente. ſquod incredulo congruit.
eſt infideliter agit. ⁊ qui depopu
ſvox domini ad perſas ⁊ medos. ſdeſpicientes. qui ſcꝫ temptare ſolent ⁊ contemnere. ſprouincia pſarum ⁊ ciuitas. ſme.
lator eſt vaſtat. Aſcende elam:
ſbabilonem. ſciuitas in media. ſalias mede.
obſide medeba. Omnem gemitū
ſmaris vel dure viſionis. ſvox prophete. qꝛ babilon ſic conteritur. ſqꝛ ſcꝫ lumbi mei agentes penitentiam non voluptate vt prius: ſꝫ dolore pleni ſunt.
eius ceſſare feci. Propterea re
ſtante miſerie.
pleti ſunt lumbi mei dolore. an
ſmulier cū parit. t. h. q. u. h. e.
guſtia poſſedit me ſicut anguſtia
ſin triſticiam. vel in terrā. ſmiſeriam babilonis. ſviſionem durām.
parturiētis. Corrui cum audirē:
ſin ſpiritu.
cōturbatus ſum cū viderē. Emar
ſanguſtie vel oculi caligauerūt pre lacrimis
cuit cor meum: tenebrę ſtupefe
ſmentem meam vt turbatus neſcirem pene quid cernerem. ſmundus qui in maligno poſitus. ſquondā. ſvnicuiqꝫ ſua ſpecies ſancta eſt. vt homo homini. ſdei vel prophete
cerūt me. Babilon dilecta mea:
ſquia ſubuerſa. ſquomō tam cito potuit a ſupbis euerti. ſyſaie.
poſita eſt michi in miraculum.
ſdominus ad prophetam. ſdomini. cuius cibo ſaturatus quę ventura ſunt mundo contēplatur acutius. ſo balthaſar. ſo babilon. ſventura vt annuncies. dicens comede ⁊ bibe.
Pone menſam: contemplare
ſvos o dari ⁊ cire cum rege comedētes ⁊ b. ſurgite ⁊ interficite dominū veſtrum.
in ſpelunca comedentes ⁊ bibē
ſvel accipite.
tes ſurgitę principes. arripite cli
peum. Hęc enim dixit michi do
ſin corde tuo. i. diligenter intuere que mundo ventura ſunt. ſtemetipſum. ſchriſtum in quo ventura ſpeculamur.
minus: Vade et pone ſpeculato
ſſpiritu prophetie.
rem. et quodcūqꝫ viderit anūciet
ſſpeculator ego. ſ. ſbigā que duobus equis trahi ſolet.
et vidit currum duorum equitū.
ſvidelicet qui eſt pro equis aſcenſor aſino ⁊ camelo abutebatur.
aſcenſorem aſini. et aſcenſorē ca
ſſpeculator.
meli: et contemplatus eſt diligen
ſchriſtus qui ⁊ ſpeculator.
ter mlto intuitu. et clamauit leo.
ſexponit quis ſit ſpeculator. ſyſaias.
Super ſpeculā domini ego ſum.
ſin lumine ſcꝫ domini conſtitutus vnde ventura proſpiciam.
ſtans iugiter per diem. ⁊ ſuper
ſofficium michi iniunctum. vt ſcꝫ in tenebris ſeculi proſpiciam ventura. ſfirmus.
cuſtodiam meam ego ſum ſtans
ſnon ſolum in proſperitate.
totis noctibus. Ecce iſte veīt vir
ſleo qui ſupraclamauerat. ſmichi verba eius audire cupienti.
aſcenſor bigę equitum. ⁊ reſpon
ſiam in preſentia dei. ſin aduentu meo primo ⁊ penitus in ſecundo. ſtotius orbis cōfuſio.
dit. et dixit. Cecidit cecidit ba
ſfalſa dogmata. acuto acumīe dialetice ſcripta. ⁊ rethoricis fucis colorata.
bilon: et omnia ſculptilia deorū
ſqui de terra ē. de terra loquitur ſvox prophete vel xp̄i. quaſi que debui feci ti. ⁊ ne dicas nō fuiſſe dictum. ſo hieruſalē multis tribulationibus triturata.
eius contrita ſunt in terra. Tri
ſ. i. templi conſtructi in area orne iebuſei qui ⁊ areuna ſquaſi non ſunt mea verba. crede. dn̄i enim ſunt qui neſcit fallere.
tura mea ⁊ filij areę meę. quę au
diui a domino exercituum deo iſ
rael annūciaui vobis. Onus du
ſadhuc captiuus qui eſt ex ſeir.
ma. Ad me clamat ex ſeir. Cuſtoſ
ſliberas populum tuum. quaſi illis dormientibus pro ipſis vigilas quare ⁊ nos de eodem genere ſimiliter non liberas. ſvel quid.
qui ꝺ nocte. cuſtos qui ꝺ nocte:
ſdeus omnipotens. ſtempus liberationis populo meo. ſtribulatio idumeis.
Dixit cuſtos. Veit mane ⁊ nox
ſme. ſtoto corde. ſrelinquētes ydola. ſpenitendo.
Si quęritis: quęrite. cōuertimi
ſetiā ſic. ſad me. ſde captiuitate.
ni et venite. Onus in arabia.

¶ Cecidit. c. Ciro ⁊ dario babilonem vaſtantibus etiam ydola ſunt confracta templo beli ſubuerſo ⁊ igne cōcremato.
¶ Tritura mea. Quaſi o popule qui recondendus es in horrea mea quem triui varijs anguſtijs vt excuterem paleas. ⁊ triticū purū conferrē in horrea quę audiui a domino e. d. i. a. u.
¶ Onus duma. Lxx. Idumeę quę eſt prouincia ſaracenorum. Duma regio idumeę. habitatores eiuſ de progenie eſau qui edom. ⁊ ſeir. Idumei aūt ab aſſirijs ⁊ chaldeis expugnati ſunt ſicut et duę trib᷒. qui videntes poſt. lxx. annos duas trib᷒ a ſeruitio liberari. et ſe in captiuitate teneri. cū de eadeꝫ ſtirpe fuerīt implorabant auxiliū domini. ⁊ hoc eſt. ad me. c.
¶ Ad me. c. ⁊c. Deus ſcꝫ cuſtos meꝰ die ac nocte me ad penitentiam vocat. vt relinquēs ſeir qui interpretatur hiſpidus et piloſus reuertar apꝺ eū habitaturus. Duma ſimilitudo. vel ſilentium. Idumęa terrena. Poſſumus ergo dicere ꝙ ad ſimilitudinem populi iſrael. vocetur gentiū mltitudo. ⁊ vbi prius ſpērat ſilentiū legis dei ibi ſit clamor confeſſionis. Pōt ⁊ eccleſia narrare ꝙ dominꝰ ꝺ ſeir. i. de terrenis lociſ ad me clamet ⁊ ad ſalutē prouocet. ⁊ dicat ad euꝫ. O cuſtos qui de nocte conſurgens verſaris in tenebris qui es in carne abſqꝫ peccato carnis. qua cauſa voluiſti humanum corpus aſſumere: Dixit cuſtoſ ſamaritanus. qui vulneratuꝫ portauit proprijs humeris ad ſtabuluꝫ Venit mane et nox. gentib᷒ ſcꝫ ſol iuſticię iudęis tenebrę. vnde ⁊ non videntes videant. ⁊ videntes cęci fiant. Loquit᷑ deinde gentibus. ſi me quęritis. ſtudioſius quęrite.
¶ Venit. m. ⁊c. Quaſi populo meo dabo lumē leticię reuertenti a captiuitate. vos aūt ī nocte captiuitatis derelinquā: qꝛ exultaſtis ſuꝑ ɔtritionem populi mei. qꝛ enim idumęi de captiuitate iſrl̄ ſunt lętati iō ⁊ ipi ſunt captiuati.
¶ Si quęritis. Si quęritis meū auxiliū in neceſſitate: quęrite ſimilit᷑ in pſperitate. Cōuertimī ad me. corde. Venite oratōne. ⁊ ſic audiā vos.
¶ Onus in arabia. Arabes ſūt ſaraceni ab hiſmahele: ⁊ cedar filio eius. qui melius ab agar matre ſua: agareni. ſed maluerūt vocari ſaraceni quaſi ſarę liberę. non agar ancillę ſint filij. Hi cum debuiſſent panem et aquam dare iudęis fugientibus a facie chaldęoꝝ: panē prebentes aquā

ſubtraxerunt: vt ſiti magis exardeſcerent ⁊ perirent. Quapropter et ipſi in captiuitatẽ ducti. Jn̄ alloquit̄ deus iudeos fugiẽtes ſic. Jn ſaltu a·u·d·i.

Jn ſaltu. O iudei qui obſidionem babiloniam fugietis in ſaltu·i·in ſiluis ſaracenoꝝ dormietis·fugientes chaldeos ī ſemitis dodanim qd̄ int̄p̄tatur in propinquos vel cognatos·i·in via q̄ ducit ad propinquos veſtros ſaracenos.

Veſperam. Que eſt principium noctis. Qui peccare incipit: in veſpera eſt· qui ad ſummum venit·in media nocte. Media nocte primogeita egipti occiduntur· petrus negat·luce iam vicina·penitet.

Jn ſemitis. Or veſpera principium maloꝝ. Lxx· Jn via dedan·quod interp̄tatur iudicia. Quod enim peccatoꝝ genera: tot iudicia.

Qui peccatoꝝ ingrediuntur viam: nō in agris conſitis dormiunt: ſed ſalta īfructuoſo · vbi vepres ſpine beſtie. Hic ſaltus plus deuorauit d̄ exercitu abſolonis q̄ȝ gladius· quando cōtra patrem rebellauit.

Occurrentes ſ·f·a· Hoc cōtra eos poteſt dici·qui ocio ⁊ deſidie ſe tradiderūt· ⁊ propria ſalute ptenti ſunt· nec penitentibus ⁊ puerſis manuȝ porrigunt.

Sitienti·f·a· Fatigatis fratribꝰ ardore ſolis ⁊ ſitis ferte aquam: ne in ſolitudine peant.

Adbuc ⁊c. Quaſi quia non habuiſtiſ in eos miſericordiam prope ſuſtiebitis captiuitatis miſeriam.

Poſt annū a iudaica captiuitate· et hieruſalem ſubuerſione hi quoq; vaſtati ſunt· vnde. Quaſi in anno·m·quod ē·q̄no mercenarius annum ſuum putat velocem ⁊ breuem omnē laborem dum inhiat ad mercedem: ſic ⁊ vobiſ minimum reſtat ſpacium·quia prope eſt excidium.

ſ ad veſperā demoꝛ·fle·⁊ ad·m·l·
Jn ſaltu ad ueſperam dormietis
ſ non expectetis donec veniat. ſ o hiſmahelite.
in ſemitiſ dodanim. Occurrẽtes
ſ populo meo fugienti ad vos. ſ quia in ſaltu fuit. ſ doctrine. ſ baptiſmi. ſ non ſolū panem. ſ qui habetis lumen ſciẽtie ſcripturarum ⁊ charitatis·
ſitienti ferte aquam. Qui ha-
ſ meridianā. ſ deus ab auſtro veniet. ſ nō tantum cum aqua. ſ verbi dei·
bitatis terram auſtri·cum pani-
ſ populo laſſo·
bus occurrite fugienti. A facie
ſ hereticoꝝ·doctrine gentiū·blaſphemie iudeorum· ſ ad auxiliū veſtrū
enim gladiorum fugerunt · a fa-
ſ babilonioꝝ. ſ quo multos videte interfectos cecidiſſe in prelio· ſ ſuper ceruices. ſ elamitaꝝ qui ſagittarii optimi·⁊ venerunt cum chaldeis.
cie gladii imminẽtis·a facie ar-
cus extenti·a facie grauis prelii:
ſ occurrite fugienti·q̄m· ſ quaſi ne deſpiciatis miſeros·cito enim veniet dies veſtra. ſ futura.
Quoniam hec dicit dn̄s ad me·
ſ captiuitatis coꝝ ſuſtinebit vos dominus·
Adhuc in uno anno quaſi in an-
ſ poſt annum·ȝ
no mercenarii·et auferetur omis
ſ ſaraceni relicti ab aſſiriis qui ſagittarii ſūt ſicut hiſmael pater eorum; quia in ſolitudine morantur·
gloria cedar· et reliquie numeri
ſagittarioꝝ fortiū de filiis cedar
ſ a babilonus. ſ omnium·
imminuentur·Dominus eni de-
ſ proprie: qui·ſ·eſt merces videntium deū.
us iſrael locutus eſt.

C. XXII.

Onus uallis
ſ vox prophete ex perſona ſpiritus ſancti· ſ non tantū aliis·
viſionis. Quidnam quoq; tibi
ſ opinione tua·vnde potius humiliaris. ſ inter alios. ſ pluraliter quia multa hereticoꝝ varietas. ſ ad excelſa.
eſt quia aſcendiſti et tu in tecta

Sicut ſcilicet annus mercenarij cito preterit: qui tantum expectat mercedem laboris·vel ſemper laborat: vt laboris mercedem recipiat·ſic gloria cedar qui interpretatur tenebre· vnde. Habitaui cum habitātibus cedar. Omnis quoq; ſagittariorum·i·diuerſorum dogmatum numerꝰ·qui in ſaltu arabie vulnerabat redigetur in nichilū·cum fugientes fuerint de ſaltu liberati·⁊ aquas baptiſmi accepint·panemq; celeſtem comederint.

C. XXII.

Onus uallis. Hieruſalem quondam domina gentium·ciuitas regis magni·nunc deſpectiue dicitur vallis·non enim vallis eſt: q̄ in monte eſt·ſed quia humilis eſt facta·⁊ vilis ſubdita idolis· ſicut ⁊ caſtellū deſpectiue dicta eſt. Jte in caſtellum quod contra vos eſt·⁊ bene vallis·v·

Jbi enim prophete fuerunt· qui viſiones videre meruerunt· nec ptinent hec ad obſidionez q̄ facta eſt a ſennacherib tempe ezechie·ſed magis ad eam que tempe ſedechie a nabuchodonoſor facta eſt.

Onus hereticorum qui de ſublimi ſenſu ſcripturarum ad infima corruerunt.

Vallis uiſionis. Lxx·ſion·i·ſpecule ſcȝ eccleſie. Vnde conſtitutus ſum rex ab e·ſup·ſ·m· Qui confidunt in domino ſicut mons·ſ· Et diligit dominus porta ſ·ſ·o·t·ia·

Quidnam quoq;. Quaſi· cū philoſophia ⁊ ſapiẽtia ſecularis de ſublimibus diſputās: ſimplicitatem eccleſie cōtempnat: cur tu quoq; ſectaris excelſa?

Plena. Doctrina hereticoꝝ plena eſt multiloquio et clamore.

Interfecti·t· Vallis ſcȝ ſion·voluntate ꝓpria ad hereticos ſcȝ tranſierunt

Compatione eorum qui poſt prelium victi ſunt; infelicius vulnerātur qui ſponte ſe tradūt. Quomodo ī martyrio q̄ poſt penas negat leuius punit' q̄ȝ qui ſine neceſſitate chriſtum abnegat.

Cuncti prin·⁊c· Sicut in hieremia legitur: ſedechias nocte per muri foramen cū principibus exiuit· et aufugit· ſed in cāpis hiericōtinis capti·ad nabugodonoſor (qui tunc erat in reblata· ibi enim manens exercitum ſuum ad capiendam vrbem premiſerat) adducti ſunt. Hic ſedechie filios ante ipſum occidi iuſſit·ipſi oculos eruit·⁊ cecatum ſecum in babilonem duxit. Principes autem ⁊ alij qui cum eis capti ſunt: aut occiſi: aut dure ligati ⁊ in babilonem ducti ſunt.

ſ prius leticie poſt triſticie· ſ multitudine deceptorum.
clamoris plena·vrbs frequens
ſ populoſa· ſ tempore dauid ⁊ ſalomonis· ſ ſupbia·Jnflati enim tument ⁊ ſanctiora ſe inueniſſe gloriantur. ſ maxima ſine certamine ⁊ contentione ab hereticis ſupplātat̄ pars·
ciuitas exultās? Jnterfecti tui
ſ ſed fame ⁊ ſiti. ſ q̄ omnes fugerunt.
nō interfecti gladio: nec mortui
ſ enim. ſ hereticoꝝ· ſ a nobis exierunt: ſed ex nobis non fuerunt· ſ ad ſinagogam ſathane ab eccleſia·
bello· Cuncti principes tui fuge
ſ vinculis diaboli·vnde anima noſtra ſicut p·e·d·l·
runt ſimul·dureque ligati ſunt.
ſ quia obturauerūt aures ſuas ut non audirent bonū. ſ quos decipiunt heretici ſe inueniſſe gloriātur· ſ cum principibus· ſ laqueis peccati·
Omnes qui inuenti ſunt·uincti
ſ a domino. ſ q̄ fugiūt
ſunt pariter·ꝓcul fugerūt. Pro-
ſ ego yſaias. ſ conſolātes·ſ o ꝓprophete ſ quis infirmatur ⁊ ego nō infirmor.
pterea dixi recedite a me: amare
ſ vaſtitatem populi mei. ſ ſic ſamuel plāgebat ſaul·⁊ hieruſalem·chriſtus· ſ inclinari ad me egrotantem nimio dolore.
flebo. Nolite incumbere vt con-
ſ non filii qui virilitatis pdidit dignitatem·
ſolemini me· ſuper vaſtitate filie
ſ ſcȝ imminet que ſingulorum opera demōſtret.
populi mei. Dies eni interfecti
ſ non hieruſalem que viſio pacis. ſed antiqui nominis iebus qd̄ interpretatur cōculcatio.
onis·et conculcationis·⁊ fletuū
ſ oritur. ſ non in monte viſionis.
domino deo exercituum in valle
ſ hieruſalē· ſ faciens ſcrutari vt oīno deſtruat̄ ſ hereticoꝝ contra eccleſiam conſtructū.
viſionis: Scrutans murum: et
ſ exſtitit ſ doctores qui ſe in chriſto mōte cōſiſtere gloriantur vnde·venite aſcẽdamꝰ ad mōtē ⁊c. ſ templū quod euerti fecit. ſ vel teſ·
magnificus ſuper montē·⁊ elam
ſ contra populum meū·
ſumpſit pharetram·et currum ho
ſ templi auro, veſtiti·
minis equitis: ⁊ parietem nuda-
ſ fortitudo chaldeoꝝ· ſ olim delectabiles. ſ humilia dogmata.
uit clypeus. Et erūt electe valleſ

Fugerunt. Jn fuga concordes: quorum princeps eſt draco fugiēs coluber tortuoſus.

Et fletuum· Lxx· Erroris. Non q̄ fletus ⁊ error a domino ſit: ſȝ occaſione ſcripturarum quas dedit eis legendas: naſcitur erroris occaſio et poſſunt dicere·quare nos errare feciſti a via tua? Vnd' dedit eis dominꝰ ſpiritum erroris ⁊c.

Elam. Ciuitas in perſida prouincia in qua optimi ſagittarij.

Elam ſūpſit ph· Elam aſcenſus eorum ·i· ſupbia hereticoꝝ ſumpſit pharetram vt ſagittet in obſ·rec·cor.

Parietem. Eccleſie firmamenta clipeo ſuo·id eſt·impugnatōne nudauit.

¶ Operimentũ. Templũ quod a gentibus ⁊ pollutis ante optum ⁊ clauſuȝ erat

¶ Armamentariũ. Iuxta templum erat domus quam edificauit dauid ad reponenda arma in cuius circũitu arbores multe. Unde dicitur domus ſaltus. Ipſa quoqȝ non lapidea ſȝ lignea. ex humore enim cementi ⁊ lapidum (vt aiunt) eruginat ferrum.

¶ Et congregaſtis. Terra promiſſionis quãuis vberrima: magnam penuriam aque ſuſtinebat. ⁊ maxime in hieruſalem. Ideo faciebant ciſternas ad colligendas aquas. fluuius enim iordanis inter galileam ⁊ iudeam fluit ſiloa autem ad radicem montis ſyon oritur. In hieruſalem due piſcine erãt. inferior que ab hoſtibus capi poterat. ſuperior que non poterat.

¶ Et lacum. Nõ puteum: qui aquam vitalem habet et eternam. ſed lacus cõtritos. qui continere nõ valent aquam.

¶ Inter du. m. Scȝ ⁊ nouũ ⁊ vetus teſtamentum fecerũt ſibi nouas aquas: q̃ſ interiores putant. et maiora continere myſteria q̃ȝ vetus teſtamentum.

¶ Et uocauit. Quotidie prouocat domin⁹ hereticos ad penitentiam et ad fletum. beati enim flentes: quia ipſi ridebũt Et ad planctum: ne dicatur eis. lamentauimus vobis et non planxiſtis. Et ad caluitium: vt opera mortis radant ⁊ de corpe ſuo quidquid non viuit auferãt. Et ad cingulũ ſacci: ne pro cingulo veſte cingãtur.

¶ Cum nabugodonoſor (ſicut hieremias oſtendit) cepiſſet obſidere ciuitatem: miſit dominus hieremiã ad ſedechiam. ⁊ ad iudeos vt peniterent ⁊ miſereretur eorum. et vilipendentes et deſperãtes dicebant. Comedam⁹ ⁊ bibamus. c. e. m.

¶ Moriamini. Vicijs aut cum eis ad inferos deſcendatis. Hoc non ſolum de hereticis ſed de omni eo poteſt intelligi qui negligẽs peccata ſua deſperatõne peior fit. ⁊ voluptatibus irretitus. peccato blaſphe-

ſo hieruſalem. ſ que cũ pharaone ſubmerguntur. ſ quas non potuit capere ciuitas. † ſ qui intrare potuerũt.

tue plene quadrigarum: et equi-
† ſ ne quis effugiat ⁊ ſaluetur. ſ ne concluſos inte patiãtur exire.
tes ponent ſedes ſuas in porta:
ſ tũc. ſ a deo per eccleſiaſticos viros. ſ ingrediẽtibus chaldeis. ſ ſecretum eorum qui in fidei confeſſione ſunt.
et reuelabitur operimentũ iude
ſ o uallis ſion. ſ in lumine veritatis. ſ euerſum. ſ armaturam apoſtoli.
Et videbis i die illa armamẽtari
† ſ in quo conſiſtit turba gentiũ. vnde inueniſmus eam in campis ſil. ſ ſciſmata ſcȝ eccleſie que multiplicaſti vt deceptos cõgregares. ſ tunc.
um domus ſaltus: et ſciſſuras ci
ſ hieruſalem.
uitatis dauid videbitis: q̃ multiplicate ſũt. Et cõgregaſtis aquas
ſ ſciſſure. ſ vos ſcȝ qui vidiſtis ſciſſuras ciuitatis dauid. ſ intra ciuitatem per occultos meatus. ſ in lacum vnum.
ſ doctrine. ſ nõ ſuperioris. ſ que de terra habet aquas. ſ que auferri poterat.
piſcine inferioris: et domus hie
ſ eccleſie. ſ vt numero ⁊ menſura dispenſaret aqua.
ruſalem numeraſtis. et deſtruxiſtis
ſ cõtra hoſtem. ſ concilium malignantiũ
domos ad muniendum murum.
ſ piſcine inferioris. ſ fluere. ſ noui et veteris teſtamenti. ſ duos in quibus ciuitas cingebatur. aliũ infra primum murũ aliũ habitant infra ſecũdum.
Et lacum feciſtis inter duos mu-
ſ vt neutrũ haberetis dum vetus reprobatis. q̃ nouum probatur teſtimoniis veteris.
ſ reſtauraſtis. ſ que diu non habuerat aquas.
ros et aquã piſcine veteris. et nõ
ſ neglexiſtis. † ſ deum datorẽ legis. ſ in quo magis ſperandum. ſ aquã.
ſuſpexiſtis ad eum qui fecerat eã
ſ ante vltionẽ.
et operatorem eius de longe non
ſ omnino neglexiſtis. † ſ exercituũ dicit quotiens aliquid magnum potẽter facturus laudat.
preuidiſtis. Et vocabit dominus
deus exercituũ in die illa ad fle-
ſ oculorum. ſ manuũ. ſ antiqui penitẽtes ⁊ caput tondebãt. ⁊ barbam radebãt. ⁊ ſacco induti in cinere ſedebant.
tum et ad planctum. ⁊ ad caluici-
ſ econtra.
um. ⁊ ad cingulũ ſacci. ⁊ ecce gau-
ſ quaſi cõtra dominum monẽtem penitẽtiam ⁊ triſticiam habuere gaudium ⁊ leticiam.
dium ⁊ leticia. occidere uitulos.
⁊ iugulare arietes. comedere car-
ſ dum in hoc ſeculo ſumus. delitiis affluamus. craſtinũ cum. i. futurũ tempus ſine ſenſu eſt vel erit. ſ quaſi omnia morte finiãtur cõtra deum blaſphemiam loquũtur.
nes. ⁊ bibere vinum. Comeda-
mus ⁊ bibamus. cras enim mori-
ſ hec blaſphemia.
emur. Et reuelata eſt in auribus
ſ hec vox dñi ẽ. † ſ apeſiopeſis. quaſi nõ dimittetur.
meis. domini exercituũ. Si di-

mittet iniquitas hec vobis. do-
ſ michi.
nec moriamini dicit dñs deus ex-
ercituum. Hec dicit domin⁹ de-
ſ michi. ſ o yſaia.
us exercituum. Uade. et ingrede-
† ſ ſermo ſcȝ iudaice legis. ⁊ ratio que verſata eſt in lectione veteris teſtamẽti. ſ dñi.
re ad eum qui habitat in taber-
ſ. f. ſ alias ſobnam.
naculo. ad ſomnam prepoſitum
† ſ in domo mea. ſ facis.
templi et dices ei. Quid tu hic?
ſ ita ſedes hic quaſi aliquis hic diu ſtare poſſit.
aut quaſi. quis hic? quia excidiſti
ſ in ciuitate. ſ nõ timens captiuitatem.
tibi hic ſepulchrum excidiſti in
ſ vt etiam ſepultus ſuperbias.
excelſo memoriale diligenter. in
ſ ſepulcrum. ſ ſcȝ. ſ quaſi nolẽ laborare de excisione ſepulcri quia trãſferet dominus ſacerdotium tuũ:
petra tabernaculũ tibi. Ecce do-
ſ captiuũ. † ſ facile ſine labore.
minus aſportari te faciet ſicut aſ-
ſ qui nutrit galline filios.
portatur gallus gallinatius. ⁊ qua-
ſ leuiter ſuper humerũ leuatum.
ſi amictum ſic ſubleuabit te. Coro-
nãs coronabit te tribulatõe qua-
ſ que facile ima petit. † ſ a monte glorie. i. valem ignominie.
ſi pilam mittet te in terrã latam ⁊
ſ cum littera tua.
ſpacioſã. Ibi morieris. et ibi erit
ſ potentia. ſ quo ante inclitus ferebaris.
ſ reddita tibi.
curr⁹ glorie tue. ⁊ ignominia do-
ſ ſplendor ſcȝ domus dñi vertetur in ignominiam.
mus domini. Et expellã te de ſta-
ſ cerimoniis ſcripturarum tranſlato ſacerdotio neceſſe eſt vt legis tranſlatio fiat.
tione tua. ⁊ de miniſterio tuo de-
ſ te electo de miniſterio. ſ de quo magnum eſt tibi vocari ſeruum meũ. ſ depoſitionis tue.
ponã te. Et erit in die illa voca-
† ſ vnũ ſcȝ de. xxiiii. ſacerdotibus qui poſt ſobnam pontifex factus. quia iuſtus.
bo ſeruum meum eliachim filiuȝ
† ſ vt epiſcopatũ tuum accipiat alter.
elchie. ⁊ induam illũ tunica tua
ſ vt quod habebas in littera ille poſſideat in ſpiritu.
et cingulo tuo confortabo eum.
ſ dabo.
⁊ poteſtatem tuam in manus ei⁹.
ſ tu lupus rapax.
⁊ erit quaſi pater habitãtibus in
ſ viſione pacis. i. eccleſia. ſ vbi eſt vera fidei cõfeſſio. de qua fides tua te ſaluam fecit.
hieruſalem ⁊ domui iuda. Et da-
ſ ſcientiam ſcripturarum. ſ ſanctarum ſcripturã.
bo clauem domus dauid ſuper

miam iungit. vt omnem ſenſum viuentiũ putet finiri morte. ſecundum illud epicuri Poſt mortẽ nichil ẽ ⁊ mors ipſa nichil ẽ.

¶ Que hic dicũtur non ptinent ad captiuitatem factam tempore ezechie.

¶ Sobnã. Vertere nunc. vel cõuerſio interpretatur. cui dicitur. vt cõuertatur de lege ad euangeliũ. et relictis figuris tranſeat ad verũ ſacrificiũ.

¶ Sobnas. ſuperbus lupus rapax. hic timore perturbatus: inferiorem ptem vrbis tradidit exercitui ſennacherib. vñ ei dominus hec mala minatur.

¶ Quid tu hic. Ac ſi diceret. Cur tibi vis edificare domum occidentem litteram: ⁊ tabernaculũ tuũ quod nõ hȝ fundamentũ i petre figura. i. firmitatẽ quod nõ tã tabernaculum et domus q̃ȝ ſepulcrum et memoria appellãduȝ

¶ Coronãs coro. te. Qui ſcȝ quõdam habebas coronam pontificis ⁊ ſanctificationẽ in lamina auri in qua ſcriptum erat nomẽ dei: tribulatione ⁊ anguſtia coronaberis.

¶ Tribulatione. Pro lamina aurea in qua ſcriptum erat nomẽ domini quã in fronte portabat ſacerdos ſemel in anno.

¶ Quaſi pilam. Sicut ſpera in loco decliui ⁊ ſpacioſo ſtare nõ poteſt: ſic populus tuus in orbis terminos diſpergetur.

¶ Seruũ m. eliachim. Per ſomnã ſuperbũ. ſcribe ⁊ phariſei. Per eliachim iuſtum ⁊ humilẽ qui interpretatur deus reſurgens) chriſtum intelligim⁹: qui die tercia reſurrexit. et ſacerdotio iudeorũ reprobato ſacerdos factus eſt in eternũ. ſ. o. m. Hic eſt pater habitãtibus in hieruſalẽ. i. in eccleſia.

¶ Eliachim deus reſurgẽs vel dei reſurrectio. Filiũ elchie. i. pr̃is dñi.

¶ Clauem. Per clauẽ quã ſup humerum portat ſceptrũ regni et ſignum victorie. i. crucem poſſumus intelligere quã xp̃us in ſuo proprio portauit humero. Unde. Factus eſt principatus ſup humerum eius.

¶ Domus da. Domũ dauid vocat domũ dñi. in q̃ erat aurea clauis

Et aperiet. Qui aperit et nemo claudit· claudit et nemo apit. Qd' i paſſione reſerauit· claudi nõ poterit· qd' i cerimonijs clauſit nemo aperiet

Et ſuſpendam. Unde in euangelio omnis populus pendebat ex eo· Hodie quoqꝫ ad verbũ ſapientię eius pendent·

Auferetur p· Quę hic dicunt' nõ ptinẽt ad captiuitatẽ ſobnę· ſꝫ ſedechię q̃ vltima. Et notandũ cũ ſupra p parillum heliachim i telligeret: modo ipm ſacerdotiũ· poſt mortem eius deſtructum· adueniente em̃ capti uitate tempe ſedechię: ſacerdotio carebãt

Auferetur pax. Cũ plenitudo gentiũ intrauerit ⁊ antichriſtus venerit in pdicatione helyę iudei conuertentur ad fidem

Onus tyri. Tyrus nobiliſſima ciuitas chananęorum· Cum hec yſaias pdicebat iſula magni maris erat· poſt autẽ longo tẽpe nabuch· voluit eam cõtinentẽ terrę facere· ſed mlto fruſtratus labore nõ potuit. Qui aũt in ciuitate erant cum non poſſent reſiſtere: qui naues potuerunt habere fugerũt i egyptũ et in moab· et in vicinas regiones· vnde nabuch· furore ſuccẽſus naues ſuccẽdit· ciuitatem ſubuertit· captiuos abſtraxit· ſicut patet in ſequẽti. Et i chaldeam reuerſo datum eſt ei a domino p tyro regnũ egypti redificata tyro. P' lxx· annos cũ alexãder pergeret ad captiuãdam egyptum dimiſit ibi partẽ exercitus· et terrę cã equare voluit et nõ potuit Egypto vero ſubiugata ethyopes ⁊ multas alias gẽtes ſecum adduxit· ⁊ lapidibus et arborib' cõtinentẽ terrę fecit· ciues cepit ciuitatem ſubuertit· Nunc aũt yſaias de illa captiuitate agit· quã nabucho· fecit· Hec vero ideo accidit: q2 cũ ieruſalẽ caperet: et populus ei' in captiuitatẽ ducere tur a chaldeis tempe ſedechię: tyr' quę debuit compati cępit iſultare. Hanc miſeriam pdicit yſaias. Onus tyri ⁊c.

vnde aperuit illis ſenſum· vt intelligerent ſcripturas·

humerum eius· ⁊ aperiet et nõ erit qui claudat· et claudet et non erit qui aperiat. Et figam illum

in eccleſia· vbi conuentus fidelium / methaphorice firmamentum / vel um· / ideo

parillum in loco fideli et erit in

caput ſcꝫ eccleſie. / vt pro ipſo tota eius familia honoretur. / eccleſie· / angelorũ ſanctorꝫ· / vel mul·

ſolium glorię domus patris ſui.

attendere faciam ad doctrinam eius electos· / quaſi parillum: ſicut in poſtibus inſignia ſuſpenduntur·

et ſuſpendã ſuper eũ omnẽ glãm

etiã ſuſpendã. / apoſtolos ⁊ omnes credẽtes· / cordiũ / vel ſui

domus patris eius vaſorum diuerſa genera: omne vas paruu

benedicite deo de fontibus iſrael· in his miſcuit vinum ſuũ ſapientia. / ſuſpendam. / apoſtolis et aliis qui vinũ doctrine miniſtrant eccleſie.

lum a vaſis craterarũ vſqꝫ ad omne vas muſicorum. In die illa dicit dominus exercituum· aufere

cantorꝫ qui dulci modulatione corda auditorum delectant· ⁊ ad dei amorem inuitant· / tranſferetur ad iudeos.

tur parillus qui fixus fuerat i loco fideli et frangetur ⁊ cadet· et peribit quod pẽpẽderat i eo· q2 dominus locutus eſt.

eccleſia gentium. / refrigeſcet caritas· m· / infidelitate· / multi em̃ i timore deficiẽt / fide. / i· per·

C. XXIII.

que hebraice ſor· latine anguſtia· ⁊ ſignificat animã vicus occupatam.

Onus tiri. Ululate naues maris quia vaſtata eſt domus vnde venire conſueuerant de terra cethym reuelatum eſt eis. Tacete qui habitatis in inſula negociatio ſydonis. Transfretantes mare repleuerunt te i aquis multis. Semen nyli meſſis fluminis fruges eius: et facta eſt negociatio gentium. Erubeſce ſydon ait mare fortitudo maris dicens. Non parturiui· et nõ peperi· et nõ enutriui iuuenes: nec ad incrementũ perduxi virgines· Cum auditũ fuerit i egipto dolebũt cũ audierint de tyro. Trãſite maria: ululate qui habitatis in inſula. Nũquid nõ hęc veſtra eſt quę gloriabatur a diebus priſtinis in antiquitate ſua? Ducent eam longe pedes ſui ad peregrinandum. Quis cogitauit hoc ſuper tyrũ quondam coronatã: Cuius negociatores pricipes inſtitores eius inclĩti terrę· Dominus exercituum cogitauit hoc vt detraheret ſuperbiam omnis glorię· ⁊ ad ignominiã deduceret vniuerſos

anime mũdanis curis dedite· ⁊ diuitiis intente. / tyrus· / mundus· / aurum ⁊ negociatio. / grecia. / greci mercatores nunciauerunt deſtructionem tyri. / carthaginenſibus. / o tyrii· / penitentiã agite· / in mundo temptationibus cõcuſſe· / tyrus colonia ſydonis· ſydonii vero cauſa negociandi veniebant tyrũ. / ſydonii carthaginẽſes greci maxime egiptii / cõgelaſcens· non poterit ſcꝫ mare nauigari omnia cõgelaſcent. / diuiciis· / entem. / que nõ habet de celo pluuiam ſed de terra ideoqꝫ cum ſemẽtibus eſt pitura. / et. / tyri. / quia ditior omnibus. / que debuiſti defendere tyrum quaſi coloniã tuam· / magni negociatores. / ſeculi. / habitantium in mari. / vox doloris. / partus meus apoſtolico partu deletus eſt. / compatione ſcilicꝫ eius qui dicit· filioli mei quos iterum parturio· / ſed ille qui dicit lac dedi vobis potum non eſcam. / ſꝫ ille qui dixit· deſpõdi ei vos· v· v· vir· c· e· xpo / grante occiſe vel rapte· / fatuas / propheta· / hoc· / q͞ paſſa eſt tyrus / que hebraice meſrai· i· tribulãs et coartans / que vicina et amicicia cõmercii cõiuncta / quia idem ſe paſſuros intelligent / ſubuerſa· / ad regꝫ· ſ· gaudiũ· / hebraice tharſim quod eſt cõtemplatio vel exploratio gaudii· / qui habetis naues / qui remanetis captiuandi / tiro· / que omni parte temptationũ fluctib' exponitur· recedite ergo ab ea / ciuitas· / cuius gloria in cõfuſione / deponite ve· h· cũ ac. ſ. / quia ceteris antiquior ⁊ ditior. / veteri errore· / vetuſtate peccati / que gloriatur in ſupbia. / in chaldeam· / hoc de illis qui in ciuitate capti· / vt recedat ab anguſtia: ⁊ chriſti euangelio colla ſubmittat / vt ſit aduena ⁊ incola ſaluatoris. / nullus niſi dominus. ſubaudi. / vox ſpiritus ſancti / malum / principes tyri / tanquã reginã aliaꝝ ciuitatũ vel q2 ſin medio quaſi corona aliaꝝ cingebatur· / homim / principũ tota cura i negotiationib' opes qrere / i ol terra. / nõ celi. qui terrena tm̃ cupiũt· / conſiliũ· ſ. / ab altitudine glorie / eius qua cõtra deũ ſupbiẽdo gloriatur / pro gloria / confuſos

Naues ma· Hebraice tharſis· i· exploratio gaudij vel cõtemplatio quia gaudij cõtemplatio et lętitię vertetur in lacrimas·

Negociatio. Negociatores· ſ· inſule ſunt de ſydone quę interpretatur venatrix· in qua venatores peſſimi. Unde anima noſtra ſicut paſ· e· e· d· l· ve· Qui habitant in inſula negociatorib' huius ſeculi ſimiles ſunt qui omni vento doctrinę cedunt: ⁊ de alijs vicijs ad alia trãſeũt·

Semen nyli· ⁊c. Sic cõſtruit'. Semen nyli flumĩs· erat meſſis et fruges ei'· ſ· tyri. Terra chananęorum i qua tyrus eſt infertilis eſt· egyptus quam irrigat nylus fertilis frugib' · quas tyrus ab egyptijs comunicabat·

Mare. Seculi· ſcꝫ· in quo parua animalia cum magnis· ⁊ draco quem domin' formauit ad illudendum ei· videns a venatoribus chriſti capi qui a demonibus fuerunt capti dicit contrarię fortitudini venatorum quam ſignificat ſydon. Erubeſce ſydon·

Nõ parturiui. Quaſi nichil pfuit pturiſſe peperiſſe enutriſſe iuuenes: q2 tyrus ſine defẽſione capta eſt·

Cum audi· ⁊c. Cum de omnib' vicijs tum de hereſibus hoc ſentitur· q2 vna capta alia ptimeſcit· et in alterius confuſione altera ſe capiendam ſentit·

Tranſite ma· ⁊c· Sicut ſupra dcm̃ eſt cum non poſſent nabucho· reſiſtere· feſtinauerunt qui potuerunt naues conſcendere· alij remanſerũt in ciuitate·

Nu nquid nõ. Quaſi hec ideo precipio quia vrbs veſtra tyr' depoſito errore veteri tranſibit ad veritatem

Pricipes inſti. Inter alios negociatores· vel etiam in regnis·

Ad ignominiã. Non dominus ignominię autor eſt: ſed qd' ignominioſum eſt oſtendit· ſcd'm illud. Contaminatõne contaminabit eum· non q͞ ſacerdos contaminationis actor ſit; ſed q͞ [illegible] contaminatum eum quem mundum putabant multi·

Flumen. Babilonioꝝ. Sup flumina ba·illic ſe·⁊ fle·dū re·ſyon.
Cingulum. Fortitudo reſiſtendi. Cingulo enim lumbos reſtringimus. In lumbis fortitudinem habere dicimur.
Conturbabit regna. Scilicet egiptioꝝ ⁊ moabitarum ⁊ aliorum in circuitu·tyro enim capta et ſubuerſa·alia regna conturbata ſunt timore. Regnū quoq3 egipti pro ſubuerſa tyro datū ē nabugodonoſor. Unde in ezechiele· Fili hominis nabugodonoſor ſeruo meo non eſt reddita merces pro ſeruitute qua ſeruiuit michi contra tyrum·da ergo ei egiptum pro tyro.

Chanaan. Allego· Omnis anima in ſeculi fluctibus poſita·vēto doctrinę agitata: chanaan appellatur· que fluctuatio vel cōmotio interpretatur· vnde ſemē chanaan et non iuda.

Filia ſydonis. In terra chanaā ſūt tyrus ⁊ ſydon· Und mulier chananęa exiuit de finibus tyri et ſydonis occurrēs ſaluatori.

Traſfreta ibi. Sepe videmus quoſdam a propoſito ſuo trāſire ad aliud·a militia ad negociationē a cauſis ad arma·mutant induſtriā: vt mutent infęlicitatē· Sz deo diſpenſante omnia eueniunt contraria·vt p miſerias coacti non in ſe ſed ī domino creatore confidant.

Talis populus non fuit. Uſq3 ad mortem nabugodonoſor fortiſſimi ſuper omnes chaldei ⁊ aſſirij·poſtea populus grecorum ⁊ romanorum fortior fuit.

Suffoderunt. Quādo nabugodonoſor tyrum inuaſit nauigio: non ſolum murum ſed ⁊ domos ſubuertit· et quę erat negociatio ciuitatum facta eſt per ſeptuaginta annos ſiccatio ſagenarum.

Naues maris. Hebraice tharſiſ·qđ conſummatio vel leticia interpretatˀ. Sex diebus mundus factus eſt qui poſtea conſummabitur. Omnia autem bona ſeculi incerto nauium curſui comparantur· quia cito peritura·⁊ cūcta nauigantium fortitudo ſoluetur. Unde ciuitates magnas firmas aſcendit ſapiens ⁊ deſtruxit munitiones eorum. Quidquid enim hereticorum ⁊ ſapientię ſeculari arte componitur: vir eccleſiaſticus deſtruit ⁊ ſubiicit ſibi.

Lxx·annis. Tyrus quondam anguſtiata dimittitur: vt expleto ſolitudinis tempore carmen meretricium in laudes dei vertat· cytharam aſſumat·omnes cordas concinentes habeat·vt poſtq3 bene cecinerit·apud deum in memoria ſit que propter fornicationem obliuioni tradita fuit in priſtinum reſtituatur· ⁊ mercedes cōgreget domino. Quis ergo non habeat ſpem ſalutis ſi bene cecinerit·ſi cordas bene cōpoſuerit: Und o filia tyri·ī·mu·vul·tu·de ⁊c·⁊ cōcupiſcet rex·deco·tu·

Septenarius ⁊ ſeptuageſimus qui vel de ſingulis diebus·vel ſeptem decadibus perficitur: perfectam ſignificat pęnitentiam: vt tempore pęnitētię expleto iure tyrus ad antiquū ſtatum reſtituatur.

Canticum me. Que ab amatoribus derelicta ſolet carmina in conſolationē ꝯponere ⁊ preterita ꝯmemorare·ic ⁊ tyrus reuerſa.

ſchananeoꝝ feſtinando ad celum.
inclitos terrę. Tranſi terrā tuā
ſqđ citiſſime nauibus tranſitur. ſmundi.
quaſi flumen filia maris: non eſt
ſiuſticie. ſniſi trāſieris. ſo tyre. ſq2. ſvindictam.
cingulum vltra tibi. Manū ſuā
ſſiccandum. ſdominus.
ſupra mare extendit: ⁊ conturba
ſdiaboli vel mundi. ſinſpirauit nabugodonoſor.
bit regna. Dominꝰ mandauit ad
ſin terra. ſipſe nabugodonoſor.
uerſus chanaan vt contereret fortes
ſchanaan ſons.
tes eiꝰ·et dixit: Non adiicies vl
ſin diuitus. ſab hominibus accuſata quaſi ſuperba. ſa diabolo.
tra vt glorieris calumniam ſuſti
ſturpitudī ⁊ voluptati tradita. ſcolonia ſidoniorum. ſgreciam. ſcongelaſcens. ſo.
nens virgo filia ſydonis. In ce
ſde illis qui nauigio fugierūt. ſq2 capieris a nabugodonoſor.
thym conſurgens tranſfreta ibi
quoq3 non erit requies tibi. Ecce
ſque interpretatur quaſi vbera. ſquaſi ſi trāſieris ad chaldeos nec ibi requieſces in vbertate eorum.
terra chaldęorum talis populus
ſhomo fortiſſimus ⁊ potentiſſimus. ſideo cadet·niſi dominus edificauerit do· ⁊c.
non fuit· aſſur fundauit eā. In
ſdemones· ſchaldei. ſſecundu opinionem.
captiuitatem tranſduxerunt ro
ſtiri. ſinſidioſe. ſconſcientias· ſnon ſolum murum.
buſtos eius: ſuffoderūt domos
ſtiri. ſquia non erat fundata ſupra ſir·pe·
eius: poſuerunt eam in ruinam.
ſhebraice tharſis qđ conſummatio vel leticia ſonat. ſnaute.
Ululate naues maris· quia de
ſtyrus.
uaſtata ē fortitudo veſtra. Et erit
in die illa·in obliuione eris o ty
ſin obliuione ſunt poſt mortem eius·⁊ ſi tātum vixerit in regno qđ nunq3 legimus. ſcito obliuiſcuntur.
re·lxx·ānis· ſicut dies regis vni
ſreedificate.
us. Poſt·lxx·aūt ānos erit tyro
ſverſū ī laudes dei. ſque prius a vero ſpōſo receſſerat. ſyſaias dat ei cōſiliū vt peniteat·⁊ iudiciū euadat. ſvt bene tēdant corde
quaſi canticum meretricis. Su
ſcantando miſerias tuas. ſimitādo bonos ſp·ūs. ſeccleſia. ſde labus huius meretricis ſtillat mel·in prouerbus.
me cytharam: circui ciuitatē me
ſab amatore. ſa deo. ſī laudes dei corde·voce·opere.
retrix obliuioni tradita. Bene
ſdñi. ſapud deum
cane: frequēta cāticum: vt memo
ſperfecte penitētie.
ria tui ſit. Et erit poſt·lxx·annos
ſbene faciendo. ſſicut templum deſolatum. ſverus medicus.
viſitabit dominus tyrum et redu
ſpenitentem ſquas habuerat ante. ſnon alienas quas prius habuit.
cet eā ad mercedes ſuas·et rurſum
ſtempus·ſ· ſnegociabitur· ſq2 multi ad infidelitatem redeunt.
ſum erit cūfornicabitur cū vni
ſnon celi.
uerſis regnis terrę ſuper faciem
ſSimile eſt regnū celorum ho·ie·que·bo·mar·
terrę. Et erunt negotiationes eiꝰ
ſperſeuerātiū. ſin miſericordia paupeꝝ·
et mercedes eius ſanctificatę domino.
ſauare. ſin theſauris qui fiunt in terra.
mino. Non ꝯdentur neq3 repo
ſiudeoꝝ ſacerdotibus vel predicatoribus· ſveris pauperibus.
nētur·quia his q habitauerit co
ſin vſum· ſſancta·
ram domino erit negotiatio eius
ſfrange eſu·pa·t·
vt manducent in ſaturitatem: et
ſcū videris nudū operi eū· ſin omni vita ſua·
veſtiantur vſq3 ad vetuſtatem.

C. XXIIII.

Ecce dominꝰ
ſvt omnia pateāt· ſhis habitatoribus· ſꝯmutabit p ignē in melius·vnde vidi celum no·⁊ ter·no·
nudabit terram·et diſſipabit eā
ſlxx·reuelabit: vt procedant mortui de ſepulcris· ſigne cōburendo·vt tanq3 auꝝ clariorē et pulcriorē reſtituat. ſin diuerſa loca bonoꝝ vel maloꝝ· ſſeparabit oues ab hedis·
et affliget faciē eius ⁊ diſperdet
habitatores eius. Et erit ſicut

Sume cytharam. Que de hoc onere ſecuntur: ad reuerſionē tyri ſpectāt.

Bene cane·⁊c. Admonet eam canticum miſeriarum ſuarum ſemper cantare· ne iterꝝ eađ patiatur: Dicunt enim hanc eſſe muſice naturam ſi letum inuenerit: letiorem facit· ſi triſtē: triſtiorem reddit.

Et erunt negociatōnes eiuſ. Sicut dicit hieronimus ī hieremia: reuerſis filijs iſrael đ captiuitate ſub zorobabel et neemia·tyrij quoq3 non longo tempore poſt reuerſi cū eis amicicia ꝯiuncti ſunt nec iam diuitias retinebant: ſed in hieruſalem domino offerebant· quarum pars ī templum ornandum pars cedebat in vſuz ſacerdotum·⁊ ſic erāt ſanctificate domino mercedes eius. Ad p̄dicationem etiā pauli tyrij et ſydonij conuerſi ſunt·et eccleſias edificando et predicatoribus neceſſaria miniſtrando mercedes domino ſacrificauerunt.

C. XXIIII.

Ecce dominus nu· Poſt ſpecialem gētium ſingularium correptionem iudee·babilonis·philiſtiim·moab·damaſci·iſrael·egipti·deſerti maris·arabie·ydumee· vallis viſionis· ⁊ tyri q totus orbis in conſummatōe paſſurus ſit deſcribit. Nec de ſingulis gentibus ſed de cunctis pariter agit· Prius·que ſunt impiorum tormēta quomodo trāſeat celum ⁊ terra·⁊ deducantur peccatores in infernum·poſt quomodo ſancti rapiantur obuiā domino in aera. De ſpeciali ergo deſcriptione tranſit ad generalem que eſt quarta regula cyconij·de ſpecie enim ⁊ genere agitur: nec perſona mutatur.

Ecce dominus nu·a ſpecie ad genus tranſit: deſcripto enim ſpeciali onere babilonioꝝ·aſſirioꝝ·egiptioꝝ·⁊ multoꝝ alioꝝ ad generale onus iudicij extremi tranſit.

Et erit ſicut. Omnes ſimul· vel bonis remunerabūtur: vel p malis damnabuntur.

sine acceptione perſone.
populus ſic ſacerdos et ſicut ſer
uus ſic dominus eius · ⁊ ſicut an
cilla ſic domina eius. Sicut emēs
ſic ille qui vendit. Sicut fenera
quaſi meum tuum.
tor ſic ille qui mutuū accipit. Si
cut qui repetit · ſic qui debet. Diſ
igne incendii. habitatoꝝ ſuorum.
ſipatione diſſipabitur terra: ⁊ di
a domino. quaſi hoc ſi ne dubio fiet · dominus enim lo.
reptione predabitur. Dominus
p prophetas. lugebit. extrema gau. luc · oc ·
enim locutus ē verbū hoc. Lux
defluet in igne: que fortis videbat: terreni.
it ⁊ defluxit terra · ⁊ infirmata eſt ·
i · infirmabitur in die iudicii.
defluxit orbis · ⁊ infirmata ē al
potētes ſupbi · q̄ꝛ deus ſuperbis re · hu · a · d · g · ab alis alii. propter eos qui ſanguinem ſanguini miſcuerūt · ⁊ ſanguinem interfectorū ad dominū clamare fecerunt.
titudo populi terrȩ · ⁊ terra inter
fecta ē ab habitatoribus ſuis: q̄ꝛ
ſcriptas vel naturales · quia totus mundus prius accepit naturalē legē ſed poſtea lex p moyſen data eſt · quia prima diſſipata ē ·
traſgreſſi ſunt leges · mutauerūt
legem. conſuetudinis. pactum amicicie quod deberet eſſe ſempiternum.
ius: diſſipauerunt fȩdus ſempi
ite maledicti in ignem eternū.
ternū. Propter hoc maledictio
terrenos.
vorabit terram · ⁊ peccabūt habi
ſtupebūt in die nouiſſimo. amatores ·
tatores eius. Ideoq̄ꝫ inſanient cul
alius damnatis.
tores eius: ⁊ relinquentur homi
multi vocati pauci electi. amator vini ⁊ ebrietatis. ebrioſi regnū dei nō poſſidebunt. de vinea · ſodo · vi · e · lugebit.
nes pauci. Luxit vindemia · in
riſus dolore miſcebitur.
firmata eſt vitis: ingemuerūt om
nes qui lȩtabātur corde. Ceſſabit
gaudium tympanorū quieuit ſo
nitus lȩtantium: conticuit dulce
quia. alias cantico.
do cytharȩ. Cum gaudio non bi
ſicut ante. in die iudicii amara pro dulcibus bibent. omnis ebrietas que ſtatū mentis euertit hoīes vigilare nō patitur.
bent vinum amara erit potio bi
quelibet ſpūalis vel babylon.
bentibus illam. Attrita eſt ciui
que modo marmore ⁊ ebore decoratur. vaītas va · ⁊ omnia vanitas.
tas vanitatis · clauſa eſt oīs do
mus nullo introeūte. Clamor erit
erroris. non in anguſta uia que · du · ad vi ·
ſuper uino in plateis deſerta ē om

in telos: tranſit in dolorem.
nis lȩticia: tranſlatum eſt gaudiū
quondam celeberrima.
terrȩ · relicta eſt in vrbe ſolitudo
miſeria. habitatorum. per quas affluebāt agmina populoꝝ.
⁊ calamitas opprimet portas · q̄ꝛ
predicta. impleta. conſtat de totius orbis interitu hoc nunciari.
hȩc erunt in medio terrȩ in me
in die iudicii. ſi pauci electi poſt ſeparationem maloꝝ. ſit.
dio populoꝝ. Quomodo ſi pau
cȩ oliuȩ quȩ remāſerunt excuciā
tur ex olea ⁊ racemi cum fuerit fi
pauci. in ſublime.
nita vindemia. Hi leuabūt vocē
dominū. beati qui habitāt in domo t · d · in · ſ · ſ · l · t · in ſanctis.
ſuam atq̄ꝫ laudabunt cum glori
veniēs in gloria patris cum angelis. chriſtus. de mundo liberati.
ficatus fuerit dominus de ma
letabūtur ineffabili leticia. quia audiſtis premium veſtrum ⁊ ſuppliciū reproboꝝ.
ri hynnient. Propter hoc in do
veſtris. apoſtoli doctores eccleſie. qui gloriatur in domīo glorietur. qui in ſcripturis ſacris eruditi eſtis. nō vos.
ctrinis glorificate dominum · in
eccleſiis · nō in vna. nō nobis domine non no · ſ · no · t · d · g · predicate. ſeculi.
inſulis maris nomē domini dei
ab alis terre vox eoꝝ de quibus ſupra leuabūt vo · ſu · ⁊c̄. vox electoꝝ in die iudicii.
iſrael. A finibus terrȩ laudes au
quiā omnia predicta impleta. chriſti iuſtificantis omnes. hec dicētibus aliis. predicari.
diuimus gloriam iuſti · et dixi :
q̄ꝫ oculus nō vidit · nec au · au · ⁊c̄. ſoli nō poſſum effari. quaſi quāte pene ante oculos meos verſantur.
Secretum meū michi. Secre
eſt. et ideo. hec eſt cauſa uetus. legem ſcriptam vel naturalem.
tū meum michi. Uȩ michi. Prȩ
uaricantes prȩuaricati ſunt · ⁊ prȩ
exaggeratio eſt.
uaricatione tranſgreſſorū prȩua
et ideo. quaſi nō differtur pena nec predicitur futura.
ricati ſunt. Formido ⁊ fouea et la
amator.
queus ſuper te qui habitator es
hoc ē qui ſe putauerit fugiſſe ex alio incidet in aliud.
terrȩ. Et erit q̄ fugerit a facie for
midinis cadet in foueam · ⁊ qui ſe
volet explicare. et ideo nō euadet. vt deſpiciat dominus omīa peccata que prius ignorare videbatur: quia non puniebat.
explicuerit de fouea tenebit la
feneſtre antichriſti.
queo: quia catharactȩ d̄ excelſis
qui reſpicit terrā ⁊ facit eam tremere. terre motus magni erūt per loca. ideo.
apertȩ ſunt: ⁊ ꝯcutiētur fundamēta

Nulla diuerſitas erit inter nobilem et ignobilem · ſacerdotē ⁊ laicum · ſeruū ⁊ dominū ⁊c̄. Omnes enī et equo ſtabunt ante tribunal xp̄i · nec erit acceptio perſonarum apud deū. Unū Job paruus ⁊ magnus ibi ſunt · ⁊ ſeruus non timet dn̄m ſuum.

Sic ſacerdos. Bonꝰ pp̄ls cū bono ſacerdote ꝑcipiet coronā vite · mali ſimul ſuſtinebunt tormenta gehenne.

Terra. Terrena opa ad nichilum redigentur · vt abolita ymagine terreni hominis ꝑmaneat ymago celeſtis. Caro enī et ſanguis regnū dei non poſſidebunt: q̄ꝛ mortale hoc induet immortalitatem.

Maledictio. Sic i pricipio bndixit deꝰ oī creaturȩ: ſic in fine maledicit his q̄ terreni ſunt · nec peregrini ſed habitatores terrȩ · ⁊ q̄ in ea peccant obliti ꝯdicionis ſuȩ ꝯtra ſe mutuo debacbantes. Et pauci remanebūt q̄ habeāt ymaginem cȩleſtis.

Luxit vindemia ⁊c̄. In conſummatione mundi preteritarum deliciarū recordatio erit materia cruciatuū. Unde purpuratus diues qui receperat bona in vita ſua eleuans oculos de inferno cernit lazarum in requie. Unde Vȩ vobis qui ſaturati eſtis · q̄ꝛ eſurietis.

Ingemuerūt omnes. Hoc teſtimoniū ingerimus eis qui in ꝯuiuiis non ſolum gula et ebrietate ſed auribus luxuriantur · vt p omnes ſenſꝰ anime fortitudo molleſcat.

Attrita eſt ⁊c̄. Mundus in quo omnia vana · vaītas vanitatum · ⁊ · o · va ·

Clamor · e · ſ · u · Per vinum errorem ebrii eniꝫ erāt. Per plateas q̄ grȩce a latitudine dicūtur · ſpacioſam ⁊ latam viam quȩ ducit ad mortem accipimus. Sup his ergo qui errauerunt in lata ⁊ ſpacioſa via huius ſeculi in die iudicii clamor doloris erit.

In medio ter. Hieruſalē quȩ eſt (vt aiūt) vmbilicus terrȩ. Et antu

mā̄t mlti q̄ꝛ dn̄s iudicaturꝰ ſup montē ſyon ex quo aſcendit in aere ſedebit in nube veniet. Unū quemadmodū · vi · e · eū · in · cȩ · ſic · ve · ⁊ alibi. Tūc videbunt filiū hominis venientem in nubibus.

Quomodo ſi pau · o · ⁊c̄. Paucis relictis · cum ꝑſecutio vorauerit terram tanta erit ſanctoꝝ paucitas tanta preſſura vt temptētur etiā electi ſi fieri poſſit · et paucitas eoꝝ baccis oliuarum rariſſimis ꝯparetur · quibꝫ excuſſis vix paucȩ remanēt in cacumine arboris · collectis q̄ꝫ racemis vix pauci remanent in vitibus vacuis.

Atq̄ꝫ laudabunt. Laudabūt q̄ poterunt remanere · ⁊ preſſurā antixp̄i fugere · vel ardorem imminentis gehennȩ.

Hynnient. Equoꝝ ſimilitudine lȩticiȩ geſtiētes magnitudine.

A finibus. In hebreo alis terrȩ. Ale aūt vel fines terre ꝓphete ſunt ⁊ apoſtoli qui de terrenis ad celeſtia volāt · ⁊ quibuſdam preceptorū finibus viuendi moduꝫ terminant. Dicūt ergo ſancti: ſicut a prophetis ⁊ apoſtolis audiuimꝰ · ſic mō impletum videmus.

Secretū meū m. Nec poteſt plene enarrare · premia bonorum · nec penas maloꝝ que preuidet per ſpiritū · et inde dolet dicens: ve michi.

Formido et fo. Poſſunt hec tā ad tempa martyrum q̄ꝫ ad tempa antixp̄i referri. Imminēte enī ꝑſecutione multi formidine tormenti xp̄m voce ⁊ non corde negabant · ⁊ poſt penitere nolebant · ⁊ ſic ī foueam cadebant · poſt inſtante diabolo ī laqueuꝫ eterne damnationis · ſic etiam fiet in tempe antixp̄i.

Apertȩ ſunt. Ut videat deus iniquitates antixp̄i ⁊ iudicet. Dum enim non punit peccata: ſe videre ea diſſimulat.

Fundamenta terrȩ. Principes ſeculi · terrena opera.

Confractione Non q terra rediga tur in puluerem vel i nichilum: ſed q2 om ni a terrena tranſibūt Et q̄ño ebrius neſcit quid agat: ſic omnes qui verſantur in ter ra maloꝝ magnitudi ne ebrij erunt ⁊ ſtupe bunt ad omnia.

Tabernaculū unius no. Quod a viatore transfertur vt nullum remaneat veſtigium·ſic trāſibit figura huius mundi ⁊ erit terra deſerta· vt non ſit habitatio am plius hominū in ea.

Et erit in die illa ⁊c. Quaſi feneſtre celi apte ſunt: vt proſpiciente domino terrena peccata omīs figura terrenoꝝ opeꝝ ꝑtereat·et corruat ne q3 in priſtina ſtatura reſurgat. Viſitabit ergo dominus in die illa ſup militiam celi vt non ſolum terrena ſed celeſtia iudicet.

Super militiā celi. Inebriatuſ eſt i celo gladius me us·aſtra nō ſunt mū da in conſpectu eius ⁊ i angelis ſuiſ reppit prauitatem.

Reges terre. Rectores tenebrarū harū ꝯtra ſpūalia ne quitie in celeſtibus. Vnde i daniele exijt in occurſum mihi pri ceps regni pſarum ⁊ prin·reg· medoꝝ.

Et congregabuntur. Hier· Origenes dicit q pꝰ hāc ſententiā ite maledi cti in ig·e·poſt mltos dies·i·pꝰ mille ānos viſitādi ⁊ liberādi ſūt Sed hoc eccleſia nō recipit· dictū eſt enim Ibūt impij in ſuppli ciū eternu3; iuſti autē i vi·e· Nō āt eternū eſt omni fine caret·et ſicut gaudiū eternum ita et ſupplicium.

Unus faſ. Unde alligate ea p faſci culos ad ꝯburendū.

Et poſt multos dies vi. Notandum q nō addit a dño vel ab angelis ſ3 abſolute viſitabū tur. Ex qua ambigui tate verbi et remediū

terre. Confractione confringetur
terra: contritione conteretur ter
in re vel habitatores·omnia enī in momento tranſibunt·
ra. Cōmotione cōmouebitur ter
ra: agitatione agitabit terra ſicut
ebrius: ⁊ auferetur quaſi taberna
† vt non reſurgat·i· nō ſit habitatio hominū in ea·
culum vnꝰ noctis. Et † grauabit
pondere que in zacharia ſedet ſuper talentum plumbi· † ·i·non erit terrena conuerſatio vel priſtine vite ſtatus·
eam iniqtas ſua: et corruet et † nō
iudiciū·
adiiciet vt reſurgat. Et erit in die
quaſi egrotantē. vindicādo·viſitabo in virga iniquitates e·⁊c· † prophetas āuchriſti et demones qui in aera diſcurrēt.
illa viſitabit dominus ſup † militi
† acreas poteſtates·vel quoſlib3 terrena amātes.
am celi in excelſo·⁊ ſup † reges ter
† faie illoꝝ. q2 nō ſeruauerunt ſanctum gradum prouincias.
re qui ſunt ſuper † terram. Et † con
† colligati. ſimiles in pena: q2 ſimiles i culpa.
gregabuntur in † congregatione
† inferni·lacum aperuit·⁊·cf·e· ite in ignem eternū.
vnius faſcis in † lacum. Et clau
vſq3 ad iudicium.
dentur ibi in carcere·⁊ poſt mul
euoluti ſeculi. † euocabuntur ab inferis·vt receptis corporibus ſtatim ad penas retrudantur † nō lucem amittendo ſed in cōparatione vere lucis que chriſtus eſt tanq3 nichil lucendo.
tos dies † viſitabūtur. Et † erube
† pacto iudicio ablatis impijs ne videāt gloriam dei.
ſcet luna ⁊ confundetur ſol cū † re
gnauerit dominus exercituu3 in
celeſti.
monte ſyon·⁊ in hieruſalem·⁊ in
† cani hominis ſapiētia eſt. patriarcharū·prophetaꝝ·apoſtoloꝝ.
conſpectu † ſenum ſuorum fuerit
ea gloria quā videbūt ſoli filij dei.
glorificatus.

C. ·XXV·

hec yſaias de die iudicij vel de paſſione domini gratias agens patri. ergo

Domie deus
predicando magnitudinē tua3 gratias agam.
meus exaltabo te: ⁊ cōfitebor no
† retribuendo vnicuiq3 ſcđm opera ſua.
mini tuo: † quoniam feciſti mira
quos predeſtinauit· hos ⁊ magnificabit. † ab eterno. † veritate impletas quādo dicetur· venite·b·
bilia·cogitationes † antiquas † fi
† cauſa quare cōfiteatur·⁊ que ſunt mirabilia ⁊ cogitatōnes antique.
deles·amen. † Quia poſuiſti ciui
hieruſalem. ruine. ·i·
tatem in tumulum·et vrbem for
† humiliaſti. † filij alieni mentiti ſunt mi chi·⁊ alibi voſ ex patre diabolo eſtis. iudeoꝝ
tem i ruinam· † domum † alienoꝝ
vt non ſit ciuitas et i ſempiternū
† deſtructa hieruſalem. hac vindicta.
non edificetur. Super † hoc lau
gētium. in paſſionibus pro nomine chriſti. eccleſia.
dabit te populus † fortis·ciuitas

gētilium. † pricipium ſapiētie t·d· vidēs vltionem in iudeos. illis blaſphemātibus.
gentium robuſtarum † timebit te:
† vt in zacharia hebraice ebion·i·paup ſup pullum aſine ſedet·ſ·chriſtus·qui dixit·vulpes foueas habēt ⁊c·beatus qui intelligit ſup eg·
quia factus es fortitudo † paupe
chriſto. paſſionis.
ri·fortitudo egeno in tribulatōne
patibuli. iudaici impetus. quādo dixit pater in manus t·c·ſ·. protectio.
ſua· Spes a turbine· vmbracu
mortis·vt non deficeret·⁊ die tercia reſurgeret. iudeoꝝ.
lum ab eſtu. Spiritus enī robu
inſaniens. nō ſubuertēs
ſtorum quaſi turbo impellens pa
ihesum in paſſione immobilem· † deficiūt patientes. alias tus
rietem ſicut † eſtū in ſiti·tumultū
iudeoꝝ.
alienorum † humiliabis·et quaſi ca
moriuntur vites.
lore ſub nube torrente propagieſ
opinione ſua. ſagitte paruuloꝝ·f·ſ·p·e·
† in die iudicij. redit ad diem iudicij.
fortium marceſcere facies. † Et fa
poſt paſſionem domini. † nō iudeis tantū
ciet dominus exercituū † omnibꝰ
electis ex omni populo. † in eccleſia celeſti vel vt aiunt ſuper montem ſyon ſedēs vt predictum eſt iudicabit. ſyon.
populis in † monte hoc conuiuiū
† omnimodā beatitudinē vnde·ſatiabor cum apparuerit·g·⁊ alibi torrēte voluptatis tue·po·e·
pinguium † conuiuium vindemie
holocauſta medullata·⁊ vi. vīdemie defecate.
pinguium medullatorum vinde
puriſſime ſine fece.
mie defecate. Et ꝑcipitabit in mō
antichriſtū ſcđm quoſdam. † mortis vel peccati vel diaboli· hoc enim vinculum primū omnibus colligatū erat a primo parēte.
† abſorta eſt mors in victoria tua.
te iſto facie3 † vinculi † colligati ſu
·i·
per omnes populos: et telā quā
ab initio. † graue iugum ſuper filios ade. dominus iuſte iudicans vel diabolus.
orditus eſt ſuper vniuerſas † nati
in die iudicij. † diſſolutionem anime ⁊ corporis· oīno tam bonoꝝ q̄3 maloꝝ.
ones·precipitabit † mortem i ſem
† beati qui lugent quoniā ipſi cōſolabuntur ⁊ illud abſterget deus·o·l·
piternum. † Et auferet dominꝰ de
† ſanctoꝝ.
us omnem lacrimam ab omni † fa
ſeruitutem diaboli.
cie·⁊ obprobriu3 populi ſui aufe
ſanctoꝝ.
ret de vniuerſa terra: q2 dominuſ
ero mors tua o mors· abſorta morte liberati tremēda.
locutus eſt. Et dicent in die illa
quem increduli hominem tm̄ putauerunt. † expectauimus patiēdo vnde·expecta dominum·⁊ viriliter a·⁊ c·c·t· verbis eius credidimus. eſt.
Ecce deus noſter iſte † expecta
promiſſa ꝯplēdo ·i·
uimꝰ eū et ſaluabit nos· Iſte do
eſt. † corpore. de faucibus mortis erepti. ergo.
minus·ſuſtinuimus eum et † exul
mente. ſaluatione.
tabimus·⁊ letabimur in ſalutari
† potētia diuinitatis·que ante in membris ſuis laborabat.
eius·quia requieſce3 † manus dñi
eccleſia. ſyon. de diabolo ⁊ pricipibus eius· comminuetur amiſſa potentia·
† de patre· diabolus·
in mōte iſto·Et triturabit † moab

poteſt intelligi ⁊ correctio ſc3 q poſtq̄3 iuſti premia receperint·illi in perpetuis penis viſitētur. Et tm̄ ſciendum q iudicium dei hūana non poteſt ſcire fragilitas·nec d penaꝝ magnitudīe vel menſura ferre ſententiam qđ domini arbitrio derelictū eſt.

Et erubeſcet luna. Unde creatura ingemiſcit ⁊ parturit cernens·ſ·homies ſ· qui ſuo fruebantur lumine· nichil dignū dei bonitate feciſſe q ſolem ſuū oriri facit· Qño ſi diſpenſator veniente dño cernat familiam varijs ſubici cruciatibus· vn̄ ſol obſcurabitur·et luna non dabit·lu·ſu·

Senum ſuorum· Qui imitant vetuſtū dieꝝ·quales preſbiteros iubetur moyſes eligere· qual fuit abraham mortuus in ſenectute bona.

C ·XXV·

Amen. Hebreū quo ſepe dñs vtitur in euāgelio·amē·am ·i· vere vere dico vobis.

Ciuitas. Euerſa a nabugodonoſor reſtituta eſt a neemia ⁊ hieſu ſummo ſacerdote. Euerſa a romanis·reſtituta eſt ab elio adriano: ſed non in eodem loco·nec i ſtatum priſtinum.

Et in ſempiternū. Ut mille annoꝝ regnum·⁊ auree hieruſalem ⁊ gemmate fabula quieſcat.

Et triturabitur·m·⁊c· Licet generaliter de conſummatione mūdi loqueretur·ne tantū preſentia omnino negligere videatur: noīat moab inimicum iſrael·q fecit eum fornicari cū madianitibꝰ ⁊ ꝯſecrari beelphegor q īterꝑtatur priapus. Cōtra quem hieremias loquēs ait. Egredietur chamos in captiuitatem·ſacerdotes eius ⁊ pricipes illius ſil·⁊ iteꝝ. Confundet moab i chamoſ. Ex vno

ydolo ⁊ demone qui ei preſidebat: indicat omnes cõtrarias fortitudies humiliãdas ⁊ in infernũ deducendas. et ad inſtar pulueris conterendas.

¶ Moab filius loth a quo moabite q̃ ſemper filijs iſrael infeſti fuerunt. et balach rex eorum conſilio balaam filios iſrael allexit in peccatũ. Per moab igit̃ recte intelligim⁹ diabolũ. filijs dĩ ſemper aduerſarium.

¶ Palee in plauſtro. Serratis plauſtris terũtur palee vt eas facilius animalia et paſcãt ⁊ ruminẽt.

¶ C. .XXVI.

¶ In die illa can. ⁊c. Hoc ad preſentem eccleſiã poteſt referri ⁊ ad diẽ iudicij. Nũc eccleſia canticum nouũ cãtat xpi natiuitatẽ. paſſionẽ reſurrec. aſcenſ. Vetus nãq; ⁊ antiquum hominem ad inferna deſcendere. nouũ ad celum aſcendere.

¶ Urbs. f. Uox iuſtorum ⁊ nunc ⁊ in futuro.

¶ Aperite. p. Hoc canticum repente mutat pſonas.

¶ Portas. Iuſticie. Unde apite michi portas iuſticie. Porte vite ⁊ iuſticie fides ⁊ caritas. humilitas ⁊ cetere virtutes Et porte mortis: iniquitas. infidelitas. et cetera vicia. Qui liberatꝰ de portis mortis: poteſt ingredi portas vite. qui has nõ fuerit ingreſſus: non inueniet vnã portam de qua. Hec porta. d. iuſti intrabũt in eam Per plures margaritas: ad vnã venitur ⁊ per multas portas: ad eum qui dicit. Nemo venit ad patrem niſi per me.

¶ Pacem. p. Repetitio confirmatio eſt. Hanc habet ille de quo dicit̃. homo hõ filiorum iſrael. Et alibi. Uir vir cuius vxor cubile maculauerit. vt duplex homo ⁊ duplex vir pacem conſequatur duplicem.

¶ Conculcabit ⁊c. Quia omnis qui ſe ex. h. Etiã ad contrarias fortitudines hec referri poſſumus.

¶ Egenorũ. Apoſtolorum: quos expulerunt iudei de finibus ſuis qui

ſ chriſto. ſ ritu paleſtine:
ſub eo: ſicut terunt palee in plau
ſ ſicut ſolent qui labũtur. ſ dño.
ſtro. Et extẽdet man⁹ ſuas ſub eo
ſ totũ corpus
ſicut extendit natãs ad natandũ
ſ dominus. ſ diaboli.
⁊ humiliabit gloriã eius cũ alliſi
ſ operum potentie. ſ ſatellites.
one manuum eius. Et munimẽta
† ſ ſimitatorum quibus quaſi muro cingitur.
ſ principes demonũ.
ſublimium muroꝝ tuorum cõ
ſ in baratrum.
cident: ⁊ humiliabũtur. ⁊ detrahẽ
ſ vel in.
tur ad terram vſq; ad puluerem.

¶ C. .XXVI.

ſ cum moab fuerit humiliatus:
IN die illa cã
ſ notum
tabitur cãticum iſtud
ſ quia nõ poteſt cantari canticũ domini in terra ali. ſ cõfeſſionis. ſ protectio. ſ hec eſt cãticum. ſ ſanctorum chriſti.
in terra iuda. Urbs fortitudinis
ſ o ſyon. ſ eſt. ſ ipſe. ſ a chriſto.
noſtre ſyon ſaluator. ponetur in
ſ fide. ſ Nõ ſufficit fides. niſi bõis operibus cõſummetur. ſ operatio. ſ de viuis lapidibus.
ſ fides ſ prophete. ſ deus ad angelos.
ea murus ⁊ antemurale. Aperi
ſ opera virtutum. † ſ nõ iudeus q᷑ reus.
ſ electi.
te portas. ⁊ ingredietur gens iu
† ſ omnes vie me veritas. ſ euangelium.
ſ reſponſio populi. ſ cultus ydolorum.
ſta. cuſtodiens veritatem. Uet⁹
ſ a nobis ſ ideo. ſ quietẽ anime ⁊ corporis. ſ pacem relĩquo vobis p. m. d. vo.
error abiit: ſeruabis pacem: pa
† ſ ecce meritũ. ſ in te domine ſperaui nõ c. i.
ſ propheta.
cem q᷑ in te ſperauimus. Spe
ſ qui. ſ. retributor ẽ eternus. ſ ſemp.
raſtis in domino i ſeculis eterniſ
ſ ⁊ merito. ſ cuius auxiliũ imperpetuũ
ſ qui perſeuerauerit. ſ. e. ſ ſperate.
in domino deo forti imperpetuũ
ſ iudeos huiliabit aduerſarios veſtre predicationis. ſ ſuprbos.
Quia incuruabit habitantes in
ſ qui ſe exaltat humiliabitur. ſ hieruſalem.
ſ romã ſcõm iudeos. hieruſalẽ ſcõm nos que occidit prophetas.
excelſo ciuitatem ſublimem hu
† ſ ſub babiloniis prius. ſ per veſpaſianũ ⁊ tytum poſt.
miliabit. Humiliabit eam vſq;
ad terram: detrahet eam vſq; ad
ſ cauſa erit quare conculcetur.
puluerem. Cõculcabit eam pes
ſ chriſti que iniuſte damnauerũt. ſ ego ſũ pauper ⁊. d. ſ qui excuſſerãt puluerẽ ſuper eam
pes pauperis greſſus egenorũ.
ſ propheta. ſ doctrina. ſ recte vie domini ⁊ iuſti ambulabunt in eis. ſ. i. † ſ chriſti.
Semita iuſti recta eſt: rectus cal
ſ in euãgelio in quo omĩa iudicia tam veteris q̃ noui teſtamẽti. ſ vox ſanctorum in die iudicii.
lis iuſti ad ambulandũ. Et in ſe
mita iudiciorum tuorum domie
ſ patiẽter expectauimus.
ſuſtinuimus te nomen tuũ ⁊ me
ſ noſtre.
moriale tuum in deſiderio aime.
ſ ergo. ſ propheta. † ſ lauabo per ſingulas noctes. l. m. ſ tribulatione. per diẽ ſol non vret te. neq; l. per. n. i. nec proſperis nec aduerſis moueberis. ſ vel nocte ⁊ die. i. omni tempore.
Anima mea deſiderabit te in no
cte. ſed ⁊ ſpiritu meo i precordiis
ſ proſperitate. ſ deus deus meus ad te de luce vigilo. ſ promerendũ.
meis de mane vigilabo ad te.
ſ propheta ad dominũ. ſ vltiones. ſ in die iudicii. ſ non ante.
Cum feceris iudicia tua in terra.
ſ ſola vexatio dabit intellectũ auditui.
† ſ qui modo te putant iniuſtum.
ſ iudei.
iuſticiam diſcent omnes habita
† ſ cuilibet vel qui cultum dei nõ habet.
tores orbis. Miſereamur impio
ſ propheta. quaſi niſi flagellaueris: nõ aget penitentiam. ſ ex perſona humane impatiẽtie
ſ cum dolore pronunciandum.
⁊ nõ diſcet iuſticiam facere. In
ſ apoſtolis ⁊ aliis. in quibus impii iniq; egerũt ⁊ ideo ſentiẽt tuam iuſticiam.
terra ſanctorum iniqua geſſit. et
ſ filium cui pater dedit iudiciũ.
non videbit gloriã domini. Do
ſ propheta reſpondet. ſ in iudicio.
ſ potentia.
mine exaltetur manus tua ⁊ non
ſ gloriam dei patris. nec ad penitendum hoc lumine fruantur. † ſ dominus ad prophetam immo videant me exaltatum. ⁊ gloriam electorum meorum.
videant. videant ⁊ confundãtur
ſ inuidẽtes mihi ⁊ meis. ſ penitẽtie q̃ ni eos cruciet qui talẽ dominũ perdiderũt. ſ inuidie ⁊ gehẽne.
zelantes populi: et ignis hoſtes
ſ ⁊ ſanctorum meorum. ſ ergo. ſ propheta congaudens. ſ tunc.
tuos deuoret. Domine dabis
ſ que exuperat omnẽ ſenſum. que poſt cuncta tribuenda eſt.
pacem nobis: omnia enim opera
† ſ ex perſona iudeorum qui poſt paſſionem domini ad fidem cõuerſi ſunt. ſ vel in. ſ quia.
noſtra operatus es nobis. Do
ſ tu es. † ſ ydola vel demones eis aſſidẽtes
mine deus noſter domini poſſi
ſ qui ſolus ⁊ verus deus.
derunt nos abſq; te. tantũ in te
ſ a chriſto chriſtiani dicti. † ſ propheta.
ſ in peccato
recordemur nominis tui. Mo
† ſ in gloria niſi peniteãt. ſ de fortitudĩe ſuperbientes.
rientes non viuant. gygantes
ſ ad gloriam in iudicio niſi humiliẽtur
ſ quia mortui in peccato ⁊ fortes in malo vel hereſi. † ſ vidicabis in iudicio.
non reſurgant. Propterea viſi
ſ vel bis. ſ eres. ſ vel es.
taſti ⁊ contriuiſti eos. ⁊ perdidiſti
ſ de terra viuẽtium † ſ ⁊ merito q᷑ ſepe idulſiſti g. ⁊c.
omnẽ memoriã eorũ. Indulſiſti

domini iniqtãtes pauptatem: priuilegium virtutis eius cõſecuti ſunt.

¶ Anima mea. Non caro. Sitiuit aĩa mea ad deũ fontem viuũ. Caro cõcupiſcit aduerſus ſpm̃.

¶ Sed et ſpũ m. ⁊c. Aĩme vox et deſiderium iungitur. ſpũi autẽ mane ⁊ vigilia. Spiritu i precordijs vigilat ad deum. qui dicit. De profundis cla. a. t. d. d.

¶ Miſereamur Dñs ad prophetam An miſereamur ĩpio vt diſcat. ſ. clementiã meã. dum ipe ſaluat quaſi hoc melius eſt.

¶ Et nõ diſcet. f. i. ⁊c. Quaſi quomõ poterit noſſe tuã iuſticiam. expertus tuã clementiam?

¶ Et nõ videbit Dñs ad prophetam quaſi melius ẽ vt videat. et erubeſcat de malis ſuis.

¶ Et nõ. Quaſi ad penam ſufficit q̃ non videbit me regnantẽ cum ſanctis meis.

¶ Lxx. auferetur impius vt nõ videat claritatem dei.

¶ Confudãtur z. p. Lxx. zelus apphendet populum ineruditum.

¶ Domine dabis p. n. Notandũ q̃ poſtq̃ opera noſtra reddiderit nobis pacem etiã daturus ſit. ⁊ q̃ iõ poſtulẽt pacem: q᷑ opatus ſit in eis. Dicunt ſe. ſ. tormenta ſuſtinuiſſe. vt poſt miſericordiã cõſequantur.

¶ Domi p. n. a. t Demones quos in ydolis coluimus.

¶ Lxx. Dñe extra te neſcimus aliũ. Non abſolute aliũ. ſed extra te. pater enim in filio: ⁊ filius in patre.

¶ Tantũ in ter. Nõ aliud petimus: niſi vt p⁹ errores digni ſimus. qui nominis tui recordemur.

¶ Perdidiſti o. m. e. Lxx. maſculinum eorum. Hiſdem enĩ tribus litteris zai. ⁊ caph. ⁊ res. hebreum ſcribitur. ſed quando memoriale dicimus legitur zachar. quando maſculinũ zachor. Hac ambiguitate ſaulem arbitrant̃ eſſe deceptum. quãdo de amalech ĩterfecit omne maſculinum. deo enĩ precipiẽte. vt deleretur omnis memoria amalech: non tam

errore q̄ꝫ cupidine pre
de pro memoria maſ
culinum interpretat⁹
eſt· contra illud. No
lite errare: deus nō ir
ridetur.
¶ Nūquid. Non
penitentiā egit· ⁊ hoc
eſt nūquid ⁊c· quaſi
ſecuritas negligentiā
negligentia contem
ptum parit.
¶ Et peperimus
Alij diſtinguunt ſic
Et peperimus ſpūm·
ſalutem non fecimus
in terra.
¶ Spūm ſalutis
Vt tota mēte creda
mus· ⁊ quē per benefi
cia non ſenſimus: per
tormenta diſcamus.
¶ Reuelabit ter
ra. Terreni tūc n̄ po
teſt celare quos occi
derunt q2 tunc omia
aperta. Vel terra q̄
ſuſcepit ſanguinem
martirū ⁊ operuit· tunc
reuelabitur quādo re
ſurgent.
¶ C·XXVII·
¶ In die illa ui·
⁊c· Tradunt hebrei
diabolum (·i· crimina
torem· qđ grecum no
men eſt) hebraice dici
ſathan ·i· aduerſariū
Vnde ſtabat ſathā
a dextris eius vt ad
uerſaretur ei· dicitur
⁊ belial ·i· apoſtata ·i·
preuaricator et abſq3
iugo. Vn̄ que ꝯmu
nicatio xp̄i ad belial:
Dicitur quoq3 ⁊ alijs
noībus· vnde ſup aſ
pidem ⁊ baſiliſcū ⁊c·
⁊ alibi· qui c...urus
eſt magnū cetū. Itē
nūquid capies leuia
than hamo: et alibi.
Draco iſte quem for
maſti ad illudēdum
factus eſt enim vt an
geli illudant ei. Vn̄
apoſtoli accipiūt po
teſtatē calcandi ſup
ſerpētes ⁊ ſcorpiones
Quia ergo ab eo lo
co dominus diſſipa
bit terram· ⁊ nudabit
eam· vſq3 ad preſens
capitulū: contra totū
orbem in conſumma
tione mūdi iudicium
predictū eſt: ⁊ nouiſſi
mus inimicus deſtru
etur mors· cōtra dia
bolū extrema ſenten
tia eſt: vt inducatur gladius ſuper eum.

ſ peccatrici. ſ hūano gener
domine genti indulſiſti genti.
ſ ab eis. ſ Non.
† ſ elōgari permiſiſti vt permaneāt in errore.
Nunqd glificatus es? † elōgaſti
ſ oēs nationes. ſ quaſi pcute eos domīe quia niſi in anguſtia nō requirēt te.
omnes † terminos terre. † Do
mine in anguſtia requiſierunt te:
ſ ·i· q2 aliter nō poſſunt doceri tribulat· non preſumētes palam clamare murmurēt ad te
in tribulatione murmuris doctri
na tua eis. Sicut que cōcepit cū
ſ quaſi ſicut mulier appropiquans ad partum dolore exclamat: ſic nos in anguſtia requirimus te.
appropinquauerit ad partum do
lēs clamat in doloribus ſuis: ſic
ſ formidinis.
facti ſumus. A facie tua domine
ſ in perſona martirū. ſ in agone.
cōcepimus: ⁊ quaſi parturiuimus
ſ ſanctū vt in tormētis ardētes ſpū pſeuerarēt.
ſ nō carnis filios· ſ ⁊ tamē.
⁊ peperimus ſpiritū ſalutis. Iu
ſ cū benefeceritis dicite quia ſerui ī utiles ſumus.
ſticiam nō fecimus in terra: ideo
ſ ſed preualuerūt nobis: ſ terrena amātes.
nō ceciderunt habitatores terre.
ſ ſanctis parietibus ⁊ habitatoribus terre corru entibus. ſ reſurgēt martires tui. ſ nō abſo lute. ſ ſocii· Nam ⁊ ipſe ſerra lignea ſectus ē ſ ſed.
Viuēt mortui tui † interfecti † mei
† ſ o martyres. ſ a morte ſ a ſomno.
reſurgent. † Expgiſcimini · ⁊ lau
ſ dōm. ſ pulueris iam facti.
date qui habitatis in puluere· q2
ſ miſericordia tua irrigās fidem ⁊ perdu cēs ad operationem ſicut ros ſemen. ſ raphaim
† ſ corpora ſupborum cū animabus.
ros lucis ros tuus: et † terram
ſ in baratrū.
gygantium detrahes in ruinam.
ſ dominus ad martires. ſ o martires. ſ cum oraueris intra ī cubiculū ⁊c. ſ ſepulcra.
Vade populus meus· in cubi
ſ pone domine cuſtodiā ori meo. ſ ſepulcro rum.
cula tua· claude † hoſtia tua ſuper
ſ fruere bone cōſciētie. † ſ vſq3 ad iudicium.
† ſ ad compationem eternitatis.
te· abſcondere † modicum † ad mo
ſ ·i· quaſi breue tempus eſt. ſ reddam ipſis ſecūdum opera ſua.
mentum· † donec pertranſeat in
ſ quā theſauriſant ſibi impenitētes.
dignatio mea. Ecce enim domin⁹
ſ in die iudiciū videbitur egredi malis ·ſ· † ſ mi ſericordia pietas locus eſt. ſ vindicādo.
egredietur † de loco ſuo· vt viſitet
ſ terrenoꝝ amatoris.
iniquitatē habitatoris terre· con
ſ habitatorē. ſ vox ſanguinis fratris tui cla mat ad me d·t·
tra eū: et reuelabit terra ſangui
nem ſuum· ⁊ nō operiet vltra inter
ſ martyres.
fectos ſuos.

¶ C. ·XXVII·

ſ animaduertet.
IN die illa ui
† ſ verbo ·i· filio per quē iudi cabit pater.
ſitabit dominus † i gladio ſuo du
ſ impiis. ſ vt omnes comprehēdat. ſ vt ne mo reſiſtat. ſ leuiathan additamētū eoꝝ p antifraſim· cū eni ſe addere promittat· minuit.
ro· ⁊ grandi ⁊ † forti ſuper † leuia
ſ ſerpit ne audiat. † ſ malleū vniuerſe terre. ſ alii claudētem: eo q2 carcere ſuo multos clauſerit.
than ſerpentem † vectem· ⁊ ſuper
ſ qui in veritate nō ſtetit. ſ q2 dirigi nō pōt virga directionis ſ in decipiēdo.
leuiathan † ſerpētem tortuoſum·
† ſ qui abſorbuit ionam. ſ mundo· ſal ſo ⁊ amaro.
et occidet † cetum qui in mari eſt.
ſ vinea facta eſt dilecto. ſ populus iu deoꝝ. † ſ inebriata. ſ canticum doloris· ſ olim in prophetis· ⁊ aliis ſanctis. ſ dn̄o.
In die illa vinea † meri cātabit ei
ſ quia. ſ vel modo ab omibus aduerſis· vel obſeruo dans locū penitētie. † ſ in iudicio.
Ego domin⁹ qui † ſeruo eam † ·re
ſ quia cōuerti nō vult. ſ calicem ire.
† ſ aliqua aduerſitate.
pente propinabo ei: ne forte † viſi
ſ ne vaſtet eam aper de ſilua ⁊ alie beſtie.
tetur contra eam: nocte ⁊ die † ſer
ſ quaſi totiēs irritatus nō indignabor quādo q2 ·ſ· vt ſciam ferire ⁊ reddere ſcđm opera ſua.
ſ ſed nūquid indignatio.
uo eam: indignatio nō eſt michi:
ſ quaſi iniquitas veſtra. ſ mitem ⁊ miſeri cordem modo. † ſ per antifraſim ſ p anfracti cos. † ſ durum ⁊ crudelem vt vincam naturam meam.
Quis dabit † me † ſpinā ⁊ † veprē:
ſ cōculcabo eam. ſ quā ante ſer naui. ſ oeſtruam.
In prelio gradiar ſuper eam † ſuc
cendam eam pariter. An potius
ſ filiū. ſ chriſtus dei virtus· ⁊ dei ſa pientia. ſ nō.
tenebo fortitudinem meam: Fa
ſ quia· ſ carne aſſumpta mūdum recōciliabis michi·
ciet pacem mibi: pacem faciet mi
ſ apoſtoli· ſ propheta de apoſtolis·
ſ ad predicādum· ſ deſiderii·
bi. Qui ingredientur impetu a
ſ de ſyon exibit· l· ⁊ v· ⁊c·
ſ tunc· ſ fide· ſ operatione·
iacob· florebunt ⁊ germinabit iſ
ſ apoſtoli.
rael ⁊ implebunt faciem orbis
ſ ſicut īmiſericorditer crucifixerūt eū: ⁊ mar tires eius occiderunt·
ſ ſemine predicacōis· ſ in omnē terrā exi· ſ· e· ⁊·
ſemine. Nunquid † iuxta plagam
† ſ populuꝫ iudeorum· ſ minime·
percutientis ſe ſ pcuſſit eum: Aut
ſ martires·
ſicut occidit interfectos eius ſic
ſ Non· diu enim ſuſtinuit eos· ſed q2 nō egerūt penitētiā: tandē in mēſura ꝯtra mēſurā· ſ tam crudeliter· ſ pene·
occiſus eſt: In menſura ꝯtra mē
ſ culpe· ſ cum apoſtoli ad gētes tranſierūt·
† ſ per romanos vel in die iudicii·
ſuram· cum abiecta fuerit † iudica
ſ hieruſalem· † ſ dominus· ſ quid re tribuat eis·
bit eam. † Meditatus eſt in ſpū

¶ Vectem. Lex·
Fugitiuū. Tūc enim
fugiet q̇ fugere neſcie
bat· neſciēs illđ· quo
ibo a ſpū tuo ⁊c. Vn
de quidam pulcre lu
ſit ī gigantomachia
Quo fugis engela
de: quaſcunq3 acceſ
ſeris oras: ſub ioue ſe
per eris.
¶ Leuiathan addi
tamentum eorum in
terpretatur· quorū ni
ſi hominū. Recte aūt
additamentū eorum
dicitur poſtq̄ꝫ primā
culpam mala ſugge
ſtione intulit: hāc quo
tidie augere grauib9
perſuaſionibus non
deſiſtit. Leuiathan
quippe iſte in eo qđ
ſe homi tradere ſpo
pondit tortuoſis ad
eum funibus irepſit.
Et dum falſo impoſ
ſibilia promittit vera
et poſſibilia ſuſtulit.
Querendum nobis:
cur qui ſerpētem dixe
rat ⁊ tortuoſū illi ſub
iūgebat: interpoſuit
vectem: Niſi forte q2
in ſerpentis tortitudi
ne fluxa mollicies· in
vecte autem eſt duri
cie rigiditas. Vt er
go hunc ⁊ durum ſig
naret ⁊ mollem: ⁊ ve
ctem nominat ⁊ ſerpē
tem. Durus quippe
eſt per maliciam mol
lis per blandimentū
Vectis dicitur quia
vſq3 ad necem percu
tit: Serpens autem
quia inſidias mollit
infundit.
¶ Cetum. Hebra
ice tempnim. Vn̄ he
brei fabulantur leuia
thā habitare ſub ter
ra ⁊ in ethere· themnī
vero in mari.
¶ Vinea meri.
Cui hieremias ꝓpi
nat calicem meraciſſi
mum.
¶ Merum grece: pu
rum.
¶ An potius. ⁊c
Vox patris· delibe
ratiue more noſtro· q̇
magna facturi deli
beramus. Quaſi mit
tam filium ad incar
nandū: An poti⁹ t· f·
¶ An potius tenebo
fortitudinem meā· vt
·ſ· potius id agat fortitudo mea vt iram differam· ⁊ ſeruem eos p euange
lij clementiam· qui non ſunt ſaluati autoritate legis.
¶ Iſrael Pplſ iudeoꝝ ꝯuerſ⁹ vidēs doctrīa filioꝝ ſuoꝝ orbē floruiſſe

¶ Super leuia· Gregori⁹ in morali. Draco vt fertur in terra ſerpit·
natat in aquis· volat ī aere. Inde diabol⁹· ⁊ ſerpēs· ⁊ cetus· ⁊ leuiathan·

¶Idcirco. Qua ſi ō dimittetur·i·d·i·ꝛc·propter merita ſcꝫ apoſtolorum·qui per mundum ydolorum altaria cōminuerūt.
¶Conterentur. Sicut delbora ad bellum iuit·ꝛ populū ad ignominiam iudeorum iudicauit·ꝛ imminente chaldeorum captiuitate viris tacētibus olda prophetauit: ſic imminente captiuitate romanorum veniebant forte mulieres ꝛ docebāt eos.
¶Mulieres. Diuerſe ſinagoge·vl ap te mlieres· que nudatis pectoribus ſanguināres ferūt lacertos.
¶Docētes eam Magna infelicitas populi ꝛ reprehenſio a mulieribus lamētatōnis carmīa diſcere.
¶Ab alueo. Lxx Ab eufrate vſqꝫ ad rinocorulam· Eſt enī riuus non magnus q̄ diuidit terram ꝑmiſſionis et egiptum·ſuper quem ciuitas rinocorula ſita eſt·quaſi ab eo quo incipit: vſqꝫ quo terminatur.
¶Ab alueo·ſ· Eufrate·ſ· vnde a flumīe vſqꝫ ad terminos orbis t· Alij iordanem putant·ꝛ nota ꝙ in terminis iudee fluuius appellatur· in egipti finibus torrens· quia hꝫ turbidas aquas ꝛ non perpetuas.

¶C. XXVIII.
¶Ve corone ꝛc. Huc vſqꝫ de conſummatione mūdi dictū eſt·ab hoc loco· Ecce dominus diſſipabit terram ꝛ nudauit eā.
¶Ve corone. Dicamus prius hiſtoriam deinde tropologiam tandem vaticiniū ꝓphetale.
¶Ve·Super⁹ de die iudicij·de ſubuerſione hieruſalem ·de cōuerſione gentium. Nūc agit contra decem tribus que effraim dicūtur·vel a ieroboam qui de tribu effraim primus ſuper eā regnauit vel a ioſue qui moyſi ſucceſſit. Hec corona ſuꝑbie: quia de multitudīe ſuperbiunt que eſt quaſi corona regis·multitudo enim populi gloria regis. Flos decidens: qꝛ a gloria ſua cito decident· vnde ſpūs ſanctus·ve·c·ſ·
¶Secundum prophetiam. Ve corone·ſ·ꝛc· Scribe ꝛ phariſei qui iuxta·lxx·dicūtur mercenarij effraim propter iudam qui de tribu effraim: ꝛ d

ſopinione malorum·¦ ſ ſue paſſionis vel ſuorum· ſ perſecutionis·quādo ardentior indignatio·
ſuo duro per diem ¦ eſtus. Idcirco ſuper hoc dimittetur iniqui-
ſ iudeis de quibus apoſtoli· ¦ ſ ·i·vt virtutes prebeat ꝛ vicia reſecet· ſ non alius·
tas domui iacob·ꝛ ¦ iſte omis fru
ſ in alijs vel in alijs·
ctus vt auferatur peccatum eius
ſ choꝛus apoſtolorum·
cum poſuerit omnes lapides al
ſ ydolorum·
taris ſicut lapides cineris alliſos
† ſ in quibus ſacrificabāt demonibus· ſ hieruſalem·
nō ſtabūt luci ꝛ † delubra. Ciuitas
ſ cuſtodia angelorum. ſ olim. ſ per romāos qꝛ filiū dei occidit. † ſ quondā. ſ in qua habitabat ſpecioſus f·pre·
enī munita deſolata erit· ¦ ſpēoſa
ſ a deo· ſ ſurgite eamus hinc· ¦ ſ ab hoībus.
relinquetur·ꝛ ¦ dimittet quaſi de
ſ in vinea illa. ſ romanus exercitus· vnde vaſtauit eam aper de ſilua. ſ tu⁹ de quo ſingularis ferus deuaſtauit eam.
ſertum. Ibi paſcetur vitulus·et
† ſ quibus cōſumptis cito moritur vinea. ſ magnates.
ibi accubabit·ꝛ cōſumet ¦ ſummi
† ſ methaphora. ſ morte plebis eius.
tates eius. † In ſiccitate meſſis il
ſ dolore· ¦ ſ itinere fame ꝛ ſqualore cōfecte.
lius conterentur mulieres ¦ veni
† ſ non vult eſſe· ſ ideo docebūt mulieres· ſ vndiqꝫ.
entes et docētes eam. † ¦ Non eſt
ſ intelligēs creatorē.
enim populus ſapiens propterea
non miſerebitur eius qui fecit
eum·ꝛ qui formauit eum nō par
† ſ captiuitatis. ſ terrā iudeorum·
cet ei· Et erit in † die illa·percuti
¦ ſ vt in iudea que quondam fuit terra promiſſionis·nullus reperiat ſermo doctrīe vel ſciētie ſcripturarum·vnō ſuadꝫ vt nō attēdam⁹ iudaicis fabulis ꝛ mendacijs hominū. ſ ab eufrate.
et dominus ¦ ab ¦ alueo fluminis
ſ nilum.
vſqꝫ ad torrētem egipti·ꝛ vos cō
ſ ad fidem. ¦ ſ pauci·ſ· ſ veri iſrahelite.
gregabimini vnus et ¦ vnus filii
† ſ poſt aſcenſionē vel ſubuerſionē hieruſalem ſ ab apoſtolis·
iſrael. Et erit † in die illa·clanget
ſ predicatione euāgelica· ¦ ſ gentes. ſ ad fidem.
in tuba magna·ꝛ ¦ venient qui ꝑ-
ſ per ydolatriā. ſ ab ortu ſolis vſqꝫ ad occaſū
diti fuerant de terra aſſyriorum
ſ a deo. ſ per hos enī omnes gētes ſignificat.
ꝛ qui eiecti erant de terra egipti·
ꝛ adorabunt dominum in monte
ſ eccleſia. ſ·ſ·
ſancto in hieruſalem.

¶C. XXVIII.

ſ magiſtris erroris·
Ve corone ſu
ſ poſuerunt in celū os ſuum. ſ vino fornicationis ydolatrie ſ vitijs. ſ hereticorum·
perbie·ebrijs effraim·ꝛ flori de-
ſ qꝛ de gloria dn̄i excident de flore ꝛ ſpe celeſti.
cidenti glorie exultationis eius·
ſ ebrij. ſ tempore dauid vocati a rege vel exigēte ſolennitate ·nō enī ibi habitabāt neqꝫ ad eā ſortem pertinebāt. ¦ ſ ·i·culmine ſuperbie. ¦ ſ hieruſalē q̄ erat ſuꝑ geſſemani. † ſ quia nō tenue māna ꝛ humilitatem eccleſie ſecūtur ſꝫ in mōte pinguiſſimo tanqꝫ ebrij verſantur.
qui erant in ¦ uertice ¦ vallis ¦ pin-
ſ ydolatrie.
guiſſime·errātes a vino. Ecce va
ſ irruet ſuper eos.
lidus ꝛ fortis dominus·ſicut im
ſ exercitus ſennacherib ſignificat. ſ violentiam notat.
petus grandinis · turbo confrin
ſ irruens multitudo.
gens ſicut impetus aquarū mul-
ſ que omnia obuia trahunt.
tarum inundantium et emiſſarū
ſ ·x·tribus leuiter captiuaturus. ¦ ſ diaboli. ſ aſſiriorum.
ſuper terram ſpacioſam. ¦ Pedibus conculcabitur corona ſuper
bie ebriorum effraim·et erit flos
decidens glorie exultationis ei⁹.
qui eſt ſuper verticem vallis pin-
† ſ malum premiatur·vel aliquid huiuſmodi· ſ quaſi: dulciſſimus cibus diaboli erunt.
guium· quaſi ¦ temporaneum·an
te maturitatem autumni. Quod
cū aſpexerit videns ſtatim vt ma
¦ ſ cupide ſic deuorabunt·x· tribus.
nu tenuerit ¦ deuorabit illud. In
ſ deletis·x·tribubus ab aſſirijs·
die illa erit dominus exercituum
ſ quaſi ex auro ꝛ gemmis. ſ ex floribus·
corona glorie et ſertum exultatio
ſ duabus tribubus que nō ſunt captiuate ab aſſirijs tempore ezechie. † ſ ipſe deus inſpirādo quomodo iudicet·
nis reſiduo populi ſui·ꝛ † ſpiritus
ſ ezechie· ſ regni·
iudicii ſedenti ſuꝑ thronū·ꝛ forti
† ſ interfectione aſſiriorum·. ſ hieruſalem·
tudo reuertētibus d † bello ad por
ſ quia iuda ꝛ beniamin legem preuaricati ſunt·ꝛ ipſi in captiuitatem ducti ſunt· ſ due tribus· ſ ſicut alie tribus· ſ fornicatōis·
tam. Uerum hi quoqꝫ pre vino
ſ creatorem qui ſepe liberauit eos· ſ a via dei
neſcierunt·ꝛ pre ebrietate errauerūt.
ſ iniquus ſ falſus·
rūt. Sacerdos ꝛ propheta neſcie
rūt pre ebrietate abſorti ſunt a vi
ſ a via dei·
no errauerūt ī ebrietate·neſcierūt

vico eiuſdem tribus ſcarioth dn̄m vendidit·qui vere flos apoſtolice doctrine decidit ſuper montē pinguiſſimum· Unde īcraſſatus eſt dilectus ꝛ recalcitrauit·in uertice ſolicꝫ vallis geſſemani ſcd̄m hebreum vbi dn̄m tradidit ·q̄ dicitur vallis pinguium propt̄ vbertatē ꝛ ſcribas ꝛ phariſeos qui ibi dn̄m comprehenderunt. Unī tauri pingues obſederūt me. Ebrius antē fuit iudas: non vino ſed auaricia·ꝛ diaboli cibo qui poſt bucellam intrauit in ipſum ꝛ penitus deuoratus eſt· quia oratio eius ī peccatū verſa eſt·nec penitentia fructum ſalutis habuit.
¶Uallis·p· Geſſemani fertilitate frugum·p eam erat eis aſcenſus in ciuitatem ꝛ ibi figebant aliqui ludi cauſa tētoria dn̄i in ciuitate morabant̄.
¶In die illa. Secundum prophetiam cū dn̄s ſcribas ꝛ phariſeos·ꝛ iudā ꝓditorē ſubuerterit·erit corona glorie his qui de iudeis crediderunt ·i· apl̄is ꝛ ſpūs iudicium inſpirans eccleſie prelatis ꝛ fortitudo bellatoribus ad ſe qui eſt porta reuertētibus. Scribe ei ꝛ phari·a vino ꝛ ſicera inebriati ſūt.
¶Tropolog. In die illa ꝛc· Hereticis a diabolo deuoratis dominus erit corona glorie his qui in eccleſia commorātur·multitudine errantiū pauci ſunt. Eſt autē ſpiritus iudicij ſordes lauans filiarum ſyon ꝛ fortitudo reuertētib⁹ de bello quo diabolum vicerunt ad portam que eſt chriſtus· cui omnia tribuunt. Uerum hi quoqꝫ ꝑ·n·ꝛc. Vinū eſt quod de vinea fit. Sicera oīe quod inebriare poteſt quam proprie aquila ebrietatem tranſtulit. Sacerdos ꝛ propheta ·n·ꝑ·e·ꝛc· Tales fuerunt priſca ꝛ maximilla ꝛ montanus qui neſciebant quid dicerent. Inebriabuntur vino qui ſcripturas male intelligūt·ꝛ peruertunt·ſicera: qui ſeculari ſcientia abutuntur.
¶Fortitudo. Nō leguntur bella ezechie: ſed dominus pro eo bellū geſſit·interfectis·c·lxxxv·milibus aſſiriorum· quorum iudei ſpolia collegerunt·

ꝛ ad portas hierusa/ lem cū gaudio reuer si sunt.
¶ Omnes eni ⁊c. Dum scripturarum nō digerūt cibos nec corpori faciunt vita/ les: sed immaturos et fetentes egerūt: vt in eis dominus nullum inueniat locum.
¶ Ablactatos ⁊c. Alios non: quia portare non possunt· hi enim sunt qui iam solido cibo vti possunt alijs dicit apostolus lac dedi vobis potū non escam.
¶ Quia manda re. Quasi: sz vos nō potestis doceri: quia irridentes prophetas per quos predicit vobis mala superuentura vt penitentiam agatis ꝛ liberemini. Op/ ponitis: mãda remã/ da: quasi o propheta precipe quod vis mi nare que vis· hec tñ non eueniunt· que minaris.
¶ In loquela e. Quasi malo vestro hoc dicitis: quia non prenunciabit vobis dominus amodo mala: sed statim inferet· ꝛ hoc est. In loquela e·l·ꝛ·l·a·l· ⁊c.

ſ deum qui omnia videt· ſ iustum·
videntem ignorauerūt iudicium
† ſ super quas comedebant ante ydola·
Omnes enim † mēse replete sunt
ſ omni immundicia· ſ in eis·
vomitu sordiūqꝫ ita ut non esset
ſ dño·ꜟ ſ dignū doctrina domini· ſ dominus·
ultra locus. ꜟ Quē docebit sciēti/
ꜟ ſ quod audierit a domino. ſ qui habet aures audiendi·a·aut qđ auribus hauserit: corde intelligat. ſ verbū caro factū est.
am·et quē intelligere faciet ꜟ audi
†ſ apulsos ab vberibus sicut ysaac· propt cuiꝰ apulsionem abraham letus fecit grãde conuiuium. ſ id est.
tum: ablactatos a lacte † apulsos
ſ o propheta.
ab uberibus: Quia mãda remã/
† ſ responsio prophete· vel ipsi derisõie representant verba prophete.
da· manda remãda· † Expecta re/
ſ maneas in expectatione.
expecta· expecta rexpeta· modicū
ibi modicū ibi In loqla eni labii
ꝛ lingua altera loquetur ad popu
ſ incredulū. ſ populo. ſ dñs. ſ vos benefacientes.
lum istum cui dixit: Hec est re/
ꜟ ſ laborare me fecistis ī iniquitatibus vestris ꝛ alibi laboraui sustinēs. ſ me·
quies mea reficite ꜟ lassum· ꝛ hoc
ſ in bonis operibus vestris. ſ anima iusti sedes sapientie est.
est meum refrigerium ꝛ noluerūt
ſ quod irrident.
audire. Et erit eis verbum domi
ſ·s·
ni· manda remãda· manda remã/
da· expecta reexpecta· expecta re/
expecta· modicum ibi· modicum
ſ in interitum. ſ vt euntes cadant.
† ſ boni cadunt in faciem· mali retrorsum.
ibi· vt vadant ꝛ † cadant retrorsū
ꝛ conterantur· et illaqueantur· et
ſ a babiloniis vel romanis. † ſ quia illusistis.
capiantur· † Propter hoc audite
ꜟ ſ pontifices scribe ꝛ pharisei.
verbum domini viri ꜟ illusores:
ſ principes·
qui dominamini sup populū me/
ꜟ ſ opere non sermone. ſ obliti eni beneficiorum meoꝝ.
um qui est in hierusalē. ꜟ Dixistis
ſ semel salutem desperauimus. † ſ immolãtes demoibus sicut alie gētes. ſ diabolo.
enim percussimus † fedus cū mor
† ſ vt descēsuri ad inferos leuius puniamur·
ꜟ ſ pacis actum.
te· ꝛ cum † inferno fecimus ꜟ pactū
ſ ergo. ſ captiuitatis.
Flagellum inundans cum transi
ſ ante mortuos. ſ quia·i· frustra spem in deo habuimus· ꝛ in lege eius.
erit non veniet super nos· qz po
ſ diabolum.
suimus mendacium spē nostram
ſ diabolo qui est pater mendacii. ſ quia morturi imminentem captiuitatē declinauimus.
ꝛ mendacio protecti sumus. Id/
ſ qz desperastis. ſ misericors ꝛ miserator
circo hec dicit dominꝰ deus. Ec/
ſ vobis nolentibus. † ſ quasi sapiens architectus fundamentū posui. ſ ecclesie
ce ego mittam † in fūdamentis sy/
ſ christum. ſ gentes ꝛ iudeos copulãtē.
ſ a deo.
on lapidem angularem probatū

¶ Lapidē. Lapidē quē edificantes reprobauerunt ·h·f·i·c·a· viri scilicꝫ illusores.

ſ quo redimitur mundus. ſ ecclesie.
preciosum· in fundamēto funda/
ſ in illum. ſ lxx· nō confundetur. ſ si moram fecerit expecta eum.
ſ querere retributionem·
tum. Qui crediderit non festinet·
ſ per filium meum. ſ meo· quia pater nō iudicat queqꝫ ⁊c· ſ iusto examine.
ꝛ ponam in pondere iudicium ꝛ
† ſ vt reddat vnicuiqꝫ scōm opera sua.
iusticiam † in mensura· ꝛ subuer/
ſ multitudo tormētorum· † ſ ipsum diabolum vel ipsos qui in eo spem habuerunt.
ꜟ ſ diabolum quē putabãt protectionē suam.
tet grando † spē mendacii et ꜟ prote
ſ tribulationum.
ctionem· aque inundabunt et de
ſ amicicie. ſ quod percussistis cū diabolo
lebitur fedus vestrum cū morte·
ꝛ pactum vestrum cū inferno nō
† ſ de quo dixistis nō veniet super nos. ſ mortis vel captiuitatis sennacherib vel nabugodonosor.
stabit. † Flagellum inundãs. Cū
ſ vel venerit.. ſ conculcabit vos.
transierit: eritis ei in conculcatio
ſ quia. ſ destruet.
nem quandocūqꝫ ptransierit tol/
ſ vel quãdo. ꜟ ſ quasi dubia lux.
let vos. Quoniã mane ꜟ diluculo
† ſ continue. ſ tam in prosperis qꝫ in aduersis sentientes domini iram.
pertransibit † in die et in nocte· et
ꜟ ſ faciet nos intelligere vera esse que dixerūt prophete.
tantūmodo sola vexatio ꜟ intelle
ſ vestro· † ſ nō capiet me· ꝛ adulteꝝ. ſ dominus ad hierusalem quasi ad vxorē.
ctū dabit auditui. † Coangustatū
ꜟ metaphora pudici mariti ꝛ adultere vxoris.
† ſ nemo potest duobus dominis seruire.
est enim ꜟ stratū· ita ut alter ꜟ deci
ſ nō potestis deo seruire ꝛ mammone.
† ſ quasi abiice ydola vt meis fruaris ɔplexibꝰ
dat· ꝛ palliū breue † vtrūqꝫ opire
ꜟ ſ quia lapidem recipere noluerunt.
nō potest. Sicut enim ꜟ in monte
ꜟ ſ an stabit sic stetit ī monte· ſ quasi nō; pugnabit pro vobis sicut fecit contra philisteos ꝛ gabaonitas· † ſ iratus est pugnante iosue ꝛ dicēte stet sol ꝛ luna ꝛ spacio vnius diei stetit sol ꝛ de alienigenis perieunt multi·
diuisionū ꜟ stabit dominꝰ· † sicut
† ſ hoc est: irascetur nunc vt tunc cōtra impios vt faciat opus suū: nō· quia nō est opus dei perdere quos creauit·
in ualle que est in gabaon † irasce
ſ nō: qz alienū·
tur· vt faciat opus suum: Alienū
ſ idem repetit aliis verbis.
ē opus eiꝰ ,ut operet opus suū:
ſ non: quia.
Peregrinum ē opus eius ab eo.
ſ Nolite vos qui dicitis· manda remanda·
ſ prophetis.
Et nūc nolite illudere: ne forte cō
ſ funibus peccatoꝝ suoꝝ quisqꝫ constringitur·
ſ super vos ne euadatis· † peccatoꝝ vel captiuitatis que iam non differtur.
stringãtur † uincula uestra· cōsum
ꜟ ſ quasi cito veniet vestra captiuitas vt audiui a domino· vel dies iudicii·
mationem eni ꝛ ꜟ adbreuiationez
audiui a domino deo exercituum
ſ iudeoꝝ vel omniū· ꜟ ſ ideo· ſ viri illusores· ſ o scribe ꝛ pharisei·
super uniuersaz terrã· ꜟ Auribus
percipite· ꝛ audite uocem meam·
ſ diligenter·
attendite ꝛ audite eloquiū meū.

¶ Sicut enim. ⁊c. Philisteos congregatos superueniēs dauid auxilio domini diuisit viuos a mortuis· ꝛ per diuersa loca dispersit· vnde locus ille baalpharasim nomen accepit.
¶ Alienū opus Opus proprium dei est misereri· pcere cō donare. Nō suum sz alienum est irasci punire.
¶ Grego. In mūdum veniet· vt faciat opus suum scilicet redimat genus humanum. Sed ab ipso ē alienum opus eius. Non conuenit enim deitati· conspui· flagellari· crucifigi.

¶ Nūquid tota. Pius et miſericors deus genus humanū vt fructum boni operis afferat arat vt agricola vomere predicationis·proſcindit verbere tribulatōis·nūc peſte·nunc captiuitate corrigit·et hoc eſt. Nunquid tota.

¶ Gith et. Gith ꝛ ciminum que in virga excutiuntur: gentes que cognitionem dei nō habent intelliguntur que min⁹ puniētur. Triticū ꝛ ordeum: vnde panis fit·iudei preminētes cognitione dei·vel mali ꝓlati eccleſie ꝛ pncipes huius ſeculi·qui puniuntur grauioribus tormentis. Vel gith ꝛc. Simplices ꝛ idiote qui fidem acceptaꝫ male viuendo corrupeꝛunt. Frumentum eccleſie ſacerdotes claꝛ̄ ſcientie habētes

ſſemper· ſaratoꝛ·
Nunquid tota die arabit arans
ſnon ſed proſcindet·
ſcū traba· ſſarculo ꝛ raſtro·
ut ſerat? proſcidet ut ſariat humū
ſcōminuendo equauerit.
ſuam? Nonne cum adequauerit
ſſupficiem. †ſ genus leguminis ſimile cimino in quātitate ſed nigri coloris·ꝛ in pane dulcorando ſpargitur.
faciem eius ſeret †gith·ꝛ ciminuꝫ
†ſ cōuenienti loco:nō eadem tellus parit omnia.
ſparget ꝛ ponet triticum †p ordi-
nē· ꝛ ordeum ꝛ milium ·ꝛ viciam
ſ in circūitu enim meſſiū ſolet ſeminari
ſagricolam.
in finibus ſuis? Et erudiet illum
ſvel dominus. ſ diſcretione vt diſcrete ꝛ tēpeſtiue vnūquodꝗ faciat.
deus ſuus in iudicio docebit il-
† ſcum triture tempus fuerit.
lum. Non enim in ſerris †tritura
bitur gith· nec rota plauſtri ſuper
ciminum circuibit. Sed in virga
excutietur gith·ꝛ ciminum in ba
ſautem. ſ ſerris ꝛ plauſtro.
culo·panis cōminuetur. Uerum
ſ aliud eſt enim impiū eſſe·aliud peccatoreꝫ eſſe. ſ quia ſaluabūtur ſi penituerīt ſaltē in die iudicii.
nō in perpetuum triturās tritura
ſpanem.
bit illum· neꝗ vexabit eum rota
ſ ſerre ſummitatibus.
plauſtri·nec vngulis ſuis commi
ſ rota plauſtri. ſ vel hec diſſipatio. ſ hec diſpenſatio.
nuet eum·ꝛ hoc a domino deo ex
ercituum exiuit·vt mirabile face-
ret conſilium·ꝛ magnificaret iu-
ſſcōm quā plus exigit ab eis qui plus acceperant.
ſticiam.

¶ C. XXIX.
¶ Ue ariel. Dominus ad hieruſaleꝫ compatiētis affectu·quaſi ſi cognouiſſes ꝛtu.
¶ Ariel: leo. Leo ē dei·hieruſalē potētiſſima ꝛ fortiſſima fuit.
¶ Expugnauit. Cum potēſſima eſſet repugnātibus cecis ꝛ claudis quādo ioab primus domatum excelſa conſcendit.
¶ Additus eſt an. Cū captiuati eſſent a nabugodonoſor neꝗ templum habebant neꝗ ſacrificium·ꝛ hoc per multos annos·ꝛ hoc eſt annus ad annū addit⁹.
¶ Quaſi ſperā. Templi ſimilitudinē retinens antiquā: nō magnificentiam.

¶ C. XXIX.
ſ quaſi omnis gloria tua auferet a chaldeis ꝛ romanis.
ſ templum ꝛ altare.
Ue ariel Ariel
ciuitas quā expugna-
ſpreteritū pro futuro.
uit dauid·additus eſt annus ad
ſ finite·ꝛ pierunt.
annū ſolennitates euolute ſunt
ſexercitu caldeoꝝ. ſ diruta.
ꝛ circūuallabo ariel · ꝛ erit triſtis
ſ ſub hieſu ſacerdote magno.
† ſvmbram tamē antique retinēs dignitatis.
ꝛ merens. Et erit michi quaſi †ari
ſ hec ad romanam obſidionem.
el·ꝛ circumdabo quaſi ſperam in
ſ quaſi circūdabūt te inimici tui vallo ꝛ coanguſtabunt te vndiꝗ.
circūitu tuo·ꝛ iaciam cōtra te ag-
gereꝫ· ꝛ munimenta ponā in obſi
dionem tuam. Humiliaberis de
ſ terrenis: que ante de celeſtibus ꝑ prophetas ꝛ patriarchas. †ſ ſignificat de illo populo magos futuros vt ſimon magus.
terra loqueris·ꝛ de humo †audi-
etur eloquium tuum·ꝛ erit quaſi
phitonis de terra vox tua·ꝛ de hu
mo eloquium tuum muſitabit. Et
ſ innumerabilis.
erit ſicut puluis tenuis mltitudo
ſromanoꝝ. †ſ que ſemper in motu pertranſit: ꝛ iō non poteſt numerari
ventilancium te·ꝛ ſicut †fauilla ꝑ
tranſiens multitudo eorū qui cō
ſcalamitas illa.
tra te preualuerunt. Eritꝗ repen
ſ quia ſubito obſeſſi ſunt ante expectatum.
te·confeſtim a domino exercituū
ſin vltione. ſ qd auditum ē ante aduentum roma·ꝛ terra mota eſt· ſ etiā elementa vindicabunt actorem.
viſitabitur in tonitruo·ꝛ cōmoti
one terre· ꝛ voce magna turbinis
† ſtemplum ſignificat cōburēdum· ſ fulguris
et tempeſtatis·ꝛ †flāme ignis de
ſhomines·† ſqꝛ ſibi ꝛ ſuis dīs hoc aſſignauerunt·nec deū cuius nutu ꝛ virtute hoc egerant: glorificauerunt. † ſ quaſi nichil ꝛ inane cito peribunt.
uorantis. †Et erit †ſicut ſomnium
† ſpugnabit pro eo orbis terraꝝ·ꝯtra inſēſatos
viſionis nocturne· †mltitudo om
nium gentiū que dimicauerūt cō
tra ariel·ꝛ omnes qui militauerūt
ꝛ obſederunt·ꝛ preualuerunt ad
uerſus eaꝫ. Et ſicut ſomniat eſuri
ens ꝛ comedit. Cum aūt fuerit ex
ꝑrectus vacua eſt anima eius. Et
ſicut ſomniat ſitiens et bibit·et
poſtquā fuerit exꝑgefactus· laſſ⁹
adhuc ſitit·ꝛ anima eius vacua ē
ſic erit multitudo omniū gentiuꝫ
que dimicauerūt contra montem
ſ ſcribe ꝛ phariſei· ſ anima eius vacua eſt. ſ miſeriam veſtram.
ſyon. Obſtupeſcite ꝛ admiramini
fluctuate ꝛ vacillate inebriamini
† ſ ſtupore mouemini maloꝝ·vel penitētes: vt euadatis. ſ ſed a dolore.
ꝛ nō a vino †mouemini ꝛ nō ebri-
etate. Quoniā miſcuit vobis do
ſalienationem mentis. † ſ qꝛ vidētes ſaluatorem: clauſiſtis oculos ne videretis.
minus ſpiritū ſoporis· †claudet
ſcordis. † ſqui debent preuidere. ſ per quos ſcientiam dei videbatis. ſ·ſ·
oculos veſtros †prophetas·ꝛ pri
ſqui debent defendere. ſ lex ꝛ prophete vſꝗ ad iohannem.
cipes veſtros qui vidēt viſiones
ſ abſcōdet·ꝛ auferet. ſ nō in oībus· ſ prophetarum·
opiet. Et erit uobis viſio omniū
ſ obſcura· † ſ totius ſancte ſcripture que vnus liber quia vno ſpiritu ſcripta·
ſicut verba †libri ſignati· quē cū
ſ ſcribis qui ſe iactabant intelligere·
dederint ſcienti litteras· dicet lege

¶ Phitonis. Phitoniſſa que erat in endor per nigromātiam ſamuelē ſuſcitauit·imo demonē ſuſcitauit ꝛ huiuſmōi futura predixit in populo illo.
¶ Mania inſania· vnde manicheus·mā thos diuinatio.
¶ In tonitruo. ꝛc. Uiſi ſunt romani irruere cum tonitruo ꝛ terra moueri eorum aduentu·ꝛ cum flamma ignis·quia ꝛ ciuitatem ſuccēderunt et templum.

¶ Obſtupeſcite ꝛc. Poſt ſubuerſionem hieruſalem ꝛ tēpli·i·ariel·contra ſcribas ꝛ phariſeos prophetia dirigit.

¶ Signatus eſt c. zc. Hec īpleta ſunt quando ⁊ dignitatez ⁊ ſacerdotium amiſe-runt. ⁊ ciuitas deſtructa eſt ⁊ templū a prīcipibus romanis.

¶ Eo ꝙ appropiquat zc. Dominus in euāgelio matthei abutitur hoc teſtimonio. ppłus iſte labijs me honorat. cor autē eoꝝ l. ē a me. fruſtra aūt colunt me docentes. doctrinas et precepta hominū. In q̄ notandū euāgeliſtas ⁊ apoſtolos non verbum de verbo expſſiſſe. nec. lxx. interp̄tes ſecutos eſſe quoꝝ iam editio legebatur: ſed quaſi hebreos et lege īſtructos ſine damno ſenſuum verbis proprijs vſos.

¶ Labiis ſuis. Lxx. Labijs ſuis me honorat: cor aūt eius lōge eſt a me. fruſtra aūt colunt me docentes precepta hominū atq̧ doctrinas.

¶ Peribit enim De loco hoc apłus teſtimonium ponit. ꝑdam ſapientiam ſapientium. ⁊ intellectum prudentium reprobabo. alijs verbis eundē ſenſum. Vere grā de miraculū fecit dominus deus in populo. vt eodem tempore ciuitas arderet. et templuz corrueret. et omnis ſcientia magiſtroꝝ deperiret.

¶ A domino abſcō. Quaſi nō videat deus. Hoc errore adam ⁊ eua abſcōderunt ſe. Caim quoq̧ dixit. a facie tua abſcondar.

¶ Peruerſa eſt. zc. Vt creator ignoret creaturam. vnde apoſtolus. O homo tu quis es qui reſpondeas deo. nūquid dicit figmentum factori ſuo. quare me ſic feciſti?

¶ In modico et in. Modicum ⁊ breue: ex quo hoc predictum eſt vſq̧ ad aſcenſionem domini. omnia enī tempora eternitati compata breuia ſunt ⁊ momentanea.

¶ Libanus in c. Libanus mons in phenicia. carmel in confinio paleſtine ⁊ phenicis eſt. Et eſt alius in terra promiſſionis eiuſdem nominis. Libanus candidatio. carmel ſcientia circūciſionis. in quo fuit nabal homo ſtultus maritus abigail quo mortuo nupſit dauid. Illo enim viuente virum dauid accipere non poterat: ne vocaretur adultera ſi eſſet cū altero viro.

iſtum. et reſpondebit: Non poſ
ſobſcurus.
ſum. Signatus eſt enī. Et dabit̄
ſvetus teſtamentum ſlaico vel gentili.
liber neſcienti litteras. diceturq̧
ſmulto leuius eſt impitiam legis cōfiteri q̄ iactare prudentiā nec poſſe q̄d dicit̄ ſcire.
ei. lege. Et rñdebit neſcio litteras
† ſ appropinquamus deo mēte nō corpore. vnde ſolus moyſes appropinquauit ad deū.
ſ quia ydola nō colit.
Et dixit dominus. Eo ꝙ †appro-
ſtantū nō corde.
pinquat populus iſte ore ſuo ⁊ la
† ſquia nō credit filiū. ⁊ qui nō credit in filiū non credit in eum qui miſit illum.
bijs ſuis † glorificat me. cor autē
eius longe eſt a me. et timuerunt
ſtraditionibus ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ qui iuſticiam ſuam volentes ſtatuere: iuſticie dei non ſunt ſubiecti. ſnon dei.
me mandato hominum ⁊ doctri-
nis. Ideo ecce ego addam vt ad
mirationem faciam populo huic
miraculo grandi ⁊ ſtupendo. Pe
† ſ ſcribis ⁊ phariſeis qui ſapientiā dei nō receperunt.
ribit enim ſapiētia a† ſapiētibus
ſqui in littera continetur.
eius. ⁊ intellectus prudentiū eiuſ
ſne eum reperiat qui in lege cōtinetur.
† ſdefecerūt ſcrutantes ſcrutinio. ſ celantes iniquitatem veſtram.
abſcondetur. † Ve qui profundi
ſſapientes ſeculi hereticoꝝ magiſtri iudeorum ⁊ phariſeoꝝ.
eſtis corde. vt a domino abſcon-
ſſecretum. ſquia.
datis conſilium. quoꝝ ſunt ī te-
ſin abſcondita. ſ mala. † ſ tanquā deus non videat corda.
nebris opera. ⁊ dicūt: † Quis vi-
† ſqui tam aſtute celamus cōſilia.
det nos? ⁊ quis nouit † nos? Per
uerſa eſt hec veſtra cogitatio. qua
ſi lutum contra figulū cogitet. et
dicat opus factori ſuo: Non feci
ſopus
ſti me. Et figmentuz dicat factori
ſuo: Non intelligis. Nonne ad-
† ſ perditione apoſtoloꝝ.
huc in modico ⁊ in breui † conuer
ſgentes candide mūde. † ſ ſcientiam vere circunciſionis. ſ hebrei chermel.
† ſ iudei exterius circūciſi in gētes ſiluestres infructuoſas.
tetur libanus ī † carmel. ⁊ † carmel
ſintelligent.
in ſaltū reputabitur. Et audient
† ſgentes que nō audierunt legem dei.
† ſvetus ⁊ nouū teſtamentū ſcribis ⁊ phariſeis ſignatum.
in illa die † ſurdi † verba libri. ⁊ de
ſignorātie. ſpeccatoꝝ. ſgentilium.
tenebris ⁊ caligine oculi cecoruz

ſmiſteria fidei. † ſſibi. ſ cōfluentibus gētibus ad fidem. † ſapoſtoli vel ipſi gentes.
videbunt. Et † addent † mites ī do
ſbeati pauꝑes ſpū.
mino leticiam. et pauperes homi
ſin deo qui ſanctificat iſrael.
nes in ſancto iſrael exultabunt.
ſin morte chriſti. ſprinceps mundi.
Quī defecit qui preualebat con-
ſcōſumptus eſt. ſdeceptor humani generis.
ſummatus ē illuſor. Et ſuccisi ſūt
ſ miniſtri diaboli.
omnes qui vigilabant ſuper ini-
ſſuggerēdam. ſadmonebāt.
quitatem. qui peccare faciebant
ſiudeos. † ſblaſphemie. in beelzebub. p. d. e. d. ⁊ huiuſmodi. † ſchriſtum vel quēlibet iuſtum peccatores corrigētez.
homines † in verbo. et † arguentez
ſvoto nō facto. ſed ipſi declinauerūt fruſtra a iuſto.
in porta ſupplantabāt ⁊ declina-
ſvel iuſtum.
uerūt fruſtra a iuſto. Propt̄ hoc
hec dicit dominus ad domum ia
cob qui redemit abraham. Non
ſhoc tempe. ſ. yſaie. † ſ mente ſuꝑ iniquitate ſua.
modo † confundet̄ iacob. nec mo-
ſpenitēdo.
do vultus eius erubeſcet. Sz cū
ſquaſi tūc penitebit. ſipſe fecit nos ⁊ nō. i. n.
ſapoſtolos. ſ. ſ.
viderit filios ſuos opera manu-
† ſ repleti ſpiritu ſancto. loquebātur magnalia dei. vnde cōfuſi iudei qui dixerūt quid faciemus viri fratres. quib⁹ petrus. ſcio fratres quia per ignorā. f.
um mearum in medio ſui † ſancti-
† ſprophete. ſapoſtoli.
ficantes nomen meū. Et † ſanctifi
† ſ chriſtum d̄ iacob. ſpatrem ⁊ filium ⁊ ſpiritum ſanctū.
cabunt † ſemen iacob. ⁊ deū iſrael
ſtūc. ſiudei ydola colentes.
predicabunt. ⁊ ſcient errātes ſpi-
ſmiſticum. † ſ qui ſemꝑ contra dñm murmurauerunt.
ritu intellectū. et † muſſitatores di
ſſpiritualiter.
ſcent legem.

¶ C. XXX.

ſ dei conſilii ⁊ hieremie.
VE filii deſer
tores dicit domin⁹ vt
ſſed cōtra.
faceretis conſilium. ⁊ non ex me.
ſprauum demonſtrat cōſilium. † ſ qui monebat manere nō fugere. ſmetaphora
⁊ ordiremini telam. ⁊ non per † ſpi
† ſ cōtentionis ⁊ ſuperbie.
ritum meum vt adderetis † pecca
† ſvetus. † ſquaſi ambulabitis. ab yſaia enī vſq̧ ad hieremiam cuius tempore hoc factum eſt. c. lxi. anni ſunt.
tum ſuper † peccatū. † Qui ambu
latis vt deſcendatis in egiptum

¶ Et declinauerūt fru. Demones conati ſunt declinare iuſtum a iuſticia ſed fruſtra. Melius eſt eī legere iuſtum q̄z a iuſto. Vel ſcribe ⁊ phariſei declinauerunt. ſ. a iuſto dicentes: Nō habemus regem ni.

¶ Redemit abra. De igne chaldeoruz Legitur enim chaldeos aram ⁊ abraham in ignem proieciſſe: eo ꝙ nollent eum colere aram autem ibi expirauit. abraham illeſ⁹ exiuit. Unde ego dominus qui eduxi te de ur chaldeoꝝ. Ignis enī lingua eoꝝ ur dicitur.

¶ C. XXX.

¶ Ve fi. d. Poſt prophetiā cōtra ariel ⁊ cetera vſq̧ ad hunc locum vaticinatur q̄ poſt. c. l. annos q̄ fuerūt inter yſaiā ⁊ hieremiam probant eſſe cōpleta.

¶ De his dicit qui ſpreto conſilio dei et hieremie poſt mortem godolie quē reliquijs prefecerat nabugodonoſor fugerunt ī egiptū. ⁊ hoc ē ve. fi.

¶ Tropolo. Ve fi. d. Omnes. ſ. q̄ dei religione contempta ineunt conſiliū non ꝑ dominum. ⁊ addunt peccata peccatis: vt ſuꝑati blādicijs peccatoꝝ recipiant etiaz prauitatē dogmatuz ⁊ deſcendant in tenebras egipti querētes pharaonis auxilium qui regnat in egipto cuius fortitudo ducit in opprobrium ſempiternum. Sunt enī in thamnis. i. mandato humili ⁊ deiecto. principes eius qui fruſtra laborabant ſuper populo. Sanctos magiſtros adiuuat diſcipuloꝝ ſalus. perditio ſeductorum ꝑdit iniquos.

¶ Qui ambulatis. Vt dicit hieronimus. Hieremias cū eis iuit. et ſuper portam ciuitatis thamnis lapides ꝯportauit. ⁊ dixit: Hec dicit dominus: Ecce ego adducam nabugodonoſor ſeruum meum ⁊ ponet ſedē ſuam ſuper hos lapides ⁊ ꝯprehendet vos pariter cū omnibus egiptijs in quibus cōfiſi eſtis ⁊ ꝑibitis fame. captiuitate. dura. gladio; eo ꝙ noluiſtis

audire vocem meam
vt habitaretis in ter
ra veſtra.
¶ Erant enim i
thanis. Quaſi au
tē receſſiſtis a me vt
fugeretis vſq; in thā
nis ⁊ anes.
¶ Thamnis ciuitas
in q̃ magi cōtra moy
ſen ſigna fecerūt. A
nes in finibus egip
ti ſita ē. forſitan timo
re turbati nō auſi ſūt
in thānis manere. et
fugerūt vſq; ad anes
¶ Onus iumen
torum. Poſt decē
onera diuerſarū genti
um vndecimū onus
reliquarū duarū tribu
um ponit q̃ remanſe
runt ducto ſedechia
⁊ alijs pricipib⁹ in ba
bilonem.
¶ Iumentorū.
Lxx. Quadrupedū
in deſerto. Omnes q̃
creatore deſerto ſecu
li erroribus ſe dederūt
quadrupedes i deſer
to ſeculi ſunt: a quo
fruſtra querunt auxi
lium qui deum dereli
querunt.
¶ In terra. Here
m⁹ per quā iohanna
filius careę. ⁊ alij du
ces traduxerunt reli
quias in egiptū ꝯtra
preceptū domini. vel
ipſa egiptus in q̃ mul
tas tribulationes et
anguſtias ſuſtinuert.
¶ Nunc ergo.
Dominus ad hiere
miam vel ad yſaiam
ſcdm hebreos. Vn⁹
enim ſpūs eſt in pro
phetis. ⁊ apud deum
omnia tpa ſunt con
iuncta.
¶ Dominus ad hie
remiam. O hieremia
ingreſſus cum eis in
egiptum ſcribe diligē
ter. que mandaui eis
vt nō fugerēt. ſ. i egip
tum ſed manerent in
terra ſua vt ſit ſcriptu
ra hec in teſtimoniū
quia bene feci eis. be
ne docui ⁊ ipſi ſpreue
runt.
¶ Et filii. Tropo
logice. Omnis hereti
cus filius appellatur
ex nobis enim exierūt
ſed non fuerūt ex no
bis qui interioribus
auribus nolunt audi
re legem dei. Nolite
nobis videre que re

ſ hieremiā prophetā. prophete enī os domini ſunt. vnde os do. lo. eſt. ſ quia qd interrogā tes audierant neglexerunt.
et os meum nō interrogaſtis ſpe
ſ in fortitudine tua domine habem⁹ fiduciā
rantes auxilium in fortitudine
ſ pharao nomē dignitatis regie ſicut auguſtus ceſar.
pharaonis. habentes fiduciā in
ſ protectione.
vmbra egipti. et erit uobis forti
ſ qui ⁊ mephres ſicut alius nechao proprie.
tudo pharaonis i confuſionē et fi
ducia umbre egipti in ignominiā
ſ ironia. ſ emphaticos cū irriſione legendū ē
Erant enim in thamnis pricipes
tui. ⁊ nuncii tui vſq; ad anes per
uenerunt. Omnes cōfuſi ſunt ſu
per populo qui eis prodeſſe non
ſ qr.
poterat. Non fuerunt in auxiliū
⁊ in aliquam vtilitatē. Sed i con
ſ duc tribus. ſ homo cū in honore eſſet non intellexit con. e. i. inſi.
fuſionem ⁊ opprobriū. Onus iu
ſ quia in auſtrali parte habitabant.
mentorum auſtri. In terra tri
ſ metaphoricos. ſ hieruſalē vel popul⁹. ſ io hanna ⁊ alii pricipes.
bulationis et anguſtie. leena
ſ venenatis venenati. ſ generatio viparū.
et leo ex eis vipera et regulus
ſ cito trāſiens ſicut patres eorū, ſ ſecum in egiptum.
volans. portantes ſuper hume
ſ equorū aſinorū ſ aurū ⁊ arg. ⁊c.
ros iumentorū diuitias ſuas. ſu
per gybbum camelorum theſau
ros ſuos ad populū qui eis pdeſ
ſ aduenīente nabugodonoſor.
ſe non poterit. Egyptus enim fru
ſ quia in egiptus vanū auxilium.
ſtra ⁊ vane auxiliabitur. Idō cla
ſ in egipto nō cōſtantia belli.
maui ſuper hoc. Sugbia tantū
ſ ergo. ſ in terra tua. ſ egiptū.
eſt: quieſce. Nunc ergo ingreſſus
ſ vt imperpetuū maneat.
ſcribe ſuper buxum: in libro dili
ſ ſcriptū illud. ſ cū venerit nabugodono ſor cū res cōpleta fuerit.
gēter exara illud. ⁊ erit i die no
ſ prophetalis veritatis.
uiſſimo in teſtimoniū vſq; in ſem
ſ dicēs nō manebimus hic ſed in egiptū fu giemus
piternū. Populus enī ad iracū
ſ qui ſemper rebellis ⁊ incredulus.
ſ dixerūt enim hieremie ora pro nobis domi nū vt dicat nobis quid agere debeamus ⁊ au dire noluerunt. ſ me.
diam prouocans eſt. ⁊ filii men
ſ ſi promittūt ſe bene facturos cito deficiūt.
daces. filii nolentes audire legē
ſ futura. ſ hieremie. ⁊ baruch. ⁊ olde. ſ ſpi ritu prophetico. propria induſtria. ſ nolite annūciare nobis verbum domini: nō enī audie mus.
dei. Qui dicūt videntibus noli
te videre. ⁊ aſpiciētibus nolite aſ
ſ vt maneamus hic.
picere nobiſ ea que recta ſunt. Lo

ſ vt eamus in egiptū. ſ ſinite nos errare.
quimini nobis placentia. videte
ſ quā docetis. ſ auferte a me veritatem hāc
nobis errores. auferte a me viā
ſ tādem.
declinate a me ſemitam. ceſſet a
ſ preſentia. ſ monita eius. ſ propterea hec di cit dominus. ſ quia reprobaſtis illum
facie nr̄a ſanctus iſrael. Prop
ſ nolētibus ſe ingerit. vt quē neglexiſtis com monētem ſentiatis punientem vt habitaretis in terra veſtra.
terea hec dicit ſanct⁹ iſrael. Pro
ſ habētes fiduciā in egiptiorū calumnia atq; mendacio. ſ hoc.
eo q̄ exprobraſtis verbū. et ſpe
ſ deceptionē. ſ ſugbiam egipti.
raſtis in calūniam. ⁊ in tumultū
ſ ſpe. ſ tumultu.
⁊ innixi eſtis ſuper eo. propterea
ſ trangreſſio precepti:
erit vobis iniquitas hec ſicut in
ſ muri ſ vt ipſi cadatis ſubito.
terruptio cadēs. et requiſita i mu
ro excelſo. Qm̄ ſubito dū nō ſpe
ſ muri.
ratur veniet cōtritio eius. et com
ſ alia ſimilitudo.
minuetur ſicut conteritur lagena
ſ Sic nec de vobis aliquid vtile remanebit p ſequēte nabugodonoſor.
figuli contritōne perualida. ⁊ nō
inuenietur de fragmētis eius te
ſta in qua portetur igniculus de
incēdio. aut hauriatur parū aque
ſ qui per me ⁊ hieremiam vobis loquitur.
de fouea. Quia hec dicit domi
minus deus ſanctuſ iſrael. Si re
ſ quaſi penitentiam agite anteq; veniat capti uitas. ſ in terra veſtra.
uertamini et quieſcatis: ſalui eri
ſ quietis. ſ fixa in me ⁊ nō in egipto.
tis. In ſilentio et in ſpe erit forti
ſ obedire michi.
tudo veſtra. ⁊ noluiſtis ⁊ dixiſtis
ſ manebimus hic. ſ egiptiorū.
Nequaquā: ſed ad equos fugie
ſ cōcito gradu pergemus. ad eos.
mus. Ideo fugietis. Et ſuper ve
ſ chaldei quos effugere non poteritis.
loces aſcēdemus. Ideo velocio
res erunt qui perſequūtur vos.
ſ egiptii in quibus cōfiditis.
Mille homines a facie terroris
ſ chaldei.
unius. et a facie terroris. v. fugie
ſ pauci in ſignum tāte captiuitatis.
ſ fixus in ſignum naufragii.
tis: donec relinquamini quaſi ma
lus nauiſ in uertice montis. ⁊ q̄ſi
ſ potētie dei demōſtrande ⁊ cuius ſermo cōplea tur. meus in illorū.
ſignum ſuper collem. Propterea
ſ quaſi hec venient niſi penitētiā egeritis. pro pterea. ex do. ſ penitētiam veſtram
expectat dn̄s ut miſereatur veſtri
ſ in miſericordia. ſuperexaltat miſericor dia in iudicio. ſ vel i cruce vt omnibus pcat.
et ideo exaltabitur parcēs uobis
ſ filius. pater enim nō iu. quēq; ſ3. o. iu. d. f.
qr deus iudicii dominus. Beati

cta ſunt. nec miari ge
henne flammas. ſed
promittite nobis reg
na celorum. Ad po
pulum quoq; eccleſie
negligentē auſterita
tem magiſtrorū fugiē
tē ⁊ adulationē que
rentē hec referuntur.
¶ Pro eo q̄ ex
pro. Heretici quo
q; ⁊ omne dogma cō
trariū veritati con fi
dunt in calumnia et
mendacio. propterea
impietatis eorū ciui
tas deſtruetur. quam
. ſ. edificauit caym cui
veniet repentina per
ditio cū capta fuerit
ab eccleſiaſticis viris
⁊ ideo deſtructa ⁊ cō
minuta vt nichil re
maneat in ea qd poſ
ſit ignem emortuū re
accēdere ⁊ ſaltem ſce
noſam et paruulam
aquā ſitiētib⁹ pbere.
¶ Sicut inter
ruptō. Quaſi: quo
modo interruptō mu
ri altiſſimi qui lon
gam traxit ruinā dif
ficile inſtaurari: ⁊ pri
ſtinum decorem reci
pere poteſt: ſic veniet
vobis repentina con
tritio.
¶ Quia hec di
cit dominuſ. Ana
goge. Omnes ad pe
nitentiam precipue et
maxie hereticos hor
tatur. quia ſi reuerſi
a vicijs ingemuerit. ⁊
penitentiam egerint:
ſalui erunt. illi ecōtra
rio ꝯfidentes in falſis
magiſtris ⁊ in icertis
ſeculi equos egiptioſ
deſiderant. et eorū ve
locitate letātur. quos
mltiplicare dominus
prohibuit. Ideo ec
cleſiaſtici viri perſe
quentur eos. ⁊ vnius
bellatoris vocem vel
. v. (quod ad mentem
et ad quinq; ſenſus re
ferre debemus) mille
homines et incōpoſi
ta turba fugientiū ſu
ſtinere non poterunt

¶ Plorans ne.p. Judei referunt hoc ad tempus illud quando ſub zorobabel. ⁊ hieſu magno ſacerdote poſt. lxx. annos redierũt de captiuitate in hieruſalẽ ⁊ bona fleuerũt que prius habuerãt. Nos aũt omnes promiſſiones que excedũt mediocritatẽ illius tẽporis ad xp̄i referimus aduẽtum. in quo captiuus quõdã populus paſſione domini liberatus habitat in ſyon ⁊ in hieruſalem. in ſpecula ſcilicet ⁊ viſione pacis. i. eccleſia.

¶ Poſt tergum ⁊c. Prima cõditõne quaſi in facie adã audiuit a dño. Creſc. et mul. ⁊ re. t. Poſt peccatũ quaſi poſt tergũ poſit⁹ maledicta terra in opere tuo. Huius caſu nos omnes retro cedimus. ⁊ modo audimus a domino ꝯuertimini ad me. et e. ꝯ. a. u. ⁊ alibi. Conuertimini ad me in toto c. v. ⁊c. vt hiſ moꝛtis anterioꝛa petam⁹ et hoc eſt. Aures tue audient verbuꝫ. mo. poſt tergum.

¶ Neq; ad d. In vtraq; pte quicquid ſupra modum eſt, in vicio eſt.

¶ Neq; ad d. ⁊c. declinandũ eſt: ſed via publica gradiendum. i. regia que nõ fallit.

¶ Et cõta. la. Ydola. ſ. que ad ſimilitudinẽ veritatis artifex lingua ꝯpoſuerit in ſplendoꝛe eloquẽtie quod ſignificat argẽtum. ⁊ in ratione ſapientie qd̄ ſignificat auꝝ ꝯminues ⁊ diſperges ⁊ immũda iudicabis.

¶ Et dabitur lu. ⁊c. In regũ volumine ſcriptũ eſt: q2 interfectis ab helya pſeudo ꝓphetis data ſit pluuia terre iſrl̄. ⁊ panis helyſei. Et poſtea ſaluatoꝛis vberrimuſ fuerit atq; pinguiſſimus ⁊ tantã plenitudinẽ habeat vt multa hominũ milia ſaturati ſint. In pꝛeſenti quoq; loco nõ datur pluuia ſemini ſpirituali ⁊ panis terre vberrimus atq; pinguiſſimus: niſi ydola deargentata ⁊ deaurata fuerint cõminuta ⁊ reputata ĩ ſterquiliniũ. niſi eĩ vicia abiecerĩt virtutes nõ ſubeũt.

¶ Paſcentur. Quidã hec yꝑbolicos cyri tempibus qui captiuitatẽ populi relaxauit. in iudea cõpleta ꝯtendunt.

¶ Cõmixtum m. Yſaac oꝛdeum ſeuit: q2 apud allophylos erat. ⁊ centenariam oꝛdei frugẽ recepit. Et oſee choꝛo ⁊ dimidio oꝛdei adulterã conduxit. Saluatoꝛ quoq; v. milia viroꝝ. v. ſenſus coꝛpis ⁊ legem moyſi ſequẽtium oꝛdeaceis panibꝫ ſaturauit. qui in alio loco frãgens ſeptẽ panes ⁊ in fruſtra cõminuens quattuoꝛ milia triticeis panibꝫ repleuit qui euãgelicũ numeꝝ ſequebat̃. Hmõi ppl̄i ꝑtem comedũt paleaꝝ in quibuſdam ſequẽtes litteram ⁊ per paleas ⁊ oꝛdeũ paulatim proficiũt et tranſeunt ad frumentum.

† expecta dominũ. ⁊ vi. a. ⁊c. ſ recta ſpe.
omnes qui † expectant eum. Populus
ſ eccleſie que eſt modo in ſpeculatione. † ſ celeſti vbi eſt vera viſio pacis.
enĩ ſyon habitabit in † hiˡrl̃m.
ſ ante. ſ cõuerſus. ſ abſterget deus. o. l. a. o. ſ. ſ fletus tuus vertetur in gaudium. ſ in hieruſalẽ.
Ploꝛans nequaquã ploꝛabis.
ſ quotidie. ſ in die iudicii omnino.
Miſerans miſerebitur tui. Ad vo
ſ plenã miſeratione. † ſ oꝛõnis. † ſ hieruſalẽ. ſ ſi digna audiri.
cẽ † clamoꝛis † tui. ſtatim vt audi-
ſ ecce adſum. ſ magis re q̃ȝ voce. † ſ iudei dicunt ꝙ egreſſuri de captiuitate inopiam cibi ⁊ potus paſſi ſunt.
erit reſpondebit tibi. ⁊ † dabit tibi
† ſ doctrinã euangelii que duobus mandatis coartat omnia mãdata. u. t. ſ ſcriptura vbi obſcura panis eſt: vbi aperta aqua.
domin⁹ † panem artum. et aquã
ſ recedere.
breuem: ⁊ non faciet auolare a te
ſ magiſter veſter vnus eſt chriſtus. ſ coꝛdis.
vltra doctoꝛem tuum: ⁊ erũt ocu
ſ modo in ſpectandem in re.
li tui videntes pꝛeceptoꝛem tuũ
ſ interioꝛes. ſ exaudient.
⁊ aures tue audient verbum mo-
† ſ chriſtus ad credẽtes loquitur. ſ ego ſum via. ve. et vi. ſ me imitamini: vnde vende omnia ⁊ ſe. me. ⁊ qui mihi miniſtrat. me ſequat̃. ſ chriſti.
nẽtis poſt tergum. † Hec via. ambulate
ſ de virtute in vir. ſ noli eſſe nimiũ iuſtus.
in ea: neq; ad dexteram
ſ in malum declines. ſ conuerſus ad fidem reputabis omnia ydola cõtaminata ſculptilia ⁊ cõflatilia.
neq; ad ſyniſtram. ⁊ contaminabis laminas ſculptilium argenti
ſ oꝛnamentum.
tui. ⁊ veſtimẽtũ ꝯflatilis auri tui
et diſperges ea ſicut immũdiciaꝫ
† yſaia vel hieremia. † ſ populo credenti de gentibus.
meſtruate. † egredere et dices † ei
† ſ gratia ſpũs ſancti. ſ pꝛedicationi.
Et dabit † pluuia ſemini tuo vbi-
ſ in quacũq; gente.
cunq; ſeminaueris in terra. ⁊ pa-
ſ ego ſum panis viuus. ſ in coꝛdibus ſctõꝝ
nis frugum terre erit vberrimus
ſ gratia ⁊ pinguedine ſpiritus ſancti. ſ pane verbi dei. ſ eccleſia.
et pinguis. Paſcentur in poſſeſſi
† ſ cum ydola cõfregeris. ſ mitis coꝛde qui ſequitur agnum quocunq; ierit. ⁊ ſemper ad dexteram eſt.
one tua in † die illa agnus ſpacio
ſ apoſtoli duces gregis. ſ apoſtoli vel apoſtolici viri. † ſ filii. ſ. iudeoꝝ qui per aſinã vel gentilium qui per aſine pullũ ſignificantur. ſ ſubiecti.
ſe. ⁊ tauri tui. ⁊ † pulli aſinoꝛũ qui
ſ vt fructificent. ſ eccleſiam vel vnuſquiſq; coꝛpus ſuum. † ſ hyſtoꝛiã cum ſpirituali ſenſu. † ſ migma eſt oꝛdeum cum palea.
operantur terrã † cõmixtum † mig
† ſ ſcripture. † ſ a ſpũ ſancto examinatum.
ma comedent ſicut in † area † venti
ſ de die iudicii.
latum eſt. Et erunt ſuper omneꝫ
ſ ſanctos virtutibus eminentes vel plus vel minus vel expoſitoꝛes diuinoꝝ eloquioꝝ.
montem excelſum ⁊ ſuper omneꝫ
ſ doctrina euangelii.
collem eleuatum riui currentium
ſ iudicii.
aquarũ in die interfectionis mul
† ſ demones munimentũ maloꝝ ⁊ pꝛincipes huius ſeculi.
toꝛum cum ceciderint † turres.
† ſ poſt iudicium ⁊ celũ erit no. ⁊ t̃. no omnia enim propter hominẽ facta in eius lapſu peioꝛata ſunt. ⁊ ſol ⁊ luna ſuo lumine minoꝛata.
Et erit lux lune † ſicut lux ſolis.
ſ finitum pro infinito.
et lux ſolis erit ſeptempliciter ſi-
ſ ſcilicet quãdo creatus eſt mundus.
cut lux ſeptem dierum. in die qua
ſ ſanãdo. † ſ moꝛtalitatẽ peccati ⁊ omnes miſerias. † ſ abſolute. vt omnes deo ſeruientes ſignificet. ſ ſanctoꝝ. ſ fugiet doloꝛ ⁊ gemit⁹
alligauerit domin⁹ † vulnus † po-
puli ſui. ⁊ percuſſuram plage eiuſ
† ſ bonis pꝛomittit pꝛemia cõtemptoꝛibus minatur ſupplicia.
ſanauerit. † Ecce nomen domini
ſ ad damnãdum malos ⁊ remunerandũ bonos ſ poſt multa tẽpoꝛa. ſ in vindicta moꝛe noſtro.
venit de longinquo: ardens fu-
ſ reprobis.
roꝛ eius et grauis ad poꝛtãdum
ſ verba. ſ filii. ſ dicẽdo. eſuriui ⁊ nõ dediſtis michi man. ⁊c.
Labia eius repleta ſunt indigna
ſ ite maledicti in ig. e.
tione. et lingua eius quaſi ignis
ſ diabolum ⁊ membꝛa eius.
deuoꝛãs. ſpiritus eius velut toꝛ-
rens inundans uſq; ad medium
colli. ad perdendas gentes in ni-
ſ diabolum qui ſubiectos trahit ĩ ruinam. ſ dominationem diaboli.
hilum. et frenum erroꝛis quod
erat in maxillis populoꝛum.

¶ Et erunt. In die iudicii ſuper mõtes et colles erunt riui. c. a. q2 bona opa ſanctoꝝ clarebũt que obſeruãtes mãdata impleuerunt. ⁊ doctrina euangelii appꝛopinquãte die iudicii ꝑdicatõne helye et enoch pene ꝑ omnes gẽtes abundabit.

¶ Et erũt ſup. o. Iudei multos iterfectos et ruẽtes turres ad romanũ referunt impiũ vnde vt qui tenꝫ nũc teneat donec de medio fiat. ꝙ eo tpe tanta hũitudo fuerit populo iſrael. vt non ſolũ valles et cãpeſtria ſed montes et colles aquis fluentibus irrigentur. Nos montes et colles intelligim⁹ qui virtutibꝫ eleuant̃ qui eſuriunt ⁊ ſitiunt iuſticiã quos dñs ꝓuocat ad bibendũ. q̇ eniꝫ biberit de aquis eius non ſitiet in eternum. Unde bñdicite dño de fon. iſrael.

¶ Interfectionis multoꝛum. Multi eni ſunt vocati pau. ve. el. Turres poteſtates demonuꝫ vel ſupbi de quibꝫ dicit̃. vidi impi. ſuper al. ⁊ e. ſ. c. ly. Has turres edificare cupiebant qui mouerũt pedes ſuos ab oriente quoꝝ lingue in babylone ꝯfuſe ⁊ ſuꝑ quoſ cecidit turris ĩ ſyloa.

¶ Et erit lux. Cũ pꝛemiũ laboꝛis pcipient. q2 creatura liberabit̃ a ſeruitute coꝛruptionis. Nõ mirũ ſi luna ſolis fulgoꝛeꝫ recipiat: q2 iuſti fulgebũt ſicut ſol.

¶ Ecce no. do. Filius in nomine patris vnũ enim nomen eſt patris ⁊ fi. ⁊ ſ. ſ. vñ: baptizãtes eos in noĩe p. ⁊ fi. ⁊ ſ. ſ. nõ in nomibꝫ ſed in nomine quod eſt deus.

¶ Spiritus eius ⁊c. Sicut toꝛrẽs inundãs eũ ꝑuenerit vſq; ad collum aiantem ſuffocat: ſic ſpũs ire dei in iudicio impios ſuffocabit.

¶ Finem omniũ veniſſe ſignificat: ſicut toꝛrens ſuffocat eũ ad cuius collum ꝑuenit. ſic dei iudicium neminẽ trãſibit impunitum.

¶ Quod erat in ma. ⁊c. Ut ꝓ volũtate diaboli circũferet̃ hec pd et dñs in die iudicii vel in pꝛedicatõne apl̃oꝝ. cum gẽtes ad fidẽ venerint ⁊ ydola relinquent.

Lan. e. u. Poſt penam maloꝝ: agit de gloria ſanctorum.

Sicut filij iſrael tranſito mari rubro cū vidiſſent pharaonē ⁊ egiptios ſubmerſos cū leticia dixerūt canteꝰ d. g. e. m. ⁊c. Sic in die iudicij trāſito mūdo ⁊ damnato diabolo et mēbris ſuis ſancti cū leticia exultabunt in dei laudibus eodem modo in ꝯuerſione gentiū.

Sicut qui per. ⁊c. Preceptum eſt filijs iſrael vt decimas bonoꝝ ſuoꝝ templo domini offerrēt datorem bonoꝝ glorificātes: ſic ſancti in iudicio offerent manipulos ſuos exultantes et deum laudātes: et gētes ꝯuerſe ſimilit̄.

Sulphuris. In inferno fetor intolerabilis et inextinguibilis ignis.

C. XXXI.

Ve qui deſ. in egip. Egit d̄ gloria bonoꝝ et de pena reproboꝝ: nunc reuertitur ad reliquias que remanſerunt in terra iuda ducto ſedechia ⁊ alijs in babylonem Sꝫ prius monuit ne irent in egiptum: mō quia ierunt minatur malum.

Non ſunt conſiſi. Nō exquiſierūt corde: ſed verbis. dixerunt enim ad hieremiam ora pro nobis dominū quid agere debeamꝰ. ⁊ noluerūt obedire. Cui ſiſe deū non inuocauerūt. qd̄ de malis ſacerdotibꝫ dictum eſt.

Ipſe aūt ſa. ⁊c. Maledictus hō qui ꝯfidit in ho. ⁊. p. c. ⁊c. ⁊ alibi. Vana ſalus ho. Poſſumus hoc intelligere ſuper eos qui in perſecutionis tempore non ꝯfidūt in domīo: ſed in ſeculi auxilio. neſcientes abrahā in egipto pēditatum et in luto et ī latere ſeruiſſe ibi dei populū que ſpūaliter dicitur fornax ferrea vnde in apocalipſi locus vbi crucifixus eſt dominus ſpēalit̄ vocatur ſodoma ⁊ egiptus.

Quia hec di. d. a. m. ⁊c. Hoc de illis qui cū ſedechia ī captiuitatē ducti pꝰ lxx. annos dño miſerāte reuerſi ſunt ceſis in egipto iſrahelitis ⁊ egiptijs ī quoꝝ auxilio ꝯfidebant.

Sic proteget do. exer. ie. Ita fecit dominus ꝯtra ſamaritanos qui impedire conati ſunt edificationem templi. et in tempore machabeoꝝ in paucis multos fudit.

Cōuertimini ſicut. In prophetia nec temporis nec hyſtorie ordinem ſeruat locutus ē de illis qui ſub iheſu ſacerdote magno reuerſi ſunt d̄ captiuitate. mō reuertit̄ ad tempa ezechie Admonet autē propheta tribum iuda et beniamin vt anteq̄ꝫ ſennacherib reuertēs de egipto cum aſſirijs veniret in hieruſalē ſicut in profundo maloꝝ receſſerant: ſic toto affectu mētis redirent.

Ignis ſyon. Syon eccleſia ī qua ignis et caminus qui deuoret peccatores. ſ. ligna fenū ſtipulā ꝯſumat.

Cāticū erit vobis ſicut nox ſctificate ſolēnitatis. ⁊ leticia cordis ſi-
† iudei in templum. ſancti in celum.
cut q̄ pergit cū tybia † ut intret in
montē domini ad fortem iſrael. ⁊
venit hora vt omnes qui in mo. ſunt a. vo. ſi. d. ⁊ procedent ⁊c. — pater. — redit ad penam maloꝝ. — in iudicio. — † vltionem maloꝝ.
auditam faciet dominus † gloria
filiū qui ⁊ verbū. — ite male. in ig. e. — filij.
vocis ſue. ⁊ terrorem brachii ſui
ite maledicti in ig. e.
oſtendet in cōminationem furo-
ignis ſucceſus eſt in fu. in ar. m. vſq̄ ad no-
ris et flāma ignis deuorantis al-
in circuitu eius tempeſtas va. † la p datione tribulationis.
lidet in turbine et in † lapide gran
ſententia terribili.
dinis. A voce enim dñi pauebit
diabolus et membra. — vltionis. † hoc contra origenem.
aſſur virga percuſſus. † et erit trā
perſecutionis terre. † nō tranſitorius † vt nō tranſeat.
ſitus virge † fundatus quā † requi
diabolum.
eſcere faciet dominus ſuper eum
leticia ſanctoꝝ. — letabit̄ iuſtus cū viderit vindictam.
In cytharis ⁊ tympanis. ⁊ in bel
† reprobos. — demones.
lis precipuis expugnauit † eos.
ite male. in ig. e. qui pre. e. di. † ab initio. — vallis gehēne.
Preparata ē ei † ab heri topheth
omnipotēti. — impus.
a rege preparata. profunda et di-
latata. nutrimēta eius ignis et li-
impii. — ira. — metaphora. flatu eni ⁊ volūtate domini ſuccēdetur.
gna mlta. flatus domini ſicut tor
q̄ flāmas excitat. vel excutit. — gehēnam.. — ſperātes in ydolatris qui cultū dei habere ſe iactat.
rens ſulphuris ſuccēdens eam.

C. XXXI.

timore chaldeoꝝ precepta domini cōtēnentes.
VE qui deſcen
querēdum.
dūt in egiptum ad au-
nō in domino. fallax. e. a. ſa.
xilium ī equis ſperātes. et hñtes
vel ſuper. — egiptioꝝ. equū ⁊ aſcē. pro in. ma.
fiduciam ī quadrigis quia multe
ſunt. ⁊ ſuper equitibus: quia pre
† qui manētibus in terra ſua per hieremiam promittebat auxilium.
ualidi nimis. ⁊ † non ſunt cōfiſi ſu
per ſanctum iſrael. ⁊ dominū non
oīpotens.
exquiſierunt. Ipſe autē ſapiens
† Nabugodonoſor. vel abſolute malū. i. rē. nō perſonam. † que locutus eſt ꝑ hieremiam et yſaiam.
adduxit † malum. et † verba ſua nō
faciēdo irrita. † tribum iuda.
abſtulit. Et conſurget contra † do-
incredulorum.
mum peſſimoꝝ. et contra auxiliū
egiptioꝝ. — egiptius
opantium iniquitatem. Egiptus
fragilis. — inuicibilis. — in quibus cōfiſi
homo et nō deus: ⁊ equi eoꝝ ca-
cito deficiens.
ro et non ſpūs. Et dominus incli
laxabit habenas.
nabit manū ſuam. et corruet auxi
egiptius. — iudeus.
liator. et cadet cui preſtatur auxi-
a nabugodonoſor.
lium ſimulq̄ꝫ omnes ꝯſummētur
Quia hec dicit dominus ad me.
de tribu iuda.
quomō ſi rugiat leo. ⁊ catulus leo
nis ſup predam ſuam cum occur-
rerit ei multitudo paſtorū a voce
cōfiſus viribus.
eorum nō formidabit. ⁊ a multitu
miſerando.
dine eorū non pauebit. ſic deſcen
tanquā defenſor.
det dominus exercitū vt preliet̄
non cōtra.
ſuper montem ſyon. ⁊ ſuper collē
Sicut gallina cōgregat pullos ſuos. — ſicut aquila prouocat pullos ſuos ad volandum — ſuper pullos.
eius. Sicut aues volantes ſic ꝓ
vt princeps ſtrenuus ⁊ prouidus.
teget dominus exercitū hieruſa
lem protegens ⁊ liberans tranſi-
† penitētes: ꝓpugnāte domīo pro vobis.
ens et ſaluans. † Conuertimini ſi
qui in profundo cōſilio peccato receſſiſtis a domino.
cut in profundū receſſeratis filii
Conuertimini. ſi eni conuerſi fueritis in die illa ⁊c. † Monēte ezechia cū liberaſſet eum dominus de manu aſſirioꝝ. — vel ſecundū quoſdā poſt reditum a babylonia captiuitate vſq̄ꝫ aduentū domini nūquā filii iſrael ydola coluerunt.
iſrael. In die eni † illa abiiciet vir
pro quibus capta eſt ciuitas veſtra.
ydola argēti ſui. et ydola auri ſui
que fecerūt vobis manus veſtre
ſub patre ezechie. † aſſirius cuius metu fugitis.
in peccatum. Et cadet † aſſur ī gla
ſꝫ dei nocte qui vna. c. lxxx v. m. ex eis ꝑcuſſit.
dio non viri. ⁊ gladius nō homi-
Sennacherib cū paucis.
nis vorabit eum. et fugiet nō a fa
† vectigales nabugodonoſor ⁊ poſtea medis ⁊ perſis.
cie gladii. et iuuenes † eius vecti-
exercitus.
gales erūt. et fortitudo eius a ter
angeli. — deficiet. — decem vt aiunt qui reuerſi ſunt cum eo.
rore tranſibit. et pauebunt fugiē
ſupradicta ſcꝫ promiſit.
tes principes eius. Dixit dñs cu
vt aduerſarios conſumat ſicut flāma ſtipulam vel ligna. — dilectionis in preſenti eccleſia que ſpeculatur in futura. — plenitudo ardoris ⁊ caritatis in celeſti patria vbi pacis vere viſio plena.
ius ignis in ſyon. ⁊ caminus in
hieruſalem.

¶ **Ecce i iuſticia** ꝛc. Finita prophetia
de his qui in egiptuꝫ
deſcenderāt: incipit d
aduentu xp̄i· ꝛ aploꝝ
eius.

¶ **Et erit.** Quaſi
ſic erit tutus in tribu-
lationibus ſicut qui
ventū ꝛ turbinem fu-
giens tuto ſe abſcon-
dit loco· ꝛ qui fontes
puriſſimos inuenit in
deſerto ꝛ qui ſolis ar
dorem ſub prominēti
deuitat ſaxo.

¶ **Mulieres.**
Matronas alloqui-
tur captiuādas a ro-
manis· vt peniteant·
vel p mulieres ſina-
goge notātur· vel vr
bes iudee.

¶ Mulieres o· ꝛc·
Poſt vocationē gē
tium quibus xp̄us in
iuſticia imparauit ad
mulieres opulētas ſer
mo dirigitur.

¶ **Poſt dies et an.** Unde· ecce nūc
tēpus acceptabile ec-
ce nunc dies ſalutis· ꝛ
alibi· annū placabilē
domino.

¶ Id eſt· poſt predi
catōnem xp̄i· q꞉ enim
impenitētes fuerunt ꝛ
ſi non illico captiuati
tñ illico cōturbati· q꞉
noluerunt recipe pre-
dicationem dñi.

¶ **Super ubera plagite.** Filie hieru
ſalē: nolite flere ſuper
me: ſꝫ ſuper vos ipas
flete· et ſup filios ve-
ſtros.

¶ **Super humū populi m.** Allego.
Humū quippe popu
li ſui dñs electoꝝ om
niū mentes vocat· ſu
per quas ſpinas ꝛ ve
pres aſcēdere ꝓhibet
q꞉ nec ipſas quoqꝫ eſ
ſe ſine punctionibus
viciorum videt. Do
mus gaudij ciuitatis
exul· eſt mens prauo-
rum que dum ventura
ſupplicia ꝯſpicere ne-
gligit· in carnis volu
ptate ſe deſerens ina-
niter hilareſcit· ait er-
go· ſi ꝛ illoꝝ mentem
vicia deprimūt qui ſe
pro celeſtis patrie de
ſiderio affligunt qui-
bus culpis ſubtracti
ſunt qui ſine formidi
ne ſe in carnis volup
tate dereliquerunt.

¶ C. XXXII.

non accipiet perſonam.
ECce i iuſticia
criſtus. apoſtoli. iuſto.
regnabit rex· et principes in iudi
populus fidelis.
cio preerunt. Et erit vir ſicut qui
demonum.
abſconditur a vento· et celat ſe
huius mūdi irrigatō doctrīe
a tempeſtate. Sic riui aquarū in
eccleſie.
ſiti· ꝛ vmbra petre prominētis in
† beati oculi qui vidēt que u·u·
terra deſerta. Nō caligabūt † ocu
apoſtoloꝝ credentiū. que prius ſurde.
cordis.
li videntium· et aures audientiū
domino predicante.
diligenter auſcultabūt· ꝛ cor ſtul
ante. ydiotarum vel gētilium. ſtulta ꝛ in
firma mūdi elegit deus u·c·f· domini. que
chriſtum ſonare nō poterat.
torum intelliget ſcientiam· ꝛ lin-
prius. expedite. quātum ad verba fidei
ſuggerēte ſpū.
gua balborū velociter loquetur
aperte.
et plane. Non vocabitur vltra is
philoſophus· ſapiētia hui᷒ mūdi· ſtult· ē a·d·
ſapientie
qui inſipiens eſt princeps· neqꝫ
ſcribe ꝛ pharifei· qui fradulenter legem dei in
terpretātur. in lege.
fraudulētus appellabitur maior
qui ibi trepidauit vbi non erat timor. † de
monium habes ꝛ hmōi.
Stultus enim † fatua loquetur: ꝛ
dixit inſipiens in corde ſuo nō ē d· ſcimus
quia verax es ꝛc.
cor eius faciet iniquitatē· vt pfi-
ciat ſimulationem· ꝛ loquatur ad
pane verbi dei.
dominū fraudulēter· et vacuā fa
auertēdo a predicatione chriſti. populi.
ciet animam eſurientis· et po-
doctrine. doctoris. † corda
vel auditores· qualis magiſter: talis diſcipulus
tum ſitiēti auferet fraudulēti † va-
† argumēta concinnauit quibus probaret nō
eſſe chriſtū· vnde ad nichodemū ſcrutare ſcrip
turas ꝛ vide: quia propheta a galilea nō ſurgit
ſa peſſima ſunt. † Ipſe eni cogita
tiones concinnauit ad perdēdos
ſimplices.
mites in ſermone mendacii· cum
† ſi nō facio opera patris mei· nolite credere
michi. chriſt᷒: paup pro nobis.
loqueretur † pauper iudiciū. Pri
hieſus qui ꝛ paup. † ego a deo proceſſi· ꝛ ve
ni· ego ꝛ pater vnū ſumus· ꝛ huiuſmōi.
ceps vero ea † que digna ſunt pri
apoſtolos.
cipe cogitabit· ꝛ ipſe ſuper duces
quaſi ſollicitus pro nobis oībus.
olim. a viciis.
ſtabit. Mulieres opulēte ſurgite
poſt ruinam. correctionem.
et audite vocem meam· filie con-
in diuitiis.
fidētes ꝑcipite auribus eloquium
duos annos ꝛ dimidiū ꝛ annū· hoc eſt
poſt tres annos ꝛ dimidiū.
meum. Poſt dies ꝛ annū· et vos
adimpleta.
turbabimini confidētes. Cōſum-

† captiuitas. ꝛ hec eſt vltima
ꝛ perpetua. vel antis.
mata eſt eni † vindemia collectio
ſuper miſeria veſtra
vltra non veniet. Obſtupeſcite
quondā· ꝛ ideo miſerabiliores. penitētes.
opulente· conturbamini confidē
pectora nudate· hoc eni habet alia editio.
ſuper peccato veſtro.
tes· Exuite vos et cōfundimini
cilicio.
accingite lumbos veſtros. Sup
filios. a qua exules
ubera plangite· ſuper regione de
fluente lac ꝛ mel. domo iſrael.
ſiderabili· ſuper uinea fertili. Su
iude ꝛ beniamin.
per humū populi mei ſpine et ue-
pres aſcendent quātomagis ſup
ciuitates aliaꝝ tribuum.
omnes domos gaudii ciuitatis
olim. † domus mea domus orōnis u· ꝛc·
relinquetur domus veſtra deſerta. templū
† a deo ſurgite eamus hinc.
exultātis? † Domus eni † dimiſſa
domoꝝ. ab habitatoribus.
eſt· multitudo urbis relicta ē. Te
ex denſitate vepriū ꝛ ſpinaꝝ.
palpabiles.
nebre ꝛ palpatio facte ſunt ſuper
abdita ꝛ ſecreta loca templi ꝛ miſteria.
manebit captiuitas
ſpeluncas uſqꝫ in eternū. Hau-
erunt·
dium onagroꝝ paſcua gregum
† vnde mittam vobis ſpiritum veritatis.
donec effundatur † ſup nos ſpūs
vt ſupra.
de excelſo. Et erit in chermel de-
repulſis apoſtolis a iudeis ꝛ tranſeuntibus
ad gentes.
ſertum: et chermel in ſaltum repu
per fidem. gentibus
tabitur. Et habitabit in ſolitudi
filius cui datū eſt omne iudicium.
ne iudicium· ꝛ iuſticia in chermel
† que exupat omnem ſenſum· reconciliati
one cum deo· chriſtus eni recōciliauit nos do·
iuſtificātis.
ſedebit. Et erit opus iuſticie † pax
† ſecuri eterna pace requieſcāt· erit· i ſpe.
et cultus iuſticie ſilētium ꝛ † ſecu
† in plateis iudicādo
ritas vſqꝫ inſempiternum· ꝛ † ſede
gentes· † eſt ſanctis data pax mentis
ꝛ requies etiā in hac vita· honeſtate·
bit populus meus in † pulchritu
† torrente voluptatis tue potabis eos·
dine pacis· et in tabernaculis † fi
† miſteriis veteris ꝛ noui teſtamenti·
† miſerie ꝛ nunc quotidie a romanis ꝛ in die
iudicii·
ducie et i requie † opulenta. † Grā
† populo iudeoꝝ ſiluestri mente viuentium·
do autem in † deſcenſione ſaltus·
omnino· deſtruetur· hieruſalem
et humilitate huiliabitur ciuitas
o apoſtoli· verbū dei·
Beati qui ſeminatis ſup omnes
corda gentium emolita· ſcripture·
vinculis preceptoꝝ· † iudei qui
iugum legis diu ſuſtinuerunt· de vtroqꝫ po
pulo congregatur eccleſia·
aquas: innectentes pedem † bo
gentilis qui ſine lege ꝛ ratione·
uis et aſini.

¶ C. XXXIII.

alios.
VE qui preda

¶ **Onagrorū.** Quorūlibet ſilueſtri
um animaliū et auiū
que ibi longo tempo
re habitauerūt. Alle
go· pagani beſtialiter
īſanientes diuerſa por
tenta ibi coluerunt.

¶ **Donec effundatur.** Spūs ſctūs
ꝑdicāte helia ꝛ enoch
deſcēdat ſuper vos ſi
cut in pentecoſte ſup
apſos. Adiūgit autē
ſe propheta cōpatien
do illis.

¶ **Deſertū.** Soli
tudo· i· gentiliū verte
tur in diuitias iſrael
ꝛ iſrael reputabitur ī
gentes.

¶ **Et cultus iuſticie.** Ut in ſilētio
oremus· nō in plateis
nō clamātes· non in
multiloquio. Unde.
Tu autē cū oraueris
intra in cubiculū ꝛc.

¶ **In tabernaculis.** Iam in manſio
nibus celi cōfidenter
habitat. Und in do
mo patris mei manſi
ones multe ſunt. Uel
in eccleſijs que in do
mino fiducialiter ſpe
rant.

¶ **Grādo.** Quaſi
cū populus xp̄ianus
in pulcritudine pacis
ſederit: tunc ira dei in
ſaltum ſeuiet.

¶ **Beati qui ſeminatis.** Hiero· in
expoſitōe eccleſiaſtes
Ille magiſter dignus
beatitudine habetur
qui ſuper irriguū pe
ctus ſeminat audiēti
um· tam de iudeis qꝫ
de gentibus populo
congregato.

¶ **Ve qui predaris** ꝛc. Contra ſen-
nacherib· poſſūt hec
etiam referri ad queli
bet raptorem: ꝛ ad ip
ſum diabolum.

a dño occiſis ·clxxxv· m·
ris·nonne et ipſe prędaberis? et
† quia non deo ſed tibi attribuis·
qui ſpernis: nonne ⁊ † ipſe ſperne
ris? Cum conſummaueris depre
† tedio multarũ victoriarũ ab egipto rediens
datõnem deprędaberis·cũ † fati-
gatus deſieris contẽpnere ɔtẽp
libera nos de manu aſſirioꝝ. † protecto
rem nõ ydola.
neris. Dñe miſerere noſtri: † te ei
defenſio noſtra.
expectauimus. Eſto brachiũ no-
in proſperitate· eoꝝ ſecũdum hieroni
mũ ſcꝫ expugnatio inimicoꝝ.
ſtrum in mane·⁊ ſalus noſtra in
obſidionis.
tempe tribulationis. A voce an-
magni cõſilii. aſſirii. i ſanctis quos
liberas. in vltione maloꝝ magnus ⁊ altus
apparet dominus.
geli fugerunt populi: ab exaltati
quilibet pſecutores.
one tua diſperſę ſunt gẽtes. Et cõ
a iudeis victis gẽtibus. o aſſirii.
vel veſtra facta·
gregabũtur ſpolia veſtra ſicut col
ligit brucus: velut cum foſſę ple
in hoc miraculo·
nę fuerunt de eo. Magnificatus
eſt dominus quoniã habitauit i
mõtis ſyon·vel celoꝝ vel in cordibus electoꝝ.
† per ezechiam qui populũ iuſte iudicauit et
ab ydolatria reuocauit. eccleſiam.
excelſo. † Impleuit ſyon iudicio
† tempore accepto exaudiui te.
fidelis populus.
et iuſticia ·⁊ erit fides in † tempo-
† diuinaꝝ rerũ vt ydolatriã abominãtes ad
dñm cõuertetur. † vel tuis ſunt.
ribus † ſuis. Diuitię ſalutis † ſapi
humanaꝝ rerũ ne aſſiriis ſe tradũt.
entia ⁊ ſcientia· timor domini ip
† reuertitur ad vltimã captiuitatẽ. apoſtoli.
† beati oculi qui vident q·u·u·⁊ in euãgelio
ecce ego mitto ad uos prophetas ſapiẽtes ⁊ ſcri
bas.
ſe theſaurus eius. † Ecce † viden-
imminẽte captiuitate inter gẽtes.
† nuncii expulſi a iudeis. † recõciliatio
nis inter deũ ⁊ homines.
tes clamabunt foris· † angeli † pa
† de perditione ſue gentis. poſt captiuitatẽ
romanoꝝ
cis amare † flebunt. Diſſipatę ſũt
vnde· vie ſiõ lugẽt· eo ꝙ nõ ſint qui veniãt ·a·
qui ſolebat venire ad ſolennitatẽ.
vię ceſſauit tranſiens ꝑ ſemitam
opinione hominũ. domini
Irritum factum eſt pactum· pro-
dominus. iudeoꝝ. quia beſtiali more vi
uentes nõ reputauerãt eum deũ nec timuerũt.
iecit ciuitates· non reputauit bo
coꝝ ſed iuuẽta· terreni.
mines· luxit ⁊ elanguit terra· con
templum. Ne ibi exaudiãtur
preces a domino ſicut ante.
fuſus eſt libanus ⁊ obſurduit· Et
† prouĩcia inter iopem ⁊ lidam ibi campi fer
tiles ⁊ latiſſimi·
factus eſt † ſaron ſicut deſertuꝫ· et
regio og.
concuſſa eſt baſan et carmelus.
contra iudeos· vel a morte· vel a patien
tis. quia apoſtolos recipere noluerũt.
Nũc conſurgam dicit dominus.
in cruce· in gentibus ſpretus a iudeis· vel aſ
cendẽs ad celos.
nunc exaltabor nunc ſubleuabor

o iudei. inuidie contra apoſtolos.
Cõcipietis ardoreꝫ ⁊ parietis ſti
verba blaſphemie inania vt ſtipula· quibus tã
tum nutriat inuidia· ſed· malus.
pulam. Spiritus veſter vt ignis
poſt captiuitatem·
vorabit vos· Et erũt populi qua
pauci relicti in memoriam. peccata iu
deorum.
ſi de incendio cinis. Spinę ɔgre
gehenne. o gentes.
gatę igni cõburẽtur. Audite qui
huic vel a deo· inimicis meis iudeis
† in hac vltione ⁊ timete·
lõge eſtis quę fecerim: ⁊ † cogno-
moabite·
ſcite vicini fortitudinem meã· Cõ
deleti. qui deum occiderũt.
triti ſunt in ſyon peccatores: poſ-
romanoꝝ ſcribas ⁊ phariſeos. ve vo
bis ſcri· ⁊ phariſ· hypocrite·
ſedit tremor hypocritas. Quis
deo:
poterit habitare ꝺ vobis cũ igne
peccata vel peccatores nũc et in futuro·
deuorante? Quis habitabit ex
ſpũs ſancti qui peccata cõſumit ⁊ fide
les accendit
uobis cũ ardoribꝰ ſempiternis?
hic ſcꝫ· ſemper diligẽdo· de virtute in vir
tutem· pluribus·
Qui ambulat in iuſticiis· ⁊ loq-
ſemper nõ ſemel·
tur veritatem· qui proiicit auarici
que eſt mater calũnie· quia ex al
terius damno: alterius pecunie coaceruãtur·
innocentis·
am ex calumnia· ⁊ excutit manus
† oris· manus· officii· munera excecãt ocu
los ſapientũ·
ſuas ab omni † munere· qui obtu
ne peccato cõſentiat·
rat aures ſuas ne audiat ſangui-
auerte oculos meos ne u·u· felix
conſciẽtia que nec audit nec aſpicit malum·
vel capitis vel cordis·
nem· ⁊ claudit oculos ſuos ne vi
talis· in celis cũ domino
deat malum. Iſte in excelſis ha-
† ſanctoꝝ qui ſunt fundati ſupra firmã petrã
exempla· † prouectio ad deum
bitabit munimẽta † ſaxorũ † ſubli
verbi· a deo.
mitas eius. Panis ei datus eſt·
doctrine· abſqꝫ hereſi· † oĩpotentẽ de
um ipſum·
aquę eius fideles ſunt. † Regẽ in
in deitate· oculi eius · peracto iudicio·
† nũc in ſpe· in futuro in re· vnde credo vide
re bona d·i·t·u·
decore ſuo uidebunt: ⁊ † oculi eiꝰ
† ſi vis habitare cũ deo· fideo·
cernẽt terram de longe. Cor † tuũ
† principiũ ſapientie timor domini· ſancti
tas in timore cuſtoditur·
meditabitur † timorem. Vbi eſt lit
philoſophus· quaſi nõ habitat cum deo·
† ſcriba ⁊ phariſeus· legẽ ſupflua expoſitõne
onerans.
teratus? ubi eſt † legis uerba pon
ſenſu· inſipiẽtiũ
derãs? ubi eſt doctor paruuloꝝ?
gregem philoſophoꝝ· in eccleſia ſctõꝝ
Populum imprudentẽ nõ uide
·i· logice· nõ ſapiẽtie·
bis· populum alti ſermonis· ita
ſicut platonis· ariſtotilis· tullii facundiam ⁊
ſubtilitatem pauci intelligũt·
ut non poſſis intelligere diſertitu
† populo· nulla quantum ad deũ·
perdam ſapiẽtiam ſapientium ·⁊c·
dinem lingue eius † in quo nulla

Domine miſe. In ploria populi ob ſeſſi a ſennacherib. Vel potius apoſto loꝝ ⁊ omniũ fideliũ.

Mane. Qui ꝺ exercitu ſennacherib re manſerũt ſocios mor tuos viderũt ⁊ in fu gam verſi ſunt.

Angeli. Micha elis ſcꝫ qui princeps iudeoꝝ· vel gabrielis qui fortitudo dei et dux preliorum.

Brucus. Ex lo cuſta brucus naſcitur ⁊ quouſqꝫ alas habe at ſic vocatur. Cũ au tem alę creſcere cepe rint: athelebus dicit cũ plene volare cepe rit: ⁊ ẽ locuſta ⁊ dicit. Nocet enim brucus pluſquã athelebꝰ· vel locuſta: qꝛ alis caret nec moueri poteſt· et ſic vbi inſederit· nihil reliqui facit. Ideo fi unt foſſę ⁊ obruũtur locuſtę: ne a vento ra piantur in mare· ⁊ ad terram reiectę ex ouis quę vinę conceperãt mortuę etiam brucos generent.

Tuis· o ezechia. Vel ſuis ſcðm alios ſcꝫ liberati populi.

Eius. Scꝫ ſalu tis· ſine timore eñi ne qꝫ ſapiencia neqꝫ ſciẽ tia qcqꝫ prodeſt. Vn de habebis mlta bo na ſi timueris· d· ⁊ ini tium ſapientię timor domini.

Pactum. Qꝺ pepigit dominus cũ abraham multiplica bo ſemen t· ⁊c· ⁊ alibi Habitabis i loco iſto amõ et vſqꝫ in ſem piternũ.

Libanus. Tẽ plum· vnde. Aperi li bane portas tuas· et in ezechiele. Deuoret ignis cedros tuas· aq la magnarum alarũ venit ad libanum· et tulit medullã cedri.

Baſan. Regio og· quam dedit moy ſes tranſiordanẽ dua bus tribubus ⁊ dimi dię· hec quoqꝫ vber rima. Carmelus mõs terrę promiſſionis fer tiliſſimꝰ. Per hec er go debemꝰ intellige re iudeos omnem fer tilitatem amiſiſſe.

Quis poterit. Dei magnalia nar rat· ⁊ deum ignẽ vo cat ſcðm illud. Deus noſter ignis conſu mẽs eſt· ⁊ Ipſe: igneꝫ veni mittere in t· ⁊ qd volo niſi vt ardeat.

Sanguinem. Lxx· Iudiciũ ſangui nis. Omnis iniquitas ⁊ oppreſſio ⁊ iniuſticia iudicium ſanguinis ẽ ⁊ ſine gladio volun tate interficit.

Terram. Viuẽ tium. Beati mites q· i· poſ· t· vel in celo po ſiti terrena deſpiciũt.

¶ Tabernaculum. Tabernaculū qd̄ habuerunt iudei per heremū de loco ī locum ductū ē. Primum in ſylo. deinde in nobe. de nobe ī hieruſalem. inde de hieruſalem ad moyſi ſepulcrū vt dicit liber machabeoꝝ. Eccl'ia autez immobilis fundata eſt ſupra firmaʒ petram.

¶ Dominus. Iudicabit orbem terre ī iuſticia.

¶ Laxati ſunt f. ꝛc. Redit ad terrenā hieruſalem et loquit' de ea ſub ſpecie nauiſ Superiora dicta ſunt de vrbe ſolennitatis noſtre quā dominus fluuijs ſuis circūdat.

¶ C. XXXIIII.

¶ Omnis militia. Sol et luna et ſtelle obſcurari videbuntur. clareſcente vera luce que eſt xp̄s ſpūſ quoqꝫ mali amiſſa poteſtate ī inferno recludentur.

¶ Et cōplicabūtur ſ. l. c. Non ſcilicet interibūt ſed poſt quaʒ omnia peccata apta fuerint et derelicta: complicabuntur libri qui apti fuerant vt vltra in eis non

ſed tantum verba. † preſentē eccleſiam in qua vera ſolennitas. quicūqꝫ iuſtus.
eſt ſapientia. Reſpice ſyon † ciuita
cordis.
tem ſolēnitatis noſtre. Oculi tui
celeſtem. qd̄ nec o. u. nec a. a. nec i. c. h. a. vel ciuitatem.
uidebūt hieruſalem: habitationē
† eccleſiam preſentē ſignificatā ī tabernaculo moyſi.
opulentam. † Tabernaculum qd̄
† ſicut tabernaculū iudeoꝝ tranſlatū eſt. a fide a caritate.
nequaquā † transferri poterit. nec
metaphora. doctores quibus fixa tenetur.
auferētur claui eius in ſempiter-
† precepta quibus extēſa dilatatur.
num. ⁊ omnes † funiculi eius nō
† nō in cōuenticulis hereticoꝝ.
rumpentur. q2 ſolummō † ibi mag
videtur ꝛc. ibi.
nificus domin⁹ deus noſter. Lo
prophetaꝝ apoſtoloꝝ. expoſitores.
cus fluuiorum riui latiſſimi ⁊ pa
plane exponētes. locum.
tentes. Nō intrabit per eum na-
† nauis tres ordines remoꝝ habēs. i. diabol⁹ qui tres partes mūdi. aſiam. affricam. europaʒ ſuo ſubiugauerat impio.
diaboli. domīatio. in ſupbia.
uis remigium. neqꝫ † trieris mag
ſicut olim. † vox cōgratulantis eccleſie.
na tranſgredietur eū. † Dominuſ
† legis naturalis. moſayce. euāgelice.
enī iudex noſter. dn̄s † legifer no-
reges eos in virga f.
ſter. dominus rex noſter. ipſe ve-
a diabolo. nihil timendum eſt.
† dilatata fortitudo populi ad pugnādum cōtra romanos.
niet ⁊ ſaluabit nos. † Laxati ſunt
funiculi tui ſed non preualebunt
templū altiſſimum ī quo olim vela precōſa. † vt nō appareāt ſigna ruine eius quia nō relinquetur lapis ſuper l.
Sic erit malus tuus vt † dilatare
a romanis.
ſignum non queas. Tunc diuidē
diuitiaꝝ tuaꝝ.
tur ſpolia predaruʒ multarum et
romani in ſe: fortes in domio vires ſubmīſtrāte. † nemo romanoꝝ de infirmitate cōqueretur. vicino.
claudi diripient rapinā. Nec † di
romanus
cet vicinus elangui populus qui
† compatione iudeoꝝ. quia ſecutus eſt dei volūtatem. colēda.
habitabit in ea: † auferetur ab eo
peccatum illius ſtragis.
iniquitas.

¶ C. XXXIIII.

de die iudicii generaliter. gētiles:
Accedite gen
retributōem iuſtā iudeis reddita. iudei.
tes: ⁊ audite et populi attendite.
habitātes in ea.
† idem. ſed repeticio cōfirmatio eſt.
audiat terra. ⁊ pleitudo orbis † et
vīdicta.
omne germen eius. q2 indigna-
generaliter ī iudicio.
tio domini ſup omnes gentes. et
ſpecialiter. demonum
furor ſuper omnē militiā eorum.
dicēs ite maledicti ī ig. e. iuſto iudicio.
Interfecit eos ⁊ dedit eos in occi
quos diabolus vel mali homīes exemplo interfecerūt. in infernum.
ſionem. Interfecti eorū proiicien
peccatoribus.
tur. ⁊ de cadaueribus eorū aſcen
peccatoꝝ. deficiēt. tiranni. vel angeli qui ſingulis gētibus preſidebāt.
det fetor. Tabeſcet montes a ſan
quos occiderūt.
guine eorū: ⁊ tabeſcet omnis mi-
demonū aeriorum. virtutes celoꝝ mouebūtur ⁊ cadēt ſtelle de celo.
litia celorum. ⁊ cōplicabuntur ſi-
aerii.
cut liber celi. ⁊ omnis militia eo-
ſub autūno.
rum defluet. ſicut defluit folium
† repletus malicia peccātium. ſanguie interfectoꝝ.
de vinea ⁊ de ficu. quoniā † inebri
aere in quo demōes habitant.
vltio.
tus eſt in celo gladius meus. Ec
poſt penā demonum.
idumeus terrenus. terrenā militiam
ce ſuper idumeam deſcēdet: ⁊ ſup
interficiendum.
populū interfectionis mee ad iu
diciū. Gladius domini repletus
peccatis. † iniquitate ſuperborum.
eſt ſanguine: incraſſatus eſt † adi
† ſimpliciū. ſubiectoꝝ. † pricipum libidinoſorum.
pe de ſanguine † agnorū et † hyrco
potētiorum ducū.
rum. de ſanguine medullatorum
tormēta.
arietum. Victima eniʒ domini in
quis eſt iſte qui venit de e. cin. u. de boſra.
boſra et interfectio magna in ter
mūdo ſanguineo vel terreno. edom nanqꝫ ſanguineus vel terrenus.
in infernū. monarchiam mūdi obtinētes ſicut nero.
ra edom. ⁊ deſcendēt vnicornes
pricipes aliī.
cū eis. ⁊ tauri cū potētibus. Ine
infernus. malicia.
briabitur terra eorū ſanguine. et
ſidē. ſupbia. veniet.
humus eorū adipe pinguiū. Q2
ſanguinis chriſti. tempus predicationis chriſti cōtempti a iudeis. qd̄ in iudicō retribuet eis ⁊ in tempore captiuitatis.
dies vltionis dn̄i annus retribu
tionis iudicii ſyon. ⁊ cōuertentur
torrētes eius in picem. ⁊ humus
eius in ſulphur. ⁊ erit terra eius ī
aſſidue.
picem ardētem. Nocte et die nō
extinguetur in ſempiternū. aſcen
ſignum ⁊ memoria illius incendii
det fumus eius a generatione in
a iudeis.
generatōnem deſolabitur in ſecu
† decreuerūt romani vt nemo iudeoꝝ reuerteret ad terram natiuitatis ſue. iudeus libere ſicut ante.
la ſeculorū. † Non erit tranſiens
iudeam. ſolitarius.
p ea. ⁊ poſſidebūt illā honocrota
lus. et ericius. et ibix. et coruus
† vbi templum prius ⁊ ſedes regia.
habitabunt in † ea. Et extendetur

ſcribantur delicta. Unde iudiciū ſedit. ⁊ aperti ſunt libri.

¶ Cōplicabuntur ſ. l. c. Aer iſte igne īuoluetur ⁊ plicari videbitur: ſicut liber. Poſt q̄ʒ enim omnia peccata apta fuerint: complicabuntur libri qui fuerant aperti. nichil enim poſtea ſcribetur ī eis. Hic daniel. Iudiciū ſedit. ⁊ libri apti ſunt.

¶ In boſra. In ciuitate mūdi contra deū munita. Boſra enī munita vl' ex deo mundus enim voluntate domini firmatur vnde. Super maria fundau. e. et ego confirmaui. c. eius.

¶ Boſram ⁊ edom hebreorum magiſtri romani volūt intelligi. ⁊ omnia de ipſa dici que ſequenti continentur capitulo.

¶ Quia di. u. d. Poſt generalem mūdi vltionem ad hieruſalem reuertitur. cui primū loquebatur. et deſtructionē eius pleno ſermone deſcribit que facta eſt a romanis.

¶ Conuertentur t. e. in. ꝛc. Hipbolice: ſeuiciam romanorum ⁊ prouīcie et ciuitatis et templi ſignificat incēdium.

¶ Ericius. Per ericium impure mētiſ ſeſeqꝫ callide defendētiſ duplicitaſ deſignat' Ericius cū apprehenditur caput et pedes ꝯſpiciuntur. ſed apprehenſus in ſperam colligitur. Caput cernit' ⁊ pedes. cū quo initio peccatur ad culpā venerit. vel quib⁹ veſtigijs culpa perpetrata ſit cognoſcitur. Sed adductis excuſatōib⁹ ⁊ initia iniquitatis et veſtigia abſcondunt' cum is qui corrigit cūcta que p̄us nouerat amittens tergiuerſatione praue defenſiōis inuolutum intra conſciētiam cōperit. Maliciose enī mentis duplicitas ſeſe ītra ſe colligens abſcondit in tenebris defenſionis.

¶ Ibix. Auis aqua
tica ſerpentibus inimi
ca. has aues dicit ioſe
phus a moyſe delatas
in bellum cõtra ethio
pes qȝ ſerpẽtes abun
dãt in terra illa p quã
aditus erat.
¶ Nobiles eius
Apoſtoli eni; iam trã
ſierant ad gẽtes. Alij
fideles admonitione
ſpũs ſancti imminente
captiuitate trãſierunt
iordanem in regnum
aggrippe. qui pacem
habebat cũ romanis.
¶ Spine. Mora.
Grego. Quid per ſpi
nas niſi punctiones vi
cioꝝ: Quid per vrti
cas niſi peccatorũ pru
rigines. In domibus
babilonis ſpine ⁊ vr
tice pullulant: quia in
confuſione mentis re
probe et deſideria co
gitationum ſurgunt q̃
exaſperant: et peccata
operum que pungunt
Paliurus tanta ſpi
naꝝ circũdatione den
ſeſcit: vt pro aſperita
te vix tangi poſſit. In
tus vrtica ⁊ ſpina na
ſcitur: ſed vtrũqȝ exte
rius per paliurũ muni
tur qȝ minores iniqui
mala quelibet faciunt
ſi ea nequiſſimi maio
res tuentur.
¶ Et erit cubile.
Grego. in mora. Con
tra peruerſam mẽtem
ſub iudee ſpe dicitur.
Erit cubile drachonũ
Quid p drachones ni
ſi malicia: Quid ve
ro ſtrutionis noĩe niſi
hypocriſis deſignatur
Strucio nanqȝ ſpe
ciem volandi habet
quia et hypocriſis cun
ctis intuentibus yma
ginem de ſe ſanctitatis
inſinuat. ſed tñ vitam
ſctitatis ignorat. In p
uerſa ergo mente dra
cho cubat ⁊ ſtrucio pa
ſcitur. qȝ ⁊ latens mali
cia callide tegitur ⁊ in
tuẽtium oculis ſimula
tio bonitatis añfertur
Quid vero onocẽtau
ri noĩe niſi lubrica vita
ſignatur ⁊ elati. greco
quippe eloquio onos
dicitur aſinus. ⁊ appel
latõne aſini. luxuria d
ſignatur. Onocentau
ri ergo ſubiecti ſũt lux
urie ⁊ vicijs. Inde cer
uicem erigũt. Vñd he

ſ pene ſcd̃m menſuram culpe.
ſuper eam menſura vt redigat ad
† ſ diuine iuſticie. que non põt ĩmutari. ſ ce
mentarii regulam.
nichilum. ⁊ † perpendiculũ in deſo
lationem. Nobiles eius nõ erunt
ſ chriſtum. ſ celi.
ibi. Regem potius inuocabunt. et
ſ ſcribe. phar. ⁊ ſacerdotes.
omnes principes eius erunt in ni
ſ quondam ornatiſſimis.
chilum. Et orietur in domibus ei⁹
ſ pro diuitiis.
ſpine ⁊ vrtice. et paliurus in muni
ſ in templo in domo regia. ſ ibi.
tionibus eius. Et erit cubile dra
ſ ſigna extreme ſolitudinis.
chonum. et paſcua ſtrutionum. et
ſ inuicem. ſ monſtra demonũ. ſ ex aſino per
quẽ ſtulti ⁊ libidinoſi ⁊ thauro per quẽ notãtur
ſupbi his demones occurrũt. ſuggerẽdo inuãdo.
occurrent demonia. onocentau
ſ ſcd̃m alios ſiluestres. hoĩes. vel incubo
nes. ⁊ ſimia.
rus. ⁊ piloſus clamabit alter ad al
ſ cetera habet feminea pedes equinos.
terum. Ibi cubauit lamia. ⁊ inue
nit ſibi requiem. Ibi habuit foue
ſ ſpinoſus.
am ericius ⁊ enutrit catulos ⁊ cir
cũfodit. ⁊ fouit in vmbra eius. Il
ſ auis rapax.
luc congregati ſunt milui alter ad
ſ clamauit. ſ o venturi.
alterum. Requirite diligenter in li
ſ hoc. ſ. quẽ a domino didici. ſ monſtris.
bro dñi ⁊ legite. Vnũ ex his nõ de
ſ par parem: qȝ dominus adduxit vtrũqȝ.
fuit. alter alterum nõ queſiuit. Q2
ſ audiã quid loquatur dominus deus. ſ chriſtus
quod ex ore meo procedit ille mã
dauit. ⁊ ſpũs eius ipſe cõgregauit
ſ mõſtra. ſ quaſi eius decreto omnia cõplebũtur
⁊ ordinẽ ſuum nõ relinquẽt. ſ potẽtia.
ſ quis ibi maneret.
ea. ⁊ ipſe miſit eis ſortem. ⁊ manus
ſ poſſeſſionis.
eius diuiſit eam illis in menſura;
ſ nõ monſtra ſed eoꝝ ſignificata.
vſqȝ in ſempiternũ poſſidebũt eã.
ſ homines beſtiales monſtruoſi.
In generatõne ⁊ generationẽ ha
bitabunt in ea.

¶ C. XXXV.

ſ gentilitas. ſ a deo
Letabitur de
ſ ſine chriſto qui dicit ego ſum
u. u. ⁊ u. ſ ſine doctoribus veri
tatis. ſ id eſt.
ſerta ⁊ † inuia. ⁊ exultabit ſolitudo.
ſ cum odore opinionis bone. chriſti bonus odor
ſumus deo. ſ ſicut lilium inter ſpinas: ſic ami
ca mea. in. f. ſ fidem. ſ ſpe
⁊ florebit quaſi lilium. Germinãſ
ſ operationẽ. ſ ſpe. ſ adepta ſalutẽ
cognitione.
germinabit. ⁊ exultabit letabũda
ſ deum. ſ tẽpli legis. ſ fertilitas terre pro.
⁊ laudans. Gloria libani data eſt
ſ gratis. ſ erit deſertũ ĩ carmel. † ſ vere circũciſi
onis. ſ apoſtoli ⁊ alii ſpũales
ei: decor † carmeli ⁊ ſaron. Ipſi vi
ſ vnam ſubſtãtiam patris ⁊ f. ⁊ ſſ ſ quo
mõ pater in filio ⁊ filius in patre. ſpũs in vtroqȝ
debũt gloriam domini: et decore

† ſ o apoſtoli ⁊ alii ſancti. ſ vnde extende ma
num tuam. ſ gentilium.
dei noſtri. † Cõfortate manus diſ
ſ a bono ope. ſ greſſus claudicãtes inter ydola
diuerſis erroribus. † ſ in fide ⁊ veritate.
ſolutas. ⁊ genua debilia † robora
ſ o doctores. ſ in fide. ſ hoc. ſ. ſ ſpe.
te. Dicite: Puſillanimes confor
ſ inſidias diaboli aduerſa mũdi: timor vni
us dei alios expellit. † ſ chriſtus cui pater dedit
iudiciũ ſ cauſa ſecuritatis. ſ quia.
tamini. ⁊ nolite timere. Ecce † de
ſ in iudicio.
us noſter vltionem adducet retri
ſ maloꝝ. ſ cauſa ſecuritatis.
butionis: deus ipſe veniet ⁊ ſalua
ſ bonos. ſ ad litterã. ſ ĩ primo aduẽtu: vt lumẽ
veritatis aſpiciant. ſ exteriores ⁊ interiores.
ſ ſine lumine veritatis.
bit nos. Tunc aperientur oculi ce
ſ vtreqȝ. ſ ad verba dei.
corum: ⁊ aures ſurdorũ patebũt.
ſ de vitiis ad virtutes. de mũdo ad celum.
† ſ ſine greſſu fidei ⁊ opis.
Tũc ſaliet ſicut ceruus † claudus: ⁊
ſ in laude dei ſ quoꝝ ſathanas ora
concluſerat.
aperta erit lingua mutorum. quia
ſ emanẽtes. ſ gentium. ſ baptiſmi.
† ſ abundantes doctrine veteris ⁊ n. t. ſ gratie
ſpũalis.
ſciſſe ſunt in deſerto aque ⁊ † torrẽ
ſ ſine rore gratie.
tes in ſolitudine. ⁊ que erat arida
ſ in pleñtudinẽ ſciẽtie. ſ idem.
in ſtagnũ. ⁊ ſitiẽs in fontes aquaꝝ
ſ in cordibus.
In cubilibus ĩ quibus prius dra
ſ demones.
chones habitabant. orietur viror
ſ quibus ſcribatur fides dñi. ⁊ feſſa prius men
bra quieſcant. ſ in ſolitudĩe gẽtium
calami ⁊ iunci. et erit ibi ſemita. et
ſ chriſtus. ſ ego ſum via veritas ⁊ vita.
ſ illa. ſ ſancta. ſ a gentibus.
via. ⁊ via ſanctorum vocabit. Nõ
† ſ beati immaculati in via. ſ diabolus homi
cida ab initio. ſ eccleſiam. ſ fides chriſti.
tranſibit per eam † pollutus. et hec
ſ ad deum.
ſ gentes ante ydola pro creatore colentes
ſtulta mundi elegit deus. u. c.
erit vobis directa via. ita vt ſtulti
ſ princeps demonũ qui circuit querẽs quẽ de
uoret.
non errẽt per eã. Non erit ibi leo:
ſ ſatellites diaboli.
⁊ mala beſtia non aſcendet per eã.
ſ veſtigium colubri non inuenietur in petra.
ſ per fidem expulſus. ſ de virtute ĩ virtutẽ
nec inueietur ibi. Et ambulabũt
ſ a vinculis peccati ⁊ erroris. ſ ſanguĩe agni.
qui liberati fuerit ⁊ redempti a do
ſ per penitẽtiam. ſ ſic:
mino conuertentur. et venient in
ſ in eccleſiam. ſ dei. ſ ſpe eterni boni.
ſyon cum laude. ⁊ leticia ſempiter
ſ mentem. † ſ curſum cõſummaui
f. ſ. repoſita eſt mihi corona iuſ.
na ſuper caput eorum. † Gaudiũ ⁊
ſ cũ venerit in celeſtem hieruſalem. ſ ab eis
ſ ſuccedente gaudio nũc in ſpe. in futuro in re
leticiam obtinebunt: ⁊ fugiet do
lor et gemitus. ¶ C. XXXVI.

ſ decem tribubus captiuatis ⁊ ci
uitatibus inde vaſtatis ad hieru
ſalem peruenitur.
Et factum eſt i
quarto decimo anno regis ezechie

ne ſubiungitur et piloſ
ſus cla. a. ad al. Qui
alij poloſi noĩe figurã
tur: niſi hi quos greci
planas. latini vero in
cubos vocant. Quoꝝ
nimirum forma ab hu
mana effigie incipitur
ſed beſtiali extremita
te terminatur piloſi er
go noĩe cuiuſlibet aſpi
tas deſignatur. que et
ſi quãdo obtentu rati
onis incipitur: ſemper
ad irratõnabiles mot⁹
tẽdit. Quaſi hõ in be
ſtiam deſinit cũ culpã
per ymaginẽ rõnis in
choans. vſqȝ ad irrati
onabilem effectum tra
hit. Piloſus alter ad
alterũ clamat: cũ ppe
trata malicia ad ppe
trandam malicia; pro
uocat.
¶ Illuc cõgrega
ti ſunt ⁊c. Tropolo
gice. Expulſo populo
iudeoꝝ ſub beſtiarum
⁊ portentoꝝ nominibus
ydolatras et ſupſticio
ſos in hieruſale; habi
taturos ſigficat. ⁊ hos
onocrotal'. ericios. ibi
cem corũ. drachones
⁊ ſtrutiones onocẽtau
ros. ⁊ demonia. lamiã
appellat. quã quidam
hebreoꝝ furiam ſuſpi
cantur. Et reuera ſi cõ
ſideremus de diuerſis
gentib9 adductas hie
ruſalem colonias. ⁊ ſe
cundum ritum prouin
ciarũ ſuaꝝ. ſingulas p
uincias familiaſqȝ pro
prioꝝ demonũ coluiſ
ſe portenta: hec omnia
habitaſſe firmabimus
in hieruſalem.
¶ C. XXXV.
¶ Letabitur de.
Expoſita captiuitate
iudeoꝝ: agit de cõuer
ſione gentium.
¶ Saron. Popo
li iudeoꝝ. Vñ erit ſa
ron ſicut deſertum.
¶ Viror calami.
Impletio ſcripture q̃
p calamum. ⁊ intentio
nis auditoꝝ que p iun
cum. Calamus enim ⁊
iũcus iuxta aquas ori
untur: ⁊ virent.
¶ C. XXXVI
¶ Et factũ eſt. Li
bri regum ⁊ palipome
non cõſentiunt. vi. an
no regni ezechie veniſ
ſe ſalmanaſar regẽ aſſi
rioꝝ. ⁊ ex parte maxĩa
decem trib9 trãſtuliſſe

vltra montes medorũ ⁊ perſarũ· cum quibus ⁊ tobias captiuatus ſicut habetur in libro eius. Poſt ſalmanaſar phul qui et ipſe populum partim captiuauit poſt teglatphalaſar ⁊ ſargon ſucceſſerunt vſque ad ſennacherib· qui quarto decimo anno regis ezechie aſcendit. Sed quomõ tot reges tantillo ſpacio? Sed tradunt hebrei quod tot nominibus dictus ſit vnus ſennacherib· nec eſt diſſimile veri.

¶ Sara narrat hyſtoria primum phul aſſiriorum regem ſub manaem rege iſrael vaſtaſſe decem tribus. Secundũ teglatphalaſar ſub phacee filio romelie veniſſe in ſamariam. Terciũ ſalmanaſar ſub oſee rege iſrael totam cepiſſe ſamariam. Quartum fuiſſe ſargon qui expugnauit azotum. Quintum aſſaradon qui tranſlato iſrl' ſamaritanos cultores miſit in iudeã. Sextũ ſennacherib qui ſub ezechia rege iuda capta lachis et multis alijs hieruſalẽ obſedit.

¶ Sobna. Sobna ſcriba alius non ſuperbus qui vt tradũt hebrei comminatione rapſacis pterritus inferiorem partem ciuitatis tradidit arce remanente ⁊ templo.

¶ Hec dicit. Sicut forſan a patre audierat· hec dicit dominus· et vt verba eius habeant maius pondus. Nota arroganti am· hec dicit rex magnus quaſi cõtraria fortitudo.

¶ Ecce confidis. Mentitur plane· Nuſquã eni legitur ezechiam in egipto ſpem poſuiſſe.

¶ Nec poteris ⁊c. Non ex imbecillitate· ſed preceptorũ dñi obſeruatione· qui per moyſem de rege iſrael precepit dicens· non multiplicabis tibi equos ⁊ curr? · neque vxores plurimas.

aſcendit ſennacherib rex aſſiriorum
ſuper omnes ciuitates iuda muni
tas et cepit eas· ⁊ miſit rex aſſirio
¶ quã tũc expugnabat
rum rapſacẽ de lachis i hieruſalem
¶ multitudine·
ad regem ezechiã in manu graui·
⁊ ſtetit in aqueductu piſcine ſupe
¶ erat eni ⁊ inferior. ¶ vbi fullo manebat.
rioris in uia agri fullonis. Et egreſ
¶ ſummus põtifex· qui ſobne ſuperbo ſucceſſit
ſus ad eũ heliachim filius helchie
qui erat ſuper domum ⁊ ſobna ſcri
¶ grãmaticus. ¶ cãcellarius regis.
ba. ⁊ ioae filius aſaph acommẽta
¶ hũc aliĩ filium yſaie autumãt· alij ſamaritẽ fuiſſe· ⁊ ideo loqui hebraice.
rius· ⁊ dixit ad eos rapſaces. Dici
¶ timorem incutit.
te ezechie· Hec dicit rex magnus
¶ verba regis.
rex aſſiriorum: Que eſt iſta fiducia
qua confidis? aut quo cõſilio vel
¶ cũ prius tributa reddideris· vnde mõ ſeueritatis mee merito motus incurris.
fortitudine rebellare diſponis? ſu
¶ negando tributa.
per quẽ habes fiduciam quia receſ
¶ falſum.
ſiſti a me? Ecce confidis ſuper ba
¶ ex copia aquarum nili: multe arũdines ſunt ibi· per quas ſubſannãdo deſignat fortitudinẽ egipti.
culum arundineũ confractum iſtũ
¶ ſcilicet
ſuper egiptũ: Cui ſi innixus fuerit
homo· intrabit in manũ eius et per
¶ eſt. ¶ impotens ſuſtinere.
forabit eam· ſic pharao rex egipti
omnibus qui cõfidunt in eo. Quod
¶ o ezechia.
ſi reſpõderis michi in domino deo
¶ hoc verum. ¶ deus.
¶ hoc falſum.
noſtro cõfidimus. Nonne ipſe eſt
¶ que achaz pater eius conſtruxit ⁊ ezechias deſtruxit abiectis ydolis: ſed quod fecit cauſa religionis: iſte in ſacrilegiũ peruertit.
cuius abſtulit ezechias excelſa et
altaria? Et dixit iude ⁊ hieruſalem
¶ ſolo.
corã altari iſto adorabitis. Et nũc
trade te domino meo regi aſſiriorum
¶ in perſona regis.
⁊ dabo tibi duo milia equorũ· nec
¶ paucitatem ſignificat obſeſſorum.
poteris ex te prebere aſcẽſores eo
¶ quaſi me famulum ſennacherib minimũ nõ poteris ſuſtinere: quomõ ſuſtinebis ipſum.
rum. Et quomõ ſuſtinebis faciem
iudicis vnius loci· ex ſeruis domi
ni mei minoribus? Quod ſi confidis
in egipto i quadriga ⁊ in equitib?
¶ quaſi fruſtra. ¶ reſpicit ad hoc ſi reſpõderis michi in domino deo cõfidimus· ſatis aſtute.
⁊ nunc nunquid ſine domini nutu
aſcendi ad terram iſtam vt diſperde

¶ non quia.
rem eam? Dominus dixit ad me·
aſcẽde ſuper terram iſtã et diſperde
eam. Et dixit heliachim· et ſobna·
¶ quaſi quid neceſſe eſt populũ falſis commouere terroribus· ⁊ vanã iactare virtutem.
⁊ ioae ad rapſacẽ Loquere ad ſer
¶ chaldea. ¶ eam que vtriſque communis eſt.
uos tuos ſyra lĩgua ĩtelligimus
¶ hebraice loquebatur· vt aſtanti populo terror incuteretur.
enim. Ne loquaris ad nos iudai
ce in auribus populi qui eſt ſuper
¶ arroganter.
murum. Et dixit ad eos rapſaces.
¶ elatus in ſupbiam· ex nũciorum humilitate omnes quaſi vnũ alloquitur.
Nunquid ad dominũ tuũ ⁊ ad te
miſit me domin? meus· vt loque
rer omnia verba iſta· et nõ potius
¶ obſeſſi·
ad viros qui ſedẽt in muro vt co
¶ fame. ¶ ſiti compulſi.
medant ſtercora ſua· ⁊ bibant vri
¶ que fluit ad pedes.
nam pedũ ſuorum vobiſcũ? Et ſte
tit rapſaces ⁊ clamauit voce mag
¶ vt populus intelligeret ⁊ timeret.
na iudaice ⁊ dixit: Audite verba re
¶ vt fortitudo cõtraria ei de qua dicitur· hec dicit dominus deus iſrael.
gis magni· regis aſſiriorum. Hec di
¶ accuſatio rapſacis teſtimoniũ ẽ ezechie quod in domino confiſus populũ confortauerit.
¶ confortando.
cit rex: Non ſeducat vos ezechias
¶ quãuis promittat.
quia nõ poterit eruere vos· ⁊ non
vobis tribuat fiduciã ezechias ſu
¶ ſuo. ¶ conijciebat· vel audierat ab aliquo ezechiam ſic perſuadere populo.
per domino dicens: Eruẽs nos
liberabit dominus· nõ dabitur ci
uitas iſta in manu regis aſſiriorũ
Nolite audire ezechiã· hec ei dicit
¶ minis miſcet blandicias: vt quos non vincit terrore vincat promiſſione.
rex aſſiriorũ facite mecum benedi
¶ que in benedictionẽ veſtram proficiat.
ctionẽ· egredimini ad me· ⁊ come
dite vnuſquiſque vineam ſuam· et
vnuſquiſque ficum ſuam· et bibite
unuſquiſque aquã ciſterne ſue donec
¶ ab egipto· illuc enim ire decreuerat vel capta lobna.
veniã et tollam uos ad terram que
¶ quiſque deſiderat terrã in qua natus eſt. ¶ terram medorum promittit· que ẽ ⁊ cultu ⁊ ſitu terre iudeorum ſimilis equalis enim inueniri non põt.
eſt ut terra ueſtra· terrã frumenti ⁊
uini· terram panũ ⁊ uinearũ. Nec
conturbet uos ezechias dicens:
dominus liberabit nos· nũquid
¶ qui multi· quãto minus.
liberauerunt dij gentiũ unuſquiſque

¶ Facite mecũ ⁊c. Laudate me· benedicite me. Vel ſicut habet alia editio. Facite quod vobis vtile eſt· vt me recipiatis· ⁊ pax maneat vobis.

terrã ſuã de manu regis aſſiriorũ?
ſ antiochie ⁊ aliaꝝ ciuitatum.
Ubi ē deus emath ⁊ arphat? ubi
† ſ multi dii etiã quos ante captis .x. tribus colu erunt ⁊ ideo perierunt.
eſt deus ſepharuaim? † Nunquid
ſ cum eos coluerit.
liberauerũt ſamariã de manu mea
quis eſt ex omnibus diis terrarũ
iſtaꝝ qui eruerit terrã ſuam de ma
† ſ vnus cum multi nõ potuerũt decē tribus liberare. ſ ſimuliter.
nu mea. vt eruat hieruſalē † domi
ſ ne ſtulto reſpondeas iuxta ſtulticiam ſuã. ne videaris. ⁊ alibi nõ ſuccendas carbones.
nus de manu mea? Et ſiluerunt et
non reſpõderunt ei verbũ. Man
⁝ ſ ne plura alternãdo populũ ſeducerē. vel maiores blaſphemias inferret. vnde ne ſuccẽdas carbones ignis.
dauerat enim eis rex dicẽs. ⁝ ne re
ſpõdeatis ei verbũ. Et ingreſſus
ſ hieronimus perſpicua relinquentes. latentia
eſt heliachim filius helchię q̄ erat
diſſeramus.
ſuper domũ ⁊ ſobna ſcriba. ⁊ ioae
filius aſaph. a commentariis ad
ſ more ſue gentis audita blaſphemia.
ezechiam ſciſſis veſtibus ⁊ nũciauerũt ei verba rapſacis.

C. XXXVII.

Et factũ eſt cũ
ſ blaſphemiam rapſacis.
audiſſet rex ezechias ſci
ſ peccato ſuo iraſcens quo putabat affligi ciuitatem.
dit veſtimenta ſua. ⁊ obuolutus ē
ſ poſita regali purpura. ſ ad auxiliũ orationis fugit.
ſacco. ⁊ intrauit in domũ domini.
Et miſit eliachim qui erat ſup do
mũ. ⁊ ſobnam ſcribam et ſeniores
† ſ habitu miſerabili. ſ non ſtolis.
de ſacerdotibus optos † ſaccis ad
iſaiam filiũ amos prophetę. ⁊ dixerũt ad eum. Hęc dicit † ezechias.
† ſ humilitatem nuncii ſeruant non rex.
ſ conqueſtio. ſ noſtre.
Dies tribulationis et anguſtię. et
ſ diuine. ſ hoſtium.
correctõnis ⁊ blaſphemię dies hęc
ſ per ſimilitudinē parturientis dolores ſignificãt ſuos. ſ quaſi non poſſumus dicere. a timore tuo concepimus domine ⁊ peperimus ſpũm ſalutis.
⁝ ſ conſilia noſtra.
Quia venerũt filii vſq3 ad ⁝ partũ
ſ explendi. ⁝ ſ quaſi fortaſſis audiet.
⁊ virtus nõ eſt pariendi. ⁝ Si quo
† ſ non audemus dicere noſtrũ. quē iratum ſentimus.
modo audiat dñs deus † tuus verba rapſacis. quē miſit rex aſſiriorũ
dñs ſuus ad blaſphemandũ deũ
ſ qui vindicare põt. ſ ad.
viuentem. ⁊ exprobrandũ ſermonibus quos audiuit dominus de

ſ noſtram latentem.
us tuus. Leua ergo orõnem ꝓ re
liquiis terrę q̄ repertę ſunt. Et ve
† ſ omnes reges duces ſerui cõſiliarii. amici. vñ dicit chuſi quare nõ iſti cũ amico tuo ab abſalõ.
† ſ nota humilitatem. non ſe prophetam dicit.
nerunt ſerui † ezechię regis † ad iſaiam. Et dixit ad eos iſaias. hęc di
ſ non meo. ſ meus ⁊ eius.
cetis domino veſtro. Hęc dicit dñs
ſ comminatione.
Ne timeas a facie eorũ verboꝝ q̄
audiſti quibus blaſphemauerunt
ſ famuli. ſ non te.
pueri regis aſſiriorũ me. Ecce dabo ei ſpiritum ⁊ audiet † nũcium et
† ſ de tharacha vt patet in ſequenti.
⁝ ſ duo dicit q̄ deſiderabat audire. ipſum. ſ. a periculo liberandum ⁊ hoſtē in terra ſua moriturũ.
ſ chaldeoꝝ.
reuertetur in terram ſuã: ⁊ ⁝ corrue
re eũ faciã gladio in terra ſua. Re
ſ domino permittẽte venit. ipſo precipiẽte receſſit.
uerſus eſt autem rapſaces ⁊ inuenit regē aſſiriorũ aduerſus lobnã.
ſ prelïantem
⁝ ſ iam ſupata lachis vbi eum dimiſerat.
Audierat enim quia ⁝ profectus eſ
ſ vbi putabat eum eſſe. ſ iam capta vel deſerta. ſ ſennacherib.
ſet de lachis: et audiuit de thara
ſ nũcios. ſ hoc. ſ.
cha rege ethyopię dicentes: Egreſ
ſus eſt vt pugnet contra te. Quod
⁝ ſ vt quos nõ ceperat viribus ſermone terreret
cum audiſſet miſit ⁝ nũcios ad ezechiam dicẽs. Hęc dicetis ezechię
regi iudę loquẽtes. Non te decipi
at deus tuus in quo tu cõfidis dicens. Non dabitur hieruſalem in
manus regis aſſiriorum. Ecce tu
ſ patres mei.
audiſti omnia quę fecerũt omnes
reges aſſiriorum omnibus terris
ſ ſolus.
quas ſubuerterunt. et tu poteris
ſ ab vno.
liberari? Nunquid eruerunt eos
ſ multi cultores ſuos. ſ reges aſſirioꝝ
dii gentiũ quos ſubuerterũt patres
ſ ſcꝫ. † ſ ſubuerterũt.
mei. gozan. ⁊ aran. et reſeph. ⁊ † filii
ſ orientalis regionis.
os eden. qui erãt in thalaſar? Ubi
eſt rex emath. et rex arphat. et rex
† ſ gentes vel ſcdm alios ciuitates.
vrbis ſepharuaim † ana. ⁊ aua? Et
ſ epiſtolas.
tulit ezechias libros de manu nũ
† ſ cõtra ſennacherib blaſphemias ſolita arma arripuit.
ciorum et legit illos. et † aſcendit in
domũ domini ⁊ expãdit eos corã
⁝ ſ confortatus yſaia dicente ne timeas.
domino ⁊ ⁝ orauit dicens. domine
ſ hominum ⁊ angelorum.
exercituũ deus iſrael q̄ ſedes ſup

C. XXXVII.

Scidit ueſtimẽta. Scindunt veſtes quia audierant rapſacem blaſphemantem. Scindit rex: ⁊ peccatis ſuis ⁊ populi hoc proueniſſe credens.

Iſaiam f. a. In libro regum legitur. q2 miſit ad yſaiã prophetam. ſed hic quia de ſe yſaias texit hyſtoriam non prophetã. ſed filium prophetę ſe noiat.

Pro reliquiis. Iam enim decē tribus adductę ciuitates iudę ⁊ beniamin vaſtatę. poſt etiam inferior ciuitatis in manus hoſtiũ tradita ab impio ⁊ ſuperbo pontifice ſobna.

Et dixit. Orationem eorum preueniẽs. in ſpiritu cuncta preſciens.

Ecce ego. Quaſi non dicam vniuerſa quę aſſirio faciã: ne meam videar iactare potentiam. ſed hoc vnũ ecce. ego. d.

Et inuenit ⁊c. Pugnaſſe ſennacherib regem aſſirioꝝ contra egiptios. ⁊ obſediſſe peluſiũ. iamq3 extructis aggerib9 vrbe capienda: veniſſe tharacham regem ethiopũ in auxilium et vna nocte. clxxxv. milia de aſſirio exercitu corruiſſe: narrat erodot9 et beroſus caldaicę ſcriptor hiſtorię

Orauit. Iam ſecurior de liberatione. Ante enim aſcendit: ſꝫ nõ legitur oraſſe. quia pro peccatis ſuis metuebat hęc fore.

Uere e·d·⁊c· Multis probatur hyſtorijs veniſſe reges pſarum i greciam·et ſubuertiſſe ⁊ ſpoliaſſe templa.

Et miſit ⁊c. Hyſtoria libri regū·⁊ pali pomenon admiſcetur prophetię· quia et prophetia de liberatione vrbis·de interitu aſſirij·de reuerſione ſolis ⁊ de annis ezechię additis.

Filia hieruſalē. Quę prius nō reſpōderat·iam certa de vltione·ſecura de pena.

Et exiccaui. Tātus fuit exercit⁹·vt fluenta exiccarēt·⁊ ideo puteos aquę inopia facerent.

cherubin·tu es deus ſolus omniū
regnorū terrę· Tu feciſti celū ⁊ ter
ergo. exaudiendo.
rā. Inclina domie aurē tuā ⁊ audi
miſerando.
Aperi domine oculos tuos ⁊ vide
vindicando.
⁊ audi omnia verba ſennacherib·
que miſit ad blaſphemandū deuz
non ydola nō imagines mortuorū.
viuentem· Uere enim deſertas feidem cōticiunt de nobis.
cerunt reges aſſirio⁊ terras ⁊ reydola.
giones earum ·⁊ dederūt deos ea
merito.
rum igni· Non enim erant dii: ſed
i·
opera manuū hominum·lignū et
ideo. ſic.
lapides·⁊ cōminuerūt eos. Et nūc
domine deus noſter ſalua nos de
ſic. nomini tuo da gloriā.
manu eius · et cognoſcant omnia
regna terrę· q⁊ tu es domin⁹ deus
non iuit quia tam audacter orauerat·nec ad ſe vt prius miſerat.
ſolus. Et miſit yſaias filius amos
per nūcios·
ad ezechiam dicēs: Hęc dicit dominus deus iſrael·pro quibus ro
gaſti me de ſennacherib rege aſſiri
ſententia.
orum·hoc eſt verbū qd̄ locutus ē
o ſennacherib. quādo nuncii ezechie nō reſponderūt nūciis tuis.
dominus ſuper eum· Deſpexit te
nō corrupta cultu ydolorū.
ſubſānauit te virgo filia ſyō· poſt
fugiētem ·clxxxv·m·interfectis.
te caput mouebit virgo filia hieru
nō mihi ſed deo. ezechias ad ſennacherib.
ſalem. Cui exprobraſti ⁊ quē blaſper ſeruos tuos.
phemaſti.⁊ ſuper quē exaltaſti vo
proprium eſt ſuperbie ſupcilia erigere.
cem·et leuaſti altitudinem oculonō ad me.
rum tuorū ad ſanctum iſrael· In
nō tua propria vt maior eſſet arrogantia.
manu ſeruorū tuorum exprobranō michi.
ſti domino·et dixiſti: In multitudine quadrigarū mearum ego aſhieruſalē·
cendi altitudinem montiū iuga litemplum· regna.
bani·⁊ ſuccidam excelſa cedrorūz
potentes reges·iudeis parentes.
eius ⁊ electas abietes illius·⁊ indomum domini.
troibo altitudinē ſummitatis eius
populū. metaphorice quaſi in tranſitu reges ⁊ regiones ſubegi cū habitatoribus ſuis.
ſaltum carmeli eius. Ego fodi et
bibi aquam· ⁊ exiccaui veſtigio pe
populos.
dis mei omnes riuos aggerū. Nū

dominus ad iſaiam· in ſpiritu. ab eterno. predeſtinauerim.
quid nō audiſti q̄ olim fecerim ei:
ab initio
ex diebus antiquis ego plantaui
malū qd̄ per ſennacherib infertur·nō in hoc q̄ malū ſed q̄ iuſtū·⁊ oē iuſtū bonū.
idem ſuper eum. hoc malum.
illud ⁊ nūc adduxi. Et factum eſt
meritis exigētibus. principiū. intra ſe·
in eradicationem colliū cōpugnan
tium ⁊ ciuitatū munitarū· Habita
retracta ab auxilio eorū. mea. ſub aduentu eius·
tores earū breuiata manu contre
tremore· cito cōſumpti ſunt peccatis impedientibus·
muerunt ⁊ cōfuſi ſunt· facti ſunt
non oliue nō vinee·nec fructuoſis arboribus cōparantur. termia que meſſem impedit·
ſicut fenum agri·⁊ gramē paſcuę·
in manu ſennacherib·
⁊ herba tectorū·quę exaruit ante
ante mortis tempus· babilonem·
quā matureſceret. Habitationem
o ſennacherib· inde· prophetas cognoſcere feci ⁊ annunciare·
tuam ⁊ egreſſum tuū ego cognoui
in terrā iudeorū· qua dixiſti quis deus poterit liberare vos de manu mea·
⁊ introitum tuum ⁊ inſaniam tuā
in celū aſcendam ſupra ſidera celi ponam ſedē meam·
contra me·cū fureres aduerſū me·
ſuperbia tua aſcendit in aures me
potētia diuinitatis tue refrenādo·
as. Ponam ergo circulū i narib⁹
quibus blaſphemaſti me· a hieruſalem in terram tuam·
tuis·⁊ frenum in labiis tuis·⁊ re
ducam te in viam per quā veniſti.
propheta ad ezechiam per nūcios· ſalutis ⁊ eorū que futura prenūcio·
Tibi aūt hoc erit ſignuz·comede
que ſeuerāt·ſ·antequā veniret aſſirius·
hoc anno quę ſponte naſcūtur· et
in anno ſecūdo pomiſ ueſcere. In
fugato aſſirio·
anno aūt tercio ſeminate·⁊ metite
que vaſtate ſunt·
⁊ plantate vineas·et comedite fru
reliquie iudeorū que ſe euaſuras nō credunt ſed tantam recipiēt abūdantiam: vt quaſi arbor fertiliſſima pomis repleantur·
ctum earū· Et mittz id qd̄ ſaluatū
id eſt·
fuerit de domo iuda·et qd̄ relictuz
a ſimili arboris fructuoſe·
eſt mittet radices deorſuz·⁊ faciet
quia ⁊·x·tribus ⁊ ciuitates iude vaſtate·
fructum ſurſum. Quia de hieruſa
ſaluati·
lem exibunt reliquię·⁊ ſaluatio de
dilectio ⁊ miſericordia nō eorū merita·
qui cōtra aduerſarios zelatus eſt populum ſuum·
monte ſyon· zelus dn̄i exercituū
faciet iſtud. Propterea hęc dicit
quāuis obſideat·
dominus de rege aſſiriorū. Non
vnde quęq̄ occidat·
introibit ciuitatē hāc·⁊ nō iaciet
ibi ſagittam·⁊ non occupabit eam
clipeus ⁊ nō mittet in circūitu ei⁹

Superbia. Nō vltra ſuſtinebo: vt ſcias te non viribus tuis hęc potuiſſe: ſed arbitrio meo· merebantur enī impię gentes et infructuoſę arbores vt per te· quaſi ſecuri ſucciderentur.

Ponam ergo. Q·d· cogitādo inſidias ſuſpiras·ſed explere q̄ appetis non valēdo oīpotentię meę circulū in naribus portas·vt cū bonorū mortē ardētius anhelas: ab eorū vita vacuus redeas.

Tibi aūt. Omnia hęc per nūcios propheta ad ezechiam loquit̄ q̄d ad ſēnacherib dixerit·quid ei domin⁹ reſponderit. Nūc ad ipſum verba cōuertit: ne dubitet vētura quę p̄dixit. In hoc enī maxime prophetiſ credebatur: quia non ſolū longe poſt futura ſz ī proximo cōplenda teſtabātur.

Et i āno ſ· Imminēte meſſione irruerūt aſſirij et vaſtauerunt meſſes ⁊ vineta ⁊ oliueta· ⁊ ob nimiaz obſidionem quod ex granis repertū eſt·habuerunt in uictum primo anno ⁊ ſecundo· quia enī in anno obſidionis ſerere non potuerunt·quę repererunt ex pomis ⁊ frugibus ſumpſerūt.

Propterea. Reuertitur ad propoſitū ⁊ poſt futurorum ſpem metum excutit preſentem· Non enim tanta erit leticia ſuper his q̄ pmittebat futura: quāta de imminētibus cura.

¶ Propter me ⁊c. Significat quia nō ex merito ſuo ſed dei conſeruē-tur clementia· immo patris eoꝝ dauid memoria ī quo dauid admonent' ſue negligētie et fidei illi⁹ atq; iuſticie quā tantū diligit deus: vt poſteros ſanctoꝝ merito eoꝝ tueat'.

¶ Et reuerſus. Jō ſeruatus vt ſciat potētiam dei: ⁊ blaſphemātia cōprimat ora· et predicit maieſtatē illius quā añ deſpexerat.

¶ Filii eius. Inuidentes ſecundum traditionem iudeorū aſſaradon fratri ſuo· ex altera matre quē ob amorē matris ſibi decreuerat in regno ſuccedere· ⁊ q: ille iam cepat regnare fugerunt occiſo patre.

¶ In hoc nequior populo ſuo oſtēſus quia non in terra dei ab ipſo percuſſus: ſed ad gloriam dei· ſicut pharao inter multas plagas reſeruatus a filijs in tēplo dei ſui occidēdus.

¶ Ararath. Regio eſt armenie campeſtris per quā fluit araxes incredibil' vbertatis ad radicem thauri montis qui illuc uſq; tenditur. Archa vero noe non ad montes generalis armenie delata ē que appellata eſt ararath: ſ; ad mōtes thauri altiſſimos qui imminent campis ararath.

¶ C. XXXVIII.

¶ Egrotauit. Q: de victoria dignas deo grates non retulit: ſed in ſuperbia euanuit· ſicut regum et paralipomenon liber aperit.

¶ Quē deus diligit corripit: ne eleuetur in ſuperbiam poſt incredibiles triumphos.

¶ Morieris tu et non ui. Cui ſimile niniue ſubuertetur· ⁊ multa ſub cōminatōne predicta nec impleta· non deo mutante ſententiā ſed prouocāte nos ad ſui noticiā. Dominus enim penitens eſt ſuper malicia.

aggerem. In via qua venit: per eam reuertetur· et ciuitatem hanc non ingredietur dicit dñs. Et protegā
† ſ non merito veſtro. ſ nota ibi aliquos eſſe et fide ⁊ ope heredes dauid eſſe.
ciuitatem iſtam· vt saluē eā † propter
† ſ pro bonis patribus: etiā malis filijs miſeretur deus.
me ⁊ propter dauid ſeruū † meum.
† ſ dei potentia ſine vulnere occidit· ⁊ in cinerē redegit
Egreſſus eſt aūt † angelus dñi ⁊ percuſſit in caſtris aſſirioꝝ· clxxxv· m.
ſ ſennacherib· ⁊ pauci cū eo· x· tantū· vt tradunt hebrei ⁊ iſrahelite.
⁊ ſurrexerit mane· ⁊ ecce omnes cada
ſ mortui erant cadauera mortuoꝝ. ſ a iudea.
uera mortuorum. Et egreſſus eſt ⁊ abiit et reuerſus ē ſennacherib rex aſſirioꝝ: ⁊ habitauit in niniue. Et
† ſ contēptor veri dei quaſi victor.
factum eſt cū † adoraret in templo neſrach deum ſuum: adramelech
† ſ non angelus a quo percuſſis alijs parricidio filioꝝ reſeruatus eſt.
⁊ ſaraſar filii eius † percuſſerunt eū gladio fugerūtq; i terram ararath
† ſ qui miſit ſamarie cultores ne inculta remaneret.
⁊ regnauit † aſaradon filius eius pro eo.

¶ C. XXXVIII.

ſ In diebus illis ·i· quibus mortuus eſt ſennacherib.

In dieb⁹ illis egrotauit ezechias uſq; ad mortē et introiuit ad eū yſaias filius amos prophete et dixit ei. Hec dicit do
ſ quis in regno ſuccedat ⁊c.
minus. Diſpone domui tue: quia morieris tu· ⁊ non viues. Et conuer
† ſ quia ad templum ire non poterat. ſ domus vel templi ne gemitus audiatur vel lacrime videantur.
tit ezechias faciem ſuam † ad parietem· et orauit ad dominū ⁊ dixit. Obſecro domine: memēto queſo quomodo ambulauerim coram te
ſ religionis. † ſ non claudicans poſt ydola· quis enim gloriatur mundum ſe habere cor.
in veritate et in † corde perfecto· et quod bonū eſt i oculis tuis fecerim. et fleuit ezechias fletu magno. Et
ſ priuſq; exiret mediam partem atrii.
factum eſt verbū domini ad yſaiā dicēs. Vade ⁊ dic ezechie. Hec di
† ſ cuius promiſſionē deſideras opa ſectaris· fecit enim rectum ſicut dauid pater eius· quia ambulaſti in veritate ⁊ in corde perfecto.
cit dominus deus dauid † patris tui. Audiui oratōnem tuam ⁊ vidi
ſ quia fleuiſti fletu magno.
lacrimas tuas· Ecce ego adiiciam
† ſ quos non poſtulaſti.
ſuper dies tuos· † xv· annos· et de
ſ inſuper regni ſecuritas promittitur.
manu regis aſſiriorum eruam te

¶ Auguſtin⁹. In pſalmo·l· Incerta ⁊ occulta ſapientie tue ma· michi· Sub hoc incerto niniuite penituerunt. Dixerunt enim quis ſcit ſi cōuertatur ⁊ ig· deus? Stetit ergo niniue. An euerſa eſt: aliter videtur hominibus aliter deo. Ego aūt impletum eſſe quod propheta predixit video. Reſpice que fuit niniue· ⁊ vide que verſa eſt in malo edificata eſt in bono. Sic dictum eſt hieremie. Ecce dabo tibi eradicare· ſubfodere· ⁊ rurſus edificare et plantare. Et inde eſt etiam illa vox· ego percutiam ⁊ ego ſanabo.

¶ Gregor. Cū prophetia rerū euentus immobili veritate pronunciet falſum videtur qd' yſaias ait ad regem egrotantē. Diſpone domui tue quia mo· tu· ⁊ non vi· cū regi penitēti ⁊ oranti· xv· annos addiderit dominus ad vitam. Similiter de iona dicit' q' predicauit niniuitis adhuc· xl· dies ⁊ niniue ſubuertetur· ⁊ tñ poſtea ante· xl· dies niniuite miſericordiā dei cōſecuti ſunt. Sed dicendū eſt q' prophete ī libro ipo preſciētie dei vbi omnia ſcripta ſunt legētes nō omnia percipiebant· ſed quedā· ⁊ eodem mō quo deus penitebat. Legerat enī yſaias in illo libro q' ezechias ſcd'm opa que fecerat longiorē non merebatur vitā· ⁊ ſcd'm rei phiſicam habere non poterat. Sed nō legerat q' per lacrimas ⁊ orōnes eſſet impetraturus. Legerat ſimiliter ionas in eodem libro q' niniuitarū nequicia ſecūdum hoc qd' agebant· xl· die cōplenda erat· ⁊ ita ciuitas eoꝝ deſtruenda. Sed illud nō legerat q' per ſuā cōmonitionem eſſent acturi penitentiā: ⁊ ita miſericordiam cōſecuturi. Vterq; igit' qd' legerat predicauit· ⁊ quantū ad eos ptinebat: incōmutabilis erat veritas q: neminē intendebāt fallere. Dicit enī auguſti⁹. Quicūq; ſic credit vt loquit'· ⁊ ſi non vera loquitur: tamen fideliter loquit'. Dñs enī ſcd'm q' grego· dicit ſententiā mutat: ſed non cōſilium. Sentētiā debemus intelligere ſenſum verboꝝ· cōſilium vero ab eterna diſpoſitione eſt. Sentētiam vero ſeruis ſuis deus reuelauerat nō tamē cōſilium· ſed vt eoꝝ cōminationibus penitentiā incuteret populis ſuis: ⁊ ſic eoꝝ miſereretur. Videt' tñ q' ea verba que dixerunt in libro vite nō legiſſent. Cū eī yſaias ſimpliciter diceret morieris ⁊ non viues· ⁊ ionas niniue ſubuertetur et iſta non eſſent futura: non videntur illa eſſe in libro dei que non erant futura. Sed ſciendum eſt q' deus duobus modis aliquas res cōſiderat ſecundum merita ⁊ ſecūdum rei naturam que dicūtur cauſe inferiores eſſe· ⁊ ſecūdum ſuū conſiliū. Vnde ezechiam moriturū deus preuiderat ſcd'm meritum vel ſcd'm phiſicam· licet nō futurū ⁊ nō moriturum ſecūdum conſilium ſuū. Vtrūq; igitur ſcriptum erat in libro vite: ſed alterū ſuo prophete permiſit legendum· alterū vero nō permiſſum eſt. Verū dixit nec ē deceptus: q: ſic legit· nec eſt mentitus: quia ſic credidit· ⁊ ſecūdū illas inferiores cauſas locutus eſt quāuis ſimpliciter ⁊ ſine additamēto. Si quis videret cecū: ⁊ diceret. Iſte amplius non videbit· etiam ſi diuino cōſilio lumē reciperet: ille nō mentiretur: q: rei phyſicam eſſet ſecutus. Eodem mō et ionas ſubuerſionem niniuitarū vidit in mente diuina que tñ futura non erat: q: illud quod vidit: ſecundū merita eorum vidit. Q' vero conuerſi ſunt: conſilio dei fuit: qd' ipſe non vidit.

¶ Ad parietem· Templi· ſ· Juxta quod ſalomon extruxit palacium. Obſecro domine. Iturus ad dominū narrat opera ſua. Felix conſcientia que in tempore maloꝝ poteſt recordari bonoꝝ.

¶ Obſecro domine. Audiens ſe moriturum: nō annos plurimos petit: ſed dei iudicio dimittit quid preſtare velit. Nouerat ſalomonē deo placuiſſe quia non petierit ampliores annos vite.

¶ Et quod b. Ydola pr̄is ſui deſtruxit. hoſtia dom⁹ dñi q̄ ille clauſerat apuit. ſerpentē eneū quē ī gabaō iudei adorabāt cōminuit ⁊ in ventū ſpſit

¶ Et fleuit. Fleuit quia moriebatur ſine filijs· ⁊ promiſſionem patribus ſuis factam timebat pituram pro peccatis ſuis· de qua ad dauid cum dormieris cum patribus tuis ſuſcitabo ſemē tuum quod egredietur de lumbis tuis· ⁊ ponā illud ſuper tronū iſrael ī ſempiternū· ⁊ erit mihi in filiū· et ego ero illi in patrē. Alij aſſerūt etiā ſctōs morte terreri pro incertitudīe iudicij. Notandū aūt q' dies mortis nō neceſſitate ſinglis preſtita ſit ſed volūtate di ⁊ ignotis mortalib⁹ cauſis· l' viuat aliq̄s vl' moriat'· pſerri cū nūc ſtatuta mortis neceſſitas differat' ⁊ p⁹ mortē plimos reſuſcitatos legamus.

¶ Et factū eſt ⁊c. Prepoſtero ordine hic refertur hyſtoria que in regū volumine conſequētius legitur·

¶ Ecce ego ad ſ·d· Secundū quod viſum eſt. In preſcientia enim in

qua ⁊ bi anni erant: ni
bil additum eſt. Pſcie
bat enim deus eū qui
dem vſq ad morte in
firmitate affligendum
ſed orōne ⁊ penitentia
cōualiturum

¶ Dicūt quidā ꝙ ma
le viuēdo nō mereatur
quis ad vite ſue termi
num ꝑuenire. vel bene
agēdo ante tēpus me
reatur rapi ad premia
vite. Unde viri ſang
uinū nō dimidiabunt
dies ſuos ⁊ illd. Rap
tus eſt ne malicia mu
taret cor illius.

¶ Hyſtoria libri regū
⁊ paralipomenō prophe
tie mixta eſt. qr et pro
phetia hyſtorie copu
lata. de liberatōne vr
bis. de interitu aſſirij.
de reuerſione ſolis. et
de annis ezechie addi
tis.

¶ Hoc aūt ti. e. ſ.
Preſentis. ſ. tpis ⁊ fu
turi. vt qñō ſol reuertit
ad exordiū ſuum. Ita
ezechie vita ad euolu
tos redeat annos. No
bis quoq in hebdoa
de. ⁊ ogdoade viuenti
bus poſt reſurrectionē
xpi vite ſpacia protelē
tur.

¶ Ego dixi. Cū de⁹
ezechie ſine labore vi
ctoriam dediſſet nec il
le ei cōdignas gratias
reddidiſſet: infirmitate
coactus laudes perſol
uit quas in proſperita
te neglexit. ⁊ poſtq cō
ualuit: qd i āguſtia co
gitauerat edicit. Ego
dixi in di. ⁊c. Sancti i
plēt dies ſuos ſanctos
abraham mortuus eſt
plenus dierz in ſenectu
te bona. peccatores in
dimidio dierz moriūt.

¶ In dimidio.
Viri impij nō dimidi
abūt dies ſuos: qr non
implent opa virtutum
nec ꝑnitēdo emendāt
delicta.

¶ Ad portas infe
ri. Ubi conſtituta eſt
domus omni viuenti
ante aduentum xpi.

¶ Quietis. Qui
dam codices habēt. q
euit generatō mea. qd
et hiero. aliqñ tranſtu
lit decept⁹ ābiguitate
verbi ⁊ poſtea correxit

¶ Reſpōde. Qd
erraui emēdabo. tu eſto
fideiuſſor et protector.

et ciuitatem iſtam et protegam eā.
ſ iudei ſemꝑ querūt ſignū.
Hoc aūt tibi erit ſignum a domio
quia faciet dominus verbum hoc
quod locutus eſt. Ecce ego reuerti
faciā vmbram linearū ꝑ quas deſ
cenderat in horologio achaz in ſo
ſ a decima enim hora in primā. ⁊ pene dupli
catus eſt dies.
le retrorſum. x. lineis. ⁊ reuerſus
eſt ſol. x. lineis ꝑ gradus quos de
ſ lxx. oratio. ſed hoc melius quia preterita nar
rat de beneficio agens gratias.
ſcēderat. Scriptura ezechie regis
iuda cum egrotaſſet: et cōualuiſſet
ſ quia non complebo numerū annorz meorum
ſicut patres mei. ſ deſperando. ſ in anguſtia.
de infirmitate ſua. Ego dixi in di
ſ ad portas. i. vicia que porte inferi.
midio dierū meorū: vadā ad por
ſ ob ſuperbiam michi ablatum.
tas inferi. Queſiui reſiduū anno
ſ apud me. ſ damnatus apud inferos. ſ dnm
ſcdm hieronimū.
rū meorz: dixi non videbo deum
ſ beatitudie. ſ ſanctorz. ſ timet ne aſpiciat
cū ſanctis dei ⁊ habitet in requie ⁊ deū videat.
in terra viuentium. Non aſpici
ſ chriſtū nobis promiſſum verū hominem ⁊
verū deum. ſ ipſum chriſtū vel quēlibz iuſtū
am hominem vltra: et habitatorē
ſ eterne. ſ vel quietis generatio ablata eſt vt ſic
incipiat verſus. ſ filiorz. ſ michi.
quietis. Generatio mea ablata eſt
ſ plicatu ſic generatio mea ne extendatur in po
ſteros.
et ꝯuoluta eſt a me quaſi taberna
ſ ante tēpus.
cula paſtorū. Precīſa eſt velut a
ſ tela imperfecta.
texente vita mea: dum adhuc or
ſ in iuuētute. ſ dicebam. ſ more infirmi qui
finiri vel mutari ſperat infirmitatem ſuā. mutati
one temporis.
direr ſuccidit me: d mane vſq ad
ſ et de nocte ſperabā vſ
q ad ma. ſ ſicut iob qui in die expectabat noctē
⁊ econuerſo. ſ o domine.
veſperam finies me. Sperabam
ſ. ſ. ſ oīpotens. ſ omnia cōminuens
vſq ad mane quaſi leo ſic contri
ſ nō ſolum carnes. ſ ſuſpēſiue dicit. quaſi
aut mane aut veſpe dabis mihi finem.
uit omnia oſſa mea. De mane vſ
ſ et hoc dicebat.
q ad veſperam finies me. Sicut
ſ ad matrē clamat vt eſcam percipiat. ſ ad deū.
pullus hyrūdinis ſic clamabo: me
ſ in domio. ſ gemitu compūctus.
ditabor vt colūba. Attenuati ſunt
ſ ad dominū: vnde auxiliū.
oculi mei ſuſpicientes in excelſo.
ſ violētiam infirmitatis vltra vires corpis.
ſ pluſq poſcūt merita. ſ vel ſpōde idē eſt
Domine vim patior reſpōde pro
ſ factori meo. ſ in ſe reuertit. ſ figulus luto.
me: quid dicam aut quid reſpon
ſ vel fecerit.
debit michi cum ipſe fecerim: Re
ſ alii. reputabo. ſ etiā infelices.
cogitabo tibi omnes annos meos
in amaritudine anime mee. Domi

ſ vel ſic vel ſic. ſ de ſtatu hūane vite phy
loſofatur iam ſecurus. ſ fragilis ⁊ caduca vi
ta ⁊ miſerijs plena vt. ſ. facile cadat.
ne ſi ſic viuitur et in talibus vita
ſ ſeueritate tua ⁊ culpa mea. ſ ſic. ſ miſeri
cordia. ſ ſalutem ⁊ vitam dādo.
ſpiritus mei. corripies me ⁊ viui
ſ percuſſo enim aſſirio pax erat in populo.
ficabis me: ecce in pace amaritu
ſ corrigēdo. ſ per flagella.
do mea amariſſima. Tu aūt eruiſti
ſ nō in inferno preſentis vite vel future.
animam meam vt non ꝑiret: pro
ſ ne memineris. ſ vel ſenſum tuū vel meum.
ſ ne ego aſpicerem ea: ſed tuā miſericordiam.
iecisti poſt tergū tuū omnia pec
ſ reprobi ſemel damnati. ſ in inferno autem
quis cō. ti.
cata mea. Quia non infernus cō
ſ laudando. ſ diabolus.
fitebitur tibi. neq mors laudabit
ſ qui omnino dānati.
te: nō expectabunt qui deſcēdunt
ſ inferni. ſ filii liberatōnem qui dicit ego ſum
via ve. ⁊ vi.
in lacum veritatem tuam. Uiuēs
ſ nūc protectōe tua. ſ i futura requie. ſ laudādo
viuens ipſe confitebitur tibi ſicut
ſ liberatus ab hoſtibus gratias ago. ſ bon⁹
vt dauid. ſ filiis quos poſt genuit. quia tūc nō
habebat filios.
et ego hodie pater filiis notā fa
ſ cultum vere religionis. ſ ergo. ſ ab aſſirio
a morte anime.
ciet veritatem tuam. Domine ſal
ſ ego ⁊ populus meus. laudāt vſq hodie in
dei. ⁊ ſi nō proſit illis.
uum me fac: ⁊ pſalmos noſtros cā
tabimus cunctis diebus vite no
ſ templo. ſ corde. ſ famulis regis.
ſtre in domo domini. Et iuſſit iſai
ſ vt dei miraculo mirabilior eſſet potētia. mor
bo enim regio ſcdm ſymachum laborabat: cui no
cēt omnia dulcia vel tacta vt aiunt vel guſtata.
as vt tollerent maſſam de ficis: et
ſ a domino inflictum: nō corpus totū.
cathaplaſmarent ſuper vulnus. ⁊
ſ hiſteron proteron. ante enī hec dicta ſunt q
que de ſanitate ⁊ orōne preceſſerunt.
ſanaretur. Et dixit ezechias: Qd
erit ſignum quia aſcendam in do
mum domini:

¶ C. XXXIX.

ſ aſſirio īterfecto ezechia ſanato
IN tempore il
lo miſit maradach bala
dan filius baladan rex babilonis
ſ epiſtolas.
libros ⁊ munera ad ezechiam. au
dierat enī ꝙ egrotaſſet ⁊ ꝯualuiſſz
ſ oblatione munerū ⁊ ſanitatis congratulatōne.
Letatus eſt autē ſuꝑ eis ezechias
ſ ſcilicet epyphanum preclaraz domū in qua
ſepeliebātur corpora regum.
⁊ oſtēdit eis cellam aromatum et
ſ theſauros ⁊ vndiq aromata multa.
argenti ⁊ auri ⁊ odoramētorum et
ſ cellaria.
vnguēti optimi. ⁊ oīs apothecas
ſupellectilis ſue: et vniuerſa que
inuenta ſunt i theſauris eius. Nō

Non eſt enī volentis
neq currentis: ſed dei
miſerentis.

¶ Cum ipſe fece
rim. Hoc mihi iuſte.
quaſi nō reſtat niſi pa
tienter ſuſtinere. ⁊ ipm
fortez exorare qui fecit
quod voluit.

¶ Recogitabo.
Quod preteritum eſt
nō adiuuat ſuſtinentē
Unde ſtulta ē epycu
ri ſententia qui aſſerit
recordatione preterito
rum bonorum mala ꝑ
ſentia mitigari.

¶ In amaritudi
ne. Quaſi. ⁊ hi etiam
in amaritudie; quia ꝑ
ſens tribulatio nichil
boni preteriti ſentit. et
ſemper humana felici
tas aliquibus aſpergit
aduerſis.

¶ Quia non. Siū
fine dampnati. neq in
inferno ꝑitentiā agūt
neq laudes deo refert

¶ Uiuens viuēs
cō. Non infernus vel
mors pat filijs. Inter
roga. pa. t. ⁊. d. t.

¶ Super vulnus
aiunt hebrei ſin vlcus
ſonare nō vulnus. qd
aqla ⁊ ſymachus mor
bum regium īterpreta
ti ſunt. Alij non vlcus
ſed apoſtema ſuſpica
ti ſunt. cui iuxta artem
medicorz ſiccioribz ficus
⁊ contuſis ſubiciatur
quibus ſanies in ſuꝑfi
ciem cutis prouocatur
nec ſpernēdam eſſe me
dicinam cum deus fe
cerit eam.

¶ C XXXIX.

¶ In tempore il
lo ⁊c. Supius dictuz
eſt quia aſſaradon ſen
nacherib ſucceſſit qui i
ꝑabat aſſirijs ⁊ baby
lonijs. hic aūt qr mara
dach qui miſit nūcios
ad ezechiā illo adhuc
viuente rex erat baby
loniorz. Sed duo re
gna erant ⁊ ille preerat
aſſirijs hic babylonijs
Fert aūt hyſtorie ꝙ ma
radach pater nabugo
donoſor fuit q regna
illa ſubiugata vnuit.
Uenerūt autē nuncij:
qr portētum in ſole vi
derant. et aſtronomi
erāt. ⁊ arte ſua ꝯgnoſce
re nō poterāt. venerūt
ergo in hirlm vt hoc
a prophetis ⁊ ſapiētibz
diſcerent.

Tradunt hebrei iõ egrotaſſe ezechiã: qꝛ poſt inauditã victoriam dño laudes nõ cecinerit ſicut moyſes ſubmerſo pharaone· ⁊ delbora interfecto ſyſara et anna nato ſamuele· vñ fragilitatis ſue cõmonitus eſt ꝑ infirmitatẽ. Rurſuſqꝫ poſt corꝑis ſanitatẽ ⁊ ſigni magnitudinẽ offert᷑ alia occaſio ſuꝑbie: quã vt prudẽs dei cultor debuit vitare nec diuitias quas deo tribuente poſſidebat alienigeis mõſtrare. Nos quoqꝫ ſcd̃m tropologiã non debemus margaritas añ porcos ponere· nec ſanctum canib᷒ dare. Qui enĩ fidelis eſt ſpiritu abſcõdit negocia. Qui vero hoc fecerit virtus illius eneruat᷑· et perit poſteritas· et amiſſo virili robore in mulíebrẽ redigit᷑ mollíciem.

Et in omni po. In theſauris domus domini in quo ꝓcipue offendit. Hoc ei non erat poteſtatis ei᷒. Iã tñ de valuis illi᷒ templi aurĩ laminas tulerat.

In theſauris meis. Tacet de theſauris dñi metuens reprehendi q· ſ· oſtendit eis quodcũqꝫ haberet in poteſtate templi ſeꝫ ſuppellectilem. Unde īfert yſaias: Audi verbum domini ⁊c.

Et erũt eunuchi Tradũt hebrei hoc impletum eſſe in daniele ⁊ eius ſocijs qui capto ioachim filio ioſie cum ſuo populo ſunt capti et in babylonem ducti et eunuchizati· vel enirati· nõ enĩ putandũ ꝙ eunuchi fuerĩt corpore ſed mẽte: ſicut qui ſe caſtrauerũt propter regnũ celoꝝ.

Fiat tantũ pax Debuit peccatũ ſuum cũ dauid cõfiteri· ⁊ irã dei remouere a poſteris· aut ꝯpati cũ moyſe q̃ dicit. Dimitte eis hanc noxam aut dele me de libro quẽ ſcripſiſti. Quod qꝛ non fecit: propterea nõ rñdet ei: ſꝫ verſus ad populum dicit· conſola. ⁊c:

C. XL.

Conſolamini· Quaſi qꝛ rex veſter non cõpatitur vobis: cõſolamini xp̃o. Poteſt ⁊ ad gentes referri: de quib᷒ dominus ꝑ zachariã: ego cõgregabo populũ orientis· ⁊ erũt michi in populũ: ⁊ ego ero illis in deum.

Loquimini ad cor. Ad cor loquitur qui meſtũ conſolatur· ſicut de ſychen dicit᷑· locutus eſt ſychen ad cor eius· ⁊ cõſolatus eſt eam.

Hieruſalem ⁊c. Hieruſalẽ a chaldeis ⁊ romanis corꝑe et anima

ſ res quelibet hebrea vel hebraica cõſuetudĩe
fuit uerbum quod non oſtenderet
ſ in theſauris ſuis.
eis ezechias in domo ſua· ⁊ in om
ni poteſtate ſua. Introiuit aũt yſai
as propheta ad ezechiam regeꝫ et
dixit ei. Quid dixerunt uiri iſti· et
ſ duo querit.
unde uenerunt ad te? Et dixit eze-
† ſ multo labore. ſ cum põdere ſuꝑbie.
chias de terra † longiqua uenerũt
ſ nõ dicit ad laudãdum deum pro ſigno. ſ vnũ reſpõdet alterũ tacet. ſ que potẽtiſſima.
ad me· de babilone. Et dixit quid
viderũt in domo tua? Et dixit eze-
ſ precioſa.
chias. Omnia que in domo mea
ſ mirabilis.
ſunt viderunt· non fuit res quam
ñ oſtẽderim eis in theſauris meis.
† ſ tu qui ſecreta alienigenis reuelaſti.
Et dixit yſaias ad ezechiam. † Au-
† ſ predicit penam ſceleris.
di verbũ domini exercituũ. † Ecce
dies venient· et auferetur omnia
que i domo tua ſunt· ⁊ que theſau
rizauerũt patres tui vſqꝫ ad diem
hanc in babylonem. Non relique
ſ cuius ſentẽtia eſt firma.
tur quicquã dicit dominus· et de
ſ de ſemine tuo.
filiis tuis q̃ exibũt de te quos ge-
nueris tollent ⁊ erunt eunuchi in
palatio regis babylonis· et dixit
ſ iuſtus. ſ iuſtum. ſ eſt.
ezechias ad yſaiam. Bonum ver-
bũ domini quod locutus ẽ· ⁊ dixit
ſ ab aſſiriis. ſ religionis.
Fiat tantũ pax· et veritas in dieb᷒
meis.

C. XL.

Conſolamini
ſ fidelis.
cõſolamini popule me-
† ſ o iudeoꝝ fideles· vel apoſtoli ⁊ iudeoꝝ doctores.
ſ o eliachim
us dicit deus veſter. † Loquimini
ſ blãde cõſolando. † ſ a triſticia ⁊ ab ydolatria
ſ iudeos ⁊ gẽtiles.
ad cor hieruſalem· et † aduocate eã
† ſ afflictio ⁊ quies reddita.
quoniã completa eſt † malicia eius

ſ a domino in baptiſmo vel in martyrio· ſ quia
dimiſſa ẽ iniq̃tas illius. Suſcepit
† ſ qui ſcit volũtatem domini ſui ⁊ nõ facit vapulabit multis.
de manu domini † duplicia pro om
† ſ apoſtoli ſ iohãnes· ſ chriſti·
nibus peccatis ſuis. † Vox claman
ſ iudee vel gẽtium· ſ bona opera quibus dominus ad vos ingrediatur·
tis in deſerto parate viam domi-
ſ cogitationes·
ni rectas facite in ſolitudine ſemi-
ſ chriſti· † ſ iudeus vel gẽtilis humilis ſimplex·
tas dei noſtri. Omnis † uallis exal
ſ fide ⁊ opere· ſ elatus· ſ ſuperbus·
tabitur et omnis mõs ⁊ collis hu-
† ſ corda tortuoſa· † ſ ad fidem ⁊ operationem·
miliabitur. Et erũt † praua in † dire
ſ ferocia· ſ mollia ⁊ mãſueta· † ſ In predicatione· in baptiſmo quãdo aperti ſunt celi· et ſpiritus ſuper eum mãſit·
cta· ⁊ aſpa i uias planas. Et † reue
ſ filius de quo pater: exurge gloria mea
† In iudicio vel in primo aduentu·
labitur gloria dñi· ⁊ † uidebit omĩſ
ſ homo nõ ſpũs prius quia ſpũm nõ habebat.
ſ prophete·
caro pariter ꝙ os dñi locutum eſt·
ſ chriſti ſ michi· ſ o yſaia· ſ ad iudeos vel ad omnes·
Uox dicẽtis: Clama ⁊ dixi. Quid
ſ homo· ſ fragilis·
clamabo? Omnis caro fenum· et
ſ iuuẽtus· ſ potẽtia ⁊ cetera omnia vanitas· va· ⁊ o· va.
omnis gloria eius quaſi flos agri
exiccatum eſt fenum ⁊ cecidit flos
ſ ſentẽtia vitam preſentẽ excuſſit
qꝛ ſpiritus domini ſufflauit in eo·
Uere fenum eſt populus exiccatũ
† Iuuẽtus que ſeruit vicijs precipue libidini·
eſt fenũ· ⁊ cecidit † flos: uerbũ autẽ
† ſ regnabit· ſ alij verbũ dei manet in eternũ.
domini † ſtabit in eternũ. Super
ſ chriſtũ vt nichil annũcies niſi qđ ab ipſo habes
† ſ bona nũcias. ſ Nota ꝙ ſyon que eſt mons iubetur mõtem aſcẽdere· i· chriſtum·
montem excelſum aſcẽde tu q̃ † euã
ſ o· ſ vt multi audiãt·
gelizas ſyon· exalta in fortitudine
ſ predicationem·
uocem tuam qui euãgelizas hieru
ſ o· ſ perſecutoꝝ ſeuiciã· diaboli aſtutiã· † ſ eccleſiis vel ſynagogis· ſ vnde nõ ſum miſſus niſi ad oues que perierant domus iſrael.
ſalem· exalta noli timere. Dic † ciui
† ſ apoſtoli de ſecũdo aduentu· † ſ vobis promiſſus o iudei vel gẽtes· ſuſcipite illum·
tatibus iude. † Ecce deus † ueſter·
† ſ quẽ ſpreuiſtis quaſi vilem ⁊ debilem.
Ecce dominus † deus in fortitudi
† ſ fortitudo· † ſ qui formã ſerui accepit·
ne ueniet· ⁊ † brachium † eius dña
ſ retributio omnium·
bitur. Ecce merces eius cum eo·

ecclía a perſecutoribus corꝑe cruciata: animo anguſtiata.

Malicia eius. Malicia afflictõ: ſicut illđ. Si ẽ malũ ĩ ciuitate qđ non faciat deus.

Dimiſſa eſt ini. ⁊c. Cauſa cõſolationis remiſſio peccatorũ cauſa remiſſionis quia ſuſcepit duplicia. Notandũ ꝙ nõ ſoluuntur peccata nr̃a niſi de manu dñi ſuſcepimus ea. Nec idẽ eſt ſolui peccata ⁊ dimitti· cui enĩ dimittũtur ſolutõne non indiget· vñ dimittunt᷑ tibi pctã tua. Cui autẽ ſoluunt᷑ propterea ſoluunt᷑ qꝛ purgata ſunt ⁊ ſoluta per penas.

Uox cla. Huius vocis memores iudei miſerũt ad iohannẽ vt īterrogarẽt eũ tu q̃s es?

Omnis uallis exalta. Qui ſe exaltat hu· et qui ſe hu· ex. Hoc vſqꝫ hodie in deſerto gentiliũ ecclíaꝝ clamant magiſtri.

Et uidebit o. c. De primo aduẽtu ſubito ad ſecũdum raptuſ dicit· ⁊ ui· o· ca·

Os domini. Prophete qui ꝑdicauerũt futuꝝ xp̃m· i· ſalutare dei noſtri.

Quid cla. Non ſine cauſa q̃rit: cum enim ſe ſponte obtulit dicẽs: Ecce ego· mitte me· ꝑplo ſuo dura nũciauit· ⁊ nũc idẽ metuit

Omnis caro f. Qui portat ymaginẽ terreni ⁊ vicijs ſeruit fenũ eſt et flos ꝑteriens· qui cuſtodit ymaginẽ celeſtis caro eſt· ſꝫ que cernit ſalutare dei que quotidie renouatur ſecundũ ymaginẽ creatoris ⁊ tãdem incorruptibilis et ĩmortalis gloriã mutat nõ naturã.

Fenũ naſcendo hꝫ virorem· ⁊ creſcẽdo decorem· deinde florem· tandem ardore ſol' ſiccatum redigitur in puluerem. Sic hõ ꝑ etatũ ſucceſſiones amittit decorem · ⁊ cadit in mortem.

Verbũ aũt domini. Verbũ xp̃s cũ corꝑe ſuo qđ eſt ecclía.

Super mon. ex. Brãgo. Qui celeſti ꝑdicatione vtitur ima iam terrenoꝝ opm deſeres in rerum culmine ſtare videtur· tantoqꝫ facilius ſubditos ad meliora ꝑtrahit quãto ꝑ vite meritũ de ſupnis clamat. Illa nanqꝫ vox auditoꝝ cor libentius penetrat quã dicẽtis vita cõmendat· quia qđ loquẽdo impat oſtẽdendo adiuuat vt fiat· vñ in lege ꝑcipitur armũ dextrũ ⁊ ſeparatum dari ſacerdotibus.

Syon. Per ſyon ⁊ hieruſalẽ apoſtolos ⁊ alios doctores intelligit

quos admonet· vt que a dño acceperunt pdicēt ⁊ culmina virtutū aſcē dentes verbo ⁊ exemplo doceant.

Gregem ſuum pa. Nūc in cōtemplatione: in futuro ipa viſione· nūc docēdo· poſtea ſaluando vel ſatiando.

Fetas. Doctores filios quotidie deo parturientes· vnde aplus Filioli mei quos iterū parturio.

Quis menſus Ne de vocatione gentiū dubitetur: magnitudo vocātis deſcribitur.

Pugillo. Pugillus ɔtractis digitis pugnus palmus a pollice vſqꝫ ad minimum digitū extenta manus vt per palmū et pugillum celos extentos et globū terre nouerim⁹.

Spiritū domini. Spūs dñi ſup me eo qꝛ· v· m· ad annūciandum manſuetis miſit me· ⁊ requieſcet ſup eū ſpūs domini.

Quaſi pul· ex. Hebrei hoc verbo tenuiſſimū puluerē ſignificari putāt· qui magis ſentitur qꝫ videt. Hūc ergo forſitan cū epycuro ſuo democrit⁹ athomos vocat. Multa aūt ſunt nomina que ita leguntur in greco ⁊ in hebreo ꝑpter interpretandi difficultatem· ⁊ tam grece qꝫ latine lingue paupertatem.

Libanus non Libanus mons maximus· paſcuis vberrim⁹ ⁊ arboribꝫ ſed etſi oīa ligna ſuccidantur ad ſuccēdēdū ⁊ oīa aīalia immolentur ad holocauſtū ad implendā vel placandā maieſtatis potentiam nō ſufficiunt.

Cui ergo ſim· f· de. Tropologice. Increpātur pricipes hereticoꝝ q̄ diuerſa ydola de corde ſuo fingūt vł eloquij venuſtate· i· argento· vel ſenſus ſplēdore qui ſignificat in

qui vēturus eſt in maieſtate· ego ſum pabo· propheta de primo aduētu·
poteſtas iudicii· ſed prius·
et opus illius corā illo. Sicut paſtor
in fortitudine·
ſtoꝛ gregem ſuū paſcet: in brachio
ex omnibus gentibus· paſce agnos· m· mites non ſupbos· protectōne
ſuo congregabit agnos: et in ſinu
ad celum·
ſuo leuabit: fetas ipſe portabit.
menſuras enim ⁊ pondera omniū nouit·
facile·
Quis menſus eſt pugillo aquas·
et celos palmo pōderauit: Quis
ſuper nichilum· methaphor· poteſtate trinitatis·
appēdit tribus digitis molē terre
libratos ſuo pondere fecit·
et librauit in pondere montes· et
nullus· In creādo
colles i ſtatera: Quis adiuuit ſpi
verbo de· c· f· ſunt ⁊ ſpū o· e·
ritum domini: aut quis ɔſiliarius
quid ageret· qualiter operari debuiſſet·
eius fuit et oſtēdit illi. Cum quo
init conſilium· ⁊ quis inſtruxit eū
regulam opandi.
et docuit eum ſemitam iuſticie· et
erudiuit eum ſcientia· ⁊ viam prudentie oſtendit illi: Ecce gentes
ydola colentes vel omnes gentes.
nullus. qꝛ.
que cadēs pro nichilo dicitur. in comparatione eius. qō velut ex nichilo in vtrāqꝫ partem declinatur.
quaſi ſtilla ſitule· ⁊ quaſi momen
tum ſtatere reputate ſunt. Ecce in
in compatione eius hoc addit vt gentes ab ydolatria prouocēt auferēdo victimas qꝛ nec ligna nec aīalia ſufficiunt.
ſule quaſi puluis exiguus ⁊ liba
hoſtiarū ignem.
nus non ſufficiet ad ſuccendendū
⁊ animalia eius non ſufficient ad
que ſub celo ſunt.
holocauſtum. Omnes gētes qua
in compatione eius.
ſi non ſint ſic ſunt corā eo· ⁊ quaſi
nichilum ⁊ inane reputate ſunt ei.
ſimulacro. vnū qui omnia fecit·
Cui ergo ſimilem feciſtis deum:
qui ſpūs eſt in omnibus eſt ⁊ vbiqꝫ.
aut quā ymaginē ponetis ei: Nū
dominus ad omnes gētes.
quid ſculptile conflabit faber: aut
ſimile deo qui vbiqꝫ.
aurifex auro figurabit illud· et la
non.
minis argēteis argentarius: Foꝛ
durabile vnde factū ſimulacrū duret in longū.
te lignum ⁊ imputribile elegit arti
ſapiens in hac arte.
fex ſapiens· querit quō ſtatuat ſi
mulacrum quod non moueatur. Nū

o gentes. naturali ratōne ydola nichil eſſe· ⁊ me deum eternum eſſe·
quid non ſcietis: Nūquid nō au
ſaltem ſcdm legem ſcriptam que hoc prohibet.
diſtis: Nūquid ñ annūciatū ē ab
initio vobis: Nūquid non intel
a domīo fundata.
omnia regit ⁊ ambit.
lexiſtis fundamēta terre: Qui ſe
terre.
det ſup gyrum terre· ⁊ habitatores
quid ergo ſupbiunt. etiam.
eius ſunt quaſi locuſte· qui exten
tenues· ſubtiles.
ſub eis quaſi ſub tabernaculo habitant hoīes ſupra angeli ⁊ ſancti.
dit velut nichili celos· ⁊ expandit
eos quaſi tabernaculū ad inhabi
etiam. phyloſofos.
tandum· qui dat ſecretoꝝ ſcrutato
oēs mortui obliuioni dati. principes.
res quaſi non ſint iudices terre ve
quia trāſeunt cito.
lut inanes fecit. Et quidē neqꝫ plā
firmato· ſ· in preſenti vita.
tato neqꝫ ſato neqꝫ radicato i ter
ſtatu. ſpūs dei.
ra trunco eoꝝ repente flauit i eos
mortui. trāſiit ⁊ ecce ñ e. repētina ſententia dei.
et aruerūt. Et turbo quaſi ſtipulā
ab hac vita. deoꝝ veſtroꝝ. cū tanta ſit potentia. o iudei vel gētiles ydola colētes.
auferꝫ eos. Et cui aſſimilaſtis me:
ſingulariter.
⁊ adequaſtis me dicit ſanctus: Le
celum. intelligite ſaltem per creaturas
uate in excelſum oculos veſtros· ⁊
que in celo. ille· ſ· qui edu·
videte· qs creauit hec· qui educit
qui numerat multitu· ſtel· angelos ⁊ ſtellas.
celoꝝ. ſtellas.
in numero militiam eoꝝ· ⁊ omnes
quaſi qꝛ omnipotēs.
ex nomine vocat pre multitudine
fortitudis ⁊ roboris virtutiſqꝫ ei⁹
ex omnibus his· alienum a numero ⁊ a cognitione eius· ergo.
cum tanta ſit dei magnitudo cū eius nutu regantur omnia·
neqꝫ vnuꝫ reliquum fuit. Quare
vel es. due tribus. decē tribus iam in captiuitatem ducte.
dicis iacob ⁊ loqueris iſrael· Ab
nō videt eam.
ſcondita eſt via mea a domino· et
quia preiudicauit me. vel bit.
a deo meo iudicium meū tranſiuit
per te. in ſcripturis
Nūquid neſcis: aut non audiſti:
hoc· ſ· vnus eſt.
Deus ſempiternus dominus qui
de nichilo· qꝛ caro nō ē.
creauit terminos terre nō deficiet
quia ſpūs omnipotēs eſt. qꝛ oīa nouit.
neqꝫ laborabit· neqꝫ eſt inueſtiga
in fide heſitanti
tio ſapientie eius. Qui dat laſſo

euāgelij ⁊ reueleť gl̄ia dñi· ⁊ videat oīs caro ſalutare dei.

Nō ſcietis. Ab initio legis moyſi· vel a pricipio mūdi i ipīs creaturis· q̄ oēs ſuū ſuo mō predicāt artificem.

Super gyrum Hinc non nulli terraꝫ quaſi punctū ⁊ globū eſſe contendunt.

Quaſi locuſte. In eius ɔpatione vel cōſiderata terre magnitudine.

Tabernaculū. Hinc quoqꝫ i ſimilitudinem ſpere celum eſſe ɔtendūt· ⁊ eius emiſpium terris imminere.

Qui dat ſecre. Stultam fecit deus ſapientiam huius mūdi ⁊ hoc eſt. Qui dat· ſecru· quaſi nō ſint.

Cui aſſimilaſtis Quaſi quare ſimilitudini deum cōparatis nec ex creaturarū magnitudie deū creatorē intelligitis· ſi nō creditis verbis credite oculis veſtris· ⁊ demētoꝝ omniū ſeruitute potentiā domini cogitate.

In numero. Illi numerata ſūt q̄ abraham numerare nō potuit· ⁊ ſeruiūt delegato officio· vt ſol curſuꝫ celi vno expleat anno: et cetera ſuo modo.

Militiā eorum Angelos· ſ· vnd milia milium miniſtrabāt ei· Inde et domin⁹ ſabaoth dicit· i· militie vel exercituū vel virtutū.

Quare dicis ia. Cū hec propheta diceret· x· trib⁹ iā captiuate erāt· due reſtabant captiuande. In captiuitate aūt oēs deſperantes dicebant terrena deus non conſiderat· nec curat qd qſqꝫ faciat· Iō ſine rege ſiīe iudice ſumus· et immerito affligimur.

Via mea· Bona opa· nō ptinent ad eū terrena· nō conſiderat quid qſqꝫ agat· Inde iniuſte opprimimur q̄ſi iumēta ⁊ piſces ſine rectore.

auro· vł ligno imputribili que viliora ſunt dogmata· que dialetica firmātur arte ne corruant·

Nūquid. Stulticiam gentiū redarguit vt ab ydolatria recedant.

For· lig· Hebraice ſuccā· qd genus ligni eſt imputribile· de quo maxime ydola fiūt· hoc āt dicit vt ydolis reprobatis ſuſcipiatur doctrina

Creauit. Omnia nouit· omnia cōtinet· omnia maieſtate ſua diſpēſat.

Sapientie eius· Ex hoc loco illud apoſtoli ſumptum videtur. Incomprehenſibilia iudicia eius· ⁊ inueſtigabiles vie eius· quaſi ſolus deus eternus impaſſibilis immutabilis· cetera omnia deficient.

Deficient pueri. Qui.ſ. gaudet corporis ſanitate et puericiã ⁊ adoleſcẽtiam putant eſſe perpetuã.

Mutabũt. Ut ſicut fortes in deo fient debiles mundo ⁊ poſt mortem carnis fiẽt immortales.

Sicut aquilę. Sicut aquila ſecundũ phyſicos alliſo ad ſilicẽ roſtro vetuſtate nimia aduncato innouatur: ſic qui vetuſtatem peccati p̄ petrã quę eſt xp̄us mortificant mortui mundo innouant deo. vnde reno. vt aq̄lę iu. t.

C. XLI.

Inſulę. Que in ſalo ponunt. gentes ſcilicet quę ſalſis ⁊ amaris fluctibus ſcli tũdunt.

Quis ſuſcitauit ab ori. ⁊c. Quidam hebreoꝝ hoc ad cirum regem pſarum referũt ꝙ ſuſcitatus ſit aduerſus babilonios ab oriente ꝙ ei fecerit parere dñs plurimas gentes ſubiiciẽs gladio ⁊ arcui eius. Sic quoqꝫ cętera ad ipſum referunt ꝙ ſcꝫ babilonijs ydola nõ profuerunt hũano ſtudio facta. Alij hebreoꝝ hec ad abrahã referũt. qui vocatus ſit iuſtus ab oriẽte .i. de chaldeis q̄ ſolus iuſt⁹ inuent⁹ ſit ⁊ ſecutus eſt deum. Egrediens de terra ſua: et tradidit ei reges qui ↄtra ſodomam ⁊ gomorrã venerãt. ⁊ fecit eos ante gladiũ ⁊ arcum eius quaſi puluerẽ. et ſtipulam. ⁊ pſecutus ẽ illos reuerſus eſt ĩ pace. nec longi itineris curſum ſenſit. ⁊ h̄ nõ ſuis viribꝫ ſꝫ dñi miſericordia fecit q̄ ab initio cognouit hec. Viderũt inſulę .i. gentes in circũitu. ⁊ illius virtute pterritę ſunt. ⁊ extrema terrę .i. ſem filius noe qui extremo terraꝝ tẽpe cum patre ⁊ fratribus diluuium euaſit. vſqꝫ ad tẽpus illi⁹ reſeruat⁹. quẽ melchiſedech intelligi volunt. ⁊ veniſſe obuiam abrahę de p̄lio reuertenti. ⁊ eum bñdixiſſe. ⁊ dei bñdictionibus roboraſſe. Ipꝫ quoqꝫ

fidei ⁊ operis. — in mundo fortes.
virtutẽ. ⁊ his q̄ nõ ſunt fortitudinẽ
ſed. — ex toto damnoti.
et robur mltiplicat. Deficient pu
a puericia. — qui pueriliter viuũt. — in infirmitate. — qui fortes ⁊ ſani. — vicus feruẽtes. — in hac vita. — anime ⁊ corporis.
eri ⁊ laborabũt. ⁊ iuuenes i infir
mitate cadent. Qui autem ſperãt
non in ſe.
in domino mutabũt fortitudinẽ
quibus volent ad deum — innouati.
aſſumẽt pennas ſicut aquilę cur
ad deum. — omnia facilia amanti. — proficient
rent et non laborabunt: ambula
quia in eternum viuent.
bunt et non deficient.

C. XLI.

audi iſrael ⁊ tace. — ad audiendũ per apoſtolos.
Taceãt ad me
qui erãt fortes in mũdo: ſint fortes in deo. fortitudo mundi. voluntatem implere. dei mortificare.
inſulę. ⁊ gentes mutent fortitudi
fide ad me. — aliis predicẽt.
nem. accedant et tũc loquantur. ſi
vt diſcernãt inter deum ⁊ ydola. ⁊ vtrũ deus omnia iuſte diſponat.
mul ad iudicium propinquemus.
Niſi ego. — In iudea que eſt ĩ oriẽtali plaga chriſtũ incarnari mori ſuſcitari voluit. — vel iuſticiam.
Quis ſuſcitauit ab oriente iuſtũ
Inſpirãdo. ⁊ de ſepulcro dicens. exurge gloria mea. ⁊ ſecurus reſpõdit. exurgam diluculo.
obediẽs vſqꝫ ad mortem.
poſtula a me ⁊ dabo ti. g. h. t. ⁊ p. t.
vocauit eũ vt ſequeretur ſe? Da
bit in conſpectu eius gentes: ⁊ re
auerſos. — vinculis fidei. — pater. — cõtrarias poteſtates.
ges obtinebit. Dabit quaſi pulue
verbi.
rem gladio eius ſicut ſtipulã ven
predicationi. — filii. — filius.
to raptam arcui eius. Perſequet
aduerſarios. — de mũdo ad patrem.
pacem relinquo vobis p. m. d. vobis.
eos tranſibit in pace. ſemita in pe
dibus eius non apparebit. Quis
predicta. — per. — ad ſe.
hęc opatus eſt et fecit: vocans ge
omnes. — mũdi — feci qꝛ primus ⁊c.
neratõnes ab exordio. Ego do
ſine pricipio. — ſine fine.
minus. primus ⁊ nouiſſimus ego
deum per fidem. — gentes vel ecclesie
initium ſapiẽtie timor domini.
ſum. Uiderunt inſulę et timuerũt
In omnẽ terrã exiuit ſ. e. ⁊ i. f. — audita predicatione apoſtoloꝝ.
extrema terrę obſtupuerũt appro
fide ad deum.
pinquauerũt ⁊ acceſſerunt. Unuſ
fidelium. — in fide. — verbo ⁊ facto.
quiſqꝫ proximo ſuo auxiliabitur.
infirmo. — In domĩo deo viuo ⁊ vero qꝛ ydola dii nõ ſunt ſed opera hominũ ⁊ hoc ẽ pſ.
deum ſuũ ſtudioſe faciendo.
et fratri ſuo dicet confortare. Cõ
fortabit faber ęrarius pcutiẽs cũ
formam ſimulachri. — cum ydola colebãtur.
malleo qui cudebat tũc temporis

glutinum hoc.
dicens glutino. bonum eſt: ⁊ ↄfor
deum. — quolibet impulſu.
tauit eum clauis vt nõ moueretur
vere. — prius ſpũ timoris. — luctator contra demones. — nõ vos me elegiſtis. ſed e. e. u.
Et tu iſrl̄ ſerue meus: iacob quẽ
carne ⁊ fide. — ſpiritu caritatis.
elegi: ſemen abraham. amici mei.
in cuius fide. — ⁊ ſimiles. — vbi diſperſus eras.
In quo apprehẽdi te ab extremiſ
finibus.
terrę. ⁊ a longiquis eius vocaui te
ſpũaliter qui ⁊ aliis predicaturus
et dixi tibi. Seruus meus es tu.
a facie pſecutoꝝ.
elegi te. et non abieci te. Ne time
ecce ego vobiſcum. vſqꝫ ad c. — a me
as quia ego tecum ſum: ne decli
via v. ⁊ v. — ne vincaris.
nes. quia ego deus tuus. Confor
vt vincas
taui te ⁊ auxiliatus ſum tui: ⁊ ſuſce
potentia filii mei. — ideo. — intus.
pi te dextra iuſti mei. Ecce con
aduerſarii tui populus iudeoꝝ.
exterius. — iudei ⁊ gẽtes.
fundentur et erubeſcent omnes q̄
cito deficiẽt.
pugnant aduerſum te. Erunt qua
quia. — etiã fortes.
ſi nõ ſint. et pibunt viri qui ↄtradi
vidi impium ſuperexaltatũ ⁊ e. ſ. c. l. t. ⁊ e. n. e. ⁊ nõ inuẽtus locus eius.
cunt tibi. Quęres eos ⁊ non inue
nies. viros rebelles tuos. ⁊ erunt
quaſi non ſint: et veluti ↄſumptio
hominis bellantis aduerſum te.
quaſi nõ debes timere. — protector.
quia ego dominus deus tuus ap
opationem.
prehendens manum tuã. dicẽſqꝫ
ne timueris. — vel iuabo.
ego ſum vermis ⁊ nõ homo. obpro. h. ⁊ a. p.
tibi. ne timeas ego adiuui te. No
quãuis vilis. — mundo
li timere vermis iacob: q̄ mortui
non alius.
eſtis ex iſrael. Ego auxiliatus ſum
ſanguine filii.
tui dicit domin⁹: et redemptor tu
qui eſt.
us ſanctus iſrl̄. Ego poſui te quaſi
vt conteras contrarias poteſtates.
plauſtrum triturans nouũ: habẽs
reges.
roſtra ſerrantia. Triturabis mon
duces comites.
tes et comminues: et colles quaſi
ſeparans triticum a palea.
puluerẽ pones. Uentilabis eos
ſuperbia eorum.
et ventus tollet. ⁊ turbo diſperget
fide bonoꝝ. potentia miraculoꝝ. diſperſione maloꝝ.
eos: ⁊ tu exultabis in domĩo et in
gentes magiſtrũ veritatis non habentes.
ſctõ iſrael lętaberis. Egeni ⁊ pau
a philoſophis. — doctrine.
in philoſophis — ideo
pes quęrũt aquas ⁊ nõ ſunt: ligua
ſine lege ⁊ prophetis. — ſalus non poteſt.
eorũ ſiti aruit. Ego dñs exaudiam
et. — omnino.
eos. deus iſrael non derelinquam

fabrum eſſe ęrarium q̄ abraham conflauerit. et malleo ſuę artis ad meliora produxerit. et dixerit. bonum eſt vt timori dñi glutineris. et ei iungaris. ⁊ confortauit eum clauis preceptoꝝ. vt in timore dñi pmaneret.

In pedibus. Laborem vel laſſitudinẽ huius vitę non ſentiet. Exultauit vt gigas ad currendam viam.

Et tu i. ſ. Dominus ad apoſtolos affectuoſe. Iudei autem hoc ad ſe referũt. Nota ꝙ prophetia ordinẽ hyſtorię non ſeruat. Poſt vocationẽ enim gentium: p̄dicitur vocatio apoſtoloꝝ.

Et tu iſrael. Carnali iſrael dictũ eſt. Quare dicis iacob. et loqueris? Abſcondita ẽ via mea a dño ⁊c. Nunc ad ſpũalem loquit̄ qui dñi ſuſcepit aduentũ. Hũc primo ſeruũ. deinde electũ. tandem ſemen abraham vocat. Prius enĩ ſpũm ſeruitutis ĩ timore accepim⁹ poſtea electi in amiciciam dei iungimur.

Et a lõginquis. Iam vſqꝫ ad extrema iudei diſpſi. ⁊ inde ad fidem multi vocati. vnde vobis oportebat p̄mũ loq̄ verbũ dei ⁊c.

Uermis iacob. Uermes dicitur apoſtoli. tanquã ei⁹ imitares qui dicit. ego ſum vermis ⁊c. et ſicut vermis penetrat terram: ſic predicatio eoꝝ: audiẽtium corda.

Qui mortui eſtis. Sicut ille qui dicit quotidie morior propter veſtram gloriam fratres. ⁊ alibi. Uiuo ego. iam nõ ego. viuit vero in me xp̄s.

Poſui te. Uir eccleſiaſticus habet p̄dicationis roſtra ſerrãtia in plauſtro nouo. quod nõ opatur in vetuſtate litterę: ſed ĩ nouitate ſpũs conterit increduloꝝ corda duriſſima. ſeparans triticum a palea. montes colleſqꝫ cõminuens. id ẽ. hereticoꝝ principes q̄ cõminuti in puluerẽ redigũt. ⁊ nichil eſſe dicũt

· vt male cõgregati be ne diuidãtur.

¶ Dabo in ſoli· ⁊c. Arborum varietas diuerſitatem ſpũalis gratię ſignificat: ne ſaltem vna corda de cithara dñi· ⁊ aliqua gratiarũ virtus eccleſię deeẽ videatur· quaꝝ ſublimitatẽ ad cęleſtia feſtinãtem illuminat lignum oliuę fomes lucis· requies laborantis· vel laſſati.

¶ Spinam· In lxx· ſethim· que ẽ albę ſpinę arbor ſilis mirę lenitatis ⁊ fortitudinis ⁊ pulcritudinis· ⁊ ĩputribilis· de qua archa facta eſt. Ex hac etiam terra dicta eſt ſethim. Spina primo homini in pęnam fuit data· vnde cum opatus fueris terram: nõ da· f· ſ; ſpin ⁊ tri· ger· f· Gentibꝫ autem ꝑ gloria ꝑdicatores ſpinę ſunt· qui ſubditoꝝ vicia nõ palpãt ſed pungunt.

¶ Mirtus· aromatica ſpes ĩputribilis feſſa mẽbra conſolidat ⁊ repat· ⁊ ideo conſolatores ſanctę eccłię ſignificat· vnde apłus· benedictus deus ⁊ pater dñi noſtri ihũ xpi qui conſo· n· in· o· t· n·

¶ Nunciate. Significat qꝛ ydola nec audiendi nec reſpondendi habẽt facultatẽ nũciate futura: vt rerũ euentibꝫ veſtrã mõſtretis potẽtiam. Notandũ poſt aduentũ chriſti cõticuiſſe ydola: futuroꝝ ſcientiam ꝑmittentia· de xp̃o quoq; ⁊ de apoſtolis· et de ſua abolitione nichil potuerũt ꝑdicere· multo minus ergo aliena bona vel mala nũciare potuerũt. Si quid aũt prędixerũt: ſemp veritati ĩmxerũt mendaciũ· ⁊ ſic ſentẽtiam tempauerũt vt quicqd eueniret oraculo ꝯueniret· vt hoc·

¶ Aio te eacida romanos vincere poſſe.

gentibus ſuperbis· alias ſupinis:
cos. Aperiã in ſummis collibus
flumina· predicatores a chriſto flumine· flumen dei repletũ eſt aquis. flumĩs impetus l· ci· dei· humilium· benedicite deo dño d· f· i·
flumĩa: ⁊ in medio cãpoꝝ fontes
gentes. abũdantiam celeſtis ſapiẽtię. qui ſitit veniat ⁊ bibat:
Ponam deſertum in ſtagna aqua
ideꝫ· doctoribus. qui biberit ex hoc nõ ſitiet ineternum.
rum· ⁊ terrã inuiam in riuos aqua
irrigata terra oriuntur arbores.
gẽtium.
ſanctos ineternũ victuros in quibus opinionis bone odor.
rum. Dabo in ſolitudinẽ cedrum
predicatoꝝ reprehenſionem. miſericordes.
⁊ ſpinam ⁊ mirtum ⁊ lignuꝫ oliuę.
gẽtium. altiſſimos quoꝝ cõuerſatio in celis ẽ. diuiteſ ſeculi qui ſi ſunt in ſe fructuoſi ferũt predicatores· ſicut vlmus vitem.
Ponam indeſerto abietem vl
builes fide virentes. minores exempla maiorum.
mum ⁊ buxum ſimul· vt videant
memoriter. i· intelligentes imitentur.
⁊ ſciant ⁊ recogitent et intelligant
mirabilis deus in ſanctis ſuis.
pariter· quia manus domini fecit
ipſe fecit nos· ⁊ nõ ipſi nos. mirabile.
hoc· ⁊ ſanctus iſrael creauit illud.
quaſi camus in viis· vt reſpõdeatis· quare non intellexiſtis qꝛ manus domini fecit hec o gẽtes que credere deſpicitis aliis credẽtibus· ſicut ſcriptum eſt iſrael eſſe credentẽ ⁊ nõ credentem.
Prope facite iudicium veſtrũ di
quare nolitis credere. cõſilia rationis quare veritatem nõ ſuſcipiatis.
cit dominus· afferte ſiquid forte
os habẽt ⁊ nõ loquentur. indicẽt ydola ſi debeãt coli an ille. ydola
habetis dicit rex iacob. Accedãt
in quibus cõfiditis. filii aduẽtum· fidem gẽtium· interitum ſuum.
⁊ nuncient vobis quęcũq; ventu
quomõ mũdus factus ex nichilo ſi poteſtis.
ra ſunt. Priora quę fuerũt nunci
vt colamus vos. os habẽt ⁊ nõ loquẽtur. vos deos eſſe.
ate· ⁊ ponemus cor noſtrum ⁊ ſcie
fidem cuiuſq;.
mus· Nouiſſima eorum ⁊ quę vẽ
tura ſunt indicate nobis. Annũci
ſic.
ate quę futura ſunt in futurũ: ⁊ ſci
alio ſigno demõſtrat· ydola deos nõ eẽ
emus quia dii eſtis voſ. Bñ quo
q; aut male ſi poteſtis facite· et lo
agẽda vel futura predicite ſic. t ego·
quis debeat coli.
quamur et videamus ſimul. Ecce
ydolum nichil eſt·
vos eſtis ex nihilo· ⁊ opus veſtrũ
quia dii putamini quod nichil eſt.
abominabilis.
ex eo qđ non eſt· abominatio eſt q̃

¶ Patꝫ qꝛ ydola pᵒ aduentũ xp̃i vocẽ amiſerunt.

¶ Si poteſtis. Neq; dęmones poſſunt niſi ꝑmiſſione dei qꝛ aſſident ydolis· qui nec porcos· nec ſancti iob iumẽta potuerũt diſꝑdere ſine dei ꝑmiſſione. Paulus quoq; tradidit ſathanę quoſdam.

¶ Suſcitaui. Adhuc ꝯtra ydola loquit̃ ⁊ cõtra cultores eorum. Poſt chriſti aduentum quibuſdã in errore manẽtibus ſuſcitatur ppł's nationũ.

¶ Hebręi ſuſcitari ab aquilone· ⁊ venire ab ortu ſolis aſſirium et ꝑſam interꝑtantur· qui hirl'm venerunt· ⁊ principes illius cõculcauerũt· nulluſq;

fecit ⁊ coluit. quaſi ego aũt. a quo exardeſcunt mala.
elegit voſ. Suſcitaui ab aquilone
chriſtus. quia iudea in oriẽte.
vt relictis ydolis vnũ deum colãt· vnde ego in nomĩe patris mei veni. chriſti.
et veniet ab ortu ſolis. Vocabit
ſeculi.
nomen meum ⁊ adducet magiſtra
tanq̃ vas figuli cõfringes eos. figulus
tus quaſi lutum· et velut plaſtes
vt faciat aliud vas in honorẽ· aliud in cõtumeliam.
conculcans humũ. Quis annũci
que adhuc futura: quaſi preterita dico me feciſſe.
auit ab exordio vt ſciamᵘ· ⁊ a pri
quia.
cipio vt dicamus iuſtus es? Non
ex diis veſtris. preterita. qꝛ muti. futura.
eſt annuncians neq; predicẽs· ne
quia ſurdi. pmogenitus meus.
q; audiẽs ſermões veſtros. Pri
predicatores. vobis auxilium·
mus ad ſyon dicet ecce adſum et
eccleſie. bona annũciantes· ego omnipotens vidi·
hieruſalẽ euãgeliſtas dabo· Et vi
ydolis·
di· ⁊ non erat ex iſtis quiſquã qui
predicẽdi vel reſpõdendi· a cultoribus·
iniret conſilium: ⁊ interrogatus re
ydoloꝝ cultores
ſpõderet verbum. Ecce omnes in
cultus vel ipſum ydolum·
iuſti: et vana opera eoruꝫ· ventus
inutile·
⁊ inane ſimulachra eorum.

¶ C. XLII.

filius ſcđm humanitatem·
Ecce ſeruᵘ me
in die aſcẽſionis· ex milibus ad redemptionem mũdi· hic ẽ filius meus·
us· ſuſcipiam eum electus meus
in quo omnes virtutes qui dei virtus ⁊ ſapientia.
complacuit ſibi in illo anima mea
qđ ante neſciebant·
Dedi ſpũm meum ſuper eũ· iudi
qui crediderũt iudeis excecatis.
per apoſtolos· per ſingulos· ſicut ouis ad occiſionem ductus eſt· mutis ⁊ mãſuetus·
cium gentibus proferet. Nõ cla
in iudicio·
mabit· neq; accipiet ꝑſonã· nec au
Nõ ſum miſſus niſi ad oues que p· d· i· fuit tamẽ in cõfinio tyri ⁊ ſydonis· ⁊ ceſaree philippi· ſed eas nõ intrauit·
a iudea·
dietur vox eius foris. Calamum
qꝛ miſericors peccatoribus· ꝓpĩquos extinctioni·
quaſſatum nõ conteret· ⁊ linũ fu
ſcđm opera cuiuſq;·
migans nõ extinguet· In verita
filius· vltimum. ſemper enĩ hilaris· ſemperq; iocũdus fuit.
te educet iudicium: nõ erit triſtis

ydoloꝝ quę colebant hoc ſciuit eſſe venturũ niſi ſolus deus· q̃ vlcᵘ eſt eos ꝑ peccatis ſuis.

¶ Suſcitaui ab a. Gẽtes quę frigidę torpentes ſine calore dilectionis vt credãt in eũ qui venit ab ortu ſolis· vnde ſupra. Quis ſuſcitauit a· o· iuſtum?

¶ Quis annunciauit. Quaſi nullus deus in gentibꝫ fuit q̃ annũciauerit aduentuꝫ filij ſi ẽ autẽ q̃ annunciauerit: dicemus quia iuſtus eſt.

¶ In aduẽtu filij demones q̃ in ydolis vẽtura nũciabant: obmutuerant.

¶ Audiens. Quia bruta gentilium corda errorẽ ſuũ intellexerũt ⁊ vaticinia falſa reliquerunt.

¶ Primus ad ſ. d· Eccłia. ſ· ecce adſũt filij· ſ· e· quos per fidem meam donaui tibi· ſ· apoſtoli quoꝝ ꝑdicatione nati ſunt tibi filij.

¶ Ecce omnes iniuſti. Quicqđ de idolis vel de gẽtibus diximus: ad hereſiarchas ⁊ prauitatis dogmata referamus· qꝛ xp̃o pacem eccłię nũciãte ⁊ veritatẽ monſtrãte: ipſi errorẽ ſequũtur· ⁊ vento ⁊ turbini ꝯpantur.

¶ C. ·XLII.

¶ Ecce ſeruus meus. Notandũ qꝛ apoſtoli· iacob· iſrł· ⁊ ſemẽ abrahę appellantur· q̃ hꝫ poſtea· quaſi ſeruis et hoibus dicit̃. Noli timere vermis iacob ⁊c. Xp̃us aũt non iacob· vel iſrael ſed ſeruus dicitur. Vñ ſeruus meᵘ ⁊c· humiliauit enĩ ſe formam ſerui accipiẽs.

¶ Dedi ſpiritum. In conceptione· vnde ſ· ſ· v· in te ⁊ v· a· o· tibi Nõ in baptiſmo dauit: cũ ſpiritus in ſpecie colũbę ſuper ipſum requieuit.

¶ Calamum· ⁊c. Scribas et phari· exnitidos· intus vacuos qui ydola nõ colebant vñ nitebant· ſed fidem non habebãt intus: vñ vacui. Hos nõ ꝯtriuit ſed ad pęnitentiã vocauit. Calamũ ergo ſcđm iſtos dicit· ⁊ regnũ iudeoꝝ q̃ſſatũ: qꝛ iã alienigena regnabat.

¶ Linũ f· Sacerdotiũ iam pęne extinctum· de lino autem fit ſacerdotale veſtimentum·

¶ Educet. Iudiciũ iudicabit· ſ· non metuens ſcribas ⁊ phariſeoſ·

¶ Non erit. Hoc mattheus non poſuit· ſiue inter iudicium ⁊ iudicium media ſcriptoris errore ſublata ſunt. Eſt autem ſenſus equalitateꝫ vultus

omni tempe conſerua‑
bit· qđ de ſocrate falſo
gloriãtur philoſophi·
q. ſ. plus ſolito nec tri‑
ſtis fuerit nec letus.

¶ Iudiciũ. Unde
in iudiciũ ego veni in
mundũ iſtum: vt qui
non vidẽt videant ⁊c.

¶ Iuſticia. Iuſtũ
fuit vt trãſiret ꝑ apłos
ad gentes cõtemptus
a iudeis.

¶ Uinctũ. Funib⁹
peccatoꝝ· in euãgelio
quem ſathanas vinxe
rat: dominus ſoluit.

¶ Alteri. Filius ⁊ ſpi
ritus ſanctus in deita‑
te a patre alter non eſt
et ideo eandẽ gloriam
⁊ laudem habet.

¶ Uobis faciam
Ut ſciatis qꝛ ego do‑
minus ⁊ nõ eſt alius· ⁊
qui priora cernitis: im
pleta credatis que pol
liceor futura.

¶ Nouũ. In noui
tate ſpũs· nõ ĩ vetuſta
te littere· nec ſolũ in ve
teri t· ſed etiã in nouo.

¶ Qui deſcen· in
mare. Prius piſca‑
tores piſciũ: poſt homi
num· vnde ad litteraꝫ
multa maria trãſierũt·
vnde cũtes in mundũ
vniuerſum p· e· o· c·

¶ Cedar. Filius hiſ
mael· ſaraceni ab eo ꝗ
melius agareni: ſed no
mine libere velauerũt
ignominiã ãcille. Hiſ‑
mael enĩ filius ancille
agar fuit· ab hac ſarra
ceni· xij· enĩ duces ge‑
nuit· Noĩe quoqꝫ eius
ipa dicitur prouĩcia.

¶ De uertice m·
Sup montẽ excelſum
aſ· t· q· e· ſyon. De ver
tice montis: de altitu‑
dine virtutis ⁊ cõtem‑
plationis· vt etiam ex‑
emplo doceant que ꝑ‑
dicant.

¶ Uociferabitur
Unde ipſi me prouo
cauerũt in eo· qui non
erat deus· et ego in gẽ

neqꝫ turbulentus· donec ponam
ſ terrenis. ſ nouiſſimũ· ſ euãgelium·
in terra iudicium· ⁊ legem eius in
ſ gentes undiqꝫ tribulationibus percuſſe·
ſ ſuperiora· ſ ne dubites de autore·
ſule exſpectabunt. Hec dicit do‑
ſ creator· ſ· omniũ ſ materiales. ſ in
habitaculum angeloꝝ.
minus deus· creãs celos et extẽ‑
ſ vt ex creaturis creator intelligatur
ſ ſuper inane.
dens eos· firmans terram ⁊ ꝗ ger
ſ quotidie. ſ aiam ſcđm illud· et inſpira
uit in f ſpir· ui·
minãt ex ea· dans flatum popu‑
ſ ſanctum.
lo qui eſt ſuper eam· ⁊ ſpiritum cal
ſ uirtute ratõnis. ſ terrenitatẽ· ſ o fili· ſ a iu
dea in gentes. ſ oĩm.
cãtibus eam. Ego dñs vocaui te
ſ unde pater iuſte· mũdus te nõ cognouit·
ſ pater in me manẽs: ipſe facit opera.
in iuſticia ⁊ apprehẽdi manũ tuã
ſ a morte. ſ qui omnia cõſeruas· ſ Implendũ
ſicut pepigeram populo meo iſrael·
et ſeruaui te. Et dedi te in fedus
ſ que erant in tenebris.
populi in lucẽ gentium· vt apires
ſ cordis· ſ infideliũ.
oculos cecorum· ⁊ educeres de cõ
ſ demonũ· ſ funibus peccatoꝝ. ſ peccati.
cluſione vinctum· de domo carce‑
ſ ignorãtie.
ris ſedentes in tenebris. Ego do‑
ſ nõ alius. ſ dominus.
ſ glorificaui· ⁊ iterũ glorificabo·
minus· hoc eſt nomen meũ. Glo
ſ preter te· cui dedi· cui datutus ſum.
ſ ydolis.
riam meã alteri non dabo: et lau‑
ſ a prophetis predicta·
dem meam ſculptilibus. Que pri
ſ in filio impleta. ſ euãgelium· repulſionẽ
iudeoꝝ· ſubuerſionẽ hieruſalẽ· cõuerſionẽ gentiũ
ma fuerunt ecce venerunt: noua
ſ fiãt actu·
quoqꝫ ego annũcio antequã orian
ſ o apoſtoli euãgelium predicate·
tur audita vobis faciaꝫ. Cantate
ſ noua hec. ſ In omnẽ terrã exi
uit ſonus eoꝝ ⁊c· a ſummo celo e· e·
domino canticũ nouũ: laus eius
ſ miraculis· a ſolis ortu· ⁊ ab o· laud· n· d·
ab extremis terre· Qui deſcẽditis
ſ ſeculi tempeſtates. ſ laudet. ſ diuerſe eccle
ſie· vel gentes.
in mare· et plenitudo eius inſule
ſ gẽtes· ſ laudet ⁊ letetur.
ſ vocem in laudẽ· qꝛ liberauit· ⁊ letetur de ſalute
ſua:
et habitatores earũ· Leuet deſer‑
ſ eccleſiis·
tum· ⁊ ciuitates eius: in domibus
ſ qui nõ ſolebat· ſ tenebre· i· gẽtes· deum ignorã
tes· ſ dominũ. ſ gẽtes.
habitabit cedar· Laudate habita
ſ ciuitas in paleſtina· ſed hic duriciã gẽti
um ſignificat· ſ chriſti.
tores petre: de vertice montiũ cla
ſ apoſtoli ⁊ alii· ſ in auditoribus.
mabunt. Ponent domino gloriã
ſ gentibus.
et laudẽ eius in inſulis nũciabunt
ſ deſcribit ſaluatoris aduẽtum ⁊ compat eũ viro
fortiſſimo cõtra aduerſarios pugnaturo.
ſ qui videbatur debilis. ſ de captiuitate iu
deoꝝ. ſ a miſericordia opinione· nõ re·
Dominus ſicut fortis egredietur
ſ cõtra inimicos ſuos. ſ vltõnis
ſicut vir preliator ſuſcitabit zelum
ſ dicẽs· vos ex patre diabolo eſtis.
Uociferabitur ⁊ clamabit· ſup ini

ſ iudeos. ſ p romanos. ſ o iudei
micos ſuos cõfortabitur. Tacui·
ſ expectãs penitẽtiam veſtrã
ſemper ſilui patiens fui. Sicut pa
ſ cõſilia veſtra· ſ agiam que cogitauerim.
riens loquar· diſſipabo· et abſor‑
ſ vos oĩno delebo. ſ maiores. ſ ſuperboꝝ va
rietates.
bebo ſimul· deſertos faciã mõtes
ſ mediocres. ſ populum·
excelſos et colles· ⁊ omne germen
ſ per romanos· ſ tũc. ſ flumẽ ſapiẽtie
eorũ exiccabo. Et ponaꝫ flumina
ſ gẽtium· ſ doctrĩe iudeoꝝ vt prophetas le
gẽtes nõ intelligãt·
in inſulas· ⁊ ſtagna arefaciam. Et
ſ gẽtes. ſ chriſtum qui eſt via v· ⁊ v· ſ mõ
educam cecos in viam quã neſci‑
unt· in ſemitis quas ignorauerũt
ſ proficere. ſ Non eſt volẽtis neqꝫ currẽtis· ſꝫ
dei· m· ſ ignorãtiam·
ambulare eos faciam. Ponã te‑
ſ gẽtibus·
nebras eorũ corã eis in lucem· et
ſ vt in veteri t· lumẽ chriſti accipiãt· ſ corda eoꝝ
ſ predicta· ſ vt teruti peniteãt·
praua i directa. Hec verba feci
ſ Nõ futura promitto: ſed promiſſa iã red
do. ſ incorrectos· ſ ſed ipii· ſ his auditis
eis· ⁊ non dereliqui eos· cõuerſi
ſ etiã apoſtolos expellẽdo· ſ de gẽtibus
que predicãtibus apoſtolis credere noluerũt·
ſunt retrorſum. Confundãtur cõ‑
ſ confundãtur omnes qui adorant ſculptilia·
ſ gẽtes·
fuſione qui confidunt in ſculptili·
qui dicũt conflatili· vos dii noſtri
ſ iꝫ. ſ auribus cordis· ſ mente·
Surdi audite· ⁊ ceci intuemini ad
ſ lumen verũ· ſ expoſito·
ſ non gẽtes vt mentiuntur iudei· ſ iſrael qui do
mino prius ſeruiuit·
videndũ. Quis cecus niſi ſeruus
ſ prophetas·
meus: et ſurdus niſi ad quẽ nunci
ſ modo·
os meos miſi: Quis cecus niſi ꝗ
ſ ſub peccato·
venundatus eſt· ⁊ quis cecus niſi
ſ prius· ſ o iſrael· ſ intelligit le
gem ⁊ prophetas·
ſeruus dñi: Qui uides multa: nõ
ſ que ibi precipiuntur· ſ de quo ſupra audie
tis auditu· ⁊ non intelligetis·
ne cuſtodies: Qui aptas habes
ſ corpis· ſ obedies· ſ tamẽ·
aures nõne audies: Et dominus
ſ gratis· ſ obſeruãdo· ſ populũ·
uoluit ut ſanctificaret eũ· ⁊ magni
ſ de vitiis ad virtutes· ſ iacẽtem.
ficaret legem· ⁊ extolleret. Ipſe au
ſ inobediens. ſ ſpiritibus immũdis· ſ ab
hoſtibus chaldeis romanis·
tem populus direptus ⁊ uaſtatus
ſ impedimentũ ne credãt in chriſtum· ſ inſipi
entium· ſ in corde ⁊· c· locuti ſunt· ſ in abſcõ
dito cordis· m· ſcimus quia verax es.
Laqueus iuuenũ omnes· ⁊ i do‑
mibus carcerũ abſcõditi ſunt· Fa
ſ hoſtium: ſ nec propheta nec dux qui in
tercedat ad dominũ pro eis ſicut moyſes ⁊ alii.
cti ſunt in rapinã· nec eſt qui eru
ſ predam inimicoꝝ· ſ domĩo·
at· in direptionem· nec eſt ꝗ dicat·
ſ eis libertatem. ſ ſaltem pauci audiant·
redde. Quis ẽ in uobis ꝗ audiat·
ſ quod prenũtio·
hoc attendat· et auſcultet futura:

te ſtulta irritabo eos.

¶ Sicut pariens
Partum cõſilij mei ꝓ
fundã in lucẽ ſicut mu
lier infantem: ſic profe
ram diſſimulatum do
lorem.

¶ In ſemitis. In
cognitione prophetaꝝ
qui ſunt ſemite ad xp̃ꝫ
dum eius natiuitatem
reſurrectionem· ⁊ aſcen
ſionem predicunt.

¶ Cõfundantur.
⁊c. Cũ plenitudo gen
tiuꝫ intrauerit tũc etiã
iſrael cõuerſus erroris
ſui pẽitebit· qui ydolis
ante ſeruiuit.

¶ Et ceci. Ille preci
pue cecus dicitur ꝗ an
te vidit· ille improprie
qui nũqꝫ. Ita iudeus
proprie gentilis impro
prie.

¶ Laqueus i· ⁊c·
Reuertitur ad ꝑdica
tionem dñi· increpans
ſcribas ⁊ phariſeos· hi
enim laqueus ſimplici
bus ne ad dominũ cõ
uerterentur.

¶ Quis eſt ⁊c· Hor
tatur eos propheta vt
ſaltẽ aliqui audiãt· et
cauſas ſue captiuitatiſ
intelligant et caueant.

¶ Super eū. Ut qui prius tacuerat: iā non taceret nec verbis ſed tormētis eum corriperet.

¶ Et non cognouit. Sicut hiſtorię tradunt nec gentes hoc fieri in vltionē filij intellexerunt· nec iudei malicia ſua excecati.

¶ C. XLIII.

¶ Et nūc hec. Supius locutus ē de captiuitate iudeoꝝ et malicia eoꝝ q̄ credere noluerūt: nunc primitiuā alloquitur eccleſiā que eſt de iudeis: vt creatorem anime ſue ꝛ corpiſ intelligant.

¶ Creans t· ia· ꝛc· Jacob ſupplātator· iſrael vir videns deum· Hi ſunt apli et apoſtolici viri qui ꝛ vicia ſupplātauerunt· ꝛ deū videre meruerunt.

¶ Per aquas. Secundum hebręos: per aquas ęgiptū pro magnitudine nili· per flumina chaldei: q̄ apud eos ſunt flumīa multa per ignē (q̄ crudeles ꝛ igniti) macedones deſignantur. Per flammam (omnia quę cōſumit) romani. Hec quoq̄ regna p̄dicādo trāſierunt apoſtoli· et dominus vbiq̄ cū eis.

¶ Dedi propiciationem ꝛc. Ut inde adquiras tibi miſericordiā ꝛ coronā p̄dicādo ſcꝫ ęgiptijs ꝛ ęthyopibus qui pene vlaimi· ꝛ ſabeis· eſt aūt ſaba ciuitas ī finib⁊ ęthiopię ſita. Jn omnem terrā exiuit ſo· c·

¶ Ex quo audierunt a domino. Euntes in mūdum vniuerſum p̄· e· o· c· Jlli aūt profecti p̄ę·

¶ Ab oriente. Multi veniēt ab oriente· et occi· ꝛ recum· cū· a· y· et ia· ab omnibus· ſ· mundi partibus.

¶ Dicam aquiloni. Grego· Aquiloni dicitur da: cum offerre deo ſuę fidei munera gentilitas impatur· auſtro aūt iubetur ne prohibeat: q̄ hebręis in fide cōfidentibus p̄cipitur ne vitam gentium ꝯtemnēdo repellāt ꝛc.

¶ Educ foras.

romanorum·
Quis dedit in direptionem iacob
pater.
et iſrael vaſtantibus? Nōne dn̄s?
nō alius. occidēdo filium. quia.
ipſe eſt cui peccauerūt· et noluerūt
mandatis. et. a filio.
in viis eius ambulare. Nō audie
euāgelium. ideo. per romanos. populum.
runt legē eius. Et effudit ſuper eū
† famem gladiū· captiuitatem.
indignationē furoris ſui· et † forte
bellum· et cōbuſſit eum in circūitu
hoc eſſe in vltionem mortis chriſti
† igne materiali ꝛ tribulationis.
et non cognouit· ꝛ † ſuccendit eum
ſe punitū· quia nō recepit dei filium.
et non intellexit.

¶ C. XLIII.

Et nūc hec di
prius luctatorē.
cit dn̄s creans te iacob
poſt cōtemplatorem·
ꝛ formās te iſrael. Noli timere q̄
ſanguine filij· quaſi familiarē· vt incunctāter predices nichil formides. o iſrael.
redemi te: ꝛ vocaui te nomīe tuo.
ſeruus. † per hoc innumera apoſtoloꝝ ꝛ aliorum predicatoꝝ tormēta ſignificat.
Meus es tu: cū tranſieris † p̄ aquas
tutor·
tecū ero: ꝛ flumina non operiēt te·
† anima quāuis corpore·
Cum ambulaueris in igne nō † cō-
bureris· ꝛ flamma non ardebit te
noli timere· q̄ tecum ſum vſq̄ ad cō· ſ·
quia ego dominus deus tuus ſan
qui predicatorem te facio.
ctus iſrael ſaluator tuuſ. Dedi pro
o iſrael. cōuertendo.
piciationem tuam ęgiptum· ęthy-
pro tua vtilitate.
opiam· ꝛ ſaba pro te ex quo hono-
pro illis cōuerſis. nō hominum
rabilis fact⁹ es ī oculis meis ꝛ glo
ideo. prior· vnde ipſe prior dilexit nos
rioſus. Ego dilexi te· ꝛ dabo homi
vnde habes mercedem. cōuerſos in predicatione tua. ſalute.
nes pro te· et populos pro anima
ergo. aduerſa mūdi.
tua. Noli timere q̄ ego tecū ſum
ad eccleſiā. filios tuos in fide.
ab oriente adducam ſemen tuum
ſimiles tibi.
et ab occidente congregabo te. Di
diabolo redde quos captiuaſti.
cam aquiloni da· ꝛ auſtro noli pro
o iſrael· predeſtinatos. ab extremis terre. qui eratis de longe prope facti eſtis ſanguie chriſti.
hibere. Affer filios meos de lon-
animas vel mulieres ſanctas.
ginquo· ꝛ filias meas ab extremiſ
adducam.
terrę. Et omnē qui inuocat nomē
corpore.
meum in gloriā meā creaui eum
anima. fidelem. † o filij. † ſub infidelitate mētis.
formaui eum ꝛ feci eum. † Educ † fo
corpis.
ras populum cęcum· ꝛ oculos ha
mēte. in corpe.
† poſt vocationem iudeoꝝ.
bentē: ſurdū ꝛ aures ei ſunt. † Om

† In ouile oniū cuius ꝛ vnus paſtor.
nes gentes cōgregatę ſunt † ſimul:
prius. † iudei predeſtinati. deoꝝ veſtroꝝ
et collectę ſunt † tribus. Quis in
o gentes. qd̄ dico.
vobis annunciet iſtud: ꝛ quę pri-
preterita. ſicut deus noſter. † Jpſi dij teſtimonijs ſe probent·
ma ſunt audire vos faciet? † Dent
ira· veri dij probentur·
teſtes eorum et iuſtificentur: ꝛ au-
quod dubitēt veros deos eſſe. † o prophete· o apoſtoli· quaſi ipſi nō habēt ſꝫ vere vos t·
diant ꝛ dicant: † Uere vos teſtes
pater chriſtus·
mei dicit dominus: ꝛ ſeruus meuſ
ex omnibus in ſalutē omniū· in quo cōplacui· hec omnia· ſ· fient·
quē elegi· vt ſciatis ꝛ credatis mi
qui prius bruti ꝛ inſenſibiles·
ſolus· deus·
hi· ꝛ intelligatis quia ego ipſe ſum
ego omnia creaui q̄ ante ꝛc· † qui ſum principium· ꝛc· † formatus alia littera· alicuius rei.
Ante † me non eſt † formator deus
quia finis ſum· q̄. nō alius. repetitio cōfirmatio eſt.
ꝛ poſt me n̄ erit· Ego ſum ego ſum
quia vnū in ſubſtātia pater ꝛ f· ꝛ· ſ· ſ· vel ſine me nō eſt filius qui eſt mūdi ſalus·
dn̄s: ꝛ non eſt abſq̄ me ſaluator.
† in filio genus humanū· preteritum vel futurū annūciaui·
Ego annūciaui ꝛ † ſaluaui: auditū
† prophetis ꝛ apoſtolis predicantibus· ſicut et deus· ſed ego· tantū·
feci ꝛ non fuit in † vobis alienus.
prophete ꝛ apoſtoli quia ego predixi· nō alius
Uos teſtes mei dicit dominus· et
ego deus. Et ab initio ego ipſe· et
poteſtate· qui ab initio predico futura·
non eſt qui de manu mea eruat·
ſalutē gentium· opus·
Operabor· ꝛ q̄s euertet illud? Hec
per filiū· vel redemptor·
o apoſtoli·
dicit domin⁹ ſaluator veſter ſan-
filium·
ctus iſrael. Propter vos emiſi in
mūdum cōfuſum peccato· † a cordibus hominū· † impedimēta principum demonū·
babylonem: ꝛ † detraxi † vecteſ vni
† demones per fluctus huius ſeculi miſeras animas circūducentes ꝛ inde gloriātes·
uerſos· ꝛ † chaldeos ī nauibus ſu-
nō alius. hoc decreui
ſanctificans vos·
is gloriātes. Ego dominus ſctūs
† contemplatiuos. regens vos.
veſter creans † iſrl̄ rex veſter. Hec
dicit dominus qui dedit ī mari vi
† iordanis vel arnon: vt exitus de egipto introitus ī terrā promiſſionis haberet ex miraculo·
am ꝛ in † aquis torrētibus ſemitā.
de egipto· currus· equites·
Qui eduxit quadrigaꝫ ꝛ equū: ag
ſcꝫ magnū. ·i· omnes. ſomno mortis.
men robuſtūq̄. Simul obdormie
ad bonū ſuum. impetu aquaꝝ.
runt nec reſurgent· contriti ſunt
in momento ſucciſum vel igne correptum.
o apoſtoli.
quaſi linum· ꝛ extincti ſunt. Ne me
† ſupradictoꝝ quia maiora faciam ꝛ vos ipſi
† parua maiorum cōparatione.
mineritis † priorum: ꝛ † antiqua ne
intueremini. q̄. † noua magis mirāda.
intueamini. Ecce ego facio † noua:

Uox patris ad filium de iudeis mente cęcis. Et nota prius eē factā vocationē iudeoꝝ· deinde gentiū. Unde et paulus· vobis oportebat primum loqui verbum dei.

¶ Omnes gētes Propheta ad gentes increpās de ydolatria ꝛ admirans quod nullus in gentibus hoc p̄ ſcire potuit ſed tantū populus dei qui legeꝫ dei accepit prophetas habuit. Unde notus in iudęa deus.

¶ Non eſt form. Quidam codices habent plaſmatus: ſꝫ nō cōuenit bene· ſic tamē poteſt exponi. Añ me non eſt formatum ydolum: quia feci hominē iuſtū a quo iniuſte formatum eſt ydolum.

¶ Ego annunciaui. Per p̄phetas natiuitatem filij· vocationem gentium· expulſionem demonum.

¶ Hec dicit dominus ꝛc. Hec ſcꝫ quę ſequūtur. Pater ad apl̄os. Propt̄ voſ qui· ſ· teſtes mei eſtis q̄ ſcꝫ euāgelium predicatis· quibus dixit nolite timere.

¶ Chaldęos in naui· Secundū hyſtoriam chaldei abundant fluminib⁊· et ſtrenui ſunt nauibus ꝛ inde gloriantur.

¶ Ego dominus ſ· u· Olim filijs iſrael: modo vobis. O apoſtoli in mūdo expulſis demonibus ꝛ omnib⁊ victis principibus.

¶ Facio noua Multa: quę reficiunt animas non corpora· olim de petra vnū tātū produxi fontem ad corpora reficienda.

Drachones. Maligni·venenoſi·q̄ in ſolitudie gentiũ mo rabãtur ydolatrię ſan guine mortiq̄ꝫ feritate beſtiales.

Strutio ſpẽm ala rũ babet·volatu caret Sic hypocrita ſpecieꝫ ſanctitatis bꝫ rem aũt non babet.

Non me inuo caſti. Ad iudeos lo quitur qui añ aduentũ dñi ydola coluerunt. Vel ad eos q̄ poſt ad uentum credere nolue runt.

Nec laboraſti. Non feci te laborare poſt aduentũ filij·vt p̄ cõſa queq̄ꝫ offerres: qꝛ ſacrificiũ deo ſpũs cõ· Vel nõ laboraſti ĩ me tũ:qꝛ ydoliſ offerebaſ

In thure. Per thus et calamũ qui eſt ſurculus arboris aro matice:omnia aroma ta accipe·

Ego ſum. Qua ſi fecilti me laborare ſb onere peccati tui: Ido iam nõ ſeruũ nõ pueꝝ voco ſꝫ ſimpliciter ap pello iacob ꝛ iſrael:vt oſtendã ꝛ arguam pec catores.

Reduc me. Bo na quę feci tibi. Quid vltra debui facere tibi et non feci? Vel ſi q̇d iuſti babes ego libent recipiam.

Narra ſi ꝛc·Lxx· de ſuo addiderũt dic tu prior iniquitates tu as vt iuſtificeris·

Narra tu p̄or. Si prior dixero: oppones forſitan te vel ſapiẽtia mea vel fortitudie gra uatũ vel multiplicatõ ne verboꝝ

Pater tuus·ꝛc Abrabã·ſ·qui dño ter ram promiſſionis pol licente rĩdit. In quo ſciam qꝛ poſſidebo eã?

Pr̄. Vel ip̄e abra bam q peccaſſe dicitur in promiſſione filij du bitando. Vel ppl̄s in deſerto cõtra deũ mur murando·quaſi: cog noſce te de peccatorib generatũ.

Interpretes. Quaſi inter ptes ſali cet pacem ferentes.

C. XLIIII.

Et nũc audi. Primos fideles de iu

et nunc orietur:vtiq̄ꝫ cognoſcetis
ſgentiũ. ſ totius mũdi non tantuꝫ in mari rub:o· ſ chriſtum. ſ doctrine.
Ponã in deſerto viam ꝛ in inuio
ſ tũc. ſ qd̄ nõ ante. ſbeſtialis.
flumina et glorificabit me beſtia
ſhypocrite.
agri drachones et ſtrutiones. Qꝛ
ſeoꝝ. ſ veteris ꝛ no·t· ſ idem.
dedi in deſerto aquas:ꝛ flumina ĩ
ſariditate rõnis ſaque viue. ſ fideli·ſ·
inuio vt darem potũ populo meo.
ſ ·ſ· ſgentilem. ſin fide·
electo meo. Pplm̄ iſtum formaui
ſnatiuitatis·paſſionis re·aſ·
ſ alus. ſ ſed ydola.
mihi·laudẽ meã narrabit. Nõ me
ſcorde. ſlaudantibus beſtiis. ſ pe nitendo·
inuocaſti iacob nec laboraſti in me
ſimpleto ſignificato·vnde·ſa·ꝛ o·n olui· au·ꝛc· ſ tantũ ſed ydolis·ego nõ quero patrẽ ſed totũ·
iſrael. Non obtuliſti michi arietẽ
ſ vnde ſupra vt quid michi multitudinẽ victi marũ veſtraꝝ dicit dominus.
holocauſti tui:ꝛ victimis tuis nõ
ſ nec requiſiui a te precioſum aliquid in quo parãdo laborares.
glorificaſti me. Non te ſeruire feci
ſtali. ſſpũs cõtri·ꝛc· ſtibi·
in oblatione: nec laborem prębui
ſſic oblato. ſpoſt aduentũ chriſti vel nõ mibi tãtum ſed ydolis. ſ in cenſuꝫ abomĩatio ẽ mibi
in thure. Nõ emiſti mibi argento
ſnõ mearum.
calamum:ꝛ adipe victimaꝝ tua·
ſnõ placuerũt michi ſ ſꝫ ydola· ſdiu expectaui te ad penitẽtiam vt coactus dicereꝫ·la borani ſuſtinens.
rum nõ inebriaſti me. Verũtamẽ
ſeruire me feciſti in peccatis tuis
ſidem. ſſuſtinẽdi. ſquia induratus es in ne quitia tua.
prębuiſti michi laborem ĩ iniq̄ta·
ſ iudeos bortatur ad penitẽtiam ꝛ promit tit veniã· ſpius ſum ſmiſericors.
tibus tuis. Ego ſum ego ſum ipſe
ſin aſpſione ſanguĩs noui t·delẽs antiquũ cy rographũ. ſ ſi cõuerſuſ fueris· ſnõ propter te.quia miſericors ſum·
qui deleo iniquitates tuas propt̄
ſin baptiſmo dimiſſoꝝ. ſpoſt dignos fructus penitẽtie.
me:ꝛ peccatorum tuorũ nõ recor
dabor. Reduc me in memoriam ꝛ
ſego ꝛ tu quis recte egerit videamus. ſ qua ſi quia nil babes qd̄ dicas cõtra me. ſquid pote ris ſcꝫ.
iudicemur ſimul. Narra ſiq̇d ba
ſin iudicio. ſego loquor vt te ſcias que pateris ſuſtinere iuſte·ꝛ me ſola clemẽ tia miſereri. ſadam vel abrabam.
bes vt iuſtificeris. Pr̄ tuus p̄m⁹
ſmoyſes ꝛ aaron.ad aquas cõtradictionis· qui medii ſunt inter me ꝛ te.
peccauit:ꝛ interpretes tui pręua
ſ cõtaminari permiſi ne intrarẽt terram pro miſſionis.
ricati ſunt in me. Et contaminaui
ſmoyſen ꝛ aaron· ſ ne quis intraret in terrã promiſſionis preter ioſue ꝛ caleph.
principes ſanctos:dedi ad inter
ſquoꝝ corpa proſtrata ſunt in deſerto.
netionẽ iacob:et iſrael in blaſphe
miam.

C. XLIIII.

ſmãdata mea·
Et nunc audi
ſfidelis qꝛ infidelis iſrael nõ vult·
iacob ſerue meus:ꝛ iſrl̄
ſin predeſtinatione. ſin corpore:
quẽ elegi. Hęc dicit dñs faciẽs ꝛ
ſin aĩma. ſantequã eſſes.
formans te:ab vtero auxiliator tu
ſcrudelitatem coꝝ.
us. Noli timere ſerue meus iacob
ſo iſrael.
ꝛ rectiſſime quẽ elegi. Effundã eñ
ſveteris t·ꝛ no· ſidem·
aquas ſuper ſitientem:ꝛ fluẽta ſu
ſgẽtilitatem· ſſine bumore dilectionis ſapiẽ tie ꝛ gratie.
per aridam. Effundam ſpiritũ me
ſfilios ſpũales. ſgratiaꝫ que cor auditoris illumĩat·per quã ſermo predicatio nis fructificat.
um ſuper ſemen tuum: et benedi
ctionem meam ſuper ſtirpem tuaꝫ
ſſic· ſ bono ope. ſin baptiſmo renati·
ſſctõs fide virentes.
Et germinabũt inter berbas qua
ſ tanquã lig·qd̄ plã·ẽ·ſe·de·a·
ſi ſalices iuxta pręterfluẽtes aq̄s.
ſfidelis· ſ opibus iuſticie pfuſus· ſnõ ſeruus ydoloꝝ: quia ab illo factus·ꝛ ab ipſo redẽptus. ſ alius fidelis ad penitẽtiã vt vicia ſupplãtet.
Iſte dicet domini ego ſum·ꝛ ille
ſ idem. ſoſtẽdet opere·
vocabit ĩ noĩe iacob. Et hic ſcri
ſlxx·manu ſua vt de tyrocinio ſe chriſti militẽ glorietur. ſſecũdum bebreum domi ni ſcꝫ ego ſum·
bet manu ſua domino et in nomĩe
ſſi non carne erit ſcd̄m nomẽ iſrael·ſ·vir videns deũ nũc ſpe ꝛ fide tãdem ipſa re·
iſrael aſſimilabitur. Hęc dicit do
ſqui crediturus ẽ· ſ qui filii aduẽtũ ſuſcipiet
minus rex iſrael· et redẽptor eius
ſ omnipotẽs· ſ virtutũ· ſante me nullus· ego ſum a·ꝛ o·pri·ꝛ fi·
dominus exercituũ. Ego primus
ſ quia puer quẽ elegi in me deus eſt.
ſpoſt me nullus
ꝛ ego nouiſſimus:ꝛ abſq̄ꝫ me non
ſ naturaliter· ſin ydolis· ſ ea que nõ ſunt tãquã ea que ſunt·
ẽ deus. Quis ſimilis mei? Vocꝫ
ſ ego creaui omnia ex nichilo: ipſe exponat or dinem eoꝝ·
ꝛ annũciet ꝛ ordinem exponat mi
ſab adam·vel ex quo elegi populũ iſraeliticũ in peculiarem michi·
hi·ex quo ꝯſtitui pplm̄ antiquum·
ſſi deus verus eſt:ſicut ego annũciaui·
ventura ꝛ quę futura ſunt annũci
ſo fideles· ſ minas ydolatraꝝ·
et eis. Nolite timere neq̄ꝫ contur
ſtimẽdo· ſquia idolum nihil eſt·
bemini. Ex tunc audire te feci ꝛ an
ſo apoſtoli· ſ quia deus ſum oĩm·
nũciaui·vos eſtis teſtes mei. Nũ
ſalterius mũdi·
quid ẽ deus abſq̄ꝫ me·ꝛ formator
ſ factores:non ſolum idola·
quem ego non nouerim? Plaſtę
ſſimiles illis fi·qui fa·ea· ſ quia idolum ni bil eſt· ſprecioſiſſima in idolis
ydoli omnes nichil ſunt:et amã
ſ in die iudicii vel quolibet tẽpore vĩdicte·
tiſſima eorum non proderunt eis
ſſculptoribus· ſ factores· ſ idoloꝝ·
ſ vel quia· ſ oculos babẽt ꝛ nõ videbũt·
Ipſi teſtes eoruꝫ ſunt qui nõ vi
ſfactores· ſ in diis ſuis·
dent neq̄ꝫ intelligũt vt ꝯfundãtur

deis alijs obduratis cum quodã priuilegio noĩs ꝛ dignitate bono ris:alloquit̄ apl̄oꝝ ſcꝫ choꝝ audi iacob ſerue meus·ꝛ iſrael quẽ elegi prima ſeruitus·ſecũda electio.

Ab utero· In q̄ fratris plantam arripu iſti vel in prĩcipio eccle ſię manus pſecutorum euaſiſti.

Et rectiſſime· Iſrael ſcd̄m bebraicã veritatẽ rectus vel re ctiſſimus. Qꝛ antẽ vir vidẽs deũ dicitur:non a proprietate ſed a ſo no vocis habetur.

Effundã. Sali cet in baptiſmo per im poſitionem manuum.

Quaſi ſalices i·p·ꝛc· Salix arbor ĩ fructuoſa ſꝫ cito creſcit maxĩe ſi iuxta aquas ſit·ꝛ aiunt pbiſici qꝛ ſi quis eaꝫ ſumpſerit vel cibo vel potu: ſterilem eũ facit. Bñ ergo gen tes ſignificat quę ante ſteriles iuxta fluenta euãgelij cito creſcentes fructificauerũt ꝯtra na turã. Vel vtriuſq̄ꝫ po puli vocationẽ bic poſ ſumus accipe per ber bas ſcꝫ multitudinem gentiũ ad fiden veniẽ tium· ꝑ ſalices vero ꝑ mitiuã de iudeis eccle ſiam:quę cito credidit p̄dicantib aplis. Iſte dicet·ꝛc·credẽtiũ vari etatem deſcribit.

Et in noĩe iſ.aſ. Vt recipiant legem ꝛ propbetas· et ſpũs·ſ· gratias quę iſrael pro miſſę ſunt.

Ego primus et e· Poſt vocationẽ gentiũ q̄ abiectis ydo lis crediderũt agit con tra eos qui ꝯuerti no luerunt.

Abſq̄ꝫ me. Non dicit ſe ſolum eſſe:ſꝫ p̄ ter virtutẽ ꝛ ſapiẽtiam ſuã nullũ extremũ deũ eſſe·deoꝝ multoꝝ opi nionem ꝛ ſimulacra cõ demnans.

Nolite timere. o iſrael· Simulacra quę in monte ſynai ni bil eſſe vidiciſtis.

ſquaſi inſanus qui ſic putat fieri deum.
Quis formauit deum. ⁊ ſculptile
cõflauit ad nihil vtile? Ecce om̃es
ſqui facit ⁊ qui colit.
participes eius confundentur: fa
ſaſſumpti ad eos fabricãdos. † ſ ad iudicium.
bri enim ſunt ex hominibus. †Cõ
ſtanquam iudicãdi. ſ cõſciẽtia peccati.
uenĩet omnes ſtabunt et pauebũt
ſ ſuper errore. ſ quia.
⁊ confundentur ſimul. Faber fer
rarius lima operatus eſt: in prunis
ſ ydolũ.
et in malleis formauit illud: ⁊ opera
tus eſt in brachio fortitudĩs ſuę.
ſtamẽ. ſ nõ dabit ei mãducare talis deus. ſ dã
pe deo ſuo.
Eſuriet ⁊ deficiet non bibet aquã:
ſideo. ſ operando.
et laſſeſcet. Artifex lignarius extẽ
ſvt rectum opus faceret.
dit normam. formauit illud ĩ run
ſquadrangulũ vel rotũdum.
cina. Fecit illud in angularibus: ⁊
ſ torno. ſ vt repẽte in deũ cõſurgeret. ſaliud.
in circino tornauit illᵭ. et fecit ima
ſIn quadrato vel rotũdo. ſ vt quãto pulcrior tanto putetur deus auguſtior.
ginem viri quaſi ſpecõſum homi
ſ clauſum eterno carcere qui lõgo tempore creuerat in ſaltibus. vel cedrus. vel pinus.
† ſ faber ad idola facienda.
nem habitãtem in domo. †Succi
dit cedros. tulit ylicem. ⁊ quercuȝ
ſ diu. † ſ vt faceret deũ.
q̃ ſteterat inter ligna ſaltus. †Plã
tauit pinum quã pluuia nutriuit:
ſ pars. † ſ vt calefaceret artificem dei.
et facta eſt hominibus in †focum.
ſ ex predictis arboribus.
Sumpſit ex eis ⁊ calefactus eſt: et
ſinde.
ſuccẽdit. ⁊ coxit panes: de reliquo
ſopus ſuum.
autem operatus eſt deum. et adora
uit. ⁊ fecit ſculptile. ⁊ curuatus eſt
ſqõ fecit. ſligni.
ante illud. Medium eius cõbuſſit
igni. ⁊ de medio eius carnes coxit
⁊ comedit. coxit pulmentum et ſa
ſinde. ſex ligno eodem.
turatus eſt. ⁊ calefactus eſt. ⁊ dix
it. Ua calefactus ſũ. vidi focũ. Re
liquum autem eius deũ fecit. ⁊ ſcul
ptile ſibi. Curuatᷓ ante illᵭ. et ado
rat illud. et obſecrat dicẽs: Libera
me quia deus meus es tu. Neſcie
runt neq̃ intellexerunt obliti ſunt
enim ne videant oculi eorum. ⁊ ne
ſme feciſſe eos.
intelligant corde ſuo. Non recogi
ſquãuis rõnales. † ſ idola eſſe opera ma. ho.
tant in mente ſua: neq̃ †cognoſcũt

Eſuriet ⁊c. Fame ⁊ ſiti artificis et artis vilitas demonſtratur.

Quidquid de ydolis dictũ eſt: ad hereticorum referri poteſt principes q̃ ſimulacra dogmatum ſuorum artifici corde componũt ⁊ venerãtur ea que ſe ſimulaſſe ſciunt. Nec ſufficit eis error proprius. niſi ſimplices eorum adoratione decipiant. qui queſtũ pietatem putãt ⁊ deuorant domos viduarum abutẽtes vulgi impericia. Ita dialetica arte quaſi terebro ⁊ lima et runcina formant deum ſuum. ⁊ malleis cudũt. ⁊ inaurant rhetorici ſermonis venuſtate. quorum deus venter eſt. ⁊ gloria in confuſione eorum.

ſ apud ſe.
neq̃ ſentiunt vt dicant. Medieta
ſligni.
tem eius cõbuſſi igne. ⁊ coxi ſuper
carbones eius panes. et coxi car
nes. ⁊ comedi: ⁊ de reliquo eiꝰ ydo
ſquaſi hoc facere inſania eſt. ſ abſit. ſ vñ flaccus irridens ſimulacra gẽtium. Olim truncus eram ficulnus inutile lignũ. ſ vel gnt.
lum faciam? Ante truncum ligniȝ
ſhomo rõnalis. ſ abſit quia. ſ deus ergo nõ ẽ.
procidam? Pars eius cinis eſt.
ſnõ ſapiens.
Cor inſipiens adorabit iſtud. ⁊ nõ
ſ qõ tamẽ deberet.
liberabit animam ſuam neq̃ dicet
ſforſitan. ſ quia idolum nichil eſt qõ facio.
ſin opere meo
forte mendacium ẽ in dextera mea
ſtu autem. ſ idolum nichil eſt qõ facis ⁊ ideo abiice memor creatoris tui: ne facias iniuriã tibi vt adores opera manuũ tuarum.
Memẽto horũ iacob ⁊ iſrael: qm̃
ſnon idolorum.
ſeruus meuſ es tu. Formaui te ſer
ſideo. ſ nõ idolorum. ſ ergo.
uus meus es tu iſrael: non obliui
ſcreatoris tui. ſ vel ho. ſfacile. ſ que ſolis calore diſſoluitur. vel vento raptante tenuatur.
ſin proximum.
ſceris mei. Deleui vt nubem iniq
ſin te ipſum.
tates tuas: ⁊ quaſi nebulã peccata
ſ penitẽdo: quod ſi feceris celum ⁊ terra ⁊ omnia elemẽta in ſalute tua letabuntur.
tua. Reuertere ad me quoniam re
ſſanguie filii. ſ ideo. ſo angeli. ſmiſericordiam cum iacob.
demi te. Laudate cęli quoniã fecit
† ſangeli vel poteſtates quibus portantur fundamẽta terre.
dominus. Iubilate †extrema ter
ſſuperiores ſancti.
rę. Reſonate montes laudationeȝ
ſ propter fideles. ſ lxx. colles. i. mediocres.
ſelecti iuſticia prediti.
ſaltus ⁊ omne lignum eius quoni
ſmorte vnigeniti.
am redemit dominus iacob et iſra
ſapud deũ ⁊ homines.
el gloriabitur. Hęc dicit dominuſ
redemptor tuus et formator tuus
ſ antequã eſſes. ſ quaſi bene hoc poſſum facere quia extẽdi celos ſolus.
ex vtero. Ego ſum dominus faciẽſ
† ſ filium nõ excluſit nec ſpiritum ſanctuȝ: quia vnũ. ſed idolum.
omnia: extẽdens cęlos †ſolus: ſta
† ſ preter filiũ qui in me. † ſ precipue in aduẽtu filii. ſ deorum.
biliẽs terrã ⁊ nullus †mecum. †Ir
† ſ predicta a diuinis vel facta. huiuſmodi enĩ ante aduentũ mirabilia multa fecerunt.
rita faciens ſigna †diuinorũ ⁊ ario
los in furorem vertens. Cõuertẽs
ſapientes retrorſum. ⁊ ſcientiaȝ eo
ſoſtendens quia humanis cogitationibus dei ſapiẽtia nõ cõprehenditur. † ſ per mũdum. ſ euãgelii predicãdi.
rũ ſtultã facienſ. Suſcitãs †verbũ
ſchriſti. ſ voluntatis dei. ſ apoſtolorum ⁊ predicatorum.
ſerui ſui: ⁊ cõſiliũ nũciorum ſuorũ
ſ opere. ſetiam. ſ quaſi hoc ego feci.
cõplens. Qui dico ihrlm habitabe
ſa fidelibus tam iudeis quã gentilibus.
ſ eccleſiis in cõfeſſione fidei fundatis.
ris. ⁊ ciuitatibuſ iuda ędificamini

Iubilate ⁊c. Angeli qui habitatoribuſ terrę preſunt. Vel apoſtoli. vel prophetę ſuper quos ⁊ alij eſſe cõſtant. vnde ſuper ędificati ſuper fundamentũ a. ⁊. p. ⁊c.

Hęc dicit ⁊c. Supra locutus eſt de ydolorum ſubuerſione. ⁊ iſrael pęnitẽtis redẽptione: nunc autem de potentię ſuę magnitudĩe ne q̃s dubitet ᵭ ſaluatione quã promittit.

Qui dico ⁊c. De reſtauratõne quę facta eſt a zorobabel et alĳs ducibus cyro permittẽte loquitur: cũ adhuc implẽda eſſet captiuitas.

Flumina tua. a. Subdario. ſ. ⁊ cyro nepote eius. Nocte ei qua ab eis balthaſar occiſus eſt: eufrates fluuius qui ꝑ mediam ciuitatem fluebat ab eorum exercitu in riuos diuiſus eſt: vt per eius alueum ciuitatem ingrederentur.

C. XLV.

Chriſto meo cyro ⁊c. Allego. Poſſumus hec de eccleſiaſtico viro dicere cui deus dat ſermonem ⁊ ſapiētiam vt cōtrarias ſectas ſua diſputatione ſubuertat. ſicut ſtephano cuius non poterāt inimici reſiſtere ſapientie ⁊ vt reges. i. patriarchas ſingularum here ſum ſue ſubiiciat poteſtati. ⁊ apiat atqȝ ꝯfringat qđ dialetica arte videbat̃ cōcluſuȝ. ⁊ in mediū proferat archana hereticoꝝ ſupans ⁊ ꝯuincēs. vl' xpi ſecreta agnoſcat. in q̄ omnes theſauri ſapiētie ⁊ ſciē tie abſconditi. Talem virū deus noīe vocat quia defenſor eſt pueriſui iacob. ⁊ electi ſui iſrael. Hūc ſuſcipit et aſſimilat ſermoni ſuo ꝙ quis cauere debȝ ne ſuum putet eſſe qđ loq̄tur: ne audire mereat̃ accinxi te. ⁊ non cognouiſti me. Cū ei oēs docuerit non eſſe aliū deum niſi vnū deū iacob ⁊ iſrael: cōfundet̃ martion duos deos intelligens vnū bonum. alterū iniuſtū. alterū viſibiliū. alteꝝ inuiſibiliū cōditorem. Quorum prior lucem faciat. ſecūdus tenebras. Ille pacem. hic malū. cū vtrūqȝ pro diuerſitate meritoꝝ vnus deus idem qȝ cōdiderit.

Chriſto. Apud romanos dyadema. apud iudeos vnctio. ⁊ reges facit ⁊ ſacerdotes. a qua et xpi dicūt̃ Cyrus xp̄us: non vnctione ſed dignitate.

Et dorſa regū ⁊c. Que ciuitas illi nō patuit: quis regum terga non vertit: qui muri ante inexpugnabiles non ſunt eius obſidione ſubuerſi: Hec autē completa plenius inuenies in hyſtoria ſcenophontis.

Theſauros abſcō. Cunctarū vrbium: vt abiectis ydolis beneficijs inuitatus vnum deum ſentires. qui ante predixi nomen tuum anteqȝ eſſes.

Et vocaui te ⁊c. Sicut vocaui abraham. yſaac. ⁊ iacob. ⁊ m̄ltos ante predixi vt yſaac ⁊ ioſiam: ne ille eſſe videaris in cuius typum preceſſiti. ⁊ non cognouiſti me.

Et vo. t. in n. Aſſimilaui te filio meo in nomine ſcȝ. Cyrus enim heres: quia auunculi hereditatem ſuſcepit. Xp̄us quoqȝ heres eſt ſecundum illud poſtula a me ⁊ dabo t. g. Cyrus quoqȝ chriſtus dignitate impij. Filius autem xp̄us oleo leticie vnctus pre participibus ſuis.

Extra me. Quia filius ⁊ ſpiritus ſanctus in patre preter ſermonē q̄p

et deſerta eius ſuſcitabo. Qui di-
ſ mūdo. ſ peccāti. i. babiloni. ſ ſapientiam mūdi potētiam regum. ſ tigrin ⁊ eufraten. ſ habitatoribus vel amatoribus tuis.
co profundo deſolare: et flumina
† ſ In meis. qđ vni. ex mi. me. fe. michi fe.
tua arefaciam. Qui dico ciro †pa
ſtor me⁹ es ⁊ omnē volūtatē meā
ſ dimittēdo populum meū.
cōplebis. Qui dico iheruſalē edi-
ſ a iheſu ſacerdote magno ⁊ alijs redeuntibus a captiuitate. ſ ſub ciro tātuȝ templi fundamēta facta ſunt vel iacta.
ficaberis. et templo fundaberis.

C. XLV.

HEc dicit do
ſ. i. regi.
minus chriſto meo cyro
ſ dux auxiliator vt nullus reſiſtere queat.
cuius apprehēdi dexterā vt ſubii-
† ſ chaldeos. babilonios medos ⁊ alios multos
ciā ante faciem eius †gētes. ⁊ dor-
ſ ante eū in fugā. † ſ alias corā eo
ſa regum vertam. Et aperiaȝ †ante
eum ianuas ⁊ porte non claudent̃
ſ o cyre. ſ babilonios chaldeos.
Ego ante te ibo: et glorioſos terre
ſ tibi.
humiliabo. Portas ereas cōterā
ſ omnis poteſtas a domino deo eſt.
⁊ vectes ferreos ꝯfringam. Et dabo tibi theſauros abſconditos: et
archana ſecretorū vt ſcias qꝛ ego
ſ anteqȝ ſis. predicēdo que futura ſunt tibi.
dominus qui voco nomen tuū de
† ſ vt liberes eū a captiuitate. agnoſcēs que pro co tibi bona fecerim ⁊ faciēda predixerim.
ſ non propter te.
us iſrael propt̃ ſeruū meū †iacob ⁊
iſrael electum meum. Et vocaui te
ſ qđ eſt cyrus. ſ tamē.
in nomine tuo: aſſimilaui te: et nō
ſ vnū deū: ſed ydola adoraſti que nihil profuerūt tibi.
cognouiſti me. Ego domin⁹: ⁊ non
ſ alius.
eſt amplius. extra me nō eſt deus.
ſ fortitudine multaꝝ gentiū. ſ virtute vt regna ſubiiceres. † ſ qui hec dedi tibi. † ſ hec feci.
Accinxi te ⁊ nō ꝯgnouiſti† me. †vt

pe ⁊ rationem virtutēqȝ meam ⁊ ſapientiā que in me eſt. nō eſt alius deus.

Ut ſciant hi. Heſdras dicit cyrum ſcripſiſſe omnibus gentibus non eſſe deum niſi deum iſrael. Vel ex captiuoꝝ liberatione dei clementia ⁊ potentia omnibus magis nota. Joſephus autem in libro antiquitatū iō populum fuiſſe dimiſſum: quia cyrus legit in libro yſaie que de eo dominus per prophetam dixerat ante.

Formans lucem et cre. t. Grego. Non mala que nulla ſua natura ſubſiſtunt creant̃ a domio: ſed creare ſe mala domin⁹ indicat cū res bn̄ creatas nobis male agētibus ī flagellū format. vt ea ipſa et ꝑ dolorē quo fuerīt delinquētibus mala: ſint ⁊ per naturam qua exiſtūt bona. vnde ⁊ venenū quidem mors eſt homini. ⁊ vita ſerpēti. For. lu. ⁊ cre. t. qꝛ cum ꝑ flagella exterius doloris tenebre creantur intus ꝑ eruditionē lux mētis accenditur. Fa. pa. et crea. ma. qꝛ tunc nobis pax cū deo redditur: cū hec que bene ſunt cōdita. ſed nō bene cōcupita in ea que nobis mala ſūt flagella vertūtur.

Tenebras. Noctem vel captiuitatem Quaſi penitētes miſertus ſ captiuitate reduco. Iratus peccantes captiuo.

Malum. Bellū ſcilicet afflictionem. ſecundum ꝙ dicitur ſufficit diei malicia ſua. Confundātur ergo q̄ deum malorum conditorem arbitrātur. Hic enim malum nō cōtrarium bono: ſed ꝓ afflictione ponitur ⁊ bello.

Rorate c. ⁊c. De aduentu xpi per cyruȝ ſignificati quia a captiuitate diaboli liberauit gen⁹ hu. cōuenienter adiungit. Vl' poſſunt hec herere ſupioribus: vt cyro captiuitatē laxante methonomicos celū et terra letent̃.

Et nubes. Prophete corda noſtra ſalutari pluuia irrigātes ⁊ chriſti natiuitateȝ et paſſionem ⁊ reſurrectōnem ⁊ aſcenſionem annunciantes. Vnđ mā dabo n. m. ne. plu. ſ. e. ymbrem. ⁊ alibi. Veritas tua vſqȝ ad nubes.

Creaui eū. Qui ſcilicet vermis fuit. ⁊ germinatus de terra legitur ſecundum humanitatem.

Ue qui. Quaſi credite que predico xp̄m. ſ. venturꝫ. quia ve qui cōtradi. fac. ſ. vel cyrum cui ꝑ liberationem ppl̄i mei omnia regna ſubſternam.

Mulieri. Vir mulieris potens. Mulier viri potens.

Plaſtes eius. Filij ſecundum humanitatē in vtero virginali. Unde ſp̄us ſanctus ſupueniet in te ⁊ v. a. o. t. ⁊c.

Et omni mi. e. Hac occaſione pntant quidam aſtra eſſe rationalia

ſ totius orbis.
ſciant hi qui ab ortu ſolis. ⁊ q̄ ab
† ſ in filio pater: filius ī patre. vnde ego ⁊ pater vnum ſumus.
occidente quoniā †abſqȝ me nō eſt
ſ diſcretiue.
deus. Ego dominus ⁊ nō eſt alter
† ſ diem vel liberationem. ſ reſ. ſ. inter ſe cōtrarias. ſicut enī luci cōtrarie ſunt tenebre: ita paci bellum.
deus formās †lucem et creans tenebras. faciēs pacem ⁊ creās ma-
† ſ in hoc probatur dominus faciens omīa hec.
ſ quia.
lum. Ego dominus: †faciens om-
ſ veniat gabriel mittat nobis rorem. ſ. annūciet ſalutem.
nia hec. Rorate celi deſuper et nu-
ſ nunciando. ſ chriſtum vel iuſticiam.
† ſ veritas de terra orta eſt ⁊c. ſ maria ad credēdum.
bes pluant iuſtum: apiatur †terra
† ſ iheſum. ipſe enī ſaluum fa. p. ſ. a. p. e. ſ oīs.
et germinet †ſaluatoreȝ: et iuſticia
ſ mundo ſ pater. ſ ſcđm hūanitatem. ſ cū eo
oriatur ſimul. Ego dn̄s creaui eū.
ſ deo creatori. ſ ipſa ē.
Ue q̄ contradicit factori ſuo: teſta
ſ fictilibus: ſamos ciuitas eſt. vbi figuloruȝ ars reperta eſt. ſ homo.
đ ſamiis terre. Nūquid dicit lutū
ſ deo.
figulo ſuo quid facis ⁊ opus tuum
abſqȝ manibus eſt: Ue qui dicit
ſ omnipotēti. ſ filiū equalē patri. ſ marie. ſ vnde natum de. mu. fac. ſ. le.
patri quid generas: et mulieri q̄d
ſ cū ex viro non concepis.
parturis: Hec dicit dn̄s ſanctus
ſ plaſmator. ſ myſteria. ſ yronice.
iſrael plaſtes eius. Uentura inter-
ſ o iudei. † ſ adoptiuos. qui per filiuȝ crediturī quomō debeamus eos regere.
rogate me: ſuper †filios meos ⁊ ſu
ſ yronice.
per opus manuū mearū mandate
ſ precipuo quaſi ignorāti quomō creata diſponā
ſ tanqȝ dominū.
michi. Ego feci terram: et hominē
ſ hominibus habitandam.
ſuper eā creaui ego. Manus mee
† ſ ſtellis ⁊ angelis.
tetenderūt celos: et omni †militie

aiunt enim quia inſen
ſatis nõ mandaret ali
quid que mãdata non
intelligerent.
¶ Ego ſu·e· Quaſi
qui ſupradicta feci q̇d
mirũ ſi ⁊ filium mittam
in mũdum: vt redimat
genus humanum et a
mortuis ſuſcitem eum
Vias eius di· qui pec·
nõ· fe· nec inuẽtus e· d·
i·o·eius.
¶ Ipſe edificabit
De quo dictũ eſt non
cognouiſti me. Nec ip
ſe edificauit ciuitatem
vel templũ: ſed pmiſit
edificari. Nec in eius
tempe hoc conſumma
tum eſt ſed aſſueri.
¶ Labor e. Cultus
ydolorum. Multũ enim
laborat in exequendis
ydolorum ſacrificijs. Sz
apoſtolis predicãtibꝰ
cõuerſi ſunt· et pre om
nibus regnis abũdant
ibi religiones mona
chorum· vt vbi abunda
uit delic· ſu· ⁊ g·

¶ Non in abſcõ
dito. Olim in monte
ſyna vni tantuz popu
lo dixit. Non erũt tibi
dij alieni. Euãgelium
autẽ p apoſtolos om
nibus gentibus p̄dica
uit. In omnẽ terrã exi·
ſo·e·
¶ Non dixi ⁊c·
Primũ quidem ad iu
deos veni: ⁊ vt vmbrã
legis relinquẽtes veri
tatẽ ſequerẽtur admo
nui. vnde nõ ſum miſ
ſus niſi a·o·q·p·d·i·
¶ Annũci· rec· Vt
creatura creatorẽ ado
ret· vt relictis figuris ſe
q̄tur veritatẽ euãgelij.

que faciãt. a mortuis. vel bo. mor
tuus eſt propter peccata noſtra· ⁊ reſurrexit prop
ter iuſtificationẽ noſtram.
eorum mãdaui. Ego ſuſcitaui eũ
opera. chriſti nõ cyri.
ad iuſticiaz· et omnes vias eius
ſupra firmã petram· ⁊ por· inferi· nõ pre·
que in mõte poſita nõ poteſt abſcõdi. ex gẽ
tibus ⁊ iudeis eccleſiam.
dirigam. Ipſe edificabit ciuitatẽ
exules a padiſo· ⁊ captiuos pro primi hominis
peccato liberam in patriam.
et captiuitatem meã dimittet non
a nobis ei dato. ſz gratis miſericordia pu
ra.
gratia ſalui facti eſtis· gratis accepiſtis· g· d·
in precio neq̧ i muneribus dicit
dominus exercituũ. Hec dicit do
cultus ydolorum cui egiptus precipue ſubdita
minus deus. Labor egipti ⁊ ne
terrena. ad deum cõuerſe. ſabaym que
⁊ ſaba· vnde omnes de ſaba· ve· a· ⁊c. ceſſa
bunt adueniẽte chriſto.
gociatio ethyopie et ſabaym viri
per egiptios ⁊ ethiopes ⁊ viros ſabaym de to
to mũdo collecti intelligũtur. potẽtes.
o fili. p fidem.
ſublimes ad te tranſibũt· ⁊ cui erũt
Imitantes. proficiẽtes· preceptis dei.
Poſt te ambulabunt vincti mani
de virtute in virtutem. abiectis ydolis.
nõ aliud a te.
cis pergent: ⁊ te adorabunt· teq̧
dicentes. filius: ego in patre· ⁊ p· i m· eit.
deprecabuntur. Tantum in te eſt
ego ⁊ pa· v· ſu·
deus et non eſt abſq̧ te deus. Ue
verus. in carne.
re tu es deus abſcõditus: deus iſ
Ipſe enĩ ſaluũ faciet populũ ſ· a· p· eo.
ideo. de cõfuſione.
rael ſaluator. Cõfuſi ſunt ⁊ erubue
traditi in manus romanorum·
runt omnes ſimul: abierunt in cõ
Scribe ⁊ phariſei qui finxerũt
dominũ furtim ab apoſtolis ſublatum vt ſic face
rẽt errare populum:
fuſionem fabricatores errorum. Iſ
ſed. vere. per fidem.
rael ſaluatus eſt in domino ſalute
qui erubuerit me c· h· erubeſcam ⁊ e· c· c· p· m·
o apoſtoli ⁊ alii fideles.
eterna. Non confundemini et nõ
patiẽtes pro noĩe meo: quia hic etiam ſecuri de
premio.
erubeſcetis vſq̧ in ſeculum ſeculi.
omniũ creator omniũ equaliter deus ẽ· oĩm er
go ſaluator eſſe debet· vt nõ reſpuat egiptum vel
ethiopiam· vel quaſlibet barbaras gẽtes.
quia hec d· d· hoc cõtra ydolorum cultores.
Quia hec dicit dominus creans
hominũ habitaculũ· qui filiũ adoraret ⁊ in
telligerẽt creatorem idola cõtempnerẽt.
celos ipſe deus formans terrã et
plaſmator.
faciens eã· ipſe plaſtes eius. Non
hominibus creatorẽ agnoſcẽtibus.
in vanum creauit eam: ſed vt habi
tetur formauit eam· ego dominus
et non eſt alius. Non in abſcondi
vno tãtum.
to locutus ſum: in loco terre tene
quia regnũ celorum promiſi
broſo. Non dixi ſemini iacob fru
dicẽs apoſtolis iudeis abiectis· eũtes in mũ
dum v· pre· e· o· c·
ſtra querite me ego dominus lo
quens iuſticiam annũcians recta

in vnũ ouile. o gẽtes: quia iudei nolũt.
Nõ loco ſed merito. fide ad me. paulatĩ
⁊ per partes gẽtes ſignificat credituras.
Congregamini· ⁊ venite: et acce
ſanguie meo.
dite ſimul qui ſaluati eſtis de gen
ſimulacra
tibus. Neſcierũt qui leuant ſignũ
ſculpture ſue: et rogant deum non
ſe ⁊ alios. vos tamẽ o apoſtoli annũciate
oportune ⁊ importune.
ſaluantem. Annũciate ⁊ venite· ⁊
niſi ego qui abrahe dixi in ſemĩe tuo benedi
cẽtur omnes gẽtes· ⁊ alia ſimilia· ⁊ qui dixi non
erũt tibi dii alieni ⁊c. in vnũ.
conſiliamini ſimul. Quis auditũ
ore prophetarum.
fecit hoc ab initio? Ex tũc predixi
ergo·
illud. Nũquid non ego dominus
quia. in patre enĩ filius· ⁊ in filio pater.
et nõ eſt vltra deus abſq̧ me? De
nõ vnius gẽtis· ſed totius mũdi cui dicitur·
cõuertimini ⁊c.
us iuſtus ⁊ ſaluans non eſt preter
ergo· ab idolis. a morte gehẽne·
me. Conuertimini ad me ⁊ ſalui eri
poſtula a me ⁊ d· t· g· h· t· nõ idola.
tis omnes fines terre: quia ego de
quia nõ eſt maior·
us: ⁊ nõ ẽ alius preter me. In me
immobiliter ſtatui· vt firmiſſimũ
ſolatium haberetis· de ſalute gẽtium·
metipſo iuraui· egredietur de ore
meo iuſticie verbum: ⁊ non reuer
nõ idolis ſicut ante·
tetur. Quia michi curuabitur om
corporis ⁊ mẽtis· genera hominũ· fir
miter mihi obediẽs tanq̄ iurauerit· debet enĩ ſer
mo chriſtianorum eſſe eſt ẽ· nõ nõ·
ne genu: et iurabit omnis lingua
chriſtiani. nõ iudeorum
Ergo in domino dicent mee ſunt
legis nõ figure· in iudicio per vniuerſuz orbẽ·
chriſtum· gẽtes· vndiq̧ fide ⁊ ope·
tũc· in iudicio·
iuſticie et impium. Ad eum veni
quẽ fructũ habuiſtis tũc in his ĩ quibus
nũc erubeſcitis· penitẽtes ſuper errore ſuo qui
prius euãgelio repugnabãt·
ent ⁊ confundentur omnes qui re
obſtinati· per baptiſmũ· per penitẽtiam·
pugnant ei· In domino iuſtifica
videãt opera veſtra bona ⁊· g· p· v·
q· i· c· e· ⁊ alibi laudabũtur omnes recti corde·
laudabitur omne ſemẽ iſ· apoſtoli. ſ· ⁊ eorum filii
quorum predicatõ in toto orbe vberes fructus attu
lit·
bitur ⁊ laudabitur omne ſemen iſ
rael.

¶ C. XLVI.

Confractus ẽ
ſaturnus primũ ydolum ba
bilonioꝝ· inde ad alias gẽtes
trãſlatum in tanta veneratione habitũ eſt vt etiã
filios ſuos ei immolarẽt· prophetia vel diui
natio·
bel· cõtritus eſt nabo· facta ſunt
adorãda nõ hominibus· homo enĩ cũ in ho
nore eſſet nõ intellexit· c· c· i· iu· ⁊c· ⁊ alibi ſimiles
illis fiant qui fa· ea· deorum.
ſimulacra eorum beſtiis et iumen
vel opera· alia littera· põdus metalli·
onera ſimulacra ſunt· ſ· tantum·
tis. Onera veſtra graui pondere
portãtium ſacerdotum. deſe
cerũt· ſ· in aduẽtu chriſti.
vſq̧ ad laſſitudinem cõtabuerũt·

¶ Neſcierũt. No
luerũt ſcire q̇dã remanẽ
tes in errore ſub ſimu
lacrorum ſcz onere gra
uati· ⁊ ſperantes in qui
bus non eſt ſalus.
¶ Conſiliamini.
Vt omnes p mũdum
eũtes idem annũcietis
Hinc enim ſimul ſym
bolum ꝯpoſuerunt de
trinitate ⁊ vnitate· ⁊ cõ
munione eccleſie· ⁊ ge
nerali reſurrectõne.
¶ Predixi. Gẽtes
eſſe ſaluãdas· ydolum
nichil eſſe· quãdo locu
tus ſum abrahe vel qñ
legem dedi.
¶ Egredietur. In
mũduz viſibiliter ĩ car
nem. Iuſticie verbum
filius donec obediẽtiã
impleuerit· vel ſermo p
dicationis non cõple
tus fuerit.
¶ Iuſticie verbũ filiꝰ
qui ſapiẽtia patris· vel
ſentẽtia iuſtificãdaruz
gentium vel rerum.
¶ Curuabitur g· o·
In noĩe do· o· ge· fle·
c· t· ⁊ infer· Nos eccle
ſiaſticus ẽ chriſtianos
xpo genua flectere qd
iudei ſupbiam mentis
demõſtrantes omnino
non faciunt.
¶ In domino d·
Omnes gẽtes ⁊ barba
re nõ in ſynagogis: ſz
in eccleſijs confitentes.
¶ C. XLVI.
¶ Confrac· eſt bel·
Poſt vocationẽ gen
tium ſubiũcitur deſtru
ctio ydolorum·
¶ Nabo. Nabo eſt
auri· nabo eſt ydolum
Sed hic magis inter
pretatio nominis opa
tur· dicitur enĩ prophe
tia vel diuinatio. Et no
ta cũ dixerit cõfractus
eſt bel· ⁊ adiecit cõtri
tus eſt nabo: de ſpecie
ad genus trãſiuit ſigni
ficans q̄ poſt aſcenſio
nem dñi p predicatio
nem apoſtolorum ydola
deſtructa ſunt· ⁊ ꝓphe
tia demonũ· ⁊ diuiatõ
magorum ad nichilũ de
uenerunt.
¶ Beſtiis et iu
mentis· Beſtias enĩ
⁊ iumẽta adorabãt· et
regio eorum pleriſq̧ opi
dis ex beſtijs ⁊ iumẽtis
que adorabãt nomia
impoſuit: vt· ſ· leonta
a leone· ⁊ alia hmoi.

¶ Et anima eorum. Non ꝙ ſimulacra habeāt: ſed methaphorice et anima ⁊ membra earum rerū dicūtur que ⁊ ſen. ſu ⁊ mēbris carent. vñ mors ⁊ vita in manibus lingue. vel eſt ſenſus ꝙ error ydolatrie grauiſſimū onuſ gentibus fuerit que cultores ſuos depreſſit ad terram. ⁊ ſaluare animas nō potuit quas diabolo ⁊ demonibus ſubiugauit.

¶ Domus iacob. Non dicit iacob ſerui mei cum adiectione honoris ſed ſimpliciter ⁊ alloquitur tanꝗ̄ carnales ⁊ recedētes a mādatis ſuis.

¶ Qui portamini a. ⁊c. Qui geſtamini tanꝗ̄ fetus concepti⁹ ꝑ deſertuȝ vſqȝ ad terrā promiſſionis. diu enim patienter eos expectauit. ⁊ ī dſerto peccantes. et in terra promiſſionis. ⁊ poſt paſſionem per. xlij. annos.

¶ Cui aſſimulaſtis ⁊c. In eos precipue inuehitur qui tempore achaȝ et ezechie ydola coluerūt. in angulis platearū. in ortiſ in lucis. ſuper domos.

¶ Mementote. Quia uos genui. et vſqȝ ad ſenectam portaui. deſerite ydola que feciſtis. ⁊ ad vnius dei cultum reuertimini.

¶ Ad cor. Intellectum: qui quaſi beſtie vixiſtis ſimulacra venerantes: vt furioſi in ligna et lapides impingentes.

¶ Annūcians ⁊c. Per prophetas. vt cū predicta impleuero ꝑ diuinationem. i. ꝓphetam ꝑdicētē futura futuram probem diuinitatem meam.

¶ Nouiſſimum. Nos ſumus ī quos fines ſeculoꝝ deuenerūt ⁊ alibi. vt vbi venit plenitudo tempis m. d. f. Et iohānes. Filioli inquit nouiſſima hora ē.

¶ Conſilū m. Redimendi mundum per filium. quaſi conſilium meum ſtaturum nunc dico. vt cū videritis effectum ſciatis nullū eſſe deum niſi qui futura cognouit ⁊ fieri ꝑcepit

¶ Uo. ab o. a. Auē ſecundum hebreos cyrum regē pſarum. vel darium regem medoꝝ qui citiſſime ab oriente aduolauerunt. et contra babylonios volūtatem domini impleuerunt. Nos verius referimus hec ad chriſtum qui quaſi cito volatu ſua fide ꝑ apoſtolos totum mūdum impleuit. vnde balaam. Orietur ſtella ex iacob: ⁊ alibi. oriens nomē eius. ⁊ magi ab oriente veniētes adorauerunt.

¶ Duri corde. Qui ſemper reſiſtitis veritati. primo prophetis. tandeȝ ⁊ filio.

¶ Dabo in ſyon ſa. Lxx. ſalutare. ⁊ in iſrael. glo. m. filium. ſ. qui dicit non quero gloriā meā. ⁊ pater in me manens. ip. f. o. In ſyon. quia ī iudea natus paſſus. vel ꝑ ſyon ſignificat eccleſiam in ſpeculatōne poſitam.

¶ C. XLVII.

¶ Deſcende ſede i. p. Nos omnis creatura dei ſumus. Nec iuxta he-

(ſ Ideo. ſ omnes.)
et contrita ſunt ſimul. Non potue
(ſ ſe. ſ colētium vel idolorum)
runt ſaluare portantem: et anima
(ſ demonū. ſ pro precō metalli primo captiuāt.)
eorum in captiuitatē ibit. Audite
(ſ iuda ⁊ beniamin. ſ propinquitate carnis et ſanguīs. ſ feces reliquaꝝ.)
me domus iacob: ⁊ omē reſiduū
(ſ decem tribuum que iam abducte in aſſirios. ſ etiam peccātes.)
domuſ iſrl. Qui portamini a meo
(ſ miſericordia. ſ Nō ꝙ ineffabilis maieſtas mēbra habeat: ſȝ ꝑ mēbra noſtra affectus eius diſcimus. ſ egredientes de egipto. ſ clemētia quaſi a matrice.)
vtero ꝗ̄ geſtamini a mea vulua. vſ
(ſ veſtram. ſ creator omniū ſue ꝑcit creature. ſ ego. ſ. qui dixi moyſi ego ſum qui ſuȝ ſ veſtros finem. ſ. mūdi.)
qȝ ad ſenectā ego ipſe ⁊ vſqȝ ad ca
(ſ vos. ſ protegam vos. ſ donec pleītudo gentium intrauerit ⁊ tunc vos quoqȝ intretis. ſ vos.)
nos ego portabo. Ego feci et ego
(ſ expectabo. ſ ſi cōuerſi fueritis.)
feram: ego portabo ⁊ ſaluabo. Cui
(ſ quia hec omnia feci vobis.)
aſſimulaſtis me ⁊ adequaſtis: et cō
(ſ ad ydola facienda.)
paſtis me et feciſtis ſimilem: Qui
(ſ quāuis carum. quāuis abſconditum.)
cōfertis aurū de ſacculo: ⁊ argen-
(ſ vt ſciatis quātum quiſqȝ obtulerit. ſ precio.)
tum ſtatera pōderatis. conducen
(ſ cuius eſt facere nō fieri.)
tes aurificem vt faciat deū. ⁊ pro-
(ſ omnes. ſ deum talem. ſ facto deo. ſ qr per ſe moueri nō pōt)
cidunt et adorant. Portant illum
(ſ ſacerdotes.)
in humeris geſtātes: ⁊ ponētes in
(ſ poſitus. ſ pedes habēt ⁊ nō ambulabunt.)
loco ſuo. Et ſtabit ac de loco ſuo
(ſ per ſe. ſ cultores.)
non mouebitur. Sed ⁊ cū clama-
(ſ aures habēt ⁊ non audiēt.)
uerint ad eum non audiet. de tri
bulatione non ſaluabit eos. Me-
(ſ o ydolatre. ſ predictum. ſ in fide chriſti penitētes. ſ ne ſubitus ydolatrie vos turbo ſubuertat)
mentote iſtud et fundamini redi-

reticoꝝ natura babylonis dampnabilis. vel ob luxuriam ⁊ ornatū potētiſſime vrbis que iam ſenex ⁊ vicina occaſui virgūculam ſe ⁊ puellam iactat.

¶ Mora. Grego. Deſcende ſede in p. fi. ba. Hoc loco hūana mens virgo non incorrupta (vt arbitror) dicitur: ſed infecūda. Et quia babilon confuſio interpretatur recte infecūda mens filia babylonis vocatur. que in eo ꝙ nequaquā bona opa germinat (dum nullo ordine recte vite cōponitur) quaſi matre cōfuſione generatur. Sin autem virgo non infecūda dicitur: ſȝ corrupta: poſtꝗ̄ ſtatum ſalutis perdidit ad confuſionis ſue cumulum appellatur. qđ fuit deſcende. In alto quippe humanus animus ſtat. qñ ſupernis retributōibus inhiat.

Sed ab hoc ſtatu deſcendit: cū turpiter vinctus ſeſe ꝺfluētib⁹ mūdi deſiderijs ſubijcit. cui mox bene additur.

Sede in puluere. Deſcēdens enī in puluere reſidet: qr celeſtia deſerens terrenis cogitatōnibus aſpſus ī infimis vileſcit. Sede in t. qr de celeſti cōuerſatione noluiſti te erigere: ſub temetipſo in terrenis ꝓſtratus hūiliare. Unde neceſſario ſubditur nō eſt ſo. fi. chal. Chaldei feroces interpretantur. valde autē feroces ſunt qui voluptates ꝓprias ſequētes nec ſuis motibus ꝑcere ſciūt

Sed filia ferociū ſoliū nō habet: qr mens que ad amorē mūdi ex prauis deſiderijs naſcitur atqȝ in eiſdē obſcurat: in eo ꝙ ſe terrenis deſiderijs ſubijcit ſedem amittit. et quaſi a iudicis ſui ſeſſione repellit qui ꝑ exteriores concupiſcētias vagatur. ⁊ ſepe iuſto iudicio in ſua ipſe voluntate relinquit et ſub ea que anxie appetit laborioſa mundi miſteria relaxāt. Qr vl. nō. vo. m. ⁊ t. Conſtat nimirū qr tenere filie ſue parētes parcūt. nec duris atqȝ ſeruilib⁹ opib⁹ hāc affligunt

Oīpotēs ergo de⁹ qñ teneraȝ filiā vocat qñ dilectā cuiuſqȝ animā a laborioſis hui⁹ mūdi ſeruitijs reuocat. ne dū ab exteriorib⁹ afficit ab internis deſiderijs obduret. Sȝ chaldeoꝝ filia mollis ⁊ tenera nō vocat: qr mens prauis deſiderijs dedita huius ſeculi labori relinquit: vt foris mūdo velut ancilla ſeruiat: qr intus deū nequaꝗ̄ vt filia amat. Unde ⁊ molam tollere ⁊ farinam molere ꝑhibetur. Mola in gyro ducitur. ⁊ farina profertur. Unaqueqȝ aūt huius mūdi actio mala eſt que dum multas curas congerit hūanas mētes quaſi in gyruȝ vertit. atqȝ ex ſe quaſi farinas proijcit. qr ſeducto corde ſemꝑ minutiſſimas cogitatōnes gignit. Nonnūquā vero qui quietus alicuius momēti creditur poſitus in qualibet actione denudat. Denudatur. ⁊c. Inani quippe miniſtratōne opis turpitudo denudatur dū vilis abiectaqȝ mens in actionis oſtentatōe cognoſcitur. que quieta prius magna putabatur. Humerū mens diſcoperit;

(ſ naturalis legis ⁊ ſcripte. ſ que bona fecerim vobis ex quo eduxi vos de terra egipti.)
te preuaricatores ad cor. Recor-
(ſ ab initio mūdi. ſ nō alius.)
damini prioris ſeculi quoniā ego
(ſ verus: quia illa dedi. ſ ⁊ ſi dij manu facti.)
ſum deus. ⁊ nō ē vltra deus. nec
(ſ mūdi vel abraham cui dictū eſt in ſemine t. b. o. g. ſ quia ſcȝ.)
eſt ſimilis mei annūcians ab exor-
(ſ filij aduētum. electōnem apoſtoloꝝ. vocationem gētium.)
dio nouiſſimū. ⁊ ab initio que nō-
dum facta ſunt dicens. Conſiliuȝ
(ſ impletum. ſ id eſt. ſ hoīs ſaluatio.)
meū ſtabit: ⁊ omnis volūtas mea
(ſ in filio. ſ iudea enim in qua natus eſt ab oriente. ſ chriſtum.)
fiet. Uocans ab oriente auem: et
(ſ vnde in iob. ſemitam iguorauit auis. ſ mūdo qui longe a celo. ſ filium in quo michi cōplacui. vocaui ad celū in aſcēſione.)
de terra longinqua virum volun
(ſ per prophetas de aduētu filij. de redemptione mundi. ſ in filio.)
tatis mee. Et locutus ſum ⁊ addu
(ſ cōſilium. ſ ſecūdū humanitatē. ſ volūtatem meam.)
cam illud: creaui ⁊ faciam illud.
(ſ domus iacob. ⁊ reſiduum domus iſrael.)
Audite me duri corde ꝗ̄ lōge eſtis
(ſ chriſto qui omnes iuſtificat. ſ faciā ſ mittam filium ſcȝ in mūdum.)
a iuſticia. Prope feci iuſticiā meā
(ſ a te. ſ filius: quia ſaluum faciet populū ſuū a p. e.)
non elongabitur: ⁊ ſalus mea nō
(ſ in iudea in qua natus eſt. ſ filiū. vnde viderunt oculi m. ſa. t.)
morabitur. Dabo in ſyon ſalutem
(ſ idem. ſ alias iſrael.)
⁊ in iheruſalem gloriam meam.

¶ C. XLVII.

(ſ Inuehitur in babylonē ⁊ chaldeos. ſ o babilon de ſolio regni.)
DEſcende ſede
(ſ vt captiua. ſ ſterilis a bono opere. ſ plebs babiloīs.)
in puluere virgo filia babylon:
(ſ vt ancilla quia non eſt ſoliū. ſ dignitas regni.)
ſede in terra non eſt ſolium filie

quando opus ſuū qꝺ
ignorabat oñdit. crus
reuelat: qñ quibuſdaꝫ
deſideriorū paſſibus lu
cris mundi inhiat. ma
nifeſtat. Flumina etiā
trāſit: quādo actiones
huius ſeculi quę quo-
tidie ad terminū deflu
unt: indeſinēter appe-
tit. Dumqꝫ alias relin
quit alias ſequitur: q̄ſi
de flumine ad flumen
tranſit.

Non uocabe-
riſ mol. Methapho
ra. Solent reginę mol
les eſſe ꝛ delicatę nec ſe
ipſas ferētes ꝑ teneri-
tudine. ſub hac ſpecie
alloquitur babylon.

Farinam. Vel
coitum prębe medis et
pſis qui in hoc ferven-
tiſſimi ſunt. Secūduꝫ
h̄ dicūt hebrei ꝙ phili
ſtei ſanſonē erutis ocu
lis molere coegerunt. i.
cū mulieribus ſuis co-
ire: vt ex eo ſuſciperent
homines magnę ꝛ in-
uincibilis ſtaturę.

Et non reſiſtet.
Sicut moyſes deo vo
lenti delere filios iſra-
el. Significat antē an
gelum babyloni ꝑpo-
ſitum qui cum aliis ait
curauimus babylonē
ꝛ nō eſt ſanata.

Sede. Sermo ad
babylonē refert ꝛ qua
ſi quondā reginā mo-
do ancillā alloquitur.
Sede humilis ꝛ vilis.
tace vt triſtis conſide-
rans miſeriā tuam.

Iratus ſum ꝛc.
Cauſam reddit quare
chaldęos ita afflixit.
ne ſine cauſa feciſſe vi-
deretur qui nichil ſine
cauſa operatur. ꝛ vt co-
gnoſcant chaldęi quia
non in viribus ſuis ſu
peraverunt populū dei.

Subito. De im
proviſo irruēte cyro et
dario. nō enim metue-
bat vt a medis et pſis
(qui illius compatio-
ne nullius erant forti-
tudinis et ipſi ſubiecti)
poſſet ſuperari

quia a chaldeis condita.
chaldęorum quia vltra non voca-
delicata delicijs affluens. que paulo ante regina.
beris mollis et tenera. Tolle mo-
o captiua. hoc eſt enim opus captiuorū. dominis tuis medis et perſis victoribus.
lam et mole farinaꝫ. Denuda tur
vt mulier videaris.
pitudinem tuā. diſcooperi humerū
libidini victorū. vel vt trāſeas flumina eūdo in captiuitatem. tygrim. eufratē. chobar. hoſtibus.
reuela crus. tranſi flumina. reue-
labitur ignominia tua. et videbit
ex te. vindicabo enim populū meū quem oppreſſiſti. ſi enim precepi vt affligeres non tamē vt opprimeres omnino. miſeria captiuitatis
opprobrium tuū. Vltionē capiā
a ſeruitute captiuitatis. vox populi poſt lxx. annos de captiuitate redeūtis.
ꝛ non reſiſtet mihi homo. Redēp
hominū ꝛ angelorū.
tor noſter dominus exercituū. no
eſt. qui dicit ſancti eſtote quoniā ego ſanctus ſum. pre cōfuſione ne videaris
mē illius ſanctus iſrael. Sede ta
pre confuſione lucem ferre nō ſuſtinens.
quia cōſtructa a chaldeis.
ce ꝛ intra in tenebras filia chaldęo
ſicut ante.
rum. quia nō vocaberis vltra do-
egiptiorū. aſſiriorū. ꝛ aliorū. qr.
mina regnorum. Iratus ſum ſuper
iudeos. a te cōtaminari permiſi.
populū meum. Contaminaui he-
ſed. ſ. vt flagellares. nō vt occideres
reditatem meam: ꝛ dedi eos i ma
nullius miſerta es.
num tuam. Non poſuiſti eis miſe
etiā qui miſerādus ꝛ hoſti. crudelitas.
ricordias ſuper ſenem aggrauaſti
vel meū.
iugum tuum valde. Et dixiſti: In
ſuperbia. ſemper regnabo.
ſempiternū ero domina. Non po-
que modo pateris. In proſperis euitamus aduerſa.
ſuiſti hęc ſuper cor tuum: neqꝫ re-
recogitans futura. vēturi mali. Ideo.
cordata es nouiſſimi tui. Et nunc
predicēda. delicijs affluēs. nichil metuens.
audi hęc delicata. ꝛ habitās confi
domina mūdi.
denter quę dicis in corde tuo ego
qui regnet.
ſum. ꝛ non eſt pręter me amplius.
quia ſemper erit qui regnet ex me.
ſine rege
Nō ſedebo vidua: ꝛ ignorabo ſte
ergo.
rilitatem. Veniēt tibi hęc duo ſub
populorū quaſi filiorū. regis
ito in die vna ſterilitas ꝛ viduitas
a me ꝛ prophetis predicta.
Vniuerſa venerunt ſuper te: prop
nō ſolum propter crudelitatē ꝛ ſuꝑbiam tuam. quia. ſ. in magis. ꝛ in maleficijs tuis. ꝛ eorūꝫ cōſilijs cōfidis.
ter multitudinem maleficorū tuo
quia mētientes te ſemper regnaturam duram ꝛ ſuꝑbam faciebant.
rum: ꝛ propter duriciam incanta-
torū tuorū vehementem. Et fidu-
regnādi. in cōſilio maleficorū tuorū.
ciam habuiſti in malicia tua et dix
qui corrigit ea que facio. arioli magi aruſpices.
iſti: Non eſt qui videat me. Sa-

diuinatio aſtrorū aſpectio.
pientia tua ꝛ ſcientia tua hęc dece
quod peius. domina mūdi.
pit te. Et dixiſti in corde tuo ego
regnatura.
ſum: ꝛ pręter me nō eſt altera. Ve-
retributio mali qꝺ feciſti. initium.
niet ſuper te malū ꝛ neſcies ortuꝫ
mali. irruent mali.
eius. ꝛ irruet ſuper te calamitas quā
a te expellere.
nō poteris expiare. Veniet ſuper te
mō. cōtra cyrū ꝛ dariū.
miſeria repente quā neſcis. Sta
yronia. in quibus cōfidis.
cū incantatoribus tuis. ꝛ cū mlti
tudine maleficorum tuorū: in qui
multo ſtudio. a principio regni eorū cōſilio cūcta diſponis.
bus laboraſti ab adoleſcētia tua
ſi forte quid proſint tibi. aut ſi poſ
ꝑ eos. ſed. quibus prius multas gētes ſuꝑaſti.
ſis fieri fortior. Defeciſti in multi
yronice.
tudine conſiliorum tuorū. Stent
aſtrologi.
vt ſaluent te augures cęli qui con
templabantur ſydera. et ſupputa-
bant menſes vt ex eis annūciarēt
que dominus cogitauit ſuper te. illis tacētibus propheta ventura annūciat.
ventura tibi. Ecce facti ſunt qua-
impotētes reſiſtere. ciuitatis vel tribulationis. vobiſcū. ſ. etiaꝫ.
ſi ſtipula ignis cōbuſſit illos. Nō
vitam.
liberabunt animam ſuam de ma-
diuina ſapientia qua poſſint preuidere ꝛ euadere. ꝛ frigus erroris expellere.
nu flammę. Non ſunt prunę qui-
vt poſſint excutere tenebras ſed vnde cōſumantur.
bus calefiāt. nec focus vt ſedeāt
ſicut deeſt lumen vere ſapiētię tibi.
humilia.
ad eum. Sic facta ſunt tibi in qui
magi. incātatores tui mēdacia tibi rēdētes
buſcunqꝫ laborauerās negociato
a principio regni te ſeducētes.
res tui ab adoleſcentia ſua. Vnuſ
diuerſa ſecta. ex eis
quiſqꝫ in via ſua errauerunt: nō eſt
a miſeria.
qui ſaluet te.

C. XLVIII.

quid dicam. acſi dicat que babiloni predixi: neceſſe ē impleri. vos autem audite attē tius que ſum dicturus.

Audite hoc
nō iacob. non iſrael. qui nō habetis opus nois. iuda ꝛ beniamin. ꝛ leui. ſolo nomīe.
domus iacob qui vocamini nomi
ſemine. carne. ſ. nō fide.
ne iſrael. et de aquis iuda exiſtis
Nō in honorē domini: ſed in confirmationem veſtri mēdacij. quia ydola adoratis quorum abominatione preceptū eſt. vt iuretur ꝑ nomē dñi.
Qui iuratis i nomīe dñi. ꝛ dei iſ-
rael recordamini. nō in veritate ne
ironia.
ꝙ in iuſticia. De ciuitate ei ſancta

Neſcies or. e.
Ex inſꝑato veniet ca-
lamitas. nec a magis
nec diuinis ꝑdicta. de
ſpectum enim ꝛ ſubie-
ctum populū non time
bant.

Augures cęli.
Aſtrologi q̄ ſtellis ar-
bitrantur omnia regi.
Quaſi. quare nō pro-
uiderunt oīa tibi? Hi
vulgo appellātur ma
thematici q̄ curſu aſtro
rū res mūdanas putāt
regi. v̄ ñ ab oriente ve
nerunt magi dicentes.
Vidimus ſtel. e. in o.
Vel vaticinio balaaꝫ
prouocati qui ait. Ori
etur ſtella ex iacob.

Facti ſunt qua
ſi ꝛc. Lxx. habes car
bones ignis ſedebis ſu
per eos. hi erūt tibi in
adiutoriuꝫ. Quaſi ga
zareni ꝛ magi ꝑ errorē
ducūt te ad ſuꝑbiam.
Incendium aūt baby
lonis. ꝑ ſupplicia vo
cat ad ꝑnitentiaꝫ.

C. XLVIII.

Audite hoc. Cō
ſuetudo eſt vt quādo
agitur de carnali iſra
el ſimpliciter ꝛ ſine no
minis adiectōe: iacob
vel iſrael dicatur: ſicut
in hoc loco. vbi eos al
loquitur. qui nomīete
nus iacob vł iſrael ap
pellantur.

Et de aquis iu
da. Iudę facit mentō
nem: quia. x. tribubus
captiuatis. iuda ꝛ be
niamin et leuitę ī terra
pro. manebant. ꝛ regē
de iuda habebant.

Et dei iſrael.
Populus hic labijs
me honorat. c. a. e. l. ē
a me.

De ciuitate. Ac
ſi dicat hītatores ihe
ruſalem vos eſſe iacta
tis. ꝛ domini ſabaoth
habere priuilegiuꝫ: cū
caſſa vobis iacob iſra
hel ꝛ ſanctę vrbis. ꝛ di
omnipotentis aſſuma
tis vocabula.

Priora extūc. Predixi babylonios ſupandos et repēte faciam ꝙ minatus ſum: vt cum venerint ꝗ̄ predicta ſunt ſcias nec fortuitu nec deorum tuorum nutu accidiſſe.

Priora miracula ſcʒ que fecit in medio eorum exquo ab egipto exierunt· et imminente captiuitate a nabugodonoſor. Nūc aūt anteꝙ captiuent predicit eorum liberationē ⁊ chaldeorum vaſtationē· vnde repente ſcʒ que nūc ventura ꝑdico operatus ſum.

Neruus f. Hinc ſtephanus dura ceruice ⁊ incircumciſi corde frons t. e. Vñ ezechiel frons meretricis facta eſt tibi· noluiſti erubeſcere.

Et conſer. Quaſi plurima nūciaturus eram: ſed qꝛ non recordaris que dico: que dicturus erā reſeruo.

Propter nomen m. ⁊c. Scʒ ne violaretur· lōge faciā feci ſcʒ furorē meū ne diſperderē te: qꝛ adoraſti vitulū· ⁊ laude m· vt me ſcʒ laudares· infrenabo te lege mea.

In camino paupertatis. Purgando ꝑ paupertatem· diuitias tuas dando hoſtibus· vel in egipto: vbi oſtenditur diuitijs et paupertate pleroſqʒ temptari.

Audi me iacob. Eiſdem adhuc loquitur quibus dixerat. Audite me domus iacob q̄ vocamini noīe non re iſrael· multi enī vocati p· vero e· Ideo non electos: qꝛ nōdum ſaluatorē receperant: ſʒ vocatos appellat.

ſicut iactant. ſ a iheruſalem iheroſolomite.
ſ pro rectorem.
vocati ſunt· et ſuper deum iſrael
ſfundati. ſ cuius nos· ſ· teſtes ſumus.
conſtabiliti ſunt· dñs exercituum
ſ eſt. ſantiqua. ſ ex quo cepi loqui cōtra babilonem· onus babilo· ⁊c.
nomē ei⁹. Priora extūc annūciaui· ⁊ ex ore meo exierunt· et audita
ſprophetis.
ſ vel bor.
feci ea. Repente operatus ſum ⁊ venerunt.
ſ vel ient ſ chaldeorum ſubuerſio· ueſtra reuerſio.
ſ quaſi pro vtilitate tua loquor. ſ incredulus
Sciui enī quia durus es
ſ irreuocabilis ſupbia.
tu· ⁊ neruus ferreus ceruix tua: et
ſinuerecūda. ſ futura tibi ⁊ babiloni.
frons tua erea. Predixi tibi ex
ſex quo cepi loqui cōtra babilonem per prophetas· n· f· diceres ydola mea ⁊c.
tunc anteꝗ̄ venirent indicaui tibi.
ſ vt cyrus ⁊ darius de babilonus me vindicarent.
Ne forte diceres ydola mea fecerunt hec: ⁊ ſculptilia mea et conflatilia mādauerunt iſta.
ſ per prophetas cōplenda.
Que audiſti· vide omnia· vos autem non
ſimpleta. ſ filiis veſtris que ventura erant ſup babilonem: ſed vos celaſtis veritatem.
annunciaſtis· Audita feci tibi noua ex tunc· ⁊ conſeruata ſunt que neſcis.
ſ de miſeriis babilonis.
ſ nō ꝙ de egipto eduxerim· ⁊ huiuſmodi.
ſa me.
ſ a me. ſapud me anteꝗ̄ fiāt. ſ cognouiſti.
Nunc creata ſunt· ⁊ non ex
ſquo creata ſunt. ſquo impleātur. ſa diis tuis
tunc ⁊ ante diem: ⁊ non audiſti ea
ſa diis meis.
ne forte dicas ecce ego cognoui ea
Neqʒ audiſti neqʒ cognouiſti· neqʒ extūc aperta ē auris tua.
ſexquo apud me fuerit. ſ cordis vel corporis.
ſ audiens ea.
Scio
ſlegem moyſi. ſ in aduentu filii legem euāgelii.
enim quia preuaricās preuaricaberis: et tranſgreſſorem ex ventre
ſ exquo legem accepiſti qꝛ illico ydolum adoraſti. ſ quando de egipto liberatus: quaſi meo vtero cōceptus es.
ſne vileſcat. ſnō tuo merito.
vocaui te. Propter nomen meum
ſa te. ſ differendo. ſ feci ſcʒ ne diſperderē. ſreducēdo a captiuitate. ſ vt me laudes.
longe faciam furorem meū· et laude mea infrenabo te ne intereas.
ſfreno legis· vt quaſi iumentū me ſequaris.
ſfornace tribulationis.
Ecce excoxi te: ſed nō quaſi argentum: elegi te in camino paupertatis
ſquia nō es purgatus.
ſmiſericordiam meā. ſ nō pro meritis veſtris liberabo vos. ſ in gētibus quaſi impotēs liberare.
Propter me faciā vt nō blaſphemer: ⁊ gloriam meam alteri nō dabo.
ſ laudē. ſ ne videatur oppreſſiſſe populum de ſidolo.
ſcarnalis. ſnoīe nō re. ſad penitentiam ⁊ ad ſalutē.
Audi me iacob ⁊ iſrl' quem ego voco.
ſviuus. ſinitium.
Ego ipſe· ego primus: ⁊ ego

ſfinis· ſmortuus. ſquia viuo· ⁊ fui mortuus.
ſ filius vnde omnia in ſapiētia feciſti.
nouiſſimus. Manus quoqʒ mea
ſfilius.
fundauit terrā: ⁊ dextera mea menſa eſt celos.
ſ celos: vt mee pateant viſioni.
Ego vocabo eos ⁊ ſtabunt ſimul.
ſcoram me. ſ celi vel omnes creature· vel filii iſrael.
Congregamini omnes vos ⁊ audite quis de eis annūciauit hec:
ſque dicturus ſum. ſcelis vel creaturis
ſ cyrum ⁊ dariū· quia dimiſit populū ſuum.
Dominus dilexit eū· faciet voluntatem ſuam i babylone:
ſqꝛ interficiet eos
⁊ brachiū ſuum in chaldeis. Ego
ſde cyro per prophetas meos· vel de filio.
ſ proprio nomine ꝑ yſaiam anteꝙ naſceretur.
ego locutus ſum ⁊ vocaui eū· Adduxi eum et directa eſt via eius.
ſſcʒ filiū in carnē miſi. ſ ab oriēte cōtra babil.
ſ via eius· nō cyri qui idolatra: ſed chriſti qui peccatum n· f· n· i· d· i· o·
ſfilius ad gētes· venite ad me omnes qui la· ⁊ o· e· ⁊ e· r· vos.
Accedite ad me: ⁊ audite hoc. Nō
ſmulti enī audierūt que moiſi in monte ſina locutus ſum.
a principio in abſcōdito locutus
ſque facta ſunt.
ſum. Ex tempore anteꝗ̄ fierent
ſin patre. ſpater. ſ incarnari cōſtituit
ſfiliū.
ibi erā· et nūc dñs deus miſit me
ſcōceptus eſt de ſpūſancto· ſapoſtolos alloquitur.
et ſpūs eius. Hec dicit domin⁹: re
ſſanguie.
demptor tuus ſanctus iſrael. Ego
dominus deus tuus docēs te vtilia· gubernās te in uia qua ambulas.
ſeuangeliū· ſpredicatōnis·
ſoptātis affectu· ſmēte· ſo iſrael vel apoſtoli·
Utinam attēdiſſes mandata
ſqꝛ inde· ſabundās·
mea. Facta fuiſſet ſicut flumē pax
ſin celo· ſiperbole· huc illucqʒ redūdans·
tua: et iuſticia tua ſicut gurgites
ſinnumerabilis·
maris. Et fuiſſet q̄ſi harena ſemen
ſſpūale apoſtolicū. ſidem. ſſtirps: filioli mei quos iterū parturio d· f· chriſti· i· ſharene
tuum: ⁊ ſtirps uteri tui ut lapilli ei⁹
ſſemē. ſſemper eſſent veri iſrahelite vel chriſtianū nomen· a chriſto enī omnes filii apoſtolorum chriſtiani·
Non interiſſet ⁊ nō fuiſſet attritū
ſiſrael· ſo iudei de babilone permittēte ciro· vel fideles de mūdo·
nomen eius a facie mea. Egredi
ſſine corpore vel mēte·
mini de babylone· fugite a chaldeis. In uoce exultationis annūciate· auditum facite hoc: ⁊ efferte
ſo iudei liberationem· vel o vos apoſtoli· animarum redemptionem·
ſpredicādo·
ſo iudei uel apoſtoli·
illud uſqʒ ad extrema terre. Dicite· dominus redemit ſeruum ſuū
ſad litterā uel ſupplātatores uiciorum ſde babilonia uel de mūdo· ſprecō ſanguis·
ſegreſſi de babilone ſub zorobabel et aliīs ducibus· egreſſi de egipto nō ſolum ſitierunt ſʒ murmurauerūt·
ſſeculi·
iacob. Non ſitierunt i deſerto cū
ſde babilone uel de mūdo·
educerꝫ eos aquā d' petra ꝑduxit

Cōgregamini. Quid ergo gloriatur terra ⁊ cinis· ignorans fragilitatem ſuam.

Annunciauit hec. Qꝛ cyrus babylonem deſtrueret· vel ꝙ filius meus de virgine naſciturus eſſet.

Dominus dilexit eū. Hec ꝓprie ad chriſtū ꝑtinent· poſſūt tamen ad cyrum referri ⁊ darium vſqʒ ad locum illum directa eſt via eius.

Suam. Quia capiet eā· Vel filius in mūdo redimendo cū· qui ⁊ chaldeos ſcʒ demones eiecit· vnde princeps huius m· eiici· f·

Vocaui eum. Cyrū vel filium· ꝑ gabrielem dicens: Et vocabis nomē ei⁹ ihesū.

Miſit me. Totam trinitatē breuiter ⁊ plene ⁊ aperte diſtinguit.

Ego dominus d. Qui iſrael futura ꝑmittit. Reddit cauſam quare eos prius afflixerit.

Non ſitierūt ⁊c. De egipto venientibus ad litterā· de captiuitate aūt babilonis redeūtibus hoc in re impletum fuiſſe nō legimus: ſed hiperbolice accipiendum· ſicut cetera multa· apoſtolis autē gratia ſpūs ſancti de chriſto profluxit.

Non ſitierunt fideles de mūdo mente exeuntes· ſatiati aqua ſapientie

Scidit p. Petra erat chriſt⁹. Scinditur in partes ſermo diuinus: vt quē totum ſuſcipe non poſſumus p ptes ſumamus.

Et fluxerūt a. ꝛc. Unus militū lancea latus e. a. ꝛ cōtinuo exiuit ſanguis noſtre redemptionis. ꝛ aq̄ baptiſmi. baptiſmū et martirium dedicās nobis.

C. XLIX.

Audite inſule. Poſt reliquiarū iſrael vocationē. et in fidelium abiectionem (de quibus: nō eſt pax impijs. d. dn̄s) ſub inſularum noīe alloquitur in pſona filij eccleſias de gentibus.

Gladiū acutū. Non veni pacē mittere ſed gladium. malos ſcʒ a bonis ſeparans.

Gloriabor. Uō nō in alijs ſeruis. Pater glorificaui nomē tuū. ꝛ alibi. Exurge gloria m. ꝛc.

Ego dixi. Quaſi quomō te glorificaui qui magnā ptem iudeorū ad te reuocare nō potui: Hic aūt liberū hominis mōſtrat arbitriū. dei enī eſt vocare noſtrū credere. ipſo tn̄ adiuuante. vt iuſti voluntatis premiū conſequantur.

Judiciū Judicabit pater vtrū omnia fecerim eis que debui. Manifeſtaui nomē tuum hominib⁹. q. d. mibi. et [illegible]bi ego te glorificaui ſup t.

Opus me. Alij labor ꝛ dolor meus: qꝛ fleuit ciuitatē. ꝛ ait in pſalmo. Que vtilitas in ſanguine meo? Juxta hebraicū. pendens in cruce longe a ſalute mea. verba lamentationum mearum.

Glorificatus. Quaſi iudeos pdidi: ſed glorificatus ſum ī gentibus. Unde data eſt michi o. p. i. c. ꝛ i. t.

---

de egipto uenientibus ad litteram.
pmiſit ſcindi. latus chriſti.
eis. et ſcidit petram. et fluxerunt
ablutionis. incredulis qui in errore remāſerūt. qui de petra nō bibere meruerūt. chriſtus qui ē pax noſtra qui fecit vtraq̄ vnū.
aque. Nō eſt pax impijs dicit dominus.

C. XLIX.

eccleſie fluctibus ſeculi vndiq̄ cōcuſſe.

Audite inſule et attendite ppl'i de longe.
ab extremis terre. vocabis nomē eius iheſū
Dominus ab vtero vocauit me
antequā naſcerer. per gabrielem dicēs. vocabis nomē eius iheſum.
de ventre matris mee recordatus
vt ſpū oris ſui interficiat impiū. verba oris mei. vnde gladius ſpūs qd̄ eſt verbū dei.
eſt nominis mei. Et poſuit os me
protectione.
um quaſi gladiū acutum. i vmbra
potētie diuinitatis. ab omni malo. vt vilitas carnis tegeretur potētia diuinitatis. vnde. ſ. ſ. ſ. u. in te ꝛ u. a. o. t.
manus ſue protexit me. et poſuit
ſuper alias. ꝛ prophete enī ꝛ apoſtoli ſagitte ſunt. ſagitte potētis acute.
me ſicut ſagittā electam. In pharetra
in carne. vnde ſupra. tu es deus abſcōditus. diuinitatem.
retra ſua abſcondit me: ꝛ dixit mihi
obediēs vſq̄ ad mortem. de genere iſrael ſecūdum carnem.
bi: Seruus meus es tu iſrael: qꝛ
pater in me manēs: ipſe facit opera. patri.
quātum ad incredulos.
i te glīabor. Et ego dixi. Jnuacuum
patiēdo. quia nō profuit eis.
um laboraui: ſine cauſa et vane
mouēdo.
fortitudinem meā cōſumpſi. Ergo
qd̄ feci eis.
iudiciū meū cū dn̄o. ꝛ opus meū
coram.
cum deo meo. Et nūc hec dicit dominus
pater. reſpōdit filio. ſ. querēti inuacuum laboraui. qꝛ ex vtero formatur ſeruus appellatur vnde. de vētre matris mee d. m. e. t. ꝛc.
minus formans me ex vtero ſeruum
per fidem. errātem deſerto creatore ydola colētem. vnde non veni niſi ad oues que pierunt d. i.
uum ſibi: vt reducam iacob ad eū
tamē. in vnitate fidei.
ꝛ iſrael non cōgregabitur. Et glorificatus ſum in oculis domini: et
ſecūdum hominem. in reſurrectōne.
deus meus factus ē fortitudo mea
cōſolando. ſup abiectione populi mei.
lxx. magnū eſt tibi vt uoceris puer meus.
tibi.
ꝛ dixit: Parum eſt vt ſis mihi ſeruus
a morte anime. rātum. que vitio ſuo corruerūt.
ad ſuſcitandas tribus iacob:
deſpectiue. ad fidē. ꝛ iō. pro illis
ꝛ feces iſrael conuertēdas. Dedi
o yſaia. etiam. vt gētes illuminatas ad fidem adducas.
te in lucem gentium: vt ſis ſalus
meorū.
mea vſq̄ ad extremum terre. Hec
pater. fidelium.
dicit dominus redēptor iſrael. ſan
ſanctificans. vidimus eum deſpectū ꝛc.
ctus eius ad contemptibilem animam

chriſtū. chriſtū qui ante pilatū ꝛ caipham tanq̄ ſeruus iudicatus eſt.
ad abominatā gentē ad ſeruū
ad litteram. vel quorū corm manu dei.
dn̄orum. Reges videbūt ꝛ cōſurgent
In honorē tuum. glorificatōnem tuā implēdo. ꝛ ſalutē gētium. eccleſie. te. cū venerit in gloria patris cum angelis.
ſurgent pricipes ꝛ adorabūt propter
patrem.
pter dn̄m. qꝛ fidelis eſt: ꝛ ſanctum
in ſalutē mundi.
iſrael qui elegit te. Hec dicit dominus
pater ad filiū. gratie de quo. ecce nūc tempus acceptabile e. n. d. ſ.
minus. In tempe placito exaudiui
dicētem. pater clarifica filiū t. u. f. t. c. t.
hūane. In cruce.
ui te: ꝛ in die ſalutis auxiliatus ſū
dicētis. quare m. d. morte ſupata. a morte ad uitam. amicicie ꝛ caritatis.
tui Et ſeruaui te ꝛ dedi te in fedus
fidelis. ad uitā anime. iudeorū qui credere noluerunt. terrenos qui in ydolatrie iacebāt erroribus.
populi. vt ſuſcitares terrā ꝛ poſſideres
gētes. poſtula ame ꝛ d. t.
per uarios errores.
deres hereditates diſſipatas. vt
funiculis peccatorū. funibus enī peccatorum ſuorū quiſq̄ cōſtringitur.
diceres his qui vincti ſunt exite.
infidelitatis ꝛ ignorātie: qui lucem uidere nō poterāt. illuminamini.
ꝛ his qui in tenebris reuelamini.
ꝛ ſic. cōuerſi lumē chriſti aſpiciētes. doctrinas apoſtolorū ꝛ prophetarū. dominus paſcit me: ꝛ nichil mihi deerit ꝛc.
Super vias paſcētur. ꝛ in omnibus
apertis ſcripturis. erit. paſti ante.
bus planis paſcua eorū. Nō eſurient
panem uerbi. aquā ſapiētie.
rient neq̄ ſitient: et nō pcutiet eos
aduerſa ſeculi nō nocebunt. p diem ſol non uret te n. l. p. n. chriſtus qui in miſericordia ſua redemit.
eſtus ꝛ ſol: quia miſerator eorum
benedicite domio de fōtibus iſrael. ꝛ alibi haurietis aquas d. f. ſ. ueteris ꝛ n. t.
reget eos: ꝛ ad fontes aquarū potabit
impedimēta mūdi. uel apoſtolos. qui uia aliis. eis.
tabit eos. Et ponam omnes montes
planam. gradiētes per ſemitas meas.
tes meos in viam: ꝛ ſemite mee
quibus paratur uia.
exaltabūtur. Ecce iſti delonge venient
ab oriente. ad fidem ad unitatem eccleſie. alii fideles. quaſi ab oībus mūdi partibus. occidēte.
niēt: ꝛ ecce illi ab aquilone ꝛ mari
ergo. dominū de ſalute hūani generis.
ri: ꝛ iſti de terra auſtrali. Laudate
o angeli. habitatores terre. ex immenſa cordis leticia.
te celi ꝛ exulta terra: iubilate mōtes
preminētes uirtute. per filium.
tes laudem quia conſolatus ē dominus
pater. fidelē qui ſcʒ ex iudeis crediderūt. beati paupes ſpū quoniā ipſorū eſt r. c. gentiū que ſine lege. ꝛ ſine deo. qui deſerti demonibus ſubiacebant.
minus populum ſuū: ꝛ pauperū
cōgregatio ſanctorū
ſuorum miſerebitur. Et dixit ſyon
captiuam.
Dereliquit me dominus: ꝛ dominus
iam diu. ſed reſpōſio domini naturali ſimilitudie utētis.
nus oblitus eſt mei. Nūquid obliuiſci poteſt mulier infantem ſuū:

Abominatam. Chriſtū et nazarenos eius. quos quotidie iudei in ſinagogis maledicunt: qꝛ propter eos regnum locū. ꝛ gentem amiſerūt.

Reges u. Propheta ad filiū. Reges v. te venientē ad iudicium. reges ſcʒ apoſtoli ꝛ alij qui cum domino iudicabunt.

In tempore p. Paſſionis reſurrectionis. in quo complacuit deo redimere gen⁹ humanum.

Dixit ſyon. Iheruſalem ꝛ ſyon quattuor mōis dicitur. terrena: de qua iheruſalem que occidis pphetas. Cōgregatio iuſtorū in terra poſita: vnde diligit dominus portas ſyon. Multitudo celeſtium virtutū ꝛ ſanctorū iam cū domino regnātium. vnde que ſurſū eſt. libera eſt. que ē mater noſtra. Et illa quā iudei ꝛ noſtri iudaizātes fingūt deſcendere de celo ornatā ſecundum apocalipſim iohānis. Sciendū autē quia congregatio ſanctorū in captiuitate babylonis hoc dicit dereliquit me d.

¶ Ecce in ma. &c. Ex hoc dilam⁹ iheru ſalem in regione pale ſtine non eſſe querenda quẽ totius proui cie deterrima ꝛ ſaxoſiſ montibus exaſperata penuriã fontium patit.

¶ Structores. Apoſtoli et alij. Culpa iudeoꝝ .i. ſcribarum et phariſeorũ deſtructa es. predicatõne quorũ vñ iudeoꝝ .i. apoſtoꝝ tã de iudeis q̃ de gentibus cõgregata es.

¶ Omnes iſti. &c. Iudei ex omni natõne que ſub celo eſt in die penthecoſtes. diſperſi enim fuerant tpe machabeoꝝ ab antiocho epiphane. Ex his crediderunt vna die tria m. in altera .v. m. Gentes quoq; ex omnibus partibus mũdi quotidie congregãtur ad fidem eccleſie.

¶ Ornamento. Varijs ſpiritus ſancti gratijs quib; ornatur ſpõſe ambitio. de qua dicitur. Aſtitit .r. a. d. t. in .u. d. cir. uar.

¶ Ego ſterilis &c. Quia poſt aggeũ et zachariam ꝛ malachiam qui ꝛ heſdras: non habuerũt prophetas. qui eos ĩ lege nutrirẽt. vſq; ad iohannẽ baptiſtam.

¶ Regine. Idẽ: ſed magis affectuoſe. aſtitit .r. a. d. t. in .u. d. c. u. que .ſ. quotidie chriſti puulos nutrit ꝛ ad pfectam etatẽ ducit.

¶ Adorabũt. Venerabũtur ſecũdum illud. adorate ſcabellũ p. e. i q̃ pede maieſtas indicatur.

¶ Puluerẽ pedũ tuorũ. Omnẽ ſcilicet terrenitatẽ verbo ꝛ exemplo mundabunt. ſecundũ q̃ dictũ eſt. quodcũq; ſolueris ſup terrã e. ſ. vnde. Excutite puluerem pedum veſtroꝝ.

¶ Quia hec d. d. Reſpõdens queſtioni quia hec ſcꝫ in aduentu ſuo cõpleantur.

¶ Carnibus ſuis Non aliena morte ſꝫ propria. vt qui carnales ſunt (quia dñi ſpiritum pdiderũt) ſuis carnibus ſaturent. Vñ dum appropiãt ſuper

† ſnõ: ·|· ſquaſi plus aliquid dicam. ſtamẽ.
vt nõ misereat filio vteri † ſui: ·|· Et
ſouritia mẽtis uicens iura nature. ſcreator
ſi illa oblita fuerit: ego tamen non
·|· ſ creature ſ ſemper ſanctoꝝ aĩas ĩ medio cor de retinebo † ſ lxx. ſuper manus meas depinxi muros tuos.
obliuiſcar ·|· tui. Ecce † in manibus
ſ vt ſemper videã ꝛ memorẽ te: ne te arbitreris penitus derelictã. ſ patriarche prophete qui orationibus ſuis te muniãt.
meis deſcripſi te: muri tui coram
oculis meis ſemper. Venerũt ſtru
ſſcribe ꝛ phariſei traditõibus ſuis. ·|· ſ prauis exẽplis ſuis. doctores praui vt ſequaris traditiones hominũ nõ legem dei.
ctores tui: deſtruentes te et ·|· diſſi
† ſ capti a romanis. ·|· ſ leuate oculos veſtros ꝛ videte regiones quia iam albe ſunt a. m.
pantes a te † exibunt. ·|· Leua in cir
ſo apoſtoli primitiua eccleſia.
cũitu oculos tuos ꝛ vide: omnes
iſti congregati ſunt: venerunt tibi.
ſ iurãdo ſecuros facit. hoc ẽ iuramẽtũ veteris t.
Viuo ego dicit dominus q2 om
ſ fidelibus tam iudeis q̃ gẽtibus. felix qui tãtus eſt vt ornamẽtum eccleſie dicatur.
nibus his velut ornamento veſti
ſ ornaberis. ſ eccleſia que eſt chriſti corpus vnõ de eis tanq̃ vna pſona loquitur. iuxta primaꝫ regulam ticonii.
eris. ꝛ circumdabis tibi eos quaſi
ſ infideliũ. ſ ſine deo
ſponſa. Quia deſerta tua ꝛ ſolitu
† ſ veniẽte euãgelio.
dines tue. et terra ruine tue † nunc
ſ quia ſubintrabũt fideles.
anguſta erunt pre habitatoribus
ſ a romanis. ·|· ſ a deo ſeparabant falſa doctrina ꝛ opatione mala. ſ phar. ꝛ ſcribe ſ perſecutores.
ꝛ longe effugabũtur qui ·|· abſorbe
ſo primitiua eccleſia.
bant te. Adhuc dicent in auribus
ſ q2 diu ſterilis fuiſti. ſ in iudea in ſinagogis.
tuis filii ſterilitatis tue. Anguſt⁹
† ſ in toto mũdo in eccleſiis. † ſ latius ne cõprimar blaſphemiis iudeoꝝ.
eſt mihi locus: † fac † ſpacium mihi
·|· ſ ãmirãdo. nõ valẽs magnitudinẽ leticie tue ore proferre.
vt habitem. Et ·|· dices i corde tuo
ſ filios. ſ eram.
Quis genuit michi iſtos? Ego ſte
ſ in generatõne fideliũ. ſ deo. ſ in babilonẽ
rilis ꝛ non pariens. tranſmigrata
ſ filios.
et captiua: ꝛ iſtos quis enutriuit?
ſ a deo viro meo. ſ filii ſ miratur quomõ tam cito. tales ꝛ tot genuerit.
Ego deſtituta ꝛ ſola: ꝛ iſti vbi hic
† ſ pater ſ quaſi nõ mireris. vnde filios hẽas &c ecce &c.
erant? Hec dicit † dominus deus
ſ reuelo qui exurget regere gentes. gẽtes ſperabũt. ſ filium.
Ecce leuabo ad gentes manũ meã
† ſ in vexillo crucis. ſ q̃ admirabile eſt nomen tuum in v. t. ſ crucem.
ꝛ ad populos † exaltabo ſignũ me
ſ tũc. ſ apoſtoli ad fidem. vel angeli poſt mortem ad requiem. ſ filioli mei quos i. p. ·|· ſ o primitiua eccleſia. ·|· ſ verbo ꝛ ope.
um. Et afferent filios ·|· tuos † in ul
ſ lac dedi vobis potũ nõ eſcam. ſ feminas vel animas.
nis: ꝛ filias tuas ſup humeros por
† ſ apoſtoli. ſ quoꝝ cor ĩ manu dei. vnde abrahe dicitur. rex ad deũ tuum nobis es. ſ in lacte verbi.
tabunt. Et erũt † reges nutricii tui:
ſ ſupplices.
ꝛ regine nutrices tue. Vultu i ter
† ſ o primitiua eccleſia. ĩ capite tuo. qd ẽ chriſtus
ra dimiſſo adorabunt † te: ꝛ pulue
·|· ſ per hec omnia.
rem pedem tuorũ lingẽt. Et ·|· ſcies
ſ nõ alius. ſ trinitas. ſ ſuper me. ſ.
quia ego dominus: ſuper quo nõ
ſ in iudicio. ſ fideles.
confundentur qui expectant eum
ſ per quelibet ſanctoꝝ. ſ cũ fortis a. c. a. ſ. tũc in p. ſ. o. q. p. ſ diabolo. ſ hũanũ genus.
Nunquid tolletur a forti preda:
ſ idem. ſ mũdus in maligno poſitus eſt. ·|· ſ qui audet dicere hec oĩa dabo ti. ſi pro. a m.
aut qd captũ fuerit a ·|· robuſto ſal
uum eſſe poterit? Quia hec dicit
† ſ humanũ genus. captiuã duxit captiuit.
dominus. Equidem ꝛ | captiuitas
ſ diabolo. ſ per filiũ.
a forti tolletur: et qd ablatum fue
ſ diabolo. ſ ſanguine filii. ſ demones. vel gẽtes, vel iudeos.
rit a robuſto ſaluabitur. Eos ve
ſ iniuſte. ·|· ſ ꝛ in preſenti. ſ in die iudicii.
ro qui iudicauerunt te ego ·|· iudica
ſ in fide. ſ a morte eterna.
bo: ꝛ filios tuos ego ſaluabo. Et
ſ in preſenti ꝛ in futuro. ·|· ſ cõtrarias poteſtates. † ſ pena carnalitatis. ſ. ſuis peccatis. ſ nõ aliena morte: ſed propria.
cibabo ·|· hoſtes tuos † carnibus ſu
·|· ſ pena ſanguinis quẽ fuderũt.
is. quaſi muſto ·|· ſanguine ſuo ine
ſ ꝛ ſic. ſ tũc. ſ que videbit ſalutare dei.
briabũtur. Et ſciet omnis caro q2
·|· ſ in ſanguĩe filii.
ego dominus ſaluans te. ꝛ ·|· redẽp
† ſ qui luctatus ſum cum iacob. vel fortitudĩs iacob auxiliator fui. vt in paſſione ſupatus bene diceret crucifigẽtibus pater ignoſce illis &c.
tor tuus † fortis iacob.

¶ C. L.

Hec dicit do
ſ quaſi dicitis o iudei me abiecisſe matrẽ veſtram. ſꝫ ipſa prior abiecit me.
minus. Quis eſt hic liber repudii
† ſ quaſi nullus. ·|· ſ acſi dicat libellũ repudii oſtẽdere nõ poteſtis ſed dicetis forſitan. q̃ creditori meo nõ aliud habens. uos crediderim.
matris veſtre quo dimiſi † eã? ·|· Aut
·|· ſ tanq̃. nõ habeo quid aliud reddam.
quis eſt creditor meus cui ·|· vendi
† ſ quaſi ego nõ vendidi vos ſed vos ipſi.
di vos? Ecce eni in † iniquitatibus
ſ pro libidine. auaricia ꝛ huiuſmõi. ſ diabolo qui aĩas accepit propter peccata veſtra. ſ nõ culpa mea.
veſtris venditi eſtis: et in ſceleri
·|· ſ vltra tenere nõ potui. volentẽ abire permiſi. ſ fornicãtem.
bus veſtris ·|· dimiſi matreꝫ veſtrã
ſ in carne. ſ ad penitentiã. ſ homo cũ in hono re eſſet nõ intellexit. ſ q2 omnes quaſi beſtie.
quia ueni ꝛ non erat uir: uocaui ꝛ
ſ vocãtem.
non erat qui audiret. Nũquid ad
ſ potentia.
breuiata ꝛ paruula facta ẽ manus

me nocẽtes u. e. c. Nõ enim ſpũs qui ĩcorpalis eſt. ſed caro comedit. ferocium beſtiaꝝ patens morſibus.

¶ Fortis iacob. Qui dedi fortitudinem iacob luctandi cũ angelo. oratõne (vt aiunt) nõ maĩbus. Volebat eni angelus qui eũ cuſtodiebat in peregrinatione ad deũ recedere. Euicit aũt oratione. vt eũ benediceret. ꝛ audiuit. Si cum deo fortis eſt in orõne ſcꝫ: quãto magis cõtra homĩes pualebis: quaſi ꝛ orõne contra eſau quẽ metuis pualebis.

¶ C. .L.

¶ Hec d. d. &c. P⁹ vocatõem gentiũ poſt captiuitatem fortis cuius preda diuiſa ẽ apoſtolis: loquit ad populum iudeoꝝ ſup ſyon que ſuperius ait dereliquit me dñs &c

¶ Venditi e. Ego aũt carnalis venundatus ſum ſub peccato. q̃ facit peccatũ ſeruus p. eſt. Vnde non regnet peccatũ in corpore veſtro

¶ Quia ueni. Hoc eſt vt ſciatis nõ me matrem veſtrã repudiaſſe ſed eã volũtate ppria receſſiſſe poſt multa beneficia carnẽ aſſumpſi nec iam p prophetas: ſed preſens ipſe locut⁹ ſum.

¶ Non erat uir. Herodi propter maliciam dictum eſt dicite vulpi illi. Et phariſeis genimina vipaꝝ. Et d libidinoſis equi inſanientes in feminas. De voluptuoſis noli mittere margar. añ porcos De impudẽtibus. nolite ſanctuꝫ dare canib; De omnibus in cõmune viſio quadrupeduꝫ ĩ deſerto.

¶ Vocaui. Quaſi rõnales inclinate aurẽ veſtrã ĩ vba oris mei. Qui ſitit veniat et bibat. ꝛ huiuſmõi.

¶ Nũquid &c. Inuehitur cõtra eos qui putabant dñm nõ potuiſſe liberare populũ ſuum a captiuitate ponens rõnem ꝛ exempla planiſſima. Quaſi qui olim hec feci. etiã nunc

pōpulū meum liberare potui. Vel q ui cęlum terras ⁊ maria facō ſeruire michi: crucē etiam euadere nō potui? ſecūdum illud. An putas quia nō poſſum rogare patrē meum· vt exhibeat michi pluſquam xij· legiones angeloꝝ.

Induam cę· Aiunt philoſophi· non ampli⁹ ·x· ſtadijs a terra nubes in ſublime leuari· ⁊ ſolis ſplendorē abſcondi· ſic excluſo cęli lumine: aer inferior obſcuratur.

Induam c·t· Sanctos· ſ· vt ſe cognoſcāt peccatores. Unde iuſtus in principio accuſator eſt ſui· et ſaccū p· o· e· vt agāt pęnitentiā in cinere ⁊ cilicio.

Dominus dedit. Quāuis poſſint hęc referri ad yſaiam: proprie tamen referuntur ad chriſtum.

Quaſi qui olim talia operatus ſum et modo ſimilia operari poſſū nō eſt potentia imminuta.

Quaſi veſtimentū. Veſtimentū vetuſtate ⁊ tinea cōſumit. Iudei quoq̃ ·xlij annis poſt paſſionem ad pęnitētiam vocati ſunt· tādem negligentes cōtriti ſunt aduenientib⁹ romanis· ⁊ malę conſcientię tinea deuorati.

Quis ex uobis ⁊c· Nō perfectus in caritate qui timet· ſꝫ hic timor pro bonitate ponitur. Unde beatus qui omnia metuit· i· qui timoratus eſt ī religione dei. De hoc timore ſcriptū eſt: timor domini ſupat oīa· ⁊ initium ſapientię t· d· et alibi. Non eſt inopia timētibus eū· et timor domini ſanctus pmanet in ſeculuꝫ ſcli. Hic cuſtodit animas ſctōꝝ integras et pudicas et puras· Unū timete dominū ⁊ date gl̃iam ei.

> † a diabolo· ſicut liberaui ab egipto. ſ a babilonijs·

mea· ⁊ nō poſſum † redimere: aut nō

> populū meū ſicut olim·

eſt in me uirtus ad liberandū? Ec

> iuſſione mea — aquis.

ce in increpatione mea deſertum

> ſi voluero ſicut feci mare rubrū. † mūdum vt eius amaritudo ſiccetur. prauas doctrinas· de quibus draco dicebat· mea ſunt flumia ⁊ ego feci ea. † alia ſicut arnon· ⁊ iordanē.

faciā † mare: ponā † flumina ī ſiccū

> in ſtercore ſuo. curioſi. ſicut in flumine egipti. ſpūs ſancti gratia.

Computreſcēt piſces ſine aqua et

> ſepati a bonis piſciculis. † aque viue· ſicut in egipto areſcētibus fluuijs. aerios.

morientur † in ſiti. Induam cęlos

> tribus diebus in egipto tenebras palpabiles fecit vt celum ſacco optum videretur.

tenebris: ⁊ ſaccū ponam operimē

> pater. — homini.

tum eorum. Dominus dedit mihi

> ſcientiam ⁊ ſapiētiam.

linguā eruditam: vt ſciam ſuſtētare

> humanū genus. in peccatū in mortem. predicatōnis.

re eum qui lapſus eſt verbo. Eri

> ſicut magiſter. a natiuitate. vel ab initio predicatōnis. mētis.

git mane· mane erigit michi aurē

> ego aūt a me ipſo nō loquor.

vt audiam quaſi magiſtrū. Domi

> intelligēdi·

nus deus aperuit michi aurē: ego

> voluntati eius· recedēs ab ipſo

autem non contradico: retrorſum

> † iudeis vel militibus romanis. vltro.

nō abij. Corpus meum dedi † percu

> quia dabāt ei alapas.

tientibus ⁊ genas meas vellenti

> hec omnia in paſſione impleta ſunt·

bus. Faciem meam non auerti ab

increpātibus ⁊ conſpuētibus ī me

> qr. pater. — in paſſione.

Dominus deus auxiliator meus

> ſpe reſurrectōnis. irridētibus ⁊ percutientibus·

et ideo non ſum cōfuſus. Ideo po

ſui faciem meam vt petram duriſſi

mam: ⁊ ſcio quoniā nō confundar.

> patus auxiliari. dicēs hic ē filius m· d· i· q· m· b· c·

Iuxta eſt qui iuſtificat me. Quis

> quaſi nō ſim iuſtus. In iudicio·

cōtradicit michi? Stemus ſimul.

> dicēs me merito crucifixum·
> † vt iudicemur ſimul compatione· nō autoritate· ſecūdum illud iuſtificata eſt ſodoma ſoror tua ex te

Quis eſt aduerſarius meus? † Ac

cedat ad me. Ecce dominus deus

auxiliator meus. Quis eſt qui cō

> nullus: qr. aduerſarij· qr nullus poteſt iuſtificari preſente domino.

dempnet me? Ecce omnes quaſi

> † a romanis. In inferno. † cōſciētia peccatorꝫ vel [illegible] etium.

veſtimentū † conteretur ⁊ † tinea co

> † iudeis infidelibus. † principium ſapiētie timor domini· ſed perfecta c· f· m· t· vt filius patrem· ⁊ enim.

medet eos. Quis ex † vobis † timēs

> corde· penitētiam agite ⁊c· † filij· ſcdm carnem·

dominū: audiēs vocem † ſerui ſui?

> chriſtus abiectus· vñ reputauimus eū: ⁊c· ⁊ nō ē l· eius gloria· ſ· in populo ſuo· ſicut ait· nō eſt propheta ſine honore niſi in patria ſua·

Quis ambulauit ī tenebris· et nō

> † Ita veniet ei lumē gaudij ⁊ leticie. chriſtus vel gētilis popul⁹· āmodo. Nō in ydolis·

ē lumen ei? Speret † in nomie do

> vt hūana fragilitas diuīa maieſtate ſuſtentetur·

mini: ⁊ innitatur ſuper deū ſuum.

> o iudei· cōtra vos·
> † inuidie· vel tribulatōnis· feno· lignis· ſtipula· ſpinis·

Ecce omnes vos accēdētes † ignē

> peccatis· tribulis· vñ in prouerbijs in multis ignis ignis· Ironice·
> † in penis dei potētiam diſcite ad ſalutem·

accincti flammis. Ambulate † in lu

> infernalis· — in tribulatōne captiuitatis quā meruiſtis· vaſtationis ⁊ miſerie·

mine ignis vri: ⁊ in flammis quas

> peccādo· — potētia chriſti·

ſuccendiſtis. De manu mea factū

> malum afflictio. vaſtationis· vel captiuitatis· vel inferni·

ē hoc vobis. In doloribus dor

mietis.

C. LI.

> quaſi· qr alij nolūt vos ſaltē populi audite me· corde alijs dormientibus· in dolore·

Audite me qui

> † per fidem· imitamini·
> † chriſtum. ſalu iudicium· † apoſtolos ⁊ apoſtolicos· uiros ſignificat·

† ſequimini qd † iuſtum eſt: ⁊ † queri

> nō terrena· — abrahā fide firmum

tis dñm. Attēdite ad petram vnde

> nati· — ſaram·

excisi eſtis: ⁊ ad cauernam laci de

> lege generādi·

qua precisi eſtis. Attēdite ad abra

> chriſtum patrē multaꝝ gētium — eccleſiā que prius ſterilis·

ham patrem veſtrū et ad ſaram q̃

> † ſolū· exi de terra tua· ⁊ de cogn· t·

peperit vos. Quia † vnum vocaui

> in opibus ſuis. — ſubſtātia· filius.

eum: ⁊ benedixi ei: ⁊ multiplicaui

> quaſi qui olim abrahā multiplicaui et cōſolatus ſum: eccleſiam quoq̃ ⁊ multiplicare ⁊ cōſolari poſſum.

eum. Conſolabitur ergo dominus

> eccleſiā. in apoſtolis. ſupplebit ruinas iudeoꝝ multitudie gentium.

ſyon: ⁊ cōſolabitur omnes ruinas

> quaſi que prius erat a deo deſerta ipſo inhabitāte erit delicōſa virtutis afferēs flores ⁊ poma perfectōnis.

eius. Et ponet deſertū eius quaſi

delicias· ⁊ ſolitudinem eius qua

ſi ortum domini. Gaudiū ⁊ lętitia

> pro beneficijs dei.

inuenietur in ea: gratiarum actio ⁊

> dei — ergo. diligenter. apoſtoli. gentes vel reliquie iſrael· vnde letamini· g· c· p· e·

vox laudis. Attendite: ad me po

> fideles.

pulus meus: ⁊ tribus mea me au

> euāgelij — † decretū· ſ· vt iudeis credere nolentibus gētes ad fidē vocētur.

dite. Quia lex a me exiet: ⁊ † iudici

> † populus qui ambulat in tenebris u· l· m·

um meum in lucem † populorū re

> ſupradicta filius: hec aūt pater de filio dicit. cito naſcetur filius de uirgine ut impleantur que promitto.

quieſcet. Prope eſt iuſtus meus:

Quis ambulauit ī tenebris. Gētilis populus in tenebris infidelitatis· ⁊ nō eſt lumen ei chriſtus q̃ dicit· ego ſum lux mūdi.

Quaſi vos me flagellaſtis ⁊ conſpuiſtis ego tamē ad pęnitentiam voco. Nolo enim m· pec·

Ecce omnes ⁊c. Quaſi nichil prodeſt exhortatio· nec eſt ſpes ſalutis poſt ſcelera· vnde oēs decl· in· f· ⁊c.

Accēdentes ignem. Ciuitatis ignē que a romanis ſuccēſa eſt. Accenderūt· quando cōtra chriſtum zeli ⁊ inuidię igni exarſerūt.

Hinc diſcim⁹ pro qualitate peccati vnūquēq̃ ſibi ignē ſuccendere. Et quomō in eodem loco· vel lectulo alij ſani ſunt· alij febriunt· ex diuerſitate hūorum diuerſa ſupplicia ſentiētes. Sic in peccatoribus diuerſi peccati materia plus vel min⁹ ſuccenditur.

In doloribus. Quia nec beneficijs· nec tormētis dei filium ſuſcipe voluerūt· vnd Ite maledicti in ignē ęternum.

C. LI.

Attendite ad p. Chriſtū· de quo petra aūt erat chriſtus· vnd etiam chriſtiani a chriſto dicti. Et ad cauernam laci: pſſionē lateris chriſti. De qua p̃ciſi eſtis qū exiuit ſanguis redemptōnis· ⁊ aq̃ baptiſmatis. Ul' ſepulchrū dñi de quo reſurgens innumerabiles filios genuit. Vel eccleſia q̃ diu ſterilis ď qua quotidie excidimur· i· naſcimur p lauacrum baptiſmi.

Gaudiū ⁊c. Nota in ſyon quę ꝯpatur padiſo dei tantum debet eſſe gaudium ⁊ lętitia ⁊ cōfeſſio· ⁊ vox laudis· vt qd ī cęlo facturi ſunt cū angelis ī terra iugiter meditentur.

Iuſtus. Omnes iuſtificans vel iuſticia eleganter· vt non vna gens· ſed totus orbis ſaluetur.

Celi ſicut fu. De ſanctis dictuꝫ eſt. et nos immutabimur. quãtomagis ergo de celo ſole ⁊ ſtellis credẽ dum eſt: quando luna ſolis lumen accipiet. et ſol ſeptuplo fulgore ru tilabit. Unde omnis creatura ingemiſcit. et parturit expectãs libe/ rationem filiorum dei. vt ſcꝫ mutentur in melius non ſolum anime que immortales erũt: ſed et corpora quorum ſubſtan tia clarificabitur. Qui dam tamen perire ⁊ inue teraſcere pro abolitio ne ⁊ morte accipiunt.

Conſurge c. ⁊c. Vox prophete et fide lis populi aduentũ fi lii deprecantis. in quo promiſſum erat auxiliũ.

ſgenitus a patre ſine tempore. ſqui ſaluum faciet p. ſ. a. p. ſuirtus. ſapoſtoli iudicantes duodecim tribus iſrael.
egreſſus eſt ſaluator meus: ⁊ brachia
ſin nouiſſima die.
mea populos iudicabunt. Me in
ſgentes vel eccleſie vel ſancte anime. ſipſe erit expectatio gẽtium ſfilius per quẽ om nia feci.
ſule expectabunt: et brachiũ meũ
ſpatiẽter expectabũt. ſo gẽtes vel eccleſie.
ſmẽtis.
ſuſtinebũt. Leuate in celũ oculos
veſtros: ⁊ videte ſub terra deorſũ
ſaerei. ſſcdm figurã nõ ſcdm eſſentiaꝫ
quia celi ſicut fumus liqueſcent. ⁊
ſcelũ ⁊ terra trãſibunt.
terra ſicut veſtimẽtum atteretur. ⁊
ſqui viui inueniẽtur. ſex hoc hẽmus ꝙ cete ra non in nichilũ redigẽtur. ſed in melius muta bũtur. ſſecũdum figurã ⁊ vetuſtatem.
habitatores eius ſicut hec interi
ſfilius de quo viderũt oculi mei. ſ. t. ⁊ alibi ſalutare tuũ ex. do.
bunt. Salus aũt mea in ſempiter
ſideo. ſidem.
num erit. ⁊ iuſticia mea nõ deficiet
ſquia lex a me egredietur ⁊c. ſintelligite. ſchriſtũ vel iudiciũ quo diſcrete oĩa faciatis.
ſfidelis.
Audite me qui ſcitis iuſtũ popu
ſeuãgeliũ. ſlex dei eius ĩ corde ipſius ⁊c ſo apoſtoli ſnolite timere eos qui corpus oc cidunt. cõtra perſecutores quos futuros fore pre ſciebat exhortatur eos. ſnõ in ore tantũ.
lus lex mea in corde eorum. Nolite
timere opprobriũ hominuꝫ: ⁊ blaſ
ſvel am.
phemias eorum ne metuatis. Si
ſquaſi cito trãſibunt ⁊ opprobrium eorum ſicut ve ſtimentũ vetuſtate ⁊ tinea corruptũ.
cut enĩ veſtimentũ ſic comedet eos
ſcõſcientie qui nõ moritur.
vermis: ⁊ ſicut lanã ſic deuorabit
ſinique mẽtis. ſchriſtus.
eos tinea. Salus aũt mea in ſem/
ſprioris populi ⁊ poſterioris qui aduentũ illi us receperũt de quo ſupra prope eſt iuſtus meus
piternum erit: ⁊ iuſticia mea in ge/
ſin eternum. ſde ſolio paterne glorie.
neratõne generatõnum. Cõſurge
ſgenus humanũ redimẽdo. ſdiuinitatis cõtra pricipem mũdi.
conſurge: induere fortitudinem
ſo fili. ſgenus humanũ redimẽdo. ſde ſolio paterne glorie.
brachiũ domini. Conſurge ſicut
ſab egiptiis liberãdo. ſ⁊ ſicut. ſſicut patri bus noſtris oſtẽdiſti potẽtiam tuã.
in diebus antiquis: in generatio
ſo fili.
nibus ſeculorũ. Nunquid non tu
ſcũ patre. ſdiabolũ. ſpharaonẽ vel diabolũ
percuſiſti ſuperbum: vulneraſti dra
ſo fili. ſquaſi qui hec feciſti hoc quoqꝫ facturus es. ſrubrũ. ſhuius ſeculi.
chonem? Nũquid tu ſiccaſti ma/
ſdoctrinã philoſophicã. ſdogma.
ſſecularis profunditatis.
re: aquam abiſſi vehemẽtis? Qui
ſde quo, veni in profundũ maris ⁊ tempeſtas d. m. ſhuius ſeculi.
poſuiſti profundum maris viam
ſab egiptiis.
vt tranſiret liberati. Et nunc qui re
ſſanguie filii. ſad viã iuſticie.
dempti ſunt a domino reuertẽtur
ſpreſentẽ eccleſiam ⁊ in beatitudinẽ eternam. ſbeati qui habitãt in domo t.
⁊ veniẽt in ſyon laudantes: ⁊ leti

ſque nõ deficiet: ſmentes.
cia ſempiterna ſuper capita eoruꝫ.
ſin celo.
Gaudium ⁊ leticiam tenebũt: fugi
ſfilius quaſi inuocaſtis me ⁊ ego cõſo. vos ⁊c. ſquia alius nõ põt. ſnõ per prophetas ſed per memetipſum. ſabſterget deus o. l. a. o. e.
et dolor ⁊ gemitus. Ego ego ipſe
ſipſe deus miſericordiarum ⁊ conſolatõnis. ſquaſi dixi nolite timere. opprobria hominũ ⁊ blaſphemias. quomõ ergo timetis que tam cito areſcũt ad inſtar feni.
cõſolabor vos. Quis tu vt time/
as ab homine mortali ⁊ a filio ho/
minis: qui quaſi fenum ita areſcet
ſhominẽ timens ſalias factoris.
⁊ oblitus es dñi creatoris tui? Qui
ſincredibili virtute ſuſpendit. ſſtabili mole.
tetẽdit celos. ⁊ fundauit terram. ⁊
ſpaſſionis. ſnõ ad horã qõ veniale.
formidaſti iugiter tota die a facie
ſin corpore.
furoris eius qui te tribulabat ⁊ pa
ſin aĩma. ſquaſi nõ eſt timen dum quod cito trãſit.
rauerat ad perdẽdum. Ubi ẽ nũc
ſfilius.
furor tribulantis? Cito veniet gra
ſſcdm hũanitatem. ſcor ſupborum vel infernũ. ſpeccatores ſed vocabit ad penitẽtiam.
diens ad aperiendum: ⁊ nõ inter
ficiet vſqꝫ ad internitõnem. nec de
ſego ſum panis viuus. ſpanis corpus ⁊ ſanguis eius doctrina euãgelii. ſpater ad filiũ.
ficiet panis eius. Ego autem ſum
ſſcdm carnẽ. ſpmitto turbari.
dominus deus tuus qui cõturbo
ſmũdum. ſcõtra electos ⁊ cõtra ipſum filium vnde mouebit aqua. ⁊ mirabiles. e. maris m. in al. do.
mare ⁊ intumeſcunt fluctus eius:
dominus exercituum nomẽ meũ.
ſo fili. ſquicquid filius loquit verba patris ſũt
ſſapiẽtiam ⁊ ſciẽtiam.
Poſui verba mea in ore tuo: ⁊ in
ſprotectione diuinitatis. ſa peccato ne vileſ ceret humanitas vnita verbo.
vmbra manus mee protexi te: vt
ſin fide. ſnouos. apoſtolos. ſ. ⁊ alios. ſnouã.
plantes celos ⁊ fundes terrã: ⁊ di
ſeccleſiã. ſſyon ergo nõ alia niſi po pulus dei eſt.
cas ad ſyon: populus meus es tu
ſa viciis. ſa ſomno peccati ad penitẽtiam.
Eleuare eleuare: conſurge iheru/
ſpoteſtate.
ſalem: que bibiſti de manu domi/
ſvaſtationem per romanos.
ni calicem ire eius. Uſqꝫ ad fundũ
ſmortis. ſquaſi hac captiuitateꝫ ſuſtinebis vſqꝫ ad finẽ ſeculi.
calicis ſoporis bibiſti: ⁊ potaſti vſ
ſſicut moyſes ſicut daniel. ⁊ alii prophete qui ſepe iudeos ſuſtẽtauerunt. mõ aũt neqꝫ prophetã neqꝫ ſacerdotẽ. neqꝫ cõſolatorem habuerũt.
qꝫ ad feces. Non eſt qui ſuſtentet
eam ex omnibus filiis quos genu
ſtanquã dux ⁊ doctor bñ operandi.
it: ⁊ nõ eſt qui apprehẽdet manũ
ſnam ⁊ apoſtoli tranſierũt ad gẽtes.
eius ex omnibus filiis quos enu/
ſqui videns ciuitat. fleuit. ſ. i.
triuit. Duo ſunt que occurrerunt
ſo iheruſalem. ſSicut iheremias. daniel ⁊ ipſe iheſus.
tibi Quis contriſtabitur ſuper te

Quis tu ⁊c. In/ crepat fideles vt nõ ti/ meant minas vel tor/ menta principuꝫ: quia omnis caro fenũ. Eos etiã increpat qui ĩ paſ ſione fugerũt. ⁊ pterri/ ti negauerũt vt erubeſ cant ⁊ penitentiã agãt.

Eleuare. Eos hor tatur ad penitentiaꝫ q̃ in paſſione negauerũt vel in infidelitate pſti terunt. clamantes cru/ cifige ⁊c.

Vox. Poſſumus hec iuxta anagogen ſu per anima intelligere peccatrice. que nolens bibere calicem furoris dñi dicit. domine ne ĩ furore tuo arguas me ⁊c. Si aũt biberit bo/ nũ eſt ei ſua ſentire ſup plicia: ⁊ deũ audire di centem. cũ ira furoris mei tranſierit: rurſum curabo. ⁊ alibi. Nun/ quid qui cadit nõ adi/ iciet vt reſurgat?

Calicem ire ⁊c. Solẽt medici amariſ/ ſimum antidotũ qd ex guſtu nomẽ accepit da re ſtomacho nauſean/ ti: vt noxios humo/ res euomat. ⁊ poſſit co ctos cibos atqꝫ dige/ ſtos in aluum trãſmit tere. quos fleumatum magnitudo digeri nõ ſinebat. igitur ⁊ iheru/ ſalem que bibit de cali ce. furoris domini iube tur de ebrietate con/ ſurgere: quia totũ epo tauit. Si enim adhuc biberet: nõ conſurgerꝫ vnde patet ꝙ de vlti/ ma captiuitate hoc di citur.

Ecce ⁊c. Predixit captiuitatem futuram nũc hortatur ad penitentiam vt euadant.

Ponam .i. in me .q. t. Secundũ litterã humiliauerũt eos chaldei: et ipſi humiliati a medis ⁊ pſis: ⁊ humiliauerunt eos romani: ⁊ ipſi in mltis humiliati. humiliauerũt eos demones ſuadẽdo vt crucifigerent chriſtum: et ipſi in hoc humiliati ſunt: qꝛ ſic poteſtatem ſuam amiſerũt: ⁊ in iudicio omnino humiliabũtur. Moraliter autẽ anima dum peccat: diabolo ſubditur captiua: dum penitentiã agit: eleuatur ⁊ conſurgit: ⁊ diabolus humiliatus ruit.

C. LII.

Cõſurge ⁊c. Eos hortatur ꝓpheta qui poſt aſcenſionẽ predicantibus apoſtolis crediderunt.

Allegor. Eadem ⁊ de eccleſia poſſumus dicere que viſio pacis ⁊ ſpeculatio: ſi in hereſim corruerit: iubet̃ exire ⁊ priſtine fidei ornamenta ſuſcipere. Et ſi fuerit ſuſcitata: ſanctitas eius ⁊ ꝯtinẽtie premia promittũtur: vt ꝑ eam nõ tranſeat incircũciſus vel immundus: qđ ad immũdicie opa referri poteſt. In circũciſi enim ⁊ immũdi qui corpis voluptati ⁊ libidini ſeruiũt.

Induere veſtimentis. Mor. Aĩa q̃ cꝫ ſi ꝑ penitentiã priſtinum robur recepit: vocabit̃ habitaculũ ſancti: ⁊ ſic fiet templũ dei nec ꝑtranſibũt ꝑ eã incircũciſus ⁊ immũdus de quibꝫ dicit̃. Si mei nõ fuerĩt dñati t. im. e. Omnia aũt que ꝓmittũtur ſyon ⁊ iheruſalẽ nõ vt iudei ſomniant ad lapides et cineres illius dicũtur vt inſtaurentur in priſtinũ ſtatũ ſed ad populũ iheruſalem que occidit ꝓphetas: qui corruẽs in paſſione chriſti in reſurrectione illius eſt reſuſcitatus: quãdo multa milia de iudeis crediderunt: ⁊ reliquie ſalue facte ſunt.

Quia non adiiciet. Hec ad celeſtem iheruſalem: quam nullus immũdus ingreditur.

Excutere ⁊c. Aĩa polluta ſordibus candorẽ priſtinũ amittit. Sꝫ excu…

duobus quattuor reddidit: ſed vaſtitatẽ ſequit̃ cõtritio famem gladius.

Vaſtitas et contritio et fames et
.i. mors · quaſi aut nullus aut rarus.
gladius. Quis cõſolabit̃ te? Filii
a terra ſua. · mortui inſepulti.
tui proiecti ſunt: dormierũt in ca
† animal immũdum nec ſacrificio aptũ. · ire tiũ funibꝰ peccati. · orix .lxx. beta ſemicocta
pite omnium viarum ſicut † orix il
laqueatus. Pleni indignatione
† quia nõ habes conſolatorẽ.
dñi increpatõne dei tui. † Idcirco
nõ habẽs ſpũales diuitias.
† in ebriauit me abſintio.
audi hec paupcula: ⁊ † ebria ñ a vi
no. Hec dicit dominator tuus do
† .ſ. contra egiptios ⁊ alios multos.
minus: et deus tuus † q̃ pugnauit
tollã .ſ. ſi penitueris.
pro populo ſuo. Ecce tuli dꝫ manu
captiuitatem mortis.
tua calicẽ ſoporis fundum calicis
ſi penitẽtiã egeris
indignationis mee. Non adiciam
† reddam eis retributõnem ſuã.
vt bibas illum vltra. † Et ponam il
perſecutorũ demonũ.
lum in manu eorum qui te humili
ſuggerẽdo.
auerunt: ⁊ dixerũt anime tue: In
a naturali dignitate. · niſi te ipſum ſubdideris demones nõ nocebũt tibi · ſuper te.
curuare vt tranſeamus: ⁊ poſuiſti
eis calcãdum. · que oĩbus patet.
vt terram corpus tuũ: ⁊ quaſi viã
demonibus.
tranſeuntibus.

C. LII.

ad uirtutes.
Conſurge cõ
quia debilitate cecidiſti.
† ſyon arx ⁊ ciuitas dauid. Ieruſalem: reliqua pars ciuitatis.
ſurge: induere fortitudĩe tua † ſyon
virtutibus.
Induere veſtimẽtis glorie tue ihe
⁊ ſic eris · dei vel templi.
ruſalem ciuitas ſancti. Quia non
ſi penitueris: ſi mãdata mea cuſtodieris.
† que ſocietas lucis ad tenebras: que cõuẽtio chriſti ad belial.
adiiciet vltra vt † pertrãſeat per te
ſpũaliter. · .i. · declina a malo
incircũciſus ⁊ immundus. Excute
peccati. · fac bonũ. · quieta mẽte
re de puluere: conſurge: ſede iheru
captiua. · peccata.
ſalem. Solue vincula colli tui cap
cui iã imminet captiuitas. · effemĩatione animi vſqꝫ hodie populus iudeoꝝ nabugodonoſor iugũ portat: ⁊ peccatoꝝ funibus conſtringitur.
tiua filia ſyon: quia hec dicit do
veſtra ſpõte. · diabolo.
minus deus: Gratis venundati
† nullo merito veſtro: ſed gratuito dei bñficio.
ſanguine filii.
eſtis: et ſine † argento redimemini.
Quia hec dicit dominꝰ deus. In

in mũdum: quĩ meror ⁊ tenebre.
in patribus. · genus humanum
egiptum deſcendit populus meus
in adam. † pegrinus: quia patria noſtra paradiſus. · † in terra geſſen.
in principio: vt † colonus eſſet † ibi
diabolus. · aſſiriĩ cũ nabugodonoſor.
† adam ei nichil ei nocuerat: quare cũ ad peccandum cõpelleret. · in terra promiſſionis
et aſſur abſqꝫ † vlla cauſa calũnia
quaſi quid moror amplius in iudea vbi tam pauci fideles: tranſibo ad gentes: vnde fideles trãſeamus ab his ſedibus.
tus eſt eum. Et nunc quid michi ẽ
† de terra ſua: vel a deo male viuendo. · vnde populus m. a. ẽ gratis.
hic dicit dominus? Quoniã † abla
† reges: principes: ſacerdotes: ꝑ quoꝝ peccata ſepe populus tam corpe q̃ anima captiuatur.
tus ẽ populus meus gratis. † Do
populi.
minatores eius iniqꝫ agunt dicit
† ter quotidie maledicunt dominũ ⁊ nazareos eius.
dominus. Et iugit̃ † tota die nomẽ
in ſinagogis: vel in gẽtibus: vnde ꝑ vos nomẽ domini blaſphematur in gẽtibus.
† quia blaſphemor a iudeis.
meum blaſphematur. † Propt̃ hoc
† fideles a chriſto chriſtiani vocati
ſciet populus meus † nomen meũ
abraham pater exulta .u. u. d. m.
incarnatõis. · † olim per prophetas.
in die illa: quia ego ipſe † qui loque
per me ipſum. · propheta de filio. · mũdi a puluere peccati.
bar ecce adſum. Quam pulcri ſup
ſanctos. · iudee: vel apoſtolos virtutibus eminentes.
apoſtoli quoꝝ pedes dominus lauit.
† chriſti per apoſtolos: per ſeipſum.
montes pedes † annũciantis ⁊ ꝑ
nobis. · nobis per ſeipſum. · † cũ deo ⁊ cum angelis. · pacẽ his qui lõge ⁊ his qui prope: hic eſt pax noſtra qui fecit vtraqꝫ vnum.
dicantis † pacem: annũciantis bo
euãgelium: gratiã .ſ. ſ. · nobis. · redemptionem ⁊ beatitudinem. · quã dedit.
num: predicantis ſalutem: dicen
ſo. · victo diabolo. · nõ peccatũ.
tis: Syon regnabit deus tuus.
audietur in toto orbe. · ſuper muros tuos cõſunt cuſtodes. · † alta loquẽtes. · ipſi.
Vox ſpeculatorum tuorũ. † leuaue
predicatõnis: in omnẽ ter. e. ſ. e. · † ſimul: corda que diſcordãt nõ laudat. · dominũ.
runt vocem: † ſimul laudabunt: qꝛ
cordis. · oculi mei ſemꝑ ad dominũ
facie ad faciem.
oculo ad oculum videbunt cũ con
ad fidem. · in cõuertẽdo d. cap. ſ. f. ſ. ſ. con.
eccleſia. · qꝛ inſtaurata.
uerterit dominus ſyon. Gaudete
† reliquie iudeoꝝ: apoſtoli ⁊ alii.
⁊ laudate ſimul † deſerta iheruſalẽ:
per ſpũm ſanctũ ſubintrãte multitudine gẽtium. · fideles ẽm.
qꝛ conſolatus eſt dominus popu
ſanguine filii. · generalẽ eccleſiam.
† incarnari fecit filiũ vel predicari vbiqꝫ.
lũ ſuum redemit iheruſalẽ † Para
uit dominus brachiũ ſanctum ſu
cordium.
um in oculis omniũ gentium: ⁊ ui
corde vel etiam corpore in iudicõ. · † omnes mundi cardines. · filium.
debũt † omnes fines terre ſalutare

tit puluerẽ cũ apl̃is: qꝛ ymaginẽ terreni acceꝑat: vt portet ymaginem celeſtis. De puluere hoc dicit̃: Nũquid cõfitebitur tibi puluis ⁊c. Soluuntur quoqꝫ vincula colli vt nõ audiat neruus ferreꝰ collũ tuum: ſicut monilia: vt graui onere liberata: ⁊ recipiens priſtina ornamẽta ceſſet eẽ captiua redempta ab eo q̃ venit ꝓdicare captiuis remiſſionem: nõ corruptibilibꝫ argẽto ⁊ auro ſed ſanguine agni immaculati.

Gratis ⁊c. Nec commodum habuiſtis nec incõmodum effugiſtis cũ filium dei tradidiſtis.

In egiptũ. Arguit iudeos ⁊ ventura ꝓdicit .ſ. qꝛ deſcẽderũt ſpõte ad egiptios tempore famis: poſt ab aſſiriis ſine cauſa oppreſſi ſunt.

In egiptũ d. p. m. Quaſi egiptĩ voluerũt populum meũ ſeruitute opprimere: ⁊ videbãtur aliquid inde rationis habere: qꝛ ſubuenerãt eis ĩ famis neceſſitate. Sed ego liberaui eũ et eduxi eum ĩ terrã pro. ꝑ deſertũ. Sed quid cauſe ẽ aſſirio vt etiã in terra ſua opprimat illũ: ⁊ calũniet̃ ei?

Quam pulcri. De eo q̃ ſupradixerat Ego ipſe qui loquebar ecce aſſum: teſtatur ꝓpheta qꝛ ipſe ſupra mõtes euãgeliũ ꝓdicauit.

Annũciantis. Chriſti ꝑ ſeipm ꝑ apoſtolos quibꝫ ait: pacem relinquo vobis .p. m. d. ſup quos dñs ſedẽs pdicabat: ipſi etiam pedes chriſti: ꝓdicatõem eius portando.

Vox ſpe. Apl̃oꝝ ⁊ alioꝝ qui in ſpecula ſunt ſemꝑ: vt omnia ꝓuideant: ⁊ ſubiectos ꝓmoneant.

Gaudete et l. ⁊c. Primitiuam eccleſiã conſolatur de multitudine gentium que excecatis iudeis ĩ locũ eoꝝ ſubintrauerũt. Sꝫ ducto populo a romanis in captiuitatẽ: ⁊ ſuccẽſis vrbibus habitator aut nullus remanſit: aut rarus. Eccleſia aũt que quondam in eis fuit multitudine gentiũ ⁊ reparata eſt ⁊ multiplicata ẽ: vñ eis q̃ crediderũt dicit̃ gaudete ⁊c.

Brachiũ .ſ. In brachio meo gẽtes ſꝑabunt: ⁊ alibi: brachium tuum

cum potentia.
¶ Recedite re ꝛc. Hoc iudei ad ſe refe-runt: qui pmittēte ciro regreſſi ſunt in iheruſa-lē: ꝛ vaſa dñi que na-bugodonoſoꝛ aſporta-uerat reportauerunt. Quibꝰ vt aiunt mun-dicia indicitur: vt ab il-lis ſancta vaſa referā-tur: ꝛ qꝛ nō in tumultu vel fuga exibūt pdici-tur. Sꝫ meliꝰ ad apo-ſtolos ꝛ ad primitiuā eccleſiā hoc referimus ante eā qꝫ romani ſup-uenirēt: ꝛ apoſtoli i gē-tes ſunt diuiſi ꝛ aliꝗ fi-deles in regnum agrip-pe trāſierunt a ſpiritu ſancto admoniti.
¶ Exite. In toto oꝛ-be euāgelium pdican-tes: ite docete omnes gentes.
¶ Vaſa domini. Templū dñi ſanctum eſt: qḋ eſtis vos: vaſa ſcꝫ aurea vel argētea: vnde paulus: vas ele-ctionis dicitur. Vł va-ſa dñi armatura dei: loꝛica iuſticie: clipeus fidei: galea ſalutis: et gladius ſpūs qḋ ē ver-bum domini.
¶ Ecce intelliget. Ne dubitetur qs dixe-rit: q loquebar ecce ad ſum: ꝛ qḋ ſit brachium dñi: pſ pſpicue docet.
¶ Sicut o. ſ. t. Nō ſeruatur ordo hiſtoꝛie. Supius enī loqueba-tur propheta in pſona patris de aſcēſione fi-lij: et ſubito ad paſſio-nem rediit.

¶ C. .LIII.

¶ Quis credidit. Propheta in pſona prophetaꝝ cōqueritur qꝛ pauci ex iudeis cre-dunt qḋ de aduētu fi-lij ab illis audiunt.
¶ Et brachiū do-mini. Pr filiū ſuum mōdo mūciauit venturū ꝛ ante ſcandalū crucis pmiſit gloriam reſurgē-tis. Eleuabitur ꝛ exal-tabitur ꝛc. Rūdet ergo prophetarū choꝛus ſe officiū impleſſe ꝛ bra-chium domini annūci-aſſe.
¶ Virgultū. Sy-machus: ramus homi-nem ſignificās qui pro-ceſſit de vtero virgīs.
¶ Sitienti. Aqla: inuia: vbi virginia-

†: ſo apoſtoli: ne peccatis eoꝝ inuoluamini: vel quilibet ſancti.
dei noſtri. † Recedite recedite ex-
ſa iheruſalem. ſiudeos morte ꝛ ſanguine chri-ſti. ſqui tetigerit picem inquinabitur ab ea.
ite inde: pollutum nolite tangere.
† ſo apoſtoli. ſa vitiis a conſoꝛtio blaſphemā-tium: in necem quoꝝ paratur exercitus romanus.
ſiheruſalem.
Exite de medio eius. † Mūdamini
ſ voſipſos i quibus dominus vel ar-ma iuſticie.
qui fertis vaſa domini. Quoniā
ſſicut prius de egipto: ſed in pace regis.
ſtimoꝛe. ſ quāuis ei ceſi ſint victores exti-terūt. ſa iudeis. ſ vt victi: ſed victores quotidie multa iudeoꝝ milia fidei ſubiicietes.
nō i tumultu exibitis: nec in fuga
ſad gētes. †ſ eūtes ad gētes.
properabitis. Precedet enī † vos
ſdux ꝛ moderatoꝛ. ſ ex iudeis ꝛ gētibus vt faci-at vnū ouile.
dñs: ꝛ congregabit vos deus iſrł
ſ volūtatem meā. ſ dei verbū ꝛ dei ſapiētia
† ſfilius obediēs vſqꝫ ad moꝛtem. ſ iō.
Ecce intelliget † ſeruus meus: ꝛ ex-
ſad celos: vel p apoſtoloꝝ predicatōnem.
ſſup omnes celos ſad dexterā patris.
altabitur et eleuabitur ꝛ ſublimis
ſadmirātes miracula ante paſſionē.
erit valde. Sicut obſtupuerūt ſu-
ſ vnde: ꝛ maioꝛa miracula. ſin paſſione. ſqꝛ conſputus flagellatus: crucifixus: re vera cum erat: ſ. f. pre. f. h.
per te multi: ſic inglorius erit in-
† ſ ſpecies ſine honoꝛe.
ter viros aſpectus eius: ꝛ † foꝛma ei
† ſ lauabit ſanguine proprio nō ſicut in lege ſan-guine agni. ſ in baptiſmo.
us inter filios hoīnū. Iſte † aſper
† ſ ſuper ſapiētiam eius predicātibus apoſtolis
get gentes multas: † ſup ipſum cō
ſphiloſophi quoꝝ ſapiētia a crucis pre-dicatione ſubuerſa eſt. †: ſ hoꝛū cōparatione iudeoꝝ duritia reprehenditur de quibus audit audietis ꝛ nō intelligetis. ſgentibus.
tinebunt reges os ſuū. Quia † qui
ſper prophetas. ſ coꝛde ꝛ credent. ſ vel rūt.
bus non eſt narratum de eo vide
ſab ipſo in carne predicāte de qui-bus beati qui nō viderūt ꝛc.
bunt: ꝛ qui nō audierunt contem-
ſfide.
plati ſunt.

¶ C. .LIII.

ſquaſi qꝫ pauci ex iudeis.
QVis credidit
†: ſ his que audiuit a nobis. †: ſ fi-lius per quē pater omnia fecit.
† auditui noſtro: † et brachium do-
ſ vt crederet quāuis a nobis audiret
†: ſ egredietur virga de ra. ieſſe.
ſreſurgēdo: aſcēdendo ꝛ mundū fide ꝯplendo.
mini cui reuelatum eſt? Et † aſcēdet
ſper omnia placēs.
ſicut virgultum coꝛam eo: et ſicut
ſde vtero virginis mūdo a virili cōcubitu
ſſicca. † ſ opinione maloꝝ.
radix de terra ſitienti. † Non ē ſpe
† ſ nos prophete oculis coꝛdis.
cies ei neqꝫ decoꝛ: ꝛ † vidimus eū:
ſei in paſſione. ſmulto ante videre.
et non erat aſpectus: ꝛ deſideraui-
†: ſ a iudeis pendētem in cruce ꝛ pro nobis ma-ledictum. †: ſ viliſſimū opinione.
mus eum: † deſpectum: et † nouiſſi-
ſomnium. ſverus homo vere doluit.
mum viroꝛum virū doloꝛū: ꝛ ſciē-
ſpati ſ pro nobis aſſumptam: quā diuinitate ſupauit. † ſ diuinitas abſcōdita in coꝛpore.
ſvnde ſupra tu es deus abſcōditus: ꝛ neſciebamꝰ
tem infirmitatem. Et quaſi † abſcō-

ſiudeis.
ditus vultus eius ꝛ deſpectus: vn-
ſmulti ex nobis poſt tamē credituri.
†: ſ ſed. ſ nō putatiue: ſed vere crucifixus: vere doluit: vnde triſtis eſt anima mea vſqꝫ ad moꝛtē.
ſdei filium.
de nec reputauimꝰ eū. † Vere lan-
ſpeccata. ſ nō ſuos. ſ nō alius. ſ a nobis.
goꝛes noſtros ipſe tulit: ꝛ doloꝛes
ſnō ſuos. ſ in coꝛpoꝛe ſuo ſuper lignum.
† ſ qui ignorātes peccauimus: ſed penitētes cre-dimus: in illoꝝ enī perſona yſaias loquitur.
noſtros ipſe poꝛtauit. Et † nos pu-
ſpeccatoꝛem.
tauimus eum quaſi leproſum: ꝛ p-
ſpro peccatis ſuis. † ſ abiectū propter nos: qꝛ cū latronibus crucifixus. † ſ nos putauimus le: ſed ipſe.
cuſſum a deo et † humiliatū. † Ipſe
ſfoderūt manus meas ꝛ p. m. ſ vt ſuo vul-nere noſtra vulnera curarētur.
aūt vulneratus eſt propter iniqui-
† ſ flagellis: alapis: factus pro nobis maledi-ctum. ſnō ſuas.
tates noſtras: † attritus ē propter
ſflagellū quo deo ꝛ angelis recōciliati ſumus.
†: ſ ipſe eſt pax noſtra qui fecit vtraqꝫ vnū.
ſcelera noſtra. Diſciplia † pacis no-
ſvirgarū.
ſtre ſuper eum: ꝛ liuoꝛe eius ſanati
ſa peccato. ſmiſericoꝛdia egenus. ſ non eſt diſtictio iudei ꝛ greci.
ſumus. Omnes nos quaſi oues
ſtradētes eū moꝛti. ſ erraui quaſi ouis que: pe-que videlicet humeris pii paſtoꝛis eſt repoꝛtata.
† ſ propriū erroꝛē: de crucifixo ſentiētes diuerſa.
ſprauam.
errauimus vnuſquiſqꝫ in † viā ſuā
ſa chriſto qui eſt uera uia clamātes crucifige ꝛc.
declinauit. Et dominus poſuit i co
ſpenā omniū iniquitatū uel peccatoꝝ noſtroꝛum quā ſuſtinere nequiuimus ſuſtinuit homo deus.
† ſ hoſtia pro nobis in ara crucis.
iniquitatē omniū noſtrū. † Obla-
ſnemo coegit: unde poteſtatem habeo po-nēdi aīam. m. ꝛ iter. ſ. e.
tus eſt quia ipſe voluit: ꝛ non ape-
†: ſ innocēs manſuetus. †: ſ paſcha noſtrū im-molatus eſt chriſtus.
ruit os ſuū. †: Sicut ouis † ad occi-
† ſqui tollit peccata mūdi.
ſionem ducetur: ꝛ quaſi † agnus co-
† ſ nō repugnās: ꝛ cū cederetur a militibus ob-mutuit.
ram tondente ſe † obmuteſcet: ꝛ nō
ſideo. ſpaſſionis.
aperiet os ſuum. De anguſtia ꝛ de
ſiniuſto. ſin reſurrectōne quādo data eſt illi oīs poteſtas in celo ꝛ in terra. ſ diuinā vel hūa-nā: quā nēo ratōe hūana ꝯprehēdit: uel diſſerit
iudicio ſublatus ē. †: Generationē
ſrarus aut nullus. ſuel qꝛ. ſa iudeis.
†: ſ ꝛ ſi deo inſpirāte ſcinerit
eius qs enarrabit? Qui † abſciſus
ſcōuerſatōne hominū: unde eradamus eū de terra uiuētium. ſut uiueret in celo. ſ delēdū
ē de terra viuētiū: propter ſcelus
ſpeculiaris. ſpermiſſione: unde percutiam pa-ſtoꝛem ꝛ d. o. g. ſromanis.
populi mei percuſſi eū. Et dabit
ſiudeos. ſ quia uſqꝫ ad moꝛtē perſecuti ſunt eū ꝛ munierūt ſepulchrū ſig. la. cū. cuſ.
impios pro ſepultura: ꝛ diuites p
ſquia moꝛti tradiderūt eum. ſ qḋ de nullo alio poteſt dici: nemo enī mūdus a ſoꝛdibus.
ſfacto iuſtus fuit.
moꝛte ſua: eo qꝛ iniquitatem nō fe-
ſuerbo uerus fuit.
cerit: neqꝫ dolus fuerit in oꝛe eius
ſꝛ ideo quia. ſpater. ſ ſola gratia. ſpercutiam paſtoꝛem ꝛc. ſcōteri. ſſic
Et dominus voluit conterere eum
ſcarnis. ſfilius. ſ uitam.
in infirmitate. Si poſuerit animā

his priuilegium demō-ſtratur: quia ſine ſemi-ne de terra prius inuia creatus eſt.
¶ Liuoꝛe. Perſpi-cuum eſt qꝛ ſicut coꝛpꝰ laceratū ꝛ flagellatum ita anima vere doluit pro nobis: ne ex parte veritas: ex parte mēda-cium in chriſto credat.
¶ Non aperuit os ſ. Pylato vel he-rodi. Pauca enim re-ſpondit ne differretur ſalus hūani generis.
¶ Et quaſi agnus. In cuius figura popu-lus iſrael agnū in egip-to ꝯmedit. Hic ē agnꝰ qui tollit p. m. qui occi-ſus eſt ab oꝛigine mun-di: qui carne ꝛ ſanguīe ſuo nos paſcit: et velle-re protectionis nos ve-ſtit.
¶ De iudicio. Iu-dex omniū iudicij non repperit veritatē: Sꝫ ſine culpa damnatus eſt. Unde admiratur propheta qꝛ omniū de-us paſſioni ſe tradide-rit.
¶ Dabit impios. Id ē: gētes q ſine pie-tate: deo patri: qꝛ moꝛ-tuus ꝛ ſepultus eos ac-quiſiuit: et diuites: iu-deos ſcꝫ diuitijs legis ꝛ prophetaꝝ gloꝛiātes.
¶ Diuites. Scribas ꝛ phariſeos doctrie le-gis diuitijs gloꝛiātes.

Semē longe. Euangelij ſcʒ verbum quod nō veteraſcet ſicut vetus t. vnde exijt qui ſe. ſe. ſ.

Et volūtas. Vt quicquid pater voluit illius virtutibꝫ impleatur. vnde ſeruaui eos in noīe tuo. ⁊ quos dediſti michi cuſtodiui.

Saturabitur. Fide gētiū. vnde eſuriēs ⁊ ſitiēs ſupra puteum iacob emptis cibis vti voluit: qꝛ iā ſamaritanę ⁊ eoꝝ qui de ciuitate ad eū exibant fide ſatiatus erat.

Fortium d. ſp. Vnde cū diuideret celeſtis vel altiſſimus gētes. ⁊ alibi. Rex virtutū di. ⁊ de paulo Mane comedet ꝑ. ⁊ v. diſpo.

Cū ſceleratis. Vt ſceleratos a peccato redimeret oīa omnibus factus. Peccata enī noſtra portauit in corꝑ. ſ. Cuius imitatoꝛ paulus ait: omnibꝫ omnia factus ſum: vt omnes lucrifacerem.

Rogauit. Pat ignoſce illis. Ad hanc vocem ſcdm euangelium nazareoꝝ mlta milia iudeoꝝ aſtantium circa crucē crediderūt.

C. LIIII.

Lauda ſterilis ⁊c. Hactenus de natiuitate. paſſione. reſurrectione. nūc de genitū et iudeoꝝ vocatione. Sterilis gētilitas quę tūc filios nō pariebat deo: qꝛ nec legem nec prophetas hēbat. nūc autē plures generat q̄ ſynagoga quę ſe deū virum habere putat. Vel eccleſia quę in iudeis deſerta erat quę adueniēte domino filios ei non pariebat. vt hoc referamꝰ ad eccleſiam tam de iudeis q̄ de gētibus ꝯgregatā.

Lauda ſterilis ⁊c. Apls iuxta. lxx. lętare ſterilis quę non paris. erūpe ⁊ cla. quę nō parturis ⁊c.

Ad dexterā enī Ad omnia loca mūdi. Vel nec elata proſperis. nec fracta aduerſis Vel ad bona futurę vitę ⁊ preſentis. Vnde longitudo dieꝝ. in. d.

nostro. fideles imperpetuū regnantes.
ſuam pro peccato: videbit ſemen
redemptio hūani generis patris
longeuum. ⁊ voluntas domini in
opere. implebitur. in iudeis predicando. miracula faciēdo patiēdo requiē in eis nō inuenit. vnde vulpes foueas habēt ⁊c. ⁊ alibi laboraui ſuſtinēs.
manu eius dirigetur. Pro eo q̄
fruſtra: quia noluerūt cōuerti. videbit eccleſias in toto orbe de gentibus.
laborauit anima eius videbit et
doctrina. nō iuſtificatus ſed iuſtificās.
ſaturabitur. In ſcientia ſua iuſtifi
qui peccatū nō fecit. filius formam ſerui accipiēs. nō omnes: qꝛ multi vo. pau. e.
cabit ipſe iuſtus ſeruus meus ml'
penam iniquitatū. qꝛ illi nō poterāt in copore ſuo ſuper lig.
tos: ⁊ iniquitates eorū ipe porta
qꝛ factus obediēs. pa. vſqꝫ ad m. pro iudeis negligētibus gētes fideles. poſtula a me ⁊ dabo tibi gētes hereditatem tuam.
bit. Ideo diſpertiaʒ ei plurimos:
demonū. apoſtolis: vt alius iudeis. alius gētibus preſit. genus hūanum a diabolo ereptum. fiet hoc.
⁊ fortiuʒ diuidet ſpolia: pro eo q̄
filius. ſpōte. vitam.
tradidit in mortē animam ſuam:
vnde reputatus ſum cū deſcēdentibus ī lacum ⁊c. latronibus. a iudeis.
⁊ cū ſceleratis reputatus eſt. Et ip
predeſtinatoꝝ. ſanguīe lauit:
ſe peccatū multorū tulit: ⁊ pro trāſ
iudeis perſecutoribus. uel orauit.
greſſoribus rogauit.

C. LIIII.

creatorē tuū. eccleſia.
Lauda ſterilis
quia modo paries. Nimio gaudio ſicut equus ad victoriā.
quę nō paris: decāta laudē ⁊ hyn
ni quę non pariebas: quoniā mul
opinione. eccleſie vel gētilitatis. qꝛ ⁊ ipſa apoſtolos. ⁊ p eos genuit multos. ſinagoge. de qua vacua facta eſt que pariebat. vii. propter miſteriuʒ. ſ. ſabbati cui prioꝛ populus alligatus erat.
ti filij deſertę magis q̄ eius quę
videbatur haberet cuius dicere facere eſt deū
habebat virū dicit dominus. Di
o ſterilis. per totū mūdum nō in iudea tm̄. id ē. eccleſie per tabernaculū moyſi figurate. rubricatas. ſ. martires ⁊ iacintinas cōtemplatiuos. predicatores. ſ. eccleſiam protegētes.
lata locū tentorii tui: ⁊ pelles ta
bernaculorū tuorum extende. Ne
precepta diuina.
parcas. Lōgos fac funiculos tu
ratōem et intellectū quibus precepta cōſiſtūt. ad omnia loca mūdi.
os: et clauos tuos conſolida. Ad
dexteram enī ⁊ lęuam penetrabis
verbū euāgelii. apoſtoli. de quibus niſi dominus ſabaoth reliquiſſet nobis ſemen.
⁊ ſemen tuum gentes hereditabit
eccleſias vel gētes vel aīas: a deo prius.
⁊ ciuitates deſertas inhabitabit.
eccleſia de gētibus. erubeſcētiam. ſicut ante
Noli timere: quia nō confunderis
neqꝫ erubeſces. Nō enim te pude
in edificatōne turris.
bit. quia confuſionis adoleſcentię

tuę obliuiſceris: et opprobrii vidu
viro tuo ſociata per fidem.
itatis tuę nō recordaberis ampli
nō ydolaꝛ
us. Quia dominabitur tui qui fe
cit te: dominus exercituuʒ nomen
ſanguīe. ſanctificās
eius: ⁊ redēptoꝛ tuus ſanctus iſrl'
nō iudee tantū.
deus omnis terrę vocabitur. Qꝛ
mulier derelicta gētilitas: qꝛ cū ydolis fornicata. a deo. per penitētiam.
vt mulierem derelictam ⁊ mgrentē
corde vero. ad ſe. auerſam.
ſpiritu vocauit te dominus: ⁊ vxo
ab edificatōne turris: quādo adhuc nouella ⁊ iuuēcula. qꝛ.
rem ab adoleſcētia abiectam. Dix
omnia tempora eternitati compata quaſi pūctum ſunt. vſqꝫ ad incarnatōnem.
it deus tuus. Ad punctū i modi
ſine vllis meritis miſericordia domini plena eſt terra.
co dereliqui te: ⁊ in miſeratōibus
de cūctis terris. paruo tpe.
magnis congregabo te. In momē
propter ydolatriā. cognitionē.
to indignationis abſcondi facieʒ
meam parump a te: ⁊ in miſericor
redimēdo.
dia ſempiterna miſertus ſum tui.
alias pit. quādo venit diluuiū.
dicit redēptoꝛ tuus dñs. Sicut
iuramentū.
in diebus noe iſtud michi eſt: cui
⁊ nō ſum trangreſſus.
iuraui ne inducerē aquas diluuii
immobiliter.
vltra ſuper terram: ſic iuraui vt nō
o eccleſia cui miſertus ſum. ſicut olim. celū ⁊ terra trāſibunt ver. aūt m. nō tra.
iraſcar tibi ⁊ nō increpem te. Mō
tes enim cōmouebuntur et colles
cōtremiſcēt: miſericordia aūt mea
qꝺ pepigi tecū ſicut cū noe.
nō recedʒ a te: ⁊ fędus pacis mee
qꝺ nō merito tuo ſed mea clemētia.
nō mouebitur. dixit miſeratoꝛ tu
o eccleſia. prius. ſine diuitiis legis ⁊ doctrine. demonū. varioꝝ erroꝝ.
us dominus. Paupcula tempe
ſine patriarchis. prophetis. apoſtolis. que ſubſtātiam in medicis perdiderat. ſpūs ſancti.
ſtate cōuulſa abſqꝫ vlla conſola
in terris celeſtē iheruſaleʒ edificans que ſponſa et uxor agni. predicatorū. cōtinentium. coniugatoꝝ.
tione: Ecce ego ſternam per ordi
predicatores.
nem lapides tuos. et fundabo te i
ſaphirus aerii coloris ſignificat illos qui celeſtē uitam ducunt in terris. iaſpis colore uiridis prefert nitorem fidei.
ſaphyris. ⁊ ponam iaſpidem pro
defenſionem. predicatores qui alios introducūt.
pugnacula tua: ⁊ portas tuas in
uita ⁊ doctrina patrū. predicatores qui uita ⁊ doctrina ſubiectis. ⁊ terminum ⁊ modū uiuendi preſcribūt. in omneʒ terrā expoſitoꝝ.
lapides ſculptos: ⁊ omnes termi
uiuos. ſ. qui uoluūtur ſuper terrā. bonis.
nos tuos i lapides deſiderabiles

eius. ⁊ in ſiniſtra eius. di. ⁊ gloria.

Gregor. Intrante multitudine gentiū: eccleſia ad dexterā extenditur: dum quoſdā iuſtificādos ſuſcipit. Ad lęuam vero dilatatur: dum ad ſe quoſdam etiā in iniquitatibus pmāſuros admittit. vnde multi vocati pau. ve. ele.

Noli timere ⁊c. Cū turris babel ędificaretur: gētilitas quaʒ deus ſibi deſponſauerat ī noe et filijs eiꝰ: q̄ſi in adoleſcētia ſua fornicans a dño derelicta eſt vſqꝫ ad tempus incarnationis. Judaica plebs electa. ⁊ ideo illa vidua. iſta maritata. vnde pars aūt dñi populus eius. Jacob funiculus. h. eius. Vnde p zachariam. Aſſumpſi duas virgas. vnā vocaui decorē. gentes ſcʒ in noe ⁊ in filijs eiꝰ alterā funiculū ſcʒ iudeos quos elegit dñs ſibi in ꝯfuſione linguarum in familia heber. Vñ ibi habetur. ⁊ ſuccidi a cultu meo ſcʒ virgam quę decus dicit. ⁊ adhibui illā michi q̄ funiculus.

Quia ut mulierē. Qui ſequūtur tropologiā: ⁊ in locis difficilimiſ ex curſu liberę diſputatōnis naſcētes fugiūt queſtiones: hec ad aīam peccatricē referunt q̄ abiecta a deo fit nō ex odio ſʒ ex diſpenſatōne: vt p̄ſſa pōdere maloꝝ ad virū reuertatur priſtinū. ⁊ per dita ſubſtātia non deſpet de patris clemētia qui filio reuertēti anulum ſtolā oſculūqꝫ porrigit.

Sicut in diebus noe ⁊c. Vt credat ſanctoꝝ ꝯgregatō miſericordiaʒ dñi ſempiternā. ⁊ ad punctum eſſe deſertos vt amici dei fędere ęterno fiāt maioꝝ ponit exempla.

Fundabo te in ſa. Hier. lxx. Prebebo tibi carbūculum ⁊c. Carbūculꝰ ſermo ignitus. q̄ fugatis tenebris erroꝝ illuminat corda credentiū. Hic eſt de q̄ yſaię labia purgāt.

⁊ iuxta geñ· in terra eui lath naſcitur. Saphy rus cęli habet ſimilitu dinem illos ſignificās qui cū ſocrate dicunt: Scando aerem ſoleq3 deſpicio· ⁊ cum paulo Noſtra cōuerſatio in celis eſt. Jaſpis autem munit propugnacula qui poſſunt omnē alti tudinē eleuantem ſe cō tra ſcientiā dei deſtru ere· ⁊ mendaciū verita ti ſubiicere· Jaſpidum mlta genera ſūt· aliꝰ ē ſmaragdo ſimilis qui repitur in fontibꝰ ter/ modoontis· ⁊ vocatur amaſtiſios quo omnia fantaſmata fugari pu tāt. Alius viridioꝛ ma ri ⁊ tinctus quaſi flori/ bus· qui in frigia repit̃ in yda in profundiſſi/ mis ſpecubꝰ· Alius iux ta hyberos hyrcanoſ/ q3 ⁊ mare caſpium· ⁊ p̄ cipue lacū neuſim. Ali us niui ⁊ ſpumę ſimi/ lis eſt marinę clemēter mixto colore ſubruti/ lans. Hęc diximꝰ vt omnes ſpūales grati/ as in eccleſię propug/ naculis cognoſcamus quibus vani timores fugantur· quas qui ha bet dicit fratruelis me us dilectus candidus ⁊ rubicundus.

Recede. Conſo/ latus eſt eccleſiā de gē tibus promittēs eis ſpi rituales grās: nūc do/ cet q̄d agat ne aduer/ ſarios timeat.

Ecce accola. Hoc ad le inuertunt iudęi tanquā ſint futu ri proſeliti ex gentibus tpe chriſti ſui.

Ecce ego ⁊c. Nō ꝙ ſim cauſa pditionis coꝝ. Sed aduerſariuſ impugnās· victis pdi tionis victoribus cau/ ſa eſt premij.

Hęc eſt heredi tas. Ne iuſtus tribu/ latus deficiat addit p̄ mia.

C. LV.

Omnes ſi. Q2 vas fictum contra ec/ cleſiam dixerat conte/ rendum· ⁊ omnem lin guam armatam cōtra ſciētiam dei ſupandā prouocat credētes ad fluuium dei qui reple/ tus eſt aquis.

Ad aquas. Spiritus ſancti· baptiſmatis· vnde apud te eſt fons vitę

reliquos· diſcipulos· ſpūales· faciam· erunt omnes docibiles dei·
Uniuerſos filios tuos doctos
dabo· recōciliando deo ⁊ angelis ⁊ hominibus·
a domino· et multitudinem pacis
omni uirtute·
filiis tuis· ⁊ in iuſticia fundaberis
ne calumnieris·
Recede procul a calumnia q2 non
ſi hoc feceris. diabolū vel mēbra eius ſ3 deū pauoꝛ.
timebis· ⁊ a pauoꝛe q2 nō appro/
rationi tue. o primitiua eccleſia. gentilis ante ſeruiens ydolis. ad me.
piquabit tibi. Ecce accola veiet
proſelitus. q2 alienus a fide tua.
qui non erat mecū: aduena quon
vnitate fidei. q2.
dā tuus adiūgetur tibi. Ecce ego
ſecūdum ſubſtantiā. diabolū. iniquitatis ⁊ omniū maloꝝ. ſuggeſtione· igneas prunas· i· incentiua vitioꝝ.
creaui fabrū ſufflantem in igne
inde. quodlibet malum. vt faciat voluntatē ſuam.
prunas: ⁊ pferentē vas in opuſ
bonū· in ſe malū. coꝝ qui increduli ſunt futuri.
ſuum: ⁊ ego creaui interfectoꝛem
malos. diabolus vel heretici perſecutores omnes mali.
ad diſperdendū. Omne vas quod
a diabolo. preualebit.
fictum eſt contra te non dirigetur:
hereticoꝝ. philoſophoꝝ.
⁊ omnem lingua reſiſtētem tibi in
nūc vel in futuro. damnabis vel ſeparabis diſputatōne cōuictos. vita eterna
iudicō iudicabis. Hęc eſt heredi
ſanctoꝝ. hieſu. vt pro laboꝛe eternaliter quieſcant.
tas ſeruoꝝū domini ⁊ iuſticia eoꝝū
apud me dicit dominus.

C. LV.

tam iudei q3 gentiles.
Omnes ſitien
potū doctrine ⁊ veteris ⁊ noue legis. viuas.
tes venite ad aquas· ⁊ qui non ha/
diuini eloquii. fide. nolite timere paupertatē diuini eloquii. bene viuēdo· credēdo.
betis argentum· properate emite
mente. fide. humana ſapiētia emitur auro ⁊ argento.
et comedite· Uenite emite abſq3 ar
argentū veſtrum reprobū eſt. terrena.
gento: ⁊ abſq3 vlla cōmutatione vi
in pricipio erat verbū ⁊c· hmōi· ſimpliciū doctrinā· vnde verbum caro factū eſt.
o ſcribe· ⁊ pharisei· heretici ⁊ philoſophi.
num ⁊ lac. Quare appēditis ar/
nitorē eloquētie. ſpūalibus· qui ſequimini litteram que occidit: nō ſpūalem intellectū qui reficit· hic ē chriſtus qui dicit ego ſum panis viuus. ſtudiū· ſ· in foliis verboꝝ· que aurē preteruolant nō animam ſatiant.
gentum non in panibus et labo/
auribus cordis. actu.
rem veſtrū non in ſaturitate? Au
cōſuetudine.
dite audientes me ⁊ comedite bo/
chriſtum uel euāgeliū uerbū. caritatis ⁊ aliaꝝ virtutum. etſi corpus maceretur
num· ⁊ delectabitur in craſſitudie

quaſi humiles. audiēdi.
anima veſtra. Inclinate aurem ve
fide ⁊ opere. obedite· In deo qui eſt vita anime.
ſtram ⁊ venite ad me· audite ⁊ vi/
ſanguīe filii cōfirmādo euāgelium cui nō ſuccedet alia lex·
uet anima veſtra. Et feriam vobiſ
nō breue ſicut populis iudeoꝝ· ꝯfirmādo promiſſiones ſola miſericoꝛdia factas· miſericoꝛdias domini in eter· can·
cū pactum ſempiternū miſericoꝛ
chriſti veracis· ego in hoc natus ſum vt teſtimoniū perhibeam veritati· omniū que promiſi·
dias dauid fidelis. Ecce teſtem
fidelium· ego pater. Nemo venit ad patrē niſi per me· legis latoꝛem·
populis dedi eum ducem ac pre/
nō ſolum iudeis· pater ad filiū· o filii
ceptoꝛem gentibus. Ecce gentes
propter ydolatriā· ad fidē per apoſtoloꝝ predicationē·
quas neſciebas vocabis· ⁊ gētes
domie refugium f· n·
quę te non cognouerūt: ad te cur
fide· patrē· ſecūdū humanitatē·
rent propter dominum deum tuū
in moꝛte· hic eſt filius meus di· in reſurrectione ⁊ aſcēſione. gloꝛia quā habeo: anteq3 mūdus fieret· vidimus gloꝛiā eius· g· q· v· a· p· ⁊c·
ſecundum humanitatē·
⁊ ſanctū iſrael qui gloꝛificauit te.
fide· ope· ſimplicitate· dum viuitis· dum penitētie locus eſt· modo poteſt inueniri merito fidei· in futuro videbitur nō inuenietur·
Quęrite dominū dum inueniri
in ueritate· dum tempus habetis.
poteſt· inuocate eum dum pro/
nō eſt ſatis querere dominū niſi derelinquat impius vi· ſ· declīa a malo. gentilis. prauā
pe eſt. Derelinquat impius viam
iudeus· antiquas peſſimas de quibus vt quid cogitatis mala in coꝛ· v·
ſuam: ⁊ vir iniquus cogitationes
fac bonū. qui nō vult moꝛtē p· ſed ut m· p· ⁊ vi·
ſuas· ⁊ reuertatur ad dominum:
et miſerebitur eius· ⁊ ad deū nr̃m
multū miſericoꝛs. clementiſſimus pater.
quoniā mltus eſt ad ignoſcēdum
quaſi ⁊ miſereri volo ⁊ poſſum· nō eni cogi· m· cōſilium dñi manet in eternū: cogitatōnes eius in ge· ⁊ ge· immutabiles. dominus reprobat cogitationes populoꝝ. ſicut.
Non enim cogitationes meę co/
vane. recte· ſicut·
gitatōnes veſtrę· neq3 vię meę vię
praue.
ueſtrę dicit dominus. Q2 ſicut ex
angeloꝝ· hominū·
altātur cęli a terra: ſic exaltatę ſunt
recte· prauis· immobiles ⁊ inueſtigabiles· inſcrutabilia eius iudicia·
vię meę a uiis ueſtris· ⁊ cogitatio
quoniā vane ſunt· cogitauerūt cōſilia q· n· po· ſta·
nes meę a cogitatōnibus ueſtris
de nubibus· euāgelica doctria·
Et quomodo deſcendit ymber et
apoſtolis
nix de cęlo ⁊ illuc ultra nō reuertit̃
humoꝛe. terrenoꝝ coꝛda. aqua viua.
ſed inebriat terram et infundit eā·
ſic. fructus iuſticie. qui ſeminat in lacrimis in exultatione m· filios ſpūales.
et germinare eā facit· et dat ſemē

et· in· l· t· u· l· Et alibi· ſi q̇s ſitit ue· a· m· et· b· h· aquas ſpargunt nubes. Ad quas venit veritas dei.

Et qui non ha betis. Gratia ſalui facti eſtis· ⁊ alibi. Gratis accepiſtis gratiſ date.

Comedite. Au diendo· loquendo· le/ gendo· meditādo· ope rādo coꝛde retinēdo. Diuīa ſiquidē ſcriptura ⁊ potus ē apta· ⁊ cybus occulta. Ipſa etiā ⁊ aqua eſt ⁊ panis qui de cęlo deſcendit.

Quare appen. ⁊c. Pēſatis ſacra eloquia ſed nō refectionē qui ſolam ſpēm litterę cuſtoditis de ſpūali intelligētia pinguedinē3 internę refectōis amittitis.

Et feriam uo biſ. Feriri pactū dicitur: eo ꝙ in pacto confirmādo hoſtia feriat̃.

Ecce teſtē. Prouocauit iudęos ad credendū· ſed q2 ſciebat illis nō credētibꝰ gētileſ eſſe credituros dicit ſe filiū miſiſſe qui pcepta ipſius populis nunciaret.

Dominū deū tuum. Quando pat̃ dicit̃: pat̃ chriſti ſcd̃m diuinitatē· dr̃ pat̃ gloꝛię· ſcd̃m humanitatē3 pater d· n· i· chriſti·

Quęrite domi num ⁊c. Hęc ptinēt ad iudęos vel ad gen/ tes ſpēaliter· ⁊ ad vnū quēq3 generaliter.

Propheta ad iu deos. Quęrite do· ⁊c· Quaſi gētes ſuſcipiūt miſericoꝛdias dauid· ⁊ vos dedignamini· ſed agite peniam· ⁊ ꝯuertimini dum tempus habetis· vñ. Ecce nunc tē pꝰ acceptabile e· n· d· ſ·

Dum prope e. Ne vr̃is vicijs recedat q̇ appropīquat appropinquātibꝰ ſibi· ⁊ filio reuertēti lętus occurrit

Non ei co· Ne putetis difficile eē q̄d ſpondeo· cōſiderate ꝙ inter mea ⁊ veſtra conſilia mlta ſit differētia ⁊ quāta naturę tanta

voluntatis diuerſitas.

Et quomodo. Alia ſimilitudine oſtendit q2: mltus eſt ad ignoſcēdum

¶ Panem cõ. ꝛc. Vnde ſalomon. Mitte panẽ tuũ ſup aqua: qꝛ multitudie dierum inuenies eũ. hoc eſt panem doctrĩe tue ꝛ gratiam ſpũalem cũctis infunde: qꝛ in nouiſſimo premia recipies.

¶ Non reuertetur ꝛc. Sed poſtquã meã impleuerit volũtatem in terris redibit ꝛ ſedebit a dextris meis ſecundũ illud. Sede a dex. m. ꝛc.

¶ Montes. Salicet anime ſanctoꝝ que pro varietate virtutuꝫ mõtes appellantur et colles.

¶ Pro ſaliunca. Saliũca aculeis ꝛ pũctionibus plena. Abies alta procera fabricãdis domibꝫ apta pice fecunda.

¶ Grego. In moralibus. Pro ſaliunca aſcendet abies: dũ in ſanctoꝝ corde ꝓ abiectione terrene cogitationis altitudo ſupne cõtemplationis exorit. Vrtica vero omnino ignee nature eſt. Myrtus vero temperatiue fert eſſe virtutis. Pro vrtica ergo creſcet myrtus: cũ iuſtoꝝ mentes a prurigine et ardore vicioꝝ ad cognitionis tempiem tranquillitatẽq; pueniunt. dum iã terrena non appetũt. dum flammas carnis deſiderijs celeſtibꝫ extinguunt.

¶ Et erit do. Alij Et erit dominus in nomen ꝛ in ſignum ſempiternũ quod nõ deficiet

¶ C. LVI

¶ Cuſto. iu. Terminato gentiũ vaticinio que in aduentu xp̄i de ſaliunca ꝛ vrtica in abietem myrtũq; mutant loquitur ad auditores illius tp̄is vt ſe parent ad aduentũ ſaluatoris q̃ eſt miſericordia ꝛ iuſticia.

¶ Cuſto. iu. Non acipiẽtes pſonam in iudicio. Dñi enĩ iudiciũ eſt qui iudicat iudicantes bona. vñ. Beati q̃ cuſtodiũt iudiciũ ꝛ faciunt iuſticiã in o. t.

predicanti. verbi. doctrine. exercenti.
ſerenti. et panem comedẽti. ſic erit
promiſſio de ſalute iudeoꝝ. filius in pri. e. uerbum. humana ſimilitudie
uerbum meũ quod egredietur de
prophetaꝝ. apoſtoloꝝ.
ore meo. Non reuertetur ad me
vnde que placita ſunt e. f. ſ. de redemptione hũani generis.
vacuũ: ſed faciet quecũq; volui.
etiã ſcõm hominẽ ꝑdicãdo ad fidẽ cõuertendo.
Et proſperabitur in his ad que miſi illud: quia ĩ leticia egrediemini
gẽtes ab ydolatria. iudei a legis vmbra. christo qui eſt pax noſtra. gratia vobis ꝛ pax ꝛc. ad patriam celeſtẽ. angeli.
et in pace deducemini. Montes
patriarche. prophete. apoſtoli. leti de ſalute veſtra.
ꝛ colles cantabunt coram vobis
deo. vel ſiluarũ. primitiue eccleſie. i. fideles qui erũt tanq̃ lig. q. p. e. ſ. d. a.
laudẽ ꝛ om̃ia ligna regionis plaudent manu. Pro ſaliunca aſcendet abies: ꝛ ꝓ vrtica creſcet myrtus. Et erit dominus nominatus in ſignũ eternum qd nõ auferet.
ope. ſpinoſis ꝛ vicioſis. pro vitiis virtutes.
virtutes. virtutibus exaltati. igneis aculeis plenis. libidinoſis cupidis.
odore virtutuꝫ pleni. animaꝝ medici. myrtus enĩ eſt odora aromatica. vrtica ignea aculeis plena.
tunc. cõmutans de malo in bonum. quia a christo noĩabuntur christiani: hoc ſigno inſigniti.
nomẽ christi. ut crucis eius caractere omnes muniantur uel iurantur. fidelibus.

¶ C. LVI.

Hec dicit dominꝰ: Cuſtodite iudicium: ꝛ facite iuſticiam quia iuxta ẽ ſalus mea vt veiat. ꝛ iuſticia mea vt reueletur. Beatuſ vir qui facit hoc. ꝛ filius hominis qui apprehẽdet iſtud. Cuſtodiens ſabbatũ ne polluat illud. cuſtodiens manus ſuas ne faciat omne malum. Et nõ dicat filiuſ aduene qui adheret domino dicens: Separatione diuidet me dominus a populo ſuo. Et
iuſtum. omnes uirtutes. a parte totuꝫ omnes enĩ ſibi herent. ut qui una caruerit oĩbus careat. cito ueniet.
filius meus ſaluans iuſtificãs mundũ. uiſibilis mũdo appareat.
hoĩbus. quia beati qui cuſtodiũt iu. ꝛ fa. iuſ. in. o. tempe. fortis.
iudiciũ ꝛ iuſticiam. interioris hoĩs vnde in leuitico ſepe homo homo dicitur. ſtrenue.
feriando a uitiis. inſiſtẽdo bonis operibus.
male operando. ſ. ſ. qõlibet peccatũ.
proſelitus. gẽtilis. p circũciſionẽ
cũ uenerit nõ dignãs me equali gloria. hoc ſcꝫ. iſrahelitaꝝ.

nõ dicat eunuchuſ: Ecce ego lignũ aridum. Quia hec dicit dominus eunuchis qui cuſtodierit ſabbata mea: ꝛ elegerint que ego volui: ꝛ tenuerint fedus meum. Dabo eis in domo mea ꝛ in muris meis locum. ꝛ nomen melius a filiis et filiabus. Nomen ſempiternũ dabo eis quod non peribit: Et filiis aduene qui adherent domino vt colãt eum et diligant nomẽ eius. vt ſint ei in ſeruos omnem cuſtodientem ſabbatum ne polluat illud. ꝛ tenẽtem fedus meum adducam eos in montem ſanctum meum: ꝛ letificabo eos in domo orationis mee. Holocauſta eorum ꝛ victime eorum placebunt michi ſuper altare meum. Quia domus mea domus orationis vocabitur cunctis populis ait dominus deus qui congregat diſperſos iſrael. Adhuc cõgregabo ad eum omnes congregatos eius. Om̃es beſtie agri uenite ad deuorandum. uniuerſe beſtie ſaltus. Speculatores eius
quia ſine prole. uere.
cõtinentibus. unde beata ſterilis imaculata que nõ cognouit uirũ in delicto. a uitiis ceſſando.
de preceptis meis. cõtinentiã nõ precepi. unde qui poteſt capere capiat. nõ que pro imbecillitate pmiſi.
omni fide. bonũ. qd pepigerũt mecuꝫ in baptiſmo.
in domo patris mei m. m. ſ. in numero predicatoꝝ. vt muniãt ſubiectos verbo ꝛ exemplo.
qd nulla obliuione delebitur. excellentius ſcꝫ q̃ ſi filios ꝛ filias generaſſent.
christianũ qd nõ deficiet.
vel os. gẽtilis. fide. dabo. ſeruiẽdo honorando.
quaſi filiũ. qd eſt christus. christi. filiieunuchũ. aduenã. vt ſupra
ut ſemper inſtet orationi. unde ſine intermiſſione orate.
christũ ipſum: qui mõs domini. uel eccleſiã preſentem. uel doma ueritatis.
in eccleſia uel ĩ eterna beatitudine.
ſpũalia. eunuchoꝝ qui ſe totos cõſecrant domino. uictima a uicendo.
aduenaꝝ qui ad tempus uacãt orationi. christũ.
nõ figurale templũ. eccleſia extra quã nec ſacrificiũ nec orõnis locus eſt.
nõ tauroꝝ. nõ hyrcoꝝ. nõ tantum iudeis.
hoc promittẽs. in unum ouile. vñ ut filios dei qui erãt diſpſi cõgregaret ĩ vnũ.
diſperſos iſrael. xii. tribus per mũdum uel per diuerſos errores. quibus ſcribit petrus quaſi electis aduenis diſperſionis. diſperſis cõgregatis.
ego pater. christũ. in predeſtiatione.
gẽtes ſine ratione. mũdi. de longinquo.
iudeũ nõ credentem in christum. celeſtẽ panem. carnem agni.
nõ tradas b. a. ꝯ. tibi.
inculte gẽtilitatis. ſcribe ꝛ pharisei ſacerdotes. reges. principes. ſic ꝛ hodie in eccleſia. qꝛ

¶ Et non dicat ꝛc. Hoc cõtra iudeos qui ſibi tantũ aduentũ xp̄i ꝑdicabãt. ꝛ alios deſperare cogebãt. Sed non eſt diſtictio iudei ꝛ greci.

¶ Eunuchus. Propter regnuꝫ celoꝝ. qui mortificant mẽbra ſua ſup terrã. quales erant apl̄i. Quibꝫ pro difficultate rei admirãtibꝰ ꝛ dicẽtibus: Quis poteſt ſaluus fieri: ĩndit ſaluator. Qui põt capere capiat. Vñ apl̄s de huiuſmõi eunuchis ſcꝫ virginibus dixit. ꝓceptũ dñi nõ ha. c. aũt do.

¶ Eunuchi a natiuitate. eunuchi ab hominibꝫ facti. eunuchi propter regnũ celoꝝ. omnes cõſolatur: qꝛ ĩ lege dicebatur. Maledictꝰ qui nõ reliquerit ſemẽ ſ. e. qd de ſemie ſpũalis opis dicitur nõ ꝓlis.

¶ Quia hec di. d. Duo propoſuit proſelitos ſcꝫ et eunuchos. Prius eunuchis dat ꝓcepta viuẽdi. ꝛ p̄mia promittit. poſt ad proſelitos venit quibus ſimilia promittit. Hic ergo loquit eunuchis q̃ deſperãtes dixerũt: Ecce ego lignũ aridũ. ne ſe putẽt ſubiacere maledictioni legis.

¶ Et filiis aduene. Poſt eunuchos ad aduenas trãſit. ꝛ p̄mia promittit.

¶ In ſeruos. Qualis paulus q̃ de ſe ait. Paulus ſeruus chriſti iheſu. et moyſes famulus dei.

¶ Holocauſta ꝛc. Mortificate membra veſtra que ſunt ſup terram. ꝛ alibi. exhibeatiſ corpa v. ho. deo. vi.

¶ Holocauſtũ totuꝫ offertur deo ꝛ incẽdit. Victime pars ſacerdotibus dat. Holocauſtum deo tribuit q̃ mũdum reliquit: vt ſemp vacet orationi. Victimã qui deo ſeruit. et q̃ mũdi ſũt diſpoĩt iuſte.

¶ Super altare. Fidem ſup quã om̃ia offeruntur ſine qua impoſſibile ẽ deo placere. Vñ iuſtus aũt meus ex fide viuit.

¶ Cuſtodiens ſa. Hiero. Ne ſit. ſ. d. vi. diebus quibꝫ factus eſt mũdus. De qbꝫ apoſtoli nõ erant quibꝫ dicitur. Si de mũdo eſſetis: mũdus qd ſuũ erat di. Ego elegi vos de mũdo: idcirco odit vos mundus.

¶ Omnes be. Vox prophete q̃ aduocat romanos ad excidiũ ihrlm. quibus pene totus orbis ſeruiebat. Vel per beſtiam demones quibus ad deuorandum iudei traditi ſunt.

¶ Ceci. Non habē‑tes chriſtū verū lumen vel fidem ⁊ alias virtutes.
¶ Canes. Sicut canes gregem: ſic prelati debēt cuſtodire plebē.
¶ Canes impud. Nõ eſt: ſicut canes ſine diſcretione etiā bonos ſepe pſequūtur: ſic ⁊ iudei impudēter clamauerunt cru· cru· e· et nec dñi ſaturati ſunt opprobrijs.
¶ Venite ſuma. Sic puertebāt qui corrigere debuerāt. Et qꝛ omnes peccauerūt tra‑diti ſunt in manus romanoꝝ. Unde ſupra. Neſcierūt ſaturitatem
¶ Mor. Veite vitemus exempla maloꝝ nec inebriemur vino ĩ quo eſt luxuria· nec voluptatibus obruamur nec cõtra aduerſarios muti ſimus.

¶ C. LVII.

¶ Juſtus perit. ⁊c. Hec referūt iudei ad yſaiā qui ſerra lignea ſectus a manaſſe ĩpijſſimo rege· et alios prophetas quos ĩpe occidit appellāt viros miſericordie. Sed verius hic de illo dicitur qui ē ſūme iuſtus· de quo nichil tibi ⁊ illi iuſto· et pilatus· quid faciā de iheſu qui dicit̃ iuſtus?
¶ Et nemo eſt ⁊c. Propter ſpeculatores cecos· ⁊ canes mutos· nemo ē: quia ceci ⁊ muti ignorātes ſapientiaꝫ nõ cogitant ea que dei ſunt.
¶ Veniat p. Propheta pcatur vt xp̄us veniat· et reſurgens a mortuis requieſcat in cu· in glia ſcꝫ paterne maieſtatis· vel in eccleſia in qua in directõne ambulauit· qꝛ peccatū nõ fecit· n· in ē d· i· o· e·
¶ Super quem. Vox filij. Super quē lu· qraſi niſi ſup me· dicentes· prophetiza· qs eſt qui te percuſſit?
¶ Nunquid non vos. Tropologice· poſſunt hec de hereticis legi· qui ſūt filij ſceleſti mēdaces· ſemē diaboli qui ē pater mendacij· qui cõſolātur in ſecte ſue ſimulachris· ſubter lignū frõdoſum

ſi cecus cecum ducat· a· in· fo· ca.
deū veram lucem
ceci: oēs neſcierūt. Uniuerſi canes
ſine voce predicationis cõtra inimicos quia aſtricti vicijs predicare ſapientes in malo
muti non valentes latrare. Videntes
in peccatis
tes vana dormientes· et amantes
quibus decipiebātur a demoībus quaſi nõ poſunt loqui veritatem ſed mendaciū
ſomnia: et canes impudentiſſimi
peccatoꝝ· unde canis reuerſus ad vomitū· ⁊ alibi qui deuorat p· m· ſ· e· pa.
qui ⁊ canes·
neſcierunt ſaturitatem. Ipſi paſto
legis ⁊ prophetaꝝ· unde erratis neſciētes ſcripturas.
res ignorauerunt intelligentiam·
prauam. non dei. omnes decli· ſ· in· ſ· ſunt.
Omnes in viam ſuam declinaue
quia a via domini declinauerūt. que ſua ſunt nõ que iheſu chriſti querētes.
runt unuſquiſqꝫ ad auariciam ſuā
pricipibus. a plāta pedis vſqꝫ ad vertecem nõ eſt in eo ſa· populū.
a ſūmo vſqꝫ ad nouiſſimū. Venite
comedamus ⁊ bibamus cras enĩ moriemur.
ſumamus vinū ⁊ impleamur ebri
vel ſicera· in hebreo enim ſicera eſt omne qd̄ inebriare pōt. vnde ſupra· neſcierūt ſaturitatē.
etate: et erit ſicut hodie ſic ⁊ cras·
et multo amplius.

¶ C. LVII.

quia. chriſtus. moritur. opinione infideliū· vel immenſitate tormētoꝝ.

Juſtus perit

reproboꝝ iudeoꝝ. quia ceci: muti· ignorātes ſapiētiaꝫ nõ cogitāt ea que ſunt dei. cū pro nobis: nõ pro ſe cruciari.
et nemo eſt qui recogitet in corde
apoſtoli: miſericordia dei ad nos miſſi. de· mūdo ad dominū p tormēta trāſeunt.
ſuo: ⁊ viri miſericordie colligūtur
eos iniuſte pati· ⁊ idõ iuſte coronari. a preſentia peccati· vel qꝛ peccata noſtra ptulit in corpore ſuo ſup lignū vt peccatis mortui iuſticie viuamus.
quia nõ eſt qui intelligat: a facie
vt mala· ſ· ſeculi nõ videat
ad dexterā patris. chriſtus.
enĩ malicie collectus ē iuſtus. Ve
ad gētes per apoſtolos quibus dictū eſt pacem relinquo vobis p· m· d· u·
chriſti. eterna beatitudie.
niat pax· requieſcat ĩ cubili ſuo· q̄
recto tramite rediens ad patrē. ſublato iuſto.
ambulauit in directõne ſua. Vos
auſcultate verba mea. iudaice gentis que ⁊ ydola coluit· ⁊ auguria obſeruauit.
aūt accedite huc filij auguratricis
que mechata eſt cū ligno ⁊ lapide.
que relicto deo, adheret diabolo.
ſemen adultere ⁊ fornicarie. Su
niſi ſuper me. in paſſione. cõſpuendo faciem vellēdo barbam. inclamantes· crucifige cru·
per quē luſiſtis: ſuper quē dilata
vnde· poſuerūt os ſuū in celum. vt ſamaritanus e· ⁊ demo· h· quaſi vos ita feciſtis· qui eſtis filij ſceleſti
ſtis os· et eieciſtis linguā: Nūqd
vos ex patre diabolo eſtis· filij diaboli qui pater mēdacij· vnde mēdax eſt ⁊ pater eius.
non vos filij ſceleſti· ſemen men
alienis.
dax: Qui conſolamini in dijs ſub

olis.
ter omne lignum frondoſum· immo
immolauerūt filios ſuos ⁊ filias ſ· d·
innocētes.
lātes paruulos in torrētibus ſub
vel im. quaſi relinquēs domum dei iuxta torrētes immolaſti.
ter eminentes petras. In ptibus
o iheruſalē. cultus ydoloꝝ
torrentis pars tua: hec ē ſors tua
diis. ſacrificaſti.
Et ipſis effudiſti libamen: obtuli
peccatis tuis.
ſti ſacrificiū. Nunquid ſuper his
vindicādo. quaſi merito indignabor qꝛ.
non indignabor? Super montem
hoc in tempore yſaie ſub rege achaz maxime.
vt ydola coleres ⁊ luxuriā expleres.
excelſum ⁊ ſublimem poſuiſti cubi
le tuum: ⁊ illuc aſcēdiſti vt immo
tutele ſimulachrū in tuitionē domoꝝ. ſ· i·
lares hoſtias. Et poſt oſtium ⁊ re
ydolū in memoria habēdum.
tro poſtem poſuiſti memoriale tu
etiā. te.
um. Quia iuxta me diſcooperuiſti: ⁊
diabolum. vt ſuſcipes.
ſuſcepiſti adulterum. Dilataſti cu
vt ad me nõ redires.
bile tuū: ⁊ pepigiſti cū eis fedus.
auarus ⁊ immundus.
adulteriū. adulteroꝝ. opere.
ſine verecūdia: vt turpitudinē nõ abſcõderes
Dilexiſti ſtratū eorum manu ap
diabolico· diabolus eĩ rex ſuper omnes filios ſuperbie. ydolū moabitarū· moloc· vel melon interpretatur rex· cui ornabat ſe iheruſalē.
ta· ⁊ ornaſti te regio vnguento: et
quaſi vana ornamēta queſiſti: vt viſu ⁊ odore adulteros prouocares.
multiplicaſti pigmenta tua. Mi
inſuper. de culmine caſtitatis in baratrum libidinis. ideo.
ſiſti legatos tuos procul: ⁊ humi
liata es vſqꝫ ad inferos. In multi
actionis praue. declinando ad dexteram vel ad ſiniſtram.
tudine vie tue laboraſti: non dixi
penitēdo· ab opere malo. abūdantiam diuitiaꝝ. alias viam.
ſti quieſcam. Vitam manus tue
corde ⁊ ſi ore· me.
inueniſti: propterea non rogaſti.
pro diuitijs cuſtodiēdis. quia in diuitijs cõfidens me rogare noluiſti· ideo multos timuiſti.
hoſtes vel deos a quibus: te eos habere putabas. dicēs omīa que locutus ſit deus faciemus.
Pro quo ſollicita timuiſti: qꝛ mē
dicētis honora dominū ⁊ cõfortaberis·
in leticia tua.
tita es ⁊ mei non es recordata· ne
hoc ſcꝫ.
qꝫ cogitaſti in corde tuo· quia ego
quaſi diſſimulādo ⁊ ſi nõ timore ſaltem pro patiētia mea redires· ad horam nõ ſemper· vnde tacui· nūquid ſemper tacebo· peccata tua·
tacens ⁊ quaſi non videns: et mei
ſed· qui diu tacui· omnibus· yronice tandē tradēs te chaldeis· romanis. vel iudicio·
oblita es. Ego annūciabo iuſtici
ydola· que cõtra me egiſti tēpore paſſionis· in iudicio·
am tuam ⁊ opera tua nõ proderūt
ad me tempore captiuitatis· vel in die iudicij· a periculo·
tibi. Cū clamaueris liberent te cõ
diu ex diuerſis gentibus adquiſiti· deos·
in tempore captiuitatis
gregati tui. Et omnes eos auferet

ſcꝫ voluptates ſuas. Sicut adā poſt peccatum abſcõdit ſe ſubter lignum: ne dei pateret reſpectui. Hi filios qs deceperūt ĩmolant in vallibus. Hi in baratro impietatis ſubt̃ imminētes petras q̄ ſemper minantur ruinam. Que pro diuerſitate mēdacij ⁊ varietate puerſoꝝ dogmatū plures dicunt̃ petre. Nos aūt vnā petrā hēmus que ſemp populuꝫ dei ſequitur· de qua populus iſrl̃ bibebat: cū familiaritate dñi fruebatur
¶ Libamen. Vinum· oleum· ⁊ hmōi liquamina. Sacrificiuꝫ panis victiā· et hmoi.
¶ Super m· e· ⁊c. Heretici quoqꝫ q eleuantur in ſupbiam· q̄ eccleſie humilitate contempta ſibi excelſa promittūt: dogmatū ſuoꝝ mõtes aſcendūt· ⁊ ibi cubile ſuū demonibus proſtituūt. Et qꝛ conuerſi ſunt retrorſum vxorē loth imitātes: mutantur in ſtatuā ſalis· habētes imaginem eccleſiaſtice conditure et ſaporē non habētes· q̄ proijciūtur foras vt cõculcētur ab hoibus.
¶ Et poſt o. Quaſi nõ ſoluꝫ in mõtibus ydola adoraſti: ſꝫ poſt hoſtiū poſuiſti vt ĩgrediēs ⁊ egrediens videres: ⁊ ſemp adorares.
¶ Quia iuxta me d. Methaphora adultere ſicut ſupra meretricis· quaſi dormiēte viro clam ſuſcipiat adulterꝫ ⁊ diſcoopiat pallium· dilatet ſtratū· ⁊ faciat pactū quaſi dotis inſtrumentuꝫ. In quo ſignificat qꝛ etiā in templo ſimulacrū baal poſuerit· ſicut etiā meretricē arguerat qꝛ in introitu domoꝝ ⁊ locis tenebroſis poſt hoſtia pſtituta ſit oībus expoſita intrantibus.
¶ Miſiſti legatos. Vt afferēt longinqua ydola· q̄ſi non ſufficiant vicina. Et in hoc babilonios ⁊ egiptios deos ſignificat.
¶ In multitudie. Qui ambulat via regia nõ laborat. Vna

via ē veritatis qui di/
cit ego ſum via veritas
ꝛ vita. Mēte vie mun
danoꝝ· vnde non ſi/
cut vie mee vie veſtre.

Qui aūt. Qui
ydola nō coluerūt· vel
in captiuitate ducti p
nituerūt ꝛ ſub zoroba
bel ꝛ alijs ducibꝰ reuer.
ſi dn̄m ſuū in loco ſuo
adorauerūt ſecundum
hebꝛeos.

Qui aūt f. ꝛc. Alle/
go. Qui in eū vere cō/
fidunt: terrā viuentiū
hereditabūt ſcdꝫ illd.
Credo videre b·d·in
terra viuentiū. Poſſi
debūt montē ſanctum
cꝫ legem veteris ꝛ no·
t· vtrūqꝫ enī in monte
datum· ꝛ ad premioꝝ
altitudinē inuitat· vel
chriſtum de quo· veni
te aſcēdamus ad mon
tem domini ꝛc.

Et dicam. Ego
chriſtus ſcꝫ aplis. Vi
am f· quaſi iter bene p
dicando pbete·i·in ex
emplū eis bene opan/
do· auferte·o·p baptiſ
mū peccata abluendo
idoloꝝ cultū predicati
one amouendo.

Quia hec d. In
crepatione cōtra ierū
ſalē finita venit ad eos
qui cōfidunt in domi/
no· quoꝝ reuerſioni iā
iuſſerat pparari. Vn/
de ꝛ a laudibus dei in
cipit· ꝛ que redeūti po
pulo promiſerit: conſe/
quēter oſtendit.

Non eni in ſ. l.
Nō in ſempiternū ſer/
uabo iram meā· neqꝫ
cauſabor cū creatura
mea: ſed pcutiā in pre/
ſenti: vt ſanē in futuro

Quia ſpūs ꝛc.
Pax gaudium· vita
omniū qui ſenſum dat
ꝛ intellectū. Quaſi et
ſpūm viuificantem tri
buo ꝛ aīam creo: indig
num eſt vt eternaliter
pereant. Referūtur au
tem hec generaliter ad
omnes fideles qui cor/
ripiūtur in pſenti a do
mino ſpēaliter ad iu/
deos.

impetus hoſtiū· fidē eſt·
ventus: tollet aura. Qui aūt fidu
in domino iheſu chriſto· uiuētium·
ciam habet mei hereditabit terrā
hieruſalem celeſtem· uel ſcripturas ſanctas·
chriſtum·
ꝛ poſſidebit montē ſanctum meū.
ciro ꝛ principibus eius· populo meo repa
triandi licentiam date· doctores·
Et dicam. Viam facite· prebete
ne impediatis ſemitam eoꝝ.
iter· declinate de ſemita· auferte of
omnia nociua vel quecūqꝫ difficilia uidentur: ueſtra interpretatione diſſolute·
fendicula d via populi mei. Quia
ſuper omnes gētes dominus· nō loco ſed me
rito eoꝝ in quibus habitat· unde exaltabo te do
mine·q·ſuſ·m·
hec dicit dn̄s excelſus ꝛ ſublimiſ
ſine fine ſine principio·
habitans eternitatem· et ſanctum
ſanctificetur no·t· ſilio uel quodlibet per fi
dem ꝛ dilectōnem· celo uel celeſtibus.
nomē eius in excelſo et in ſancto
cor contritum ꝛ humiliatum deus nō deſpici
es. habitat·
habitans· et cum contrito et hūili
remiſſione peccatorū: ꝛ incremēto
uirtutum.
ſpū: vt viuificet ſpiritum humiliū
vt conſolādo de triſticia ſeculi ad leticiam: de
morte ad vitam tranſeant.
et viuificet cor contritorum. Non
ego pater excelſus ſublimis.
enim in ſempiternū litigabo neqꝫ
ſacſi dicat iram ꝛ vltōnem nō ſemper effundā
ſuper eos. ſanctus.
vſqꝫ ad finem iraſcar· qꝛ ſpiritus a
animas· vnde inſpirauit in f·e·ſpi·v· vel o
facie mea egredief· ꝛ flatus ego fa
quia ſcꝫ iniquitatē cōcupiuit nō vna con
tentus.
ciā. Propter iniquitatē auaricie
iudaici popolis ad breue vt ſanarē. per
aſſirios· per chaldeos· tandē per romanos.
eius iratus ſum: et percuſſi eum·
o iudee. cōtra te propter ydo
latriam· ꝛ pro nece filii mei.
abſcondi a te faciem meā et indig
vt nō in facie hominū: ſed in corde peniteret
amens ſicut caim cui dictū eſt eris u· ꝛ pro·
actione prauaꝫ
natus ſum· ꝛ abiit vagus in via
cōuerſionis. opera bona. iudaici populi.
quem vulneraueram.
cordis ſui. Vias eiꝰ vidi: ſana/
ad patriā. ad penitentiā. a captiuitate:
dum in captiuitate fleret peccata ſua.
quem eieceram.
ui eum ꝛ reduxi eū· ꝛ reddidi cō/
veras· multe enī falſe. hereditatem propriā:
populo vel pricipibus ſubiectis.
ſolationes ipſi· ꝛ lugētibus eius·
malo penitētiam peccatoris qꝫ mortē.
hec eſt promiſſio eius p·r·u·p·m·d·u·
Creaui fructum labiorum pacem
ſcꝫ. a terra ſua. nō vni tan
tū genti· ſed toti mūdo.
pacem ei qui longe eſt· ꝛ qui pro/
a peccato. penitētem:
pe dixit dominus· et ſanaui eum.

Abſcōdi a te f. m. Scꝫ auxiliū meū vt amplius deſiderares dicēs Oſtēde faciā tuam ꝛ ſalui erimus.

Abiit. Quod quidam intelligens ait. Tota die ptriſtatus ingre.

Vias eius. Allegor. Videt actiones bonas credētis populi· ꝛ reddit coſolationem ſpūs ſancti· qui paclitus·i· cōſolator dicitur· quā adam p inobedientiam pdidit· penitētibus ꝛ peccata lugētibus reddit.

Creaui. Quaſi liberationē a captiuitate quam p hieremiā poſt·lxx· annos promiſi: opere compleui.

iudei inclamātes reus eſt mortis.
ſemper turbati irati.
Impii autem quaſi mare feruens
qꝛ dixerūt ſanguis eius ſuper nos ꝛ ſ·f·n·
in chriſtianos.
qd quieſcere nō pōt: et redundant
erūt ſcꝫ cōculcati vt lutū aduenientibus roma
nis. perſecutiones. maris· demonibus.
fluctus eius in conculcationem ꝛ
peccati. chriſtus. in circūitu i
pii amb·
lutum. Non eſt pax impiis dicit
dominus deus.

C. LVIII.

tu tamē. apte abiecto timore annuncia captiuitatē iam immi nentem ꝛ multorum necem ad uenientibus romanis.
Clama ne ceſ
a predicatōne. vt ab omni
bus poſſis audiri.
ſes: quaſi tuba exalta vocē tuā
quaſi adhuc poteſt reſipiſcere execrabilia
idolatriam homicidiū· ꝛ huiuſmōi. maiora.
et annūcia populo meo ſcelera eo/
minora.
rum· ꝛ domui iacob peccata eorū
ore· ꝛ ſi nō corde ad templū ad ſinagogam cō
ueniēdo legē dei legēdo. quotidie.
Me etenim de die in diem que/
actiones volūtates. nō vere:
runt: et ſcire vias meas volunt.
qꝛ ydola nō coluit.
Quaſi gens que iuſticiam fecerit·
chriſtum qui omnes iuſtificat· idē iudi
cium: qꝛ pater nō iud·q·q· legē vel verā fidem
de qua iuſtus viuit.
ꝛ que iudicium dei ſui non dereli
ut ſcꝫ faciā.
querit. Rogant me iudicia iuſticie
uoce· uñ populus hic l·m·h·c·a·l·a·m· uoce
tantum. cui nō loco propinquatur ſꝫ merito.
quaſi ideo non exaudiā. iniuſticie arguūt
deū quaſi nō reſpiciat opa bona. dicētes.
ꝛ appropiquare deo volūt. Qua
uētris eſuriem putāt uirtutē· unde ieiuno bis
in ſabbato. quaſi gratū.
re ieiunauimus· ꝛ nō aſpexiſti· hu/
affliximus ieiunādo· uitam aīalem·
miliauimus animas noſtras: et
nō placuit tibi reſponſio. quaſi non ex
audio: qꝛ ſine miſericordia ꝛ pro laude ꝛ pro ua
na gloria ieiunatis· non mei·
neſciſti: Ecce in die ieiunii veſtri
ieiunia non contemno: ſed que obſunt ieiuniis
uel uolūtas in cibis·ſ· lautiori
bus· carnalis· non dei·
inuenitur voluntas veſtra: et om/
ideo forſitā ſepe ieiunabātꝰ: ut repetendis
debitis uacarēt cum lite·
nes debitores veſtros repetitis.
qꝛ· homo interior ueſcitur carnibus draconis
qui datus in eſcā populis ethiopum·
contra debitores·
Ecce ad lites ꝛ contentiones ieiu
exterius· exigētes etiā que non accommoda
ſtis· reſiſtētes· quod peius eſt·
natis: ꝛ percutitis pugno impie.

Creaui f. l. Allego. Quod d filio p pphe
tas pdixi: ad impleui·
faciēs p ipm pacem iu
deis· qui p legē prope
ꝛ gētibus que a deo lō
ge· qꝛ ſine lege· ꝛ ſana/
ui eū a peccato·ſ· vtrū
qꝫ populum.

Impii aūt. Su
pra de illis qui in cap/
tiuitate penitētiam ege
runt· ꝛ ideo liberati ſūt
ꝛ de illis qui poſt aſcē
ſionē crediderūt. Hic
de illis ſpēaliter loqui
tur qui in infidelitate
ſua remāſerunt· vnde
vobis oportebat pri/
mū loqui verbū dei ꝛc.

C. LVIII.

Clama n. c. Do/
minus ad prophetas·
vel ad apl'os finito ſcꝫ
priori capitulo· in quo
pax iuſtis ꝛ nulla req/
es nūciatur impijs.

Quaſi tuba ꝛc.
Vbi aplis dicit. In
montē excelſum aſcen/
de tu q e·ſ· nec buccina
nec tuba aſſumitur ſed
montē iubet aſcēdere·
ꝛ propria voce pſona/
re. Hic aūt qꝛ ꝛ pecca/
tores ſunt· et deorſum
quibus ē nūciandum:
non iubetur propheta
in mōtem aſcēdere: ſed
tantū vocē ſuam ſicut
tubā exaltare· ꝛ futura
nūciare bella. Vt quo
modo mortui ad vocē
tube ſunt viuificandi.
(Vnd canet ·e·t·ꝛ·m·
re) ſic iſrael pctō mortu
us audiat ſcelera ſua.

Populo meo.
Adi dicat videant q
lem patrē pdiderunt
qui etiā peccatores po
pulū ſuū uocat.

Quaſi. Hoc eſt q
re nō exaudiā eos ſicut
illos qui in eccleſia iu/
ſticiā faciūt iuſte et pie
viuētes xpm verū deū
ꝛ verū hoīem cōfitētes

Rogant. Alia te
meritas iudeoꝝ qſi cō
fidētes in cōſciētia bo
na iudiciū iuſtū poſtu
lāt ſecundū illud. Iu/
dica me dn̄e q.e. in in.
m ingreſus ſum.

Quare ieiunauimus. Obliti ſunt veteris hiſtorie qꝛ dn̄s non reſpexit ad munera caim: eo qꝫ nō recte diuidebat cū fratre cui caritatem dei inuidebat.

Ecce in die ie. Ieiuniū deo acceptū ē. nō ſolum a cibis: ſed ab omnibus rebus illicitis abſtinere.

Volūtas u. Grego. Volūtas ad iuſticiā: pignus ptinet ad irā. In caſſum p pn̄iam corpus atterit: ſi i ordīatis motibꝰ mens vicijs diſſipatur.

Repetitis. Qui repetit nō habentem: deo facit violentiam.

Nolite i. Ne vi deatur reprobare ieiu/ niū: docet quō ſit ieiu/ nandum.

Colligatōnes. Peccata intelligim⁹ que in die ieiunij ꝓxis dimittere iubemur: vt nobis dimittat deus. vt ſecuri dicamus. di/ mitte no. d. n. ſ. et nos.

Lxx. aptius. Omē ſcripturā iniquā con/ ſcinde. falſa ſalicȝ ciro grapha. qb⁹ ſepe pau/ peres deprimebāt im/ pie. Si enī impium eſt debitū ab eis exigere q̄ non poſſunt reddere: multo magis ab his q̄ non debent.

Tropologice. Qui ieiunat ab omni bus malis ⁊ vult ieiu/ niū ſuum reſpici: nō ſo lū declinet a malo: ſed etiā faciat bonū. vt ſol uat vinculū iniquita/ tis. quo ſimplices here ticoꝝ ligati ſunt frau/ dibus. Unde declian tes aūt in obligatione adducet domi⁹ cū o. i. Huiuſmōi enī qui fra cti ſunt: dimittere de/ bȝ vir eccleſiaſticus. at qȝ diſſoluere omnē ſcri pturā hereticoꝝ. Un/ de propheta. Ve qui ſcribūt iniquitatem ⁊c. Frangat quoqȝ eſuriē tibus panem doctrine. Dn̄s enī fractos panes aplis tradidit. quos eiſ in vij. ſportis ⁊. xij. co/ phinis cōminutos at/ qȝ confractos in euan/ gelio non integros. ſi/ cut erāt in lege dereli/ quit: vt haberēt quod paupibus erogarent. Quos nō habētes ca/ lorē fidei ⁊ extra eccle/ ſiam algētes frigore in fidelitatis inopes atqȝ pegrinos inducat ī do mū eccleſie. ⁊ opiat in/ corruptōnis pallio: vt tunica xp̄i veſtiti non maneant in ſepulchris qđ de eo legimus qui poſſeſſus a demonū le gione. in monumentis mortuoꝝ habitabat nudus. Cūqȝ hoc fece/ rit: carnem ſuam ne de ſpexerit. i. ſpūaliter do meſticos fidei. qđ dixe runt. lxx. domeſticos ſe mis tui ne deſpexeris.

quaſi ſi uultis vt exaudiā uos. ſine miſericor dia. pro laude hominū ut audiatur dum oratis in ſinagogis ⁊ in angulis plateaꝝ: ut uideamini ab hominibus.

Nolite ieiunare ſicut vſqȝ ad hāc
intra in cubiculū ⁊ c. h. o. p. t.
diem: vt audiatur ī excelſo clamor
quale agitis.
veſter. Nunquid tale eſt ieiunium
non emēdare. abſtinēdo a cibis non ab illi citis. totam.
qđ elegi: per diem affligere homi
inclinādo ad pedes. uel in circūitu ſicut mo nachi. exterius tantū.
nem animam ſuam? Nunqđ con
hec bona ſunt ⁊ accepta deo: ſi fi ant corde puro.
torquere quaſi circulū caput ſuuȝ.
induere.
⁊ ſaccum et cinerem ſternere. Nū/
alias bis. acceptabile deo.
quid iſtud vocaui ieiunium ⁊ dieȝ
non. ſed hoc eſt magis. oſtēſo quale ieiu nium reprobet: quale approbet oſtēditur.
acceptabilē domio? Nonne hoc
ē magis ieiuniū qđ elegi? Diſſolue
falſas cartas de quibus dicebāt obligatos pau peres. nō prohibet ſua repetere. i. ſine lite.
colligatōnes impietatis: ſolue fa
falſa cirographa quibus innocētes opprimebāt feneratores. cartaꝝ.
ſciculos deprimētes. Dimitte eoſ
fame vel longa ſeruitute. aliquādo enī vltra terminū detinebāt eos. qui pro fame ſe vendiderūt qđ ſepe faciebāt. a ſeruitute.
qui cōfracti ſunt liberos. ⁊ omne
ſeruitutis vel peccati. quaſi dicat aliquis. de bitores nō habeo quid faciā ut ſuſcipiatur ieiuni um meū. frange eſurieti p.
onus diſrumpe. Frange eſurien/
nō alienū. ne de pauptate cauſeris. egenos ⁊ vagos in domū inducimus: cū diſcor dātes in fraternā pacem ⁊ caritatis vnitatem re uocamus. a quibus nō expectas premium. hoſpitales inuicem.
ti panē tuum: et egenos vagoſ/
prebe tectū. accipe celum. ſi nō poteſ prebere panem. cōductam ſi nō habes tuā.
qȝ induc in domum tuam. Cū vi/
fide virtutibus ⁊ opibus. ver bo ⁊ exemplo. peccatorē tibi ſimilem.
deris nuduȝ operi eū: ⁊ carnē tu
cōſiderās te ipſum. ne ⁊ tu ⁊c. cū hec feceris.
am ne deſpexeris. Tunc erumpet
vnde. timētibus nomē meū orietur ſol iuſticie. ſicut ſol in mane. remiſſio omniū peccatoꝝ. chriſtus.
quaſi mane lumen tuum ⁊ ſanitas
ad preſentiam iudicis. ad beatitudiem. vnde ecce homo ⁊ opera eius.
tua citius orietur. Et anteibit faci
bona opa. filius de quo ex urge gloria mea.
em tuam iuſticia tua. ⁊ gloria do/
vt glorificeris apud deum ⁊ hoīem. in protectione miſericordie. ore. corde. ⁊ opere.
mini colliget te. Tunc inuocabis
cuius volūtatem feciſti. beneficiis rn̄dēdo.
⁊ dn̄s exaudiet te: clamabis ⁊ dicȝ
ad remunerādum. qui affui in bonis operibus auxilium.
ecce adſum: q2 miſericors ſum do
depoſueris.
minus deus tuus. Si abſtuleris

de medio tui cathenam: ⁊ deſieris
detrahere.
digitum extendere. et loqui qđ nō
ſed obeſt. larga pietate. panē ſpi ritualem vel corpalem.
prodeſt. Cum effuderis eſurienti
volūtatem compatiētem. quacūqȝ angu ſtia.
animam tuā: ⁊ animam afflictam
quocūqȝ beneficio. nō mō ſuſtētando: ſed etiam ſatiādo ſi potes. peccatoꝝ fugādis. chriſt⁹
repleueriſ: orietur in tenebris lux
fuiſtis aliquādo tenebre: nūc aūt lux in domio peccata. claritas iuſticie.
tua. ⁊ tenebre tue erūt ſicut meri/
tūc. cū tenebre tue erūt ſicut meridies. eternam.
dies. Et requiem dabit tibi domi/
vnde. tecū principiū ī die virtutis tue ī ſp. ſ.
nus deus tuus ſemper: et imple/
virtutibus vel viſione deitatis.
bit ſplendoribus animam tuam ⁊
virtutes ne deficiāt. vel corpus in die iudicii ſu ſcitabit. ab igne eterno. fidelis. vel eccleſia.
oſſa tua liberabit. ⁊ eris q̄ſi ortus
virtutū floribus ⁊ opum fructibus cōſpicuus. chriſtus. ſpūalium.
irriguus: ⁊ ſicut fons aquarū cu/
celū ⁊ terra trāſibunt: verba aūt m. n. t. preter cetera. in eccleſia per fidem.
ius nō deficiēt aque. Et edifica
o eccleſia. cōuenticula iudeorū propter infidelitatē. multoꝝ.
buntur in te deſerta ſeculorū. fun
vtriuſqȝ populi.
damenta generationis ⁊ generatō
o eccleſia. o chriſtiane. predi cator. cōfitēdo chriſtū verū deū ⁊ verū hoīem.
nis ſuſcitabis. Et vocaberis edifi
doctrinaꝝ quibus munitur eccleſia.
cator ſepium. auertēs ſemitas ini
erroꝝ: quibus nō eſt quies nec pax qui ē chriſt⁹ ne trāſgrediaris. ne malafacias ī die ſabba ti. quiete anime. que omni tēpore celebrāda. vel in quietē.
quitatum. Si auerteris a ſabba
mei aūt pene moti ſunt pedes. carnis.
to pedem tuum facere voluntateȝ
celebrās domio ſabbata delicata.
tuā ī die ſancto meo. ⁊ vocaberis
deo acceptū. purū.
ſabbatum delicatum. ⁊ ſanctū do/
nō tuum. in operibus tuis.
mini glorioſum. et glorificaueris
dominū. vel diē ſabbati. actiones prauas.
eum dum non facis vias tuas. et
vt nec. ſ. opere pecces. nec volūtate.
non inuenitur voluntas tua. vt lo
odioſum vel ocioſum. cū ſu pradicta feceris delectare in domio ⁊ dabit tibi pe. c. t.
quaris ſermonem. tūc delectabe
in eterna beatitudīe.
ris ſuper domio. et ſuſtollā te ſup
alias nes. eterne ſoliditatis. hoc enī ſolum elementū immobile ⁊ ſolidū.
altitudinē terre. ⁊ cibabo te here/
ſ. patria vera. quā nec oculos v. n. a. audiuit nec in c. h. a. quaſi vera ſunt hec omnia: os enim d.
ditate iacob patris tui. Os enim
per prophetam. ſermonem ſcȝ
domini locutuȝ eſt.

C. LIX.

Quod mādicaturus eras: ſi non ieiunares: da paupibus vt ieiu/ niū tuū n̄ ſit lucꝝ mar ſupij ſed aīe ſaturitas.

Et carnem tuā. Proximū in neceſſita te qualibet recognoſce ſimilem tibi. cōſiderās te mortalē ⁊ paſſibileȝ. Unde. Viſitās ſpēm tuam nō peccabis.

Lumē t. Sicut matutina lux ſoluit te/ nebras: ita lumen veri tatis fugat errores.

Juſticia. xp̄s q̄ omnes iuſtificat ante ibit ad gloriam. vnde vado vobis parare lo cum. Idem. et gloria domini colliget te. i. ſu ſcipiet ad ſe. qui dixit vbi ego ſum; illic ⁊ mi niſter meus.

Cathenā. Pec/ catoꝝ. vn̄. Funes pec catoruȝ circūplexi ſunt me. et funib⁹ peccatoꝝ ſuoꝝ cōſtrigitur q̄ſqȝ.

Digitū ex. Prox imos notare. detrahe/ re. i. nō ſolum nō cogi tes ⁊ nō facias hec: ſed ne detrahas.

Ortus irrigu/ us. Voluptatis pa/ radiſus quē plantauit dn̄s deus a principio ſcȝ eccleſiam. Fons in medio xp̄us eſt. cuius nō deficiunt aque do ctrine ſpūales. que ec/ cleſiam irrigant. ⁊ hoc eſt. Et eris quaſi o. i. o fidelis. vel eccleſia.

Sicut fons. Aſ ſimilaberis chriſto ca/ piti tuo.

Edificabūtur. Iudei referūt hoc ad reſtaurationē q̄ facta ē ſub zorobabel. ⁊ ihū ſacerdote magno. vel ad illā quā delirāt fu/ turā in vltio. Melius ad eccleſiaȝ hec referri poſſunt.

Fundamenta. Aplos. ꝓphas. ⁊ ſiles. vn̄ fundamēta ei⁹ ī mō tib⁹ ſ. Fūdamētuȝ aūt ſinglaris numeri xp̄us ē. vn̄. Fūdamētū aliud nēo pōt ponere ꝑter id qđ poſitū ē. qđ eſt xp̄s ihēſus.

Iniquitatū. Vl' ī quietē. ſ. ſemitas erro ris. ī q̄etē l' verā pacē.

Frange e. p. t. Panem eſurienti frangimus: cum xp̄i fidem qui panis viuus eſt: ⁊ ſcripturā ſacrā que ſpūalis eſt nobis victus alijs manifeſtamus.

Si nō potes totū dare. vel vt multis proſit. diſpſit dedit pauperibus.

Terre. Vinentiū q̄ ſurſū n̄ deorſuȝ. Vn̄ loth d'r. In mōte ſaluū te fac

Hereditate. Celeſti: quā dedi iacob cuius filius es ꝑ fidem ⁊ opati/ onē. vicia atqȝ peccata ſupplātando. cuius enī quis immitator fuerit: eius

filius dicitur.

¶ Sed iniqui·u· Oſtendit quare nõ exauditi: ⁊ in captiuitatem ducti.

¶ Manus·n· Iniquitates per partes exponit·nec ydolatriam obiicit q̃ tp̃e yſaie colebatur·ſed ſanguinis effuſionem·vnde ſupra· Juſtus p· ⁊ nõ eſt q·r·

¶ Manus e·n· Jeremiã lapidauerũt. Iſaiam ſecuerũt. Ezechielem in babilone occiderunt·⁊ tandẽ filium dei inclamantes·ſanguis ei⁹ ſuper nos ⁊ ſuper filios noſtros.

¶ Conceperunt. Qui expectãt antixp̃z Quem enim multo labore pquirunt: iniquitate ſuſcipient.

¶ Oua aſpidum Ex ouo fetus·ex corde conſilium·ex quo act⁹ Oua ergo rupunt· dũ corda iniqua et venenoſa ꝯſilia verbis oſtẽderũt dicẽtes· reus eſt mortis.

¶ Aſpidum. Aſpis ad primam vocẽ incãtatoris·alterã aurẽ terre infigit·alterã cauda obturat: ne poſſit incãtari. Sic iudei inherẽtes terrenis·ne locum ⁊ gentẽ pderent metuentes·chriſti predicationem repulerunt venenati venenatoruz filij. vnde· genimina viparum.

¶ Erũpet in r. Ex ouis aſpidum regulus qui ⁊ baſiliſcus ex iudeis antixp̃s. Ex eis enĩ naſcetur flatu ſuo·i·ſermone venenoſo m̃ltos occidens volantes ad patriam celeſtẽ. Occidit enim baſiliſcus flatu ſuo aues volantes per aera.

¶ Vaſtitas. Hoc apl̃s poſuit ad romanos·ſicut illud. Veloces pedes eoꝝ ad effundendum ſanguinem. Nõ multi ignorantes de terciodecimo pſal-

ſ propheta ad iudeos.
Ecce non ẽ ad
ſ breuiata potẽtia ex quo liberauit uos ab egipto· ſ uos: ſi credideritis·
breuiata manus domini vt ſalua
re nequeat: neq; aggrauata eſt au-
ſ ſi pure inuocaueritis ſicut moyſem ⁊ alios olim audiuit·
ris eius vt non exaudiat. Sed in
ſ quaſi murus interpoſitus· ſ cultus ydoloꝝ·
ſ chriſt⁹ ſoluit parietẽ medium macerie
ſ ne uos ſaluet uel audiat·
iquitates veſtre diuiſerunt inter
ſ nõ poteſt faciẽ peccatorũ veſtroꝝ ſuſtinere.
vos ⁊ deum veſtruz· ⁊ peccata ve
ſ ne videat turpitudiẽm veſtrã ſed ſtatim feriat. ſ quaſi murus interpoſitus. ſ preſentiam·auxilium·gratiam·
ſtra abſcõderũt faciẽ eius a vobiſ
ſ in tempe tribulationis.
ne exaudiret. Manus eni vr̃e pol
ſ propheta ꝝ ⁊ ipſius chriſti.
lute ſunt ſanguine·et digiti veſtri i
ſ quãdo dixerũt om̃ia que precepit dominus nobis faciemus·vel demoniũ habes ⁊ huiuſmodi.
ſ pro chriſto antichriſtũ ponunt·vel promittũt
iquitate. Labia vr̃a locuta ſũt mẽ
ſ blaſphemiam.
daciũ: ⁊ lingua veſtra iniquitatẽ fa
ſ credat in chriſtum.
tur. Non eſt qui inuocet iuſticiam
ſ quia elegerũt barrabam: crucifixerũt chriſtũ
neq; eſt qui iudicet vere: ſed cõfi-
ſ in idolo·idolũ nichil eſt·vel in neſcio quo meſſia futuro.
dunt in nichili· et loquuntur va-
ſ iudaicas fabulas. ſ chriſtum ter quotidie ĩ ſinagogis blaſphemãdo·meſſiam adhuc expectãdo. ſ multo labore mortẽ chriſti machinãtes.
nitates. Conceperũt laborẽ ⁊ pe-
ſ parient·ſ·ſuſcipiẽtes antichriſtũ. ſ cõſilia venenoſa.
perũt iniquitatem. Oua aſpidum
ſ manifeſtãdo. ſ cõſilia opera vana ⁊ inutilia· muſcas ⁊ culices·ſ·ſtultos ⁊ ſimplices capiẽtia.
ſ cõtra chriſtũ machinãtes.
ruperũt: ⁊ telas araneę texuerũt.
ſ acquieſcẽdo. ſ ſicut abel acquieſcẽs caim dicẽti egrediamur in agrũ. ſ cõſilus. ſ iudeoꝝ.
Qui comederit de ouis eorũ mo
ſ morte eterna. ſ nutritũ ex ouis. ſ dum corda iniqua ⁊ venenoſa cõſilia verbis oſtẽderũt·dicẽtes·reus eſt mortis.
rietur·⁊ quod confotũ eſt erumpz
ſ antichriſtũ regẽ omniũ maloꝝ.
ſ cõſilia opera·doctrina·
in regulum. Tele eorum nõ erunt
ſ anime. ſ cõtra frigus inferni.
in veſtimentum: neq; operientur
ſ ſanctoꝝ veſtimẽta·opera bona·vnde ſacerdotes t·in· ſ malis: quia· ſ tele araneaꝝ. ſ omnes declinauerũt ſimul inutiles·f·ſ·
operibus ſuis. Opera eorũ opa
ſ mors chriſti ſ quãuis dicãt nobis nõ licet interficere quẽquã
inutilia: ⁊ opus iniquitatis in ma
ſ cuz laternis ⁊ facibus ad cõprehẽdẽdum chriſtum. ſ affectus.
nibus eorũ. Pedes eorũ ad ma-
ſ opando. ſ tedioſe pilatum rogãdo·
ſ vt vilem aquã.
lum currunt: ⁊ feſtinant vt effun
ſ chriſti vel propheta ꝝ·vnde iheruſalem que occidis prophetas ⁊c.
dãt ſanguiẽm innocentẽ. Cogitati
ſ cõtra deũ ·eradamus eũ de terra viuentiuz ⁊ huiuſmodi ſ ab hoſtibus·a diabolo.
ones eoꝝ cogitatões iutileſ: vaſti
ſ actõnibus prauis pro quibus vaſtati ⁊ cõtriti
ſ chriſtũ qui eſt pax vera·qui ait pacem r·u·p·m·d·u·
tas ⁊ contritio in viis eorũ. Viã

ſ chriſt⁹. ſ dequo iudiciũ gẽtibus proferet.
ſ diſcretio boni ⁊ mali vel rectitudo.
ſ credere nolentes.
pacis neſcierunt: ⁊ non eſt iudici
ſ operibus. ſ actiones.
um in greſſibus eorũ. Semitę eo
ſ nõ natura ſed volũtate·quicquid enim incuruatur de recto torquetur in prauũ: ſ a bono in malum.
ruz incuruatę ſunt eis: omnis qui
ſ imitatur. ſ nõ ſolũ nõ inuenit·ſed neſcit quid querere debeat. ſ quia ignorauimus pacem.
ſ chriſtum.
calcat in eis ignorat pacẽ. Pro
ſ trãſiens ad gentes. ſ filius cui datum eſt iudiciũ.
pter hoc elongatum eſt iudicium
ſ fide trahẽdo. ſ ſed gentes.
ſ a gentibus cõprehenſa. ſ chriſtus·
a nobis: ⁊ n̄ apprehẽdz nos iuſti
ſ chriſtũ in lege promiſſum·de quo emitte lucem tuam ⁊c·
cia. Expectauimus lucem·et ecce
ſ infidelitas·antichriſtus.
ſ chriſtũ qui ſplendor glorie ⁊ figura ſubſtãtie patris. ſ ignorantie peccati·
tenebrę ·ſplendorem·⁊ itenebris
ſ ſcripturã ſacram: chriſtũ in ea nõ uidentes· uerba tantũ ⁊ folia·nõ ſenſum fructũq; querẽtes
ambulauimus. Palpauimus ſi-
ſ qꝛ pene oculis etiã uiſibilis offertur chriſtus
cut ceci parietẽ·⁊ quaſi abſq; ocu
ſ in ſcripturã ſacrã que quaſi meridies clara ⁊ aperta ſanctis.
lis attrectauimus. Impegimus
ſ in toto orbe ſole iuſticie rutilante. ſ nõ intelligentes. ſ obſcuris miſteriis·quãdiu enĩ legitur moyſes·uelamẽ ſuper corda eoꝝ eſt.
meridie quaſi in tenebris·in cali
ginoſis quaſi mortui. Rugiemus
ſ nõ habẽtes cor.
quaſi vrſi omnes: ⁊ quaſi colũbę
meditãtes gememus. Expectaui
ſ chriſtum de quo·deus iudiciũ tuum regi da. ſ nobis ſed gẽtibus·
mus iudicium·⁊ nõ eſt·ſalutem· ⁊
ſ uſq; ad gentes· ſ relinquetur uobis d·u·d·
ſ qꝛ ⁊ ſcripturam contempſerũt: ⁊ autorem occiderũt·
elongata eſt a nobis. Multiplica
ſ a quibus faciẽ auertens·ne cerneres·ne ferires·
tę ſunt eni iniquitates noſtrę co-
ſ cui nichil occultum· ſ ſcdõm iniquitates noſtras recepimus·
ram te: ⁊ peccata noſtra reſponde
ſ ſcdõz petitionẽ noſtram·ſanguis eius ſuper nos ⁊ ſ·f·n·
rũt nobis. Quia ſcelera noſtra no
ſ ſunt adhuc· ſ quaſi·putabamus eſſe iuſticiaz
biſcum: ⁊ iniq̃tates noſtras cog
ſ penitẽtes quãdo cõpuncti corde dixerunt·quid faciemus uiri fratres·et hmõi· ſ tradẽdo pilato· ſ dicẽdo reus eſt mortis ⁊c·
nouimus peccare ⁊ mentiri ꝯtra
ſ a domio· ſ dicẽtes ſcimus quoniã moyſi locutus ẽ dominus·hũc aũt neſcimus unde ſit· ſ imitãtes·unde ſi quis michi miniſtrat me ſequatur·et illud poſt dominũ deũ tuũ ambulabis
deũ·⁊ auerſi ſum⁹ ne iremus poſt
ſ hic hõ nõ eſt a deo qui ſabbatũ nõ cuſtodit·
tergum dei nr̃i. Vt loqueremur
ſ cõtra chriſtum ſ legis·
calũpniam ⁊ tranſgreſſionem·con
ſ maliciam· ſ ſcienter.
cepimus ⁊ locuti ſumus de corde
ſ inuenimus eũ ſubuertẽtem gẽtem noſtrã
ſ traditiones hominũ· ſ ad gẽtes
verba mendacii. Et conuerſum eſt
ſ chriſtus· ſ id: eſt ſ que pars iuſticie cum iniquitate· ſ a nobis·
retrorſuz iudiciũ·⁊ iuſticia longe·

mo putant ſumptũ·q̃ verſus in editione vulgata additi ſũt ⁊ ĩ hebraico nõ habentur.

¶ Propter hoc. Propheta in pſona populi penitẽtis reſpõdet poſt accuſationem quid loqui debeãt penitentes.

¶ Rugiemus q u·o·⁊c· Judeoꝝ meditatio et doctrina in ſacra ſcriptura rugitui vrſi ⁊ colũbę gemitui compatur·quaſi inutilis ⁊ vana: ſicut ⁊ illa. Circa ſubiectos quoq; ſeuiunt vt vrſi· contra maiores vel ęquales gemunt vt columbe· vt illd·. Effraim factus eſt quaſi columba non habẽs cor.

Veritas. Chriſtus qui ē via veritas ⁊ vita. Unde· veritas de terra orta eſt ⁊ ·i·d· c·pro· Et notandū ꝙ crebro veritas nomīa/ ta eſt· vt chriſti pſona monſtretur· quā deſe/ rentes ſequuti ſunt mē dacium.

Et vidit ⁊c. Oſtē ſo quia pœnituerunt· oſtendit non placuiſſe domino pœnitentiā eo rū· quia nō puro corde plures pœnituerūt.

Quia non eſt vir. Mēte oēs effœmi nati ſunt· ſicut illud. Veni et non erat qui audiret.

Et ſaluabit ſ.b. Pater ſcʒ per filium gētes· ⁊ iuſticia eius vł miſericordia ſcđm ·lxx. cōfirmabit eū qui vo/ luerit cōuerti· nō meri/ to ſʒ miſericordia ⁊ iu/ ſticia. Juſtū enim ē: vt pœnitēti creaturę crea/ tor pcat quę meritis ſu is ſaluari nō poterat.

Et timebūt qui Premōſtrata vindi/ cta dei in iudęos p ro/ manos: deſcribit fidē gentium· de quattuor ptibus mūdi venienti um audita pdicatio ne apoſtolorum.

Quaſi flu. Ce/ citiſſime mundum ſua pdicatione ⁊ fide im pleuit de quo. Veloci ter currit ſermo eius.

Quē ſpūs c·d· Ad redimēdum gen⁹ hūanū ſpūs ſanct⁹· ſ· Vñ· qui conceptus ē de ſpū ſancto· ⁊ requi/ eſcet ſup eū ſ·d· ⁊c.

Hoc fœdus m. ⁊c. Ut ſcʒ eos ſangui ne filij redimam et ipſi pcepta mea faciant· ⁊ memorit teneāt· ⁊ hoc eſt· ſpūs meus ⁊c.

C. LX.

Seminis. Se/ quentiū pphetarum· apo ſtolorum· martirum· q eodē ſpū repleti ſunt. Spi/ ritus enī ſanctus q do/ cuit yſaiam. Ad alios q̄ʒ quaſi per ſucceſſio nem trāſit. Et hoc eſt amodo ⁊ vſqꝫ in ſempiternum.

Surge il. Hęc referūt iudęi ad tēpus chriſti ſui: quē nos antixpm di/ cim⁹· ⁊ intelligunt iheruſalē illā quā auream ⁊ ornatā de cęlo autumant de ſcenſurā. Cuius iohannes in apocalipſi facit mentionē· per quā nos ſanctā eccleſiā accipim⁹. Dicunt eī ꝙ tūc oēs gētes ſeruiēt eis cameli· dromedarij· madian· ⁊ effa· oēs de ſaba veniētes aurum deferāt ⁊ thus· Et oues cedar· et arietes nabaioth cōgregentur ad offerendum domino ſup altare templi qđ

in gentibus· quaſi nō manſit ī eis qui mū di latitudinem ⁊ volūtatē ſequūtur ſcribis ⁊ pha riſeis ⁊ huiuſmodi. vel tea.
ſtetit. Quia corruit ī plateis veri
fidem. que in cordibus habitat p fidem nō potuit ingredi propter infidelitatē. corda iudeorum.
tas: ⁊ equitas non potuit ingredi
chriſtus. iudeis.
Quoniā facta eſt veritas in obli/
aliorum iudeorum qui diripiebāt fideliū bona· vn de rapinā bonorum veſtrorum cū gaudio ſuſcepiſtis. credēdo in chriſtū. infidelitatis.
uionem ⁊ qui receſſit a malo: pręe
penitētiam eorum infructuoſam.
dę patuit. Et vidit dominus ⁊ ma
quia nō puro corde. qui omnia vidꝫ
lum apparuit in oculis eius· quia
quia trāſlatum eſt ad gētes. diſcretio boni ⁊ mali· vel inter ſimplicitatē ⁊ duplicitatē· vel in eorum penitētiā iudicium rectitudinis.
eis. pater. in iudeis.
nō eſt iudiciuʒ. Et vidit quia non
ſanctus. ſicut moyſes· dauid ⁊ alii
cōtriſtatus eſt de infidelitate eorum.
eſt vir· ⁊ apporiatus eſt· quia nō ē
iudeis in infidelitate obſtiatis. interueni at pro eis ſicut moyſes in deſerto deo ne percu tiat. a perſecutōne illorum reſuſcitādo a mor tuis. vel bit.
qui occurrat. Et ſaluauit ſibi bra
filiū per quē omīa facta ſunt id ē· filius per quē omnis iuſticia.
chium ſuum: ⁊ iuſticia eius ipa cō
vel bit in gētibus per fidem. patrem. electos ſuos ab inimicorum perſecutione libe rādo· ⁊ pro ipſis pugnādo· ipſos ſaluādo. hoc eſt iuſte quaſi loricatus ⁊ galeatus in ultione ini micorum ſuorum venit· cū per romanos euertit iudeā.
firmauit eum. Indutus ē iuſti/
cia vt lorica: ⁊ galea ſalutis in ca/
militibus romaīs.
pite eius. Indutus eſt veſtimētis
vltionis: ⁊ opertus ē quaſi pallio
ire vindicte. paratus armis indutus.
zeli. Sicut ad uindictaʒ quaſi ad
vt ſcđm opera ſua recipiāt.
retributionem indignationis ho/
iudeis. vt ſicut prophetas ⁊ ipſum chriſtū occiderūt a romanis occidātur. retribuēdam.
ſtibus ſuis· ⁊ viciſſitudinē inimi/
ciuitatibus iudeorum. mercedem iniquitatis. delēdo eas.
cis ſuis· inſulis vicē reddet. Et
ſancte· caſte· filialiter· vnde beatus vir qui ti met dominum· vel ſeruili timore.
multi ab oriēte ⁊ occidēte venient ⁊c.
timebunt qui ab occidente nomē
patris· vnde manifeſtaui nomē tuū h· filium· cui dicitur exurge gloria mea.
domini: ⁊ qui ab ortu ſolis glori/
patris. autor beatitudīs. filius incar natus· vel ad gētes in predicatione apoſtolorum. qꝛ in ipſo fons ſapiētie ⁊ doctrine ⁊ ſcientie qui dicit ſi quis· ſ· u·
am eius. Cum venerit quaſi flu/
cui nichil reſiſtit· vnde data eſt michi om nis poteſtas ī c· ⁊ ī· t· amor· boītas caritas:
uius violentus quē ſpūs domini
cū. fidelibus iudeis vel eccleſie chriſtus.
cogit et venerit ſyon redemptor· ⁊

nō oībus. qui fidem habent· ſ· ⁊ opationeꝫ infidelitatis ⁊ negationis. ad eos qui cum viciis ⁊ cōcupiſcētiis pugnāt.
eis qui redeunt ab iniquitate in
iacob dicit dominus. Hoc fœdus
ſcʒ qui redeunt ab iniquitate. ſanctus a prophe tia.
meū cū eis dicit dominus. Spi
euāgeliū meum cui nō ſuccedat alia lex· vn de iohānes dicit euangelium eternum. o yſaia.
ritus meus q eſt ī te ⁊ verba mea
quę poſui in ore tuo· non recedent
de ore tuo· ⁊ de ore ſeminis tui di/
xit dominus amodo ⁊ vſqꝫ in ſem
celū et terra trāſibunt u· a· m· ñ· t·
piternum.

C. LX.

ſic que cecidiſti infidelitate· que iaces in viciis. fide.
SUrge illumi
o. homo factus. filius dei
nare iheruſaleʒ quia venit lumen
miraculorum· vel filius dei. glorio ſa dicta ſunt de te· c· d· o eccleſia
tuum: ⁊ gloria domini ſuper te or/
infidelitatis.
ta eſt. Quia ecce tenebrę opiēt ter
peccatorum. illuminādam.
ram: ⁊ caligo populos. Super te
miracula· vnde vidimus gloriā eius ⁊c· gloriā quaſi vnigeniti a patre p· g ⁊c· ſol verus.
autem orietur dominus: ⁊ gloria
eius in te videbiť. Et ambulabunt
que prius in tenebris. fide· vel chriſto qui eſt lux mundi. cor regum in manu dei eſt et quocūqꝫ voluerit vertet illud. cōſtantinus he raclius· theodoſius· vel ſancti ſe et alios bene re gentes.
gentes in lumine tuo: ⁊ reges in
o primitiua eccleſia.
ſplendore ortus tui. Leua in cir/
mūdi. mētis. intellige.
cuitu oculos tuos ⁊ uide: omnes
in fide ſociādi.
iſti congregati ſunt uenerunt tibi.
fideles in fide fortiores. ad fidē. paruuli in chriſto quibus dicit apoſtolus· lac dedi vobis po tū non eſcam· et petrus quaſi mō ge· infantes.
Filii tui de lōge ueniēt: ⁊ filię tuę
vel· lac ſuggent. cum eleuabis oculos. multitudinē fidelium·
de latere ſurgent. Tunc uidebis
filiis· quaſi fluuius aquis ſubitis. multitudīem pre gaudio· vt ſuſcipias hoſpitem chriſtum ſcđm illud· cor meū di latatum eſt: dilatamini et uos·
⁊ afflues: ⁊ mirabitur ⁊ dilatabiť
per fidem·
cor tuum quando conuerſa fuerit
omnes nationes mundi reges pricipes·
ad te multitudo maris: fortitudo
ſocianda fide· abūdantia diui tum ad fidem uenientium·
gentium uenerit tibi. Inundatio

tunc extruxerūt. Nos autem eorum inſanias cō tempnentes· hoc ad ec cleſiā primitiuaʒ referi m⁹. Quidā āt hęc om nia iudęis carnaliter p miſſa dicunt vt vel p hijs ſuſcipiāt dei filiū.

Surge. In eccle/ ſijs quę occidiſti in ſy/ nagogis. Surge ī gen tibus quę cecidiſti ī in iudęis· Surge p cō feſſionē p virtutes quę cecidiſti p negationem p vicia· ⁊ cū ſurrexeris illumiare· i· accipe chri ſti fidem.

Lumē t. Tibi lō ge ante promiſſum ad redemptionē tuam vē turum quod illumiat o· h· ve· i· h· m· ſ· qui dicit Ego ſum lux m· a quo illuminaberis ſi fidem chriſti ſuſcepis.

Gloria domi/ ni. Ad illumiandum. Filius ſcʒ ſicut ſol ort⁹ illumiat mundū· in cu/ ius figura moyſi ⁊ ſa/ lomoni alteri taberna culum· alteri templum ędificanti oñditur glo ria domini. Glia quo/ qꝫ dñi fuit mortui reſu ſcitatio· leproſi mūda/ tio· ⁊ huiuſmōi.

Terram. Judę/ os terrena tantū amā/ tes· quibꝫ diciť bona terrę comedetis· quod carnaliter accipiunt.

Ortus tui. Quo ſcʒ ex aqua ⁊ ſpū ſan/ cto nata es· omnes in ſplendore ortus primi/ tiuę eccleſię ambulam⁹ quia eandē fidē hēm⁹ eodem baptiſmo rena/ ſcimur.

Leua in cir· ⁊c. Cui ſimile leuate ocu/ los veſtros ⁊ videte re giones quia albę ſunt iam ad meſſem.

Filii t. Quos in fide genuiſti. Vñ pau lus· p euāgelium ego vos genui.

Primi fideles de iudęis quādo ſpiritus datus eſt erāt in iheru ſalē viri religioſi ex om ni natione quę ſub cę/ lo eſt· vel gentes ex om nibus partibus mūdi.

De longe venient. Quia longe erāt a deo per ydolatriaʒ. Unde Vos qui eratis lōge facti eſtis prope.

De latere. Hiero. Quidam codices habent de latere ſurgent. Per forato enim in cruce domini latere: effluxit ſanguis redemptionis· et aqua baptiſmi· de quibus facta eſt eccleſia· ſicut ex coſta lateris adę mater omni/ um eua. Unum horum ſine altero non prodeſt. Niſi enim chriſti paſſionē

⁊ reſurrectionem ꝓ noſtra redemptione credamus· quãuis baptizemur: non ſaluabimur. Nec ſi hec credamus: niſi baptizemur. Sed hoc neq; in hebreo neq; in ·lxx· inuenitur· neq; hieronimi ſenſus ad hoc inclinatur.

Camelorũ. Camelus animal eſt gibboſum ⁊ oneriferũ. Hi ſunt diuites onus diuitiaꝝ ⁊ peccatoꝝ gibbum portãtes.

Dromedarii. Dromedarius vl' dromas· vtrũq; enim dicit' eſt enim animal camelo minus· ſed velocius in quo figurãtur gẽtes ad fidem velociter currentes.

Madian et effa. Regiones trãs arabiam camelis ⁊ dromedarijs abũdantes· per quas deſignãtur omnes ꝑtes mundi de q̇bus veniunt ad fidem gẽtes.

Madian iniquitas Effa reſolutus vel effundens. Saba cõuerſatio vl' captiuitas. Diuites ergo et potentes huius ſeculi ⁊ gẽtes velociter ad fidẽ venientes reſolutis vĩculis iniquitatis animas ſuas domino effuderunt· ⁊ reuertẽtes de captiuitate diaboli ⁊ vane cõuerſationis munus fidei que ꝑ auꝝ ⁊ orationis mũde que ꝑ thus figuratur domino obtulerunt.

Omne pecus ce. Simplices q̃ ante erant tenebre ⁊ meror. Vnde fuiſtis aliqñ tenebre nũc autez l·i·d· Interpretatur enĩ cedar tenebre ⁊ meror.

Cedar filius hyſmaelis· a quo regio nomẽ accepit vbi habitãt ſaraceni de illius ſtyrpe progeniti.

Arietes. Predicatores· gregis duces· filii prophetaꝝ· qui ea que prophete predixerũt de chriſto impleta docuerunt.

Nabaioth. Filius hyſmael· ⁊ interpretat' prophetia.

muneribus ſuis exornabit. qr· gentes.

camelorum operiet te: dromedarii

iniquitas. reſolutus· vel effundẽs. captiuitas vel cõuerſatio. alias epha·

Madian ⁊ effa. Omnes de ſaba

ad fidem· fidem caritatẽ ⁊ ſapientiã. ſacrificiũ. orationẽ· vnde dirigatur o·m·ſ·i·i·ꝯ·t·

venient aurum ⁊ thus deferẽtes

opera filii. filiũ in quo laudatur pater· aliis· quaſi nõ contenti ſua ſalute.

et laudem domini annũciantes.

Omne pecus cedar congregabit

afferte domino filii dei a·d·fi·a.

tibi: arietes nabaioth miniſtrabũt

arietes· ſicut a paulo tytus· ⁊ alii· a petro marcus·

tibi. Offerentur ſuper placabili al

fide ſuper qua omĩa bona offeruntur. eccleſiã

tari meo: et domum maieſtatis

in talibus. gẽtes.

mee glorificabo. Qui ſunt iſti qui

a mũdi turbinib⁹ remoti. ad me de toto orbe aliis ſpũs ſancti. ſimplices.

vt nubes volãt: ⁊ quaſi columbe

introitus fidei per quã intrare cupiunt in eccleſiam. vnde ipſe erit expectatio gẽtium.

ad feneſtras ſuas? Me eteni expe

diuerſe gẽtes eccleſie. mũdi. fidei.

ctãt inſule· ⁊ naues maris in prin

gentes. o primitiua eccleſia.

cipio vt adducam filios tuos de

ab ydolatriaꝝ eloquẽtia. cõfeſſio fidei. ſapiẽtia.

longe. Argentum eorum· ⁊ auruz

veniẽt· ſ· vt glorificetur ſuper illos.

eorũ cũ eis nomini dñi dei tui· et

per illos.

ſancto iſrael: quia glorificabit te.

preter cetera bona. hec ad litteram ⁊ ſpiritualiter. gentiũ. cõſtantinus ⁊ alii qui ꝑ orbem eccleſias edificauerũt.

Et edificabunt filii peregrinorum

ne hoſtis poſſit intrare. ſpũales ⁊ ſeculares.

muros tuos: ⁊ reges eorum mini

ſtrabunt tibi. In indignatõne eni

in iudeis. tribulatione preſenti vt corrigerem per tyrannos· per captiuitates plurias.

mea ꝑcuſſi te: ⁊ i recõciliatõe mea

in gentibus. parati ſuſcipere alios. miniſtri eccleſie qui alios introducũt

miſertus ſum tui. Et apient por

proſperitate ⁊ aduerſitate. in gaudio ⁊ tribulatione.

te tue iugiter die ac nocte nõ clau

principes vel martires fide fortes.

dentur: vt afferatur ad te fortitu

Miniſtrabũt ti· Sãcti epiſcopi preſbiteri miniſtri eccleſie· corpus ⁊ ſanguinem xpi. fidelibus miniſtrando.

Qui ſunt. Admirat' propheta gentes tã cito ad fidem currentes· vel primitiua eccleſia.

Vt nubes vo· Vt nubes volant· pluunt verbis· coruſcant miraculis· ad celum volant contemplatione mentis.

Greg· Imbriũ gurgites de nubibus fluunt: qr profunde ꝑdicatões ſequẽtium intelligentie originem a ſanctis aplis receperũt· vnde tenebroſa aqua in nu·a.

Ad feneſtras. Ad feneſtras ſuas ſtant ſancti cuſtodiẽtes· v· ſenſus corporis ne per eos tanq̃ ꝑ feneſtras intret mors in animas· vnde eſtote prudentes ſicut ſer· ⁊ ſim· ſi· co·

Argẽtum eorũ. Hoc ẽ corde creditur ad iuſticiam: ore autem confeſſio fit ad ſalutem

vt cõſtantin⁹· vel ſancti qui ſe ⁊ alios regũt· ⁊ in viam iuſticie dirigũt. ad fidẽ· q· captiui·

do gentium ⁊ reges earum addu

iudeoꝝ vel quelibet regnãtes.

cantur. Gens enim ⁊ regnũ quod

o eccleſia· quaſi nõ ſit. in die iudicii. fide ⁊ opere. gentiles.

non ſeruierit tibi peribit: ⁊ gẽtes

derelicte a deo quẽ noluerũt ſuſcipere hoſpitẽ. a diabolo vel igne gehenne. potẽtia mũdi

in ſolitudine vaſtabũtur. Gloria

fide. fide ſvirẽtes.

libani ad te veniet: abies ⁊ buxus

ſapiẽtia doctrina virtutibus. eccleſiam ſcz quã fundauerunt apoſtoli.

et pinus ſimul ad ornandum lo

cum ſanctificationis mee ⁊ locum

multitudine credentiũ. paſſibus fidei.

pedum meorũ glorificabo. Et ve

humiles· vel qui neceſſitate chriſtiani ſunt ne principes offendant. tam iudei q̃ꝫ gentes. perſecutorum.

nient ad te curui filii eorum qui

ſanctos affligendo. venerabuntur· ſigna ⁊ opera apoſtoloꝝ·

humiliauerunt te: ⁊ adorabũt ve

ſtigia pedum tuorum omnes qui

prius ſicut paulus· vere· cũ hec impleta fuerint·

detrahebant tibi: et vocabunt te

non poteſt abſcõdi ci·ſ·m·po· ſpeculatricẽ ſcilicet eterne vite·

ciuitatẽ domini ſyon ſancti iſrael

a deo· ab infidelibus iudeis ⁊ gẽtibus·

Pro eo q̃ fuiſti derelicta ⁊ odio

fractis ramis infructuoſis·

habita: ⁊ non erat qui per te tran

pro fractis ramis aliis inſertis· altitudinem·

ſiret: ponam te in ſuperbiam ſecu

ſcilicet vt ſemper gaudeas· gentium

lorum: gaudium in generationem

iudeoꝝ· in paruulis· ſimplicem doctrinam doctoꝝ de gentibus venientium·

et generationem. Et ſugges lac

doctrina apoſtoloꝝ· de quibus· conſtitues eos prin·ſ·o·t·

gentium: et mamilla regum lacta

tunc· pater·

beris. Et ſcies quia ego dominus

in ſanguine filii· a morte eterna· precio ſanguinis· fortitudinem prebens luctatoribus contra vicia ne deficiant in lucta·

ſaluãs te: ⁊ redemptor tuus for

tis iacob. Pro ere afferam auruz

⁊ pro ferro afferam argentum· ⁊ p

Filii pe· Pricipes gentiũ qui ꝑ orbẽ eccleſias edificauerunt ſicut cõſtantinus q̇ rome· xij· eccleſias in honore· xij· apłoꝝ fecit· et alij multi q̇ multas cõſtruxerũt eccleſias· ⁊ neceſſaria ꝓbuerũt. Allegorice· filios pegrinoꝝ ⁊ reges coꝝ dicit martyres ⁊ doctores gentium quoꝝ fide ⁊ virtutibus ſancta fundatur eccleſia.

Gloria libani. Lybanus mõs eſt cõfinis terre promiſſiõis· ex quo miſtrauit yram rex tyri dauid ad palatium· ſalomoni ad templum ligna pulchra et imputribilia. Cui⁹ gloria altitudo arborũ· et diuerſitas· ⁊ beſtiaruz copia. Lybanus ergo mũdus eius· gl'a mũdi ſublimitas· reges ſcz et pricipes qui ad eccleſiam venerunt.

Abies et. Superbi ſcz diuites phyloſofi· diuitias enĩ ⁊ ſcientiam ſequitur ſuperbia. Cyprianus ⁊ hylarius excelſe in ſeculo arbores eccleſiã dei edificauerũt.

Arboꝝ diuerſitas: diuerſos in eccleſia ordines ſignificat. Ex q̇bus oĩbus ꝯſtructa eſt eccleſia miro decore diſtincta.

Locum pe. Eccleſiã in qua apłi q̇ domini pedes eũ ſcz ꝑdicatione circumferẽtes. Vñ. Inhabitabo in illis et ambulabo. Et alibi· beati pedes pacẽ ·i· xpm portãtes· vel ꝑdicatores dicũt' pedes q̇ totũ corpus ſcz eccleſiã ſuſtinẽtes inſtituti miraculis ⁊ exemplis.

Ciuitatẽ d· Ciuitas enim a cõmunione dicitur· Eccleſia autẽ oĩbus vna ⁊ oĩa habet ꝯmunia. Vnus dñs· vna fides· vnũ baptiſma· vñ· ml' cre· e· c· u· ⁊ a· u.

Derelicta. Cũ venit xpus non erat in iudeis vel gẽtibus propheta neq; apłs, qui ſollicite circuiret ⁊ auxilium ꝓberet.

Odio ha. Iudeis, qr fidem xpi ꝑdicabat· legis obſeruãtias deſtruebat. Gẽtibus: qr vnum deũ aſſerebat. ydola nichil eſſe aſtruebat.

Non er. q. p. Tranſiret ⁊ benediceret tibi. vnde. Et non dixerunt q̇ preteribant b·d·ſ·v· Pretereuntes enim de more opariis benedicebant. vnde booz dixit meſſoribus ſuis · dominus vobiſcum.

In ſupe. Superbia aliqñ mala aliqñ bona, vñ. Opes ſuꝑbe ⁊ iuſticia

Pro lignis es

Per ligna ⁊ lapides duri ⁊ ſtulti ⁊ inſenſati ydola colentes q̇ credentes in aliquē vſum eccleſię conuerſi ſunt. Qd ſignatur per es et ferrum. Et rurſum per aur̄ ⁊ argentū dn̄ ad pfectū ſenſum fidei et cōfeſſionē puram acce dūt. Vel p ferrū et es eos hēmus qui alicui⁹ vtilitatis ſunt in gentibus. ſcdm quā diuerſas gratias fideles acipiūt. vt alij ſonēt i p̄dicatione ſicut es. alij efficiātur doctrīa ⁊ ſapiētia inſignes. quod p aur̄ ⁊ argentū ſignificatur. Vn̄ theſaur⁹ deſiderabilis requieſcit in o. ſa. Alij fortes fide vt cyprianus. Et alij martyres ſicut ferrum.

Viſitationem.

Xp̄m vel apſos pacificos ⁊ p̄poſitos iuſtos vt recte doceant et iudicent.

Non erit ti. a.

Hoc de die iudicij. Hoc capitlo cogimur quecūq3 dicta ſunt vel dicēda ad vltimū tempus referre. qm̄ celi terreq3 ſolis atq3 lunę nobis ceſſabit officiū3. et erit ipſe dominus lumē in perpetuum.

Yſidorus in libro creaturar̄. Poſt iudiciū ſol laboris ſui mercedem recipiet. vn̄ propheta. Lucebit ſeptempliciter. ⁊ nō veniet ad occaſum. nec ſol nec luna. ſ3 in ordīe quo creati ſunt ſtabunt. ne impij in tormentis poſiti ſub terra fruantur luce eorum. vnde abacuch Sol ⁊ luna ſteterūt in habitaculo ſuo.

Germē plan.

Angeli omnes electi q̇ fidem quā habēt operibus implēt. Ipi germen plantationis dn̄i ⁊ opus manuū eius: q2 ab ipſo creati. ⁊ in eccleſia per fidem plantati ad glorificandum creatorem ſuum. vnde pbiere. Quos ego creaui in laudem ⁊ gloriā3 nominis mei.

In tempore e.

Scilic3 aduentus xp̄i Vel in tp̄e oportuno. vel p̄finito. cum miſerit filius hominis angelos ⁊ colligent de regno eius omnia ſcandala.

ſbrutis. ſinſenſibilibus. ſut aliq3 ſe3 vtilitatem prebeant ciuitati.

lignis es. ⁊ pro lapidibus ferrum

ſchriſtum uel apoſtolos qui pace3 predicant. ſuiſitatorē. ſicut in epiſtola pauli dedit eis opationem iniquitatis. i. oparorē.

Et ponam viſitatōnem tuā pacem

et p̄poſitos tuos iuſticiam. Nō

ſſub his p̄poſitis. ſex quo ad beatitudīem perueneris. ſuiuentium. unde credo ui. bo. d. ⁊c.

audietur vltra iniquitas in terra

ſnon erit. unde qui poſuit f. t. p.

tua. vaſtitas ⁊ cōtritio i terminis

ſreplebit. ſuel ſaluator. qd in hebreo. ſpredicatores qui etiam portetuis:

tuis: et occubabit ſalus muros

ſut qui ingrediantur portas diſcant laudare. ⁊ cōfiteri no. t. d. ſin beatitudine eterna.

tuos: ⁊ portas tuas laudatō. Nō

ſhic viſibilis. quia fulgebūt iuſti ſicut ſol in re. p. e.

erit tibi amplius ſol ad lucēdum

ſquā mō cernimus.

per diem: nec ſplendor lunę illuminabit

ſviſio deitatis.

nabit te. S3 erit tibi dominus in

lucem ſempiternā: ⁊ deus tuus in

ſſicut pſeudo prophetis ſol occidit mie. timentibus dominū ſemper oritur ſol iuſticie.

ſq2 mortuus eſt ſamuel. ſchriſtus

gloriā tuā. Nō occidet vltra ſol tu

ſeccleſia que mō videtur creſcere mō minuitur.

us: ⁊ luna tua nō minuetur: quia

ſtibi. ſper diē ſol non vret te n. l. p. n.

dominus erit in lucē ſempiternā3

ſfinientur. abſterget deus omnem la. a. o. ſ. ⁊c. ſin cōſtructione eccleſie. beati qui lugēt. q. i. c. ſplorat modo eccleſia. ⁊ ſua ⁊ alior̄ peccata: vel q differtur a gloria.

⁊ complebuntur dies luctus tui.

ſfinito luctu. ſangeli electi.

Populus autē tuus omnes iuſti

ſnon ad horam. ſviuentiū. cum impij ibunt in ignē eter. iuſti aūt ſemper videtes creatorem peccare nō poterunt.

in perpetuum hereditabūt terrā3

ſerūt ſnon que eradicabitur. de qua omnis plātatio quā nō plātauit pater meus eradicabitur.

germen plantationis meę. opus

ſtāc. vt paulus. ſhumilis. vnde qui voluerit maior eſſe. ſit v. miniſter ⁊ alibi euge ſerue bone ⁊ fidelis ⁊c.

man⁹ meę ad glorificandū. Mi

ſvt ciliarchus. ſin oculis ſuis.

nimus erit in mille: ⁊ paruulus in

ſhec in fine mūdi plenius cōplebuntur. ſſuper eos quos docuit verbo ⁊ exemplo.

gentem fortiſſimā. Ego dominus

ſcum omīa fuerīt deſperata. ſdies dn̄i ſicut fur in nocte veniet. ſminimū in mille ⁊c

in tp̄e eius ſubito faciam iſtud.

C. LXI.

Spūs domini

ſquia maior. vnde requieſcet ſuper e. ſ. d.

ſuper me eo q vnxerit me domi

ſgaudiū vite eterne. ſhumilibus ſpiritu. vnde. beati mites quoniā ipſi poſ. t. beati paci. ⁊c.

nus. Ad annūciandum māſuetis

ſremiſſione peccator̄. ſcōpunctione. ſcor contri. ⁊ hu. d. n. d.

miſit me: vt mederer cōtritos cor

ſdicens penitētiam agite. ſſub diabolo ⁊ erroribus variis.

de: ⁊ p̄dicarem captiuis indul

ſin carcere infidelitatis ⁊ ignorantie.

gētiam: ⁊ clauſis aptionem. Et p̄

ſtotū tempus quo in carne cōuerſatus eſt. vnde paulus de primo aduētu. ecce nūc tempus ac. ſtempus gratie. vnde ecce nūc t. ac. ſfide et ſalute hominū.

dicarē annum placabilē domi

ſpater enī eſt chriſti deus ſcdm humanitatē.

no: ⁊ diē vltionis deo noſtro. Vt

ſpeccata ſua ⁊ alior̄. vnde beati qui lu. quoniā ip. c.

conſolarer omnes lugētes. vt po

ſapoſtolis. vnde triſticia eſt michi magna. et cōtinuus dolor pro fratribus m. ⁊ optabam anathema eſſe pro f. m.

nerem cōſolationem lugentibus

ſremunerationē eternā. ſhabitu luctuoſo

in ſyon ⁊ darem ei corona p̄ cine

ſveſtimentū iocūditatis pro lugubri.

re. oleum gaudii pro luctu. palliū

ſtunc. ſillo tempore.

laudis pro ſpiritu meroris. Et vo

ſeccleſia. ſapoſtoli ⁊ alij. ſad iuſticiam faciendā. ſplātati in do. do. ab ipſo

ſſed.

cabūtur in ea fortes iuſticię: plā

ſdeum.

tatio domini ad glorificandu3. Et

ſapoſtoli plātati verbo ⁊ exēplo. ſa deo cor da gētium ⁊ iudeor̄.

ędificabuntur deſerta a ſeculo: et

ſiudeor̄ infidelitatē ſad fidē. ſper eos qui ex eo populo crediderūt.

ruinas antiquas erigēt. Et inſtau

ſdiuerſas eccleſias diuerſar̄ gentiū vel. v. ſenſ⁹ corpor̄. ſa deo. ſper diuerſos errores.

rabūt ciuitates deſertas diſſipa

ſiudeor̄. ſgentium.

tas in generationem et generatio

ſrecti fide ⁊ opere. ſa deo. ſgētes de quibus multi predicatores. ſpabulo verbi dei. ſrepulſis prauis paſtoribus.

nem. Et ſtabunt alieni ⁊ paſcent

ſſimplices māſuetos. vnde paſce o. m. paſ. ag. m.

ſidem.

pecora veſtra: ⁊ filii peregrinoru3

ſcultores eccleſie. ſvineā cuſtodiētes. ⁊ excolentes. vinea dn̄i ſabaoth do. iſ. eſt.

agricolę. ⁊ vinitores veſtri erunt.

ſquaſi filii pe. agri ⁊c. vos aūt apoſtoli. ſmagiſtri eor̄.

Vos aūt ſacerdotes domini voca

ſq2. ſvel noſtri.

bimini: miniſtri dei veſtri dicetur

ſmartyres omīa ſupantes. ſo apoſtoli delectati. refecti victoria martyr̄.

vobis. Fortitudinem gentiū co

ſexaltabimini.

medetis: ⁊ i gloria earū ſupbietis

ſquia. ſo apoſtoli. ſde infidelitate iudeorum. ⁊ apoſtaſia vel ydolatria gentium.

Pro confuſione veſtra duplici ⁊

ſiudei ⁊ gentes conuerſe ad fidem

rubore laudabunt partem eorum

ſviuentiū. que ſurſum non deorſum. vnde ad loth. in monte ſaluaberis. ſanime ⁊ corporis premia.

Propt̄ hoc in terra ſua duplicia

poſſidebūt: lęticia ſempiterna erit

eis. Quia ego dominus diligens

iudicium: ⁊ odio habens rapinam

Spūs do. ſ. m.

Xp̄us ſecundum hūanitatem. qui ſupradixerat. Ego dominus. in tempore congregabo eos ⁊c.

Eo q vnxerit me.

Oleo leticię abundantia gratię. Hiero. Hęc vnctio in baptiſmate completa eſt: quia ſpiritus domini in ſpecię columbę deſcendit. et manſit in illo. vn̄ poſt baptiſmum in luca inuenitur ſcriptum. Spiritus dn̄i ſup me ⁊c.

Apertionē. Scilicet reſolutionē. ſic enī ſymachus aperti⁹ trāſtulit.

Diem vltionis

Damnationis. quę p romanos. ſecundum illud. venient dies in te ⁊ cir. te in. ⁊c. ⁊ cum videritis ab exercitu circumdari ierusalē ⁊c.

Coronam pro cinere. Cum ſcilicet viderint de iudeis plurimos crediſſe. ⁊ pro lugubri inſtrumēto ſtolam mundiſſimam accipere.

Pro cinere. Pro luctu ⁊ dolore fructuū ſuorum. cum ſcilicet viderint gentes ad fide3 cōfluentes: tunc habebunt oleum gaudij p luctu. pallium laudis pro ſpū meroris.

Vinitores. Mali cultores vineę ſcribę et phariſei. de quibus malos male pdet. ⁊ vineam ſuā locabit alijs agricolis.

Vos autē. Hoc ad p̄dicatores de gentibus qui filij pegrinorum. Vel ad apoſtolos. d̄ quibus reliquię ſaluę fient. vt qui maioris dignitatis: dicantur ſacerdotes dn̄i. vt iſtud de filijs dauid q̇ erant ſacerdotes in domo domini.

Partem eorū.

Dominum. vnde dominu⁹ pars here. m. ⁊c. Quod nemo veracit̄ dicit qui aliam parte3 querit.

Quia ego dominus ⁊c. Quaſi hoc faciet dn̄s qui magis diligit iuſticiā pauperum. et iudiciū verū q̄3 munera diuitum quę ſepe de rapina ſunt. nec magis q̄3 ſcorti precium vel canis ſacrificium. vel ſi quis immolet filium domino placent.

In veritate. Vt in veritate comedant agnum vt faciāt circūciſionem cordiū: que data ſunt ī figura: omnia in veritate faciāt.

Fedus per. Euangeliū eternū: nō vt vetus teſtamentum cui ſuccedit euāgeliū.

Semen eorū. Fideles: quibus apoſtoli ſemen verbi commiſerūt quod a domino acceperūt. vñ. Ite docete oēs g. b. e. ⁊c.

Gaudēs gau. Gaudebo in domino non in mūdo. vñ gaudete in domio ſemper.

Veſtimentis ſa. ⁊c. Virtutib⁹ ipſo chriſto. Vnde. Chriſtum induiſtis ⁊c. xp̄s enim eſt indumentum ſanctis: ⁊ ipſi ei.

Quaſi ſpon. ⁊c. Chriſtus eccleſie ſponſus: ſed tamē perfectos in eccleſia eodem noīe dignatur: de quibus. Sapientiam loq̄mur inter pfectos. Imperfecti ſponſa de quibus dicitur: tanquā puuliſ ī chriſto lac vobis potum dedi: nō e. Ip̄e ergo ſponſus xp̄us ſponſos facit ⁊ ſponſas: tamen vna in capite ⁊ in membris eſt eccleſia.

Et quaſi ſpon. Alterius cōparationiſ ponit exempla: quorū prius ad ſponſum ſequens refertur ad ſpōſam.

Et laudem. Suam: vnde laudate do. om. g. Et alibi. Domine d. n. ⁊c. Quaſi ſicut terra ⁊ ortus irriguus germinant: ſic eccleſia ſpiritu ſancto fecundata reddet domino fructū laudis ⁊ bone operationis.

C. LXII.

Propter ſyon. Propheta in pſona ſui impendio exhylaratus ex his omnibus que mundo confert filius īcarnatus. Et hoc eſt propter ſyon nō tacebo quāuis loqui prohibeat: quāuis mortez minetur.

Lampas accē. Lampas grece: flāma latine. vnde. Ignē veni mittere in terram: et quid volo niſi vt ardeat: hoc ſuccēſi apoſtoli loquebantur varijs linguis.

in holocauſtū. Et dabo opera eorū (fideliū.) in veritate: ⁊ fedus perpetuū (celū ⁊ terra trā. v. a. m. n. t.) feriam eis. Et ſcietur in gētibus ſemē eorum (id eſt. filii in fide.): ⁊ germen eorum in medio populorum. Omnes qui viderit eos (apoſtolos ⁊ eorū imitatores. ſtatim. in fide: virtutibus miraculis.) cognoſcent: quia iſti ſunt ſemē cui benedixit dominus. (in perſona eccleſie.) Gaudens gaudebo in domino (nō quia de genere abrahe ſim ⁊ aliorum patrū. cor meū ⁊ ca. m. ex. i. d. v.): ⁊ exultabit anima mea in dño deo meo. Quia induit me (dominus.) veſtimentis ſalutis: (ſacerdotes tui induātur iuſticiam.) indumento iuſticie circūdedit me. (decorauit me chriſtus ſubaudi. in perfectis. in chriſto in maioribus) Quaſi ſponſum decoratū corona: (in minoribus. ſanctimonia ſine qua nemo videbit deū. varius virtutibus.) ⁊ quaſi ſpōſam ornatā monilibus ſuis. (celeſtibus pluuiis irrigata.) Sicut enim terra profert germen ſuum: (qui fontiū ⁊ fluuiorū aquas deſiderat.) ⁊ ſicut ortus ſemen ſuum germinat: ſic dominus deus germinabit (chriſtū qui omnes iuſtificat. electorū ſuorū) iuſticiam ⁊ laudem (nō iudeis tantū in quo percutitur ſupercilium iudeorū.) coram vniuerſis gētibus.

C. LXII.

Propter ſion (ergo. reges ⁊ principes) non tacebo (immo annūciabo aduentū dñi. ſacerdotes.): ⁊ propter iheruſalez non queſcam (a precibus donec ueniat dei fili⁹. unde alibi: utinam dirumperes celos et uenires. ex vtero virginis.): donec egrediatur vt ſplēdor iuſtus eius (chriſtus ſplēdor patris: ⁊ ſol iuſticie. a quo omnis iuſticia. iheſus.): ⁊ ſaluator eius (eccleſie. qui dicit ego ſum l. m. in cordibus fidelium. tūc.) vt lampas accendatur. ⁊ videbunt (fide mente. vnde beati qui nō vi. ⁊c.) gentes iuſtum tuum (chriſtum. o primitiua eccleſia): ⁊ cūcti reges (fideles. tūc.) inclitum tuum. Et vocabitur tibi (o eccleſia. chriſtiani ⁊ que prius ſynagoga ſyon iheruſalē: modo eccleſia.) nomen nouū: qđ os do

Nomen nouū. Mos ē hebreis ex nouis rebus noua nomīa imponere. Vt enim aiunt abraham prius dictus eſt ram: quod inde coniiciunt Heliu filius barachelis buzites: de cognatione ram: deinde dictus eſt abram. i. pater excelſus: tandem abraham. Similiter prius ſimon poſtea petrus.

mini nomīauit. Et eris corona glorie (potētia: vel in chriſto qui manus patris. honoris qđ martires ſua varietate diſtinxerunt. vt filiū ſuum eorū coronet victoriis.) ī manu domini: ⁊ diadema regni in manu dei tui. Non vocaberis vltra derelicta (a deo. habitatio.): ⁊ terra tua non vocabit amplius (quia chriſtus in medio tui erit.) deſolata. Sed (hoc eſt quia volūtatem dei facit.) vocaberis volūtas mea ī ea: ⁊ terra tua (a deo. nō meritis tuis ſicut oli diſplicuit: omnes eni tam iudei q̄ȝ gētiles peccabant.) inhabitabitur. Quia cōplacuit domino in te: ⁊ terra tua inhabitabitur. (deo. caſte ⁊ ſancte: ſicut maria cum ioſeph: criſſantus ⁊ daria.) Habitabit enim iuuenis cum virgine: ⁊ habitabunt in te filii tui. (ſpūales. chriſtus: de quo ⁊ ipſe tanq̄ȝ ſpon. pro. de ta. ſuo.) Et gaudebit ſponſus ſuper ſpōſam: (eccleſiam: de qua qui habet ſponſam ſponſus eſt. o eccleſia) ⁊ gaudebit ſuper te deus tuus. (omnipotēs. deus pater ad iheruſalē.) Super muros tuos iheruſalē conſtitui cuſtodes: (o eccleſia que viſio pacis. in proſperitate. aduerſitate. vnde: non poſſumus nō loqui que vidimus ⁊ audiuimus. a precibus ⁊ a predicatione.) tota die ⁊ tota nocte perpetuo nō tacebūt. (dicit propheta ad cuſtodes murorū. ergo o cuſtodes murorū qui ſcitis volūtatem domini. a precibus et a uotis.) Qui reminiſcimini domini ne taceatis: (inſtate oportune importune: ſicut vidua durum iudicem fatigando oratione uicit. domio.) ⁊ ne detis ſilentium ei donec ſtabiliat (firmando.): ⁊ donec ponat iheruſalem laudez in terra. (eccleſiam. eius immobiliter ſtatuit.) Iurauit dominus (pater.) ī dextera ſua: ⁊ ī brachio fortitudinis ſue. Si dedero triticum tuum vltra cibum inimicis tuis: ⁊ ſi biberint filii alieni vinum tuum (a fide.) (apoſiopeſis. gemitibus: uotis precibus exercēdo corpus totis viribus. epiſcopi preſbiteri: diachoni: miniſtri eccleſie. adunant cōſecrando preparant.) a quo laboraſti. Quia qui cōgregabūt illud comedēt (triticū: uirtutes: uel corpus chriſti in altari. ſatiabor cū appa. g. t.) ⁊ laudabunt dominuz: ⁊ qui comportant illud (uinum.)

Corona glorie. De omnibus ptibus mūdi quaſi corona venientibus fidelibus.

Non vocaberis vltra d. Eccleſiā de vtroq̄ȝ populo alloquitur: quaſi: nō hoc vocabulorū fine contēta eris.

Et gaudebit. Propt̄ hoc relinquet hō pa. ⁊ matrem. Sacramētum hoc magnū ē in chriſto et in eccl̄ia.

Super muros. Apoſtolos predicatores qui eccleſiam muniunt: quorum cuſtodes angeli ſunt. Vñ. Omnes admīſtratorij ſpiritus ſunt propter eos miſſi qui hereditatem capiūt ſalutis. Vl' muri eccleſiarū: apoſtolorū diſcipuli quorū cuſtodes ipſi apoſtoli.

Donec ponat iheruſalem. Qđ ē vel ipſa longe lateq̄ȝ diffuſa vbiq̄ȝ laudet: vel vbiq̄ȝ laudet ſemp creatorem ſuum.

Iurauit. Per filiū ſcȝ q̄ dei virtus ē et dei ſapientia.

In dextera. In filio. Vnde. Omnia ī ſapientia feciſti: qui et brachium et fortitudo patris. vnde. Omnia per ipſum facta ſunt.

Si dedero triticum. Triticum iudeorum ⁊ vinum ſepe dedit inimicis eorum. ſicut in libro iudicum legit' q̄ ī tempore meſſis madyanite irruebant: et eorum fruges colligebant. Et quando captiui ducti ſunt ſamaritani qui eorum meſſes comederent ſubſtituti ſunt. Sȝ in hoc loco intelligit cibum eccleſie virtutes et bona opera: corpus chriſti ⁊ ſanguinem.

Id eſt: laudes opera que cum ydolis impenderis demones comedebant. Sed poſt aduentum filij dominus delectatus eſt in eis. Triticum quoq̄ȝ ⁊ vinum cibus ſcilicet iudeorum corpus chriſti ⁊ ſanguinem ſignificabant. Vnde caro mea vere ē cibus ⁊ ſanguis meus vere eſt potus. Hic hodie: non ſumitur ab hereticis paganis iudeis inimicis eccleſie.

Per portas. Miniſtros eccleſie qui alios introducũt. Vel virtutes que ducũt in celũ quaſi de virtute ī virtutem.

Planum fa. i. Auferẽdo ſcandala in baptiſmo. remittendo peccata.

Eligite. Vel proicite ſcdm lxx. qd̃ ē auferte duriciã infidelitatis a cordibus hominũ vel reprobos ⁊ duros a conſortio fidelium.

Dicite filie ſion. Scilicet primitiue eccleſie que ex iudeis primum. Vnde filij matris mee pugnauerunt cõtra me. Vel ſcdm illud. Quotquot autem rece. ⁊c.

Et uocabũt eũ. Dicẽtes. vos eſtis populus ſctũs. vos eſtis redempti a dño deo. ſic enim quidã codices habẽt.

C. LXIII.

Quis eſt iſte. ⁊c. Quidã angeli nõ plene cognoſcẽtes myſterium incarnationis paſſionis. reſurrectionis: videtes ad celum aſcẽdere dñm cũ multitudie angeloꝝ ⁊ ſctõꝝ hominũ propria virtute nõ auxilio angeloꝝ admirãtur incarnationis ⁊ paſſionis ⁊ reſurrectionis ⁊ aſcenſionis miſteriũ ⁊ quomõ ſibi ⁊ alijs apiat regnũ celoꝝ. Vnde et angelis dñm comitantibus dicũt. Quis eſt iſte q̃ venit de. Et dauid ſimiliter. Quis eſt iſte rex glorie: Videt' tamen augu. dicere ſup geneſim. ꝙ oẽs angeli ab ipſa creatione ſua ſtatim cognouerũt in contemplatione ſui creatoris quicquid ipſe erat facturus. Hieronimus autẽ apte declarat. qꝛ quidam angeli donec pficeretur myſteriũ incarnationis: ad plenũ nõ cognouerunt.

De edom. Edom ab edulio rufe lẽtis. ꝓpter quod vẽdidit primogenita. Vel a calore. interpretat' enĩ terrenus. vel ſanguineus ⁊ mundũ ſignificat. Eſau vero querceus vel roboreus. Seyr hiſpidus. i. piloſus. Hic aũt non ipm̃ hominem. ſed mũdum. ſcdm interpretationem ſignificat. Sicut ⁊ boſra. i. munita vel firma nõ rem ſuã hic. ſed infernũ ſcdm ſuã interpretationẽ ſignificat vbi firmiter quaſi ſub multis cuſtodibus anime tenebãtur. vnde. Quis deducet me in ciuitatẽ munitã: Vel terrenã ihrlm: q̃ firmiſſimis muris munita fuit. in qua paſſus eſt dominus. Vnde homerus. ſcdm ioſephũ Jeroſ inquit a quo hieruſalẽ interpretatur munita vel firma. Boſra autem ciuitas neq̧ ī terra ꝓmiſſiōis neq̧ ī edom ſita ſed ī moab. Venit ergo xp̃s de

mũdo ſanguineo. veit de boſra. tinctis veſtibus. id eſt. corporeis menbris. de ciuitate munita ſcz hieruſalem. vbi paſſus. Vl' de inferno ſpoliato cũ fidelibus ſuis victor.

ecclesiis. in domo pa. m. m. m. ſunt
custodes muroꝝ
bibẽt ī atrijs ſanctis meis. Trãſite
tanq̃ vigiles omnia prouidẽdo ne miniſtri uel cadant uel ſomno torpeſcant. doctrina et exemplo
rectam.
tranſite per portas: preparate viã
uolenti intrare.
populo. planum facite iter. eligite
predicãdo. crucis ſcz paſſionẽ ⁊ reſurrectionem annũciando. nationũ: non tantũ in iudea.
lapides. ⁊ leuate ſignum ad po-
fidem paſſionis ⁊ reſurr. per apoſtolos.
pulos. Ecce dominus auditũ fe-
o cuſtodes muroꝝ. eccleſie
cit in extremis terre. Dicite filie
ſecundo aduẽtu ſcz in die iudicii cũ poteſtate mag. ⁊ m.
ſyon. Ecce ſaluator tuus venit: ec
bonoꝝ ⁊ maloꝝ. poteſtat iudicãdi.
ce merces eius cum eo: ⁊ opus illi
apoſtoli ⁊ alii doctores cõgaudẽtes eis quos acquiſierũt.
us coram illo. Et vocabunt eos
populũ ſcz a deo. ſic habet hebraica veritas ſic ait hier. ⁊ ſenſus apertus. alias pri
populuz ſanctuz redemptũ a do-
o eccleſia.
mino. Tu autẽ vocaberis ciuitas
a deo. ſanguĩe filii. vñ venit filius ho. q. ⁊ ſ. f. qd̃ p. hec ē. n. ouis quã paſtor bonus q̃rere veit alijs in deſerto dimiſſis.
queſita: ⁊ non derelicta.

C. LXIII.

hoc in perſona angeloꝝ quaſi miſteriũ ignorãtium ⁊ ĩo querẽtium. q̃ magnus q̃ potens q̃ admirabilis cũ tanto exercitu.
QVis eſt iſte
in celum. mundo. prius ſanguine ſcz in cruce: vel quia etiã tũc apparebãt cicatrices eius. mẽbris corporeis.
q̃ venit de edom: tinctis veſti-
quis ē iſte. ſpecioſus forma pre filiis hominum.
bus de boſra: Iſte formoſus in
habitu hũanitatis. vel ambulãs ſup celos omnes. nullo egens auxilio. ſiue in plenitudine diuinitatis ſue.
ſtola ſua gradiens in multitudie
vel fortitudinis. cui datũ eſt iudiciũ. angelis tacẽtibus ipſe reſpõdet. reddens vnicuiq̧ ſcdm opera ſua.
virtutis ſue. Ego qui loquor iu-
cõtra demones. genus humanum. homicidas. adulteros. ⁊ huiuſmodi.
ſticiam: ⁊ propugnator ſum ad ſal
rurſus q̃rũt ãgeli. ſi talis es. ſaguĩe tuo
uandum. Quare ergo rubrum
corpus. mẽbra rubra. ſicut muſto nigro ſubrubeo. quaſi: tibi nõ cõueniunt iſta: ſed homicidis. et adulteris. ⁊ huiuſmõi.
eſt indumentum tuum: ⁊ veſtimẽ-
ta tua ſicut calcantium in torcu-
interrogãtibus reſpondet chriſtus. tam plene vt nõ neceſſe ſit amplius querere. ſic torcular.
ideo ſcz quia. quãuis calcatus die tercia reſurrexi. preſſuram crucis. ſuſtinui ſolus.
lari: Torcular calcaui ſolus: ⁊ d
omnes apoſtoli relicto eo fugerũt. in adiutorium michi.
nec petrus.
quãuis occiſus.
gentibus non eſt vir mecũ. Cal-
iudeos demones. furor ſubitus. ira lõga. vnde furor eſt ira breuis. vindicta. auferens demonibus mũdi principatũ. ⁊ iudeis locum ⁊ gentem. ſacerdotiũ templũ ⁊ omnẽ dignitatem per romanos.
caui eos in furore meo: ⁊ concul-
caui eos in ira mea. Et aſperſus ē
meus. ab eis fuſus. membra.
ſanguis eorum ſuper veſtimenta
id eſt.
mea: ⁊ omnia indumenta mea in-
opinione eoꝝ. inquinari permiſi. in demones. vel in iudeos.
quinaui. Dies enim vltionis in
dum penderem iñ cruce. quia. tẽpus acceptabile. vel retributionis. hũani generis.
corde meo: annus redemptõnis
in cruce. vnde cõſiderabã ad dex. ⁊ u. ⁊. nõ e. qui cog. m.
mee venit. Circũſpexi et nõ erat
adiutorẽ. vnde expectaui qui ſimul cõtriſtaretur ⁊ n. f. q. c. ⁊ nõ inu.
michi. quilibet.
auxiliator: queſiui ⁊ non fuit qui
ſaluationem mihi fecit. ſcilicz reſurrectionem. verbũ carni vnitum. vel fortitudo mea ſaluauit michi omnes predeſtinatos ad vitam.
adiuuaret. Et ſaluauit mihi bra-
vindicta in iudeos ⁊ demones.
chium meũ: ⁊ indignatio mea ipſa
auxiliata eſt michi. Et conculcaui
iudeos. repleui afflictione miſeria per romanos.
populos in furore meo: et inebria-
ui eos in indignatione mea. et de-
in nichilum. iudeoꝝ vel demonum.
traxi in terram virtutem eorũ. Mi-
preſſus pondere maloꝝ. ſigna ⁊ miracula. predicãdo quia iuſtus dominus in õ. vi. ſ.
ſerationum dñi recordabor: lau-
bonis vel malis que pro peccatis noſtris.
dem domini ſuper omnibus que
pro malis.
reddidit nobis dominus: et ſuper
datoꝝ.
multitudinem bonorũ domui iſra-
el que largitus eſt eis ſecundum in

Formoſus ⁊c. Formoſum calidum. Vnde formoſus quaſi calidus: qꝛ ex calore rubeus ⁊ roſeus efficit' vultus. ⁊ iñ ſpẽoſus.

Quare ergo. Tanquã dicãt angeli didicimus. ꝙ loqueris iuſticiã ⁊ ſalus omniũ in tuo eſt arbitrio. ſed ſcire volum⁹ quare veſtimenta tua ſint velut muſto tincta. ⁊ tunica: que dſup ꝯtexta eſt. et ſcindi non poteſt. ⁊ de vtero virginali tm̃ cãdorem habuerit. quantũ fullo nõ poteſt facere ſup terrã. quare ſanguine cruentetur. Magis clemẽtia tibi cõuenit q̃ crudelitas. Quibus rñdetur tor. c. ſ.

Torcular calcaui. Scilicet crucem ⁊ oĩa tormẽta paſſionis in quibus quaſi ꝓlo preſſus vt etiã ſanguis funderetur.

Torcular pro ſupplicijs peccatoꝝ ponit' vnde ieremias. Torcular calcauit dominus virgini filie iuda. Interdũ in cõgregatione bonoꝝ fructuũ. Vnd in bonam ꝑtem ꝓ torcularibus quidã pſal. intitulãtur.

Solus ⁊c. Solus ſanſon ꝑciſis crinibus philiſteis preponitur. nec angelus nec archangelus vel quilibet celeſtis ſpũs. deniq̧ hũani generis nl'lus vel gẽtilis vl' iudeus auxiliator. Solus pugnat. ſolus ſupat.

Aſperſus eſt ⁊c. Sanguis meus coꝝ rancore: demonũ ſuaſione effuſus. Vnde diabolus miſit in cor vt traderet eum iudas ⁊c. Eſt coꝝ ſanguis ſuaſione fuſus. et ipſi ibidẽ victi ⁊ occiſi. Similiter ſanguis chriſti iudeoꝝ dicitur qꝛ fuderũt. ⁊ inde vindictã ſuſtinuerũt. Et eſt a ſimili victoris dictum. ⁊ victi cuius ſepe ſanguis ſup veſtimẽta victoris aſꝑgitur.

Et non fuit qui adiuuaret. Vnde omnes amici mei dereliquerunt me ⁊ noti mei quaſi alieni r. a. me.

Et ſaluauit. Hiero. ad aug. ⁊ alipiũ. Impietatẽ ſabellij declinãtes: tres ꝑſonas expſſas. ſub proprietate diſtiguimus: non ipm̃ ſibi patrẽ. ipm̃ ſibi filiũ. ipm̃ ſibi ſpũm ſ. eẽ dicentes. Sed aliã pr̃is. aliã filij. aliã ſpũs ſancti ꝑſonã eẽ dicẽtes. nõ eñ noĩa tm̃mõ ſz etiã proprietates cõfitemur noĩm

Miſerationũ d. Propheta in ꝑſona iudaici populi penitentis

ꝛ miſericordiam domini recognoſcentis.

Secūdum indul. Quaſi ducti eni in babilonem propter peccata noſtra reducti ſum⁹ miſericordia ei⁹

Non eſt tribu. Vox que eſt io. apud hebreos ambigua eſt. ꝛ nō ſignificat vel ꝛ ipſe. Unde vtroq₃ modo poſſumus legere ſcilicet In o.t.e.nō eſt t. compatiendo. ſed ad horā diſtulit auxiliū₃: vt cogerē₃ ad rogandū. Vel ꝛ ipſe tribulatus eſt compatiēs tandem eoꝝ iniurijs ꝛ miſerijs. Et miſit eis angelū₃ q̄ ſaluaret eos michaelē ſc₃ qui prepoſitus erat illi populo. Vn̄ nēo ē adiutor meus niſi michael princeps vr̄: qui aſtat ꝓ filijs ppl̄i mei.

Spiritū ſancti Moyſi. Unde exacerbauerūt moyſen in caſtris ꝛ a.ſ.dn̄i. Vl' ſancti eius xp̄i cui credere noluerūt. Filius enim dei qui nos redemit ipſos d' egipto ꝛ de mari rubro liberauit.

Spūm ſancti eius Quidā codices habēt ſed ſpūm ſanctū. quē₃ cōtriſtat. q̄ vix ſpūalē cōtriſtat. Vn̄ qui vos tāgit: quaſi qui tangit pupillā oculi mei. Vl' angelū in cuſtodiā miſſum. quē ſepe male faciēdo offenderunt.

Moyſi. Qꝛ non ē alius qui orat ꝓ eis.

Ubi ē qui edux. Propheta vidēs populi ſui abiectionem miſeriā. ꝛ afflictionem iam imminētem ꝓpter filij dei negationē condolendo exclamat dicēs: Ubi eſt ꝛc. quaſi clemētia omnipotētis.

Ubi eſt qui poſuit. ꝛc. Moyſi ſc₃ qꝛ orante moyſe tulit dominꝰ de ſpū eius ꝛ dedit. lxx. viris.

Qui ſcidit. Ut dicit' cū moyſes mare ꝑcuſſiſſ₃ ꝛ in duodecī vias ſcidiſſ₃. ꝛ alijs heſitātibꝫ tribus iude ingreſſa e. ꝛ ob hoc regni dignitatem adepta eſt.

Spūs do. Angelus ſcilicet. vnde ꝛ precedet te angelus meus. Spiritus enim nature nomen eſt. angelus officij.

Attēde de celo. Dominus vbiq₃ totus. ꝛ ſemper eſt. vn de celum et terram ego impleo. Dicitur tamen ſedem habere in celo. ſecundum illud. Celū michi ſedes. quia ſedet in celeſtibus angelis. hominibus iuſtis. quorum ſcilicet cōuerſatio eſt in celis eius volūtas precipue fit.

non eoꝝ merita. i.
dulgentiam ſuam ꝛ ſcd̄m multitu
vel ricordiaꝝ. dominus ſc₃ videns eoꝝ penitētiam.
diem miſerationū ſuarū. Et dixit
iſrael. qu ia ſc₃ ſunt.
Uerūtamē populus meus eſt: filii
me. ſicut alii. vel is. filii. ſ. ſunt ppl'i nō negātis patriarchaꝝ prophetaꝝ qui in me vere crediderunt. dn̄s. penitentibus.
non negantes: et factus eſt eis ſal
in egipto. in deſerto.
uator. In omni tribulatione eorū
vel ꝛ ipſe ſaluator compaſſus. vnde angeli eorum ſemper vident faciem pa. ꝛc. quia ſemper in preſentia dei ſunt.
non eſt tribulatus: et angl's faciei
nō meritis eoꝝ.
ei⁹ ſaluabit eos. In dilectōe ſua ꝛ
miſericordie ſue. ab egipto a bab. vel a morte eterna in ſanguīe filii.
in indulgentia ſua ip̄e redemit eos
ab egipto in terrā promiſſionis. vnde expandit alas ſuas. ꝛ aſſumpſit eos a.p.in.h.ſ. ſuper alias gētes. ab initō ex quo elegit eos in populū.
et portauit eos ꝛ leuabit eos cun
ctis diebus ſeculi. Ipſi aūt ad ira
cundiam prouocauerunt ꝛ afflixe
quia prius amicus infirmos ſanādo mortuos ſuſcitādo. vel um.
runt ſpiritum ſancti eius. Et con
male agētibus. opinione. vltorē mali per romanos xlii. anno aſcēſionis.
uerſus eſt eis in inimicū: ꝛ ip̄e de
immiſſis hoſtibus in eos. credere nolentes. pōt ei ad tēpus incarnatōis hoc referri. poſt flexus ad miſericordiā pro moyſe ſeruo qui orauit pro eis in deſerto. aut dimitte eis. aut dele me d. li.
bellauit eos. Et recordatus eſt di
ſaluati oratione moyſi.
ex ſeculi moyſi: ꝛ populi ſui. Ubi
moyſes ſc₃. moyſe ꝛ aaron. maria ur. ꝛ aliis.
eſt qui eduxit eos de mari cum pa
ineffabilis miſericordia dei.
ſtoribus gregis ſui? Ubi eſt q̄ po
populi. paclitum. filii.
ſuit in medio eius ſpiritum ſancti
vbi eſt. de egipto. proſpere.
ſui? Qui eduxit ad dexteram moy
filio qui potētia ꝛ virtus patris. qui diuiſit mare ru. i. di. ſ. in. xii. vias. vbi ē potētia ei⁹
ſen brachio maieſtatis ſue: q̄ ſci
mare rubrū.
dit aquas ante eos: vt faceret ſibi
laudē.
nomen ſempiternum? Qui eduxit
profunditates maris.
eos per abiſſos quaſi equū in de
ſine im pedimēto.
ſerto non impingentem: quaſi aīal
inoffenſu curſu. deſcēderunt ſc₃ in terrā promiſſionis. ideo ſc₃ offendere nō potuit quia ſpūs domini ꝛc.
in campo deſcendēs ſpiritus do
populi. ſine offenſa. in terrā promiſſionis
mini ductor eius fuit. Sic addu
per tot miracula.
xiſti populu₃ tuum: vt faceres tibi
glorioſu₃. in perſona penitētis populi miſeriam noſtrā
nomen glorie. Attende de celo:
miſerere ſcd̄m illud. vidi videns afflictionē populi mei. qui tāta feciſti nobis. angelis ꝛ aliis iuſtis.
et vide de habitaculo ſancto tuo.
vnde. iam nō iraſcar tibi ꝛ zelus meus receſſit a te. quo dilexiſti nos ꝛ patres.
ꝛ ſolio glorie tue. Ubi ē zelus tu
quia eduxiſti patres noſtros. vbi eſt.
us ꝛ fortitudo tua? Multitudo vi
affectuum circa nos quaſi obliuiſcetur miſereri deus.
ſcerum tuorum ꝛ miſerationū tua
rum? Super me continuerunt ſe.
quia te offendimus filios ſuos nō cognoſcit. creator. auguſtinus dicit: quia mortui neſciūt. etiā ſancti quid agāt viui. etiā eoꝝ filii.
Tu enim pater noſter: ꝛ abraham
iacob ſc₃ yſaac quoq₃ adiūxiſſet niſi per extrema intelligi voluiſſet medium.
neſciuit nos: ꝛ iſrl' ignorauit nos
creator.
Tu domine pater noſter redēptor
permanet. laus.
noſter: a ſeculo nomē tuū. Quare
erroris ꝛ duritie cauſa videtur dum nō corripit delinquētes. permiſiſti. mādatis.
errare nos feciſti domine de viis
indurari permiſiſti. ſuſpendēdo flagella. ſcd̄m illud indurabo cor ph. ꝛc.
tuis: induraſti cor noſtrū ne time
ad miſericordiam. patres noſtros. abraham ꝛ iſrael qui non cognouerūt nos. vel te.
remus te? Conuertere propt' ſeruos
ſc₃ vel poſſeſſionis.
tuos tribus hereditatis tue. Qua
ſine pugna. ſine labore. nos.
ſi nichilum poſſederūt populū ſan
olim. caldei babilonii. romani.
ctum tuum. hoſtes noſtri concul
templum.
cauerunt ſanctificationem tuam.
quia. ſine deo.
Facti ſumus quaſi in principio cū
non domīareris noſtri: neq₃ inuo
dum populus dei nō vocatur.
caretur nomē tuū ſuper nos.

C. LXIIII.

quia hoſtes noſtri cōculcauerūt ſanctificationē tuam. prope veniendo. promiſſa implēdo.
Utinam dirū
in carne viſibilis. excita domine potētiā t. ꝛ veni. a maieſtate. qua inuiſibilis nobis. qꝛ ſi deſcēderes a facie ſc₃ a preſentia.
pes celos ꝛ deſcēderes a facie tua
ſuperbia iudeoꝝ. vel demonū lignum. fenum. ſtipula. deus noſter. ignis cōſumēs eſt.
mōtes defluerent. Sicut exuſtio

Ubi eſt zelus. Quaſi. Quia peccauimus. ꝛ nos odiſſe cepiſti. receſſit zelus tuus quo recedente recedit fortitudo. et paternoꝝ viſceru₃ ſuperatur affectus.

Et abraham ne. Quia te offendimus. filios ſuos nō agnoſcit eē filios ſuos. qꝛ ſcilic₃ diſſilēs illi receſſimus a deo. q̄ de cauſa nō orat ꝓ nobis. qꝛ nichil impetraret. vn̄ ad ieremiā. Noli orare ꝓ populo iſto. qꝛ nō exaudia₃ te. ꝓuerſi enī filij oratione ſctōꝝ patrū nō poſſunt liberari. Vn̄ ad ezechielē. ſi fuerint tres viri in medio iheruſale₃. noe. daniel iob. filiū ꝛ filiā nō liberabūt. ſed ip̄i ſoli iuſticia ſua liberabūt aīas ſuas ꝛ de iacob ſiliter.

Abraham neſciuit nos ꝛc. Abrahā de gētibus ad fidē vocatus eſt. ꝛ pro qualitate prioris ꝛ ſequētis cōdicionis ſortitus eſt mutationem nomīs. Jacob quoq₃ vt appellaret' iſrael. multo labore acq̄ſiuit. vnde abrahā habuit tres vxores. Jacob quattuor. Yſaac vſq₃ ad finē antiquum nomē poſſedit. ꝛ eccliē indicās caſtitatē: vna fuit vxore contentus. Iſti ergo q̄ ꝑcantur d' peioribus comutationē in meliorē ſtatū eorū aſſumūt ſilitudine₃ quibꝫ leta poſt triſtia ſucceſſerūt. Hoc aūt ē qd' petūt: vt q̄ pater eorū eſt. nō obliuiſcatur filioꝝ ſuoꝝ. ne ꝑ ipſos nomē dei blaſphemet' in gentibus.

Quare errare. Paulus ad corinthe os ſcribēs ad vnius ſc₃ ppl'm ciuitatis ꝓ varietate habitantiū ſctōꝝ ſc₃ ꝛ pctōꝝ. nūc laudat nūc rep̄hēdit. ſic ꝑſens capitulū qd' ex oratiōe ppl'i dn̄i deū dep̄cātis contexitur: nūc laudat dn̄m nūc accuſat. iuxta ſecundam regulam ticonij que de corpore domini mixto.

Quaſi in prin. Anq̄ā vocares nos ī abrahā. Vel cū ī egipto colebam⁹ ydola ſn̄ rege. ſn̄ pricipe. ſn̄ ꝓphetis ſn̄ deo. ſn̄ lege. ſn̄ ſacerdote. q̄ ꝑtim in ad ētu xp̄i. oīno poſt eius aſcēſionē ꝯpleta ſunt. Cōplent' āt quottidie ſcd̄₃ illā maledictōe₃. ſanguis ei⁹ ſuꝑ nos ꝛc. Dū ei ꝑmāſerīt ī vetuſtate legis nec ſuſcepint veritatē euāgelij nō vocabūt' ppl's di a xp̄o. ſ. xp̄iani.

Utinam di. c. In ꝑſona ſua ꝛ omniū prophetaꝝ aduentum chriſti

deſiderantiũ loquitur yſaias prouidens aduentum filij abiectionē ſui populi·vocationē gē/tilis. Et hoc eſt vtinā di·c· Item dauid. Inclinauit c·ꝛ dc.

Aque arderēt. Simachus. Aq ma/ris arderēt igni. Qꝺ ē populi mũdi inflāma/rentur igne caritatis. vnde. Ignē veni mit/tere in terrā·ꝛ quid volo niſi vt ar·ꝛ ſic notũ fieret nomē t·quod eſt ihesus inimicis tuis ſcilicet iudeis.

Non ſuſtinebimus. Nos iudei:ſed blaſphemabimus di/cētes. In principe de/moniorum beelzebub·e·d·Hoc enim dicit propheta in pſona infidelium.

Deſcēdiſti. Tā/quā precibus ſuis ex/auditis inq̄t deſcēdiſti

Montes deflurerũt. Amiſſa potentia. Unde nũc princeps huius mundi e·f· Et iudeis dicitur. Auferetur a vobis regnũ dei ſcȝ ſancta ſcriptu/ra ꝛ omnis glīa·ꝛ om/nis dignitas.

A ſeculo n·a·ꝛc. Hinc paulus ad corinthios teſtimonium ſu/mit·non verbũ ex ver/bo:ſȝ ſenſum exprimēs

Oculus non v. Qr non eſt corpus vel color. Quod apoſto/lus ponit in cor homi/nis non aſcendit: quia maius ꝛ cor ſcȝ debet illuc dirigi pauit enim ſe ipm cognitionē ſui·cognitionē ſancte tri/nitatis. Und. Hec eſt vita eterna vt cogno/ſcant t·u·d·ꝛ quē m·i· Hec nemo pōt videre Uñ illud deum nemo vidit vnquam.

Ecce tu ꝛc. In pſona infidelis ppli·qui volens trāſire ad veritatē euāgelij penitentiam pferebat ore quaȝ non habebat in corde.

¦ accepta hac ſentētia·hoc implebitur ¦ī die iudicij·ite in ignē eternũ·quotidie tñ partim impletur

ignis tabeſcerent: ¦aque arderēt

ſper potētiam· ſihesus.

igni· vt notum fieret nomen tu/

ſdemonibus iudeis quibuſlibet aduerſariis· † ſgētiles moti ad penitētiam·

um inimicis tuis:a facie tua †gen/

ſalia trāſlatio habet cōmouebũtur·

ſtamē· ſincarnatus· ſmortuos ſuſcitando ꝛ alia huiuſmodi·

tes turbarēt. Cũ feceris mirabilia

ſaduentũ tuũ. ſin vterũ virginis·i·u·c·f·e·

non ſuſtinebimus. Deſcendiſti: ꝛ

ſpreſentia. ſiudei demones.

a facie tua montes defluxerũt. A

ſa principio mũdi. ¦ ſcorporis:qr nō ē ſonus.

ſeculo nō audierũt neqȝ ¦auribus

ſbona ſcȝ ſꝛ.

pceperunt. Oculus nō vidit deus

ſvel expectātibus.

abſqȝ te:que preparaſti diligētibꝰ

ſquia· ſviſibilis vt ſimeoni vel in auxilium·vt dauid·machabeis ꝛ aliis. ¦ſvt ſymeoni de aduētu tuo gaudenti·de quo ſymeon i·ꝛ t·e·e·i·ꝛc·

te. Occurriſti ¦ letanti·ꝛ faciēti iu/

ſmādatis. ſvt idē ſimeon ꝛ anna

ſticiam:in viis tuis recordabũtur

ſſȝ.† ſqr ſcȝ.ſvnde hec mala nobis. ſhiſterō proteron.

tui. Ecce tu iratus es·et† peccaui/

ſpeccatis. † ſgratia tua:non meritis noſtris·

muſ:in ipis fuimus ſemp: ꝛ†ſalua

ſleproſus.

bimur. Et facti ſumus vt immun/

† ſquo nichil immũdius. ¦ ſmulieris.

dus omes nos·quaſi †pānus ¦mē

ſſunt. ſcircũciſio ꝛ oblatio īmolatio poſt mortem·ſ·veri agni.

ſtruatę vniuerſę iuſticię noſtrę. Et

ſocciſi a romanis. ſleuiter.

cecidimus quaſi foliũ vniuerſi:et

ſimpii tanquā puluis q·pro·u·a·f·

ſin chriſtũ. ¦ ſtemptatio demonũ·perſecutio romanorum. ſfolia.

iniquitates noſtrę· quaſi ¦ ventus

ſa terra noſtra·a preſentia tua. ſquia ſicut folia defluximus.

abſtulerunt nos. Non eſt qui in/

ſpro nobis·voce·corde·opere. ¦ ſfortis in aduerſis ad orationem. ſde ruina iniquitatũ.

uocet nomen tuum:qui ¦cō ſurgat

ſprecibus. ſſicut moyſes·ne effundes irā tuā ſuper nos. ſvnde inueni quē queſiuit aīma mea tenebo eum nec dimittam. ſmiſericordiam preſentiam·auxilium.

ꝛ teneat te. Abſcondiſti faciē tuaȝ

¦ ſopere quo vitia nos retinēt ſicut manibus· vnde mors ꝛ vita in manibus lingue.

a nobis:ꝛ alliſiſti nos in ¦manu i/

iquitatis noſtrę. Et nunc domine

ſvnde filios genui ꝛ exaltaui ꝛc·ꝛ filius meus primogenitus iſrael. † ſlimus terre

pater noſter es tu·nos vero †lutũ

ſplaſmator. ſiō reſiſtere non poſſumus volũtati tue. ſquaſi manus tue f·me·ꝛ plaſmauerũt me ꝛc.

ꝛ fictor noſter: ꝛ opera manuũ tu

ſergo. ſoperi tuo.

arũ omnes nos. Ne iraſcaris do/

ſnimis. ſid ē. † ſetiā ſcd̄m iuſticiā:qr ferre nō poſſumus.

mine ſatis: ꝛ ne vltra † memineris

ſſed operis tui.

iniquitatis noſtrę. Ecce domie re/

ſfuimus·olim·ſ·

ſpice: populus tuus omnes nos.

ſquā fluminis impetus·l·ꝛ in qua quōdam fuit ſpecula virtutum. † ſſctũariũ tēpli tui· ſa te.

Ciuitas †ſancti tui facta eſt deſer/

ſa te.

ta ·ſyon deſerta ·iheruſalē facta ē

ſtemplũ ſvbi ſanctificabamur immolabamus gloriabamur.

deſolata domus ſctificatōis nrę ꝛ

glīę nrę vbi laudauerũt te patres

ſſuccēſa a romanis.

noſtri·facta eſt in exuſtionē ignis

ſſancta ſanctorum.

et omia deſiderabilia noſtra verſa

¦ ſergo. † ſmiſeriis noſtris·flagiciis hoſtium.

ſunt in ruinas. ¦ Nũquid ſup †his

ſa miſericordia.† ſaduerſariis blaſphemātibus

continebis te domine? et †tacebis

ſquaſi durus indignans audire nos.

ſhumiles. ſnon more ſolito.

ſimperpetuum.

ꝛ affliges nos vehementer?

Et nunc d. Acſi dicat ſi cōſideremꝰ noſtra merita deſperandũ eſt· ſi clemētiam tuam qui flagellas omneȝ filiũ quē recipis: aude/mus preces fundere, tu enim pater noſter es.

Opera ma. Quaſi reſpice opus tuũ: nō merita noſtra.

Miſteriũ trinitatis recta cōfeſſio eſt igno/rantia ſcientię.

Ne iraſcaris ꝛc Hoc ē nō vitamꝰ irā nec vltra querimus patiētiam·p quā theſau/riſamus irā·in die vindictę. Sȝ queſumꝰ ne iraſcaris nobis ſatis· ne tpe vltionis memi/neris iniquitatis nrę.

Syon deſerta. Syon et ihrlm in hoc loco idē ſignificāt·templũ ſcȝ ꝛ ciuitatē. vbi quōdā ſpecula virtutũ ꝛ viſio pacis. Sȝ poſt quā pplus iudeorum ne/gauit regē xp̄m ſuũ·et addidit. nō hēmꝰ regē niſi ceſarē·ihrlȝ dereli/cta ē a dō. vñ reliquet vobis domꝰ vr̄a deſerta·ꝛ illð·Surgite eamꝰ hic. Et in tēplo·audite voces (ſicut dicit eccleſiaſtica hiſto· trāſeamus ab his ſedibꝰ.

Domus. Allego. Domus dei eccl̄ia·ꝛ vnaqueqȝ fidelis aīa q̄ aliqñ ignibꝰ luxurię corrũpitur: ꝛ auaricię.

Queſierunt ꝛc. Ad hoc reſpōdȝ filius Quare nos er·fe·ī·ui·t·Quaſi ſi alieni me q̄rētes tam clemētem inuenerũt nō eſt crude/litas mea q̄ vobis ne/get auxiliũ· ſȝ iniqtas veſtra·ꝛ impęnitēs cor veſtrũ. Vñ ppl̄s quē nō cog·ſer·mihi·ꝛ filij alieni·men·ſ·mihi.

Expādi ma·m t·ꝛc· In cruce orās p eis. Pater ignoſce il/lis qr neſciũt quid fa. vel vt eos reciperem·ꝛ collocarem ī ſinu meo Vel beneficia operuȝ largiēdo ex quo eduxi

C. LXV.

ſgentes per fidem.

Queſierũt me

ſantequā homo fierem. ſpopulus quē nō cog·ſer·mi·

qui ante non interrogabant: inue

ſmiſericordem me·ſ· ſante

† ſformā ſerui accipiens. ſfilius qui ante dixi moiſi·ego ſum qui ſum.

nerunt qui non queſierũt me. †Di

ſvt faciam·ſ·e cunctis gentibus vnam chriſtiani nominis.

xi. Ecce ego: ecce ego ad gentem

ſque neſciebat me.

quę non inuocabat nomen me/

ſquaſi largus nichil denegās penitētibus.

um. Expandi manus meas tota

ſpaſſionis. ſiudeorum·

die ad populum incredulum qui

ſrelicto chriſto qui eſt via· ¦ ſlata ꝛ ſpacioſa que ducit ad mortem·

graditur in ¦ via non bona poſt co

ſvnde populus hic labiis me·ho·c·a·e·ꝛc·

ſprauas· ſab occultis m·m·m· ſhec fecit populus·

gitationes ſuas. Populus qui

ſvindictam· ſſtudio delinquendo· ſapte qđ peius eſt· ſin templo meo·ſ·ydola poſuerũt in quo ſepe exhibui patientiam meā·

ad iracundiam prouocat me ante

ſcui omnia patēt· ¦ ſdiis alienis ydolatrie iungētes luxuriam·

faciem meā ſemper: qui ¦immolāt

ſdemonibus· ſincenſum ſpro vno altari quod erat in tēplo plura faciebāt ꝛ ſuper ſacrificabāt·

in ortis·et ſacrificant ſup lateres

Menſtruatę. Mene hebraicę·luna latine. Unde mēſtruatę·quę ſingulis mēſibus ſolēt ſanguis fluxũ ſuſtinere·ꝛ tũc viri abſtinere debēt ab eis. Tũc eñi pcipiunt mēbris dānati·cęci claudi·leproſi·ꝛ hmōi. Et qr parētes nō erubuerũt miſceri in cōclaui:eorum peccata pateāt cũctis ꝛ apte redarguantur in puulis.

Uentus. Cōmotō aeris· vt ibi. Impauit ventis et mari. Uel ſpũs ſanctus·ſicut ibi. Aduenietis ſpũs vehemētis. Hic eñi ſpũs pro uento po/nitur in ſignificatione ſpũs ſancti. Uel temptatio demonũ ꝛ malorum hoim vt illud·venerũt flumina ꝛ flauerunt·u·ꝛ hoc eſt·quaſi ventus.

eos ab ęgipto. Incarnatus quoqȝ infirmos eorum curaui·mortuos ſuſcitaui paucis panibus eos paui. Ipi tamen ſemper extiterũt increduli.

Populus qui ad·i· Allego. Omis hereticus deũ ad iracũdiam prouocat·in falſitate doctrię offert immũda ſacrificia nō im perpetuũ māſura ſed adinſtar ortorum ad breue virentia. Carnis enim delitijs prouidet· vnde omnis caro fenuȝ. Hinc quoqȝ illius apud grecos ſapientiſſimi laudat ſententia. qui omnes ſeculi voluptates ꝛ mũdi pompam ꝛ celeriter tranſeuntem luxuriā ortos adonidis vocat. Sacrificant aũt heretici ſup lateres

quã do exquiſita mendacia dialetica cupiũt arte firmare⁊ in quadrum ex/
truere⁊ ſecti in latere pulueris roborare lineis.

¶ In delubris. Delubra a delendo dicta eo ꝙ ibi putabatur ablui anima. Vel qꝛ prope erãt piſcine vbi ⁊ ſacerdos lauabatur ⁊ hoſtia.

¶ Alleg. Heretici i memoriȷs magiſtroꝝ ⁊ in ſpecubus dormiũt qui lumẽ ſpũs ſancti relinquẽtes ⁊ cenaculũ in quo apoſtoli verſabantur: in diaboli tenebris cõmorantur et ſpelũcas diligũt de q̃bus vos aũt fe. il. ſpela. Somniȷs credunt ⁊ fantaſiȷs. Carnẽ porcoꝝ comedunt de quibus dicitur. Ne mittatis margaritas añ porcos⁊ ius prophanum qđ in libris eoꝝ heretica arte ꝯditum ẽ. Vaſa eoꝝ immunda tam doctrine .ſ. ꝗ̃ corpora. In tantã quoqꝫ amẽtiã veniũt vt qui ipſis non fuerit ſimilis quaſi ꝑditum deteſtentur.

¶ In furore meo Furorem oblilionem iram penitudiem: ita ĩ deo accipere debemus q̃mo manus pedes oculos aures ⁊ cetera mẽbra que habere dicitur nõ ꝙ his pateat ꝑturbationibꝫ. qui eas extinguit in nobis. ſed ꝑ verba noſtra dei intelligimus affectum erga nos.

¶ Non tacebo. Qui ſupius dixit tacui ſemꝑ ſilui. patiens fui: mõ dicit nõ tacebo .i. nec parcã amplius neqꝫ ſuſtinebo iniquitates eoꝝ.

¶ Iniquita. pa. Vt ſcꝫ nõ ſolũ pro peccatis veſtris puniamini: ſed etiã pro pꝛm iniquitatibꝫ quos imitati eſtis. Aliter eñ nõ portat filius iniquitatem patris.

¶ Qui ſacri. ſu. Qñ in bethel ⁊ in dan aureos vitulos adorauerũt. Hereticus quoqꝫ cõtemnẽs ſimplicitatem eccleſie ſacrificat in montibus et exprobrat deo dum eius precepta contemnit.

ſ mortuoꝝ que iudei in modũ domoꝝ faciunt.
qui habitãt in ſepulcris ⁊ in delu
ſ ſuper pelles ſcꝫ hoſtiaꝝ: vt futura ſomniẽt
ſ cõtra precepcũ legis.
bris ydolorum dormiũt qui co/
medunt carnem ſuillam et ius pro
ſ immũdi. ſ aliĩ nõ mãducanti non adoranti ydola. ſ porcinũ.
phanuꝫ in vaſis eorum. Qui di
cunt: recede a me. non appropin/
ques mihi. quia immundus es.
ſ qui talia agunt⁊ in alios ſupbiunt.
ſ nihil ſ et.
Iſti fumus erũt: in furore meo ig
ſ erit. ſ gehẽne. ſ in eis. ſ ſemper. ſ malum eoꝝ vt nõ obliuiſcar.
nis ardẽs tota die. Ecce ſcriptũ
ſ immo dicam. ite maledicti in ig. e.
ẽ corã me: Non tacebo: ſed reddã
ſ in interiora mẽtis vt propria torqueãtur conſcientia.
⁊ retribuam in ſinum eorum iniq
ſ ydolatraꝝ.
tates veſtras: ⁊ iniquitates patrũ
ſ vt puniamini ſicut illi quos imitati eſtis⁊ ſic quodammõ eoꝝ filii.
veſtrorum ſimul dicit dominus.
ſ filios ⁊ filias demoniis.
Qui ſacrificauerũt ſuper mõtes et
ſ me deſpiciẽdo ⁊ ydolis immolãdo.
ſuper colles exprobrauerũt michi
ſ pro culpa penam metiendo vel mẽſurando.
⁊ remetiar opus eoruꝫ primum in
ſ in anima poſt iudiciũ⁊ in corpore cũ ⁊ vermis eoꝝ non mo. ⁊ ig. nõ ex.
ſinu eorum. Hec dicit dominus.
ſ poſt tẽpeſtatem. ſ illeſum.
Quomodo ſi inueniatur granũ in
ſ volẽti tangere. ſ ſine creſcere.
botro et dicatur ne diſſipes iſtud.
ſ .i. placuit domino vt pro benedictione de tãta copia reſeruaret illud. ſ aliquos reſeruãdo.
quoniã benedictio eſt: ſic faciã pro
ſ abraham. yſaac. ⁊ iacob. ad quos facta ẽ promiſſio. vel propter eos qui inter plurimos peccatores ſeruiũt michi.
pter ſeruos meos vt non diſperdã
ſ genus hũanũ. ſ nõ deficiet ſceptrũ de iuda ⁊c
ſ chriſtũ qđ ſupra botri granũ.
totum. Et educaꝫ de iacob ſemen:
ſ apoſtolos. vnde leuaui oculos m. ad mõ. et alibi. mõtes in circuitu eius ⁊c
⁊ de iuda poſſidentẽ mõtes ſctõs

¶ Quomõ ſi. ⁊c. Quaſi propter malos non perdam bonos: ſed quomodo ſi ⁊c. Dixerat enim perturum iſrael.

¶ De iacob ſemẽ. Semen iacob ⁊ iude apoſtoli poſſidentes montes alios ſcꝫ credẽtes virtutibꝰ eminẽtes. vñ. Niſi dñs ſa. re. no. ſe. q̃ſi ſo. fu.

¶ Mõtes ſanctos. Lxx. Montẽ meum ſcilicet chriſtum. qui ẽ mõs montium. Mõtes enim ſunt apoſtoli qui de iudeis poſſederunt chriſtum in quo fundati ſunt.

¶ Et hereditabũt. Vnde ſemen abrahe ſerui eius fi. ia. e. eius. Quicũqꝫ adhuc ſemen ſunt. nec formati in filium ſerui dñi ſunt quibus dicitur Scio quia ſemẽ abrahe e. nondũ. ſ. filiȷ. Qui aũt filius eſt dñi electus eſt.

Vnde electi poſſident iheruſalẽ. ſerui habitãt in ea. vnde. Non ac. ſ. ſer. i ti. ſed adop. fi.

¶ Cãpeſtria. Aliȷ ſaltus. Vñ dñs reuelabit ꝯdenſa ſiluarũ vt latrones ibi latitare deſiſtãt. ⁊ beſtie venen ataqꝫ aĩalia in eccleſiaꝫ dei trãſeãt

¶ In caulas gre. Alia trãſlatio hꝫ ſaronas que eſt regio inter ioppen et liddam atqꝫ rãmam fecũda ⁊ pabuloſa ſꝫ latroibꝫ ĩfeſta. vñ interꝑtatur vallis effundẽs ſanguiem.

¶ Et vallis achor. Ubi achor filius charim d̓ ſpoliȷs hierico furatus cũ omni domo periȷt. vocat̃ locus vallis achor. i. turbatõnis l̓ tumltus ĩ q̃ ſignificat̃ gentilitas. ſicut ⁊ ꝑ ſaronas q̃ interpretat̃ vallis fundẽs ſanguinẽ q̃ effuſione ſanguinis plena in tumultu⁊ in turbatione viciorum manebat. Sed achor verſa eſt in caulas gregũ ſine ouilia⁊ in cubile armẽtoꝝ. i. eccleſias ⁊ requiẽ ꝑdicatoꝝ⁊ alioꝝ fideliũ qui deſignãtur ꝑ armenta ⁊ greges ouium.

¶ Armẽtorum. Predicatoꝝ q̃ ecclĩaꝫ armãt ⁊ defendũt. Armentũ enim dicitur ab armando.

¶ Et vos q. dere. Allego. Om̃es q̃ eccleſiã deſerũt et obliuiſcũtur mõtem ſctm̃ dei tradẽtes ſe ſpiritibus erroris vel immũdis ⁊ doctrinis demonioꝝ: parant fortune mẽſam et nichil ad deũ ꝑtinere credẽtes: ſed ſtellarum curſu vel varietate fortune om̃ia gubernari. hi tradẽtur eternis ſupliciȷs vt nullus eoruꝫ poſſit euadere.

¶ Fortune. Hec egiptioꝝ cui in fine anni ꝑabant mẽſam om̃ibus eſcis refertã et pocculis mulſa mixtis. vel qꝛ felicẽ annũ ꝓbuerit. vel qꝛ futuꝝ felicem ꝓbitura ſit.

ſ .ſ. hereditatẽ de qua dabo tibi g. h. t. ſ ſcꝫ eccleſiã. ſ apoſtoli. vnde nõ vos me elegiſtis: ſed ego elegi vos.
meos. Et hereditabunt eã electi
ſ fideles.
mei: ⁊ ſerui mei habitabũt ibi. Et
ſ fideliũ. quoꝝ cor vnũ ⁊ a. u. ſ eccleſias.
erunt campeſtria in caulas gregũ
ſ requiem.
⁊ vallis achor in cubile armentoꝝ
ſ fideli. ſ. ſ hec fiet eis. ſ. qui requi. me. ſ fide ⁊ opere
populo meo qui requiſierunt me.
ſ o iudei.
Et vos qui dereliquiſtis dominũ
ſ templũ quod in mõte. vel celeſtẽ iheruſalem vel chriſtũ qui eſt mons mõtium.
q̃ obliti eſtis montem ſanctũ me
ſ alia trãſlatio. paratis
um. qui ponitis fortune menſam.
ſ ne quis euadat.
⁊ libatis ſuper eã: numerabo vos
ſ preſſura. nõ enim omnes occiſi ſunt vel omnes afflicti. ſ chaldeoꝝ. romanoꝝ demonum.
ſ qualibet afflictione.
in gladio: ⁊ omnes in cede corrue
ſ preter cetera. ſ omnia feci que debui
ſ obediendo ſequẽdo.
tis: pro eo ꝙ vocaui ⁊ non reſpõ/
ſ preſens nobiſcũ emanuel.
ſ in parabilis. ſ mente.
diſtis: locutus ſum ⁊ non audiſtis
ſ inſup. ſ quia omnia video. vel in tẽplo ydola colentes.
⁊ faciebatis malum in oculis me/
ſ idolatriam. ſ aliud vult deus. aliud premittit.
is. ⁊ que nolui elegiſtis. Propter
ſ malũ ſcꝫ. ſ vt peteretis barraban homicidiĩ et ſeditionis actorem.
hoc hec dicit dominus deus. Ecce
ſerui mei comedẽt: ⁊ vos eſurietis
ſ ſanguinẽ meũ. ſ aquã viuã.
Ecce ſerui mei bibẽt ⁊ vos ſitietis.
ſ i eterna btĩtudĩe. vñ illđ gaudiũ u. n. t. a vo.
Ecce ſerui mei letabuntur: ⁊ vos
ſ videntes alios in locũ veſtrum ſucceſſiſſe.
confundemini. Ecce ſerui mei lau
ſ ſecũdum illud in ſecula ſ. lau. t.
dabunt pre exultatione cordis: et
ſ in inferno. ſ cõſciẽtia peccatoꝝ.
vos clamabitis ꝓ dolore cordis
ſ vnde ibi erit fletus ⁊ ſ. d. vel ĩ iudicio poſitis hedis a ſiniſtris. ⁊ ouibus a dextris
⁊ pre cõtritione ſpiritus vlulabi
ſ aliis in locũ veſtrũ ſuccedentibus.
tis. et dimittetis nomen veſtrũ in

¶ Vocaui. Per prophetas dicẽs. Conuertimini ad me ⁊ ſal. e. Et per memetipſm: penitentiã agite. Et alibi. venite ad me oẽs qui la. ⁊ one. eſtis.

¶ Ecce ſer. Quaſi non ſolum corruetis gladio pro iniquitatibꝫ veſtris ſed ⁊ in preſenti eſurietis ⁊ ſitietis. Gentiles vero ad fidem cõuerſi ĩ preſenti ſatiabũtur cibo corporis ⁊ ſan. m. ⁊ doctrina ſpũali. ⁊ in fine viſione trinitatis.

¶ Comedent. Corpus meũ. Vnde qui mãdu. car. fi. ho. Vel doctrinam ſpũalem myſteria fidei. Vel in futuro cognitõnem diuinitatis. vnde vt edatis ⁊ bibatis ſuꝑ men. m. i. r. p. m. Et ſatiabor cũ a. gloria tua.

¶ Et di. no. u. Vt aliqui affirmantes dicant. Si aliter fecero ꝯtingat michi ſicut iudeis romanoꝝ gladio occiſis. Vel ita iuro ꝑ deũ ĩ quẽ olim iudei crediderũt. Vl̓ qꝛ deus iuramentum eorum erat qđ chriſtiani modo

iurant neceſſitate com
pulſi· viuit dñs ſcȝ.
Et interficiet.
Ut vel hũc nõ habea
tis qui dicit. Ego ſum
via veritas ⁊ vi. Nec
vocemini circũciſio: ſȝ
confuſio.
Quia oblivio
ni. Ut nõ ydoloꝝ me
minerint· ⁊ priſtini er
roris· nõ oblivione me
morię ſȝ ſucceſſione bo
noꝝ. Unde in die bo
na oblivio bonorũ· ⁊
alibi: afflictio horę ob
livionẽ facit deliciaꝝ.
Et forſitan ⁊ in futuro
priſtinę cõverſationis
memoria omnino dele
bitur.
Quia ecce cre
ie. Ex angelis ſcilicȝ ⁊
hominibꝫ vnã eccleſiã
et exultabunt ⁊ gaude
bũt vt ego q̇ creavi et
altem ⁊ gaudeã in eis.
Exultationem
Univerſę terrę· vt q̃
vetus vnigeniti erat
gaudium: noua cũctis
nationibus leticia ſit.
Gaudium.
Quod vel poſt reſur
rectõnem poſſumus in
telligere· vel poſt bap
tiſmum in prima reſur
rectione.
Hoc ad generalem
reſurrectionẽ qua om
nes in perfecta ętate re
ſurgent· et hoc eſt non
erit.
Puer centum
an. Ille ſalicet qui et
ſi diu: tamen pueriliter
vixit· ſerviens viciis· et
hoc exponit ſic· et pec
cator ⁊c.
Greg. In morali
bus. Puer centum an
norum. Vita quidem
pueri in longum trahi
tur: vt a factis puerili
bus corrigatur. Sȝ ſi
a peccati perpetratõne
nec temporis longinq̃
tate cõpeſcitur: hęc ip
ſa vitę longinquitas
quã per miſericordiam
dei accepit ei ad culmẽ
maledictionis creſcit.
Domos. Virtu
tes pro quibus in cele
ſtibus requieſcẽt. Un
de in domo pa· m· m· m· ſunt· vnuſquiſq; propriam mercedem accipiet ſecũ
dum proprium laborem. Tales domos obſtetrices ſibi dicũtur ędificaſſe:
quia timuerunt deum. Jacob quoq; habitat in domo quam eſau qui
feris delectabatur poſſidere non potuit. Ad litteram enim ſtare non poteſt
Multi enim ſancti ędificant domos· ⁊ nõ habitãt in eis.
Secũdum di· lig. Sicut chriſtus iam non moritur· mors illi vltra
non dominabitur· ſed in ęternum regnat cum patre ſic ⁊ illi· lignum enĩ vi
tę chriſtus eſt qd̕ erat in medio paradiſi ſcilicet eccleſię. Unde ſalomon· li

ſacro ſanctũ. vt dicãtur filii abrahe ſicut vos
olim. ſpũali gladio in iudicio.
iuramentũ electis meis· Et inter
ficiet te dominus deus: et ſervos
chriſtiano. noĩe vel chriſto·
ſuos vocabit nomĩe alio. In quo
chriſtianus vocatus ⁊ ipſum nomẽ i terra hęc
bene cuſtodierit. nũc ſcȝ·
qui benedictus eſt ſuper terram:
in futuro· vnde venite benedicti p· m· ⁊c· et alibi
ut benedictionem hereditate poſſideatis.
fideliter ⁊ ueraciter. ueritatẽ loquitur.
bñdicetur in deo amẽ. Et q̇ iurat
hac: in die iudicii uere ⁊ fideliter deũ laudabit
ſuccedẽtibus bonis eternis· abſterget d· o· la·
a· o· ſ.
in terra: iurabit in deo amen. Qꝛ
ne ſit pars maloꝝ prioris anguſtię memorari.
oblivioni traditę ſunt anguſtię p̱
ores ⁊ qꝛ abſcõditę ſunt ab oculis
adiũgit ſe eis: qꝛ ⁊ ipſe multa ptulit ſerra lig
nea ſectus a iudeis· ſanctos qui quotidie in
nouantur· unde uidebo c· t· ⁊c·
noſtris. Ecce enim ego creo celos
meliorando· qualitates mutando· vnde ioha
nes vi· ce· no· ⁊ t· no· ⁊ apoſtolus preterit figura
huius m·
bonam. que affert fructum in paciẽtia.
novos ⁊ terram novam: ⁊ nõ erũt
mala tormẽta. in memoriam ſcȝ veſtrã.
in memoria priora: ⁊ non aſcen
veſtrũ.
det ſup cor: ſed gaudebitis ⁊ exul
ſine fine. omnibus re
bus a me factis.
tabitis vſq; in ſempiternũ in his
quę ego creo. Quia ecce ego creo
celeſte. ex angelis ⁊ hoĩbus.
emphaſis.
iheruſalem exultationem· ⁊ popu
lum eius gaudium· et exultabo in
iheruſalem: ⁊ gaudebo in populo
abſterget deus o· l· a· o·
meo. Et nõ audietur in ea vox fle
vbi gaudiũ ⁊ exultatio· cõtraria
enim ſimul eſſe nõ poſſunt· nõ ſicut iudei: pro
iudicio faciet clamorem.
tus vltra: ⁊ vox clamoris. Nõ erit
omnes enĩ reſurgemus in virũ perfectũ in men
ſura e· ple· chriſti. preventus morte.
tibi amplius infãs dierũ: ⁊ ſenex
quia nemo morietur·
qui non impleat dies ſuos. Quo
⁊ ſi hic diu vivat.
niam puer centũ annorũ morieť
⁊ peccator centũ annorum maledi
in preſenti· virtutes.
ctus erit. Et ędificabunt domos ⁊
opera bona· vnde inebriabũtur ab vbertate d·
t· ⁊ alibi· ſatiabor c· a· g· t· hec eſt vinea que ait
ego ſum vitis ve· ⁊ vos pal· ⁊ p· m· a· eſt.
inhabitabũt: ⁊ plantabunt vine
as ⁊ comedent fructum earũ. Nõ
diabolus ſcȝ. in medio eoꝝ
ędificabũt· ⁊ alius habitabit: non
diabolus· i· non devorabit virtutes eoꝝ.
plantabunt· ⁊ alius comedet. Se
de quo iuſtus vt palma flo· qui: ſcȝ quotidie
triumphum reportat de adverſariis ſuis. vite.
cundum enim dies ligni erunt di
fidelis.
es populi mei: ⁊ opera manuũ eo
vel is. vel is. ſergo.
rũ inveterabunt· electi mei· non la
filios ſpũales ſicut rachel carnalẽ filium.
borabũt fruſtra: neq; generabũt
in conturbatione quia ſemen be
apoſtoloꝝ.
dictorum domini ẽ· ⁊ nepotes eo
ſunt dñi· vel in eternũ gaudebũt. ore.
rum cũ eis. Eritq; antequã clamẽt
clamãtes corde. apoſtolis. predi
cantibus· vel pro aliquo rogẽtibus.
ego exaudiam: adhuc illis loquẽ
qd̕ petierũt dando· miracula faciẽdo. ſer
monẽ coꝝ ſignis cõfirmãdo. ſaulus.
tibus ego audiam. Lupus ⁊ ag
ananias. fide credentiũ· pane verbi dei. in
adventu chriſti. predicatores. corda audito
rum vomere predicationis arantes.
nus paſcẽtur ſimul: leo ⁊ bos co
ſimul in eccleſia. ſimplicem doctrinã cum
profunditate miſterii paſcentur· ſicut quidam co
dices habent. leves infructuoſi. impii tã
q̃ pulvis q· pro· v· a· f· t· diabolo·
medent paleas: et ſerpẽti pulvis
vnde terrã comedes agnis ⁊ bobus.
panis eius. Non nocebũt neq; oc
lupus ⁊ leo cõverſi· eccleſia in confeſſione
chriſti qui eſt mons in vertice montium·
cident in omni monte ſancto meo
dicit dominus.

C. LXVI.

Hec dicit do
ubi volũtas mea fit. terreni
a poteſtate angeli quos propria
virtute calcavit.
minus. Cęlũ ſedes mea terra autẽ
ſcabellum pedum meorũ. Quę eſt
ut in ea includar.
iſta domus quã ędificabitis mihi:
humilis ⁊ quietus ⁊ tremẽs ſermones meos
⁊ quis eſt iſte locus quietis meę:
quaſi nullus quia omnia ⁊c·
Omnia hęc manus mea fecit ⁊ fa
a me ſcȝ.
cta ſunt vniverſa iſta dicit dominꝰ
quaſi hec eſt quies ⁊ ſedes mea: non illa quã
putatis· de qua templũ dei ſanctũ ẽ qd̕ eſtis vos
Ad quem aũt reſpiciã niſi ad pau
humilem ſpũ· beati pauperes· ſ· ⁊ alibi· cor cõ
tritum ⁊ hu· d· ⁊c. pro peccatis ſuis ⁊ alioꝝ.
beatus uir qui ti· d· initium ſa· ti· d·
perculũ ⁊ ↄtritũ ſpũ ⁊ tremẽtem

gnũ vitę eſt his q̇ ap
prehenderunt eam ſci
licet ſapientiam quę ẽ
chriſtus.
Opera manuũ.
Fidem· doctrinã· ope
rationem apoſtolorũ
inveterabunt vſq; ad
finem ſęculi ſervando
fideles eorum imitato
res ſcȝ. Vel ſecundũ
ꝙ quidam codices ha
bent electis meis inve
terabunt· i· ęternaliter
ſalvabunt eos opa eo
rum ſcȝ apoſtoloꝝ·
Semẽ be· Apo
ſtoli et alii doctores in
prędicatõne vel ĩ aliis
opibus ſicut iudęi· qꝛ
ęternã mercedẽ pcipi
ent: qꝛ veniẽt cum ex·
por· ma· ſu·
Nepotes. Quoſ
filii eoꝝ in fide genue
rũt· ſicut marcus petri
diſcipulꝰ· ⁊ lucas pau
li filius.
Anteq; clamẽt.
In cõturbatione· i· do
lore mẽtis: ſȝ ĩ gaudio
⁊ leticia. Unde qd̕ enim
eſt gaudiũ noſtrũ aut
corona glorię· nonne
vos ⁊c.
Lupus et. Lu
pus· ſaulus· i· pſecutor
de quo beniamin lupꝰ
rapax.
Agnus. Qui ſcȝ
cãdidis veſtibꝫ ſequũť
agnum quocũq; ierit.
De quibꝫ petro dicit·
paſce agnos meos.
Leo et bos ⁊c.
Vir ſcȝ diſertus ⁊ po
tẽtiſſimus ĩ ſęculo ſpre
ta phię eloquentia co
medet paleas· i· vilita
tẽ ⁊ ſupficiem hyſtorię
cũ bobus· i· pdicatori
bus eccleſię. Hęc come
dũt leones donec mul
tis laboribꝫ veniat ad
pfunditatẽ myſterii ſi
cut aug· ⁊ cyprianus ⁊
alii.
Neq; occi. De
poſita feritate· vel in p̱
ſenti vel ĩ futuro· ⁊ hoc
eſt. In omni· m· ſ· m·
Hoc iudęi carnaliter
accipiũt dicentes: ꝙ in
tpe xpi ſui tanta pax ⁊
ſecuritas ſibi erit: vt lu
pi ⁊ agni leones ⁊ boves ſerpẽtes ⁊ hoĩes cõmorentur ſil' ⁊ comedant· neq;
eis noceãt qui in tẽplo ⁊ in mõte ſancto habitãt. Ex quo colligiť ꝙ oẽs alii
occidẽtur. Sȝ hoc falſũ eẽ oñditur his verbis. Hęc dicit dñs· cęlũ ſedes
m· t· ſca· p· m· ⁊c· ⁊ hoc tñ iudęi carnaliter intelligũt. C LXVI.
Celum. Oẽs ſancti quorũ ↄverſatio ĩ cęlis ẽ. vñ aĩa iuſti ſedes eſt dei
Cęlũ ſedes m· Quaſi ne putetis hęc ad litterã eſſe cõplenda.
Que ẽ i· Quaſi putatis me localẽ ⁊ ĩ tẽplo tñ manẽre. Sȝ q̃ ẽ i· do ⁊c.
Ad quem au· r. Et cetera. Ablato altari tẽploq; terreno qd̕ hũana

manus cōſtruxit: recte auferuntur victimę iudęoꝝ ne forte diceret. Non tam ſumus ſtulti: vt deum putemus hoc loco poſſe concludi ſed in ſeparato ad glorificandū deo loco victimas immolamus ſicut in lege ꝓcipitur.

¶ **Qui immolat bo. ꝛc.** Quaſi: ſacrificium veſtrum nō placet michi poſt immolationē veri ſacrificij i cuius vmbra illa ſacrificia cōceſſi vobis. ⁊ ne immolaretis ydolis.

¶ **Canem.** De quo ꝑ moyſen non offeres in domo dei tui mercedem meretricis. neqꝫ ꝓcium canis. Et bene canis ⁊ meretrix copulantur: quia ſimiliter libidinantur.

¶ **Elegerūt.** Non mea voluntate ex quo verus agnus immolatus eſt. Unde paſcha noſtrū immola. ē xp̄s.

¶ **Et quę timebāt.** Romanos. vn̄ venient romani. ⁊ tol. n. lo. ⁊ g. Vel famem. peſtem. captiuitatē.

¶ **Odientes voſ** Quia de mundo non eſtis: qꝛ in me creditis: qꝛ nomē meū habetis a xp̄o chriſtiani dicti. Unde iam eni conſpirauerant iudei: vt ſi qs cōfiteretur xp̄um extra ſynagogam fieret.

¶ **Glorificetur.** Quaſi: appareat glorioſus qui ē lętitia veſtra: vt credamus vobis qui mō vilem ⁊ abiectum ꝑdicatis.

¶ In die iudicij cum venerit i gloria ſua cū po. mag. ⁊ ma. ⁊ ꝟtute Vel etiā in ꝑſenti. vnde ſubditur. Vox populi.

¶ **Vox populi de ci. ꝛc.** Joſephus. Adueniente romano exercitu ſcd̄m io. diuiſi ſūt iudęi in tres partes de principatu contendentes. Alij ſibi alium principē ꝓponētes. Pars autem populi ⁊ ſacerdotum tenebat templū arcem vero ⁊ regiā domū pars populi ⁊ principum. reliquā vero ciuitatem tercia pars et maxime vulgus. Pugnabāt ergo ⁊ extra cōtra hoſtes. ⁊ intra contra ciues. Romanis ergo vrbem irrūpentibus audita eſt vox populi plangentis de ciuitate. vox ſacerdotum ⁊ qui cum ipſis erant de templo. vox etiam dn̄i audita eſt in romanis exultantibus qui etiam nutu dei venerunt reddentis r. i. ſ. iudeis ſcilicet per romanos.

¶ **Antequā p. ꝛc.** Non paulatim ſed nec mlt̄o tempore vt populus iudeoꝝ creuit eccleſia: ſed ſtatim mundus concepit audita ꝑdicatione ⁊ peperit maſculum quē pharao ⁊ herodes conabantur occidere. qui in moyſe

misericordiā volo ⁊ non ſacrificiū.
ſermones meos. Qui immolat
in ſacrificio. — qd̄ prohibitum eſt.
bouem quaſi qui interficiat virum
q̄ mactat pecus quaſi q̄ excerebret
ſcd̄m legem.
canem. Qui offert oblationē qua
qd̄ cōtra legem
ſi qui ſanguinem ſuillum offerat.
vt offerat qd̄ lex precipit
Qui recordatur thuris quaſi qui
laudet veneretur. — ſupradicta — proprio arbitrio.
benedicit ydola. Hęc omnia ele
non dei ſcꝫ qui ē via.
in his ſcꝫ que abominari debuerāt.
gerūt in viis ſuis: ⁊ in aboīatio
aīalitas nō ratō. — quia ſui magis q̄ dei amatores.
nibus ſuis anima eorum delecta
permiſſione. — demonū ⁊ romanorū quibus illudātur. ſcꝫ illuſores diabolū antichriſtū malos principes ſacerdotes ſcribas ⁊ phariſeos.
ta eſt. Unde ⁊ ego eligam illuſio
nes eorum: ⁊ quę timebāt addu
venite ad me o. q. la. ⁊ o. e. ⁊. e. re. vo. ⁊ penitentiam agite. — eos. — ex eis.
cam eis. Quia vocaui: ⁊ non erat
vt ſupra obediēdo imitādo. — idem.
qui reſponderet: locutus ſum ⁊ nō
exaudierūt. — apte malū ſuum ſicut ſodoma predicauerūt.
audierūt. Fecerūtqꝫ malū in ocu
erroꝛē. — barraban. — propheta ad apoſtolos.
lis meis: ⁊ q̄ nolui elegerunt. Au
reuerētes venerantes.
dite verbum domini qui tremitis
iudei ſcd̄m carnē.
ad verbum eius. Dixerūt fratres
veſtri odientes vos: ⁊ abiicientes
propter nomen meum. Glorificet
veſter. — ipſum in ipſa maieſtate.
dominus ⁊ videbimus i lętitia ve
qui talia loquūtur. — qꝛ. — doloris ⁊ planctus.
ſtra: ipſi autem cōfundētur. Vox
audita eſt. — ſacerdotū.
populi de ciuitate. vox de templo
exultationis in romanis. — audita eſt. — pro morte patriarchaꝝ prophetaꝝ ⁊ ipſius chriſti.
vox domini reddētis tributionē
iudeis ſcꝫ qui olim filii. — iudeis per romanos iudeis pro impietate ſua damnatis. — maria. — primitiua eccleſia
inimicis ſuis. Antequā parturiret
idem. — quaſi inſpate citiſſime. — marte. — primitiue eccleſie
peperit. antequā veniret partus

⁊ in chriſto ſaluatus eſt in ęgipto. Abraham quoqꝫ ⁊ yſaac maſculos habuere filios. Jacob inter multos filios dynam genuit pro qua multa ſuſtinuit. Peperit ergo ſyon. i. reliquię iſrael maſculum. i. chriſtum qui in toto orbe generat ſimul qd̄ nullus audiuit. nulla hyſtoria narrauit vt alicuius doctrina oēs ſimul crederēt natōes ⁊ de diuerſis gentibus vna fieret. Un̄. Adora. in cōſ. e. u. f. ter. Et dauid iquit. Speſo. f. t. ⁊ in. m. l.

¶ **Maſculū.** Populū fortē. de quo ſtephanus. paulus q̄ dicit. Quis nos ſepab i a charitate xp̄i:

¶ **De vna.** Apoſtoli filios ſuos tanquam vna die ⁊ ſimul genuerūt. qꝛ in xp̄o qui lux et dies. ⁊ i vnitate fidei.

¶ **Si ego ꝛc.** Quaſi ego q̄ oēs creaui homines ex nichilo: creabo michi ex oibus gentibꝰ ecclīam vnā q̄ edificat de viuis lapidibꝰ

¶ **Lętamini.** O angeli. o apli triſtes de ꝑditione iudęoꝝ infidelīū. Lętamini cōſolati de fide ⁊ ſalute gētium d̄ quibꝰ ędificat ecclīa.

¶ **Ut ſugatis.** Fidē ſimpliciū ⁊ opa bona iū delectati. Fides credentiū lac ⁊ cibus ē ꝑdicatoꝝ. Un̄ ⁊ xp̄us ego cibū habeo mādu care quē vos neſcitis.

Ut ſugatis ꝛc. Puerpera q̄ genuit maſculū nō caret abūdantia lactis in educatōe gentiū ⁊ puuloꝝ qui ſimul nati ſunt vt ꝓberet eis duo vbera vet. ⁊ no. t. Et notanduꝫ q̄ ꝑuuli lacte conſolatōis indigēt quaſi adhuc in carne verſantes. qui vero poſt lac cōſolatōis ad ſolidū cibū ꝓfecerūt affluēt delicijs veritatis et ſciētia oimode glię.

¶ **Ut mulgeatis.** Sancta ecclīa in oibꝰ vna in alijs hꝫ lac ſimplicē ſcꝫ fidē ⁊ opationē. In alijs affluit oimoda glia cariſmatuꝫ ſcꝫ abundantia ⁊ diuinitatis ſciētia ⁊ hūanitatis xp̄i. Sancti ergo ꝑdicatores in oībus delectantur tanquā carpētes ab alijs hoc. ab alijs illud.

¶ **Ad vbera p.** Ab aplis ⁊ ꝑdicatoribꝰ ad dona ſpūs ſ. vł ad doctrinā vet. ⁊ no. t. Qd̄ ei ꝑdicāt op ibꝰ mōſtrant: vt ſic auditoribꝰ ducatū ꝓbeāt.

¶ **Blādietur vo.** Suſtētantes. lactantes. ſicut ille qui dicit. Obſecro vos fratres ꝑ miſericordiam dī vt exi. cor. u. hoſtiam vi. ⁊ ſan. ⁊ deo pla. ⁊ obſecro vos tanquā ad. ⁊ pe.

¶ **Quomō ꝛc.** Omnipotēs deus tanquā miſericoꝛs ⁊ miſeratoꝛ modo

pater. — genuit ſine tēpore. — vna die tria milia alia. v. qui ante potuerunt mori q̄ a fide chriſti ⁊ caritate ſeparari. — fortem filium ꝑ quē oīa f. ſ. et ſubſiſtunt.
eius peperit maſculum. Quis au
vt antequā ꝑturiat pariat cū naturaliter parturitio partū precedat ⁊ in tam breui ſpacio gignat tot milia hominum.
diuit vnquā tale: ⁊ quis vidit hu
ſemel: tanquā omnia ſit in lucē fuſura.
ic ſimile: Nunquid parturiet ter
quā illuſtrat ſol iuſticie — filioli mei quos iterū parturio donec chriſtus formetur in vobis. — tota.
ra in die vna: aut parietur gens ſi
quaſi multo labore genuit in fide. — apoſtoli.
mul: qꝛ parturiuit ⁊ peperit ſyon fi
ſpirituales. — ſimile qui plan. au. nō audiet.
lios ſuos: Nūquid ego qui alios
carnaliter. — ſpūaliter filiū coeternū. ⁊ alios ſpūales. vnde dedi eis po. f. d. fieri.
parere facio ipſe nō pariam dicit
dominus: Si ego q̄ generationē
quaſi miru erit
cęteris tribuo ſterilis ero ait dn̄s
que edificatur ex viuis lapidibus. — celeſti ⁊ eccleſia preſenti.
deus tuꝰ: Lętamini cū iheruſalē
in fide filioꝝ eius. — ex gētibus collecta.
et exultate in ea omnes qui diligi
vero.
tis eam. Gaudete cum ea gaudio
de perfidia iudeoꝝ. — beati qui lugēt quoniam ip. con.
vniuerſi qui lugetis ſuper eam vt
duobus t. vnde trahitur doctrina ſimpliciuꝫ quaſi lac infantiuꝫ. vnde ⁊ ipſa cōſolatur. vel donis ſpiritus ſancti.
ſugatis ⁊ repleamini ab vberibꝰ
ſimplicium fidē. — ſic
cōſolationis eius: vt mulgeatis ⁊
fide. virtutibus. opibus. cognitione diuinitatis ⁊ humanitatis chriſti.
delicijs affluatis ab oimoda glo
ria eius. Quia hęc dicit dominus
extructa ꝑ apoſtolos eccleſia. — fundā. — a iudeis a me declinātibꝰ. — iheruſalē.
Ecce ego declinabo ſuꝑ eam qua
abundantiā ſancti ſpūs quo pacificamur deo et angelis. — fluminis in le. c. d. et flumina de vētre e. flu. aque viue. — velociſſimā fidem. vnde in auditu au. ob. m. vnde glorioſe gentes ſunt.
ſi flumen pacis: ⁊ quaſi torrenteꝫ
inundantem gloriam gentiū quaꝫ
delectati. — o gētes credīture.
ſugetis. Ad vbera portabimini: et
apoſtoli.
ſuper genua blandientur vobis.
Quomodo ſi cui mater blandiatur

aquile modo galline modo matri blādienti ſe cōparat: vt vos ſaltē blandicijs alliciat. Sicut etiam aquila in rupib⁹ inacceſſis nidū parat: ne acceſſus alicui pateat. Et in medio ametiſtum lapidē qui omnia venena fugat ſcdm phyſicos: propter ſerpentes arcendos ⁊ quedam alia ſecreta nature collocat. Sic ipē in cordibus noſtris lapidem .i. fidem ſuam ponit ſcilicet ſeipm qui eſt lapis abſciſus ſine manibus de monte quo omnia venena diaboli fugātur. Aquila enī plus oīb⁹ beſtijs ⁊ iumentis pecudibus aui buſqꝫ fetus diligit vt aiunt qui de animātium ſcripſere naturis.

¶ Videbitis. O apoſtoli multitudinē venientiū ad fidez. Et gau. cor. v. de ſalute illoꝝ ⁊ oſſa veſtra virtutes germinabūt ī aliorū cordibus fructus bone volūtatis ⁊ operationis. Sicut enī corpus oſſibus: ita anima ſuſtētatur virtutib⁹.

¶ Et oſſa veſtra. In die iudicij corpora vrā reuiuiſcēt in imortalitate vt ſicut corpe ⁊ anima in pſenti vita deo ſeruiuiſtis: ſic corpore et anima premia recipiatis.

¶ Cognoſcetur. In iudicio ſcꝫ bonis ſuauis ⁊ mitis impijs vltor ⁊ fortis cognoſcetur filius qui pr̄is manus ꝑ quē omnia operatur.

¶ In igne. Qui eternus erit malis quos inuoluet ⁊ ducet ad ſupplicū eternū quo purgabitur quod in bonis erit purgādum.

¶ Quadrige. Curr⁹: q2 tunc triumphaturus ⁊ omnes aduerſarios debellaturus. non ꝙ egeat miſterio angeloꝝ.

¶ In igne do. In iudicio. Vel diſcretio eius et iuſticia monſtratur dum bonos a malis diuidit iuſto iudicio non potentia.

¶ Gladio. Sentētia vn̄ amos. Gladio peribunt omnes peccatores terre. Dn̄ enī reddet vnicuiqꝫ qd̄ meretur: oēs cognoſcēt illū iuſtū iudicē ⁊ laudabūt eius iudicium.

ſet plus. vnde et ſi illa obli. fu. e. tamē non obli. ſin preſenti. vnde vobiſcū ſum uſ. a. ꝯ. ſ. ſceleſti

ita ego conſolabor vos: et in ierlm

ſpreſentia mea. ſo fideles in eterna beatitudine deū. ſ. ſicuti eſt. vnde beati mūdo corde q. i. d. v. † ſ ⁊ gaudiū v. ne tol. a vo. ſ ſine fine.

conſolabimini. Videbitis ⁊ gaudebit cor veſtrū: ⁊ oſſa veſtra qua

ſ hyeme mortua vere rediuiua. ſ in die iudicij vel hic.

ſi herba germinabunt. Et cognoſcetur manus domini ſeruis eius

ſ potētia operatio. vnde ad pharaonem per moyſen manus domini ſup te ⁊ ſup populum tuum. † ſ quibus dicet venite benedicti patris mei.

ſ demonibus iudeis operibus reprobis quibus dicet ite maledicti in ig. e.

⁊ indignabitur inimicis ſuis. Quia

ſ ignis ante ipſum precedꝫ ⁊ ignis in cōſ. e. ex. ſad iudiciū.

ecce dominus in igne veiet: ⁊ quaſi turbo quadrige eius. Reddet in

ſ angeli in iudicio comitantes eum.

ſ dicendo ite maledicti in ig. e. ſ eſuriui ⁊ nō d. m. m.

indignatione furorem ſuū: ⁊ increpatione ſuā in flamma ignis. Quia

ſ ſentētia terribilis quaſi ignis deuorabit eos.

in igne dominus diiudicabit: ⁊ in gladio ſuo ad omnē carnē: ⁊ multi plicabuntur interfecti a domino.

ſ multi inueniuntur qui modo putātur pauci. ſomnes mali damnati.

Qui ſanctificabātur ⁊ mundos ſe putabāt in ortis poſt unā intrinſecus qui comedebant carnē ſuillaz ⁊ abominationē ⁊ murē: ſimul cōſumentur dicit dominus. Ego autē opera eorum ⁊ cogitatōnes eorum venio vt cōgregem cum omnibus gentibus ⁊ linguis: et ve

ſalij poſt ianuam. ſcōtra legē. ſcetera probibita. † ſ quē nos glirē dicimus. ſomnes. ſcui omnia aperta. ſ que modo latent. ſ vel. ſ que etiā iudicabūtur. vnde qui viderit mul. ad ꝯ. e. ⁊c. ſ vnde cōgregabūtur añ. e. o. g. ſ quibus cogitationes accuſabūt vel defendēt ſ omnes gētes ad iudiciū vel ad fidem. hec enī pertinēt ad primum aduentū ⁊ fidem gentiū.

¶ Qui ſanctificabātur. Opinione ſua in fontibus ⁊ baptiſmatibus que ſibi in locis amenis parabant. vbi ⁊ luxuriabantur libentius vt ſtatim ſe mundarent ⁊ abluerent tanquā ſic mundari potuiſſent. Ibi ante ydola luxuriabātur cū maſculis ⁊ feminis more canū. Et hoc eſt. poſt vnam intrinſecus .i. retro qd̄ turpe eſt dicere: ſed tamen dicitur ad confuſionem eoꝝ qui nec erubeſcunt facere.

¶ Qui ſanctificabantur. Poſſumus ſecūdum tropologiam dicere oēs voluptatis magis qꝫ dei amatores dicere ſanctificari in ortis ⁊ in liminib⁹ ſecūdum lxx. quia in myſteria veritatis nō valēt introire ⁊ comedere cibos pietatis quia non ſunt ſancti corpore ⁊ ſpiritu. Nec comedunt carnem xpi vt habeant vitam eternam ⁊ reuim paſ. n. īm. ē xp̄s qui nō foris ſed in vna domo ⁊ intus comeditur.

¶ In ortis. Nō ſacrificio vitile rufe ſicut p̄cipiebatur in lege.

¶ Ego aūt. Quaſi iō venio ad iudiciū cū oībus gentibus ⁊ līguis vt iudicē ſimul oīa opera eoꝝ ⁊ cogitatōnes ⁊ reddā eis oīa que merentur.

¶ Linguis. Que ſecundū apoſtolū nō ſolū hoīm ſunt ſꝫ etiā angelorum. Unde intelligimus omnes creaturas a domino iudicandas non ſolum ſuper terrā ſed ⁊ in mari ⁊ in celeſtibus. Juxta illd̄. In ebriatus eſt ī celo gla. meus ⁊ vſqꝫ ad terram deſcendit.

¶ Et ponā in eis ſig. Crucis chriſtianitatis ſalutis. q̄ ſignati ī ezechiele non interficiuntur. quo in egipto poſtes ſignantur et iſrlite ſaluantur. Hoc ſignū achaz noluit petere qd̄ ſupponit yſaias. Ecce virgo cōci. ⁊c.

¶ In mare. Mundum ſcꝫ cuius partes ſubdit affricam ⁊c. meridianam ſcꝫ plagam in qua affrica eſt.

¶ Et mittā ex eis. Videtur eſſe cōtrariū cum d̄ iudicio prius dictum ſit reuerti ad primum aduentum quo apoſtoli ad gentes dirigūtur et audiūt. Ite do. o. g. Sꝫ iudicij dies predicatur: vt metu future pene pterriti accipiāt aduentū ſaluatoris ⁊ aploꝝ p̄dicationez qui ſunt p̄mittēdi.

¶ In equis. In eqs ſunt adducti q̄ velociter credūt ⁊ cito ad fidem currūt.

¶ In quadrigis. Phyloſofos ſcꝫ ⁊ doctrina ⁊ moꝝ honeſtate fulgētes. vnd̄ citius ad doctrinā quattuor euāgeliſtaꝝ puenerūt ⁊ quattuor pricipalib⁹ virtutib⁹ ſubleuati celeſtia mēte attigerūt.

¶ In mulis. Super quos dauid ⁊ ſalomō ſediſſe legūt. q̄ enī a mōi fetu ſteriles ſūt dn̄o q̄ pillos figurat: q̄ſi māſueti deſeruiūt.

ſ oculis cordis. ſ diuinitatē ⁊ hūanitatem que ſupra omnia.

niēt ⁊ videbunt gloriam meam

ſ qui crediderūt. ſ apoſtolos.

Et ponam in eis ſignum et mittam ex eis qui ſaluati fuerint ad gētes in mare in affricam et lidiam tenentem ſagittam in ytaliam ⁊ greciam ad inſulas lōge: ad eos qui non audierūt de me: et non viderunt gloriam meā. Et annūciabūt gloriam meā gentibus et adducēt omnes fratres veſtros cūctis gentibus donum domino in equis ⁊ in quadrigis ⁊ in lecticis ⁊ in mulis ⁊ in carrucis ad montem ſctm̄ meum iheruſalem dicit dominus.

ſ iudeis. ſ reliquie ſalue fient. niſi dominus ſa. re. no. ſe. ſ conuertēdas. ſ per has omnes mūdi partes ſignificātur. ſ lidi enī periti ſunt ſagittarii. ſ ſcꝫ athene. ſ occidētem ſcꝫ. ſ ſcꝫ. ſ vnde quib us nō eſt annūciatum de eo videbūt. † ſ fideles iudei. ſ miſſi ad nationes. ſapoſtoli. ſfideles ſ o iudei. ſpoſtula a me ⁊ dabo tibi ge. he. t. ſ debiles qui ab alijs portātur. ſ de quib⁹ nolite fieri ſ. e. ⁊ mu. ſqui auxilio adducti alioꝝ ⁊ moꝝ grauitate ornati debuīūt ſapiētie ⁊ predicatōi. ſ eccleſiā preſentē ⁊ futuram. ſ prius ad preſentē poſt ad celeſtem iheruſalem ⁊ hoc eſt ad m. ſ. m.

ſquali leticia. ſ. agitur illd̄ qd̄ cū ſummo gaudio conſueuerunt facere. † ſ ſpūales fructus aīe.

Quō ſi inferant filij iſrael munus in vaſe mundo in domum domini et aſſumam ex eis in ſacerdotes et leuitas dicit dominus. Quia ſicut celi noui et terra noua q̄ ego facio ſtare coram me dicit domin⁹ ſic ſtabit ſemen veſtrum et nomē

ſ corpore īmaculato. ſeccleſiam. ſiudeis ſ vel ex utriſqꝫ. ſ gētibus cōuerſis: reprobato miſterio iudeoꝝ ſſe ⁊ alios ſanctificantes. ſ ſacerdotes apoſtolos ⁊ apoſtolicos viros ſ qui in abſcōdito non ſequūtur ſeriem generis: ſed ordinem fidei. ſaſſumptos de mundo in miniſtros dei. ſaeru. ſſcdm̄ figuram innouati. ſbeati mites q. i. p. t. ſimmobilia. ſliberatū a ſeruitute corruptionis. ſfilij ſpūales. ſfilij dei. ſo apoſtoli. † ſ chriſtianū cui aliud non ſuccedit.

¶ In carrucis. Lxx. tectis vehicul. alij ſimplr̄ vehiculis. Hi ſunt quibus dicitur. Inuicem onera veſtra portate.

¶ Quō. Quaſi cū tāta leticia adducūt apl̄i frēs vr̄os qꝫ munera fides. ſpes. caritas. oratio munda. bona opa. ⁊ cetera vaſa pura corda. et corpa immaculata.

¶ Inferant. Qd̄ ſcdm̄ legē ter in anno faciebāt. ſcꝫ ī paſcha. in pēthecoſte. ī feſtiuitate tabernaculoꝝ. Vn̄ nō apparebis ī ꝯſpectu meo vacu⁹.

¶ Domū domini. Templū dei ſanctū ē quod eſtis vos. Et alibi. Templum dei eſtis ⁊ ſpūs ſanctus habitat in vobis.

¶ Quia ſicut ce. Quaſi: ſic h̄ innouata ī eternū manebūt īmobilia ſic ſemē vr̄m o apl̄i innouatū ab oī corruptōe carnis ī eternū mecū regnabit

Quia ſicut ce·vo· Hec vſqȝ ad finē libri ꝑtinent ad diē iudicij.

Menſis ex men. Mene grece: latine luna· vñ neomenia· quaſi noua luna. A mene menſis apud illos qui initiū kl'ar non ſecunduȝ ſolis curſum ⁊ diuerſa ſpacia mēſium; ſed ſcd̄m lunę circuitū ⁊ termiāt ⁊ incipiunt qd̄ hebrei faciūt. Per menſem ergo lunaȝ·ꝑ lunā q̄ mō creſcit modo decreſcit· ⁊ ſicut aiunt phyſici ⁊ phyloſoſi a ſole quod nō habȝ lumē recipit: eccleſia intelligitur· d̄ qua. Permanebit cū ſole ⁊ ante lunā· ⁊ alibi. Pulcra vt luna electa vt ſol et hoc eſt·erit m·e·m·

Et egrediētur. Electi quaſi ad videndum non loco ſȝ intelligentia vl' viſione manifeſta· vt ad laudem dei magis accēdant.

Et videbūt. Nō mir ū ſi ſancti iam immortales reprobos videāt: cum prophetę adhuc mortales hec oīa videre meruerūt.

ſo apoſtoli. † ſeccleſia ſcȝ celeſtis conſtructa ex preſenti. ſ ſpūalis. ſet erit·m̄·vt ſcȝ tranſcenſis diebus ĩ quibus factus eſt mūdus in vero ſabbato quieſcamus· ſcarnali

ueſtrum. Et erit †menſis ex menſe:

ſſabbatiſmus qui reſeruat̄ populo dei· ſquaſi ille quieſcet in futuro: qui hic quieſcit a malo opere. † ſin die iudicii.

et ſabbatum ex ſabbato. †Ueniet

ſ omnes gētes quaſcūqȝ·fe·ve·⁊ ad. ſ⁊ videbit o·ca·ſa·d· ſſancti cū corporibus ſuis. ſetiā mali terrici dei omnipotentiam adorabūt.

omnis caro ut adoret coraȝ facie mea dicit dominus. Et egrediētur

† ſomnium reproboꝝ:

et uidebunt cadauera †uiroꝝ qui

ſ legem naturalē vel ſcriptam· ſpreuaricātes re·o·p·t· † ſmaterialis vel cōſcientie·

preuaricati ſunt ĩ me. †Uermis eo

ſſic nec materia eius· ſ materialis vel conſcientie·

rum non morietur: et ignis eorum

ſquia ſemper erit ei qd̄ cōſumat ſcȝ mali ꝑdurātes in penis ſ reprobi electis.

nō extinguetur: ⁊ erunt uſqȝ ad ſa-

ſ letabitur iuſtus cū viderit vindictā: ſ ſanctis.

tietatem uiſionis omni carni.

Cadauera. Qr in eternam damnationem cadent· ſcd̄m quod ⁊ demōes cadauera poſſunt dici ſcd̄m ꝙ etiam hoīes appellātur· vñ· inimicus homo hoc fecit.

Uermis eo. Materialis vel conſcientię. Unde ſicut tinea comedit veſtimentū: et vermis corrodit lignū· ⁊ ignis deuorat ligna: ſic meror ⁊ triſticia excruciabit cor viri.

Ad ſatietatem. Quia ſcilicet boni videbunt eos a ſe iuſto dei iudicio ſeparatos amiſſa potētia qua ſęuiebāt cōtra bonos· et vindictam dei in illos tantam vt maioreȝ nō expoſcant. Qui modo dicūt. Uſquequo dn̄e non vindicas ſanguinem noſtrum? Satiabuntur quoqȝ de beatitudine ſua agentes gratias viſa impiorum ineffabili pena.